

คณะกรรมการธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร
Committee on the Armed Forces

สรุปผลการดำเนินงาน
คณะกรรมการธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร
สมัยที่ ๒๓ ชุดที่ ๒
(ตั้งแต่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึง ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔)

กลุ่มงานคณะกรรมการธิการการทหาร
สำนักกรรมการ ๒

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961184821

คำนำ

#64040
ร.ภ
11
1.2
๒552-2554
ที่ด.๐4694๗1
17/ธ.ค./๒554
ของสมุ
รัฐสภา

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎรฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ ๒๓ ชุดที่ ๒ ตั้งแต่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึง ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการพิจารณาการศึกษาข้อเท็จจริงและปัญหาซึ่งอยู่ภายในอำนาจหน้าที่และภารกิจของคณะกรรมการ ทั้งในส่วน ประเด็นข้อชี้แจง ประเด็นข้อซักถาม และประเด็นข้อเสนอแนะ รวมทั้งการรวบรวมสรุปผลการศึกษาดูงานต่างประเทศ และการจัดสัมมนาของคณะกรรมการการทหารเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ. .... ไว้ด้วย

ในการจัดทำและจัดพิมพ์ ตลอดจนการดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับรายงานฉบับนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือด้วยดีจาก กรรมการการทหาร ผู้ชี้แจง บุคลากร และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการทหาร ที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการทหาร ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีมาตลอด

คณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการทหารนี้จะ เป็นประโยชน์แก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทางด้าน การทหาร ตลอดจนผู้สนใจศึกษาทั่วไป อันจะเป็นหนทางในการศึกษาเรียนรู้เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

**คณะกรรมการการทหาร
สภาผู้แทนราษฎร
พฤษภาคม ๒๕๕๔**

**สิ่งพิมพ์รัฐบาล
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา**

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายไชยวัฒน์ ดิณรัตน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายเชน เทือกสุบรรณ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายนิธิชัย วุฒิธรรม
เลขาธิการคณะกรรมการ

นายไมตรี สอยเหลื่อง
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายวัชร ยาวอหะซัน
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สอง

นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สาม

นางสาววิสารดี เตชะธีราวัฒน์
โฆษกคณะกรรมการ

นายธนูโรจน์ โรจนกุลเสถียร
โฆษกคณะกรรมการ

นายวิชัย ล้ำสุทธิ
โฆษกคณะกรรมการ

พลเอก พิชาญเมธ ม่วงมณี
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายมนต์ไชย ชาติวัฒน์ศิริ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

สารบัญ

อำนาจหน้าที่ / การดำเนินงานของคณะกรรมการการทหาร	(๑)
รายนามของคณะกรรมการ	(๒)
รายนามของที่ปรึกษา ผู้อำนวยการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการการทหาร	(๓)
เรื่องพิจารณา	
• สรุปรายงานผลการพิจารณาศึกษา	
เรื่องที่ ๑ - แผนงานและโครงการจัดหาดาวเทียมของทหารเพื่อความมั่นคงและการปฏิบัติการทางทหาร	๑
เรื่องที่ ๒ - รายละเอียดการเสนอแผนงานโครงการของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกระทรวงกลาโหม	๓
เรื่องที่ ๓ - แผนงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๖
(๑) การศึกษาถึงรายละเอียดภาพรวมการเสนอแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตลอดจนแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	
(๒) ภารกิจ อำนาจหน้าที่ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๐๗/๒๕๔๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเปรียบเทียบโครงสร้างของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับโครงสร้างที่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.	
(๓) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการศึกษาร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... ซึ่งกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้เสนอ	
(๔) โครงการติดตั้งกล้อง CCTV ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการป้องกัน ควบคุม และรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ชุมชน สถานที่ราชการและสาธารณสถาน	
(๕) สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กรณีการเสียชีวิตของข้าราชการครู ๒ คน รวมทั้งมาตรการรักษาความปลอดภัย และป้องกันการสูญเสียชีวิต	
(๖) แผนงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาในอนาคต	
(๗) ศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	
เรื่องที่ ๔ - สถานการณ์พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา บริเวณปราสาทเขาพระวิหาร	๒๑
เรื่องที่ ๕ - การจัดหาชุดปราบจลาจลและอุปกรณ์สำหรับกองร้อยรักษาความสงบของกองทัพบก	๒๓
เรื่องที่ ๖ - ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เนื่องจากปรากฏข่าวตามสื่อมวลชนว่ามีทหารและตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องในคดี	๒๕

- เรื่องที่ ๗ - กรณีประเทศกัมพูชาได้ดำเนินการให้สิทธิสัมปทานแก่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง
ของประเทศฝรั่งเศสในการสำรวจและขุดเจาะน้ำมัน รวมถึงก๊าซธรรมชาติ
ในอ่าวไทยทั้งที่ประเทศไทย-ประเทศกัมพูชายังไม่ได้ข้อยุติในการเจรจาแบ่งสรร
ผลประโยชน์พื้นที่ทางทะเล ซึ่งเกรงว่า อาจมีผลกระทบต่อเขตอธิปไตยของไทย ๒๗
- เรื่องที่ ๘ - ศึกษาเกี่ยวกับการอนุมัติจัดหาอาวุธปืนของกรมการปกครองให้กับกำลังพล
สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) เพื่อใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
ให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒๙
- เรื่องที่ ๙ - การจัดการยนต์หุ้มเกราะของกระทรวงกลาโหม ๓๒
- เรื่องที่ ๑๐ - การเคลื่อนย้ายและซ่อมแซมรถหุ้มเกราะรุ่น V-๑๕๐ ของกองพลทหารม้าที่ ๑
ที่โรงซ่อมกรมสรรพาวุธทหารบก จังหวัดปทุมธานี ๓๔
- เรื่องที่ ๑๑ - การจัดหาปลั๊กเรือเหาะตรวจการณ์สำหรับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบ
ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓๖
- เรื่องที่ ๑๒ - การกิจ หน้าที่ ตามโครงการผลิตกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ และ ๑๕๕ มิลลิเมตร
สำหรับใช้ในกองทัพไทย ๔๘
- เรื่องที่ ๑๓ - โครงการจัดหายานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนระยะ ๔ ปี เพื่อใช้
ปฏิบัติราชการในหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ๕๐
- เรื่องที่ ๑๔ - โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการปราบเรือดำน้ำของเฮลิคอปเตอร์
แบบซีฮอว์ค และโครงการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งจำนวน ๓ ลำ เพื่อใช้
ปฏิบัติราชการในกองทัพเรือ ๕๒
- เรื่องที่ ๑๕ - การจัดการยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี และโครงการจัดหาปืนเล็กยาวขนาด ๕.๕๖
มิลลิเมตร ระยะที่ ๓ เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก ๕๕
- เรื่องที่ ๑๖ - โครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ และโครงการ
ซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ (ทบ.๑๓๙๕) ของกองทัพบก ๕๘
- เรื่องที่ ๑๗ - แผนงานและกำหนดการเดินทางศึกษาดูงานในหน่วยทหารเพื่อรับทราบปัญหา
และอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจ ๖๐
- เรื่องที่ ๑๘ - ระบบการท างานและประสิทธิภาพ ตลอดจนความแม่นยำของเครื่องตรวจร่องรอย
สสารระยะไกล (GT ๒๐๐) ที่ใช้ตรวจหาวัตถุระเบิดและสารเสพติดในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ และความคืบหน้าการดำเนินการภายหลังการทดสอบประสิทธิภาพ
เครื่องตรวจค้นวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ตลอดจนการยกเลิกการใช้ และการสั่งซื้อเพิ่มเติม
รวมถึงการจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด และยาเสพติดหรือสสาร(ALPHA ๖)
ของกระทรวงมหาดไทย ๖๒
- เรื่องที่ ๑๙ - ศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าในการจัดหายานเกราะล้อแบบ BTR - 3E1
จากประเทศยูเครนของกองทัพบก ๖๗
- เรื่องที่ ๒๐ - การจัดซื้อเครื่องบินขับไล่เอนกประสงค์กริฟเพน ๓๙ C/D จำนวน ๖ ลำ
พร้อมอุปกรณ์เสริมของกองทัพอากาศ ๗๐
- เรื่องที่ ๒๑ - อำนาจหน้าที่และการจัดอัตรากำลังของกองพลทหารม้าที่ ๑
และกองพลทหารม้าที่ ๒รักษาพระองค์ ๗๕
- เรื่องที่ ๒๒ - โบราณวัตถุให้นำอาวุธปืนเข้ามาในราชอาณาจักรหรือใบ ป. ๕ ๗๗

- เรื่องที่๒๓ - แผน นโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนากองทัพด้านต่าง ๆ อาทิ กำลังพล และการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทหาร ๗๘
- เรื่องที่๒๔ - อำนาจหน้าที่การบังคับบัญชาและการส่งปฏิบัติการเครื่องบินรบของกองทัพอากาศ ตลอดจนภารกิจและหน้าที่ของกรมการขนส่งทางอากาศ และบริษัทวิทยุการบิน แห่งประเทศไทย จำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และกฎระเบียบว่าด้วยการควบคุมจราจรทางอากาศน่านฟ้าไทย ๘๐
- เรื่องที่๒๕ - การจับกุมชาวต่างชาติและเครื่องบินสัญชาติสาธารณรัฐจอร์เจียลักลอบลำเลียง อาวุธสงครามเข้ามาในประเทศไทย ๘๒
- เรื่องที่๒๖ - การดำเนินการจัดสงขามังลาวอพยพที่บ้านห้วยน้ำขาว ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๘๗
- เรื่องที่๒๗ - ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง ๙๐
- เรื่องที่๒๘ - ความคืบหน้าโครงการจัดการรถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติ ราชการในกองทัพบก ๙๒
- เรื่องที่๒๙ - รับทราบผลการสอบสวนกรณีการสั่งพักราชการ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก ๙๔
- เรื่องที่๓๐ - กรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม M ๗๙ ยังเข้าไปในกองบัญชาการกองทัพบก ทำให้เกิดความเสียหาย ๙๘
- เรื่องที่๓๑ - การจัดซื้อและติดตั้งเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (Simulator) ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ๑๐๐
- เรื่องที่๓๒ - บทบาทหน้าที่ของหน่วยทหารในการแสดงออกถึงการปกป้องผู้บังคับบัญชา ระดับสูงของกองทัพบก ๑๐๓
- เรื่องที่๓๓ - สถานการณ์ความมั่นคงของประเทศในปัจจุบันและอนาคตตามที่ปรากฏ ทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับการปฏิวัติรัฐประหาร การชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล โดยใช้ความรุนแรง หรือการพบเส้นทางการไหลเข้าของเงินจากต่างประเทศ อย่างผิดปกติเพื่อสนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ๑๐๕
- เรื่องที่๓๔ - หลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการทหาร ๑๐๗
- เรื่องที่๓๕ - มาตรการเตรียมความพร้อมในการรองรับการชุมนุมของกลุ่มเคลื่อนไหว ๑๐๙
- เรื่องที่๓๖ - กรณีกรมการปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ต่อคณะกรรมการตามกฎหมายกระทรวงการมีและใช้อาวุธปืนฯ รวมถึงปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง และ แนวทางความเป็นไปได้ในการผ่อนผันการจัดซื้อ อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ๑๑๑
- เรื่องที่๓๗ - กรณีศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ พลังงานทหารว่าจ้างให้บริษัทเอกชนผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อาวุธปืนเอ็ม ๗๙ จากโรงงานเอกชนในท้องที่ และอีกหลายแห่งจากการขยายผลสืบสวนจับกุม ๑๑๖

เรื่องที่๓๘ - การสลายการชุมนุมทางการเมืองเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓	๑๑๘
เรื่องที่๓๙ - กรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม (เครื่องยิงจรวดอาร์พีจี) ยิงเข้าไปในบริเวณ กระทรวงกลาโหม	๑๒๑
เรื่องที่๔๐ - การใช้มาตรการปิดล้อมสกัดกั้นผู้ชุมนุมทางการเมืองเพื่อขอคืนพื้นที่บริเวณ แยกราชประสงค์จนทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสียชีวิตของพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก	๑๒๒
เรื่องที่๔๑ - กรมศุลกากรจับกุมสินค้าผิดกฎหมายที่ทำเรือแหลมฉบังและพบของกลาง เป็นอาวุธปืนยาว .๒๒ เป็นจำนวนมาก	๑๒๖
เรื่องที่๔๒ - กรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม (จรวดอาร์พีจี) ยิงคลังเก็บน้ำมันของกรมพลศึกษา ทหารบก สนามบินน้ำ	๑๒๘
เรื่องที่๔๓ - ความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ	๑๓๑
เรื่องที่๔๔ - หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๓๒
เรื่องที่๔๕ - หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ งบกลาง เบี้ยเลี้ยง และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘	๑๓๓
เรื่องที่๔๖ - ความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา ๑๖ ลำ ซ่อมงานระยะที่ ๒ (ทบ. ๑๓๙๕) กองทัพบก	๑๓๔
เรื่องที่๔๗ - โครงการจัดทำระบบสารสนเทศของกองทัพบก รวม ๓ ระยะ ๆ ละ ๒ ปี วงเงินงบประมาณรวม ๓,๐๐๐ ล้านบาท	๑๔๐
เรื่องที่๔๘ - ความคืบหน้าโครงการจัดหารถยนต์สายสรรพาวุธ ๒ ๑/๒ คัน ระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก	๑๔๕
เรื่องที่๔๙ - โครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพพรถถังขนาดเบา ๒๑ (SCORPION)	๑๔๗
เรื่องที่๕๐ - การจับกุมนายวิคเตอร์ บูท ผู้ต้องหาค้าอาวุธสงครามชาวรัสเซียในการส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนไปดำเนินคดีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา	๑๔๙
เรื่องที่๕๑ - ปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนกรณีสหภาพพม่าสั่งปิดด่านแม่สอด-เมียวดี บริเวณเชิงสะพานมิตรภาพไทย-พม่า เนื่องจากไม่พอใจที่ประเทศไทยสร้างเขื่อน กั้นตลิ่งพังที่แม่น้ำเมย	๑๕๒
เรื่องที่๕๒ - โครงการปรับปรุงเรือฟรีเกตชุดเรือรบหลวงตากสินและเรือรบหลวงนเรศวร ของกองทัพเรือ	๑๕๕
เรื่องที่๕๓ - ความคืบหน้าการจัดซื้ออาวุธปืนทราโวล (TAVOR TAR21) ผลิตโดย บ.ИВИ (ISRAELI WEAPONS INDUSTRIES LTD.) จากประเทศอิสราเอลของกองทัพบก	๑๕๖
เรื่องที่๕๔ - กรณีบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับผลกระทบจากรัฐแก้ไขกฎหมาย กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ออกตามความในพระราชบัญญัติ รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗	๑๕๘
เรื่องที่๕๕ - แนวคิด และวัตถุประสงค์ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานจัดตั้ง กองพลทหารราบที่ ๗ ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่	๑๖๐

- เรื่องที่๕๖** - กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสงจังหวัดลพบุรี และกรณีการนำพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาใช้ในการป้องกันควบคุม และตรวจสอบมิให้ยุทธภัณฑ์ของทหารสูญหาย หรือนำไปใช้ในการก่อการร้าย ๑๖๖
- เรื่องที่๕๗** - มาตรการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญในกรณีที่มีผู้บัญชาการกองบัญชาการ ตำรวจนครบาลให้ข่าวว่ามีบุคคลผู้ไม่หวังดีจะลอบทำร้ายนายกรัฐมนตรี ๑๗๒
- เรื่องที่๕๘** - กรณีเหตุคนร้ายไม่ทราบกลุ่มยิงระเบิดเอ็ม ๗๙ บริเวณประตูทางเข้าห้างสรรพสินค้า คิงเพาเวอร์ ซอยรางน้ำ ถนนพญาไท กทม. เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ และบริเวณที่จอดรถสถานีโทรทัศน์ ช่อง๑๑ ถนนวิภาวดีรังสิต เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ๑๗๓
- เรื่องที่๕๙** - ความคืบหน้ากรณีคนร้ายลอบใช้อาวุธปืน M 79 ยิงเข้าใส่กรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ ๑๗๔
- เรื่องที่๖๐** - แผนงานและมาตรการของกองทัพไทยในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ ๑๗๖
- เรื่องที่๖๑** - กรณีกลุ่มชายฉกรรจ์แต่งกายคล้ายชุดทหารนักรบคนเข้าไปปิดกั้นลานจอดรถ ที่สนามบินสุวรรณภูมิโซน ๒ ชั้น ๒ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ๑๘๑
- เรื่องที่๖๒** - กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ นำกำลัง เข้าจับกุมกองกำลังนักรบแดง รวมจำนวน ๑๑ คน ซึ่งหลบหนีจากค่ายนักรบแดง มาอยู่ที่ตอยคู่ฟ้ารีสอร์ท ๑๘๔
- เรื่องที่๖๓** - กรณีเกิดเหตุระเบิดที่อาคารสมานเมตตาแมนชั่น เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ๑๘๖
- เรื่องที่๖๔** - ความคืบหน้าโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข. ๑๙/ก หรือเครื่องบินเอฟ ๑๖ ระยะที่ ๓ ของกองทัพอากาศ และโครงการซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการบินและอาวุธยุทโธปกรณ์ ที่ติดตั้งอยู่ในเครื่องบินรบ F-16 A/B จำนวน ๓ ช่วงๆละ๖ ลำ ของกองทัพอากาศ รวมทั้งพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าเหตุการณ์เครื่องบินรบ F-16 ADF ตก ที่จังหวัดชัยภูมิเนื่องจากอุบัติเหตุการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ ๑๘๗
- เรื่องที่๖๕** - หลักสูตรการศึกษาของกองทัพบก ๑๙๕
- เรื่องที่๖๖** - ปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุ ณ บ้านฝายมอญ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ ของหน่วยงานทหาร ๑๙๗
- เรื่องที่๖๗** - แผนการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ ๒๐๙
- เรื่องที่๖๘** - กรณีคนร้ายกว่า ๔๐ คน พร้อมอาวุธบุกโจมตีฐานปฏิบัติการพระองค์ดำ สังกัดกองร้อย ร.๑๕๑๒๑ ฉก. นราธิวาส ๓๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นเหตุให้ทหารเสียชีวิต ๔ คนและบาดเจ็บ ๗ คน ๒๑๑
- เรื่องที่๖๙** - ความคืบหน้าเกี่ยวกับคนไทย ๗ คน ที่ถูกจับบริเวณชายแดนประเทศไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ๒๑๓
- เรื่องที่๗๐** - กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพบวัตถุระเบิดใกล้กับสะพานมฆวานรังสรรค์และขยายผล การจับกุมพบเครื่องกระสุนและวัตถุระเบิดที่เป็นอาวุธสงครามจำนวนมาก ๒๑๕

เรื่องที่๗๑ - ความคืบหน้าโครงการซ่อมปรับปรุงรถถังเบาแบบ ๒๑ (Scorpion) และรถถัง M48A5 ของกองทัพบก	๒๑๙
เรื่องที่๗๒ - ผลการชันสูตรศพนาย ฮิโรยุกิ มุราโมโตะ ช่างภาพชาวญี่ปุ่นของสำนักข่าวรอยเตอร์ที่เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุมของรัฐเพื่อขอคืนพื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓	๒๒๑
เรื่องที่๗๓ - การจัดทำงบประมาณของกระทรวงกลาโหม	๒๒๔
เรื่องที่๗๔ - โครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือจำนวน ๖ ลำ มูลค่าประมาณ ๗,๗๐๐ ล้านบาท จากกองทัพเรือสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	๒๒๙
<ul style="list-style-type: none"> ● รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ 	
เรื่องที่ ๑ การศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึง ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒	๒๓๔
เรื่องที่ ๒ การศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึง ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒	๒๔๐
เรื่องที่ ๓ การศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึง ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓	๒๔๓
เรื่องที่ ๔ การศึกษาดูงานต่างประเทศราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน และสาธารณรัฐฟินแลนด์ ระหว่างวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔ ถึง ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔	๒๔๙
<ul style="list-style-type: none"> ● รายงานการสัมมนา 	
เรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ตามร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ.	๒๕๓
<ul style="list-style-type: none"> ● ภาคผนวก 	
- ตารางสรุปผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการธิการทหาร	๒๗๖
- รูปภาพการประชุมและการเดินทางศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการทหาร	๒๘๓
- ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการธิการทหาร	๒๙๐

คณะกรรมการธิการทหาร

อำนาจหน้าที่

คณะกรรมการธิการทหาร มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง และการพัฒนาประเทศ

ระยะเวลาดำเนินงาน

ชุดที่ ๑ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติแต่งตั้ง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

ชุดที่ ๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติแต่งตั้ง เมื่อวันพุธที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

การตั้งคณะอนุกรรมการ

ชุดที่ ๑ จำนวน ๗ คณะ

๑. คณะอนุกรรมการพิจารณาและศึกษาด้านกิจการสื่อสารและสารสนเทศของทหาร
๒. คณะอนุกรรมการงบประมาณและประสิทธิภาพกองทัพ
๓. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการจัดระบบส่งกำลังบำรุงของทหาร
๔. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมและพลังงานทหาร
๕. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเรื่องราวร้องทุกข์และข้อพิพาทระหว่างทหารกับพลเรือน
๖. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของกำลังพล
๗. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการกำกับติดตามป้องกันปราบปรามเว็บไซต์และการกระทำหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

ชุดที่ ๒ จำนวน ๒ คณะ

๑. คณะอนุกรรมการศึกษาและพิจารณาโครงการเสริมสร้างศักยภาพ และการบริหารจัดการกองทัพ
๒. คณะอนุกรรมการศึกษาและพิจารณาการป้องกันประเทศ การพัฒนาและ การดำเนินการทางทหาร

ผลการดำเนินงาน

๑. การประชุมคณะกรรมการ

ชุดที่ ๑ จำนวน ๒๔ ครั้ง

ชุดที่ ๒ จำนวน ๕๘ ครั้ง

๒. การจัดสัมมนา

ชุดที่ ๑ จำนวน ๑๒ ครั้ง

ชุดที่ ๒ จำนวน ๒๔ ครั้ง

๓. การศึกษาดูงานภายในประเทศ

ชุดที่ ๑ จำนวน ๑๐ ครั้ง

ชุดที่ ๒ จำนวน ๑๗ ครั้ง

๔. การศึกษาดูงานต่างประเทศ

ชุดที่ ๑ จำนวน - ครั้ง

ชุดที่ ๒ จำนวน ๔ ครั้ง

๕. การรับรองแขกต่างประเทศ

ชุดที่ ๑ จำนวน ๑ ครั้ง

ชุดที่ ๒ จำนวน ๔ ครั้ง

รายชื่อคณะกรรมการการทหาร

ชุดที่ ๑

๑. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสงวน พงษ์มณี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายมนตรีไชยชาติวัฒนศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายพิเชษฐ ตันเจริญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๘. นายไมตรี สอยเหลือง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๙. นายวัชร ยาวอหะซัน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๐. นายไชยวัฒน์ ตินรัตน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๒. พลตรี มนูญกฤต รูปขจร	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลเอก พิชาญเมธ ม่วงมณี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. พันตำรวจโท กานต์ เทียนแก้ว	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ชุดที่ ๒

๑. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายไชยวัฒน์ ตินรัตน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายเชน เทือกสุบรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
หมายเหตุ : ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสิ้นสภาพ ส.ส. วันที่ ๓ พ.ย. ๕๓ และสภาได้มีมติตั้งนายดิรัชย์ วุฒิชธรรม เป็นกรรมการการทหารแทน วันที่ ๑๗ พ.ย. ๕๓	
๘. นายไมตรี สอยเหลือง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๙. นายวัชร ยาวอหะซัน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๐. นางสาวปาริชาติ ชาลีศรีอ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๑. นางสาววิสาระดี เตชะธีราวัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายสงกรานต์ จิตสุทธิการ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
หมายเหตุ : ลาออกจากกรรมการการทหาร วันที่ ๑๖ พ.ย. ๕๓ และสภาได้มีมติตั้ง นายวิชัย ล้ำสุทธิ เป็นกรรมการการทหารแทน วันที่ ๑๗ พ.ย. ๕๓	
๑๔. พลเอกพิชาญเมธ ม่วงมณี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายมนตรีไชยชาติวัฒนศิริ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

**ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการ
ประจำคณะกรรมการการทหาร**

• **ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการทหาร**

นาวาเอก อุทก ขุนทิพย์

• **ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการทหาร**

พลตำรวจตรี วันชัย วิสุทธินันท์

• **นักวิชาการประจำคณะกรรมการการทหาร**

๑. นางจิตติมา เกษมโกเมศ

๒. นางสมศรี แซ่แต่้

• **เลขานุการประจำคณะกรรมการ**

๑. พลโท อัครชัย จันทระโตชะ

๒. พลเรือตรีหญิง พิธา เกิดนาค

๓. พันโท จีระศักดิ์ ลีลิตธรรม

๔. พันตรี โกมล วงศ์อนันต์

๕. นายวุฒิชัย สิทธิมา

๖. นายวุฒิชัย อัครเทศานนท์

๗. นายตฤพล ฉัพพรรณรังสี

๘. นายพงษ์เพชร วัฒนธาดากุล

๙. นายภาสกร จันทน์ตัน

๑๐. นายบัญญัติ ยินดี

๑๑. นายภาสกร กายสำโรง

๑๒. นายวุฒิชัย นันทิวาวัฒน์

๑๓. นายพิเชฐ เหลืองอมรศักดิ์

๑๔. นายชัยชนะ เดชเดโช

๑๕. นายชัยรินทร์ ขาวคม

๑๖. นายธนกฤต เลิศไกรธนาภา

๑๗. นายภณวัชรนันท์ ไกรมาตย์

๑๘. นางสาวเมธาวี สอยเหลือง

๑๙. นางสาวสุพัตรา มงคลชัยชวาล

• **รายชื่อที่ปรึกษากิตติมศักดิ์**

๑. พลเอก อัครวิน พันธุนิล

๒. พลเอก สุนทร ฮีสวัสดิ์

๓. พลเอก พงศ์ทัศน์ เศรษฐเศรณี

๔. พลตรี สรรเพชญ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

๕. พลตรี เสถียร นิลกำแหง

๖. พันตำรวจเอก โกศล งามประมวญ

๗. นายกองเอก ประสิทธิ์ ศรีไพบูลย์

๘. นายวิเชียรศักดิ์ จันทร์จิวพงศ์

๙. นายชัยวัฒน์ ศรีม่วง

๑๐. นายธนบัติ อึ้งสุวรรณพานิช

๑๑. นายพิภพ เกษมณี

๑๒. นางสาวเกตุศิริ ทองศิริ

๑๓. นายเมธี วัฒนศิริโรจน์

๑๔. นายจำนงค์ ไชยมงคล

๑๕. นายปรัชญา ไชยะกุล

๑๖. นายสมหมาย ถิระพงศ์

๑๗. นางสาวขจรจันทน์ คำข้าว

๑๘. นายโชคชัย สุตดี

๑๙. นายอัครพล เอกนิพัทธ์ศรี

๒๐. นายจกฤช ไกรมาตย์

สรุปรายงานผลการพิจารณาศึกษา
ของ
คณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

เรื่องที่ ๑

๑. **เรื่องพิจารณา** แผนงานและโครงการจัดหาดาวเทียมของทหารเพื่อความมั่นคงและการปฏิบัติการทางทหาร (การประชุมครั้งที่๒/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กระทรวงกลาโหม

๓. ประเด็นพิจารณา

ดาวเทียมมีหลายประเภท แต่ที่ทหารใช้ในปัจจุบันจะเป็นดาวเทียมสื่อสารกับดาวเทียมถ่ายภาพ โดยดาวเทียมสื่อสารที่ทหารใช้มีอยู่ ๒ แบบ คือ ๑) ดาวเทียมแบบอยู่กับที่เรียกว่าจีโอซิงโคนอส เช่น ดาวเทียมไทยคม เป็นต้น และ ๒) ดาวเทียมแบบยิงเป็นเครือข่าย เช่น อิเรเดียม เป็นต้น เท่าที่ทราบบางหน่วยมีการเช่าบ้างตามความเหมาะสมแล้วแต่สถานการณ์ ส่วนดาวเทียมถ่ายภาพของทหารเองนั้นไม่มี จะใช้วิธีซื้อภาพหรือขอผ่านทางจิสตาร์

ปัจจุบันทหารใช้ดาวเทียมไทยคมของบริษัท ซินแซทเทลไลท์ ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้เช่า และบริษัทได้ให้ทางราชการฟรี หนึ่งทรานสพอนเดอร์ ซึ่งกว้าง ๓๖ เมตร โดยกระทรวงกลาโหมได้มาครึ่งทรานสพอนเดอร์คือ ประมาณ ๑๘ เมตร ในระบบความถี่ C-Band ซึ่งแบ่งกันใช้ในกองบัญชาการกองทัพไทยและสามเหล่าทัพ เดิมการใช้ดาวเทียมสื่อสารของทหารไม่ค่อยมีความจำเป็น แต่ต่อมามีความต้องการข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตและส่งข้อมูลภาพถ่ายทำให้กองทัพมีความจำเป็นต้องใช้ช่องสัญญาณเพิ่มเติม และการติดต่อสื่อสารผ่านดาวเทียมของพื้นที่แนวชายแดนได้เช่า C-Band และ IP star สำหรับจ่ายให้หน่วยตามชายแดน และการใช้ดาวเทียมของทหารจะเน้นเป็นข่ายสำรองกรณีโทรคมนาคมหลักขัดข้อง เพราะถ้าทหารใช้การติดต่อสื่อสารผ่านดาวเทียมอย่างเดียวจะทำให้ถูกดักฟังสัญญาณได้ง่ายซึ่งจะมีผลกระทบต่อการรักษาความมั่นคงได้ ดังนั้น ทหารจะใช้คลื่นวิทยุในการติดต่อสื่อสารเป็นหลักมากกว่า

ทั้งนี้ หลักการวางข่ายสื่อสารดาวเทียมเพื่อใช้เป็นข่ายสำรอง หรือ ณ หน่วยที่ระบบโทรคมนาคมเข้าไปไม่ถึง จะเป็นระบบความถี่ C-Band ซึ่งไม่เสียค่าเช่าใช้ ส่วนการสื่อสารจากโทรศัพท์ผ่านดาวเทียมเอเชียตหรืออีมาแซค ต้องเสียค่าเช่าใช้ ซึ่งค่าเช่าใช้ดาวเทียมต่อปีของกระทรวงกลาโหม เป็นเงินประมาณ ๒๐ กว่าล้านบาท และความถี่ที่ใช้อยู่จะมีทั้งแบบ L-Band, S-Band, CU-Band, C-Band, และKA-Band ส่วนการรับสัญญาณจะขึ้นอยู่กับงานรับสัญญาณและเกณฑ์ที่รับเป็นความกว้างของจาน ซึ่งการใช้ดาวเทียมของทหารสามารถนำมาปรับใช้เป็นชุดอุปกรณ์ติดตั้งในรถโมบายเคลื่อนที่ อย่างเช่น กรณีเกิดเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองเมื่อวันที่ ๗-๑๓ เมษายน ๒๕๕๒ กองทัพก็สามารถใช้รถโมบายเคลื่อนที่เข้าถึงสถานที่ที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็วและใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรณีกระทรวงกลาโหมต้องการมีดาวเทียมทหารเอง ประมาณการว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก ประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ ดังนั้น ควรจะรอบบริษัท ซินแซทเทลไลท์ หมดสัมปทานในปี ๒๕๖๔ และรัฐเข้าไปดำเนินบริหารงานกิจการดาวเทียมจะง่ายกว่าการสร้างดาวเทียมขึ้นมาใหม่ เพราะดาวเทียมของบริษัท ซินแซทเทลไลท์ มีระบบความถี่แบบ C-Band ซึ่งรัฐไม่ต้องไปประสานขอช่องสัญญาณจาก สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศหรือ ITU ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาประมาณ ๗ ปี ถึงจะเสร็จสิ้นตามขั้นตอน แต่ระบบความถี่แบบ X-Band รัฐต้องประสานกับ ITU เพื่อขอช่องสัญญาณความถี่ไม่ให้ซ้ำซ้อนกับประเทศอื่น นอกจากนี้ การขอและได้ตำแหน่งที่ตั้งของช่องสัญญาณคลื่นความถี่จะค่อนข้างยุ่งยากกว่าการสร้างดาวเทียมเป็นของตัวเองและการที่ทหารจะมีดาวเทียมเป็นของตัวเองจะไม่คุ้มค่า ดังนั้น ควรจะปรับเป็นดาวเทียมรวมของภาคราชการทั้งหมดแทน ส่วนที่เหลือจากการใช้ก็ขายไปเพื่อ

ลดต้นทุน โดยให้กระทรวงกลาโหมเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วยเพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจด้านรักษาอิปไตยและด้านความมั่นคงได้อย่างเต็มศักยภาพ

ทั้งนี้ การใช้วิธีรับช่วงกิจการดาวเทียมต่อจาก บริษัท จีนแซทเทลไลท์เมื่อหมดอายุสัมปทานนั้น ควรมีการเตรียมการล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ ปี กล่าวคือ ในปี ๒๕๕๘ ควรมีการเตรียมการในการตั้งคณะทำงานว่าจะให้หน่วยงานไหนมาดูแลต่อ ซึ่งข้อดีจากการมารับช่วงต่อจาก บริษัท จีนแซทเทลไลท์ ทำให้เราอาจไม่ต้อง CODINATE หรือประสานขอช่องสัญญาณของการโคจร ยกเว้นความถี่ระบบ X-Band ที่ต้องมีการ CODINATE กับ ITU ซึ่งการที่จะมีดาวเทียมเป็นของทหารเองค่อนข้างจะยากเพราะในระเบียบของ ITU ถ้าประเทศไทยจะส่งดาวเทียมขึ้นไปต้องส่งเอกสารจองตำแหน่งวงโคจรไปสมัครไว้ก่อนอย่างน้อย ๒ ปี เพื่อให้ได้ตำแหน่งคลื่นความถี่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ต้องการ

อนึ่ง กระทรวงกลาโหมได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม ทำการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการมีดาวเทียมของทหารไว้ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อภารกิจในการรักษาอิปไตยและความมั่นคงได้อย่างเต็มศักยภาพแต่ติดขัดที่ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้อมูล ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

ปัจจุบันการใช้ดาวเทียมของทหารเพื่อความมั่นคงและรักษาอิปไตยมีความจำเป็นเพิ่มขึ้นเนื่องจากได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียมทำให้ได้เปรียบในการดำเนินการภารกิจด้านความมั่นคง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีการใช้ดาวเทียมสื่อสารในการตรวจสอบสายการบินว่าได้ดำเนินการตามระเบียบที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น การปล่อยให้ผู้โดยสารมายืนรอที่ประตูทางออกของเครื่องบินจำนวนมาก ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบทำหน้าที่ตรวจสอบก็จะทราบทันที เป็นต้น รวมทั้งการรบของกองกำลังผาเมืองที่ผ่านมามีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารทางภาคพื้นดินไม่สามารถใช้คลื่นวิทยุได้ กองทัพแก้ปัญหาโดยใช้ดาวเทียมสื่อสารเข้าไปช่วยในภาคพื้นสนามให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การใช้ดาวเทียมของทหารในปัจจุบันจะเน้นเป็นช่วยสำรองกรณีโทรคมนาคมหลักขัดข้องเสียมากกว่า เช่น กรณีเกิดสึนามิ หรือเครือข่ายโทรคมนาคมหลักขัดข้องเสียหาย เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลการใช้ดาวเทียมด้านความมั่นคงของประเทศเพื่อนบ้านเท่าที่ข้อมูลมีอยู่ยังไม่มีประเทศใดที่มีดาวเทียมของทหารไว้ใช้เองส่วนใหญ่จะใช้วิธีเช่าจากบริษัทเอกชนที่ได้รับสัมปทานหรือใช้ดาวเทียมร่วมกันระหว่างทหารกับพลเรือน

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) จากการที่ทหารใช้ดาวเทียมของเอกชนเชิงพาณิชย์ ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพได้ในโลกยุคใหม่ ซึ่งการเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี ข่าวสาร ได้รวดเร็วกว่าจะได้เปรียบในเชิงการรบ รวมทั้งภารกิจความมั่นคงของกองทัพด้วย จึงขอให้กระทรวงกลาโหม ทำการศึกษาถึงการมีดาวเทียมของภาคราชการเองที่ทหารเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภารกิจด้านการรักษาอิปไตยและด้านความมั่นคงว่ามีความเป็นไปได้และเหมาะสม หรือไม่ อย่างไรและจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

(๒) การพิจารณาและศึกษาเรื่องดาวเทียมของทหารเพื่อให้ความละเอียดรอบคอบ ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนข้อมูลดาวเทียมของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับประเทศไทย จึงเห็นควรมอบให้คณะกรรมการการศึกษาและพิจารณาโครงการเสริมสร้างศักยภาพและบริหารจัดการกองทัพ ในคณะกรรมการกิจการทหาร รับไปศึกษาและสรุปผลการศึกษารายงานคณะกรรมการต่อไป

เรื่องที่ ๒

๑. เรื่องพิจารณา รายละเอียดการเสนอแผนงานโครงการของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกระทรวงกลาโหม (การประชุมครั้งที่ ๓/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

๓. ประเด็นพิจารณา

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวงกลาโหม โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๕,๖๕๔ ล้านบาท จากที่เสนอของงบประมาณครั้งแรก จำนวน ๘,๑๘๑ ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕๐๖ ล้านบาท

สำหรับผลกระทบจากการจัดสรรงบประมาณที่ลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้ให้ข้อมูลแก่ที่ประชุมว่า ด้านอุตสาหกรรมทหารระหว่างประเทศ และโครงการเริ่มใหม่ซึ่งมีการผูกพันด้านงบประมาณ หรือแม้กระทั่งโครงการผลิตและสนับสนุนเพื่อแจกจ่ายกองทัพของศูนย์อาวุธและโรงงานวัตถุระเบิด ก็ได้รับผลกระทบเรื่องงบประมาณที่ลดลง กล่าวคือมีผลให้เป้าหมายหรือตัวชี้วัดในแผนปฏิบัติการประจำปีลดลงตามไปด้วย ซึ่งรวมถึงเรื่องของการวิจัยด้านการทหาร โดยตัวชี้วัดและเป้าหมายก็อาจลดลงบ้างด้วยเช่นกัน

สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทยได้เสนอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๒๒,๒๙๕ ล้านบาท แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๒,๘๑๐ ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๒๕๗ ล้านบาท โดยรายละเอียดรายการที่ปรับลดลงมีดังนี้

๑) งบประมาณกองทัพเพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังกองทัพเป็นงบประมาณผูกพันข้ามปีซึ่งลดลงจากปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๓๐๐ ล้านบาทเศษ หรือร้อยละ ๓๐.๘๐ อาจมีผลกระทบในเรื่องของการพัฒนากองทัพที่ขาดความต่อเนื่อง

๒) งบประมาณด้านการฝึกศึกษาของกองบัญชาการกองทัพไทย ได้รับงบประมาณลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕๒ ล้านบาทหรือร้อยละ ๒๗.๕๘

๓) งบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและช่วยเหลือประชาชน เช่น การจัดหาแหล่งน้ำกินน้ำใช้ และการก่อสร้างทางหลวงชนบท ได้รับงบประมาณลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๗๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๔๖ ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทยจำเป็นต้องปรับแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ลดลงด้วย

จากการที่กองบัญชาการกองทัพไทย ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ลดลง นั้น ผลกระทบในภาพรวมที่สำคัญก็คือ การพัฒนากองทัพให้มีความสามารถพร้อมรับกับภัยคุกคามตามแผนปฏิบัติการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของกองบัญชาการกองทัพไทย ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงต้องมีการปรับแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ลดลงด้วย

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

สำหรับปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ กองทัพบกได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๗๖,๒๑๕.๓๙๑๒ ล้านบาท ลดลงจากงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๘,๐๘๔.๐๙๗๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙.๕๙ ซึ่งรายละเอียดการปรับลดที่สำคัญมีดังนี้

- ๑) โครงการเริ่มใหม่ที่มีลักษณะผูกพันข้ามปี ซึ่งไม่ได้รับการจัดสรรทุกกองทัพบก
- ๒) โครงการที่แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ และไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ใน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีจำนวน ๑๐ กว่าโครงการ จำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาท
- ๓) โครงการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ได้รับการจัดสรรต่อเนื่องทุกปีถูกปรับลดลง รวมทั้งโครงการซ่อมแซมอาวุธยุทโธปกรณ์ด้วย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ากองทัพบกจะได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลดลง กองทัพบกจึงต้องดำเนินการปรับแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ลดลงด้วยเช่นกัน

ในส่วนกองทัพบกเรือได้เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๖๒,๓๑๑.๓๘๓๓ ล้านบาท แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๙,๙๑๕.๙๙๗๘ ล้านบาท ลดลงจากงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๑๗๗.๔๒๗๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙.๖๐ สำหรับรายการที่ถูกปรับลดลงนั้นส่วนใหญ่เป็นโครงการที่แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ และโครงการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นโครงการเริ่มใหม่ โดยกองทัพบกเรือได้ตระหนักและพยายามปรับแผนงานโครงการตามการจัดสรรงบประมาณเท่าที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าตามความจำเป็น

สำหรับกองทัพอากาศนั้น ในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ กองทัพอากาศได้เสนอของบประมาณ จำนวน ๔๓,๔๘๙.๑๓๔๑ ล้านบาท แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒๘,๘๓๓.๘๔๖๒ ล้านบาท ลดลงจากงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๙๔๑.๗๐๒๒ ล้านบาท หรือ ร้อยละ ๙.๒๖ ส่วนรายการที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณก็คือ โครงการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ จำนวน ๖,๓๗๐ ล้านบาท ซึ่งกองทัพอากาศได้ปรับแผนงานโครงการตามการจัดสรรงบประมาณเท่าที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและตามความจำเป็น

ส่วนประเด็นเรื่องน้ำมันสำหรับใช้ในกิจการของกองทัพอากาศนั้น กองทัพอากาศเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่เสนอให้มีการละเว้นหรือลดหย่อนภาษีน้ำมันสำหรับทุกเหล่าทัพ เนื่องจากอากาศยานของกองทัพอากาศจะมีค่าใช้จ่ายในการใช้น้ำมันค่อนข้างสูงมากกว่าขนส่งทางภาคพื้นดิน

สำหรับการพัฒนาสนามบินของกองทัพอากาศในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กองทัพอากาศมีแผนพัฒนาสนามบิน ๒ แห่ง คือ สนามบินจังหวัดปัตตานีและสนามบินจังหวัดนราธิวาส เพื่อให้เพียงพอแก่ภารกิจลาดตระเวนเพื่อรักษาความสงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม สำนักงบประมาณใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ ๔ ลักษณะ ดังนี้ ๑) รายจ่ายประจำขั้นต่ำ ๒) รายจ่ายตามภาระผูกพัน ๓) รายจ่ายตามภารกิจพื้นฐาน ๔) รายจ่ายตามภารกิจยุทธศาสตร์ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณตามกระทรวงต่าง ๆ สำนักงบประมาณใช้ภารกิจของกระทรวงนั้น ๆ เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา โดยก่อนจะกำหนดงบประมาณการจัดสรรนั้น ฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีการหารือและสอบถามถึงเหตุผลความจำเป็นไว้ก่อนหน้าแล้ว

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเห็นว่าภารกิจของกองทัพในวันนี้ มีบางส่วนที่ไม่ใช่ภารกิจหลัก หรือ มีหน่วยงานอื่นปฏิบัติหน้าที่ซ้ำซ้อนและรับผิดชอบอยู่แล้ว ดังนั้น อาจจะทำให้ภารกิจหลักของกองทัพ เช่น งานด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศขาดประสิทธิภาพลงได้ จึงขอให้กองทัพมุ่งเน้นภารกิจหลัก ด้วยเป็นสำคัญ

(๒) คณะกรรมการมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ถูกปรับลดลง เนื่องจากเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงกลาโหม โดยเฉพาะภารกิจของเหล่าทัพต่างๆ ดังนั้น ถ้าหากกระทรวงกลาโหมมีแผนการเสนอขอแปรญัตติเพิ่มเติม ก็จะเป็นการดีซึ่งคณะกรรมการประสงค์ที่จะเห็นกองทัพไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

(๓) เรื่องของน้ำมันที่ใช้ในกองทัพนั้น คณะกรรมการเห็นว่าควรให้กองทัพซื้อน้ำมันมาใช้เอง โดยตรง โดยไม่ต้องซื้อผ่าน ปตท. ซึ่งต้องเสียภาษีตามกระบวนการจัดซื้อน้ำมัน หรือให้แยกประเภทน้ำมัน ออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือน้ำมันใช้สำหรับงานธุรการ และอีกส่วนหนึ่งคือน้ำมันใช้สำหรับยุทธการ ซึ่งน้ำมันใช้สำหรับยุทธการควรละเว้นหรือลดภาษีเนื่องจากเป็นเรื่องของการป้องกันประเทศ จึงไม่ควรเสียภาษีน้ำมันตามกระบวนการจัดซื้อน้ำมัน และประโยชน์ก็จะตกอยู่กับชาติบ้านเมืองเป็นสำคัญ

(๔) หากกระทรวงกลาโหมถูกปรับลดงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จนอาจมีผลกระทบต่อภารกิจหลักของกองทัพ เช่น ภารกิจป้องกันประเทศโดยเฉพาะตามแนวชายแดน หรืออาวุธ ยุทโธปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการป้องกันประเทศ คณะกรรมการสิทธิการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่ พัฒนาภารกิจด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศ อยากเห็นกองทัพไทยมีการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศ โดยจะขอเป็นฝ่ายสนับสนุนด้านงบประมาณของกองทัพในการเสนอคำขอแปรญัตติเพิ่มเติมมาในการพิจารณาจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของ กระทรวงกลาโหม

(๕) กรณีข้อพิพาทปราสาทพระวิหาร ข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการทราบก็คือ ฝ่ายประเทศไทย ค่อนข้างจะเสียเปรียบฝ่ายกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอาวุธยุทโธปกรณ์ กำลังพล หรือแม้กระทั่งพื้นที่ ข้อพิพาทระหว่าง ไทย-กัมพูชา โดยที่ฝ่ายไทยเสียเปรียบตรงที่มีฝ่ายกัมพูชามาตั้งรกรากในพื้นที่กรณีดังกล่าว ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และเห็นว่าฝ่ายเราเสียเปรียบ ดังนั้น หากกองทัพถูกปรับลดงบประมาณลง ก็ควรให้เสนอคำขอแปรญัตติเพิ่มเติมเพื่อคณะกรรมการสิทธิการทหารจะมีส่วนผลักดันให้งบประมาณของ กองทัพไปใช้ป้องกันประเทศยามเกิดกรณีฉุกเฉินขึ้นได้

(๖) ภารกิจของกองทัพบางอย่างเป็นงานฝัก แต่เมื่อกองทัพรับงานมาทำแล้ว งบประมาณมิได้ จัดสรรตามมาด้วย จึงเป็นภาระที่กองทัพต้องจัดสรรทั้งกำลังพล เครื่องมือเครื่องมือ และงบประมาณทั้งๆที่เป็นงานฝัก ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ดีแต่อาจทำให้กองทัพขาดประสิทธิภาพในภารกิจหลักได้ จึงขอให้สำนักงาน งบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาในส่วนนี้ด้วย

(๗) คณะกรรมการมีความเห็นว่า งบประมาณที่กองทัพได้เสนอขอมาในแต่ละปีนั้น บางอย่าง นำไปใช้ไม่เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ เช่น การขาดแคลนของอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ หรือลำสมัย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งคณะกรรมการได้เสนอแนะว่ากองทัพควรต้องศึกษากำลังพล ตลอดจนอาวุธยุทโธปกรณ์จากประเทศเพื่อนบ้านให้อย่างถ่องแท้ จึงจะเป็นการเตรียมความพร้อมหากพบกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทุกเมื่อ

เรื่องที่ ๓

๑. เรื่องพิจารณา แผนงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑) การศึกษาถึงรายละเอียดภาพรวมการเสนอแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตลอดจนแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (การประชุมครั้งที่ ๔/๒ และครั้งที่ ๕/๒)

๒) ภารกิจ อำนาจหน้าที่ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๐๗/๒๕๔๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเปรียบเทียบโครงสร้างของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กับโครงสร้างที่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... (การประชุมครั้งที่ ๗/๒)

๓) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการศึกษาร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เสนอ (การประชุมครั้งที่ ๑๒/๒)

๔) โครงการติดตั้งกล้อง CCTV ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการป้องกันควบคุม และรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ชุมชน สถานที่ราชการและสาธารณสถาน (การประชุมครั้งที่ ๑๗/๒ และครั้งที่ ๑๘/๒)

๕) สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กรณีการเสียชีวิตของข้าราชการครู ๒ คน รวมทั้งมาตรการรักษาความปลอดภัย และป้องกันการสูญเสียชีวิต (การประชุมครั้งที่ ๔๐/๒)

๖) แผนงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาในอนาคต (การประชุมครั้งที่ ๔๗/๒)

๗) ศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (การประชุมครั้งที่ ๕๓/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ส่วนหน้า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) การศึกษาถึงรายละเอียดภาพรวมการเสนอแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตลอดจนแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้เสนอของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในแผนงานการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวนประมาณ ๑๓,๐๐๐ ล้านบาท แต่ได้รับงบประมาณมาเพียง ๗,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ล้านบาท
๒. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จำนวนประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาท
๓. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จำนวนประมาณ ๑,๘๐๐ ล้านบาท

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเห็นว่า ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรจัดลำดับความสำคัญโดยถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจะต้องยึดถือยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นแนวทางสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและฝ่ายราชการ

(๒) คณะกรรมการมีความเห็นว่า ภารกิจของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรบางส่วนไม่ใช่ภารกิจหลัก แต่เป็นภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับบางหน่วยงาน เช่น การปราบปรามยาเสพติด มีความซ้ำซ้อนกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือการตรวจค้นแรงงานต่างด้าวซึ่งซ้ำซ้อนกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับภารกิจหลัก คือ ภารกิจด้านความมั่นคงและด้านการข่าว

(๓) จากข้อมูลการศึกษาวิจัยปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าข้อมูลของหน่วยงานราชการกับของประชาชนไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน และสาเหตุของปัญหาในพื้นที่ที่สำคัญอันดับแรกเกิดจากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐไปกดขี่ ข่มเหง ประชาชนทำให้ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม ส่วนปัญหาด้านงบประมาณเป็นปัญหารอง ดังนั้น หน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการไม่ได้รับความเป็นธรรมในพื้นที่และการแก้ไขปัญหาการได้รับเงินค่าเสียหายล่าช้าก่อนเป็นอันดับแรก

(๔) คณะกรรมการเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณสำหรับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรยังไม่ครอบคลุมไปถึงประเด็นปัญหาสำคัญในพื้นที่ อันได้แก่ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ หรือกรณีปัญหาความไม่ไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่รัฐของประชาชน ดังนั้น กองทัพอควรจัดสรรงบประมาณในการฝึกเตรียมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจในบุคคล พื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณีของประชาชนในพื้นที่ให้ละเอียดรอบคอบก่อนการลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่จริง เพื่อเป็นการลดปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน

(๕) หน่วยงานทหาร ควรกำหนดแผนงานวิธีการเยียวยาจิตใจประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม รวมทั้ง ชี้แจงเหตุผล และข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารบางอย่าง เช่น การหาข่าวโดยการใช้อุสไนซ์ หรือการใส่รองเท้าบูตเข้าไปในมัสยิดเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ว่าการกระทำบางอย่างไม่ได้เกิดจากความตั้งใจ แต่อาจจะเป็นเรื่องด้วยสถานการณ์ในขณะปฏิบัติหน้าที่บังคับ ทั้งนี้ หน่วยงานราชการและเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ต้องปฏิบัติงานโดยยึดหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(๖) กรณีภารกิจของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตามกฎหมายใหม่ที่มีศูนย์ประสานการปฏิบัติงานถึง ๖ ศูนย์ อาทิ ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด หรือศูนย์ประสานการปฏิบัติงานด้านแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมืองนั้น เห็นว่าเป็นศูนย์การปฏิบัติงานที่ไม่มีเอกภาพในการบังคับบัญชา และล้วนเป็นศูนย์ที่มีหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบอยู่แล้ว ดังนั้น หน่วยงานไม่มีความจำเป็นต้องมีศูนย์ปฏิบัติงานเหล่านี้ เนื่องจากการทำงานที่ซ้ำซ้อนซึ่งจะทำให้ประชาชนที่ไม่เข้าใจในกระบวนการทำงานของศูนย์อาจมองว่าหน่วยทหารไม่สามารถปฏิบัติงานได้

(๗) คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณในส่วนของการจ่ายอื่นๆของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ส่วนกลาง) ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาที่มีหน่วยงานของรัฐอื่นดูแลรับผิดชอบอยู่แล้ว ดังนั้น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

ควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการด้านการข่าว และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมากกว่ามุ่งไปที่การแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดเพียงอย่างเดียว

๒) ภารกิจ อำนาจหน้าที่ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๐๗/๒๕๔๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเปรียบเทียบโครงสร้างของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กับโครงสร้างที่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ....

ในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สบ.ชต.) พ.ศ. .... ของนายนิพนธ์ บุญญามณี และคณะ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการแก้ไขปัญหาของโครงสร้างหน่วยงาน เช่น การปรับตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเลขาธิการสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสามารถเสนอคำขอตั้งงบประมาณจากหน่วยงานตนเอง รวมถึงออกกระเปาะการบริหารจัดการหน่วยงานได้ ตลอดจนรับมอบอำนาจจาก ปลัดกระทรวงทั้ง ๑๙ กระทรวงให้บริหารจัดการจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ เป็นต้น สรุปได้ว่าร่างพระราชบัญญัติสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สบ.ชต.) พ.ศ. .... นี้ เป็นเหมือนกับการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นมาใหม่หนึ่งแห่ง แต่ไม่ได้กำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จุดประสงค์คือมุ่งเน้นการจัดตั้งส่วนราชการ ซึ่งจะมีอำนาจมากกว่าเดิมและขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ส่วนจะเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างว่าจะเป็นไปในทิศทางใด สำหรับบุคลากรภายในสำนักงานนั้นขึ้นอยู่กับการสมัครใจ เนื่องจากปัจจุบัน ศอ.บต. ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรจากกระทรวงมหาดไทย ดังนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงองค์กรก็ต้องให้บุคลากรพิจารณาว่าจะต้องการอยู่หรือกลับต้นสังกัด เนื่องจากสำนักงานที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่นั้น จะมีลักษณะที่บุคลากรต้องเป็นแบบประจำมิได้เหมือนกับ ศอ.บต. ในปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ หากวิเคราะห์การเสนอร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้ง ๓ ร่างนั้น ผู้แทนศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ชี้แจงว่าความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นขึ้นอยู่กับการเป็นองค์กรที่มีเอกภาพทั้งในเรื่องการบริหาร เรื่องงบประมาณ ตลอดจนเรื่องบุคลากร เป็นตัวชี้วัดว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับไหนเหมาะสมที่สุด

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้หากสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้จัดตั้งขึ้น เนื่องจากเป็นองค์กรซึ่งถือว่าอยู่ในเขตจัดตั้งพิเศษที่ตั้งขึ้นมาเพื่อจัดสรรงบประมาณไปยังหน่วยงานอื่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลให้หน่วยงานอื่นขาดเอกภาพในการตั้งงบประมาณของหน่วยงานตนเองในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งอาจเกิดกรณีปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานในเรื่องอื่น ๆ

(๒) คณะกรรมการให้ข้อเสนอแนะว่า ถ้าสามารถปรับองค์กรที่มีอยู่แล้วให้มีการบริหารอย่างเป็นเอกภาพและควรมีผู้รับผิดชอบหรือผู้สั่งการอย่างชัดเจนแล้วนั้น ก็คงไม่ต้องจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานขึ้นมา เนื่องจากต้องใช้งบประมาณแผ่นดินจำนวนมาก ประกอบกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีมาระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้น หน่วยงานที่มีอยู่แล้วควรสามารถปรับเปลี่ยนยุทธวิธีและพยายามเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้ อย่างตรงจุดและตรงประเด็น

๓) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการศึกษาร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... ซึ่งกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้เสนอ

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การยึดหลักนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีเจ้าภาพหลัก คือ สมช. ซึ่งจะเป็นหน่วยที่พัฒนานโยบายตรงจุดนี้ และจะมีการพัฒนาทุกๆ ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหน่วยงานที่ลงไปทำงานในพื้นที่ มีทั้งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามปกติ และหน่วยงานที่เป็นหน่วยปฏิบัติงานตามวาระแห่งชาติ เช่น กอ.รมน. เป็นต้น ขณะนี้ความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหাজังหวัดชายแดนภาคใต้มีมาก กล่าวคือ ต้องรับผิดชอบงานการเมืองเพื่อเอาชนะจิตใจประชาชน และต้องรับผิดชอบงานการทหารในการรักษาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย ส่วนการแก้ไขปัญหามีนโยบายเดียว คือนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นแนวทางภายใต้นโยบายนี้จะมียุทธศาสตร์รองรับ ทั้งยุทธศาสตร์การเมือง และยุทธศาสตร์ทางด้านการทหาร ซึ่งการจัดทำยุทธศาสตร์รองรับนโยบายนี้ ในส่วนของการทหารนั้น กอ.รมน. จะมอบหมายให้กองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร รับผิดชอบเป็นหลัก ส่วนในด้านการเมืองนั้น กอ.รมน. ได้มอบหมายให้ทาง ศูนย์อำนวยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

อนึ่ง ศูนย์อำนวยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) มีหน้าที่ ๒ ประการ กล่าวคือ ประการแรก องค์กรนี้จะทำงานควบคู่ไปกับ กอ.รมน. ซึ่งผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ นายกรัฐมนตรี โดย กอ.รมน. จะดูแลด้านพัฒนา แต่ไม่ได้หมายความว่า ทหาร หรือ กอ.รมน. จะไม่มีบทบาทในเรื่องของการพัฒนา เพราะการเข้าไปทำงานในพื้นที่จะมีงานพัฒนาผสมผสานๆ ไปด้วย ประการที่สอง หน่วยงานนี้ไม่ใช่หน่วยงานสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และไม่ได้สังกัดกระทรวงมหาดไทย แต่เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดเอกภาพของการบังคับบัญชาหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหภาคใต้ และผู้ที่จะทำหน้าที่เลขาธิการ ศอ.บต. ให้คัดเลือกจากข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยที่มีตำแหน่งเทียบเท่าปลัดกระทรวง แต่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่มาของการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากงานด้านการเมืองมีการกีดกันข้างกว้างขวาง และเกี่ยวข้องกับทุกกระทรวงและปัญหาภาคใต้ มิใช่ว่ากระทรวงใดกระทรวงหนึ่งเข้าไปแก้ไข ปัญหา แต่เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนในสังคม จึงเป็นที่มาของนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่ได้เขียนไว้ว่า จะให้มีสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้นเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการในปีแรก ซึ่งเป็นที่มาของสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนใต้ในเวลาต่อมา

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดยกระทรวงมหาดไทยที่ต้องการให้มีส่วนราชการถาวรเข้าไปรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งการทำงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในระดับยุทธศาสตร์ควรมีการกำหนดในเรื่องของตัวชี้วัดให้ชัดเจนซึ่งถ้าสามารถลดคน ลดงบประมาณ ก็จะถือเป็นความสำเร็จในการปฏิบัติงานของหน่วยราชการที่ลงไปในพื้นที่ภาคใต้

(๒) การแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรใช้คนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่เราจะฝีกคนต่างพื้นที่ จะฝีกดีอย่างไรก็ตาม แต่จิตวิญญาณในการทำงานจะแตกต่างกัน ซึ่งขอฝากให้ กอ.รมน.รับไปพิจารณาด้วยว่าจะฝีกให้ได้อย่างไรเพื่ออุดช่องว่าง ไม่ให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา

(๓) ขอให้กระทรวงมหาดไทยส่งร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ... ฉบับล่าสุดที่กฤษฎีกาได้ปรับแก้เสร็จเรียบร้อยแล้วส่งให้กับคณะกรรมการด้วยเพราะในฐานะของฝ่ายนิติบัญญัติ ต้องค้นหาข้อดี ข้อเสียต่างๆ เพื่อจะชี้ให้ฝ่ายบริหารเห็นว่าถ้าทำไปแล้ว เกิดมีข้อเสียจะแก้อย่างไรและจะได้เอา ข้อดีมาเสริมประสิทธิภาพในการทำงานอย่างไร โดยจะมีการเชิญให้มาชี้แจงเพิ่มเติมอีกครั้งในโอกาสต่อไป

๔) โครงการติดตั้งกล้อง CCTV ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการ ป้องกัน ควบคุม และรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ชุมชน สถานที่ราชการและสาธารณสุข

จากการที่บริษัทดิจิทัล รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลติ้ง จำกัด ไม่สามารถส่งมอบอุปกรณ์ให้กับ กระทรวงมหาดไทยตามโครงการจัดซื้อ พร้อมติดตั้งระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนใต้ ตามสัญญาซื้อขายเลขที่ ๑๐๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐ สิ้นสุดสัญญา ส่งมอบวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเรียกค่าปรับร้อยละ ๐.๐๒ เป็นเงิน ๑๘๓,๘๘๐ บาทต่อวัน และบริษัทดังกล่าวกลับมีหนังสือบอกกล่าวยกเลิกสัญญาลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยอ้างความไม่ชัดเจนในขอบเขตของงาน (TOR) และการที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จังหวัดสงขลา ไม่ไปตรวจรับมอบอุปกรณ์ตามที่บริษัทผู้ขายนัดส่งมอบจึงขอยกเลิกสัญญาและฟ้องต่อศาล ปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๘๒๐/๒๕๕๒ ขอให้ยกเลิกมติคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้เชี่ยวชาญ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีมีมติไม่ให้ขยายเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และต่อมายังได้ร้องขอบรรเทาทุกข์ต่อศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำ ที่ ๑๕๗๘/๑๒๕๕๒ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างรอศาลปกครองกลางนัดวันไต่สวนคดี หรือนัดวันฟังคำวินิจฉัย ของตุลาการศาลปกครองกลาง นั้น กระทรวงมหาดไทยได้ส่งมอบเรื่องให้อัยการคดีฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการ พร้อมทั้งมอบให้กองคลังของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาการยกเลิกสัญญา ผู้ขายรายเดิมและดำเนินการจัดซื้อกับผู้ขายรายใหม่ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของพื้นที่ ๕ จังหวัด ชายแดนใต้ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่ง ถ้าหากมีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด(CCTV)ให้ครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว จะช่วยให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความปลอดภัยขึ้นส่วนเรื่องการดำเนินการฟ้องร้องระหว่างกระทรวงมหาดไทยและบริษัทดังกล่าวอาจใช้ระยะเวลาที่นาน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยควรหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม ทั้งนี้ การติดตั้ง กล้องโทรทัศน์วงจรปิด(CCTV)จะเป็นประโยชน์อย่างมากแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ และนอกจากนี้ ในการพิจารณาคุณสมบัติของบริษัทต่างๆที่เข้าร่วมกันจัดหา ควรพิจารณาจากบริษัทที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานมาอย่างยาวนาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันว่าบริษัทจะสามารถดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ ให้สามารถสำเร็จตามเป้าหมายได้

(๒) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะ เทศบาล เบตงนั้น ได้ใช้วิธีการดำเนินการติดตั้งโดยคนในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้รู้ข้อมูลต่างๆในพื้นที่เป็นอย่างดี จึงทำให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ของกระทรวงมหาดไทย ทำสัญญาที่ส่วนกลางซึ่งผู้รับผิดชอบทุกส่วนไม่มีความชำนาญในพื้นที่ ตามข้อเท็จจริงการที่บริษัทดิจิทัล รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลติ้ง จำกัด ได้ดำเนินการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่จังหวัดสงขลา อย่างสมบูรณ์แบบนั้น เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงอันตรายน้อยที่สุด ดังนั้นบริษัทดังกล่าว

จึงสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ที่ถูกต้องควรดำเนินการในพื้นที่ที่อันตรายที่สุดก่อน

(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินการเปิดประมูลใหม่ ควรใช้วิธีการแยกประมูลในแต่ละจังหวัดซึ่งจะทำให้การดำเนินการติดตั้งรวดเร็วและสำเร็จตามเป้าหมาย

(๔) การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของกล้องวงจรปิดควรให้มีความหลากหลายโดยเฉพาะอะไหล่ต่างๆไม่ควรผูกขาดเฉพาะอุปกรณ์ที่ผลิตจากประเทศใดประเทศหนึ่ง

(๕) ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่ง ยุทธโธปกรณ์ต่างๆที่ใช้แก้ปัญหาโดยเฉพาะกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) กระทรวงมหาดไทยควรคำนึงถึงประสิทธิภาพและมาตรฐานสากล ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยปฏิบัติที่ใช้ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๖) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากมีความชำนาญในพื้นที่โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับโอนงบประมาณที่ใช้ดำเนินการให้แต่ละท้องถิ่นไปบริหารจัดการ ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหาสามารถบรรลุผล

๕) สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กรณีการเสียชีวิตของข้าราชการครู ๒ คน รวมทั้งมาตรการรักษาความปลอดภัย และป้องกันการสูญเสียชีวิต

กรณีการเสียชีวิตของข้าราชการครู ๒ คน สันนิษฐานว่ามาจาก การตอบโต้จากผู้ก่อความไม่สงบ เนื่องจากตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา ฝ่ายปฏิบัติได้มีการกดดันทางยุทธการและยุทธวิธีสูงมาก และอีกข้อสันนิษฐานคือ ก่อนและหลังวันฮาลาลโดยเฉพาะผู้ก่อความไม่สงบจะมีความเชื่อทางศาสนาว่าหากปฏิบัติการณ์เช่นนี้แล้วจะได้อายุเพิ่มมากขึ้น อีกประการหนึ่งคือ กรณีเหตุการณ์สังหารหมู่ที่มีสยิดอัลฟุรคอนไปอาบยา และกรณีหามัมยะฟา กาเซ็ง ที่ตำรวจเห็นว่าพยานหลักฐานอ่อนและมีแนวโน้มไม่ส่งฟ้องศาล จึงอาจเป็นสาเหตุสะสมให้ผู้ก่อความไม่สงบยิงข้าราชการครู ๒ คน การเสียชีวิตของข้าราชการครู ๒ คนนั้นน่าจะเป็นยุทธศาสตร์ที่ทางผู้ก่อความไม่สงบให้ความสำคัญเป็นพิเศษ กล่าวโดยสรุปว่าสาเหตุการยิงข้าราชการครู ๒ คน เสียชีวิตนั้น ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น เกิดจากการสะสมของเหตุการณ์ต่างๆตามที่กล่าวมาแล้ว

สำหรับข้อสังเกตเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นประมาณ ๐๖.๒๐ นาฬิกา พื้นที่เกิดเหตุคือในพื้นที่ของอำเภอระแงะ ซึ่งอำเภอระแงะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส ๓๘ ส่วนบ้านพักของครูทั้งสองอยู่ในเขตอำเภอเมืองในความรับผิดชอบของหน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส ๓๓ สำหรับข้อบกพร่องในจุดนี้ หน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส ๓๘ ได้มอบหมายให้สถานีตำรวจภูธรระแงะทำการแก้ไขแล้วโดยมอบหมายให้ชุดควบคุม ๙๕๔ ทำการลาดตระเวนในห้วงเวลา ๐๕.๓๐ นาฬิกา ถึง ๐๗.๐๐ นาฬิกา ตลอดเส้นทาง

อย่างไรก็ดี ทางกองทัพได้วางระบบดำเนินการแบ่งออกเป็น ๓ ระบบ ได้แก่ ๑) ระบบป้องกันตนเอง ได้แก่ การติดตามข่าวสารสถานการณ์และความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อความไม่สงบ การเฝ้าสังเกตสิ่งผิดปกติ การฝึกป้องกันตนเอง และการปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัย ซึ่งในเรื่องนี้หน่วยเฉพาะกิจประจำพื้นที่จะมีการจัดการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกครึ่งในช่วงเปิดการเรียนการสอนเพื่อชี้แจง ทบทวน และปรับปรุงแผนตามความต้องการของทุกฝ่าย รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่บุคลากรครู ๒) ระบบการป้องกันโดยชุมชน และ ๓) ระบบการรักษาความปลอดภัยโดยเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ดี สามารถสรุปมาตรการการปฏิบัติที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัย ได้ดังนี้

- ๑) การรักษาความปลอดภัยบ้านพักครู/ที่ตั้งโรงเรียน
- ๒) การรักษาความปลอดภัยเส้นทางเดินทางไป-กลับ
- ๓) การเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าตรวจ โดยการใช้เครื่องมือพิเศษ เช่น GT200 ตรวจวัดจุดระเบิด บริเวณจุด รับ-ส่งครู และบริเวณสถานศึกษา การใช้ MINI UAV บินตรวจการณ์การเส้นทางที่ใช้ในการเดินทาง
- ๔) จะต้องมีการวางแผนในการปฏิบัติในกรณีที่ครู เดินทาง ไป-กลับ นอกเวลาที่กำหนด และจะต้องมีการตรวจสอบการแจ้งข่าวสาร และจะต้องมีการตรวจสอบการเดินทางของครูในเส้นทางที่ใช้จนมั่นใจว่าครูเดินทางกลับบ้านด้วยความปลอดภัย
- ๕) จะต้องมีการสร้างสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่กับครูที่รับผิดชอบ ซึ่งทั้งสองฝ่ายต้องมีเบอร์ติดต่อกัน
- ๖) ให้ทุกหน่วยจะต้องปรับการใช้กำลังให้สามารถดูแลพื้นที่ได้ตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน
- ๗) จุดนัดพบหรือที่รวมพลจะต้องนำเอาเครื่องมือพิเศษ เช่น GT200 เครื่องตัดสัญญาณโทรศัพท์มือถือ เครื่องตัดสัญญาณรีโมทคอนโทรล มาใช้เพื่อให้ความปลอดภัยสูงสุด
- ๘) เจ้าหน้าที่ทหารตำรวจจะต้องมีการแต่งกายบอกฝ่ายชัดเจน และจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ครูหรือประชาชนที่สัญจรผ่านมารับทราบด้วย
- ๙) การตั้งด่านลอยจะต้องมีสัญลักษณ์บอกความเป็นหน่วยอย่างชัดเจน เช่น ป้ายแจ้งเตือน แฉกกัน ไฟกระพริบ/แสงสว่าง(กลางคืน) ฯลฯ

สำหรับมูลเหตุของการที่ผู้ก่อเหตุรุนแรงก่อเหตุในห้วงเวลา คือส่วนหนึ่งมาจากการที่กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงทำการปลุกกระดม บิดเบือน ชี้นำเยาวชนในพื้นที่ในทางที่ผิดให้เร่งทำการก่อเหตุก่อน และระหว่างห้วงเดือนรอมฎอนจะทำให้ได้บุญมากเป็นสองเท่า อย่างไรก็ตามฝ่ายรัฐบาลได้นำบทเรียนในห้วงเดือนรอมฎอนในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดมาตรการป้องกันเหตุร้ายในพื้นที่ด้วยการเน้นการปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อจำกัดเสรีภาพปฏิบัติของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายทั้งบุคคลและสถานที่ เพื่อป้องกันการถูกลอบทำร้ายหรือก่อเหตุ รวมทั้งมาตรการเพื่อป้องกันการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ขณะออกปฏิบัติงานอย่างเข้มงวด ส่งผลให้สามารถปะทะจับกุม กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงได้หลายราย รวมทั้งการตรวจยึดอาวุธและตรวจพบวัตถุระเบิดที่เตรียมการจะใช้ในการก่อเหตุ ได้หลายพื้นที่ภายหลังเกิดเหตุสมาพันธ์ครูจังหวัดนราธิวาส ได้รวมกลุ่มประชุมจำนวนประมาณ ๑๐๐ คน ณ โรงเรียนมะนังกาหยี ตำบลมะนังตายอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อเสนอข้อเรียกร้อง ๔ ประการ ได้แก่

- ๑) ให้กระทรวงศึกษาธิการปูนบำเหน็จความชอบตามระเบียบทางราชการแก่ครูผู้เสียชีวิตทั้งสองโดยเร็วที่สุด
- ๒) ให้รัฐเพิ่มมาตรการ และวางแนวทางในการดูแลความปลอดภัยแก่ข้าราชการครูและประชาชนให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน
- ๓) ให้โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงหยุดการเรียนการสอนชั่วคราว ตามดุลยพินิจของผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเวลา ๓ วันตั้งแต่วันที่ ๘-๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรไปร่วมงานศพ และเปิดโอกาสให้รัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนมาพบข้าราชการครูที่จังหวัดนราธิวาสโดยเร็วที่สุด และ๔) ให้จัดทำแถลงการณ์ถึงสมาพันธ์ครูทั้ง ๓ จังหวัดเพื่อชี้แจงรายละเอียดและมีมติร่วมกันต่อไป ทั้งนี้ สมาพันธ์ครูจังหวัดนราธิวาส จะเชิญผู้บริหารและคณะครูร่วมประชุมอีกครั้งในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ ณ โรงเรียนนราสิกขาลัย เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีความเห็นว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่วางนโยบายระดับยุทธศาสตร์ ควรต้องเข้าใจปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างถ่องแท้ แล้วนำปัญหาที่คาดว่าจะป็นสาเหตุหลักนำไปสู่นโยบายการปฏิบัติ ทั้งนี้ จะได้แก้ไขปัญหาก็ถูกต้องและสามารถส่งผลให้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุเลาลงอย่างเป็นรูปธรรม

๖) แผนงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาในอนาคต

การแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เริ่มดำเนินการโดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ หลังจากที่เกิดเหตุการณ์ปล้นปืนจากค่ายกองพันพัฒนาที่ ๔ ในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ จากนั้นมีเหตุการณ์ความรุนแรงอย่างต่อเนื่องตลอดมา รัฐบาลในแต่ละสมัยก็ได้ใช้ความพยายามในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดตั้งกองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กอ.สสส.จชต.) การรื้อฟื้นศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองกำลังผสม พลเรือน ตำรวจ และทหาร โดยให้ทหารมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา การประกาศใช้คำสั่ง นร ที่ ๒๐๕/๒๕๔๙ เรื่องการจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร การประกาศใช้คำสั่ง นร ที่ ๒๐๖/๒๕๔๙ เรื่องนโยบายเสริมสร้างสันติสุข โดยการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การบูรณาการความสมดุระหว่างยุทธศาสตร์ความมั่นคง และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยเน้นหนักการปฏิบัติให้กับยุทธศาสตร์การพัฒนามากยิ่งขึ้น เป็นต้น ผลจากการปฏิบัติดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาด้านเอกภาพทางความคิดของหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม จากการประเมินของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรพบว่า การที่จะแก้ปัญหาในเบื้องต้นได้นั้นจะต้องทำให้พื้นที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดความสงบ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จึงมีการให้เจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาโดยยึดถือยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงซึ่งสามารถสังเกตได้จากงบประมาณด้านความมั่นคงที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีหน่วยงานที่รับผิดชอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาควบคู่ไปด้วย โดยมีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา

ต่อมาในปี ๒๕๕๓ รัฐบาลประเมินว่าสถานการณ์ความรุนแรงเริ่มลดจำนวนลง จึงมีการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานและงบประมาณเข้าสู่พื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

สรุปภาพรวมการแก้ปัญหาที่ผ่านมา สถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้นตามลำดับ โดยมีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่

๑) สถิติการก่อเหตุลดลง แม้ว่าจะมีเหตุรุนแรงเกิดขึ้นบ้างแต่ไม่ได้สร้างผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมากนัก

๒) งานด้านการข่าวสามารถกำหนดเครือข่ายผู้ก่อเหตุรุนแรงอย่างเป็นรูปธรรมและได้รับข่าวสารจากประชาชน ทำให้สามารถติดตามจับกุมแนวร่วมระดับแกนนำได้หลายคน

๓) การมีส่วนร่วมของประชาชนดีขึ้น จากการที่ทุกฝ่ายเข้าไปช่วยเหลือและส่งเสริมอาชีพให้เกิดกิจกรรมร่วมกัน ประชาชนให้การตอบรับและร่วมมือในการดูแลหมู่บ้านและช่วยเหลือเจ้าหน้าที่รัฐมากขึ้น

๔) ความเชื่อมั่นของประชาชนกลับมาดีเหมือนเดิม สังเกตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดงานในวันสำคัญๆ พื้นที่จักงานทุกแห่งมีความปลอดภัยไม่เกิดเหตุร้าย

สำหรับประเด็นเรื่องสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นมีหลายสาเหตุ อาทิ กลุ่มโจรก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การค้าของหนีภาษีและผลประโยชน์ต่างๆในพื้นที่

ซึ่งจากการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวพบว่าปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวว่ามีทั้งเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการแสวงประโยชน์ร่วมกัน และเมื่อมีการประเมินในครั้งสุดท้ายพบว่า ปัญหาเรื่องกลุ่มโจรก่อการร้าย หรือกลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดนจะเป็นปัญหาที่สำคัญและมีอิทธิพลมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

(๑) การแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น รัฐบาลไม่มีความมั่นใจในการเปิดเผยข้อเท็จจริงให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งรัฐบาลควรจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาว่า ปัญหาใดเป็นปัญหาหลัก ปัญหาใดเป็นปัญหารอง สำหรับปัญหาการแบ่งแยกดินแดนนั้น เป็นปัญหาที่มีการสะสมมาเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว แต่จากการประชุมขององค์กรต่างชาติเรื่องปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยหลายครั้งในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปี ๒๕๔๘ ณ สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งมีกลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดนของไทยเข้าร่วมประชุมด้วย พบว่าปัญหาการแบ่งแยกดินแดนมิใช่ปัญหาหลักในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้แทนฝ่ายไทยเสนอให้ยุติการก่อเหตุความรุนแรงซึ่งปรากฏว่าฝ่ายกลุ่มขบวนการไม่สามารถทำได้ เนื่องจากผู้ที่มีอำนาจในกลุ่มขบวนการไม่สามารถกำหนดทิศทางการปฏิบัติของขบวนการได้ ดังนั้น จึงไม่สามารถสรุปได้ว่าปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ได้เกิดจากกลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งเป็นเรื่องของหน่วยงานที่แก้ไขปัญหาจะต้องมีการดำเนินการทางด้านการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อหาข้อเท็จจริงในการกำหนดแผนปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อควบคุมความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน แล้วจึงนำมาสู่การปฏิบัติเรื่องการพัฒนาเป็นลำดับต่อไป

(๒) ในการประชุมเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งต่อไป ควรเชิญผู้ปฏิบัติในพื้นที่เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กอ.รมน. ศอ.บต. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

๗) ศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า เป็นหน่วยหลักในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามกรอบยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงเพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำสันติสุขกลับสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ประกอบด้วย ๑) ส่วนกำลังรบหลัก คือ กองกำลังทหาร กองกำลังตำรวจ และกองกำลังฝ่ายพลเรือน ๒) ส่วนสนับสนุน คือ ศูนย์ข่าวกรองจังหวัดชายแดนภาคใต้ และศูนย์เสริมสร้างสันติสุข และ ๓) ส่วนพัฒนา ประกอบด้วย สำนักบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สบ.ชต.) กองกำลังทหารช่าง และศูนย์ประสานงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กำลังรบหลักที่ใช้ในการควบคุมพื้นที่ ประกอบด้วย กำลังจากกองทัพบกจำนวน ๑๙ กองพัน กำลังจากกองทัพเรือนาวิกโยธินจำนวน ๓ กองพัน กำลังจากศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และตำรวจตระเวนชายแดน กองกำลังทหารพรานจำนวน ๗ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพราน สำหรับการวางกำลังในพื้นที่ประกอบด้วย ๑) หน่วยเฉพาะกิจยะลา รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดยะลา ประกอบด้วย ๖ กองพันทหารบก กองกำลังตำรวจตระเวนชายแดน ๑ กองพัน และ ๒) หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพราน ๒) หน่วยเฉพาะกิจปัตตานี รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยกำลัง ๕ กองพันทหารบก ๑ กองพันนาวิกโยธิน และ ๒ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพราน ๓) หน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วยกำลัง ๗ กองพันทหารบก ๒ กองพันนาวิกโยธิน และ ๒ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพราน

๔) หน่วยเฉพาะกิจสงขลา รับผิดชอบพื้นที่ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลาประกอบด้วย ๑ หน่วยเฉพาะกิจกรรมทหารพราน ๑ หน่วยกองร้อยทหารราบ และ ๑ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยึดถือกรอบยุทธศาสตร์ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยนำยุทธศาสตร์หลัก คือ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ส่วนยุทธศาสตร์รองของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร คือ การเสริมสร้างความเข้าใจ การพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน การดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

สำหรับกรอบการดำเนินการ คือ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย ประชาชนในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสันติสุข ส่วนการควบคุมพื้นที่ได้มีการมอบนโยบายแบ่งพื้นที่ให้หน่วยรับผิดชอบต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ในพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ในเขตเมือง ใช้กำลังตำรวจเป็นหลัก เสริมด้วยกำลังอาสาสมัครกาดินแดน และกำลังประชาชน ๒) ในเขตรอบนอกพื้นที่ชุมชน และพื้นที่เสี่ยงที่มีความเคลื่อนไหวของกองกำลังติดอาวุธใช้กำลังทหาร ร่วมกับกำลังทหารพราน และตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหลัก ๓) พื้นที่ป่า ภูเขา แบ่งมอบ ๖ เทือกเขาหลัก และ ๑ เทือกเขารองให้กับกำลังทหาร โดยใช้กำลังจากกองร้อยทหารพรานป่าภูเขาเข้าไปควบคุม ๔) พื้นที่ชายแดน มีหน่วยป้องกันชายแดนเป็นหน่วยหลักในการรับผิดชอบ ส่วนการดูแลรักษาความปลอดภัยบุคคล สถานที่ สาธารณูปโภค การคมนาคมที่เป็นเป้าหมายในการก่อเหตุรุนแรงมีทั้งสิ้น ๑๐ ประการ ได้แก่ ครู พระสงฆ์ โรงเรียน วัด ชุมชนล่อแหลม ชุมชนเมือง รถไฟ ไฟฟ้า เขื่อน และเส้นทาง

นอกจากนี้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ยังมีภารกิจในการติดตามจับกุม ผู้ก่อเหตุรุนแรงโดยใช้มาตรการจากเบาไปหาหนักยึดถือหลักชนะโดยไม่ต้องรบ เพื่อลดการตอบโต้หรือไปก่อเหตุต่อกลุ่มเป้าหมายอ่อนแอ โดยใช้การสร้างความเข้าใจ การใช้กฎหมาย และจะใช้กำลังในการปฏิบัติต่อเมื่อได้ผลทางการเมือง โดยเน้นการเสริมสร้างความเข้าใจเพื่อขจัดเงื่อนไขในเรื่องอัตลักษณ์ความไม่เป็นธรรม รวมทั้งสาเหตุเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความรุนแรง เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ก่อเหตุรุนแรงนำมาใช้เป็นเงื่อนไขในการขับเคื้อน สร้างความขัดแย้งและบ่มเพาะบุคคลเข้าสู่กระบวนการโดยมีเป้าหมาย คือ ๑) ในส่วนของประชาชนนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการให้สามารถเข้าใจปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของรัฐ ซึ่งเข้าใจว่าประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ไม่ได้สนับสนุนการก่อเหตุความรุนแรง ๒) ในส่วนของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการเพื่อให้ความเชื่อมั่น การแก้ไขปัญหาของรัฐและปฏิเสธการใช้ความรุนแรง เน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและร่วมกันเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน ชุมชน ส่วนประชาชนที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับรัฐ ประกอบไปด้วย แกนนำ กลุ่มปฏิบัติการแนวร่วม จะเป็นเป้าหมายหลักในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อแนวนโยบายของรัฐ รวมทั้งหันมาร่วมมือกับภาครัฐ และอยู่ร่วมกันกับชุมชนอย่างสันติสุข ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยใช้วิทยากรผู้รู้ทางศาสนา ซึ่งเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือหรือเป็นที่ยอมรับ เป็นผู้บรมหลักศาสนาและขยายผลให้กับผู้ที่ผ่านการอบรมเป็นแกนนำแนวร่วมกับหน่วยเฉพาะกิจในการเข้าไปสร้างความเข้าใจกับญาติพี่น้อง สำหรับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานดำเนินการเพื่อให้ความเข้าใจนโยบาย และแนวทางในการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางในการต่อสู้ให้มีแนวความคิดเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๓) ในส่วนของประชาคมโลก ดำเนินการเพื่อให้ทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยมีการนำคณะทูตจากประเทศต่างๆเข้า

มาตรฐานการณ้จริงในพื้นที่เพื่อพบปะกับผู้นำศาสนา ประชาชน และนักวิชาการ และ๔) ในส่วนของการพัฒนา ศักยภาพของมนุษย์ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ และความถนัดของแต่ละบุคคล ได้แก่ โครงการทำดีมีอาชีพ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

สำหรับการสนับสนุนงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนพัฒนาพื้นที่ พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การรวบรวมแผนงาน โครงการ โดยมีหน่วยรับผิดชอบ คือ ศูนย์บริการ พื้นที่พิเศษของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นหน่วยรองของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ทำหน้าที่รวบรวมแผนงานโครงการทั้งหมดแยกเป็น อำเภอ และจังหวัดเพื่อส่งให้หน่วยในพื้นที่ รับทราบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ๓ ฝ่ายอันมีศูนย์ปฏิบัติการอำเภอเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน ส่วน การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อนเพื่อตัดการสนับสนุนเครื่องมือ และปัจจัยที่จำเป็นในการก่อเหตุ ของผู้ก่อเหตุรุนแรง ซึ่งปัญหาหลัก คือ ปัญหายาเสพติด และปัญหาอิทธิพลการใช้อำนาจมืด เป็นต้น ซึ่งงานที่ สำคัญ คือ งานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยเน้นการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ทั้งในส่วนของผู้ค้า ผู้เสพ และการแก้ปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาและการส่งเสริมอาชีพให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว โดยใช้กลไกหลักทางศาสนาร่วมแก้ไขปัญหาโดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและผู้นำศาสนา ในพื้นที่เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหา ซึ่งในขั้นต้นได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายจำนวน ๑,๐๐๐ หมู่บ้าน โดยใช้งานยาเสพติดควบคู่กับงานกิจการพลเรือนกตสันดานการนำเข้าและการจำหน่ายแบบครบวงจร โดยบูรณาการกฎหมายที่มีใช้อยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ เช่น ปัญหาการค้าน้ำมันเถื่อน ปัญหาสินค้าหนีภาษี และการค้าอาวุธสงคราม เป็นต้น ส่วนการดำเนินการด้าน สิทธิมนุษยชน จะมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนเพื่อไม่ให้สถานการณ์ในพื้นที่ถูก ยกกระต๊บบเข้าสู่เวทีสากล ยึดหลักความเสมอภาค ความเป็นธรรม หลักนิติธรรม เคารพในหลักสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งใช้นิติวิทยาศาสตร์ในการตรวจพิสูจน์การกระทำผิด โดยใช้จุดเด่น ของกฎหมายแต่ละฉบับที่ประกาศใช้ในพื้นที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน สำหรับการมีส่วนร่วมทุกภาค ส่วนแม่ทัพภาคที่ ๔ ได้เชิญเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติมาให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมมือและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังตามนโยบายของ รัฐ นอกจากนี้ แม่ทัพภาคที่ ๔ ยังได้กำหนดนโยบายสานใจสู่สันติ โดยใช้นโยบายการเมืองนำการทหาร มาเป็นส่วนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรไปสู่เป้าหมาย รวมทั้งนโยบายเฉพาะหน้าในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนาเดิมตามปกติส่วนนโยบายเฉพาะหน้าด้านการปฏิบัติการทางทหาร คือ การปฏิบัติการ ด้านการทหารต้องได้รับการยอมรับ และชนะใจของประชาชนด้วยการจัดเงื่อนไขการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสมอันจะเป็นสาเหตุของการก่อเหตุรุนแรง สรุปได้ดังนี้ ๑) การใช้กำลังเข้าปฏิบัติการทางทหารจะยึดมั่น นโยบายของกองทัพที่ใช้นโยบายการเมืองนำการทหารอย่างเคร่งครัด ๒) การปฏิบัติการทางทหารมุ่งป้องปราม เป็นหลัก การทำลายเป็นรอง ๓) ปรับปรุงมาตรการทางทหารที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนในด้านลบ เช่น การตั้งด่านตรวจจะต้องพิจารณาทบทวนให้เกิดผลทางสังคมจิตวิทยามากขึ้น และ ๔) เมื่อมีการ ติดตามจับกุมต้องมีการชี้แจงสร้างความเข้าใจเพื่อให้ได้ผลทางการเมืองมากกว่าผลทางการทหาร

ส่วนประเด็นที่ว่าเหตุใดในปัจจุบันสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงทวีความรุนแรงมาก ขึ้นนั้น ผู้แทนของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า เห็นว่าเนื่องจากแม่ทัพภาคที่ ๔ คนปัจจุบันเน้นนโยบายการเมืองนำการทหารที่ชัดเจน โดยลดการปิดล้อม ติดตาม ตรวจค้น จับกุมอันเป็น เหตุให้มีผู้เสียชีวิตมากขึ้น ดังนั้น กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงจึงต้องแสดงศักยภาพด้วยการก่อเหตุรุนแรงรายวัน

รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการบริหารราชการ สภาผู้แทนราษฎร

เพื่อรักษามวลชนของตนเองไว้ รวมทั้งเพื่อแสดงให้เห็นว่าภาครัฐไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายการเมืองนำการทหารได้

สำหรับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะ ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานพลเรือนที่ขับเคลื่อนนโยบายการเมืองนำการทหาร ทำหน้าที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ใน ๒ ส่วนงานหลัก คือ งานการพัฒนา และงานอำนวยความสะดวก โดยพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ และมีผลใช้บังคับใช้ในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ว่าจะจัดให้มีสำนักงานบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นองค์กรถาวรทำหน้าที่แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบกับเกิดจากบทเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีภาคใต้ (รชต.เดิม) จำนวน ๓๖ คน ซึ่งรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่มองเห็นว่าการปฏิบัติงานในรูปแบบดังกล่าวค่อนข้างที่จะได้ผลรวมทั้งคาดหวังว่าหากมีองค์กร ศอ.บต. ขึ้นจะทำให้การแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับประเด็นที่ว่าศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า) จะมีการสับสนในการแบ่งมอบภารกิจกันอย่างไรหรือไม่นั้น เดิมศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อยู่ภายใต้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) แผนงาน โครงการต่าง ๆ ของศอ.บต. ใช้งบประมาณของ กอ.รมน. ในการดำเนินการตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ แต่หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ กอ.รมน. ได้ส่งมอบงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้กับศอ.บต. ทั้งหมด ส่งผลให้การดำเนินการตามแผนงานโครงการต่างๆ ของศอ.บต. แยกแยกออกมาจาก กอ.รมน. โดยชัดเจนตามแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ในส่วนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ได้จัดทำแผนงานงบประมาณของศอ.บต. จำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาทตามปีปฏิทินของการจัดทำงบประมาณของ ศอ.บต. โดยไม่เกี่ยวข้องกับกอ.รมน. อีก ซึ่งปัจจุบันวงเงินงบประมาณดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

อย่างไรก็ดี ในประเด็นที่ว่าเมื่อมีการแยกศอ.บต. ออกมาจากกอ.รมน. แล้วจะไม่เกิดความเป็นเอกภาพหรือไม่นั้น เนื่องจากในพื้นที่ปฏิบัติการ ณ ปัจจุบัน คือ จังหวัด และอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดยังคงเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดอยู่ ดังนั้น การปฏิบัติงานในส่วนของงานด้านความมั่นคงหรืองานด้านการพัฒนาของผู้ว่าราชการจังหวัดยังคงดำเนินการควบคู่กันไปเหมือนเดิม รวมทั้งกองทัพภาคที่ ๔ ได้จัดให้มีส่วนงานสำหรับติดต่อประสานงานกับฝ่ายพลเรือน และศอ.บต. ก็มีสวนงานทหารทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับศอ.บต. ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวของทั้ง ๒ หน่วยงานทำให้ทั้งในส่วนของบุคลากร และลักษณะของงานในพื้นที่ที่มีการประสานและสอดรับกันอยู่เสมอ ดังนั้น ประเด็นความไม่เป็นเอกภาพของหน่วยงานในพื้นที่จึงไม่น่าจะเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

สำหรับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) มียุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ตามมาตรา ๙ คือ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนงาน โครงการ การบูรณาการแผนงาน โครงการ การบริหารงานบุคคล พัฒนาบุคคล โดยการดูแลข้าราชการในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ จำนวน ๖๘,๐๐๐ คน และมีหน้าที่ในการพิจารณาบุคคลที่ไม่เหมาะสมออกจากพื้นที่ได้ด้วย ซึ่งระเบียบในการพิจารณาข้าราชการออกจากพื้นที่นั้น ปัจจุบันประกาศใช้แล้ว ซึ่งสาเหตุการให้ออกจากพื้นที่มีทั้งในส่วนของผลจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และผลจากการประพฤติส่วนตัว โดยระเบียบกำหนดให้ออกจากพื้นที่โดยพลันภายใน ๗ วัน แต่เมื่อครบกำหนด ๑ ปี บุคคลดังกล่าวสามารถยื่นคำขออนุญาตกลับเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ได้อีกครั้งหนึ่ง แต่การจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กลับเข้ามาในพื้นที่ได้หรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) เท่านั้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ยังมีบทบาทและหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ชัดเจนมากขึ้น ดังนี้ ๑) หน้าที่ในการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวกให้กับผู้แสวงบุญ ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ๒) หน้าที่ในการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ๓) หน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวก และ ๔) หน้าที่ในการให้การศึกษาและสนใจในเรื่องพหุวัฒนธรรม นอกจากนี้ ศอ.บต. ยังเป็นหน่วยงานที่เน้นการมีส่วนร่วมโดยตัวแทนประชาชนทุกภาคส่วน หรือที่เรียกว่า “ศอ.บต.ของเราทุกคน” อันประกอบไปด้วยสภาที่ปรึกษาการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๔๙ คน ซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นสื่อมวลชน กลุ่มสตรี หอการค้า สภาอุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น

สำหรับประเด็นปัญหาที่ว่า การกำหนดนโยบายตามมาตรา ๔ และ มาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๓ มีแนวทางในการดำเนินการอย่างไรนั้น สามารถอธิบายได้ว่า ศอ.บต. และ กอ.รมน.ต้องยึดถือการกำหนดนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติตามมาตรา ๔ เป็นหลัก โดยการให้สภาความมั่นคงแห่งชาติจัดทำนโยบายการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งเมื่อสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ศอ.บต. มีหน้าที่ในการดำเนินการตามมาตรา ๙ คือ การจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่สภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ส่วนกอ.รมน.ก็จะมีหน้าที่ในการปรับปรุงแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนาตามมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๓ ด้วย ดังนั้น การกำหนดนโยบายตามมาตรา ๔ ต้องเกิดขึ้นก่อนแล้วการปรับปรุงแผนงานนโยบายของกอ.รมน.ตามมาตรา ๕ จึงจะเกิดตามมาภายหลัง

ส่วนประเด็นคำถามที่ว่า ณ ปัจจุบัน ทหารรู้ถึงจำนวนกลุ่มแกนนำ และแนวร่วมของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงหรือไม่นั้น อธิบายได้ว่าปัจจุบันทางการทราบและมีข้อมูลกลุ่มแกนนำ และแนวร่วมทั้งหมด โดยจำนวนแกนนำ กลุ่มแนวร่วม รวมทั้งกลุ่มบุคคลผู้มีความเสี่ยงในการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ที่ได้จากการซักถามของฝ่ายทหาร ตำรวจ และกำนันผู้ใหญ่บ้านมีทั้งสิ้น จำนวน ๓,๒๐๐ กว่าคน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานด้านความมั่นคงที่จะต้องติดตามและจับกุมตัวต่อไป ส่วนหน้าที่ของศอ.บต.จะมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนา และงานมวลชนในพื้นที่เพื่อลดจำนวนกลุ่มแนวร่วมให้มากที่สุด

ทั้งนี้ภาพรวมการใช้งบประมาณของทุกกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา มีการใช้งบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๑๓๘,๐๐๐ ล้านบาท เฉพาะงบประมาณในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ เป็นเงิน ๕๖,๒๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็นงบประมาณปี ๒๕๕๒ จำนวน

๒๑,๐๐๐ ล้านบาท งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๙๐๐ ล้านบาท และงบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๙,๓๐๐ ล้านบาท ซึ่งการสนับสนุนงบประมาณเป็นการสนับสนุนภายใต้แผนการพัฒนาของหน่วยงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัจจุบันเมื่อมีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้แยกเป็นหน่วยงานเฉพาะชั้นอีก ๑ หน่วยงาน สำนักงานงบประมาณได้จัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ถึง พ.ศ.๒๕๕๕ โดยจะรวมแผนงานด้านความมั่นคงและการพัฒนาเข้าไปด้วย ซึ่งวิธีการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณของสำนักงานงบประมาณจะเน้นในเรื่องของความพร้อมและความจำเป็นในการขอใช้งบประมาณ และที่สำคัญต้องไม่มีความซ้ำซ้อนในการขอใช้งบประมาณระหว่างหน่วยงาน และในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะไม่มีการจัดสรรงบประมาณพิเศษใด ๆ ลงไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของ คอ.บต. ที่เน้นในเรื่องของการอำนวยความสะดวก เนื่องจากไม่ได้รับความเป็นธรรมของคนในพื้นที่ เป็นสาเหตุหลักของการเกิดปัญหาความไม่สงบในปัจจุบัน แต่จากการรับทราบจำนวนตัวเลขของกลุ่มแกนนำ และกลุ่มแนวร่วมจากผู้แทนของคอ.บต.แล้วเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าตกใจเนื่องจากตัวเลขของทางการแต่ละแหล่งมีตัวเลขที่แตกต่างค่อนข้างมาก ซึ่งเห็นว่าจำนวนสถิติดังกล่าวเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เนื่องจากการประเมินขีดความสามารถของฝ่ายตรงข้ามหากได้ตัวเลขที่ตรงหรือใกล้เคียงทางการก็จะเป็นฝ่ายได้เปรียบแต่หากตัวเลขคลาดเคลื่อนมากก็จะสร้างความยุ่งยากให้กับทางการอยู่เรื่อยไป นอกจากนี้ คณะกรรมการเห็นว่าการที่ผู้ก่อเหตุรุนแรงได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณ การเตรียมการ และสถานที่ในการฝึกกำลังจากต่างประเทศยังเป็นสาเหตุสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้การแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่สามารถยุติลงได้

(๒) คณะกรรมการเห็นว่าปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้หากจำกัดอยู่ในเฉพาะพื้นที่ที่เกิดเป็นปัญหาอยู่ ณ ปัจจุบัน หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า) หรือศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คอ.บต.) สามารถบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภายในพื้นที่ได้ แต่หากฝ่ายตรงข้ามมีแนวคิดที่จะขยายพื้นที่การก่อความไม่สงบออกไปเป็น ๑๔ จังหวัดภาคใต้ หรือทั่วประเทศ เมื่อใดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงจะเกิดขึ้นทันที ดังนั้น หน่วยงานความมั่นคง เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า) ควรได้ตระหนักและหาแนวทางในการเตรียมการและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

(๓) คณะกรรมการเห็นว่าทางการควรใช้กำลังคนในพื้นที่เป็นกำลังหลักในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้แทนกองกำลังจากทหารหลักที่มาจากต่างพื้นที่ เนื่องจากกำลังทหารหลักจากต่างพื้นที่ เมื่อได้รับคำสั่งให้เข้าไปปฏิบัติภารกิจก็จะนับถอยหลังเพื่อรอเวลากลับออกมาจากพื้นที่เท่านั้น ซึ่งต่างจากกำลังคนในพื้นที่ที่มีความรู้สึกผูกพันและพร้อมจะแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้ยุติลงโดยเร็ว

(๔) คณะกรรมการเห็นว่าแนวคิดการตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้คล้ายกับการเป็นรัฐบาลส่วนหน้านั้นเป็นแนวคิดที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากเมื่อใด ที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้กลายเป็นรัฐบาลส่วนหน้าเมื่อนั้นความขัดแย้งสูงสุดจะเกิดขึ้นในพื้นที่ยกตัวอย่างเช่น ความขัดแย้งในเรื่องของการสะสมทุนตามระบบทุนนิยมในท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งกรณีหน่วยงานในพื้นที่ไม่รู้ว่าควรจะต้องตั้งงบประมาณให้กับหน่วยงานของตนเองอย่างไร เนื่องจากไม่รู้ว่าจะไปซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่หรือไม่ เป็นต้น ดังนั้น เมื่อมีการตั้ง

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้นมาแล้ว วิธีลดความขัดแย้งในพื้นที่ที่สามารถทำได้ คือ การให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้จัดทำงบประมาณในพื้นที่เพียงหน่วยงานเดียว แต่วิธีการนี้ก็จะเป็นวิธีการที่ค่อนข้างสุ่มเสี่ยงที่จะเป็นการปกครองพื้นที่ในลักษณะพิเศษหรือไม่

(๕) คณะกรรมการได้ให้ข้อสังเกตแก่หน่วยงานผู้มาชี้แจงว่าคนติดยาเสพติดไม่ใช่กลุ่มคนผู้ก่อเหตุรุนแรงเสมอไป เนื่องจากลักษณะเฉพาะของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงจะมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน มีการวางแผนล่วงหน้า โดยกระทำการตามอุดมการณ์และความเคียดแค้นซึ่งซึ่ง มิใช่เป็นเพียงกลุ่มคนติดยาเสพติดที่จะต้องมารับจ้างก่อเหตุ เพื่อหาเงินซื้อยาเสพติดเท่านั้น

(๖) คณะกรรมการเห็นว่านอกเหนือจากการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงเงินเดือน หรือสิ่งที่เป็นวัตถุอื่นใดให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แล้ว ในเรื่องของขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งจำเป็นซึ่งหน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ยกตัวอย่าง การกระทำที่เป็นขวัญและกำลังใจอย่างยิ่งให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ คือ ทุกครั้งที่มีการเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะมีพวงหรีดจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ให้กับบุคคลเหล่านี้เสมอ หรือแม้กระทั่งตัวอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อมีการเสียชีวิตของทหารซึ่งเกิดในรัฐใด รัฐนั้นจะต้องมีการลดธงครึ่งเสาเพื่อเป็นการไว้อาลัยและให้เกียรติต่อการเสียสละชีวิตของทหารผู้นั้น เป็นต้น

(๗) คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตว่าส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อปฏิบัติหน้าที่ทำคุณงามความดีจนเสร็จสิ้นภารกิจและอยู่รอดปลอดภัยจนสามารถกลับสู่ภูมิลำเนาไม่เคยได้รับการยกย่อง เชิดชู หรือได้รับสิทธิประโยชน์ใดๆจากทางภาครัฐ แต่มักจะได้รับการยกย่อง เชิดชู และสิทธิประโยชน์ เมื่อเสียชีวิตแล้วเท่านั้น ซึ่งต่างจากนักกีฬาโอลิมปิกที่เมื่อสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศแล้วก็จะได้รับการยกย่องเชิดชูและค่าตอบแทนต่างๆ ทันที ดังนั้น จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาแก้ไขต่อไป

เรื่องที่ ๔

๑. **เรื่องพิจารณา** สถานการณ์พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา บริเวณปราสาทเขาพระวิหาร (การประชุมครั้งที่ ๖/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการกองกำลังสุรนารี

๓. **ประเด็นพิจารณา**

จากกรณีของปราสาทเขาพระวิหารที่คณะกรรมการธิการการทหารได้ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และใกล้ชิด ดังนั้น ในการประชุมครั้งนี้จึงได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบ สถานการณ์ความตึงเครียดและการเผชิญหน้ากันระหว่างไทยและกัมพูชา

เมื่อปราสาทเขาพระวิหารได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแล้ว กัมพูชาจะต้องดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาพื้นที่ ซึ่งในบริเวณดังกล่าวนั้น เป็นที่ตั้งของตลาดไทยและกัมพูชาจำนวนประมาณ ๑๐๐ ร้านค้า โดยฝ่ายกัมพูชาประสงค์ให้มีการย้ายตลาดจากบริเวณดังกล่าวเนื่องจากไม่เข้าหลักเกณฑ์ขององค์การ ยูเนสโกกำหนด ผลจากความประสงค์ดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดการปะทะจากทั้งสองฝ่าย สร้างความเสียหาย แก่ร้านค้าของฝ่ายไทยและร้านค้าของกัมพูชาเช่นเดียวกัน ผลจากกรณีดังกล่าวฝ่ายกัมพูชาได้เรียกร้อง ค่าเสียหายจากรัฐบาลไทย ๗๐ ล้านบาท จากเหตุการณ์ที่กล่าวมาจะเห็นว่าสิ่งที่กัมพูชาได้รับประโยชน์จาก กรณีดังกล่าว ได้แก่ ผลทางการเมืองเพราะฝ่ายกัมพูชาไม่สามารถย้ายตลาดออกไปได้เนื่องจากเกรงจะเสีย คะแนนจากประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว จึงใช้วิธีการปะทะกับฝ่ายไทยเพื่อให้เกิดความเสียหายและทำการ เรียกร้องค่าเสียหายจากฝ่ายไทย สิ่งเหล่านี้จึงกลายเป็นปัญหาระหว่างประเทศ อาจก่อให้เกิดการปะทะกันได้ ตลอดเวลา ดังนั้น การปรับยุทธศาสตร์ด้านการทหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาเพื่อให้เกิดความรอบคอบ

ผู้แทนจากกองกำลังสุรนารี ได้กล่าวชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา บริเวณ ปราสาทพระวิหาร ในประเด็นต่างๆ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ สถานการณ์ปัจจุบันระหว่างฝ่ายไทยและกัมพูชา

หลังจากที่คณะกรรมการธิการได้มีการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กองกำลังสุรนารี สถานการณ์ใน พื้นที่ฝ่ายกัมพูชานั้น ได้ประโคมข่าวเกี่ยวกับกรณีที่ฝ่ายไทยได้เพิ่มเติมกำลังตามแนวชายแดน ซึ่งกัมพูชาได้ ยกเป็นข้ออ้างในการนำกำลังเข้ามาในพื้นที่ จะพบว่า สื่อมวลชนได้นำเพิ่มภาพที่เคยได้นำเสนอมานำเสนอซ้ำ อีกดูเสมือนว่ามีการเพิ่มเติมกำลัง แต่ในข้อเท็จจริงไม่มีการเพิ่มเติมกำลังทั้งของฝ่ายไทยและกัมพูชาแต่อย่างใด

ส่วนประเด็นเรื่องขีดความสามารถหรือเทคโนโลยีการป้องกันประเทศของไทยนั้น ปัจจุบันกองทัพ ไทยสามารถมองเห็นที่ตั้งและการวางกำลังของฝ่ายกัมพูชาทั้งหมด ฉะนั้น เรื่องการใช้กำลังหรือยุทธวิธี กองกำลังสุรนารีมีความพร้อมรบในทันทีเมื่อได้รับคำสั่ง อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติคงไม่อาจ เกิดขึ้นได้เนื่องจากไทยและกัมพูชาต่างเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกัน การจะสู้รบหรือ ทำสงครามคงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

สำหรับการเสนอข่าวเกี่ยวกับการเพิ่มเติมกำลังนั้น ฝ่ายกัมพูชาได้มีการเตรียมกำลังพลให้ประจำแนว ชายแดนเพื่อพร้อมรบ ซึ่งการวางอาวุธดังกล่าวถือว่าผิดหลักการของการเป็นมรดกโลกเนื่องจากบริเวณปราสาท พระวิหารไม่ควรมียาอาวุธ แต่แนวคิดดังกล่าวยังมีเงื่อนไขในการปฏิบัติการทางทหาร คือหากมีการยิงอาวุธมาจาก บริเวณปราสาทพระวิหารแล้วฝ่ายไทยสามารถดำเนินการทางทหารได้ แต่ฝ่ายไทยไม่ประสงค์ให้มีการใช้ ปฏิบัติการทางทหารเนื่องจากต้องเป็นภาระของฝ่ายไทยในการระงับข้อพิพาทต่างๆในอนาคต

การแก้ปัญหาของหน่วยในพื้นที่นั้น ผู้บังคับบัญชาได้เข้าไปตรวจเยี่ยมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ พร้อมทั้งรับฟังปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อปรับยุทธวิธี การเพิ่มเติมกำลัง การสนับสนุนยุทธโปกรณ์ต่างๆ ที่มีความทันสมัยเพื่อให้มีความพร้อมรบ

การปฏิบัติการของหน่วยในพื้นที่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น จะใช้การดำรงความสัมพันธ์ทางทหารกับผู้นำของฝ่ายกัมพูชาเป็นหลักเพื่อมิให้เกิดปัญหา ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาควรมีการเจรจาในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยเฉพาะการปรับกำลังของทหารในพื้นที่ เนื่องจากในปัจจุบันกัมพูชามีการสู้รบกับฝ่ายไทยเพียงประเทศเดียวเท่านั้น ขณะที่ฝ่ายไทยมีศึกที่ต้องรับหลายด้าน เช่น พม่า มาเลเซีย เป็นต้น การทุ่มเทกำลังเพื่อทำศึกพร้อมกันอาจก่อให้เกิดปัญหาได้

ประเด็นที่ ๒ กรณีการปะทะกันระหว่างกลุ่มขบวนการลักลอบตัดไม้กับตำรวจตระเวนชายแดน

มีการรายงานว่ามีกลุ่มขบวนการลักลอบตัดไม้ซึ่งเป็นชาวกัมพูชา ได้มีการประชุมกันเพื่อวางแผนจับกุม ผลจากการประชุมดังกล่าวได้มีการวางแผนจะปฏิบัติการในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จากนั้นเวลาประมาณ ๑๒.๓๐ นาฬิกา ได้พบกลุ่มขบวนการลักลอบตัดไม้จึงได้แสดงตนเข้าจับกุม แต่กลุ่มขบวนการดังกล่าวได้มีการปรับกำลังและยิงตอบโต้เจ้าหน้าที่จึงเกิดการยิงปะทะกัน จากการตรวจสอบพบว่ากลุ่มขบวนการลักลอบตัดไม้เสียชีวิตจำนวน ๑ คน จากกระสุนข้างดังกล่าวฝ่ายกัมพูชาจะกล่าวถึงเฉพาะส่วนที่ฝ่ายตนได้ประโยชน์ ส่วนที่เสียประโยชน์จะไม่มีกรกล่าวถึงว่าผู้ที่เสียชีวิตนั้นเป็นทหาร

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ถ้าหากมีการใช้กำลังทางทหารในพื้นที่ปราสาทพระวิหารแล้ว คณะกรรมการอาหารการทหารมีความห่วงใยต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งถ้าหากสามารถยุติการใช้กำลังดังกล่าวได้และให้มีการเปิดทางขึ้นลงปราสาทพระวิหารจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้าไปในพื้นที่ประชาชนก็สามารถมีรายได้จากกรณีดังกล่าว

(๒) ถ้าพิจารณาตามหลักการที่ผู้แทนของกองกำลังสุรนารีได้กล่าวมาแล้ว ถือได้ว่าเป็นความวางใจในแง่คิดทางทหารว่าประเทศไทยสามารถดำเนินการทางทหารในพื้นที่โดยการรักษาเอกราชไว้ได้ในรูปแบบของการรบตามแบบ อย่างไรก็ตาม ในแง่คิดทางการทหารเมื่อเกิดการสู้รบกันแล้วจะต้องใช้วิธีการทุกรูปแบบเพื่อให้ฝ่ายตนเองได้เปรียบ ฉะนั้น การศึกษาของกองกำลังฝ่ายตรงข้ามจึงเป็นเรื่องที่กองกำลังสุรนารีจะต้องให้ความสำคัญและเคร่งครัดในการศึกษาเรื่องดังกล่าว ได้แก่ ความชำนาญในพื้นที่ ซึ่งการรบนอกแบบจะต้องเกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้น ความชำนาญในพื้นที่จึงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาโดยเฉพาะพื้นที่ฝ่ายไทย พื้นที่ทับซ้อนและพื้นที่ฝ่ายกัมพูชาแต่ละพื้นที่เป็นอย่างไรจึงควรมีการศึกษาอย่างรอบคอบและในส่วนขีดความสามารถในการรบนอกแบบของฝ่ายตรงข้าม ถ้าหากมีการศึกษาจากประวัติศาสตร์จะพบว่าทหารฝ่ายกัมพูชาโดยเฉพาะเขมรแดงจะเป็นทหารที่มีชื่อเสียงที่สุดซึ่งมีชื่อว่า กองพลที่ ๗๗๕ ดังนั้น จึงอาจมีการมอบหมายให้กองพลดังกล่าว เข้ามารับผิดชอบในพื้นที่ที่มีการพิพาทกับฝ่ายไทย อย่างไรก็ตาม จากการพัฒนาการในการพัฒนากองทัพให้ก้าวหน้าและบุคลิกลักษณะของผู้นำกัมพูชา สามารถครองใจเหล่าบรรดาทหารกองพลดังกล่าวได้ เพราะฉะนั้นเมื่อผู้นำประเทศเป็นผู้สั่งการแต่เพียงผู้เดียว ทหารเหล่านั้นก็มีความพร้อมรบเต็มความสามารถ จึงเป็นสิ่งที่ฝ่ายไทยควรมีการระมัดระวัง

เรื่องที่ ๕

๑. เรื่องพิจารณา การจัดหาชุดปราบจลาจลและอุปกรณ์สำหรับกองร้อยรักษาความสงบของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๗/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองบัญชาการกองทัพไทย และกองทัพเรือ

๓. ประเด็นพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมสภาภททเมื่อวันที ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้กำหนดจะจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สรุปบทเรียนจากการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา ซึ่งหลังการจัดสัมมนาดังกล่าวมีการทบทวนยุทธโศปกรณ์สำหรับการควบคุมฝูงชนที่ปัจจุบันค่อนข้างล้าสมัย จึงได้จัดทำโครงการจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ กองร้อยรักษาความสงบ กองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีกองร้อยรักษาความสงบ ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ดังนี้ กองทัพบก ๕๐ กองร้อย กองทัพเรือ ๔ กองร้อย กองทัพอากาศ ๔ กองร้อย กองทัพไทย ๒ กองร้อย รวมทั้งสิ้น ๖๐ กองร้อย งบประมาณจำนวน ๖๖ ล้านบาท โดยกองทัพบกจะเป็นผู้จัดจ่ายอุปกรณ์ไปให้กองร้อยรักษาความสงบทั้งหมดเพื่อดำเนินการต่อไป

สำหรับหลักเกณฑ์การคัดเลือกบริษัทเอกชนเพื่อจัดซื้อจัดจ้าง นั้น จะใช้วิธีที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานเป็นหลักและจะต้องพิจารณาคุณสมบัติที่ดีที่สุดในแต่ละประเภทจากบริษัทที่ทำการประมูล เช่น หมวกจากบริษัท พรیشิพาร์ท จำกัด กระบองและชุดเกราะจากบริษัท สเปคคาร์ท จำกัด เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำมาใช้ปฏิบัติการครั้งแรกให้ทันคือ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนระหว่างวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ถึง วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จึงนำเรียนผู้บัญชาการทหารบก และผู้บัญชาการทหารสูงสุด ให้มีหนังสือสั่งการกองทัพบกดำเนินการจัดหาตามหลักเกณฑ์ต่อไป

ทั้งนี้ กองทัพไม่ได้มีเจตนาในการคัดเลือกอุปกรณ์จากบริษัทที่ผลิตในประเทศไทย แต่หากเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทต่างประเทศแล้วบางอุปกรณ์จำเป็นต้องใช้ของบริษัทต่างประเทศ เนื่องจากคุณภาพดีกว่า แต่อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ผลิตหมวก และกระสุนยางในประเทศไทยก็ได้รับการพิจารณาสั่งซื้อด้วยเช่นกัน จึงเป็นเรื่องที่มีได้เจาะจงจะซื้อแต่เฉพาะบริษัทจากต่างประเทศอยู่ประการเดียว

สำหรับกรณี ๔ บริษัทที่กองทัพไทยได้ดำเนินการสั่งซื้ออุปกรณ์นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่าทั้ง ๔ บริษัท กองทัพไทยได้พิจารณาจากความเหมาะสม คุณภาพและราคาโดยข้อมูลทั้ง ๔ บริษัท มีดังนี้ ๑) บริษัท พรیشิพาร์ท จำกัด เป็นบริษัทที่ผลิตในประเทศไทยและดำเนินการโดยคนไทย ๒) บริษัท สยามอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด เป็นบริษัทร่วมกันระหว่างประเทศเกาหลี และประเทศจีน ๓) บริษัท ช.ไพศาล จำกัด เป็นบริษัทของประเทศอินเดีย และ ๔) บริษัท สเปคคาร์ท จำกัด เป็นบริษัทของประเทศอินโดนีเซีย

นอกจากนี้นโยบายของทุกกองทัพมีจุดประสงค์เช่นเดียวกัน คือ ให้การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศไทยเป็นลำดับแรก แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคุณภาพและความเหมาะสมแล้ว ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศมีคุณภาพด้อยกว่าบริษัทคู่แข่งรายอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ในการใช้งานจึงจำเป็นต้องเลือกสิ่งที่ดีที่สุด แต่อย่างไรก็ตามกองทัพยังได้เสนอแนะบริษัทที่ผลิตในประเทศไทยว่าหากสามารถเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เทียบเคียงกับผลิตภัณฑ์คู่แข่งจากต่างประเทศได้ ทางกองทัพไทยยินดีจะสนับสนุนผลิตภัณฑ์ของไทยอย่างแน่นอน

ในส่วนของกองทัพเรือ ในอดีตกองทัพเรือเคยจัดซื้ออุปกรณ์ประเภทดังกล่าวอยู่บ้างแต่มีจำนวนน้อย เนื่องจากมีกำลังพลผู้ปฏิบัติงานน้อยอยู่ ซึ่งกองทัพอากาศก็เช่นเดียวกัน

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการรับทราบข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดหาชุดปราบจลาจลและอุปกรณ์สำหรับกองร้อยรักษาความสงบของกองทัพบก จึงได้มีความเห็นสรุปได้ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการประสงค์ให้กองทัพไทยหรือหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อย ได้ดำเนินการจัดหาและคัดเลือกอุปกรณ์จากบริษัทที่ผลิตในประเทศไทยก่อนเป็นลำดับแรก เนื่องจากเงินทองจะได้ไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ อีกทั้งยังเป็นการอุดหนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจอีกทางหนึ่งด้วย

(๒) คณะกรรมการการได้เสนอแนะว่า ก่อนที่กองทัพจะตัดสินใจสั่งซื้ออุปกรณ์จากบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ควรต้องทดสอบให้แน่ใจก่อนว่าอุปกรณ์ที่สั่งซื้อมานั้นใช้กับสถานการณ์ได้จริง เช่น ทดสอบกับสารเคมีที่ออกฤทธิ์ฝึกร่อน การใช้กระสุนเบาทดสอบ หรือการปะทะกับฝูงชนจำลอง ทั้งนี้เพื่อให้อุปกรณ์ที่จะสั่งซื้อนั้นใช้ได้กับการปฏิบัติงานจริง

(๓) ทางราชการผู้สั่งซื้ออุปกรณ์ควรจะต้องกำหนดคุณสมบัติในแต่ละประเภทอุปกรณ์ไว้ล่วงหน้า เพราะเท่าที่รับทราบข้อมูลมานั้นเป็นเพียงแค่เปรียบเทียบกันระหว่างบริษัทคู่แข่ง คือถ้าอุปกรณ์ไหนดีที่สุดก็จะเลือกบริษัทนั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรต้องกำหนดคุณสมบัติให้ชัดเจนเสียก่อนและต้องเป็นคุณสมบัติที่ใช้กับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้ด้วย

(๔) ในเมื่อมีหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นการเฉพาะแล้ว การปฏิบัติต่อฝูงชนที่เป็นคนไทยด้วยกัน จึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง ดังนั้น กองทัพควรต้องฝึกฝนให้มีรูปแบบเป็นการเฉพาะปราบจลาจลอย่างต่างประเทศที่ทำกัน ไม่ใช่ยุทธวิธีในแบบการรบกับข้าศึกซึ่งอาจจะเกิดความรุนแรงได้

เรื่องที่ ๖

๑. เรื่องพิจารณา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เนื่องจากปรากฏข่าวตามสื่อมวลชนว่ามีทหารและตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องในคดี (การประชุมครั้งที่ ๘/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ และผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

๓. ประเด็นพิจารณา

ประเด็นที่ ๑ ความคืบหน้าของคดี

ในคดีลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล นั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มอบหมายให้พลตำรวจตรี จักรทิพย์ ชัยจินดา รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล รับผิดชอบเกี่ยวกับการสืบสวนหาผู้กระทำความผิด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ส่วนพลตำรวจตรี วิชัย สังข์ประไพ ผู้บังคับการนครบาล ๑ รับผิดชอบเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวน โดยมีรายละเอียด กล่าวคือ

พบว่านายสนธิ ลิ้มทองกุล โดนอาวุธสงครามยิงมาที่รถยนต์โดยคนร้ายที่ไม่ทราบชื่อ ได้รับบาดเจ็บบริเวณกะโหลก คีวขวา เยื่อสมองบวม เลือดออกเล็กน้อย โดยกองพิสูจน์หลักฐานได้เก็บรวบรวมพยานหลักฐานไว้ ขณะนี้ได้ทำการสอบสวนพยานทั้งหมดจำนวน ๖๔ ปาก ส่วนผลการตรวจกระสุนปืน ได้รับรายงานแล้วคงเหลือรายงานปลอกกระสุนแบบเอ็มสิบหกที่ยังไม่มีผลการยืนยัน

การรวบรวมหลักฐานและได้ออกหมายจับผู้ต้องหาจำนวน ๒ คน ได้แก่ จำสืบเอกปัญญา สีเหรา และสืบตำรวจเอก วรวิมุติ มุ่งสันติ โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนกำลังดำเนินการติดตามจับกุม สำหรับรายละเอียดอื่นเป็นเรื่องของการสืบสวนซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะดำเนินการสอบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องถ้าหากมีพยานหลักฐานเพียงพอ

ประเด็นที่ ๒ การดำเนินการกรณีที่มีหมายจับของทหารและความชัดเจนของพยานหลักฐาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่สามารถให้คำตอบได้ เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเสนอศาลยุติธรรมเท่านั้น กรณีดังกล่าวศาลได้พิจารณาเห็นว่าควรออกหมายจับ ซึ่งในกระบวนการขอออกหมายจับนั้น จะต้องมีการสืบสวนเพื่อให้ได้พยานหลักฐานพอสมควรและให้ศาลเป็นผู้อนุมัติการจับกุม ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบในคดีดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเที่ยงตรง

ประเด็นที่ ๓ การดำเนินการของหน่วยกรณีที่ได้บังคับบัญชาไปเกี่ยวข้องกับคดี

เมื่อหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษได้รับรายงาน ดังกล่าว จึงมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ดังกล่าว จำสืบเอกปัญญา สีเหรา ไม่ได้กลับเข้ามารายงานตัวที่หน่วย ซึ่งผลการสอบสวนพบว่าจำสืบเอกปัญญา สีเหราขาดราชการในเวลาปฏิบัติราชการในพื้นที่ประกาศกฏอัยการศึก ๓ วัน ผลจากกรณีดังกล่าว จึงทำให้จำสืบเอกปัญญา สีเหรา ถือว่ากระทำความผิดตามระเบียบคำสั่งของกองทัพบก จึงได้มีการขออนุมัติเพื่อปลดและถอดยศบุคคลตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ปัจจุบันไม่สามารถติดตามบุคคลดังกล่าวได้

สำหรับเรื่องความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่ได้บังคับบัญชาไปเกี่ยวข้องกับคดีความเงื่อนไขในการลงโทษผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปนั้น จะต้องมีการพิจารณาเป็นรายกรณี ถ้าหากพิจารณาได้ความก็สามารถลงโทษทางวินัยได้โดยการว่ากล่าวตักเตือน การปรับย้ายหน่วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การโอนย้ายหรือการขอตัวช่วยปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจและข้าราชการในกองทัพนั้นจะอาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ซึ่งคณะกรรมการการทหารมีความห่วงใยต่อกรณีดังกล่าว โดยเห็นว่าการโอนย้ายหรือการขอตัวช่วยปฏิบัติราชการของข้าราชการทั้งทหารและตำรวจนั้น จะต้องก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้การควบคุมบังคับบัญชาและการกำกับดูแลมีประสิทธิภาพ

(๒) ในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการในหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จะต้องมีการติดตามเรื่องความประพฤติ การปฏิบัติต่างๆ และระเบียบราชการอย่างต่อเนื่อง เพราะหน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยพิเศษที่ทำหน้าที่ต่อสู้กับศัตรูของประเทศซึ่งเป็นหน่วยงานที่สร้างชื่อให้แก่กองทัพมาตลอด แต่ต้องมาเกี่ยวข้องกับคดีความ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่กองทัพต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่ง

(๓) คณะกรรมการการทหารมีความห่วงใยในกองทัพ ดังนั้นสิ่งที่เป็นการกิจสำคัญคือ การรักษาเกียรติยศและชื่อเสียงของกองทัพ ซึ่งต้องมีการพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมการต่อไปในอนาคต เช่น กฎหมาย หรือระเบียบเพื่อควบคุมและตรวจสอบการกระทำของทหารให้อยู่ในวินัยระเบียบ เป็นต้น

เรื่องที่ ๗

๑. **เรื่องพิจารณา** กรณีประเทศกัมพูชาได้ดำเนินการให้สิทธิสัมปทานแก่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งของประเทศฝรั่งเศสในการสำรวจและขุดเจาะน้ำมัน รวมถึงก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย ทั้งที่ประเทศไทยและประเทศกัมพูชายังไม่ได้ข้อยุติในการเจรจาแบ่งสรรผลประโยชน์ พื้นที่ทางทะเล ซึ่งเกรงว่าอาจมีผลกระทบต่อเขตอธิปไตยของไทย (การประชุมครั้งที่ ๙/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กระทรวงการต่างประเทศ และกองทัพเรือ

๓. ประเด็นพิจารณา

ประเด็นสัมปทานดังกล่าวมีอยู่ว่า นายกรัฐมนตรีกัมพูชาได้ติดต่อกับตัวแทนของประเทศฝรั่งเศสจะให้พื้นที่ที่ทับซ้อนในอ่าวไทยที่ยังเป็นแปลงว่าง แต่ความจริงแล้วการเจรจาแบ่งสรรผลประโยชน์พื้นที่ทางทะเลในส่วนของเขตไหล่ทวีประหว่งไทยกับกัมพูชา ยังไม่สามารถตกลงกันได้ อีกทั้งประเทศไทยกับกัมพูชาเคยได้เจรจาดำเนินการกับรัฐบาลไทย โดยจะสนับสนุนให้บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด ทำการสัมปทานแปลงที่ว่างในพื้นที่ทับซ้อนดังกล่าวแล้วด้วย

อนึ่ง ปัญหาการแบ่งสรรผลประโยชน์พื้นที่ทางทะเลในส่วนของเขตไหล่ทวีป มีสาเหตุมาจากการที่ประเทศกัมพูชาและประเทศไทยต่างอ้างสิทธิในเขตทะเลอ่าวไทยทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดเป็นพื้นที่ทับซ้อนขึ้น ทั้งนี้ในเวลาต่อมาเมื่อข้อมูลออกมาว่าอ่าวไทยมีพื้นที่ในทะเลที่มีศักยภาพปิโตรเลียม ประเทศต่างๆ จึงเข้ามาให้ความสนใจ โดยประเทศเวียดนามได้ประกาศไหล่ทวีปในอ่าวไทย ซึ่งประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ก็ไม่ได้ทำหน้าที่คัดค้าน อย่างไรก็ตามประเทศกัมพูชาได้ทำการทักท้วงขึ้น และประกาศเขตไหล่ทวีปออกมาจากหลัก ๗๓ แล้วไปที่ขอบนอกของเกาะกูด แล้วข้ามไปอีกฝากตะวันตกของเกาะ นอกจากนี้ประเทศกัมพูชายังประกาศทะเลอาณาเขตร่วมด้วย อย่างไรก็ตามประเทศไทยได้ประกาศเขตไหล่ทวีปด้านอ่าวไทย โดยมีการปรับขอบขวาของเส้นที่อ้างสิทธิเดิมที่ให้สัมปทานมารีบบกับเส้นนี้ ซึ่งหลังจากการประกาศของประเทศไทย ประเทศไทยกัมพูชา และประเทศไทยเวียดนามแล้ว ทำให้เกิดเขตพื้นที่ทับซ้อนขึ้นมา และหลังจากประเทศเวียดนามกับประเทศกัมพูชาได้ทำความตกลงกันในปี ๒๕๓๔ ส่งผลให้ประเทศกัมพูชามีพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศไทย ๒๖,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร และประเทศเวียดนามมีพื้นที่ทับซ้อนกับไทย ๖,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ต่อมาประเทศไทยได้เจรจากับประเทศกัมพูชาในปี ๒๕๓๗ โดยประเทศไทยเสนอว่าจะแบ่งเส้นเขตแดนตลอดแนวที่ ๒๖,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ซึ่งพื้นที่ในอ่าวไทยยังว่างไม่ได้ให้สัมปทานนั้น ประเทศกัมพูชาเจรจากับประเทศไทยให้ไปรับสัมปทาน โดยติดต่อกับบริษัท ปตท.สผ. ให้รับสัมปทานแปลงนี้

ส่วนประเด็นความเป็นไปได้ที่จะมีการมาลักลอบขุดเจาะหรือไม่นั้น คงเป็นไปได้ เนื่องจาก การที่จะเจาะสำรวจหาปิโตรเลียมต้องหาโครงสร้างทางธรณีวิทยาของพื้นที่เพื่อที่จะหาว่ามีอยู่ตรงไหนบ้าง แล้วตั้งแท่นขุดเจาะราคาประมาณ ๒๕ ล้านเหรียญ ของประเทศไทยเท่าที่ทราบต้องขุด ๒-๓ แห่งถึงจะพบ จึงเป็นการลงทุนที่สูงมากและมีความเสี่ยงต่อการไม่คุ้มถ้าปริมาณปิโตรเลียมมีน้อย และที่สำคัญในทางปฏิบัติกองทัพเรือจะรับผิดชอบดูแลพื้นที่ไม่ให้ใครมารุกล้ำเขตอธิปไตยของประเทศไทยได้อย่างแน่นอน

อนึ่ง สำหรับการแก้ไขปัญหา ประเทศกัมพูชายืนยันให้เป็นไปตามกฎบัตรสหประชาชาติ คือการเจรจา ถ้าเจรจาไม่ได้ก็ขึ้นศาล ทั้งนี้ศาลมีอยู่ด้วยกัน ๓ ศาล คือ ศาลโลก ศาลอนุญาโตตุลาการ และศาลกฎหมายทะเล

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ให้กระทรวงการต่างประเทศส่งเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นกรณีในประเทศกัมพูชาได้ดำเนินการให้สิทธิสัมปทานกับบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส ในการสำรวจและขุดเจาะน้ำมัน รวมถึงก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย ทั้งที่ประเทศไทย-ประเทศกัมพูชายังไม่ได้ช้อยุติในการเจรจาแบ่งสรรผลประโยชน์พื้นที่ทางทะเล ซึ่งเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อเขตอธิปไตยของไทย ให้กับคณะกรรมการได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วยเพราะการเดินทางไปประเทศฝรั่งเศสของสมเด็จฮุนเซน นายกรัฐมนตรี กัมพูชา ที่เป็นข่าวไปทั่วโลก ในการให้สัมภาษณ์เรื่องการให้สัมปทานกับประเทศฝรั่งเศส รวมทั้งกรณีปราสาทเขาพระวิหาร ที่เป็นข้อพิพาทกับประเทศไทย ซึ่งยังไม่ได้ช้อยุติจะเป็นการส่งสัญญาณให้รู้ว่ามียุทธศาสตร์ที่ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญ ดังนั้น ประเด็นกรณีประเทศกัมพูชาให้สัมปทานบริษัทเอกชนของประเทศฝรั่งเศส เป็นเรื่องสำคัญที่คณะกรรมการต้องทราบข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อสามารถส่งสัญญาณให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบทันการณ์

(๒) ขอให้กระทรวงการต่างประเทศรวบรวมข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ตั้งแต่ประเด็นปัญหาทั้งทางบกและทางน้ำ ได้ดำเนินการไปแล้วว่ามีกี่ฉบับ และมีการแถลงการณ์ร่วมกัน เรื่องใดบ้างที่เกี่ยวกับปัญหาพื้นที่ทับซ้อน เช่น กรณีปราสาทเขาพระวิหาร เป็นต้น และขอให้จัดส่งให้กับคณะกรรมการต่อไป

(๓) จากการได้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับเรื่องเขตแดนของประเทศ ที่กองทัพเรือ และผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองจากสหประชาชาติ คือ ศาสตราจารย์ ชุมพร บัจจุสานนท์ ได้ให้ข้อมูลว่าปัจจุบันนี้กฎหมายเก่าๆที่ประเทศไทยทำเกี่ยวกับเรื่องเขตแดนได้มีการพลิกผันและมีการแก้ไขไปบ้าง ดังนั้น ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างกองทัพเรือ และกระทรวงต่างประเทศ ว่าประเทศไทยควรจะมีวิธ้อย่างไรบ้าง เพื่อให้มีกฎหมายที่ใกล้เคียงความเป็นจริง และควรจะมีการปรึกษากับศาสตราจารย์ ชุมพร บัจจุสานนท์ ว่าเส้นแสดงเขตต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นมีการเปลี่ยนแปลงไป บ้างหรือไม่

(๔) คณะกรรมาธิการมีความเป็นห่วง ในส่วนของความคาบเกี่ยวกับเรื่องที่กรมอุทกศาสตร์ทหารเรือจัดทำแผนที่ในบริเวณที่เป็นพื้นที่ทับซ้อน ซึ่งกรมอุทกศาสตร์ทหารเรือจะต้องเข้าใจถึงความละเอียดอ่อนของปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา รวมทั้งบันทึกข้อตกลงต่างๆ ตลอดจนแถลงการณ์ร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาอย่างแท้จริง ดังนั้น กองทัพเรือต้องควบคุมดูแลในการจัดทำแผนที่ที่เป็นพื้นที่ทับซ้อนของกรมอุทกศาสตร์ทหารเรืออย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันความผิดพลาด

เรื่องที่ ๘

๑. เรื่องพิจารณา ศึกษาเกี่ยวกับการอนุมัติจัดหาอาวุธปืนของกรมการปกครองให้กับกำลังพลสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) เพื่อใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยจังหวัดชายแดนภาคใต้ (การประชุมครั้งที่ ๑๐/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กรมการปกครอง กรมการอุตสาหกรรมทหาร สำนักอำนวยการกองอาสารักษาดินแดน

๓. ประเด็นพิจารณา

โครงการจัดหาอาวุธปืนเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการการเพิ่มกรอบอัตรากำลังพลสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) จำนวน ๒,๐๑๖ อัตรา ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอและอนุมัติให้จัดหาอาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๑๖ เอ ๒ (แบบคอมมานโด) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน จำนวน ๑,๘๐๐ กระบอก ภายในวงเงินงบประมาณ ๑๙๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยเก้าสิบล้านบาทถ้วน) ต่อมาบริษัทผู้แทนจำหน่ายได้แจ้งว่ารุ่นของอาวุธปืนที่ได้การอนุมัติให้จัดซื้อ (ปืนเล็กยาวเอ็ม๑๖เอ๒ แบบคอมมานโด) ได้เลิกการผลิตแล้วแต่ได้มีการผลิตและพัฒนาอาวุธปืนชนิดใหม่ซึ่งมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นแต่เป็นอาวุธปืนชนิดเดียวกัน คือ อาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ (แบบคอมมานโด) กรมการปกครองจึงได้ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงมาซื้อปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ แทน โดยจำนวนกระบอกและวงเงินเท่าเดิม แต่ก็ไม่สามารถจัดซื้ออาวุธปืนดังกล่าวได้เนื่องจากขั้นตอนในการจัดซื้อตามระเบียบพัสดุค่อนข้างล่าช้าบริษัทผู้แทนจำหน่ายจึงได้แจ้งว่าอาวุธปืนเล็กยาวเอ็ม ๔ ได้สิ้นสุดระยะเวลาของการเสนอราคา และปัจจุบันราคาอาวุธปืนได้มีการปรับราคาสูงขึ้นจึงไม่สามารถขายอาวุธปืนดังกล่าวตามราคาที่เสนอเดิมได้

ในการนี้ กรมการปกครองจึงได้อนุมัติให้ยกเลิกการจัดซื้ออาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ และกำหนดเปิดคุณลักษณะของอาวุธปืนที่จะดำเนินการจัดซื้อใหม่ให้กว้างขึ้นซึ่งได้ข้อสรุปที่อาวุธปืนเล็กยาวแบบ เอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕ มิลลิเมตร เนื่องจากประสิทธิภาพของปืนยังอยู่ในเงื่อนไขของอาวุธเดิมที่ได้หามาและมีราคาถูกกว่า

ทั้งนี้ พลตรี สิริวุฒิ สุกันธนาศ รองเจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร ฝ่ายวิชาการ ได้กล่าวชี้แจงขั้นตอนการตรวจสอบเกี่ยวกับการอนุมัติจัดหาอาวุธปืนของกรมการปกครองให้กับกำลังพลสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) สรุปได้ดังนี้

กรมการปกครองได้เคยขออนุมัติเปลี่ยนแปลงการจัดหาอาวุธปืน จากปืนเล็กยาว เอ็ม ๑๖ เอ ๒ (แบบคอมมานโด) เป็นอาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ ซึ่งจากการตรวจสอบของคณะอนุกรรมการ พบว่า อาวุธปืนทั้ง ๒ แบบ เป็นอาวุธปืนชนิดเดียวกัน สามารถนำเข้ามาในราชอาณาจักรได้ คณะอนุกรรมการจึงอนุมัติให้สามารถจัดซื้ออาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ ได้

หลังจากนั้น กรมการปกครองได้ยื่นขอเปลี่ยนแปลงชนิดอาวุธปืนจากปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ มาเป็นอาวุธปืนเล็กยาวแบบ เอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร เนื่องจากไม่สามารถจัดซื้ออาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ ได้ด้วยเหตุผลตามที่กรมการปกครองได้ชี้แจงไปแล้วข้างต้น คณะอนุกรรมการจึงได้พิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติของอาวุธปืน ทั้ง ๒ ชนิดในเบื้องต้น พบว่า การจัดซื้ออาวุธปืนเล็กยาวแบบเอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร ไม่ขัดต่อกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๔ ข้อ ๑๓ วรรค ๒ ที่ระบุไว้ว่า อาวุธปืนที่จัดหาต้องไม่เป็นอาวุธปืนที่มีความร้ายแรงเกินกว่าอาวุธปืนที่ทางราชการทหารและตำรวจมิได้ประจำการ ซึ่งจากการพิจารณาตามกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการอย่างกว้างขวาง ทั้งในส่วนของชนิด ขนาด และ

จำนวนอาวุธปืน ประกอบกับเขตพื้นที่และภารกิจในการใช้อาวุธปืนของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) คณะอนุกรรมการจึงได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการให้จัดซื้ออาวุธปืนเล็กยาว แบบ เอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตรได้ เนื่องจากเห็นว่าที่กรมการปกครองมีความประสงค์จะจัดหาอาวุธปืนเล็กยาว แบบ เอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร นั้น เป็นความต้องการของส่วนราชการและสอดคล้องกับเหตุผลเดิมที่ขออนุญาตในครั้งแรก

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้ให้ข้อสังเกตในเรื่องของการซ่อมบำรุงอาวุธปืนเล็กยาว แบบเอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร ว่าแม้ในเบื้องต้นจะสามารถจัดซื้ออาวุธปืนดังกล่าวได้ในราคาถูกแต่การซ่อมบำรุง อาจจะต้องส่งซ่อมไปยังบริษัทผู้ขายซึ่งเป็นผลให้เสียเวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณ เนื่องจากประเทศไทย ยังไม่มีหน่วยใดใช้อาวุธปืนชนิดนี้ รวมทั้ง ให้ข้อสังเกตว่าผู้ที่ใช้อาวุธปืนสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) ต้องเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานทหารหรือตำรวจก่อน ทั้งนี้ ถ้าจะให้อาวุธปืนเล็กยาว แบบเอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตรไม่ขัดต่อกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๔ ข้อ ๑๓ วรรค ๒ นั้น จะต้องไม่มีการนำ ส่วนประกอบเพิ่มเติมต่าง ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของปืนมาประกอบเข้ากับอาวุธปืนดังกล่าวด้วย

สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) เป็นกองกำลังประจำถิ่น (ราษฎร) ที่จัดตั้งตาม พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยในการบรรจุสั่งใช้จะมีหน่วยทหารเป็นผู้ทำการฝึก ในหลักสูตรพื้นฐาน ๔๕ วัน ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กองทัพบก โดย หน่วยบัญชาการ รักษาดีนแดน เป็นหน่วยจัดการฝึก โดยหลักสูตรการฝึกประกอบด้วยหลักปฏิบัตินิยม และระเบียบวินัย การใช้อาวุธ นอกจากนี้ ยังมีหลักสูตรเสริมพิเศษให้กับสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) ได้ศึกษา เพิ่มเติม เช่น หลักสูตรการสร้างอาวุธ และหลักสูตรการพยาบาล เป็นต้น ซึ่งจากหลักสูตรการศึกษาและการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของกองอาสารักษาดินแดนจะเห็นได้ว่าสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) สามารถที่จะปฏิบัติงานในฐานะหน่วยกำลังผู้ช่วยของฝ่ายปกครอง ที่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับฝ่ายทหาร และตำรวจได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) เป็นบุคคลในพื้นที่ที่สามารถ ปฏิบัติการด้านงานการข่าวได้อย่างดีเยี่ยม

สำหรับโครงสร้างและภารกิจ กองอาสารักษาดินแดนมีการจัดหน่วยเช่นเดียวกับหน่วยทหารมี กองบังคับการกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับการ ประกอบด้วย กองร้อยอาสารักษาดินแดนแต่ละจังหวัด รวมทั้ง มีกองร้อยอาสารักษาดินแดนในระดับอำเภอ โดยมี นายอำเภอเป็นผู้บังคับกองร้อย การปฏิบัติภารกิจของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) ทั่วประเทศ จะต้องมีความจำเป็นใช้ในการปฏิบัติภารกิจเช่นเดียวกับหน่วยทหาร ซึ่งภารกิจหลักจะเป็นทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย เจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายทหารและตำรวจ โดยเฉพาะภารกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะทำหน้าที่เป็น กองกำลังรักษาความปลอดภัยและคุ้มครองครู การตั้งจุดตรวจจุดสกัด การเข้าไปสนธิกำลังและร่วมติดตาม ผู้ก่อความไม่สงบ ทั้งนี้ การใช้อาวุธของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) จะมีหน่วยทหารคอยกำกับ ดูแลอยู่เสมอ

ส่วนประเด็นการจัดซื้ออาวุธปืนที่มีราคาสูงกว่าหน่วยทหารจัดซื้อ นั้น เนื่องจากกรมการปกครอง เป็นหน่วยงานพลเรือนที่ไม่มีวิธีการจัดซื้อโดยไม่ต้องเสียภาษีแบบหน่วยทหาร กรมการปกครองจะต้อง ดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เท่านั้น ดังนั้นราคาซื้อขายจะต้องมี การรวมอากรและภาษีมูลค่าเพิ่มเข้าไปด้วย ส่งผลให้ราคาพัสดุภัณฑ์ (อาวุธปืน) สูงกว่าหากเปรียบเทียบกับกรณีหน่วยทหารดำเนินการจัดซื้อเอง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑) คณะกรรมการเห็นว่าหน่วยงานราชการที่มีใช้หน่วยทหารควรจะมีวิธีการจัดซื้อวัสดุภัณฑ์หรืออาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ แบบหน่วยทหาร ยกตัวอย่างเช่น การซื้ออาวุธปืนของกรมการปกครองเป็นการซื้ออาวุธสงครามที่สามารถจัดซื้อแบบไม่เสียภาษีและอากรได้ ซึ่งหากหน่วยงานราชการสามารถดำเนินการยกเว้นการเสียภาษีและอากรเช่นเดียวกับหน่วยทหารจะเป็นการช่วยประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งหากต้องการลดขั้นตอนการจัดซื้ออาวุธปืนของบุคคลธรรมดาควรให้หน่วยทหารเป็นฝ่ายดูแลโดยไม่ต้องผ่านกระทรวงมหาดไทยอีก

๒) คณะกรรมการเห็นว่า การเปรียบเทียบราคาอาวุธปืนที่ดีไม่ใช้การเปรียบเทียบจากราคาซื้อขายที่กำหนด ณ วันเสนอราคา กรมการปกครองควรพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงอาวุธปืนที่จะซื้อประกอบด้วยยกตัวอย่าง กรณีการจัดซื้ออาวุธปืนเล็กยาวแบบ เอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตรของกรมการปกครองเป็นอาวุธปืนที่ไม่เคยมีใช้ในกองทัพไทย ดังนั้น จึงเป็นการไม่เหมาะสมที่จะจัดหาอาวุธปืนชนิดดังกล่าวให้กับสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) เพราะกรมการปกครองจะไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการใดได้ในกรณีที่เกิดปัญหาด้านเทคนิค และการส่งกำลังบำรุง เนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานใดมีศูนย์ซ่อมบำรุงอาวุธปืนดังกล่าว

๓) จากการตรวจสอบและรับทราบข้อมูลจากผู้มาชี้แจง พบว่ากรมยุทธศึกษาของกองทัพ ไม่ว่าจะ เป็นกรมยุทธศึกษาทหารบก กรมยุทธศึกษาทหารเรือ หรือกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ไม่มีหน่วยงานใดที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืนชนิดนี้ เนื่องจากอาวุธปืนเล็กยาวที่ใช้ประจำการในกองทัพส่วนใหญ่จะเป็นปืนเล็กยาวเอ็ม ๑๖ เอ ๒ (แบบคอมมานโด) หรืออาวุธปืนเล็กยาว เอ็ม ๔ ดังนั้น เมื่อหน่วยงานทหารซึ่งเป็นหน่วยงานผู้ทำการฝึกให้กับสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) ไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืนชนิดนี้แล้ว ยิ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ไม่ควรจัดหาอาวุธปืนชนิดดังกล่าวมาเป็นอาวุธประจำกายให้กับสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) เพราะนอกจากไม่มีความเชี่ยวชาญ หรือชำนาญการในการใช้อาวุธปืนดังกล่าวแล้ว หากอาวุธปืนที่จัดหาตกไปอยู่กับฝ่ายตรงข้ามหรือกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบจะเป็นปัญหาด้านความมั่นคงที่สำคัญยิ่งของประเทศต่อไป

๔) ราคาอาวุธปืนที่กรมการปกครองจัดหา (ปืนเล็กยาวแบบ เอเค ๑๐๒ ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร) เป็นราคาที่แพงผิดปกติ เนื่องจากจากการตรวจสอบราคาอาวุธปืนชนิดดังกล่าวกับบริษัทผู้แทนจำหน่ายในปัจจุบันพบว่าราคาที่กรมการปกครองเสนออนุมัตินั้นยังคงมีราคาที่สูงกว่า และอาวุธปืนดังกล่าวไม่ใช่อาวุธปืนที่แพร่หลายแม้กระทั่งในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ (ปืนที่แพร่หลาย คือ ปืนเอเค ๔๗) ดังนั้น จึงเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะจัดหาเข้ามาเป็นอาวุธของส่วนราชการไทย

๕) กรมการปกครองควรพิจารณาปรับแนวคิดการใช้กำลังพลสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) ใหม่ เนื่องจากในต่างชาตินส่วนใหญ่จะใช้กำลังพลของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเฉพาะในกรณีที่พื้นที่ดังกล่าวสงบเรียบร้อยไม่มีปัญหารุนแรงจึงให้กองกำลังประจำถิ่นได้ดูแลชุมชนของตนเอง แต่หากพื้นที่ใดมีปัญหาความไม่สงบดังเช่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กำลังพลที่เหมาะสมกับพื้นที่มากที่สุดคือกำลังพลของฝ่ายทหารและตำรวจ เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญและความชำนาญในการใช้อาวุธมากกว่า ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นราษฎร เช่น สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน(อส.) เพลี่ยงพล้ำต่อกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบด้วย

เรื่องที่ ๙

๑. **เรื่องพิจารณา** การจัดการรถยนต์หุ้มเกราะของกระทรวงกลาโหม (การประชุมครั้งที่ ๑๑/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการศูนย์รักษาความปลอดภัย และกองบัญชาการกองทัพไทย

๓. ประเด็นพิจารณา

สำหรับเหตุผลและความจำเป็นในการจัดซื้อจัดการรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะ คือ รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงกลาโหมโดยกองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งรับผิดชอบในเรื่องของการรักษาความปลอดภัย การประชุมสุดยอดอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ตลอดจนการประชุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและวางแผนการรักษาความปลอดภัยการประชุมสุดยอดอาเซียนดังกล่าว ในวันที่ ๒๓ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมดุสิตรีสอร์ท อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ได้อนุมัติให้ศูนย์รักษาความปลอดภัย กระทรวงกลาโหมดำเนินการจัดซื้อรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะ จำนวน ๒๐ คัน ในวงเงินงบประมาณ จำนวน ๑๒๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยการจัดซื้อแบบวิธีพิเศษ เนื่องจากเป็นเรื่องของความปลอดภัย และต้องใช้เพื่อปฏิบัติการในทางลับ จึงจำเป็นต้องปกปิด ทั้งนี้ ระเบียบวิธีการต่าง ๆ เป็นไปตามที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

ส่วนรายละเอียดและคุณสมบัติของรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะ มีดังนี้ รถยนต์แบบแวน (Van) ๕ ประตู ขับเคลื่อนแบบ ๔ ล้อ ปริมาตรกระบอกสูบ ๔,๓๘๔ ซี.ซี. เครื่องยนต์เบนซินแบบ V8 ยี่ห้อแลนด์โรเวอร์ รุ่นเรนจ์โรเวอร์ หุ้มเกราะมาตรฐาน Duro Br6 ผลิตจากสหราชอาณาจักร โดยมีขีดความสามารถป้องกันอาวุธเช่น ปืนพก ปืนไรเฟิล และระเบิดแบบขวาง ซึ่งเมื่อรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าขนส่ง ค่าจดทะเบียน ค่าภาษีอากรและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงินคันละ ๖,๑๔๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คัน รวมทั้งสิ้น ๑๒๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยจัดซื้อผ่าน บริษัท ซิตี้ออโต้โมบิล จำกัด ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้อนุมัติหลักการไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ และได้มีการลงนามในสัญญาจัดซื้อโดยรองผู้บัญชาการทหารสูงสุดในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ และจะดำเนินการส่งมอบในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ แต่ในทางปฏิบัติคาดว่าจะส่งมาถึงเมืองไทยในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยขนส่งทางเรือมา ณ แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ต่อจากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่จาก บริษัท แลนด์โรเวอร์ จำกัด จำนวน ๔ คน มาทำการฝึกให้แก่กำลังพลที่ขับรถ คือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เพื่อดำเนินการขับรถและอารักขาผู้นำประเทศตลอดจนบุคคลสำคัญ

นอกจากนี้ผู้ชี้แจงได้เดินทางไปศึกษารายละเอียดของรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะในต่างประเทศด้วยตนเอง ซึ่งบริษัทผู้ผลิตได้ทดสอบด้วยการแขวนระเบิด ที.เอ็น.ที น้ำหนักประมาณ ๑๕ กิโลกรัม ในระดับความสูงจากพื้นดินระดับหน้าอก ห่างจากรถยนต์หุ้มเกราะ ประมาณ ๓ เมตร ผลจากการทดสอบพบว่าไฟหน้าและกันชน ตลอดจนอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่โครงสร้างหลักของรถยนต์หุ้มเกราะจะกระเด็นหลุดออกไป ส่วนกระจกรถยนต์ยังคงสภาพเดิมและตัวถังรถยนต์บุเสียหายเล็กน้อย แต่คาดว่าบุคคลที่อยู่ในรถยนต์หุ้มเกราะที่ทดสอบนี้ ไม่สามารถทนแรงอัดจำนวนมหาศาลได้ เนื่องจากระเบิดที.เอ็น.ที.มีจำนวนถึง ๑๕ กิโลกรัม

สำหรับรถยนต์ถ้าหากนำไปหุ้มเกราะแล้วจะมีน้ำหนักประมาณ ๓,๗๗๕ กิโลกรัม ส่วนยางรถยนต์ มีหน้ากว้าง ๒๕๕ ขอบ ๕๕ ล้อแม็กซ์ ๑๙ นิ้ว มีคุณลักษณะพิเศษ คือเมื่อยางรถยนต์ถูกกระสุนยิงแล้วจะสามารถไปต่อได้อีกประมาณ ๓๐ - ๕๐ กิโลเมตร ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นถนนว่าเป็นพื้นเรียบหรือลักษณะขรุขระ ส่วนความเร็ว ๐ - ๑๐๐ กิโลเมตร ภายใน ๑๖.๒ วินาที และความเร็วสูงสุด ๑๔๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ส่วนกรณีรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะยี่ห้อโฮลเด็นที่เป็นประเด็นข้อซักถามจากที่ประชุม คณะกรรมการนั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ราคาข้อเสนอของ บริษัท โฮลเด็น เท่ากับของบริษัท แลนด์โรเวอร์ คือ ๒๐ คัน จำนวน ๑๒๒,๘๐๐ บาท แต่บริษัทโฮลเด็นแจ้งว่าจะดำเนินการผลิตและจัดส่งให้ไปเป็นงวดๆ ละ ๔ คัน โดยงวดสุดท้ายจะดำเนินการจัดส่งได้ประมาณวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ ซึ่งคาดว่าจะไม่ทันกับภารกิจการประชุมสุดยอดอาเซียน ประกอบกับต้องทำสัญญากับบริษัท โฮลเด็น ในต่างประเทศโดยตรง และไม่มีตัวแทนจำหน่ายเหมือนกับบริษัทแลนด์โรเวอร์ จำกัด ทั้งนี้ เหตุผลตามที่กล่าวมาแล้วศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยจึงเลือกข้อเสนอของบริษัท แลนด์ โรเวอร์ จำกัด

ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจการประชุมสุดยอดอาเซียนแล้ว ในเบื้องต้นศูนย์รักษาความปลอดภัย กระทรวงกลาโหม จะเป็นผู้ดูแลรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะนี้ โดยให้บริษัท แลนด์โรเวอร์ จำกัด จัดทำแผนปฏิบัติการดูแลรักษาพร้อมรับไว้แล้ว แต่ถ้าหากรัฐบาลจะมีการมอบหมายภารกิจต่อไป ก็ควรตั้งงบประมาณการดูแลรักษาหรือซ่อมบำรุงให้แก่ ศูนย์รักษาความปลอดภัยในฐานะผู้ดูแลรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะนี้ด้วย รวมทั้งควรตั้งงบประมาณฝึกอบรมบุคลากรในการขับและฝึกปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย สำหรับภารกิจอื่น ๆ หากได้รับการมอบหมายจากรัฐบาลต่อไป

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) นอกจากรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะจะใช้เพื่อรักษาความปลอดภัยและอารักขาให้กับบุคคลสำคัญแล้ว คุณลักษณะพิเศษที่ควรเพิ่มเติมก็คือ สามารถมีอุปกรณ์ป้องกันตนเองได้ เช่น มีสเปร์ยพริกไทย เพื่อไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้ามาใกล้รถยนต์ได้ หรือมีเสียงระเบิดเพื่อขู่ให้เกิดความเกรงกลัว ตลอดจนมีอุปกรณ์เสริมอื่นๆที่สามารถให้รถยนต์หุ้มเกราะช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าคุณลักษณะที่กล่าวมาแล้วจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอารักขาบุคคลสำคัญ

(๒) ปัจจุบันทราบว่าได้มีบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย สามารถผลิตรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะให้กับหน่วยงานศาลสถิตยุติธรรมเพื่อใช้ในกิจการชายแดนภายใต้ โดยใช้ตัวถังรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้าวิโก้และได้เพิ่มเติมชิ้นส่วนอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยเพื่ออารักขาให้แก่บุคคลสำคัญ โดยอุปกรณ์ที่เพิ่มเติมนี้มีราคาประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทเท่านั้น ซึ่งกองทัพควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศก็จะเป็นการดียิ่ง

(๓) จากการจัดรูปแบบขบวนอารักขาบุคคลสำคัญ โดยเฉพาะเหตุการณ์ชุมนุมที่ผ่านมาจะเป็นบทเรียนที่ทำให้ทราบถึงวิธีการป้องกัน ดังนั้น จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรัดกุมและเข้มงวดในยุทธวิธีรักษาความปลอดภัย เพื่อรักษาชื่อเสียงของประเทศไทยไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก

(๔) เนื่องจากรถยนต์ปฏิบัติการหุ้มเกราะเป็นรถยนต์ที่มีภารกิจหลักในเรื่องของการรักษาความปลอดภัย ดังนั้น เรื่องการประกันภัยที่นอกจากจะมีการประกันภัยตามรูปแบบปกติแล้ว จึงต้องควรมีการประกันภัยสำหรับบุคคลที่นั่งอยู่ภายในตัวรถด้วย โดยเฉพาะการเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์รุนแรงหรือเหตุการณ์จลาจล กรณีที่อาวุธหรือวัตถุอันตรายสามารถผ่านเข้าไปทำร้ายบุคคลที่อยู่ภายในตัวรถยนต์ได้ จึงขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเจรจา และเพิ่มข้อมูลการประกันภัยดังกล่าวในหนังสือสัญญาซื้อขาย ซึ่งเป็นหลักประกันที่เพิ่มขึ้นจากเดิมด้วย

(๕) เรื่องของอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการพัฒนาอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่สามารถทัดเทียมกับประเทศที่มีความถนัดทางอุตสาหกรรมดังกล่าวได้แล้ว ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอุปกรณ์หรือชิ้นส่วนเพื่อรักษาความปลอดภัย จึงเป็นเรื่องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน เพื่อให้อุตสาหกรรมภายในประเทศได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เรื่องที่ ๑๐

๑. เรื่องพิจารณา กรณีการเคลื่อนย้ายและซ่อมแซมรถหุ้มเกราะรุ่น V-๑๕๐ ของกองพลทหารม้าที่ ๑ ที่โรงซ่อมกรมสรรพาวุธทหารบก (การประชุมครั้งที่ ๒๖/๒ และครั้งที่ ๒๗/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง เจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบก และกรมยุทธโยธาทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

กองทัพไทย ได้รับมอบภารกิจเพื่อไปปฏิบัติรักษาสันติภาพที่ประเทศซูดาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยได้รับมอบคำสั่งให้เตรียมกำลังไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการให้สนับสนุนงบประมาณโดยใช้งบกลางในวงเงินประมาณ ๑๔๔ ล้านบาทเศษ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหา ยุทโธปกรณ์ตามภารกิจที่ต้องจัดส่งทหารไทยไปปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพที่ประเทศซูดาน

อย่างไรก็ดี คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้กองทัพไทยจัดกำลังกองพันทหารราบผสมจำนวน ๘๐๐ นาย โดยเป็นการจัดกำลังผสมทั้ง ๓ เหล่าทัพ รวมทั้งในส่วนของกองบัญชาการกองทัพไทยด้วย ซึ่งรายละเอียดของการจัดยุทโธปกรณ์ กองทัพได้ส่งชุดเจ้าหน้าที่ไปสำรวจพื้นที่เพื่อประกอบการจัดทำแผนการจัดกำลังพร้อมทั้งยุทโธปกรณ์ให้ตรงกับความต้องการของภารกิจ ซึ่งในครั้งแรกกองทัพได้มีการเตรียมยานพาหนะซึ่งเป็นสายพาน M-๑๑๓ แต่จากการไปสำรวจพื้นที่ ทางประเทศซูดานได้ขอให้เป็นยานพาหนะประเภท V-๑๕๐ ลำเลียงพล ทางกรมไทยจึงได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ไปเจรจาและจัดทำร่างบันทึกความตกลง (MOU) เกี่ยวกับการส่งจำนวนคน ประเภทของยุทโธปกรณ์ ตลอดจนเงินค่าชดเชยที่กองทัพไทยจะได้รับ ซึ่งในรายละเอียดทั้งหมดนี้กระทรวงการต่างประเทศจะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ กองทัพมีภารกิจเฉพาะในส่วนของการเตรียมกำลัง และการเข้าไปสำรวจพื้นที่เพื่อจัดเตรียมยุทโธปกรณ์ ซึ่งกองทัพพบจะเป็นตัวแทนของกองทัพไปร่วมประชุมกับสหประชาชาติ (UN) เพื่อรับทราบความต้องการในด้านต่าง ๆ ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ เป็นหลัก

ทั้งนี้ ภารกิจดังกล่าวนี้ยังไม่มีที่ยืนยันว่า กองทัพจะได้ส่งผู้แทนและยุทโธปกรณ์ไปประเทศซูดานหรือไม่ เนื่องจากทางประเทศซูดานต้องเข้ามาตรวจสอบความพร้อมทางด้านยุทโธปกรณ์ของไทยเสียก่อนซึ่งมีกำหนดการเข้ามาตรวจสอบในวันที่ ๒๒ - ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๓ นี้ ดังนั้น ภารกิจของกองทัพในขณะนี้ คือการเตรียมพร้อมในส่วนของการกำลังพลและยุทโธปกรณ์ให้เรียบร้อย เนื่องจากยังมีประเทศบังกลาเทศ และประเทศปากีสถาน ที่พร้อมจะไปปฏิบัติภารกิจเช่นเดียวกัน จึงเป็นผลให้ในปัจจุบันมีการเรียกรถหุ้มเกราะรุ่น V - ๑๕๐ มาเพื่อทำการซ่อมบำรุงดังที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบัน ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว กองทัพพยายามที่จะทำการเคลื่อนย้ายอย่างไม่เปิดเผยมากที่สุด เนื่องจากรถหุ้มเกราะรุ่น V - ๑๕๐ จำนวน ๒๒ คัน ที่เคลื่อนย้ายมาซ่อมบำรุงจะขนส่งมาจากพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยทางรถไฟ ไม่ได้เคลื่อนย้ายมาจากกองพลทหารม้าที่ ๑ ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ หรือในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีตามที่หลายฝ่ายเข้าใจ ทั้งไม่ต้องการให้ผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทราบถึงการเคลื่อนย้ายยุทโธปกรณ์ออกจากพื้นที่โดยมิได้มีการทดแทน

ส่วนสาเหตุที่ต้องเรียกรถหุ้มเกราะมาจากในพื้นที่ภาคใต้นั้น เนื่องจากรถหุ้มเกราะรุ่น V-๑๕๐ ที่ใช้ในพื้นที่ภาคใต้เป็นรถหุ้มเกราะประเภทลำเลียงพล ซึ่งเป็นประเภทรถที่ตรงกับความต้องการใช้ในภารกิจนี้โดยเฉพาะ ประกอบกับกองทัพก็มีรถหุ้มเกราะประเภทนี้เพียง ๒๒ คันเท่านั้น ดังนั้น ทางกองทัพจึงมี

ความจำเป็นต้องเรียกรถหุ้มเกราะรุ่น V - ๑๕๐ ทั้ง ๒๒ คัน ขึ้นมาเพื่อทำการซ่อมบำรุงทั้งหมด แม้ว่าความต้องการใช้รถในภารกิจดังกล่าวจะต้องการใช้เพียง ๒๐ คัน แต่อีก ๒ คัน กองทัพต้องนำมาซ่อมบำรุงไว้สำหรับให้กำลังพลใช้ในผลัดต่อไป

สำหรับยานพาหนะที่เคลื่อนย้ายมาแล้วทั้งหมด ๒๒ คัน ปัจจุบันอยู่ที่ศูนย์ซ่อมสร้างรถยนต์ทหารจังหวัดปทุมธานี ซึ่งคณะกรรมการการทหารสามารถเข้าไปตรวจสอบ และศึกษาขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการซ่อมได้ตลอด เนื่องจากทางศูนย์ ฯ มีการซ่อมทุกวัน ประกอบกับปัจจุบันศูนย์ซ่อมสร้างรถยนต์ทหารที่จังหวัดปทุมธานีได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยให้สามารถรองรับภารกิจในการซ่อมรถหุ้มเกราะรุ่น V-๑๕๐ โดยมีขีดความสามารถในการซ่อมถึงขั้นโรงงาน คือ ซ่อมในลักษณะของการนำรถมาทั้งคันและแยกเป็นชิ้นส่วนปลั๊กย่อย แล้วนำมาประกอบเป็นคันใหม่ได้ด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเห็นว่า ในช่วงเวลาที่บ้านเมืองอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลม และไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิวัติรัฐประหาร ประกอบกับสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่สงบเรียบร้อย การเคลื่อนย้ายกำลังพล และยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ของกองทัพ ควรจะกระทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อที่จะได้ไม่ถูกเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์จากหลายฝ่ายที่ไม่มีความเข้าใจหรือรับทราบถึงภารกิจของกองทัพที่กำลังปฏิบัติอยู่

(๒) คณะกรรมการเห็นว่า การที่กองทัพไทยจะได้ไปโชว์ธงชาติในต่างประเทศในฐานะผู้รักษาสันติภาพนั้น เป็นเรื่องที่ดี แต่การที่จะไปปฏิบัติภารกิจดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกองทัพบก กระทรวงกลาโหม หรือกระทรวงการต่างประเทศ จะต้องมีการมองในการดำเนินการเป็น ๒ ส่วนควบคู่กันไป คือ ๑) ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีของกองทัพไทยเป็นหลัก ไม่จำเป็นต้องไปแข่งขันกับประเทศใด ๆ เพื่อที่จะได้ไปปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากกองทัพไทยต้องได้ไปปฏิบัติหน้าที่ด้วยขีดความสามารถและความพร้อมของกองทัพเอง และ ๒) ในเรื่องของผลประโยชน์ตอบแทนประเทศชาติในส่วนของค่าชดเชยต่าง ๆ ต้องพิจารณาอย่างละเอียดและรอบคอบ จึงจะเกิดผลดีกับประเทศชาติมากที่สุด

เรื่องที่ ๑๑

๑. เรื่องพิจารณา การจัดหาบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์สำหรับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (การประชุมครั้งที่ ๑๓/๒ และครั้งที่ ๓๐/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการทหารบก โดยกรมการขนส่งทหารบก ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน อธิบดีกรมบัญชีกลาง และอธิบดีกรมศุลกากร

๓. ข้อเท็จจริง

การจัดหาบัลลูนเรือเหาะของกองทัพบก มีความประสงค์ที่จะใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการตรวจการณ์ทางอากาศ เพื่อเสริมขีดความสามารถในการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสาเหตุของการจัดหาดังกล่าวนี้ เนื่องจากพื้นที่การเฝ้าตรวจในกองทัพภาคที่ ๔ เป็นป่ารกทึบ จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาเครื่องมือในการเฝ้าตรวจทางอากาศเพื่ออุดช่องโหว่ระบบการเฝ้าตรวจเดิมที่ไม่สามารถเข้าถึง เพื่อตรวจสอบพื้นที่ที่มีการดำเนินการของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และให้เกิดความสะดวกรวดในการปิดล้อม ตรวจค้น อย่างไรก็ตาม แม้การเฝ้าตรวจสามารถกระทำได้หลายวิธีเช่น การตรวจทางพื้นดิน การใช้กล้องติดเฮลิคอปเตอร์ การใช้คนลาดตระเวน เป็นต้น แต่การจัดหาเครื่องมือในการเฝ้าตรวจทางอากาศเพื่อสนับสนุนภารกิจนี้ก็ยังคงมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจดังกล่าวค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ดี คณะกรรมาธิการมีข้อห่วงใยและข้อกังวลเกี่ยวกับการจัดหาบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์สำหรับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างมาก เนื่องจากมีทั้งแนวคิดที่สนับสนุนและแนวคิดที่คัดค้านในกระบวนการจัดหาดังกล่าว ซึ่งแนวคิดที่สนับสนุนได้ให้เหตุผลว่าการก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เกิดขึ้นเป็นรายวัน ดังนั้น การใช้บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดหาได้อย่างแน่แท้ ส่วนแนวคิดที่คัดค้านได้ให้เหตุผลว่า การใช้บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์แก้ไขปัญหาในลักษณะดังกล่าวมีประเทศใดในภูมิภาคนี้ใช้หรือไม่ ได้รับประโยชน์มากนักน้อยเพียงใด ประกอบกับช่วงที่มีการจัดซื้อจัดหาได้ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น การตรวจรับ การใช้ปฏิบัติงานจริง การฝึกขึ้นลงของหน่วยทหาร เป็นต้น ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการเชิญหน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ข้อมูลจำเพาะบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์

บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์นี้เป็นรุ่น Aeros 40D S/N21(SKY DRAGON) ผลิตจากประเทศสหรัฐอเมริกา มีขนาดกว้าง ๓๔.๘ ฟุต/๑๐.๖๑ เมตร ยาว ๑๕๕.๓๔ ฟุต/๔๗.๓๕ เมตร สูง ๔๘.๓ ฟุต/๑๓.๓๕ เมตร ความจุฮีเลียม ๑๐๐,๐๓๒ ลูกบาศก์ฟุต/๒,๘๓๓ ลูกบาศก์เมตร ระยะความสูงที่สามารถปฏิบัติงานได้ ๐-๑๐,๐๐๐ ฟุต/๐-๓,๐๘๔ เมตร ระยะความสูงปฏิบัติการ ๓,๐๐๐-๕,๐๐๐ ฟุต ความเร็วสูงสุด ๘๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ความเร็วในการเดินทาง ๕๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ความจุเชื้อเพลิง ๗๖ แกลลอนต่อ๓๐๐ ลิตร ทำการบินได้นาน ๖ ชั่วโมง และความจุห้องโดยสาร ๔ นาย

ในการควบคุมจะใช้นักบินจำนวน ๑-๒ คน พร้อมช่างกล้อง ๑ นาย และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๑ นาย ส่วนโรงเก็บได้มีการสร้างโรงเก็บ ณ สนามบินบ่อทอง จังหวัดปัตตานี ซึ่งในการปฏิบัติการสามารถ

รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

เดินทางไปกลับภายในวันเดียวทั่วบริเวณ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสามารถตรวจการณ์ได้ทั้งในเวลา กลางวันและกลางคืน เนื่องจากกล้องที่ติดตั้งกับเรือเหาะสามารถตรวจการณ์ในเวลากลางวันได้

สำหรับกล้องที่ติดตั้งมากับเรือเหาะนั้น เป็นกล้องที่ทันสมัยที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีความละเอียด ๒.๑ ล้านพิกเซล สามารถจับเป้าหมายเคลื่อนที่หรือเป้าหมายที่อยู่กับที่ไว้ได้ และเป้าหมายในตอนกลางวัน เนื่องจากมีระบบความร้อนและระบบรังสีอินฟราเรด ภาพถ่ายในระดับความสูง ๑ กิโลเมตรจะครอบคลุม พื้นที่ประมาณ ๑,๕๐๐ ตารางเมตร ระยะซูม ๑๒ กิโลเมตร โดยที่เป้าหมายไม่รู้ว่กำลังถูกจับภาพ จากนั้น ระบบจะทำการส่งสัญญาณภาพมายังกองบัญชาการโดยการเชื่อมโยงผ่านระบบดาวเทียมและเชื่อมโยงไปได้ ทุกจุดในพื้นที่

๒) ขั้นตอนการจัดหาวัสดุเรือเหาะตรวจการณ์พร้อมกล้องตรวจการณ์

ในการจัดหาดังกล่าวแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนการกำหนดความต้องการทางยุทธการ

กองทัพบกโดยกรมยุทธการทหารบก ได้กำหนดแนวความคิดในการใช้ระบบเฝ้าตรวจทางอากาศ โดยบูรณาการระบบเรือเหาะและกล้องตรวจการณ์ร่วมกับข้อมูลจากแหล่งข่าว วัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับการเฝ้าตรวจชายแดน เส้นทางคมนาคม พื้นที่และบุคคลเป้าหมาย การเสริมประสิทธิภาพงานด้านการข่าว การวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการเพื่อติดตามสถานการณ์และอำนวยความสะดวกเมื่อเกิดความรุนแรงในพื้นที่ ตลอดจนเป็นสายอากาศลอบฟ้าเพิ่มระยะการสื่อสารให้ฝ่ายทหารสามารถปฏิบัติการในเชิงรุกและจำกัด เสรีการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม

ทั้งนี้ กรมยุทธการทหารบกได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลระบบเฝ้าตรวจทางอากาศ โดยมีผู้สนใจ เสนอข้อมูลและบรรยายสรุปให้ทราบจำนวน ๓ ราย ได้แก่ บริษัท Aria International Incorporated จำกัด ประเทศสหรัฐอเมริกา บริษัท เอสตราเทคโนโลยี จำกัด และบริษัท เอ็มแลนดาร์ซ จำกัด ซึ่งจากการตรวจสอบ ข้อมูลปรากฏว่า บริษัท Aria International Incorporated จำกัด ประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอรายละเอียด ข้อมูลทางเทคนิคตรงตามความยุทธการ สำหรับใช้ปฏิบัติการกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพียงรายเดียว

ขั้นตอนก่อนการดำเนินการจัดหา

กองทัพบกแต่งตั้งคณะผู้แทนจากกองทัพจำนวน ๙ นาย ประกอบด้วยผู้แทนจากกรมการขนส่ง ทหารบก กรมการสื่อสาร ฝ่ายส่งกำลังบำรุง ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก ฝ่ายปลัดบัญชา ศูนย์ปฏิบัติการ กองทัพบก หน่วยข่าวกรองทางทหาร ศูนย์การบินทหารบกและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า เดินทางไปชมการสาธิตการใช้งานระบบเฝ้าตรวจทางอากาศที่บริษัท Aria International Incorporated จำกัด เป็นผู้แทนจำหน่าย ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลจากการเดินทางไปชมการสาธิต คณะผู้แทนกองทัพบกได้มีความเห็นว่า ระบบเฝ้าตรวจทางอากาศที่บริษัทนำเสนอมีประสิทธิภาพตรง ตามความต้องการทางด้านยุทธการ รวมทั้งบริษัทดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือและมีประสบการณ์ในการ จำหน่ายระบบเฝ้าตรวจทางอากาศ โดยเฉพาะการปฏิบัติการกิจของกำลังพันธมิตรในประเทศอริก

ขั้นตอนการดำเนินการจัดหา

กองทัพบกได้อนุมัติแผนจัดหาให้กรมการขนส่งทหารบกเป็นหน่วยดำเนินการจัดหาระบบเฝ้า ตรวจทางอากาศ โดยได้รับอนุมัติให้ใช้รายละเอียดและรูปแบบรายการระบบเฝ้าตรวจทางอากาศตาม ความต้องการทางด้านยุทธการ เป็นหลักในการจัดหาและทำสัญญา ทั้งนี้ กรมการขนส่งทหารบก ได้อนุมัติ หลักการดำเนินการวิธีจัดหาระบบเฝ้าตรวจทางอากาศในครั้งนี้โดยวิธีพิเศษ กรณีเป็นพัสดุที่จำเป็นต้อง ซื้อโดยตรงจากต่างประเทศหรือดำเนินการโดยผ่านองค์กระหวางประเทศ โดยเชิญ บริษัท Aria International

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

Incorporated จำกัด ประเทศสหรัฐอเมริกา ให้เข้ามาเสนอราคาต่อทางราชการเพียงรายเดียว ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ระบบเฝ้าตรวจทางอากาศตรงตามความต้องการด้านยุทธการอย่างแท้จริง และได้กำหนดรายละเอียดเงื่อนไขประกอบหนังสือเชิญชวนเสนอราคาและรายละเอียดแบบรูปรายการเป็นหลักในการจัดหา โดยยึดถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในข้อ ๒๓ (๕) และข้อ ๒๗ (๒) ดังนั้น กรมการขนส่งทหารบกจึงไม่ได้ทำ TOR (Term of Reference) หรือขอบเขตของงานเผยแพร่เว็บไซต์เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ เนื่องจากการจัดหาระบบเฝ้าตรวจทางอากาศในครั้งนี้ไม่ได้ดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุและวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๙

ขั้นตอนการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง

การจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ ราคา ๓๕๐ ล้านบาท เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในทางยุทธการในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ นี้ ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลให้ดำเนินการจัดซื้อเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ และต่อมาได้ทำการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษและมีการลงนามจัดซื้อระหว่างกองทัพพบกับบริษัท Aria International Incorporated ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒

ขั้นตอนการส่งมอบ

โดยรายละเอียดการส่งมอบและตรวจรับเรือเหาะเป็นดังนี้ คือ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับในขั้นต้นไปแล้ว หลังจากนั้นจึงได้ดำเนินการติดตั้งกล่องและทดสอบการใช้งานซึ่งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับพัสด้อีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ หลังจากดำเนินการติดตั้งกล่องและทดสอบการใช้งานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับพัสด้อีกครั้งหนึ่งหลังจากได้ทดสอบการทำงานของเรือเหาะว่าสามารถทำงานได้ครบทุกระบบแล้ว

ส่วนขั้นตอนการตรวจรับบัลลูนเรือเหาะ เนื่องจากการตรวจรับยุทธโปกรณ์ทั้งระบบ ดังนั้น ขั้นตอนการตรวจรับจึงต้องดำเนินการทยอยตรวจรับเป็นส่วนๆ และใช้เวลาในการตรวจรับนานกว่าจะทำการตรวจรับครบทุกระบบ ซึ่งผลการตรวจรับที่เสร็จสิ้นไปแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ กองทัพพบสามารถชี้แจงต่อสาธารณชนได้ว่าบัลลูนเรือเหาะสามารถใช้งานได้จริงและครบทุกระบบ ยกตัวอย่างเช่นจากการทดสอบบัลลูนเรือเหาะก่อนการตรวจรับสามารถบอกได้ว่า ประสิทธิภาพของบัลลูนเรือเหาะในเขตแดนบินที่ดีที่สุดจะอยู่ที่ความสูง ๒,๕๐๐ - ๓,๕๐๐ ฟิต ซึ่งแม้จะเป็นความสูงที่สามารถถูกลงได้ แต่จากการสอบถามนักบินในสมัยก่อนทราบว่าเป็นเขตแดนบินตรวจการณ์ประมาณ ๑,๕๐๐ ฟิต เป็นเขตแดนบินที่มีความปลอดภัยแล้ว

ขั้นตอนการเบิกจ่าย

ปัจจุบันกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรได้ขอเงินงบประมาณจำนวน ๑๒๕ ล้านบาท แต่กรมบัญชีกลางไม่สามารถแยกในรายละเอียดได้ว่าเป็นเงินที่กั้นไว้จ่ายกรณีจัดหาบอลลูนเรือเหาะตรวจการณ์จำนวนเท่าใด อย่งไรก็ดี ในขั้นตอนการเบิกจ่ายนั้น กองทัพพบจะเป็นหน่วยที่ดำเนินการจัดตั้งเรื่อง ซึ่งข้อมูลที่กรมบัญชีการที่ระบุว่ามีการขอเงินไว้จำนวน ๑๒๕ ล้านบาท เป็นข้อมูลที่รับทราบมาจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ขั้นตอนการนำเข้าและกระบวนการทางศุลกากร

การนำเข้าบัลลูนเรือเหาะไม่ต้องขออนุญาตสามารถนำเข้าได้เลยเพียงแต่ต้องมีการตรวจรับและผ่านศุลกากรตามระเบียบขั้นตอน ถ้ากรณีนำเข้าทั่วไปต้องเสียภาษีตามปกติ เช่น เอกชนนำเข้าบัลลูนเรือเหาะ

จะต้องเสียอากรนำเข้าร้อยละ ๑ และภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ ซึ่งในกรณีของกองทัพได้นำเข้าบัลลูนเรือเหาะมาใช้ในการปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคงในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะถือว่าเป็นยุทธภัณฑ์ โดยได้รับการยกเว้นอากรตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประเภท ๑๓ ทั้งนี้ ที่ผ่านมายังไม่เคยมีการนำยุทธภัณฑ์ประเภทนี้มาขอยกเว้นอากรเลย

ส่วนของกลองที่จะต้องนำมาติดตั้งที่บัลลูนเรือเหาะเพื่อเอาไว้ตรวจสอบจับความเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายซึ่งจะนำเข้ามาที่หลังนั้น การเสียภาษีจะเป็นรายครั้งตามที่นำเข้าซึ่งกรณีของกลองดังกล่าวทางศุลกากรก็ยกเว้นภาษีให้อยู่แล้ว กล่าวคือ ถ้านำเข้าในฐานะยุทธภัณฑ์โดยหน่วยงานกระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสรรพสามิต และกรมการปกครองจะได้รับการยกเว้นภาษี แต่กรณีถ้าเป็นหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากนี้ ต้องเสนอกกรมศุลกากรเพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อน

อนึ่ง ในส่วนรายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับบัลลูนเรือเหาะ อาทิ ราคา รายชื่อบริษัทที่นำเข้า และสถิติการนำเข้าบัลลูนเรือเหาะทั้งของกองทัพและเอกชน รวมทั้ง รายละเอียดข้อมูลของปืน AK ๑๐๒ ที่บริษัท กันตนากรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และกรมการปกครองส่งนำเข้ามาให้กับ อ.ส.ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น กรมศุลกากรได้รวบรวมข้อมูลการนำเข้าบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์และอาวุธที่ใช้ในทางทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีการนำเข้าบัลลูน และเรือเหาะตรวจการณ์ โดยบริษัท กันตนากรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และอาวุธที่ใช้ในทางทหาร โดยกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี จากการตรวจสอบมีการนำเข้าบัลลูนเรือเหาะโดยกรมการขนส่งทหารบก เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ เฉพาะตัวบัลลูนเรือเหาะ ๑ ใบชนราคาประมาณ ๕๔ ล้านบาท และส่วนประกอบเครื่องยนต์ของเรือเหาะจำนวน ๓ รายการอีก ๑ ใบชน ประกอบด้วย รายการที่ ๑ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ของเรือเหาะราคา ๓,๔๙๒,๗๐๑.๒๐ บาท รายการที่ ๒ เครื่องยนต์ใช้กับเรือเหาะราคา ๒,๙๓๙,๔๐๒ บาท และรายการที่ ๓ เครื่องยนต์ใช้กับเรือเหาะราคา ๒,๖๖๒,๗๕๒.๔๐ บาท รวมราคา ๓ รายการประมาณ ๙ ล้านบาทเศษ ซึ่งในวันที้นำเข้ากรมการขนส่งทหารบกได้ติดต่อขอผ่อนผันรับของไปก่อน รวมทั้งขอให้ยกเว้นอัตราภาษี เนื่องจากเป็นยุทธภัณฑ์ตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ภาค ๔ ประเภทที่ ๑๓ และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงได้ทำใบขนสินค้ารับของออกไป โดยใช้หนังสือขอผ่อนผันรับของไปก่อนเป็นตัวค้ำประกันค่าอากร ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ หากจะต้องชำระค่าอากรขาเข้าต้องชำระในอัตรา ๑ เปอร์เซ็นต์คิดเป็นเงินจำนวน ๗๖๖.๐๐๐ บาท ส่วนค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม หากจะต้องชำระคิดเป็นเงินจำนวน ๕.๑๕๘.๐๐๐ บาท

หลังจากที่สำนักงานตรวจสินค้าสุวรรณภูมิของกรมศุลกากรได้อนุญาตและปล่อยของไปแล้วเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กรมการขนส่งทหารบกต้องทำคำร้องขอยกเว้นอากรตามใบขนที่ได้รับบัลลูนไป โดยไม่ต้องชำระภาษีมายังสำนักงานตรวจสินค้าสุวรรณภูมิอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้ทำคำร้องเข้ามาเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ แต่ปรากฏว่าหลักฐานในการขอยกเว้นค่าอากรไม่ครบ เนื่องจากไม่มีการตรวจรับกรมศุลกากรจึงยังไม่สามารถพิจารณายกเว้นค่าภาษีอากรให้ได้ ดังนั้น ณ ปัจจุบันกรมศุลกากรยังคงรอหลักฐานการตรวจรับเพื่อนำมาพิจารณาล้างใบขนทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวข้างต้น

ขั้นตอนการฝึกบิน

ปัจจุบันโครงการจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะ คณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจรับเสร็จสิ้นเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนสุดท้ายของสัญญาคือขั้นตอนการฝึกซึ่งมี

อยู่ ๒ ส่วน คือ (๑) การฝึกบิน และ (๒) การฝึกใช้กล้อง รวมระยะเวลาฝึกทั้งสิ้น ๘ สัปดาห์ โดยดำเนินการฝึกไปแล้ว ๔ สัปดาห์ และมีปัญหาอุปสรรคในการฝึก คือ มีลมกรรโชกแรงส่งผลให้บัลลูนเรือเหาะเข้าไปพันกับใบพัดส่งผลให้ใบพัดหัก เป็นต้น ส่วนการฝึกใช้กล้อง ขณะนี้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ในภาคพื้นทั้งหมดคงเหลือเฉพาะ การฝึกภาคอากาศที่จะเริ่มทำการฝึกในสัปดาห์หน้า เริ่มตั้งแต่การฝึกนำเฮลิคอปเตอร์เข้าสู่เป้าหมายในเวลากลางวัน การถ่ายทอดสัญญาณ การนำเฮลิคอปเตอร์เข้าสู่เป้าหมายในเวลากลางคืน การถ่ายทอดสัญญาณ การนำบัลลูนเรือเหาะเข้าสู่เป้าหมายในเวลากลางวัน และสุดท้ายการนำบัลลูนเรือเหาะเข้าสู่เป้าหมายในเวลากลางคืน ซึ่งในทางปฏิบัติทดสอบเฉพาะการนำบัลลูนเรือเหาะเข้าสู่เป้าหมายในเวลากลางวัน เนื่องจากเป็นการทดสอบตามชาร์ต ซึ่งหากบัลลูนเรือเหาะสามารถเข้าสู่เป้าหมายตรงตามชาร์ต ถือว่าผ่านการทดสอบแล้ว ทั้งนี้ คาดว่าการดำเนินการฝึกทั้งหมดจะเสร็จสิ้นภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๓ นี้

๓) การปฏิบัติงานและการสนับสนุนภารกิจของบัลลูนเรือเหาะ

ปัจจุบันกองทัพพบได้มีการเตรียมกำลังพลเพื่อรองรับการปฏิบัติงานกับบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ โดยฝึกกำลังพลทางอากาศและภาคพื้นดิน ณ สนามบินอู่ตะเภา โดยได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้ การควบคุมการทำงานของบัลลูนเรือเหาะใช้ชุดปฏิบัติการเฝ้าตรวจการณ์ทางอากาศ ซึ่งมีกำลังเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย ๕๕ นาย ทำหน้าที่ในภารกิจวางแผน อำนวยการประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการข่าว ยุทธการและกิจการพลเรือน

ทั้งนี้ ส่วนของหน่วยสนับสนุนภารกิจเป็นหน่วยปฏิบัติการที่ทำหน้าที่เพิ่มขีดความสามารถให้กับบัลลูนเรือเหาะซึ่งมีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น ๓ หน่วยหลัก ได้แก่ (๑) เฮลิคอปเตอร์ติดกล้องตรวจการณ์ซึ่งมีมุมกล้องครอบคลุมรัศมี ๓๖๐ องศา ความละเอียดของกล้องสูงสุด ๒.๑ ล้านพิกเซล ที่สามารถถ่ายภาพและบันทึกภาพความละเอียดสูงจับภาพได้ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน สามารถตรวจจับความร้อน ตรวจจับระยะและชี้เป้าหมายได้ (๒) รถบังคับการ (Glizzly) น้ำหนัก ๒๒ ตัน เครื่องยนต์ขนาด ๓๓๐ แรงม้า ความเร็ว ๑๓๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง มีระบบป้องกันอันตรายจากทุ่นระเบิดทำหน้าที่ติดตามบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ และ (๓) ศูนย์บัญชาการประจำสถานีกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒๖ สถานี (Fixde Command Center) ซึ่งจะใช้หน่วยเฉพาะกิจในพื้นที่เป็นที่ตั้งศูนย์บัญชาการประจำสถานี เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานทางภาคพื้นดินซึ่งระบบปฏิบัติการของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์จะใช้ ๒ ระบบ คือ ระบบสัญญาณไมโครเวฟและระบบสัญญาณดาวเทียมในการส่งข้อมูลไปยังหน่วยเฉพาะกิจระดับจังหวัดและกองบัญชาการกองทัพ

อย่างไรก็ดี โดยหลักการของการทำงาน ทั้ง ๓ ส่วนที่กล่าวมาจะต้องปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ การทำงานของบัลลูนเรือเหาะนั้น จะมีกล้องติดตั้งไว้ ๒ ตัว สามารถบรรจุทุกเจ้าหน้าที่ขึ้นไปได้ ๔ คน และเมื่อกล้องถ่ายภาพออกมาจะสามารถส่งข้อมูลภาพลงมาที่รถเกราะ Grizzly ซึ่งจะเป็นรถที่ใช้เสริมในกรณีผู้บังคับหน่วยเข้าไปอยู่ภายในรถเพื่อควบคุมพื้นที่ นอกจากนี้ยังสามารถที่จะส่งสัญญาณไปยังสถานีถ่ายทอดประจำที่ ณ เขาบกโย๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เพื่อส่งต่อมาที่สถานีค่ายสิรินธร สถานีของหน่วยทหารในพื้นที่อีก ๓๐ กว่าหน่วย ตลอดจนสถานีของกองบัญชาการกองทัพตามลำดับ

อนึ่ง ในช่วงที่บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ไม่สามารถปฏิบัติการได้ กองทัพได้ใช้วิธีการดำเนินการโดยใช้เฮลิคอปเตอร์เฝ้าตรวจการแทน นอกจากนี้การใช้งานต่าง ๆ จะมีตารางเวลากำหนดไว้เป็นขั้นตอนด้วย

๔) การซ่อมบำรุงและการประกันภัย

ประเด็นการซ่อมบำรุงและการประกันภัย บริษัทจะรับประกัน ๒ ปี โดยการซ่อมบำรุงชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่างๆ บริษัทจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ตลอดระยะเวลาประกัน หลังจากนั้นกองทัพก็ต้องรับผิดชอบเอง แต่กองทัพก็ยังส่งชิ้นส่วนซ่อมได้ตลอดแม้ว่าหมดระยะเวลาประกัน และขณะนี้กองทัพก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิค การดูแลรักษาและซ่อมบำรุง เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) ประโยชน์และข้อดีของการนำมาใช้

การใช้บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีความปลอดภัยค่อนข้างมาก เนื่องจากจะปฏิบัติการในสนามบินบ่อทอง จังหวัดปัตตานี ซึ่งอยู่ในความดูแลของกองทัพอากาศและบริเวณโดยรอบจะเป็นที่ตั้งของกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ที่ ๔๓ โดยบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์จะบินได้ขึ้นไปเป็นชั้นจนถึงระยะปฏิบัติการประมาณ ๓,๐๐๐ ฟุต เพื่อให้พ้นจากระยะยิงหวังผลของปืนเล็กชนิดต่างๆ ส่วนในกรณีที่บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ต้องบินขึ้น-ลงนอกพื้นที่สนามบินบ่อทอง นั้น กองทัพบกก็จะประสานงานกับหน่วยเฉพาะกิจในพื้นที่เพื่อจัดการลาดตระเวนและเฝ้าระวังป้องกันให้อีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้ การที่กองทัพบกพิจารณาจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์เนื่องจากมีข้อดี คือ ควบคุมโดยนักบินและมีกล้องสำหรับตรวจการณ์และสามารถลอยตัวเหนือที่เป้าหมายได้นานประมาณ ๘-๙ ชั่วโมง ดังนั้น จะเป็นเครื่องมือที่สามารถมาใช้เสริมข้อจำกัดในเรื่องชั่วโมงการบินของเฮลิคอปเตอร์ที่บินตรวจการณ์ได้นานประมาณหนึ่งชั่วโมงเท่านั้น

๒) ความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากข้อกังวลกรณีในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีต้นไม้รกทึบ และมีฝนตกหนักจะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์นั้น บริษัท Aria International Incorporated จำกัด ได้ให้คำมั่นว่าขีดความสามารถของอุปกรณ์ต่างๆที่มีอยู่สามารถควบคุมพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น การปฏิบัติการในบริเวณป่ารกทึบ จะใช้กล้องซึ่งมีรังสีอินฟราเรดเพื่อตรวจจับความร้อนของสิ่งมีชีวิตที่เคลื่อนไหว วิธีการที่กล่าวนี้จะใช้สำหรับการปิดล้อม ตรวจค้นซึ่งจะทำให้ทราบทิศทางการเคลื่อนที่ของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ผู้บัญชาการทหารบกได้สั่งการให้กรมการทหารสื่อสารจัดทำระบบการถ่ายทอดสัญญาณที่ออกอากาศโดยผ่านสัญญาณดาวเทียมเพื่อแก้ปัญหาข้อจำกัดทางภูมิประเทศ โดยกล้องที่ติดตั้งมากับบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์มีขีดความสามารถค่อนข้างสูงซึ่งมีความชัดเจนมากกว่าระบบกล้องโทรทัศน์ธรรมดาหลายเท่าตัว ความคุ้มค่าต่างๆที่เกิดขึ้นจะทำให้หน่วยต่างๆที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้รับสัญญาณภาพที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถรับสัญญาณวีดิโออื่นๆได้ และสัญญาณภาพที่ได้รับจะมีลักษณะทางยุทธวิธีซึ่งไม่ใช่สัญญาณภาพสาธารณะที่บุคคลทั่วไปจะสามารถดูได้ แต่ต้องใช้ซอฟต์แวร์ที่มีลักษณะเฉพาะในการดูสัญญาณภาพ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการใช้บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์จะเป็นการป้องปรามและลาดตระเวนในเวลากลางคืนได้โดยเฉพาะกรณีการป้องปราม เช่น กรณีที่ผู้ก่อความไม่สงบจะชุดหลุมฝังระเบิดบนเส้นทางคมนาคม ถ้าหากเห็นบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ก็จะยกเลิกการกระทำดังกล่าวเนื่องจากเกรงว่าจะถูกจับภาพได้ เป็นต้น

ส่วนประเด็นการมีเกราะป้องกันและการป้องกันตนเองในขณะขึ้นและลงของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ให้พ้นวิถีกระสุนของปืนยาวนั้น ในการใช้บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์จะปฏิบัติการในสนามบินบ่อทอง จังหวัดปัตตานี โดยสนามบินดังกล่าวจะอยู่ในความดูแลของกองทัพอากาศ ซึ่งจะมีการรักษาความปลอดภัยในตัวสนามบินอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนบริเวณโดยรอบจะเป็นที่ตั้งของกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ ๔๓ (พตท.๔๓) หน่วยเฉพาะกิจต่างๆที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัยอย่างใดก็ได้ ในการขึ้นลงของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์อาจอยู่นอกพื้นที่สนามบินดังกล่าว กองทัพบกจึงมีแนวความคิดว่าจะมีการประสานงานกับหน่วยงานเฉพาะกิจในพื้นที่ เพื่อจัดการลาดตระเวนและระวังป้องกันในการทำอันตรายแก่บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ ส่วนประเด็นการขึ้นลงของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ได้มีการสร้างระเบียบการปฏิบัติ โดยกำหนดให้ได้ขึ้นเป็นชั้นจนถึงระยะปฏิบัติการประมาณ ๓,๐๐๐ ฟุต ซึ่งเป็นอิสระและพ้นจากระยะยิงหวังผลของปืนเล็กชนิดต่างๆ นอกจากนี้ได้มีการอนุมัติให้พล ร.๑๕ ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ในการสร้างโรงเก็บและมีหอคอยเพื่อตรวจการณ์ความปลอดภัยอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้น จึงมีความปลอดภัยพอสมควร

ทั้งนี้ สำหรับเกราะป้องกันของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์นั้น บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ไม่มีระบบเกราะป้องกัน ใดๆก็ได้ ถ้าหากมีการยิงกระสุนถูกตัวบัลลูนจะไม่มีกระเบิดในทันที แต่ตัวบัลลูนจะทยอยปล่อยลมเพื่อทำการลงสู่พื้นอย่างปลอดภัย ในกรณีนี้ กรมพลอากาศทหารบกได้มีการออกแบบเกราะป้องกันเพิ่มเติม โดยทำเป็นเกราะโพลีเอทิลีนเสริมเข้าไปทั้งทางด้านล่าง ด้านข้างและเก้าอี้นักบิน ทั้งนี้ น้ำหนักของเกราะจะไม่เกินน้ำหนักบรรทุกของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์

๓) ระยะของความสูงในการปฏิบัติการของบอลลูนเรือเหาะตรวจการณ์

การใช้งานระบบเฝ้าตรวจทางอากาศจะใช้ระบบร่วมกับเฮลิคอปเตอร์ ในช่วงที่ทำการบินจะอยู่ในระยะความสูงประมาณ ๓,๐๐๐ - ๓,๕๐๐ ฟุต ซึ่งการบินในระยะดังกล่าวไม่จำเป็นต้องใช้ก๊าซฮีเลียม แต่หากบินสูงกว่าระยะ ๓,๕๐๐ ฟุต จะต้องใช้ก๊าซฮีเลียมเป็นเชื้อเพลิง ดังนั้น จึงต้องใช้ระยะปฏิบัติการที่ ๓,๕๐๐ ฟุต ใดๆก็ได้ ในทางยุทธการไม่มีความจำเป็นที่ต้องทำการบินในระยะที่สูงกว่านี้ เนื่องจากต้องคำนึงระยะการตรวจหรือการจับภาพของระบบกล้อง รวมทั้งความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่ขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่หากมีความสูงมากกว่านี้จะต้องใช้ออกซิเจน เพื่อช่วยในการหายใจของเจ้าหน้าที่ด้วย รวมทั้งระยะดังกล่าวเป็นระยะที่อาวุธของฝ่ายตรงข้ามที่ไม่สามารถยิงถึง ดังนั้น การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่จึงใช้แนวทางการปฏิบัติทางยุทธวิธีเป็นหลักซึ่งอาจทำการบินที่ระยะ ๑,๒๐๐ ฟุต ก็ได้ หากอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัยหรือพื้นที่ที่ควบคุมได้

กรณีระยะทำการบินที่ระบุไว้ในแคตตาล็อก ๑๐,๐๐๐ ฟุต ได้รับการรับรองโดย FAA ใดๆก็ได้ ในการตรวจสอบระยะทำการบินสูงสุดนั้น ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบว่าบอลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ สามารถทำการบินระยะสูงสุดถึง ๑๐,๐๐๐ ฟุต หรือไม่ ดังนั้น ในการตรวจรับจึงต้องพิจารณาเฉพาะระยะที่ทำการบินจริงซึ่งอยู่ที่ประมาณ ๓,๐๐๐ - ๓,๕๐๐ ฟุต และจากการสอบถามหน่วยปฏิบัติ ทำให้ได้รับทราบข้อมูลว่าของบอลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ สามารถที่จะทำการบินในระยะ ๑๐,๐๐๐ ฟุต ได้ แต่ระบบกล้องในการตรวจจับภาพจะไม่มีคมชัด ดังนั้น ในการใช้งานจึงต้องใช้ในระยะที่ทำการได้

๔) ต้นทุนทางประสิทธิภาพด้านราคาของบัลลูน

สำหรับข้อสงสัยในเรื่องของราคาที่ว่าสูงนั้น เนื่องจากการจัดหามีการจัดหาทั้งระบบ และอุปกรณ์กล้อง รวมทั้งมีการสร้างโรงเก็บอุปกรณ์เพิ่มเติมสำหรับอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานโดยเรือเหาะเพิ่มเติมด้วย จึงทำให้ราคาทั้งหมดในสัญญาเป็นเงินประมาณ ๙.๗ ล้านบาทหรือ ๓๔๐ ล้านบาท

ประกอบด้วยตัวเรือเหาะพร้อมกล้องติด ๒ ตัว รวมถึงเรื่องการฝึก โรงเก็บ และชิ้นส่วนควบคู่อีก ๑ ระบบ รวมเป็นเงิน ๕.๙ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ เฉพาะราคาเรือเหาะประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท ราคารถเกราะ Glizzly ประมาณ ๑๙ ล้านบาท ราคากล้อง ๒ ตัว ประมาณ ๗๗ ล้านบาท ชิ้นส่วนควบคู่อีกประมาณ ๘ ล้านบาท นอกจากนั้นยังมีกล้องตรวจการณ์อีก ๓ ตัว ราคาประมาณ ๓.๗ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ ทั้งนี้ ในการส่งมอบบัลลูนเรือเหาะ ณ ปัจจุบัน เป็นการส่งมอบเกินกำหนด โดยบริษัทผู้ผลิตต้องชดใช้ค่าปรับเป็นรายวันในอัตรา ๐.๒ เพอร์เซ็นต์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการเรียกให้ชดใช้ค่าปรับ

๕) ปัญหาการรั่วซึมของแก๊ส

เมื่อได้รับมอบบัลลูนเรือเหาะแล้วได้มีการฝึกการใช้งานอยู่ตลอดเวลา ตามแผนการใช้งานที่มีระยะเวลาการใช้งานประมาณ ๘ เดือน ซึ่งตลอดระยะเวลาการใช้งานในสภาพพื้นที่ดังกล่าวต้องประสบกับฝน ความร้อนชื้น และอากาศที่แปรปรวนค่อนข้างมาก และจากการใช้งานของเจ้าหน้าที่พบว่าแก๊สฮีเลียมมีการรั่วซึมเร็วกว่าปกติ ประกอบกับบริษัทที่จัดหาได้ตรวจพบรอยรั่วซึมดังกล่าว จึงมีการนำวัสดุมาแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ ทำให้ต้องมีการหยุดการใช้งานบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์เป็นระยะเวลา ๒ เดือน โดยเริ่มปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มระบบเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ สามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานได้ เนื่องจากกองทัพภาคที่ ๔ ได้มีการบันทึกภาพวิดีโอที่ศูนย์การปฏิบัติการของบัลลูนเรือเหาะไว้เป็นหลักฐานด้วย

สำหรับการรั่วซึมของแก๊สฮีเลียมในบัลลูนเรือเหาะ นั้น พบว่ามีอัตราการซึมเป็นปกติวันละ ๒๐ ลูกบาศก์เมตร ส่วนความสึกหรอในการใช้งานจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ประจำเรือเหาะที่จะต้องตรวจสอบความชำรุดของผิวผ้าใบเมื่อร้อนลงมาจอด รวมทั้งต้องคำนวณและประมาณการเกณฑ์ความสิ้นเปลืองเพื่อเตรียมการในการปฏิบัติและบำรุงรักษาในอนาคตต่อไป

ทั้งนี้ จากการชี้แจงของผู้แทนจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ในประเด็นรอยรั่วซึมบริเวณผ้าใบของบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ยังไม่มีคำตอบที่ควร จากการติดตามข้อมูลของคณะกรรมการการทหารในเรื่องดังกล่าวเป็นระยะเวลาประมาณ ๑ ปีแล้ว พบว่าระยะเวลา ๘ เดือน มิใช่ระยะเวลาของการใช้งาน แต่เป็นระยะเวลาที่อยู่บนภาคพื้นดิน เนื่องจากไม่สามารถทำการบินได้ ซึ่งต้องมีการที่ต้องซ่อมแซม ณ สนามบินอุตะภา จากนั้น นำไปทดสอบ ณ อำเภอบ่อทอง ก็ไม่สามารถปฏิบัติการได้ เนื่องจากพบรอยรั่ว ดังนั้น ข้อมูลที่ผู้แทนจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ได้กล่าวแก่คณะกรรมการว่ามีการใช้งานบัลลูนเรือเหาะเป็นระยะเวลา ๘ เดือนแล้วนั้น จึงไม่ตรงกับข้อมูลที่คณะกรรมการได้ศึกษา

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ประเด็นการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง

กรณีการจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ พร้อมกล้องตรวจการณ์ โดยวิธีพิเศษและเชิญบริษัท Aria International Incorporated ให้เข้ามาเสนอราคาต่อทางราชการเพียงรายเดียวและไม่ได้ดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น อาจเกิดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนด เพราะการดำเนินการจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ พร้อมกล้องตรวจการณ์ไม่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งทำให้ผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกระทำการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ขอให้กองทัพกลับไปตรวจสอบข้อกำหนดและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง

อย่างไรก็ดี การจัดซื้อจัดหาเครื่องมือหรือยุทธโปกรณ์กับบางประเทศ นั้น กองทัพต้องดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบและระมัดระวัง เพราะถ้ารัฐบาลหรือรัฐสภาของประเทศที่ไปทำการซื้อขายไม่เห็นชอบ

ก็ไม่สามารถจัดส่งเครื่องมือหรือยุทธโศปกรณ์ให้ได้ ซึ่งจะทำให้ประเทศได้รับความเสียหายและเสียผลประโยชน์ เช่น กรณีการจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ ที่ติดขัดในเรื่องของกล้องตรวจการณ์ที่จะติดตั้งให้กับบัลลูนเรือเหาะต้องรอขออนุมัติจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ก่อน ทั้งที่ได้ทำสัญญาซื้อขายและวางเงินมัดจำให้กับบริษัทคู่สัญญาไปถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์แล้วก็ตาม ทำให้กองทัพได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติการกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาได้จริง

อนึ่ง คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่า จากการศึกษาสัญญาการจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะ เห็นว่าเป็นสัญญาที่กองทัพเสียเปรียบเพราะ ไม่มีการกำหนดสเปก โดยเฉพาะในเรื่องของการเบิกจ่ายเงินยังคงเป็นปัญหาที่น่าสงสัย

(๒) ประเด็นการตรวจรับและการทดสอบบัลลูนก่อนตรวจรับ

อนึ่ง การตรวจรับของคณะกรรมการจะเป็นการทยอยตรวจรับเป็นส่วนๆ เนื่องจากเป็นวิธีการตรวจรับที่เป็นผลดีกับทางราชการ คือ เมื่อตรวจรับมาแล้วสามารถนำมาขึ้นบัญชีคุมและนำไปใช้ในราชการได้เลยแต่ในเรื่องของการชำระเงินตามสัญญาให้กับบริษัทผู้ขาย กองทัพจะยังไม่ชำระเงินเพราะถือว่ายังส่งของไม่ครบ

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการตรวจรับบัลลูนเรือเหาะว่า เป็นการตรวจรับแบบเป็นระบบ ซึ่งเป็นการตรวจรับที่ยากที่สุด ดังนั้น การทดสอบทางเทคนิคของตัวบัลลูนเรือเหาะก่อนการตรวจรับต้องตรวจสอบสมรรถนะของบัลลูนเรือเหาะให้ครบทุกข้อว่ามีอะไรบ้าง อาทิ เพดานบิน พิสัยบิน ความเร็วปฏิบัติการ และน้ำหนักบรรทุกต้องถูกต้องตามเกณฑ์ ประกอบกับต้องตรวจสอบภายใต้สภาพการณ์เสมือนการใช้งานจริงทุกประการ เช่น กองทัพปกติได้ทดลองขึ้นบินในขณะที่สภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวยหรือไม่

ก่อนการลงนามตรวจรับบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์พร้อมกล้องตรวจการณ์นั้น ทางหน่วยที่ใช้งานต้องนำไปทดสอบใช้ปฏิบัติการกิจในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าสามารถใช้งานได้ตามที่กำหนดไว้ในคุณลักษณะและคุณสมบัติที่บริษัทคู่สัญญาได้กำหนดไว้ เช่น บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ต้องสามารถขึ้นบินและลอยตัวอยู่ได้นานถึง ๘ ชั่วโมง รวมทั้ง กล้องตรวจการณ์สามารถจับภาพได้คมชัดทั้งเวลากลางวันและกลางคืนเพื่อประสานส่งข้อมูลให้กับฝ่ายข่าวและสนับสนุนหน่วยทหารภาคพื้นดินรับทราบในการปฏิบัติการกิจได้อย่างตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพจริง อย่างไรก็ตาม ประเด็นการตรวจรับของเป็นส่วนๆของกรมการขนส่งทหารบกที่ชี้แจงว่าเป็นประโยชน์กับทางราชการนั้น คณะกรรมการเห็นว่า ลักษณะการตรวจรับดังกล่าวจะเป็นปัญหาให้กับกองทัพในอนาคต หากชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่างๆเกิดชำรุด เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตสามารถอ้างได้ว่า ณ เวลาตรวจรับอุปกรณ์ต่างๆมีสภาพสมบูรณ์ แต่อุปกรณ์ที่ชำรุดเกิดจากการใช้งานของกองทัพ เพราะเมื่อกองทัพตรวจรับของไปแล้วสามารถนำไปใช้ได้เลย ดังนั้น ผู้ผลิตอาจไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ทั้งนี้ การทดสอบประสิทธิภาพของบัลลูนเรือเหาะตามชาร์ต ที่ผู้แทนกองทัพบกชี้แจงนั้น ยังเป็นการทดสอบที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากในสถานการณ์จริงกับประสิทธิภาพตามชาร์ตเป็นคนละส่วนกัน โดยเฉพาะพื้นที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ซึ่งฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปี ดังนั้น การทดสอบที่ถูกต้องต้องทดสอบในสภาวะการใช้งานจริง หรือแม้กระทั่งเพดานบินสูงสุดของบัลลูนเรือเหาะว่ามีเท่าไร และกองทัพปกติต้องทดลองบินให้สูงสุดเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถตอบปัญหาต่อสาธารณชนได้โดยไม่ต้องมีข้อสงสัยใดๆ เป็นต้น

(๓) ประเด็นการนำเข้าและกระบวนการทางศุลกากร

กรณีที่กรมศุลกากรยังไม่สามารถดำเนินการยกเว้นภาษี และอากรนำเข้าปลู้นเรือเหาะให้กับกรมการขนส่งทหารบกได้ เนื่องจากเอกสารหลักฐานไม่ครบ นั้น เป็นกรณีที่ไม่ควรเกิดขึ้นเนื่องจากกองทัพเคยนำเข้ายุทโธปกรณ์ต่างๆ มากมาย รวมทั้งกรณีที่เจ้าหน้าที่ประจำปลู้นเรือเหาะจะต้องคำนวณและประมาณการเกณฑ์ความสิ้นเปลืองของปลู้นเรือเหาะก็เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ควรต้องปรากฏอยู่ในสเปกก่อนการสั่งซื้อ ไม่ควรเป็นภาระของผู้ปฏิบัติที่จะต้องมาคำนวณหาเกณฑ์ความสิ้นเปลืองเอง เป็นต้น

(๔) ประเด็นต้นทุนทางประสิทธิภาพด้านราคา

กองทัพควรมีการประสานความร่วมมือกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณสมบัติของเครื่องมือหรือยุทโธปกรณ์ที่แต่ละเหล่าทัพมีอยู่เพื่อจะได้มีการเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย และความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจสำหรับประกอบการจัดซื้อจัดหาเครื่องมือหรือยุทโธปกรณ์ให้สามารถนำมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าสามารถนำมาบูรณาการใช้ร่วมกันระหว่างเหล่าทัพก็จะเป็นการนำงบประมาณที่ได้มาจากการเสียภาษีของประชาชนไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

อย่างไรก็ดี งบประมาณในการจัดซื้อปลู้นเรือเหาะตรวจการณ์ ประมาณ ๓๔๐ - ๓๕๐ ล้านบาท นั้น หากมีการพิจารณาตามแนวทางการรักษาสภาพประโยชน์ของชาติแล้ว จะต้องพิจารณาว่าระยะทำการบินของปลู้นเรือเหาะตรวจการณ์ สามารถทำการบินได้ตามระยะ ๑๐,๐๐๐ ฟุต ที่กำหนดไว้ในแคตตาล็อกหรือไม่ เช่น กรณีการซื้อรถยนต์ ตามแคตตาล็อกกำหนดไว้ว่าสามารถทำความเร็วได้ถึง ๑๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ดังนั้น การพิจารณาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า จะต้องพิจารณาว่ารถยนต์คันดังกล่าว สามารถทำความเร็วได้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ หากปรากฏว่าสามารถทำความเร็วได้เพียง ๖๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง ก็ไม่สมควรที่จะต้องจ่ายเงิน เนื่องจากไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เป็นต้น

ส่วนประเด็นเรื่องความชัดเจนของระยะตรวจจับภาพของกล้องนั้น ตามแคตตาล็อก เมื่อทำการบินตามระยะ ๑๐,๐๐๐ ฟุต การตรวจจับภาพสามารถทำได้อย่างชัดเจน แต่ในข้อเท็จจริงเมื่อทำการบินเพียงระยะ ๓,๐๐๐ - ๓,๕๐๐ ฟุต การตรวจจับภาพก็ไม่มีชัดเจน ในขณะที่ราคาของกล้อง ๑ ตัว เป็นเงินถึงตัวละประมาณ ๔๐ ล้านบาท ซึ่งต้องมีการติดตั้งจำนวน ๕ ตัว และจากการตรวจสอบของคณะกรรมการได้พบข้อมูลเพิ่มเติมว่า กล้องสามารถทำการได้เพียง ๒ ตัว เท่านั้น โดยได้มีการตรวจรับอุปกรณ์ทั้งหมดแล้ว

นอกจากนี้ เหตุใดราคาปลู้นเรือเหาะที่ปรากฏตามใบขนกับราคาที่ปรากฏทางเอกสารลับตัวนมาก กท ๐๔๐๗/๗๐๕ ปี ๒๕๕๒ ชัดแย้งกัน เนื่องจากราคาปลู้นเรือเหาะตามที่ปรากฏในใบขนระบุราคาประมาณ ๕๔ ล้านบาทแต่ที่ระบุในเอกสารของกลาโหมราคาประมาณ ๑๐๐ ล้านบาทเศษ ซึ่งต่างกันประมาณ ๔๐ กว่าล้านบาท ดังนั้น จึงขอให้กรมการขนส่งทหารบกได้ไปตรวจสอบข้อมูลข้างต้นอย่างละเอียดรอบคอบและให้เกิดความถูกต้องชัดเจน เพื่อที่จะได้อธิบายต่อสาธารณชนได้

อนึ่ง ข้อสัญญาเกี่ยวกับการชำระราคาปลู้นเรือเหาะนั้น คณะกรรมการเห็นว่าแม้ปัจจุบันกองทัพยังคงสงวนค่าปรับไว้จำนวน ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของราคาซื้อ แต่จำนวนเงินที่กองทัพชำระราคาไปแล้วสูงถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นกองทัพก็ต้องพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ในข้อสัญญาให้ละเอียดรอบคอบ โดยเฉพาะเมื่อเกิดข้อบกพร่องใดๆ ขึ้นกับระบบปลู้นเรือเหาะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ปลู้นเรือเหาะสามารถขึ้นปฏิบัติการได้จริงตามเป้าประสงค์ ทั้งนี้ เพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์ให้กับกองทัพและประเทศเป็นสำคัญ

(๕) ประเด็นความเหมาะสมในการนำมาใช้

การนำปลูกรือเหาะตรวจการณ์ไปใช้ในพื้นที่อาจไม่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากในภาคใต้เป็นป่ารกทึบ มีมรสุมค่อนข้างมาก ซึ่งจะเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการขึ้นลงของปลูกรือเหาะตรวจการณ์ได้ ซึ่งแตกต่างจากการปฏิบัติการของปลูกรือเหาะตรวจการณ์ที่เคยปฏิบัติการกิจของกำลังพันมิตรในประเทศอิรัก ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นทะเลทรายโล่งเตียน จึงแตกต่างจากภูมิประเทศของภาคใต้ของไทยอย่างสิ้นเชิง ประกอบกับปัจจุบันมีระบบ GIS ซึ่งทำงานร่วมกับดาวเทียม ๒๔ ดวงทั่วโลก สามารถใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง กล้องทำงานได้ทั้งกลางวันและกลางคืนสามารถซูมได้มากถึงขั้นว่าคนเดินอยู่ตรงไหนและกำลังทำอะไร ทั้งเป็นระบบการทำงานที่ผู้ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยมากกว่าที่จะขึ้นไปอยู่บนปลูกรือเหาะ ซึ่งไม่ทราบว่าจะตกลงเมื่อใด หรือแม้กระทั่งแก๊สที่ใช้ก็เป็นวัตถุอันตรายที่ไม่ควรจะนำมาเป็นอุปกรณ์สำหรับปฏิบัติการกิจของกองทัพ

ทั้งนี้ ปลูกรือเหาะเป็นอากาศยานที่เกือบเบากว่าอากาศ ประกอบกับการที่เป็นอากาศยานที่มีลักษณะดังกล่าว ซึ่งกรณีเกิดมีลมกรรโชกแรง จะทำให้มีปัญหาต่างๆตามมาในภายหลัง จึงส่งผลให้นานาประเทศทั่วโลกไม่นิยมใช้ปลูกรือเหาะมาเป็นยุทธโศปกรณ์ในการตรวจการณ์ ดังนั้น คณะกรรมการเห็นว่าการที่กองทัพจะดำเนินการจัดซื้อจัดหายุทธโศปกรณ์ใดๆ ควรมีการศึกษาว่าประเทศสหรัฐอเมริกา หรือประเทศในกลุ่มนาโต้มียุทธโศปกรณ์ดังกล่าวไว้ใช้หรือไม่ เนื่องจากชื่อประเทศเหล่านั้นจะเป็นการรับประกันได้ว่ายุทธโศปกรณ์เหล่านั้นได้ผ่านการทดสอบมาอย่างดีที่สุดแล้ว

นอกจากนี้ การจัดซื้อของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค๓ราชนาจักรโดยให้กองทัพบกเป็นหน่วยดำเนินการจัดหานั้น เป็นการจัดซื้อตามแคตตาล็อก ที่ระบุวาลบอลลูกรือเหาะตรวจการณ์สามารถทำการบินได้ที่ระยะ ๙,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ ฟุต โดยไม่มีการจัดทำร่างที่โออาร์ (TOR) คณะกรรมการอาหารทหารจึงมีข้อห่วงใยและข้อกังวลเป็นอย่างยิ่งต่อกรณีการจัดหาดังกล่าว แต่จากการทดสอบบินสามารถทำการบินได้เพียง ๓,๐๐๐ ฟุต หรือประมาณ ๙๐๐ เมตร ซึ่งระยะทำการบินนี้อาจถูกฝ่ายตรงข้ามยิงได้ โดยเฉพาะการใช้อาวุธปืนประเภท M 16 หรืออาก้า ใดๆก็ตี ระยะทำการบินของบอลลูกรือเหาะตรวจการณ์ ในระยะ ๑,๐๐๐ ฟุต เป็นระยะที่มีอันตรายเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นระยะที่ปืนประเภท HK หรือ M 16 สามารถยิงได้ในระยะหวังผล ฉะนั้น ในการปฏิบัติการ ควรระมัดระวังและคำนึงถึงประเด็นดังกล่าวด้วย

อนึ่ง กองทัพบกควรใช้ประโยชน์จากดาวเทียมทออส ซึ่งการลงทุนสร้างดาวเทียมดังกล่าวเป็นเงินประมาณ ๗,๐๐๐ ล้านบาท หากกองทัพบกมีการประสานงานไปยังผู้ที่ควบคุมดาวเทียมทออสแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่กองทัพบกไม่จำเป็นต้องใช้บอลลูกรือเหาะตรวจการณ์ขึ้นตรวจการณ์ตลอดเวลา อีกทั้งปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสงครามนอกแบบหรือสงครามกองโจรแต่การดำเนินการของกองทัพเป็นการนำยุทธโศปกรณ์ที่ใช้สำหรับการรบในแบบไปต่อสู้กับการรบนอกแบบซึ่งการต่อสู้ในรูปแบบดังกล่าวทำให้กองทัพต้องลงทุนในด้านยุทธโศปกรณ์ที่สูงมาก ในขณะที่กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบใช้อาวุธที่มีต้นทุนต่ำในการต่อสู้กับกองทัพ ดังนั้น กองทัพจึงควรมีการปรับยุทธวิธี เช่น การใช้กล้องส่องชนิดสองตาในเวลากลางคืนเพื่อช่วยในการเฝ้าติดตามการก่อเหตุร้าย เป็นต้น

(๖) ประเด็นการฝึกนักบิน

การที่ผู้แทนของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ได้ให้ข้อมูลกรณีการฝึกบินของนักบินว่าได้ทำการฝึกและทดลองการปฏิบัติงานประมาณ ๘ เดือน และปัจจุบันนักบินสามารถทำ

การบินได้นั้น แต่จากข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับทราบว่า ปัจจุบันมีนักบินที่เป็นชาวต่างชาติซึ่งเป็นครูฝึกและผู้ทำการบิน หมายความว่า นักบินของไทยยังไม่สามารถทำการบินได้ จึงต้องให้นักบินที่เป็นชาวต่างชาติทำการฝึกต่อไป หากนักบินของไทยสามารถทำการบินได้ แล้วเหตุใดนักบินชาวต่างชาติจึงไม่เดินทางกลับประเทศ

(๗) ประเด็นการรั่วซึมของแก๊ส

จากข้อเท็จจริงที่พบว่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆของบัลลูนนั้นมีรอยรั่วรอยปะอยู่ประมาณ ๓๐-๔๐ จุด ประกอบกับบัลลูนเรือเหาะใช้ก๊าซฮีเลียมในการทำให้บัลลูนลอยขึ้น เมื่อมีรอยปะก็จะทำให้ก๊าซรั่วซึมได้ ส่งผลให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดซื้อก๊าซฮีเลียมได้

(๘) ประเด็นการประกันภัย

ประเด็นเกี่ยวกับการรั่วซึมของก๊าซฮีเลียม การฝึกการใช้กล้อง และการถ่ายทอดสัญญาณ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับระบบของบัลลูนเรือเหาะนั้น ถึงแม้คณะกรรมการตรวจรับจะได้เซ็นรับมอบบัลลูนเรือเหาะทั้งระบบแล้ว แต่ยังคงอยู่ในช่วงของระยะเวลาประกัน ๒ ปี ที่บริษัทผู้ผลิตจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายต่างๆที่เกิดขึ้นจากการผลิต ดังนั้น เมื่อมีการประชุมร่วมกันระหว่างกองทัพพบกับบริษัทผู้ผลิตทางกองทัพบก จะเน้นย้ำบริษัทผู้ผลิตให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆที่เกิดขึ้น โดยส่งกลับวัสดุอุปกรณ์ที่บกพร่องไปทำการตรวจสอบคุณภาพที่โรงงานใหม่อีกครั้ง รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคต่างๆให้เร็วที่สุด ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นนี้กองทัพบกเห็นว่าไม่เป็นปัญหา และข้อกังวลใดๆ โดยเฉพาะการนำบัลลูนเรือเหาะขึ้นตรวจการณ์ในเวลากลางคืนเป็นเป้าหมายแรกที่กองทัพบกต้องดำเนินการให้ได้ในเบื้องต้น เพราะว่าการลอบวางระเบิดของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ส่วนมากจะดำเนินการในเวลากลางคืน

เรื่องที่ ๑๒

๑. **เรื่องพิจารณา** ภารกิจ หน้าที่ ตามโครงการผลิตกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ และ ๑๕๕ มิลลิเมตร สำหรับใช้ในกองทัพไทย (การประชุมครั้งที่ ๓๔/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

๓. ประเด็นพิจารณา

เจตนาของกรมการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยผลักดันหน่วยทหารให้มีอุตสาหกรรมที่มีความก้าวหน้าและมั่นคงในอนาคต ตลอดจนสามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในกองทัพ และสามารถจำหน่ายต่อไปได้ด้วย ทั้งนี้การผลิตกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ และ ๑๕๕ มิลลิเมตร สำหรับเพื่อใช้ในกองทัพไทยถือได้ว่าเป็นหลักประกันความมั่นคงของกองทัพ เนื่องจากเมื่อเกิดสงคราม แต่ละประเทศจะใช้ปืนใหญ่เป็นหลักในการทำสงคราม ดังนั้นจึงมีการก่อตั้งหน่วยศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธขึ้น เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตกระสุนตอบสนองความต้องการการใช้กระสุนของกองทัพอย่างต่อเนื่องขึ้นมา ซึ่งในสายการผลิตต่างๆที่ได้รับการจัดตั้งได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศผู้ผลิตในทวีปยุโรป โดยเป็นไปตามมาตรฐานขององค์การนาโต อย่างไรก็ตาม การจัดทำโครงการดังกล่าวของกองทัพต่างๆ ถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก คือ โครงการผลิตกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร ถ้าจัดซื้อจะมีราคาประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท แต่กองทัพไปผลิตเองจะมีราคาสูงถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

อนึ่ง กระสุนปืนใหญ่ที่สำคัญซึ่งมีใช้ในกองทัพมี ๒ ขนาด ได้แก่ กระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร และกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๕๕ มิลลิเมตร อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่มีการตั้งโรงงานผลิตกระสุนดังกล่าวมีขีดความสามารถในการผลิตกระสุนยังไม่สมบูรณ์ กล่าวคือ สามารถผลิตกระสุนปืนใหญ่ได้เพียงขนาด ๑๐๕ มิลลิเมตร ส่วนกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๕๕ มิลลิเมตร ยังไม่สามารถผลิตได้ ดังนั้นจึงมีโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกระสุนปืนใหญ่ เพื่อสนับสนุนเหล่าทัพและเพื่อการส่งออกไปยังประเทศเป้าหมาย

อย่างไรก็ดี โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกระสุนปืนใหญ่เพื่อสนับสนุนเหล่าทัพและเพื่อการส่งออกต่างประเทศได้รับงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจำนวน ๘๒๗ ล้านบาท ในงบประมาณจำนวนดังกล่าว ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร จะต้องดำเนินการต่างๆ อาทิ ทำการซ่อมแซมสายการผลิตทั้ง ๓ สายตามที่ได้กล่าวมาแล้ว สร้างสายการผลิตใหม่อีกจำนวน ๒ สาย และขายให้ต่างประเทศอีกจำนวน ๒๐,๐๐๐ นัด ฉะนั้น การที่จะคำนวณเพื่อหาราคาต่อหน่วยของกระสุนที่ผลิตจากงบประมาณจำนวนดังกล่าวสามารถตรวจสอบได้จากเอกสารของศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ อย่างไรก็ตาม ในการผลิตครั้งต่อไปอาจมีเพียงค่าใช้จ่ายด้านวัตถุดิบเท่านั้น เนื่องจากได้มีการลงทุนทางด้านเครื่องจักร สิทธิการผลิตที่ขอด้วยกฎหมาย เทคโนโลยีการผลิต และองค์ความรู้ต่างๆที่ได้รับการถ่ายทอด เป็นต้น

ทั้งนี้ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตกระสุนปืน ได้แก่

๑) ปัญหาเรื่องวัตถุดิบโดยเฉพาะเหล็กที่ใช้ผลิตกระสุนปืนใหญ่ ซึ่งประเทศไทยไม่สามารถผลิตเองได้ แม้อีกทั้งจะพยายามติดต่อให้บริษัทในประเทศทำการผลิตให้แต่ก็พบว่าเหล็กที่ผลิตไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ นอกจากนี้การซื้อเหล็กภายในประเทศจะเป็นการซื้อเพียงจำนวนเล็กน้อย จึงทำให้ราคาของเหล็กสูง

๒) ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับระบบการจัดซื้อจัดจ้างทำให้เกิดความล่าช้าในการผลิตกระสุนปืนใหญ่ แต่ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ โดยการมีกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับภาคเอกชนได้อย่างคล่องตัว

๓) การบริหารโรงงานผลิตกระสุนปืนใหญ่หรืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศในระบบราชการทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการต่างๆ ดังนั้น ควรมีการหาแนวทางในการพัฒนาและบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ที่เป็นสากล เช่น รูปแบบการบริหารจัดการของประเทศออสเตรเลีย จีน และเกาหลี เป็นต้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ในการผลิตกระสุนของศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ควรให้เอกชนเข้าร่วมในการทำการตลาดหรือการจัดตั้งบริษัทตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ในการซื้อขายอาวุธเนื่องจากฝ่ายทหารไม่มีความชำนาญในเรื่องดังกล่าว

(๒) ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ควรมีการปรับปรุงเกี่ยวกับระยะเวลาการผลิตเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการผลิตและการส่งมอบให้ทันกับความต้องการของหน่วยใช้

(๓) กองทัพควรให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เนื่องจากการพึ่งพิงตนเองทางทหารโดยอาศัยองค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นสิ่งสำคัญและเป็นการประหยัดงบประมาณของประเทศ

(๔) ในการจัดทำค่าของงบประมาณของกองทัพที่ผ่านมามีข้อบกพร่องซึ่งทำให้ขาดความสมบูรณ์ เช่น ไม่มีการจัดทำค่าของงบประมาณในลักษณะที่เป็นโครงการ วิธีการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ เป็นต้น ดังนั้น กองทัพควรปรับการจัดทำค่าขอตั้งงบประมาณให้เข้าใจง่ายขึ้น กล่าวคือ ไม่ควรจัดทำในภาพรวมเพื่อให้สำนักงบประมาณทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นและความสำคัญของหน่วยงานต่างๆ ในกองทัพที่ต้องนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วทันการณ์ ในการรักษาความมั่นคงของประเทศและการป้องกันการรุกรานโดยไทยได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๕) การผลักดันเกี่ยวกับกฎหมายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กับกองทัพนั้น ควรมีการหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อหาแนวทางและมาตรการแก้ไขทางกฎหมายต่อไป

เรื่องที่ ๑๓

๑. เรื่องพิจารณา โครงการจัดหายานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย (การประชุมครั้งที่ ๑๔/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองบัญชาการกองทัพไทย และสำนักงบประมาณ

๓. ประเด็นพิจารณา

โครงการจัดหายานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นโครงการของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาเป็นเจ้าของโครงการมีระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นโครงการผูกพันข้ามปีงบประมาณในวงเงิน ๓,๐๕๔ ล้านบาท มีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดหายานพาหนะ และเครื่องจักรกลใหม่นำมาทดแทนของเดิมที่มีการใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งชำรุดและเสื่อมสภาพจนไม่สามารถนำมาปฏิบัติงานตามโครงการของหน่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิเช่น งานช่วยเหลือประชาชน งานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรืองานตามโครงการพิเศษอื่น ๆ เป็นต้น และหากหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาไม่ได้รับการจัดหาทดแทนจะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการซ่อมบำรุง รวมทั้ง เพื่อเป็นการธำรงความสามารถของหน่วยตลอดจนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาล

โครงการดังกล่าวนี้ นายสมัคร สุนทรเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในขณะนั้น ได้อนุมัติให้เป็นโครงการเริ่มใหม่เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๑ โดยได้อนุมัติ ๖ รายการในวงเงิน ๑,๔๖๗ ล้านบาทเศษ ต่อมาได้อนุมัติเพิ่มเติมครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ รวมเป็น ๑๔ รายการ วงเงิน ๓,๐๕๔ ล้านบาทเศษ ซึ่งหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาได้ดำเนินการตามกรรมวิธีจัดซื้อในชั้นไม่ผูกพันงบประมาณโดยวิธีการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-AUCTION) ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ให้กองบัญชาการกองทัพไทยก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ สำหรับโครงการจัดหายานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในวงเงิน ๓,๐๕๔ ล้านบาทเศษ โดยแบ่งเป็น ๑) งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ วงเงิน ๖๑๐ ล้านบาทเศษ ๒) งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๓ วงเงิน ๖๑๐ ล้านบาทเศษ ๓) งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔ วงเงิน ๘๑๔ ล้านบาทเศษ และ ๔) งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๕ วงเงิน ๑,๐๑๙ ล้านบาทเศษ

สำหรับกำหนดการส่งมอบยานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนตามโครงการดังกล่าว แบ่งเป็น ๓ งวด โดยรายละเอียดจำนวนยานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนที่จะส่งมอบแต่ละงวดปรากฏอยู่ในสัญญา ซื้อขาย ในเบื้องต้นกำหนดส่งมอบงวดแรกภายใน ๒๑๐ วัน งวดที่ ๒ กำหนดส่งมอบภายใน ๕๔๐ วัน และงวดที่ ๓ กำหนดส่งมอบภายใน ๗๒๐ วัน นับแต่วันลงนามในสัญญา ซึ่งหน่วยได้ลงนามไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา ดังนั้น คาดว่าประมาณต้นปี ๒๕๕๕ จึงจะมีการส่งมอบครบทั้งหมด

ส่วนประเด็นภารกิจการสร้างทางของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา จะเป็นการสร้างทางในพื้นที่เพื่อความมั่นคง ดังนั้น มาตรฐานงานของหน่วยจะไม่เท่ากับของกรมทางหลวง หรือกรมทางหลวงชนบท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ที่สำคัญ ยกตัวอย่างเช่น ถนนลาดยางของหน่วยจะเป็นถนนลาดยางธรรมดา ไม่ได้เสริมคอนกรีตเหมือนกับของกรมทางหลวง หรือกรมทางหลวงชนบท สามารถรับน้ำหนักได้ไม่เกิน ๑๒ ตัน

งบประมาณ ๑.๘ ล้านบาท ต่อ ๑ กิโลเมตร แต่อย่างไรก็ตามมาตรฐานของหน่วยนั้น ภายใน ๑ ปี ไม่ควรชำรุด แต่หากเส้นทางใดเกิดความชำรุดทางหน่วยจะดำเนินการเข้าไปซ่อมแซมให้ทันที

อย่างไรก็ดี โครงการดังกล่าวเป็นโครงการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณจำนวน ๔ ปี โดยตั้งวงเงินงบประมาณทั้งโครงการไว้จำนวน ๓,๐๕๔ ล้านบาทเศษเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับดำเนินโครงการ แต่วงเงินจัดซื้อเสนอตั้งปีต่อปีรวมระยะเวลา ๔ ปี ในวงเงิน ๓,๐๔๙ ล้านบาทเศษ ทั้งนี้ โครงการนี้เคยผ่านมติคณะรัฐมนตรีไปแล้วครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แต่เนื่องจากเป็นโครงการที่มีวงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท จึงต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีอีกครั้งเพื่อความละเอียดรอบคอบ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณอีกครั้งเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การเสนอมาตรฐานงานของหน่วยทหารควรเป็นมาตรฐานที่เทียบเท่ากับหน่วยงานราชการอื่นหรือบริษัทเอกชนต่าง ๆ ไม่ควรที่จะนำข้อจำกัดของงบประมาณมามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานของงาน ทั้งนี้ เพื่อจะได้รักษามาตรฐานและชื่อเสียงในการปฏิบัติงานของหน่วยงานทหารต่อไป

(๒) กองทัพอากาศควรนำวิธีการเช่าอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ จากบริษัทเอกชนมาใช้ปฏิบัติการกิจภายในหน่วยแทนการจัดซื้อจัดหาเครื่องมือใหม่ ๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือบริษัทเอกชนภายในประเทศที่กำลังประสบภาวะขาดทุนในสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันด้วย

(๓) การจัดทำงบประมาณของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาที่เสนอของงบประมาณเฉพาะในส่วนของวงเงินจัดซื้อนั้น คณะกรรมการเห็นว่า อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่จัดซื้อมาจะต้องมีการใช้งานซึ่งหากชำรุดหรือเสื่อมสภาพไปจำเป็นจะต้องมีงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษา ดังนั้น ในการเสนอของงบประมาณสำหรับจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ในครั้งต่อไป หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาควรจะได้มีการเสนอของงบประมาณสำหรับการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ด้วย

(๔) ภารกิจสำคัญของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาไม่ควรจะเป็นการสร้างถนนเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการพัฒนาโดยการสร้างถนนจะมาพร้อมกับการทำลาย และการตัดไม้ทำลายป่า หากพื้นที่ที่จะสร้างถนนนั้นเป็นพื้นที่ป่าไม้ ดังนั้น หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาควรให้ความสำคัญในเรื่องภารกิจ การสร้างอ่างเก็บน้ำ เนื่องจากจะสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ปัญหาร้ายแล้ง รวมทั้ง สามารถเอื้อประโยชน์ให้เกษตรกรทำไร่ ทำนาได้ปีละหลายครั้ง ทั้งนี้ ควรพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ที่หน่วยทหารจะเข้าไปทำการพัฒนาและความต้องการของชาวบ้านด้วย เช่น หากเน้นเฉพาะการสร้างอ่างเก็บน้ำ แต่ถนนภายในหมู่บ้านเป็นหลุมเป็นบ่อ ส่งผลให้การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก การพัฒนาของหน่วยทหารก็จะไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

(๕) คณะกรรมการเห็นว่าการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาต้องร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยดำเนินการประสานกับทางจังหวัดเพื่อตรวจสอบความต้องการน้ำของแต่ละจังหวัด เพื่อหน่วยทหารจะได้เตรียมกำลังพล และอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆเข้าไปดำเนินการสนองตอบความต้องการแหล่งน้ำในพื้นที่ได้ ส่วนวิธีการป้องกันปัญหาน้ำท่วมควรให้ ๓ หน่วยงานที่ดูแลเรื่องน้ำทั้งประเทศ ได้แก่ กรมอุตุฯ กรมชลประทาน และกรมอุทกศาสตร์ ดำเนินการประชุมหารือ และประสานความร่วมมือระหว่างกันในการวิเคราะห์และตรวจสอบปริมาณน้ำอย่างสม่ำเสมอก็จะทำให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดมาตรการในการใช้น้ำและป้องกันปัญหาการเกิดปัญหาน้ำท่วมได้

เรื่องที่ ๑๔

๑. เรื่องพิจารณา โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการปราบเรือดำน้ำของเฮลิคอปเตอร์ แบบซีฮอว์ค และโครงการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งจำนวน ๓ ลำ เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพเรือ

(การประชุมครั้งที่ ๑๔/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองทัพเรือ

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) โครงการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งจำนวน ๓ ลำ เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพเรือ

ภารกิจของเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง คือการลาดตระเวนตรวจการณ์ ป้องกันการแทรกซึม คุ่มครองเรือประมง และการรักษากฎหมายทะเลตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งปัจจุบันมีกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่กองทัพเรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวรวมทั้งหมด ๒๘ ฉบับ ครอบคลุมในเรื่องของการรักษากฎหมายการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลโดยเฉพาะการคุ้มครองฐานผลิตปิโตรเลียมในอ่าวไทยซึ่งมีทั้งหมดจำนวน ๒๒๕ ฐาน รวมทั้ง การถวายความปลอดภัยพระบรมวงศานุวงศ์ด้วย

ทั้งนี้ เหตุผลและความจำเป็นในการจัดหาเรือ เนื่องจากปัจจุบัน กองทัพเรือมีเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งใช้ในราชการจำนวน ๒๕ ลำ ประกอบด้วย เรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งชุดเรือ ต.๑๑ (๑๐ ลำ) ชุดเรือ ต.๙๑ (๙ ลำ) ชุดเรือ ต.๘๑ (๓ ลำ) ซึ่งเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งชุดเรือ ต.๑๑ นั้น กองทัพเรือได้รับมอบจากประเทศสหรัฐอเมริกา ตามโครงการความช่วยเหลือทางทหารเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ปัจจุบันมีสภาพชำรุดเนื่องจากใช้ราชการมานานถึง ๔๓ ปี ไม่คุ้มค่าต่อการซ่อมบำรุง และมีแผนจะปลดประจำการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๖ ลำ ซึ่งจะทำให้กำลังเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งไม่เพียงพอตามความต้องการ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจดังกล่าวมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งทดแทน โดยกองทัพเรือได้รับอนุมัติโครงการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งจำนวน ๖ ลำ เป็นโครงการเสริมสร้างกำลังกองทัพเรือใหม่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ และได้ดำเนินการจัดหาในระยะที่ ๑ จำนวน ๓ ลำ เรียบร้อยแล้ว คือ เรือ ต.๙๙๑ ต.๙๙๒ และ ต.๙๙๓ ส่วนในระยะที่ ๒ เป็นการจัดหาเพิ่มเติมอีก จำนวน ๓ ลำ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งไม่เพียงพอตามความต้องการดังกล่าวได้

สาเหตุที่กองทัพเรือดำเนินการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง เนื่องจากต้องการให้เรือดังกล่าวเป็นเรือที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่กองทัพเรือกำหนด ครอบคลุมพื้นที่ทะเลอ่าวไทย และทะเลอันดามัน สามารถตรวจจับ ติดตาม พิสูจน์ทราบ เป้าบิน และอากาศยาน ด้วยระบบควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ป้องปรามหยุดยั้ง การทำลาย และป้องกันตนเองจากอากาศยานข้าศึก ปฏิบัติภารกิจทางทะเลต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า ๗ วัน ที่ความสูงคลื่นประมาณ ๐.๕ - ๑.๒๕ เมตร

สำหรับสถานที่ใช้ปฏิบัติการพิจารณาจากกำลังรบทางเรือ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้ (๑) เรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง เป็นเรือขนาดใหญ่ที่ปฏิบัติการกิจในพื้นที่ตั้งแต่ ๗๐ ไมล์ทะเลออกไป โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ๒๐๐ ไมล์ทะเล ซึ่งปัจจุบันกองทัพเรือมีเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งจำนวน ๒ ลำ คือ ๑) เรือหลวงปัตตานี และ ๒) เรือหลวงนราธิวาส ซึ่งประจำการอยู่ที่ห้องเรือภาคที่ ๑

(๒) เรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง เป็นเรือต้นทุ่นดำที่สามารถปฏิบัติการกิจในทะเลอาณาเขตน่านน้ำ คือ ช่วงระหว่างจากทะเลอาณาเขต ๑๒ ไมล์ทะเล ออกไปในเขตทะเลต่อเนื่องตั้งแต่ ๒๔-๗๐ ไมล์ทะเล ซึ่งใน

รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๔๗ กองทัพเรือได้ดำเนินการจัดหาในระยะเวลาที่ ๑ จำนวน ๓ ลำ คือ เรือ ต.๙๙๑ ต.๙๙๒ และ ต. ๙๙๓ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และในระยะเวลาที่ ๒ เป็นการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่งเพิ่มเติม จำนวน ๓ ลำ คือ เรือ ต.๙๙๔ ต.๙๙๕ และ ต. ๙๙๖ ที่กองทัพเรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ให้ก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณในวงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๖๐๐ ล้านบาทเศษ ระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ทั้งนี้ กองทัพเรือ ได้กำหนดแนวทางในการสร้างเรือตรวจการณ์ โดยให้กรมอู่ทหารเรือ เป็นหน่วยออกแบบและสร้างเรือ จำนวน ๑ ลำ และว่าจ้างอู่เรือเอกชน บริษัท มาร์ชัน จำกัด สร้างเรือตามแบบที่กองทัพเรือกำหนด จำนวน ๒ ลำ ในวงเงิน ๑,๐๓๙ ล้านบาทเศษ เนื่องจากการบริหารจัดการในระหว่างการดำเนินการต่อเรือบริษัทเอกชนจะคล่องตัวมากกว่า เพราะไม่ต้องติดขัดในส่วนของการขออนุมัติต่าง ๆ เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดส่งมอบเรือภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ กองทัพเรือได้น้อมนำแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการต่อเรือในประเทศไทยตามยุทธศาสตร์พอเพียงเพื่อให้เหมาะสมกับฐานะของกองทัพ และได้น้อมนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาเรือตามเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกในขณะนั้นด้วย ซึ่งก่อนที่จะมีการสร้างเรือ ต.๙๙๑ นั้นกองทัพเรือได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอให้มีพระบรมราชวินิจฉัย ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข เมื่อปี ๒๕๔๗ รวมทั้ง ได้ถวายรายงานความก้าวหน้าในการสร้างเรือมาเป็นลำดับ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ประกอบพิธีวางกระดูกงูเรือ ต. ๙๙๑ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ และมีการปล่อยเรือลงน้ำเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๐ อย่างไรก็ตามก่อนมีการสร้างเรือ ต.๙๙๔ กองทัพเรือจะได้มีการนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอให้มีพระบรมราชวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่งประกอบกับนำข้อมูลที่ได้รับการประเมินผลระบบอาวุธมาพัฒนาปรับปรุงเรือ ต.๙๙๔ ให้กว้างและยาวขึ้น เนื่องจากจากการประเมินผลเรือ ต.๙๙๑ แล้ว พบว่าพื้นที่ใช้สอยมีจำกัด ขนาดเรือเล็กเกินไปทำให้การบังคับและทรงตัวยังไม่ดีพอ รวมทั้ง พัฒนาเรือ ต.๙๙๔ ให้กินน้ำลึกลดลง ทั้งนี้ เพื่อให้เรือสามารถเข้าชายฝั่งของประเทศไทยได้ทั้งหมด

นอกจากนี้ กองทัพเรือได้รับอนุมัติให้จัดซื้อปืนกล ๓๐ มิลลิเมตร แท่นเดี่ยว จำนวน ๓ แท่น วงเงินงบประมาณ ๑๕๗ ล้านบาทเศษ และปืนกล .๕๐ นิ้วพร้อมระบบควบคุมการยิงติดตั้งประจำแท่นยิง จำนวน ๓ ชุด วงเงินงบประมาณ ๕๕ ล้านบาทเศษ รวมทั้ง ระบบควบคุมการยิงจำนวน ๓ ชุด วงเงินงบประมาณ ๓๐๓ ล้านบาท กำหนด ส่งมอบประมาณเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อเตรียมการติดตั้งที่หัวเรือและท้ายเรือด้วย

๒) โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการปราบเรือดำน้ำของเฮลิคอปเตอร์แบบซีฮอว์คของกองทัพเรือ

เนื่องจากในพื้นที่ทะเลอาณาเขตที่กองทัพเรือรับผิดชอบมีพื้นที่กว้างไกล ดังนั้น กองทัพเรือจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความพร้อมในการเฝ้าสำรวจเพื่อให้สามารถมองเห็นข้าศึกในระยะไกลได้ซึ่งภารกิจของเฮลิคอปเตอร์ดังกล่าว คือ การปฏิบัติภารกิจบินวน การปราบเรือดำน้ำ ค้นหาและพิสูจน์ทราบเป้าหมายชี้เป้าให้กับเรือในการใช้อาวุธในระยะไกล การรับส่งสิ่งของทางดิ่ง การสนับสนุนกำลังทางบก การส่งกลับสายแพทย์ ตลอดจนการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยปฏิบัติงานร่วมกับเรือฟริเกต เรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์ หรือใช้สนามบินบนบก มีความเร็วสูงสุด ๑๘๐ นอต ระยะปฏิบัติการไกลสุด ๔๘๐ ไมล์ทะเล ระบบอาวุธปืนกลขนาด ๗.๖๒ มิลลิเมตร และระบบตอร์ปิโดแต่สำหรับระบบโซนาร์แบบซึกหยอนนั้น เฮลิคอปเตอร์ดังกล่าวได้ออกแบบไว้รองรับการติดตั้งระบบในอนาคตเท่านั้น

ดังนั้น กองทัพเรือจึงได้เสนอขออนุมัติโครงการพัฒนาขีดความสามารถในการปราบเรือดำน้ำของเฮลิคอปเตอร์ปราบเรือดำน้ำแบบซีฮอว์คเพื่อจัดซื้อระบบโซนาร์แบบชั๊กหย่อน (Dipping Sonar System) พร้อมอะไหล่ ส่วนสนับสนุน เครื่องมือ การฝึกอบรม การทดสอบทดลอง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงเฮลิคอปเตอร์ของกองทัพเรือที่มีอยู่ทั้งหมด ๖ ลำ ให้สามารถติดตั้ง และเชื่อมต่อกับระบบโซนาร์แบบชั๊กหย่อนพร้อมอุปกรณ์ รวมทั้ง ปรับปรุงระบบควบคุมและประมวลผลทางยุทธวิธี รุ่น ASN ๑๕๐ (V) ให้สามารถทำงานร่วมกับระบบโซนาร์แบบชั๊กหย่อน ระบบดอร์ปีโด และระบบอื่น ๆ ของเฮลิคอปเตอร์ชนิดดังกล่าวได้ ในวงเงิน ๘๘๘ ล้านบาทเศษ กำหนดรับมอบภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติให้กองทัพเรือจัดซื้อระบบโซนาร์แบบชั๊กหย่อนดังกล่าวข้างต้นแล้ว เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้กองทัพเรือ ก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณเพื่อจัดซื้อระบบดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ในวงเงินรวม ๘๘๐ ล้านบาท ผูกพันงบประมาณจำนวน ๓ ปี คือ ๑) ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑๘๘ ล้านบาท ๒) ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๔๐๒ ล้านบาท และ ๓) ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๓๘๐ ล้านบาท

ที่ผ่านมา กองทัพเรือได้เสนอความต้องการในการจัดหาเรือดำน้ำมาโดยตลอด แต่เนื่องจากการจัดหาเรือดำน้ำจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการสูง ดังนั้นในระหว่างที่รัฐบาลยังไม่มียกงบประมาณสนับสนุน กองทัพเรือจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการอื่น ๆ เพื่อป้องกันและเผชิญต่อภัยคุกคามจากเรือดำน้ำ โดยนับตั้งแต่กองทัพเรือได้จัดหาเฮลิคอปเตอร์ปราบเรือดำน้ำแบบซีฮอว์ค มาประจำการตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ซึ่งเฮลิคอปเตอร์ดังกล่าวยังไม่ได้รับการติดตั้งอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการปราบเรือดำน้ำที่เป็นภารกิจหลักได้อย่างครบถ้วน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่กองทัพเรือจะต้องติดตั้งอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ ให้มีขีดความสามารถเพียงพอต่อการปราบเรือดำน้ำ ทั้งนี้ เพื่อใช้ในการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล การป้องกันมิให้ประเทศต่าง ๆ ใช้กำลังบีบบังคับแย่งชิงผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้ง ต่อต้านกับกำลังทางเรือของประเทศที่จะมาคุกคามประเทศไทยด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) กองทัพเรือควรได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดหาทุโประกรณ์ต่างๆมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะการจัดหาเรือดำน้ำคณะกรรมการเห็นว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคณะกรรมการ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันดำเนินการให้ความช่วยเหลือและผลักดันโครงการดังกล่าวให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ของกองทัพเรือต่อไป

(๒) คณะกรรมการมีความเห็นว่าสาเหตุที่กองทัพเรือได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการจัดหาทุโประกรณ์ตามโครงการต่าง ๆ น้อยลง ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการที่กองทัพไม่ได้ลดงบประมาณในส่วนของการบริหารจัดการภายในกองทัพ ซึ่งเดิมนโยบายของกองทัพคือการพัฒนากองทัพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยใช้กำลังพลให้ นอกจากนี้ กองทัพไม่ควรจะเน้นการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพโดยการจัดหาทุโประกรณ์มาประจำกองทัพเพียงอย่างเดียว เนื่องจากหากไม่ได้ใช้งานตามภารกิจแล้วจะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณโดยใช่เหตุ แต่ควรให้ความสำคัญกับภารกิจรองลงมาด้วย อาทิเช่น ภารกิจการกู้ภัยทางทะเล เป็นต้น เพราะเป็นภารกิจที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้มากกว่า

(๓) กองทัพควรให้ความสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถของทุโประกรณ์ที่กองทัพมีอยู่แล้ว ยกตัวอย่างเช่น เรือรบหลวงจักรีนฤเบศร ซึ่งยังไม่ได้เสื่อมสภาพ หรือซาร์ครูดทรูโดโทรม ควบคุมได้ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากทุโประกรณ์ดังกล่าวยังสามารถใช้งานได้ และยังเป็นที่น่าสนใจกับประเทศเพื่อนบ้านที่คิดจะคุกคามประเทศไทยด้วย

เรื่องที่ ๑๕

๑. **เรื่องพิจารณา** การจัดการรถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี และโครงการจัดหาปืนเล็กยาวขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร ระยะที่ ๓ เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๑๕/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กองทัพบก

๓. **ประเด็นพิจารณา**

๑) โครงการจัดหาปืนเล็กยาว ๕.๕๖ มิลลิเมตร ระยะที่ ๓ เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการในกองทัพบก

โครงการจัดหาปืนเล็กยาว ๕.๕๖ มิลลิเมตร ระยะที่ ๓ เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการในกองทัพบก ที่ดำเนินการลักษณะก่อนหน้าผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ ถึง พ.ศ.๒๕๕๓ นั้น มีความเป็นมาของโครงการ กล่าวคือ ปืนเล็กยาวที่กองทัพบกมีใช้ประจำการอยู่ในปัจจุบัน แต่เดิมใช้ปืนอยู่ ๒ ชนิด คือ ปืนเอ็ม ๑๖ เอ ๑ และปืนเล็กยาวแบบ ๑๑ ปัจจุบันยังใช้อยู่ประมาณ ๑๒๗,๙๒๐ กระบอก และสภาพโดยรวมโครงปืนขาดประสิทธิภาพการใช้งานแล้ว มีปัญหาในเรื่องการส่งกำลังและซ่อมบำรุง และที่สำคัญทางกองทัพสหรัฐไม่ได้ผลิตปืนชนิดนี้แล้ว ทำให้กองทัพบกมีปัญหาในเรื่องการจัดหาชิ้นส่วน รวมทั้งการซ่อมบำรุงก็ทำได้ยาก อีกทั้งชิ้นส่วนบางอย่างก็ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาได้โดยทั่วไป

ดังนั้น กองทัพบกจึงเปลี่ยนแนวความคิดหันมาพิจารณาหาปืนเล็กยาวแบบอื่น ๆ ที่มีคุณภาพเทียบเท่าหรือดีกว่า มีความทันสมัยและยังอยู่ในสายการผลิตเข้ามาทดแทนปืนเล็กยาวตระกูลเอ็ม ๑๖ โดยประเมินภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้วย และกองทัพบกได้คัดเลือกแบบปืนขึ้นมาโดยคณะกรรมการของกองทัพบก ได้ยึดพื้นฐานตามความต้องการของหน่วยที่ใช้งานและภัยคุกคามที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณาเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีและเลือกใช้ปืนแบบปืนพับที่มีขนาดสั้น ในขณะที่ความยาวลำกล้องยังคงเท่าเดิม และมีการออกแบบให้สามารถตอบสนองการใช้งานทางยุทธวิธีครอบคลุมการปฏิบัติทางทหารของกองทัพบกในอนาคตด้วย ด้วยเหตุนี้ กองทัพบกจึงได้เลือกปืนเล็กยาวแบบ TAVOR ของประเทศอิสราเอล โดยได้ดำเนินการซื้อแบบรัฐต่อรัฐ

อย่างไรก็ดี สำหรับปืนที่ปลดประจำการแล้วนั้น ทางกองทัพได้เก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี โดยส่วนหนึ่งจะอยู่ที่ กองคลังยุทธโประกรณ์สรรพาวุธ กองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๑ อีกส่วนจะเก็บที่คลังเก็บกระสุนหรือวัตถุระเบิดที่ว่าง

๒) **โครงการจัดการรถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก**

การดำเนินโครงการจัดการรถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปีหรือรถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่ง เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก ซึ่งดำเนินการในลักษณะก่อนหน้าผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ ถึง พ.ศ.๒๕๕๔ หลังจากนั้นก็ขยายเวลาเบิกจ่ายเป็น ๔ ปี ทั้งนี้ เดิมกองทัพบกมีรถ ๒ ตันครึ่งที่ใช้ประจำการหลักๆอยู่ ๒ ตระกูลด้วยกันคือ ตระกูล OSP-J ของญี่ปุ่น ประจำการมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ กับตระกูล M-Series ของสหรัฐอเมริกา โดยประจำการมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๑ ทั้งนี้ อัตราของกองทัพบกกำหนดไว้ว่าขนาด ๒ ตันครึ่ง มี ๘,๙๒๔ คัน และมีประจำการแล้ว ๕,๘๔๕ คัน ยังขาดอัตราอยู่ ๓,๐๗๙ คัน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสภาพของรถซึ่งได้ผ่านการใช้งานมานานมากมีการชำรุด มีการจำหน่าย เรื่องสายการผลิตนั้นไม่มีแล้ว ชิ้นส่วนอะไหล่ก็หายาก กองทัพบกมีแผนจะปลดประจำการด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น การจัดทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อจัดหาทดแทนและเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดอัตรา รถยนต์บรรทุกเก่าที่ชำรุดถึงขั้นต้องเข้าโรงงานซ่อม

ก็ทยอยปลดออก หรือส่งคืนสหรัฐอเมริกาไป ส่วนรถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่งได้มีการคัดเลือกแบบ โดยคณะกรรมการคัดเลือกแบบของกองทัพบก ในส่วนของสมรรถนะได้พิจารณาคุณลักษณะเฉพาะที่เทียบเท่ารถยนต์บรรทุกเอ็ม ๓๕ เอ ๒ ของสหรัฐอเมริกา ในด้านการส่งกำลังบำรุงเน้นในด้านความสะดวก ความง่ายต่อการซ่อมบำรุงและการจัดหาชิ้นส่วนซ่อมแซม ทางด้านยุทธวิธี ต้องตอบสนองความต้องการของกองทัพบก โดยเฉพาะหน่วยกำลังรบและหน่วยส่งกำลังบำรุงได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยเหตุนี้ในการสรุปผลการคัดเลือกแบบจะต้องมีสายการผลิตอยู่ในปัจจุบัน มีความทันสมัย มีบริการหลังการขาย โดยสามารถเข้ารับบริการซ่อมบำรุง สามารถเบิกเปลี่ยนชิ้นส่วนอะไหล่ได้จากศูนย์บริการทั่วประเทศ การบำรุงรักษา มีความง่ายและสะดวกในการดูแลรักษา

สำหรับแบบที่ได้รับการคัดเลือก ๓ แบบ คือ ๑) เบนซ์ ATEGO ของเยอรมนี ๒) อิซูซุ FTS ๓๓ H2E ของญี่ปุ่น และ ๓) STALLION MARK IV ของสาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งผลการจัดซื้อได้รถยนต์บรรทุกอิซูซุในราคาคันละ ๓.๓ ล้านบาท จำนวน ๑,๔๗๔ คัน สำหรับรถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่งที่ใช้ในปัจจุบันขณะนี้ยังคงขาดอัตรายู่อีกกว่า ๑,๖๐๐ กว่าคัน สรุปได้ว่าในส่วนของรถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่ง นั้นของเก่าก็ยังคงใช้งานอยู่ แล้วทยอยปลดออกไปและทำการจัดหาของใหม่มาทดแทนโดยยึดหลักทางด้านยุทธวิธี เทคนิค และการส่งกำลังบำรุง

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ปืนเอ็ม ๑๖ กับปืน TAVOR นั้น มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ข้อดีของปืน TAVOR ที่แตกต่างจากปืนเอ็ม ๑๖ โดยสิ้นเชิงนั้น คือ ในเวลากลางคืนสามารถยิงเข้าเป้าหมายกว่าร้อยละ ๗๐ และการเล็งโดยไม่มีกล้องช่วยสามารถยิงได้ดีกว่าปืนเอ็ม ๑๖ รวมทั้งมีความกะทัดรัดและคล่องตัวกว่า สามารถทำการยิงในยานรบหรือบนรถธรรมดาได้ทันที นอกจากนี้ในกรณีใช้ปืนเอ็ม ๑๖ ในขณะที่กระโดดร่มและสพายปืน จะทำให้ดึงสายร่มลำบากเพราะสายร่มไปพันกับปากกล้อง แต่สำหรับปืน TAVOR นั้นสามารถใช้กระโดดร่มได้ไม่มีปัญหา อนุกรรมการฯ ในส่วนขีดความสามารถนั้นทั้งสองแบบมีความสามารถระยะยิงใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ในป่าหรือรบในเมือง

(๒) รถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่ง ได้นำไปใช้ในพื้นที่ใดเป็นพิเศษ อาทิ พื้นที่ภาคใต้ หรือไม่ และการใช้ในพื้นที่ธรรมดากับในพื้นที่สู้รบนั้น คุณลักษณะของรถที่ใช้มีความแตกต่างกันหรือไม่นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า รถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่ง ทางกองทัพได้จ่ายให้หน่วยที่มีความสำคัญเร่งด่วนทั่วประเทศตามลำดับความสำคัญ โดยหน่วยใดที่มีเหตุการณ์สำคัญ เช่นในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ก็จะได้รับไปก่อน

(๓) ตามรายงานที่ว่ารถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่ง ยังมีความต้องการอีกจำนวน ๑,๖๐๕ คัน เมื่อมาถึงขั้นนี้แล้ว ประเทศไทยมีแนวคิดที่จะผลิตรถดังกล่าวเองในประเทศหรือไม่ รวมทั้งประเด็นที่กองทัพใช้งบประมาณในการซ่อมรถบรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่งมาตลอดทำให้ไม่คุ้มค่า จะสามารถนำรถยนต์บรรทุกที่ใช้ในกิจการพลเรือนมาดัดแปลงใช้ทางทหารได้หรือไม่ ดังนั้น ถ้าหากให้รถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่ง โดยให้ครึ่งหนึ่งนำเข้า และอีกครึ่งหนึ่งผลิตในไทยได้หรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า กองทัพบกจึงมีขีดความสามารถในการประกอบรถบรรทุกขนาด ๒ ตันครึ่งได้เอง แต่จะติดขัดในเรื่องของระเบียบต่างๆ ทำให้ไม่คล่องตัวแบบภาคเอกชน

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) จากวงรอบของการส่งกำลังบำรุง คือความต้องการการจัดซื้อจัดหา เก็บรักษา แจกจ่าย จำหน่าย และเมื่อถึงขั้นตอนสุดท้าย ขอให้พิจารณาเพราะว่าอุปกรณ์สงคราม ส่วนหนึ่งก็เป็นประโยชน์ อีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นอันตราย ฉะนั้น อะไรที่สมควรจะเป็นการสำรองสงครามก็ควรที่จะเก็บเอาไว้ อะไรที่ไม่ควรก็อย่าไปเก็บ ยกตัวอย่างเช่น การปล้นปืนที่ผ่านมา จริงๆแล้วไม่น่าจะเกิดขึ้น เพราะกองพันทหารราบ เปลี่ยนเป็นกองพันพัฒนา แต่ในขั้นตอนของการส่งคืนอาวุธยังเก็บรักษาไว้ที่ส่วนหน้าและเก็บไว้นานเกินไป จนทำให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายสี่ทบราบจนรู้ว่าอาวุธปืนเก็บไว้ในคลังเฉยๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ล่อแหลม ดังนั้นหาก กองทัพพบกแปลงสภาพเสร็จแล้วและส่งคืนโดยเร็วจะทำให้โอกาสที่จะเป็นอันตรายก็น้อยลง

(๒) ในการควบคุมยุทธโธปกรณ์ กล่าวคือจากการมีเทคโนโลยีสมัยใหม่จึงเสนอให้มีการฝังชิปปืน ทุกกระบอกและควบคุมด้วยหมายเลข ซึ่งจะทำให้สามารถติดตามได้ว่าปืนแต่ละกระบอกไปอยู่ที่ไหนบ้าง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) การซื้อหรือการจัดหาปืนที่ไม่ว่าจะเป็นปืนชนิดไหน อย่างเช่น กองทัพสหรัฐมีระเบียบอยู่ คือ จะมี FD ในการซื้อปืน คือความถี่และความบกพร่อง หมายถึงปืนนั้นต้องทดลองมาแล้ว ว่ามีข้อบกพร่องถี่ ขนาดไหนต้องแจ้งมาในสัญญาซื้อว่ามีค่า FD เท่าไหร่ ซึ่งกองทัพควรให้มีการกำหนดเรื่อง FD ในการจัดซื้อ ปืนเช่นกัน

(๔) กรมสรรพาวุธทหารบกมีการผลิตอาวุธปืนอยู่แล้วและเคยมีการสร้างแม่กระตังปืนใหญ่ขึ้นมา ดังนั้นควรพิจารณาของงบประมาณในการพัฒนาอาวุธในรูปแบบต่างๆ ให้เข้ากับการรบสมัยใหม่ และการผลิต อาวุธปืนประจำกายของกองทัพ เนื่องจากกรมสรรพาวุธทหารบกมีโรงงานและยังมีขีดความสามารถในการดำเนินการพัฒนาและผลิตอาวุธได้อยู่แล้ว จึงควรจะสนับสนุนกองทัพให้มีการพัฒนาอาวุธยุทธโธปกรณ์ เพื่อที่จะสร้างคน สร้างงาน ในการของงบประมาณจากรัฐแทนที่จะซื้ออาวุธ

(๕) สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งได้อนุมัติวงเงินให้กับ กองทัพบก กองทัพเรือ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นวงเงินจำนวน ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท แต่สิ่งที่ เป็น ประการสำคัญที่ทางคณะกรรมการการทหาร จำเป็นต้องเชิญทุกเหล่าทัพมาชี้แจงเพราะต้องการบันทึก ไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการการทหารในอำนาจหน้าที่ขอขยายที่คณะกรรมการชุดนี้ จะต้องมีการตอบให้กับสภาและมีคำตอบให้กับประชาชนที่สนใจในเรื่องนี้ และถึงแม้มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ จะเป็นการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งใน รัฐบาลยุคนั้นได้อนุมัติรับหลักการในการที่จะจัดหาอาวุธหรือยานพาหนะให้กับ ๓ เหล่าทัพ เป็นสิ่งที่ ถูกต้องแต่สิ่งที่ เป็นข้อกังวลของคณะกรรมการการทหาร ชุดนี้ คือ ถึงแม้ว่าคณะรัฐมนตรีจะอนุมัติวงเงิน ให้กองทัพบกก่อนนี้ผูกพันจำนวน ๙๗๖ ล้านบาท โดยแบ่งระยะดำเนินการเป็น ๓ ปี คือ ในปี ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐๐ ล้านบาท ปี๒๕๕๓ จำนวน ๔๐๐ ล้านบาท และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๗๖ ล้านบาท เพราะ นี้คือสิ่งที่ล่อแหลมต่อมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญที่มีผลผูกพันกับงบประมาณถึงแม้จะปรับมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ ให้ไม่ซื้อวิธีแบบรัฐต่อรัฐ แต่ประเด็นตรงนี้คือกองทัพซื้อจาก บริษัทเอกชน ซึ่งอาจจะมีความเสี่ยงหรือไม่ หรือบริษัทเอกชนที่จัดซื้ออาวุธคู่ค้ากับกองทัพมีความเสี่ยง ต่างประเทศหรือไม่ รวมทั้ง การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ซึ่งอยู่ตรงช่วงท้ายปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ ทำให้สังคมวิพากษ์วิจารณ์กันมาก

เรื่องที่ ๑๖

๑. **เรื่องพิจารณา** โครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ และโครงการซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ (ทบ.๑๓๙๕) ของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๑๕/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กองทัพบก

๓. **ประเด็นพิจารณา**

๑) **โครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบาจำนวน ๑๖ ลำ**

โครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบาจำนวน ๑๖ ลำ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อจัดหาอากาศยานฝึกสำหรับไว้ใช้ฝึกศึกษาของโรงเรียนการบินทหารบก โดยจัดหาเพื่อทดแทนที่ปลดประจำการและที่มีอายุการใช้งานนานและเริ่มขาดแคลนอะไหล่ เนื่องจากสายการผลิตยุติไปแล้ว และจัดหาอากาศยานฝึกขั้นก้าวหน้า สำหรับใช้ในการฝึกนักบินเพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถ สถานภาพของโรงเรียนการบินทหารบก คือ บรรลุประจำการอากาศยานทั้งประเภทปีกติดลำตัวและปีกหมุน

ในส่วนโครงการจัดหาอากาศยานฝึก วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๘,๑๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็นสองระยะ ซึ่งกรมการขนส่งทหารบกได้ดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างจนได้ข้อยุติเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการขออนุมัติซื้อ และจะลงนามในสัญญาต่อไป

๒) **โครงการซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไป ระยะที่ ๒ (ทบ.๑๓๙๕)**

โครงการซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไป ระยะที่ ๒ (ทบ.๑๓๙๕) มีวัตถุประสงค์ คือ เป็นการดำเนินการซ่อมฟื้นฟู ฮ.ท. ๒๑๒ โดยดำเนินการจาก ฮ.ท.๒๑๒ ที่มีสภาพชำรุดน้อยเป็นลำดับแรก เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์โดยเร็ว ซึ่งเป็นการจัดซื้อชิ้นส่วนซ่อมและจ้างซ่อมชิ้นส่วนและอุปกรณ์ และเป็นการจัดหาชิ้นส่วนซ่อมตามระยะเวลา และชิ้นส่วนซ่อมเพื่อปรับระดับการส่งกำลังให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการจะดำเนินการซ่อมฟื้นฟู ฮ.ท. ๒๑๒ จำนวนทั้งสิ้น ๒๗ เครื่อง โดยเป็น ฮ.ท.๒๑๒ ที่มีสภาพดีจำนวน ๙ เครื่อง และปานกลางจำนวน ๑๘ เครื่อง นอกจากนั้นเป็นการจัดหาชิ้นส่วนซ่อม เพื่อใช้ในการเปลี่ยนตามระยะเวลาสำหรับเฮลิคอปเตอร์ที่ได้ทำการฟื้นฟูของกองทัพบก

๔. **ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ**

(๑) ในการเสนอของงบประมาณนั้นกล่าวคือ ฝ่ายผู้ใช้ ฝ่ายสำนักงบประมาณและฝ่ายคณะกรรมการ ต้องมาร่วมกันเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ให้มากที่สุด ซึ่งในส่วนของคณะกรรมการนั้นปัจจุบันได้มีการตั้งอนุกรรมการไว้ในแทบจะทุกหน่วยงานหรือส่วนราชการ เพื่อพิจารณาและจะลงในรายละเอียดต่างๆ แล้วทางผู้ใช้จะต้องมาชี้แจงในรายละเอียดต่างๆ เพื่อเราจะได้ดูกัน ยกตัวอย่างเช่น กอ.รมน.ในเรื่องที่เกี่ยวกับงบประมาณที่ตรงไปภาคใต้ครั้งแรกมาโดยไม่มีรายละเอียดจึงพิจารณาให้ไม่ได้จึงส่งคืนไปที่คณะใหญ่ ท้ายสุดเมื่อพิจารณาทั้งหมดแล้วและเห็นเป็นการสมควรว่าไม่ตัด แถมเสนอแนะขอให้เพิ่มในบางส่วนอีกด้วย ดังนั้น โดยสรุปคือ ทางคณะกรรมการเห็นด้วยกับทั้ง ๒ เรื่อง เพียงแต่ขอให้ดำเนินการอย่างระมัดระวังและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด นอกเหนือไปจากนี้แล้ว ถ้าหากว่าในอนาคตต่อไป หากหน่วยต้องการจะทำการซ่อมหรือปรับปรุง เมื่อขอตั้งงบประมาณต้องมีรายละเอียดความจำเป็นและความสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างชัดเจน

(๒) เรื่องอุบัติเหตุทางอากาศนั้น ในจำนวนอุบัติเหตุทางอากาศทั้งหลายที่เกิดมาจากหลายประการได้แก่ ๑) สาเหตุเกิดจากเครื่องยนต์จะน้อยมากเพราะมีการประกั้นไว้หลายชั้น ๒) การผิดพลาดที่นักบินซึ่งไม่ใช่ นักบินทำการบินไม่ได้ หรือไม่มีประสบการณ์แต่เกิดการตัดสินใจผิด และ ๓) อาจจะเป็นเรื่องของปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพอากาศ ดังนั้นจึงขอให้หน่วยทำการฝึกนักบินให้มีสมรรถภาพ และกรณีถ้ามีปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับเรื่องการบิน รวมทั้งเรื่องสวัสดิการต่างๆของนักบิน ขอให้ประสานแจ้งให้คณะกรรมการการทหารทราบเพื่อช่วยเหลือ หรือสนับสนุนอีกทางในการสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับนักบินต่อไป

(๓) กรณีถ้ากองทัพบกยังไม่ซื้อปืน TAVOR ขอเสนอให้ปรับเปลี่ยนมาซื้ออะไหล่เฮลิคอปเตอร์น่าจะเป็นทางออกที่ดีกว่า เพราะปืนมีจำนวนถึง ๕๐๐,๐๐๐ กระบอก แต่เฮลิคอปเตอร์มี ๕๓ เครื่อง บินได้ ๒๔ เครื่อง ยังไม่นับเฮลิคอปเตอร์ที่ใช้ปกติ ซึ่งจากข้อมูลที่ทราบมาใช้งานได้เพียงร้อยละ ๓๐ เท่านั้นเองและปืนประจำการยังอาจรอดได้ แต่เฮลิคอปเตอร์รอดไม่ได้

(๔) ในการพิจารณางบประมาณของกองทัพบกนั้นทางส่วนที่เกี่ยวข้องต่างๆก็นำเสนอมาอย่างถูกต้องจนกระทั่งมาถึงคณะกรรมการ บางส่วนก็ถูกตัดและการตัดคงเป็นเปอร์เซ็นต์ ขั้นตอนในการบริหารจัดการเป็นภาระของหน่วยใช้เองที่จะต้องไปจัดลำดับความเร่งด่วน ปัญหาคือว่า หน่วยไม่ตัดเป็นเปอร์เซ็นต์เลยกระทบกับการซ่อมบำรุงโดยปริยาย การซ่อมบำรุงระดับ เอ บี ซี ก็ทำไม่ได้ตามโครงการ เช่น จำนวนเครื่อง ปริมาณของงาน เลยเป็นปัญหาไปหมด ดังนั้น ๑) หน่วยใช้จะต้องไปจัดลำดับความสำคัญในเรื่องของการจัดงบประมาณ ๒) ในเรื่องของโครงการซ่อมหลักๆเช่นนี้ ทางหน่วยใช้ควรให้ข้อคิดเห็นเป็นพิเศษเมื่อมาถึงการจัดสรรงบประมาณโดยในการซ่อมบำรุงซึ่งเน้นอยู่แล้วว่าจะไม่พยายามตัด จะทำให้หน่วยใช้สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ในโครงการ และ ๓) ถ้าการซ่อมบำรุงในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างทำให้ทุกคนมองเห็นประโยชน์ที่แท้จริงมาแล้ว ก็จะทำให้ทุกคนเกิดความสะดวกรใจ สบายใจในการพิจารณาเรื่องนี้ ยกตัวอย่างเช่น บริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด ซึ่งรับซ่อมเครื่องบิน ถ้าหากได้มีการเอื้อกันระหว่างในเครื่องจะได้ช่วยกันประหยัด ซึ่งดีกว่าที่จะไปถึงภาคเอกชนโดยตรง ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่จะต้องคิดอีกเช่นกันว่าจะไปในทางไหนถึงจะเหมาะ แต่ในขณะนี้ทางกองทัพอากาศได้จัดตั้งบริษัทอุตสาหกรรมการบินขึ้นมาเพื่อที่จะรับในเรื่องนี้ด้วย ดังนั้นกองทัพบกจึงควรจะสนับสนุนด้วย

(๕) โครงการซ่อมแซมปรับปรุง ฮ. แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ นี้ ผูกพันงบประมาณปี พ.ศ.๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๔ เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท แยกเป็นการจัดหาชิ้นส่วนซ่อม ฮท.๒๑๒ วงเงิน ๖๑๒,๗๗๖,๖๐๐ บาท ได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว ฉะนั้นขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ จัดทำรายละเอียดให้กับคณะกรรมการ เพื่อที่พวกเราจะได้คำตอบคำถามแทนกองทัพบกและขอให้กองทัพบกมีความระมัดระวังโดยอย่าให้เกิดกรณีอย่างเช่นที่ กองทัพอากาศ กรมสื่อสารทหารอากาศ กองทัพอากาศ ได้มาชี้แจงกับคณะกรรมการ เรื่อง โครงการจัดจ้างซ่อมแซมปรับปรุงระบบอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ บนเครื่องบินฝึกแบบ ๑๙ PC-๙ จำนวน ๒๑ เครื่อง ซึ่งปรากฏว่าสำนักตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

เรื่องที่ ๑๗

๑. เรื่องพิจารณา แผนงานและกำหนดการเดินทางศึกษาดูงานในหน่วยทหารเพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจ (การประชุมครั้งที่ ๑๖/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ไม่มี

๓. ประเด็นพิจารณา

ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงานสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะ สรุปสาระสำคัญดังนี้

ตามที่ได้มีระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยคณะกรรมการหลายคณะ พ.ศ.๒๕๕๒ ซึ่งในข้อ ๔ และข้อ ๕ ของระเบียบสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

ข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการจะดำเนินการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ให้ประธานคณะกรรมการทุกคณะรายงานต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ ภายในวันศุกร์ของทุกสัปดาห์ว่ามีเรื่องใดบ้างที่จะเข้าสู่การพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาของคณะกรรมการตามอำนาจหน้าที่ในสัปดาห์ถัดไป

ข้อ ๕ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบรายงาน หากพบว่ามีคณะกรรมการหลายคณะพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องเดียวกัน ให้มีการหารือร่วมกันระหว่างประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีดำเนินการ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องยุติการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการกำหนดวิธีการดำเนินการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการได้รายงานข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

โดยหลักการปฏิบัติตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ของระเบียบสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมานั้นสำนักกรรมการ ๑,๒,๓ จะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบระบบงานของคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ได้มอบหมายให้กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงของทั้ง ๓ สำนัก เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดส่งระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการสามัญทั้ง ๓๕ คณะ ให้แก่ประธานสภาผู้แทนราษฎรในวันศุกร์ของทุกสัปดาห์ เพื่อจะได้ตรวจสอบว่าคณะกรรมการคณะใดมีเรื่องพิจารณาที่ซ้ำซ้อนกันตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสำนักกรรมการ ๑,๒,๓ ได้ดำเนินการตามวิธีดังกล่าวแล้วประมาณ ๒-๓ เดือนที่ผ่านมา และยังไม่พบปัญหาอุปสรรคแต่อย่างใด

สำหรับกำหนดการประชุมของคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะนั้น ที่ประชุมได้มีการหารือแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะมีความเป็นเอกภาพและคล่องตัว ดังนั้น คณะอนุกรรมการสามารถกำหนดเรื่องที่จะพิจารณาได้ โดยไม่ต้องนำมาหารือในที่ประชุมคณะกรรมการ เนื่องจากคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะมีอำนาจหน้าที่ ตลอดจนได้กำหนดกรอบการพิจารณาศึกษาได้อย่างชัดเจน ประกอบกับข้อ ๔ และข้อ ๕ ของระเบียบสภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้หมายรวมไปถึงเรื่องพิจารณาของคณะอนุกรรมการ ดังนั้นการที่ให้คณะอนุกรรมการมีอิสระในอำนาจหน้าที่ที่จะพิจารณาศึกษาตามกรอบการดำเนินงานนั้น ที่ประชุมเห็นว่าจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนเรื่องพิจารณาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ควรจะกำหนดหัวข้อเรื่องสำหรับการประชุมครั้งต่อไปให้เป็นที่เรียบร้อยภายในวันศุกร์ของทุกสัปดาห์ และทางกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

ของสำนักกรรมการ ๑,๒,๓ จะเป็นผู้ดำเนินการแจ้งระเบียบวาระการพิจารณาต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับต่อไป

สำหรับการจัดสัมมนาของคณะกรรมการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการได้รับการจัดสรรงบประมาณการจัดสัมมนาคณะละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเมื่อปีงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎรได้จัดสรรให้กรรมการท่านละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ประชุมคณะกรรมการจึงขอให้คงไว้เท่าเดิม คือ จัดสรรให้กรรมการท่านละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

สำหรับเรื่องการเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ระหว่างรอการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งยังไม่ได้ประกาศใช้ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๖ บัญญัติ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณก่อนนั้นไปพลางก่อน และพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๑๖ บัญญัติให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีทีล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด โดยการอนุมัติของนายกรัฐมนตรีนี่ให้ส่วนราชการสามารถจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขได้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ และให้จัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงานตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น งบประมาณการเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศสำหรับคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร มีค่าใช้จ่ายดำเนินงานรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๔๒,๔๕๖ บาท

เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณดังกล่าวแล้ว มีมติให้เรื่องการเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศ เป็นหน้าที่ของคณะอนุกรรมการทั้ง ๒ คณะ เป็นผู้กำหนดการเดินทางเพื่อความคล่องตัวและบริหารจัดการงบประมาณตามกรอบอำนาจหน้าที่ต่อไป โดยอาจจะมีการเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎรบ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งวันและเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ขอให้ตรงกับวันหยุดหัตสดี ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา โดยจะเป็นการประชุมคณะกรรมการสัญจรนอกสถานที่ซึ่งจะต้องมีระเบียบวาระเรื่องพิจารณาส่งไปยังหน่วยงานเพื่อเตรียมข้อมูลตามลำดับต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้มีการหารือเกี่ยวกับประเด็นการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศอย่างกว้างขวางซึ่งสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) การเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศในแต่ละครั้งต้องมีกรรมการร่วมเดินทางไม่น้อยกว่า๕คน
 (๒) งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะละ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าควรแบ่งเป็น ๒ กำหนดการเดินทาง โดยอาจใช้วิธีแบ่งการจัดสรรงบประมาณออกเป็นกำหนดการเดินทางละ ๑,๑๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ จะเป็นการเดินทางไปศึกษาดูงานกิจการด้านการทหารของประเทศสหรัฐอเมริกา และศึกษาดูงานกิจการด้านการทหารของประเทศอียิปต์และประเทศอิสราเอล หรืออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หากกรรมการให้ความสนใจและแจ้งความประสงค์ที่จะเดินทางไปศึกษาดูงาน ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก ก็อาจจะพิจารณาให้การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศของคณะกรรมการการทหารเหลือเพียงกำหนดการเดินทางเดียว

(๓) หากกำหนดการเดินทางครั้งใดมีตัวเลขค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ค่อนข้างสูง ขอให้ประหยัดค่าใช้จ่ายเพื่อให้บุคคลในคณะเดินทางไปได้มากขึ้น และได้ประเทศที่จะไปศึกษาดูงานให้ได้ประโยชน์สูงสุดโดยอาจขอความร่วมมือ เช่น โดยสารเครื่องบินในชั้นประหยัด หรือประหยัดค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่นๆได้อีก เป็นต้น

เรื่องที่ ๑๘

๑. เรื่องพิจารณา ระบบการทำงานและประสิทธิภาพ ตลอดจนความแม่นยำของเครื่องตรวจร่องรอยสารระยะไกล (GT ๒๐๐) ที่ใช้ตรวจหาวัตถุระเบิดและสารเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (การประชุมครั้งที่ ๑๗/๒) และความคืบหน้าการดำเนินการภายหลังการทดสอบประสิทธิภาพเครื่องตรวจค้นวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ตลอดจนการยกเลิกการใช้ และการสั่งซื้อเพิ่มเติม รวมถึงการจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด และยาเสพติดหรือวัตถุ/สาร (ALPHA ๖) ของกระทรวงมหาดไทย (การประชุมครั้งที่ ๒๙/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และ ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) ระบบการทำงานและประสิทธิภาพ ตลอดจนความแม่นยำของเครื่องตรวจร่องรอยสารระยะไกล (GT ๒๐๐) ที่ใช้ตรวจหาวัตถุระเบิดและสารเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดซื้อเครื่องตรวจจับสารเสพติด อาวุธ วัตถุระเบิด ทางสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยที่คาดว่าจะมีการซื้อเครื่องมือชนิดนี้ ในการจัดซื้อจะเริ่มจัดซื้อตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยหน่วยงานทางด้านความมั่นคง คือ กองทัพอากาศเป็นลำดับแรก วิธีการจะเริ่มจัดซื้อเพียง ๑-๒ ชั้น แล้วใช้ปฏิบัติงาน จากนั้นจะจัดซื้อเป็นจำนวนมากในครั้งต่อไปด้วยวิธีพิเศษ หรือสอบราคา โดยอ้างอิงประสิทธิภาพของเครื่องที่ทดลองจัดซื้อในครั้งแรก

ปัจจุบันสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่า มีการจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ กับเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๘ หน่วยงาน ส่วนมากเป็นหน่วยงานความมั่นคงและตามระเบียบพัสดุของสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีข้อกำหนดว่า การจัดซื้อในวงเงินตั้งแต่ ๑ ล้านบาทขึ้นไป ต้องส่งสัญญามาให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ โดยวิธีการตรวจสอบมีการแบ่งส่วนงานเป็นสำนักรับผิดชอบ สำนักตรวจสอบการบริหารพัสดุเป็นสำนักที่ดูแลหน่วยงานความมั่นคง เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม เป็นต้น นอกจากนี้มีสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ที่ไม่ใช่หน่วยงานทหารแต่เป็นหน่วยพิสูจน์หลักฐาน วัตถุประสงคที่หน่วยงานจัดซื้อจะเป็นเรื่องของความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับอาวุธหรือวัตถุระเบิด ยาเสพติด ส่วนใหญ่มุ่งเน้นความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือประชาชน

การตรวจสอบเรื่องบัญชีการเงิน ต้องตรวจสอบใบสำคัญการเบิกจ่ายเงินว่าถูกต้องครบถ้วน ส่วนการตรวจสอบสัญญาต้องตรวจสอบว่าวิธีการจัดซื้อจัดจ้างนั้นต้องชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปตามข้อกำหนดการจัดซื้อจัดจ้าง

อนึ่ง คณะกรรมการทดสอบประสิทธิภาพเครื่องตรวจหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้แต่งตั้งโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ผู้ชี้แจงได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ได้มีการประชุมเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๒ และวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยมีการกิจในการตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ การดำเนินการทดสอบได้ร่วมกับหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านความร่วมมือกับทางกองทัพและทางนักวิชาการ โดยเฉพาะนายเจษฎา เด่นดวงบริพันธ์ อาจารย์ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ที่เริ่มต้น แล้วก็ได้เชิญมาเป็นกรรมการที่จะ

รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

ช่วยกันตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด GT ๒๐๐ ด้วย ผลการทดสอบเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Double blind หมายถึงทั้งผู้ช้อนและผู้ค้นหาจะไม่ทราบ ว่าวัตถุที่ต้องการนั้นอยู่จุดใด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรู้กันของแต่ละฝ่าย ซึ่งในทางวิทยาศาสตร์ก็ยอมรับกันว่าวิธีการนี้ได้ผลและมีการใช้วิธีนี้ในหลายประเทศ ในการทดสอบจะใช้วัตถุ ๒ ชนิด คือ ชนิดที่เป็นวัฏธูระเบิดกับชนิดที่ไม่ใช่วัฏธูระเบิด การตรวจสอบก็จะใช้ทีมฝ่ายค้นหาโดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายทหารอีกทีมหนึ่งคือฝ่ายช้อนซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักวิชาการ นอกจากนี้ก็มีผู้สังเกตการณ์ จากผลการทดสอบ ๒๐ ครั้ง ถูกต้อง ๔ ครั้ง ตามหลักสถิติแล้วถือว่าไม่นับยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ ผลการทดสอบได้นำเสนอต่อ นายกรัฐมนตรีแล้ว

ทั้งนี้ ปัจจุบันมีหน่วยงานต่างๆ ได้จัดซื้อเครื่องตรวจจับสารเสพติด อาวุธ และวัฏธูระเบิด ดังนี้

๑) กองทัพอากาศ จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๑ จากบริษัท Global Technical Ltd เป็นเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด GT ๒๐๐ จำนวน ๒๖ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๕๕๕,๓๙๐ ถึง ๙๙๑,๓๗๙ บาท ราคารวมประมาณ ๒๑,๑๕๖,๙๘๖ บาท

๒) กองทัพบกจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๒ จากบริษัท เอวิเอ แชนทคอม จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด GT ๒๐๐ จำนวน ๕๖๗ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๙๐๐,๐๐๐ ถึง ๙๕๐,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๕๑๐,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๓) กรมราชองครักษ์ โดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๒ จากบริษัท เอวิเอ แชนทคอม จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด GT ๒๐๐ จำนวน ๓ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท

๔) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยการสอบราคา ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๒ จากบริษัท เอวิเอ แชนทคอม จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด GT ๒๐๐ จำนวน ๖ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๑,๑๒๐,๐๐๐ ถึง ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๕) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๑ จากห้างหุ้นส่วนจำกัด พัฒนาอุปกรณ์ เป็นเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด ADE ๑๐๑ จำนวน ๔ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๕๙๕,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๒,๓๘๐,๐๐๐ บาท

๖) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๑ จากบริษัท เอ เอส แอล เอ็ม เทรดิง จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๔ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๔๙๐,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๑,๙๖๐,๐๐๐ บาท

๗) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยการสอบราคา ปี ๒๕๕๑ จากบริษัท เอ เอส แอล เอ็ม เทรดิง จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๒ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๔๔๗,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๘๙๔,๐๐๐ บาท

๘) กรมการปกครอง โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ปี ๒๕๕๒ จากบริษัท ยูจีซี เอ็นจิเนียริง จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาวัฏธูระเบิด GT ๒๐๐ จำนวน ๖๓ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๕๓๐,๙๕๒.๓๘ บาท ราคา รวมประมาณ ๓๓,๔๕๐,๐๐๐ บาท

๙) กรมการปกครอง จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๒ จากบริษัท เปโตร จำกัด เป็นเป็นเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๔๗๙ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๗๒๙.๕๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๓๔๙,๔๓๐,๕๐๐ บาท

๑๐) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ปี ๒๕๕๑ จากบริษัท แจ็คสัน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๑๐ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๔๒๔,๘๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๔,๒๔๘,๐๐๐ บาท

๑๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๑ จากบริษัท แจ็คสัน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๕ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๔๒๔,๘๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๒,๑๒๔,๐๐๐ บาท

๑๒) ศูนย์รักษาความปลอดภัย จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปี ๒๕๕๒ จากบริษัท แจ็คสัน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๒ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ราคารวมประมาณ ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท

ปัจจุบันได้มีการซื้อเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ และเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๑๗๑ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๓๙,๐๔๓,๔๘๖ บาท

๒. การจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด และยาเสพติดหรือวัตถุ/สาร (ALPHA ๖) ของกระทรวงมหาดไทย

เนื่องจากคณะกรรมการการทหารได้พิจารณาเรื่อง เครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ และได้มีความเห็นเสนอในประเด็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพกับความคุ้มค่าของการลงทุนส่งไปที่กองทัพบกแต่ได้รับการยืนยันว่าสามารถใช้งานได้ ซึ่งขณะนั้นหัวหน้าหน่วยกู้วัตถุระเบิดเป็นผู้มาชี้แจง สำหรับการพิจารณาเรื่องเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ของกระทรวงมหาดไทยในครั้งนี้ จะขอให้หน่วยงานได้ชี้แจงเกี่ยวกับการจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ว่านำไปใช้ในการกักตุน มีการตรวจสอบหรือไม่ และการทำงานมีประสิทธิภาพเพียงใด

นโยบายรัฐบาลแบ่งงานเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปราบปราม และด้านการบำบัดรักษา โดยเฉพาะด้านการป้องกัน แบ่งงานเป็น ๕ รั้ว คือ รั้วชายแดน รั้วชุมชน รั้วสังคม รั้วโรงเรียน และรั้วชุมชน ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบเกี่ยวกับรั้วชุมชนและรั้วสังคม เพื่อป้องกันให้หมู่บ้านปลอดภัย เสพติดและต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดด้วย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้นำเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ มาทดลองเห็นว่าสามารถใช้งานได้ ซึ่งในครั้งแรกจัดซื้อจำนวน ๖๓ เครื่อง โดยวิธีการใช้จะเป็นการใช้ในรูปแบบของการประชาคมลับ กล่าวคือ เมื่อมีการประชาคมลับ ระบุว่าหมู่บ้านใดหรือมีบุคคลใดเกี่ยวข้อง ก็ให้นำเครื่องมือนี้ไปตรวจสอบ ถ้าตรวจสอบแล้วไม่พบยาเสพติด จะประกาศเป็นหมู่บ้านสีขาว และจะมีการป้องกันไม่ให้ยาเสพติดเข้าไปในหมู่บ้านทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ปัจจุบันนี้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองได้จัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ดังนี้

๑) ปี ๒๕๕๑ จำนวน ๖๓ เครื่อง โดยวิธีประกวดราคาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ราคาเครื่องละ ๕๓๐,๙๕๒ บาท ตัวเครื่องประกอบด้วยตัวเครื่องกับซิมการ์ด ๒ ซิม

๒) เมื่อประกาศโครงการหมู่บ้านสีขาวแล้ว จัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ โดยวิธีพิเศษจำนวน ๘๗๙ เครื่อง เครื่องละ ๗๒๙,๕๐๐ บาท มีซิมการ์ด ๓ ซิม

๓) มีแผนจะจัดซื้อในปี ๒๕๕๒ จำนวน ๗๘๙ เครื่อง โดยจะมอบให้ทุกจังหวัด จังหวัดละ ๙ เครื่อง ส่วนจังหวัดที่มีความรุนแรงจำนวน ๒๖ จังหวัด จะเพิ่มให้อีกจังหวัดละ ๒ เครื่อง

ส่วนประเด็นการใช้ ได้มีการทดสอบประสิทธิภาพและให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน(อส.) ไปฝึกซ้อมอำเภอละ ๒ คน

การปฏิบัติงานที่ผ่านมา สามารถจับกุมยาบ้าได้ ๓๓ จังหวัด เป็นยาบ้า ๑,๑๔๓,๖๗๘ เม็ด ยาไอซ์ ๕๔ กรัม มีผู้ต้องหา ๒๓๗ คน มีการจับมากที่สุดที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๙๘๐,๐๐๐ เม็ด และที่จังหวัด เชียงราย ๑๔๐,๐๐๐ เม็ด โดยใช้เครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ตรวจจับ

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) เมื่อผลการทดสอบเป็นเช่นนี้จะดำเนินการต่อไปอย่างไร จะยังคงมีการสั่งซื้อหรือยกเลิก การสั่งซื้อหรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการชุดนี้คือการตรวจสอบ ประสิทธิภาพและนำเสนอให้กับนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการแล้ว แต่การจะให้ ดำเนินการเป็นประการใดต่อไปนั้นยังไม่มีคำสั่ง และเมื่อวันอังคารที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีการประชุม ของกระทรวงมหาดไทยจะขอให้ตรวจสอบเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ แต่ข้อมูลที่นำเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลจากผู้ผลิต ผู้จำหน่ายมีค่อนข้างน้อยมาก จำเป็นต้องขอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อที่จะ นำมาพิจารณาว่า สามารถที่จะทดสอบตามหลักวิทยาศาสตร์ และตามหลักสถิติที่เคยใช้ Double blind เช่นเดียวกับการทดสอบเครื่องตรวจหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ได้หรือไม่ ทั้งนี้ ไม่ได้มีการกล่าวถึงเรื่องของการจะให้ใช้หรือไม่ให้ใช้เครื่องตรวจหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ต่อไปหรือไม่

(๒) หลักการทดสอบเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ มีแผนการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ผลจากที่ประชุมคณะกรรมการจะมี ๒ ประเด็นก็คือ ๑) ต้องไปชี้แจงกับทหาร ที่ไปปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวกับผลการตรวจสอบ และ ๒) แสวงหาอุปกรณ์หรือ เครื่องมือใดที่สามารถใช้แทนกันได้

(๓) เครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ที่จะซื้อจำนวน ๗๘๙ เครื่องได้รับอนุมัติให้จัดซื้อ แล้วหรือไม่ นั้น ผู้แทนกรมการปกครองได้ตอบว่า ได้รับอนุมัติและจัดซื้อไปแล้ว จำนวน ๔๗๙ เครื่อง ยังคงเหลืออีก ๓๑๐ เครื่อง จะดำเนินการจัดซื้อต่อไป

(๔) การฝึกใช้เครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ดำเนินการฝึกอย่างไร ฝึกไปเป็นจำนวนเท่าใด และในการสั่งซื้อได้มีการทดสอบการใช้เครื่องหรือไม่ ผลการทดสอบเป็นเช่นไร นั้น ผู้แทนกรมการปกครอง ได้ตอบว่า วิธีการฝึกของอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ที่เห็นเป็นประจักษ์พยานต่อเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร รักษาดินแดน ปลัดอำเภอ เห็นว่าใช้งานได้จริง จากการตรวจสอบประมาณ ๒๐ ครั้งสามารถค้นพบสารเสพติด ได้ ๑๗-๑๘ ครั้ง อาจจะไม่ได้ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เพราะขึ้นกับประสิทธิภาพของคนที่ใช้เครื่องและต้องได้รับการฝึกฝนที่ดี ในปี ๒๕๕๒ ได้ซื้อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จำนวน ๔๗๙ เครื่อง เมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้ฝึกอาสาสมัครรักษาดินแดนจำนวนหลายพันคน และได้แจ้งให้ปลัดอำเภอทุกคน ทำการฝึกเพื่อให้สามารถใช้เครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ได้

ปี ๒๕๕๑ เป็นการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับบริษัท ยูจีซี เอ็นจีเนียริ่ง จำกัด ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด และการซื้อครั้งที่ ๒ เป็นการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกับบริษัท เปโตรกรุงเทพ จำกัด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบในการจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติดครั้งแรกและครั้งที่สองแล้ว จะเห็นว่า ในการจัดซื้อครั้งที่สองจะมีราคาถูกกว่าครั้งแรก เนื่องจากได้ซิมการ์ดมากกว่า กล่าวคือ การจัดซื้อในครั้ง แรกนั้น เครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ มี ๒ ซิมการ์ด ส่วนการจัดซื้อในครั้งที่ ๒ เครื่องตรวจค้นหา สารเสพติด ALPHA ๖ จะมี ๓ ซิมการ์ด จากการจัดซื้อทั้งสองครั้ง มีคณะกรรมการไปตรวจสอบตาม กระบวนการจัดซื้อตามระเบียบ ส่วนในเรื่องการฝึกอบรม กรมการปกครองได้เครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด

ALPHA ๖ ประมาณเดือนธันวาคม เมื่อส่งมอบแล้วจึงจะทำการฝึกอบรม ปัจจุบันได้ทำการฝึกอบรมไปแล้ว ๑๘ รุ่น รวมจำนวนผู้ฝึกอบรม ๖,๐๐๐ คน ประกอบด้วย อาสาสมัครรักษาดินแดนและปลัดอำเภอจากจำนวนทั้งหมด ๒๐,๐๐๐ คน เนื่องจากเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ได้รับมาเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ส่วนอาสาสมัครรักษาดินแดนที่ปฏิบัติหน้าที่ในปี ๒๕๕๑ จะมีความชำนาญกว่าเนื่องจากมีชั่วโมงการฝึกฝนมากกว่า

(๕) ชื่อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จากบริษัทใด นั้น ผู้แทนกรมการปกครองได้ตอบว่าในปี ๒๕๕๑ ชื่อเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ จากบริษัท ยูจีซี เอ็นจีเนียริง จำกัด ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดราคา ๕๓๐,๙๕๒ บาทต่อเครื่องและมี ๒ ซิมการ์ด ส่วนการซื้อครั้งที่สองจากบริษัท เปโตรกรุงเทพฯ จำกัด ราคา ๗๒๙,๕๐๐ บาทต่อเครื่อง จำแนกเป็นราคาตัวเครื่อง ๑๒๙,๕๐๐ บาท ราคาซิมการ์ด ๓ ซิมๆ ละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมราคาซิมการ์ด ๖๐๐,๐๐๐ บาท

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) กรมสรรพาวุธทหารบกควรมีการปรับวิธีการใช้งานเครื่อง GT 200 ใหม่ โดยกำหนดให้มีการใช้เครื่องดังกล่าวจำนวน ๓ เครื่องต่อหนึ่งจุด ถ้าเครื่องตรวจสอบตรงกันทั้ง ๓ เครื่องแสดงว่าไม่มีวัตถุระเบิดจึงจะถือว่าปลอดภัย แต่ถ้าทั้ง ๓ เครื่องตรวจสอบแล้วแสดงผลไม่ตรงกันให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริเวณที่ตรวจค้นมีวัตถุระเบิด

(๒) การที่กรมสรรพาวุธทหารบกได้จัดหาเครื่อง GT 200 เข้าประจำการในกองทัพนั้น เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ดีราคาของเครื่องดังกล่าวค่อนข้างสูง ถ้าหากจัดหาได้ในราคาถูกก็จะเป็นประโยชน์และประหยัดงบประมาณของกองทัพเป็นอย่างมาก

(๓) กรมสรรพาวุธทหารบกควรจัดให้มีเบี้ยเลี้ยงภัยให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๔) กรณีเป็นหมู่บ้านสีขาวแล้ว ควรมีความถี่ในการตรวจสอบต่อไปเพื่อให้เป็นหมู่บ้านสีขาวอย่างถาวรและป้องกันมิให้กลับไปเป็นหมู่บ้านที่มียาเสพติดระบาดอีก

(๕) ในการตรวจสอบเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ บริษัทฯ ผู้ขายควรมีการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องให้คณะกรรมการจัดซื้อและคณะกรรมการตรวจรับได้เห็นด้วยสายตาอย่างประจักษ์

(๖) หลักการทำงานของเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ ไม่เป็นไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์และไม่สามารถอธิบายได้ตามหลักวิทยาศาสตร์ ถ้าเปรียบเทียบกับ X-Ray เครื่อง MPC ที่มีระบบคอมพิวเตอร์และใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเข้าไปทำปฏิกิริยา ถือเป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์ราคาประมาณ ๑๐ ล้าน แต่ถ้าหากเปรียบเทียบกับเครื่องตรวจค้นหาสารเสพติด ALPHA ๖ หรือเครื่องตรวจวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ที่มีราคาสูงกว่า ๑ ล้านบาท แต่มีอุปกรณ์เพียงไม่กี่ชิ้นก็เห็นว่าเป็นราคาที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเอาซิมการ์ดของเครื่องตรวจวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ มาฉีกออกพบเพียงกระดาษแข็งอย่างเดียว ซึ่งประเทศต่างๆ เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ยอมรับอุปกรณ์ชนิดนี้

(๗) บริษัท ยูจีซี เอ็นจีเนียริง จำกัด เป็นบริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการขายเครื่องปรับอากาศและอุปกรณ์ไฟฟ้า และไม่ได้เป็นบริษัทขนาดใหญ่เนื่องจากที่ทำการบริษัทเป็นเพียงตึกเช่าขนาดเล็ก และบริษัท เปโตรกรุงเทพฯ จำกัด เป็นบริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างถนนในจังหวัดสงขลาซึ่งไม่เกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เรื่องที่ ๑๙

๑. เรื่องพิจารณา ศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าในการจัดหายานเกราะล้อยางแบบ BTR-3E1 จากประเทศยูเครนของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๑๘/๒ และครั้งที่ ๓๐/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองทัพบก

๓. ประเด็นพิจารณา

การจัดหายานเกราะล้อยางแบบ BTR – 3E1 จากประเทศยูเครนของกองทัพบกจำนวน ๙๖ คัน (สำหรับ ๑ กองพัน) เป็นวิธีการจัดหาแบบรัฐบาลต่อรัฐบาลหรือ G to G โดยกองทัพบกได้ลงนามในความตกลงไปตั้งแต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งนับตั้งแต่ได้มีการลงนาม ประเทศยูเครนได้ส่งคณะผู้เชี่ยวชาญเข้ามาตรวจสอบการเตรียมความพร้อม และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกรมสรรพาวุธทหารบก รวมทั้งได้ร่วมประชุมและหารือถึงปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ เรื่อยมา ซึ่งข้อขัดข้องประการแรกที่ปรากฏขึ้นในขณะนี้จะเป็นเรื่องของเครื่องยนต์ เนื่องจากเดิมในความตกลงกองทัพบกได้มีการเลือกเครื่องยนต์ใช้กับยานเกราะล้อยางแบบดังกล่าวเป็นเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 ของประเทศเยอรมนี แต่เกิดปัญหาในการอนุญาตของประเทศเยอรมนีกรณีการส่งออกเครื่องยนต์ดังกล่าว เนื่องจากเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 เป็นเครื่องยนต์แบบ Military Spec ซึ่งประเทศแถบทวีปยุโรปไม่สามารถอนุญาตให้ส่งออกได้ ประกอบกับประเทศเยอรมนีเห็นว่าเสถียรภาพทางการเมืองของไทยยังไม่มั่นคง และกองทัพไทยอาจจะจัดซื้อยุทธโปกรณ์มาใช้เพื่อการใช้กำลังแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงไม่อนุญาตให้ส่งเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 ให้กับประเทศยูเครน ซึ่งตามข้อเท็จจริงกองทัพบกมีแผนในการจัดหายานเกราะล้อยางดังกล่าวมาเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกองทัพโดยจะนำไปประจำการที่กองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ เท่านั้น ไม่ได้นำไปใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แต่อย่างใด

ในการนี้ ประเทศยูเครนได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับกองทัพบกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) ทำการพิจารณาเครื่องยนต์ที่มีสมรรถนะเทียบเท่ากับเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 จากประเทศอื่น ๆ อาทิ เครื่องยนต์จากประเทศเกาหลี ประเทศอิตาลี และประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อนำมาทดแทน และ ๒) เสนอเครื่องยนต์ที่มีสมรรถนะเทียบเท่าเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M1015 จำนวน ๓ แบบ ได้แก่ เครื่องยนต์ MTU 6R106 TD21 เครื่องยนต์ CATERPILLAR และเครื่องยนต์ CUMMINS เพื่อนำมาประกอบใช้ในยานเกราะล้อยางต้นแบบให้ผู้แทนของกองทัพบกได้เข้าไปทำการทดสอบสมรรถนะและคัดเลือกหาเครื่องยนต์ที่เหมาะสมมากที่สุด ซึ่งหากเครื่องยนต์ที่นำมาประกอบใช้ในยานเกราะล้อยางต้นแบบมีประสิทธิภาพเทียบเท่าเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 ประเทศยูเครนจะสามารถส่งยานเกราะล้อยางชุดแรกให้กับกองทัพได้ประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๒ คัน และชุดที่สองประมาณเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๔๐ คัน รวมส่งยานเกราะล้อยางทั้ง ๒ ชุด ภายในปี ๒๕๕๓ เป็นจำนวนถึง ๕๒ คัน

สำหรับความคืบหน้าในส่วนของงบประมาณ ปัจจุบันกองทัพบกได้ชำระราคายานเกราะล้อยางให้กับประเทศยูเครนไปแล้วจำนวน ๑๕ เพอร์เซ็นต์ คิดเป็นวงเงินประมาณ ๕๙๑ ล้านบาทเศษของวงเงินงบประมาณในการจัดซื้อทั้งหมดจำนวน ๓,๘๘๘,๘๙๒,๔๐๐ บาท

อย่างไรก็ดี ขณะนี้รถเกราะล้อยางได้จัดส่งมาถึงประเทศไทยแล้วจำนวน ๒ คัน เป็นประเภทลำเลียงพล ประจำที่ ร.๒ พัน ๑ จังหวัดปราจีนบุรี งดการส่งต่อไปได้รับการชี้แจงที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรจาก

ฝ่ายยูเครนว่าจะเริ่มเดินทางจากประเทศยูเครนประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ โดยทางเรือใช้ระยะเวลาเดินทางจำนวน ๔๕ วัน และจะเดินทางถึงประเทศไทยประมาณเดือนมกราคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ประเด็นที่ประเทศยูเครนยังไม่สามารถส่งยานเกราะล้ออย่างให้กับกองทัพบกอันเป็นผลมาจากข้อขัดข้องเรื่องของเครื่องยนต์นั้น เนื่องจากการจัดหาของกองทัพบกเป็นวิธีการจัดหาแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล ดังนั้น มาตรการในการแก้ไขปัญหาจะเป็นไปในลักษณะของการเจรจาต่อรองเพื่อให้การทำความตกลงของทั้ง ๒ ประเทศบรรลุผลสำเร็จได้ในที่สุด ซึ่งในเรื่องข้อขัดข้องดังกล่าวนี้ทั้ง ๒ ฝ่ายถือว่าเป็นเรื่องของเหตุสุดวิสัย มิใช่เป็นการผิดสัญญา ดังนั้น จึงไม่มีการปรับให้ซดใช้ค่าสินไหมทดแทน ประกอบกับประเด็นดังกล่าวนี้ เอกอัครราชทูตยูเครนประจำประเทศไทยได้เข้าพบกับผู้บัญชาการทหารบกเพื่อให้ ความมั่นใจว่าหากกองทัพตกลงใจที่จะใช้เครื่องยนต์ของยูเครน ทางประเทศยูเครนก็จะสามารถดำเนินการส่งยานเกราะล้ออย่างให้ได้ในทันที แต่หากยังประสงค์ที่จะใช้เครื่องยนต์ที่มีสมรรถนะเทียบเท่าหรือดีกว่าเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 ของประเทศเยอรมนี ประเทศยูเครนจะจัดทำยานเกราะล้ออย่างต้นแบบให้ผู้แทนของกองทัพบกได้เข้าไปทำการทดสอบสมรรถนะและคัดเลือกหาเครื่องยนต์ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับนำมาทดแทนเครื่องยนต์ดังกล่าว โดยกำหนดเวลาในการเดินทางเข้าไปทำการทดสอบสมรรถนะประมาณปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงต้นเดือนมกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งหากผู้แทนกองทัพบกเข้าไปทดสอบแล้วพบว่า ประสิทธิภาพและสมรรถนะของเครื่องยนต์ทั้ง ๓ แบบ ไม่เทียบเท่าหรือดีกว่าเครื่องยนต์ Deutz รุ่น BF6M 1015 กองทัพบกอาจต้องทำการยกเลิกความตกลงที่ได้ทำไว้กับประเทศยูเครนในที่สุด อย่างไรก็ตาม การที่ฝ่ายยูเครนส่งมอบรถเกราะจำนวน ๒ คันให้แก่ไทยนั้น ส่วนหนึ่งก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าฝ่ายยูเครนมีความสามารถที่จะส่งมอบรถเกราะดังกล่าวให้ฝ่ายไทยได้ทันตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันในการสร้างความมั่นใจในการสั่งซื้อครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นเรื่องกระบวนการตรวจรับ นั้น เนื่องจากกองทัพบกจะต้องตรวจรับรถทั้งหมดพร้อมกัน หากไม่สามารถส่งมอบรถทั้งหมดพร้อมกันได้ กองทัพบกก็จะไม่ตรวจรับรถดังกล่าว นอกจากนี้ รถเกราะล้ออย่างที่ส่งเข้ามาในประเทศไทยจำนวน ๒ คัน นั้น เป็นการขนส่งทางเครื่องบินซึ่งไม่สามารถขนส่งระบบกระสุนและวัตถุระเบิดทางเครื่องบินได้เนื่องจากกฎนิรภัยการบินไม่อนุญาตให้มีการขนส่งกรณีดังกล่าว จึงทำให้กองทัพบกไม่สามารถทดสอบระบบอาวุธได้ ดังนั้น จึงไม่ควรตรวจรับรถเกราะดังกล่าว รวมทั้งต้องมีการตรวจสอบระบบสื่อสารด้วย

ประเด็นเรื่องการเปลี่ยนเครื่องยนต์เป็นยี่ห้อเอ็มทียูที่ผลิตโดยบริษัทเบนซ์ นั้น เป็นเครื่องยนต์ที่มีขนาดเบาและมีแรงสั่นสะเทือนที่น้อยกว่าเครื่องยนต์ระบบเดิม เนื่องจากวัสดุที่ใช้ในการผลิตแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การที่น้ำหนักของเครื่องยนต์ซึ่งมีขนาดเบา นั้น จะทำให้อัตราการใช้เชื้อเพลิงมีความสิ้นเปลืองน้อยและสามารถปฏิบัติการในระยะยาวได้ดีกว่า นอกจากนี้ คณะกรรมการที่กองทัพได้ส่งไปทำการตรวจสอบแล้วแต่เป็นนายทหารที่มีความรู้ความสามารถเช่น ในส่วนของทหารเรือซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่มีความละเอียดด้านเครื่องยนต์ ส่วนผู้แทนของกองทัพบกจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกด้านวิศวกรรมกลศาสตร์และเป็นนายทหารม้าที่สามารถใช้ยุทธโปกรณ์และมีความรู้ทางด้านวิชาการด้วย เป็นต้น

ประเด็นเรื่องเรื่องมือสื่อสารที่คณะกรรมการมีความกังวลว่าจะสามารถติดต่อสื่อสารกับเหล่าทัพอื่นเช่น กองทัพเรือและกองทัพอากาศ ได้หรือไม่ นั้น ประเด็นนี้กองทัพบกยังไม่มีข้อมูล แต่เบื้องต้นพบว่ารถเกราะชนิดนี้สามารถติดต่อสื่อสารในทางยุทธการของกองทัพภาคที่ ๑ ได้ ส่วนเรื่องคณะนายทหารที่กองทัพบกได้ส่งไปทำการฝึกเกี่ยวกับระบบของรถเกราะจำนวน ๑๗ คน ในระยะเวลา ๒ เดือนนั้น ปัจจุบันได้ผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว ๑ เดือน และจะกลับประเทศไทยสิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) กองทัพอากาศได้มีการตรวจสอบรายละเอียดของปัญหาข้อขัดข้องในการส่งออกยุทโธปกรณ์ของแต่ละประเทศ คู่ตกลงให้ละเอียดรอบคอบ ยกตัวอย่างเช่น การจัดซื้อรถจำนวน ๑,๔๗๔ คัน ของกองทัพบกในวงเงินงบประมาณ ๔,๙๙๖ ล้านบาทเศษ จากประเทศญี่ปุ่น กองทัพต้องศึกษารัฐธรรมนูญของประเทศญี่ปุ่นให้รอบคอบเพื่อที่จะได้ไม่เกิดปัญหาข้อขัดข้องแบบเดิมอีกต่อไปในอนาคต

(๒) การจัดหายุทโธปกรณ์ของกองทัพควรใช้วิธีการจัดหาแบบการทำสัญญาจะเป็นการดีกว่าการทำ ความตกลงระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล เนื่องจากวิธีการจัดหาแบบรัฐบาลต่อรัฐบาลเป็นวิธีการจัดหาที่ไม่มีสภาพ บังคับ ซึ่งเมื่อเกิดเหตุขัดข้องประการใดจากทางประเทศผู้ขาย กองทัพก็ไม่สามารถเรียกให้ชดใช้ค่าปรับได้

(๓) เกี่ยวกับประเด็นที่ประเทศเยอรมนีอ้างถึงสาเหตุที่ไม่สามารถส่งออกเครื่องบินให้ประเทศไทย เพื่อนำไปประกอบใช้ในยานเกราะล้อยางที่เป็นปัญหาในขณะนี้ได้นั้น คณะกรรมการเห็นว่า เป็น เหตุผลที่ฝ่ายไทยไม่สามารถควบคุมได้ เนื่องจากเป็นมุมมองที่แต่ละประเทศมีเสรีภาพที่จะคิดเห็น ดังนั้น เพื่อเป็น การป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวอีก ทางรัฐบาลควรได้เร่งแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งภายในประเทศ หรือ แม้กระทั่งเหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สงบลงโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนาา อารยประเทศให้มีความเชื่อมั่นในสถานการณ์การเมืองไทยและพร้อมที่จะส่งออกเครื่องบินให้กับประเทศ ยูเครนเพื่อนำมาประกอบยานเกราะล้อยางส่งให้กองทัพไทยในที่สุด

(๔) ปัจจุบันมีรถเกราะล้อยาง ๘x๘ แบบสไตรท์เกอร์ จำนวนกว่า ๔๐๐ คัน ของประเทศ สหรัฐอเมริกาที่จะปลดระวางจากประเทศอิรัก ตลอดจนยุทโธปกรณ์อื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการประหยัด งบประมาณแผ่นดิน คณะกรรมการเห็นว่า กองทัพอากาศได้ดำเนินการจัดหายุทโธปกรณ์ดังกล่าวที่ยัง สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีมาทดแทนยุทโธปกรณ์ของกองทัพที่จะปลดประจำการไป

(๕) คณะกรรมการเห็นว่า วิธีการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งภายในประเทศยูเครนไม่สามารถส่งยานเกราะล้อยาง ให้กับกองทัพบกให้ยุติลงได้นอกจากการเจรจาทางการทูตนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรได้นำความตกลง ที่กองทัพได้ทำไว้กับประเทศยูเครนมาพิจารณาตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไข

(๖) กองทัพอากาศควรมีการเตรียมการระบบการทดสอบประสิทธิภาพของรถเกราะล้อยางโดยสาย วิชาการทั้ง ๕ สาย ได้แก่ เหล่าทหารราบ เหล่าทหารม้า เหล่าทหารปืนใหญ่ เหล่าทหารช่าง และเหล่า ทหารสื่อสาร เป็นต้น โดยการทดสอบในสภาพต่าง ๆ เช่น การทดสอบในป่าโกงกาง การทดสอบในทะเล การทดสอบในพื้นที่ราบลุ่ม การทดสอบในพื้นที่ลาดชัน เป็นต้น ซึ่งควรมีแผนงานเพื่อรองรับสำหรับรถเกราะที่ จะมาถึงในอนาคต

(๗) กองทัพอากาศควรมีข้อระวังในประเด็นเรื่องปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนเครื่องยนต์ เนื่องจากเป็น การเปลี่ยนแปลงจากระบบของอีกโรงงานหนึ่งไปสู่ระบบของอีกโรงงานหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ เช่น อาการน็อคตายตัวเนื่องจากแรงสั่นสะเทือน การฉีกตัวของจุดเชื่อมต่อต่างๆ แล้วเกิดสนิม เป็นต้น จากกรณีดังกล่าว ควรมีการตรวจสอบเรื่องการบำรุงรักษาและการซ่อมแซมใน สัญญาอย่างรอบคอบ

(๘) จากการที่คณะกรรมการการศึกษาธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งผู้แทนไปตรวจสอบ ณ ประเทศ ยูเครน นั้น พบว่าการตรวจสอบของคณะกรรมการจากกองทัพเป็นที่น่าเชื่อถือได้ เนื่องจากการ ตรวจสอบอย่างละเอียด นอกจากนี้ ระบบเครื่องยนต์ของเอ็มทียูนั้น ได้ความเชื่อถือว่า เป็นเครื่องยนต์ดีเซล ที่ใช้ในทางยุทธการทหารที่ดีที่สุดในโลก ซึ่งมีทั้งเครื่องยนต์ที่ใช้สำหรับใต้น้ำ บนพื้นผิวน้ำ บนบก และอวกาศ

เรื่องที่ ๒๐

๑. **เรื่องพิจารณา** การจัดซื้อเครื่องบินขับไล่เนกประสงค์กริฟเพน ๓๙ C/D จำนวน ๖ ลำ พร้อมอุปกรณ์เสริมของกองทัพอากาศ (การประชุมครั้งที่ ๑๘/๒ ,ครั้งที่ ๒๗/๒ และครั้งที่ ๓๔/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการทหารอากาศ

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) วัตถุประสงค์ในการจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน

เนื่องจากเครื่องบินที่กองทัพอากาศใช้ป้องกันประเทศขณะนี้ได้สิ้นสุดอายุการใช้งาน และครบกำหนดที่จะปลดประจำการไปแล้วทั้งหมด ความทันสมัยในเรื่องของเทคโนโลยีไม่อาจเทียบเท่าประเทศเพื่อนบ้านได้ ดังนั้น ด้วยยุทธศาสตร์การจะเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค กองทัพอากาศจึงจำเป็นต้องจัดหาเครื่องบินที่มีกำลังทางอากาศเทียบเท่าหรือดีกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) มาทดแทนเครื่องบินที่จะปลดประจำการไป โดยกำหนดแผนที่จะนำไปประจำการในพื้นที่ภาคใต้ ณ กองบิน ๗ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การจัดหาเครื่องบินกริฟเพน(Gripen 39 C/D) จากประเทศสวีเดนของกองทัพอากาศ เป็นไปตามยุทธศาสตร์การจะเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาคอาเซียน ๑๐ ประเทศ เนื่องจาก ปัจจุบันสภาพแวดล้อมกำลัง ทางอากาศในภูมิภาคอาเซียนเปลี่ยนแปลงไป ยกตัวอย่าง ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีกำลังทางอากาศเหนือกว่าของไทยทางด้านคุณภาพ และปัจจุบันหากจะเปรียบเทียบทางด้านศักยภาพสงคราม จะไม่เปรียบเทียบที่จำนวนฝูงบิน แต่จะเปรียบเทียบว่าเครื่องบินของประเทศใดมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีที่สูงกว่า ดังนั้น เครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ เนื่องจากเครื่องบินที่กองทัพอากาศใช้ป้องกันประเทศขณะนี้ได้สิ้นสุดอายุการใช้งาน และครบกำหนดที่จะปลดประจำการไปแล้วทั้งหมด ความทันสมัยในเรื่องของเทคโนโลยีไม่เทียบเท่าประเทศเพื่อนบ้านได้ ดังนั้น ด้วยยุทธศาสตร์การจะเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค กองทัพอากาศจึงจำเป็นต้องจัดหาเครื่องบินที่มีกำลังทางอากาศเทียบเท่าหรือดีกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) มาทดแทนเครื่องบินที่จะปลดประจำการไปโดยกำหนดแผนที่จะนำไปประจำการในพื้นที่ภาคใต้ ณ กองบิน ๗ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D จำนวน ๖ ลำ พร้อมอุปกรณ์เสริม ของกองทัพอากาศ เป็นการจัดหาเพื่อนำมาทดแทนเครื่องบินขับไล่ F ๕ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเป็นเครื่องบินที่ใช้งานมากกว่า ๓๐ ปี ซึ่งหากจะทำการซ่อมบำรุงก็จะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ประกอบกับประสิทธิภาพในการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามันไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีของเครื่องบินขับไล่ได้เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น เมื่อเครื่องบินขับไล่ F ๕ ไม่สามารถที่จะพัฒนาให้เทียบเท่าเครื่องบินขับไล่ในปัจจุบันได้ กองทัพอากาศจึงมีความจำเป็นต้องจัดหาเครื่องบินขับไล่ที่ทันสมัย เช่น เครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D มาทดแทน เนื่องจากเป็นเครื่องบินที่มีระบบเรดาร์และระบบการติดตั้งอาวุธกับเครื่องบินที่ดี ประกอบกับมีระบบการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ กับสถานีเรดาร์ภาคพื้นได้ โดยความคืบหน้าของการจัดซื้อในปัจจุบันเครื่องบินดังกล่าวได้ผลิตแล้วเสร็จจำนวน ๒ ลำและประเทศผู้ผลิต (สวีเดน) จะทำการส่งมอบให้กับกองทัพอากาศก่อนจำนวน ๖ ลำ ภายในต้นปี ๒๕๕๔ คือ

ภายในเดือนมกราคม ๒๕๕๔ จำนวน ๓ ลำ และภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ อีกจำนวน ๓ ลำ ซึ่งในระหว่างนี้ กองทัพอากาศได้ส่งนักบินไปทำการฝึกบิน และเรียนรู้เทคโนโลยีที่ประเทศสวีเดนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ส่วนสาเหตุที่กองทัพอากาศต้องจัดหาเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D มาเพิ่มอีกจำนวน ๖ ลำ เนื่องจากเครื่องบิน ๑ ผุ่ จะต้องประกอบไปด้วยเครื่องบินอย่างน้อย ๑๖ ลำ แต่เนื่องจากติดขัดในเรื่องของงบประมาณกองทัพอากาศจึงขออนุมัติจัดซื้อจัดหาเครื่องบินเพียง ๑๒ ลำ ซึ่งนับว่าเป็นผุ่บินที่อยู่ในระดับต่ำสุด ประกอบกับเครื่องบินจะต้องมีวงรอบของการซ่อมบำรุง ซึ่งหากพิจารณาตามแผนยุทธการแล้วการใช้เครื่องบินขับไล่ต้องมีเครื่องบินจำนวนหนึ่งที่อยู่ในสภาพเตรียมพร้อมในการขึ้นบินสกัดกั้นข้าศึกหรือกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหากกองทัพอากาศมีเครื่องบินอยู่เพียงจำนวน ๖ ลำ อย่างน้อยที่สุดต้องมีเครื่องบินพร้อมบิน ๔ ลำ อีก ๒ ลำ อยู่ในวงรอบของการซ่อมบำรุง แต่หากมีเครื่องบินพร้อมบินไว้เพียง ๔ ลำ กองทัพอากาศก็ไม่สามารถที่จะทำการรบได้ ดังนั้น จึงต้องมีการขออนุมัติจัดซื้อเพิ่มเติมอีก ๖ ลำ จึงจะครบเป็นผุ่บินที่จะทำการรบได้อย่างสมบูรณ์แบบ

๒) อุปกรณ์เสริมของเครื่องบินกริฟเพน

กองทัพอากาศให้ข้อมูลว่าการจัดหาเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D ในวงเงินงบประมาณดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้หมายความว่า เป็นวงเงินจัดซื้อเฉพาะตัวอากาศยาน แต่เป็นการจัดซื้อพร้อมอุปกรณ์ อะไหล่ การส่งกำลังบำรุง การฝึกอบรบ การปรับปรุงอาคารสถานที่ และการบริหารโครงการ ดังนั้นการจัดซื้อในวงเงินดังกล่าวจะเป็นเหมือนการจัดหาระบบ Network Centric Warfare เนื่องจากในโลกของการรบในปัจจุบัน กำลังรบทางอากาศจะไม่ได้นำจำนวนเครื่องบินมาเป็นตัวตั้งแต่จะพิจารณาจากระบบการปฏิบัติการที่มีเครือข่ายเป็นศูนย์กลางมาเป็นหัวใจของการรบ เพราะฉะนั้น สิ่งที่มาพร้อมกับการจัดหาในครั้งนี้จะประกอบด้วย ๑) ระบบซอฟต์แวร์ที่เรียกว่าระบบ Network Centric Air force ซึ่งเป็นการใช้ระบบดิจิทัลควบคุมระบบการรบทั้งหมดโดยมีเครื่องมือที่เรียกว่า Technical Data Link มาเป็นอุปกรณ์เชื่อมโยงข้อมูลทางยุทธวิธี และ ๒) อุปกรณ์สนับสนุนต่าง ๆ เช่น ระบบ Simulator ที่ทันสมัยที่สุด และระบบ Mission Planning System ที่เป็นระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมด

สำหรับโครงการปรับปรุงเครื่องบิน F - 16 A/B ให้มีขีดความสามารถในการรบสูงขึ้นหรือที่เรียกว่าโครงการ MLU นั้น โครงการ Focal Up ได้เสร็จสิ้นไปแล้ว ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการในส่วนของFocal Star ซึ่งกองทัพอากาศได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการในช่วงที่ ๑ จำนวน ๖ ลำ เป็นการปรับปรุงในตัวโครงสร้างของเครื่องทั้งหมด โดยทำการปรับปรุงระบบ AVIONICS ระบบอาวุธ และระบบป้องกันตนเอง เพื่อให้สามารถเชื่อมต่อข้อมูลในระบบดิจิทัลของเครื่องบิน F - 16 A/B ได้ เนื่องจากตัวระบบ AVIONICS ชุดเก่าไม่มีระบบ Data Link เป็นการดำเนินโครงการในกรอบวงเงิน ๖,๙๐๐ ล้านบาท ผุ่กพันงบประมาณเป็นเวลา ๓ ปี จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ซึ่งการที่กองทัพอากาศได้รับอนุมัติงบประมาณในครั้งนี้ จะทำให้กองทัพอากาศสามารถจัดหาและปรับปรุงเครื่องบินในภารกิจปกป้องพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตยของประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับประเด็นของอาวุธที่ติดตั้งกับเครื่องบินนั้น ในการส่งมอบเครื่องบินระยะแรกจำนวน ๖ ลำ จะไม่มีอาวุธติดตั้งกับเครื่องบินส่งมาด้วย เนื่องจากรัฐบาลไม่ได้อนุมัติให้กองทัพอากาศจัดซื้ออาวุธที่ติดตั้งกับเครื่องบินเนื่องด้วยข้อจำกัดของงบประมาณ แต่เนื่องจากเครื่องบินกริฟเพน(Gripen 39 C/D) เป็นเครื่องบินในเจนเนอเรชั่น (Generation) ที่ ๔.๕ ที่ใช้เซนเซอร์ (Sensor) ควบคุมระบบการทำงานทั้งลำไม่ว่าจะเป็นในส่วน of เครื่องยนต์กลไก ระบบอิเล็กทรอนิกส์ และระบบอาวุธ ซึ่งหากเซนเซอร์ (Sensor) จุดใดจุดหนึ่ง

ไม่ครบระบบภายในเครื่องบินก็จะไม่ทำงาน ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นนี้กองทัพอากาศได้หาแนวทางในการแก้ไข ปัญหาเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) เสนอขออนุมัติงบประมาณจากรัฐบาลในการจัดหาอาวุธติดกับเครื่องบินเพื่อนำมาติดตั้งกับเครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) ต่อไป และ ๒) สำหรับเครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) จำนวน ๖ ลำที่ประเทศสวีเดนจะส่งมาในระยะแรก

แม้จะไม่มีอาวุธติดตั้งมากับเครื่องบิน แต่กองทัพอากาศจะมีอุปกรณ์ที่สามารถนำมาติดตั้งทดแทน เพื่อให้เครื่องบินสามารถทำงานและนักบินสามารถใช้ทำการฝึกบินไปก่อนได้ ซึ่งแม้กองทัพอากาศจะไม่ได้ รับการอนุมัติงบประมาณให้จัดหาอาวุธติดตั้งกับเครื่องบินในเบื้องต้น แต่โครงการจัดหาเครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) จำนวน ๖ ลำ ของกองทัพอากาศในระยะแรกนี้ กองทัพอากาศจะได้ระบบเทคโนโลยี การรบที่ทันสมัย เป็นระบบที่สามารถเชื่อมโยงทางยุทธวิธีแบบอัตโนมัติ และเป็นระบบที่มีเครือข่ายเป็น ศูนย์กลาง หรือที่เรียกว่า “Network Centric Warfare” มาด้วย

๓) งบประมาณการจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน

ทั้งนี้ โครงการจัดหาเครื่องบินกริฟเพน (Gripen 39 C/D) จากประเทศสวีเดนเป็นโครงการผูกพัน ข้ามปีงบประมาณ ๕ ปี ในวงเงินงบประมาณ ๑๙,๐๐๐ ล้านบาท การชำระราคาจะแบ่งชำระเป็นงวด กำหนดชำระปีละ ๓ ครั้ง ปัจจุบันชำระราคาไปแล้วจำนวน ๓ งวด ตามรายละเอียด ดังนี้ งวดที่ ๑ จำนวน ๒,๗๕๒ ล้านบาท ชำระเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ งวดที่ ๒ จำนวน ๑,๗๑๘ ล้านบาท ชำระเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๒ งวดที่ ๓ จำนวน ๑,๓๗๕ ล้านบาท ชำระเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ส่วนงบประมาณโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ อนุมัติเงินจำนวน ๑๙,๐๐๐ ล้านบาท จำนวน ๖ ลำ เป็นโครงการระยะ ๕ ปี ซึ่งกองทัพอากาศจ่ายไปแล้วจำนวน ๑๘,๒๘๔ ล้านบาท คงเหลือ ๗๑๖ ล้านบาท ใช้เป็นงบประมาณปรับปรุงอาคารสถานที่และระบบบริหารโครงการ โดย กองทัพอากาศได้ดำเนินโครงการในระยะที่หนึ่งไปแล้ว และกำลังเข้าสู่การดำเนินการในระยะที่สอง ซึ่ง มติคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการแล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ในการจัดหาเครื่องบินขับไล่ฝูงที่สอง จำนวนอีก ๖ ลำ ทั้งนี้ เมื่อปี ๒๕๓๔ กองทัพอากาศได้เสนอขออนุมัติเครื่องบินขับไล่ทั้งฝูงบิน แต่ มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติเพียงครั้งฝูงบิน ดังนั้น กองทัพอากาศจึงมีความจำเป็นที่จะเสนอขอเพิ่มเติม เพื่อให้ ครบทั้งฝูงบินตามวัตถุประสงค์เดิมของกองทัพอากาศ

สำหรับแผนการจ่ายเงินงวดในการจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ ซี/ดี ฝูงแรกจำนวน ๖ ลำ เป็นเงิน ๑๘,๒๘๔ บาท นั้น กองทัพอากาศได้จ่ายล่วงหน้าแล้วจำนวน ๒ งวด และต้องจ่ายอีก ๑๒ งวด จนครบ โดยขณะนี้ได้จ่ายไปแล้ว ๖ งวด รวมเป็นเงิน ๑๒,๗๙๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนกรณีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ข้อสัญญานั้น ตามมติคณะรัฐมนตรีได้ระบุว่า จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อสัญญาได้ก็ต่อเมื่อข้อสัญญานั้นเป็น เรื่องไม่สำคัญ และไม่กระทบต่อวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ ดังนั้น หากต้องขยายเวลาหรือมีการเปลี่ยนแปลง วงเงินงบประมาณจะไม่สามารถแก้ไขข้อสัญญาที่ดำเนินการต่อกันได้

๔) การรับมอบเครื่องบินกริฟเพน

หลังจากที่กองทัพอากาศได้ทำสัญญาซื้อเครื่องบินขับไล่กริฟเพน ๓๙ ซี/ดี จากประเทศสวีเดน เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แล้ว การสร้างเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ ซี/ดี จะใช้เวลาทั้งหมด ๓๖ เดือน แต่ก่อนจะครบตามจำนวน ในเดือนมกราคม ๒๕๕๔ กองทัพอากาศจะได้มาก่อน ๓ ลำ เป็นที่หนึ่งคู่ จากนั้นในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ กองทัพอากาศจะได้อีก ๓ ลำ เป็นที่หนึ่งคู่ ๑ ลำ และที่หนึ่งเดี่ยว ๒ ลำ จนครบ ๖ ลำ และ งบประมาณสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ กองทัพอากาศจะได้เครื่องบินแจ้งเตือนภัยทางอากาศหรือเรดาร์ลอยฟ้า

จำนวน ๑ ลำ จากจำนวน ๒ ลำ ที่ประเทศสวีเดนให้มาแบบไม่คิดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีเครื่องบิน Saab 340 สำหรับการฝึกจำนวน ๑ เครื่อง รับมอบจากประเทศสวีเดนเป็นข้อเสนอพิเศษอีกด้วย

๕) ประเด็นการฝึกนักบิน

เนื่องจากเครื่องบินกริพเพน(Gripen 39 C/D) เป็นเครื่องบินที่ทำงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ๕๐ เปอร์เซนต์ และทำงานโดยคนอีก ๕๐ เปอร์เซนต์ ดังนั้น ในช่วงระยะเวลาที่รอรับการส่งมอบเครื่องบิน ในระยะแรก จำนวน ๖ ลำแรก ซึ่งคาดว่าจะได้รับมอบภายในปี ๒๕๕๔ กองทัพอากาศอยู่ในระหว่างการฝึกเตรียมและให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของเครื่องบินกริพเพน (Gripen 39 C/D) ให้กับนักบินของ กองทัพอากาศ ทั้งนี้ เพื่อปรับให้คนสามารถทำงานร่วมกับเทคโนโลยีให้ได้มากที่สุด โดยในจำนวน ๖ ลำแรกที่ กองทัพอากาศจัดหาจะเป็นเครื่องบินที่นั่งคู่จำนวน ๔ ลำ และที่นั่งเดี่ยวจำนวน ๒ ลำ วัตถุประสงค์ของการจัดหาในลักษณะนี้เพื่อที่จะนำมาใช้ทำการฝึกนักบินทั้งหมด ทั้งนี้ กองทัพอากาศได้พิจารณาคัดเลือก นักบินประเภทครูนักบินที่มีชั่วโมงบินมากกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมง ไปฝึกบิน โดยทำการฝึกบินสกดักันและฝึก บินรักษาผลประโยชน์ทางทะเลอ่าวไทย และทะเลอันดามัน ขณะนี้ได้รับการรายงานว่าไม่พบปัญหา ข้อขัดข้องแต่อย่างใด

อนึ่ง สำหรับเครื่องบินเอฟ ๑๖ ที่กองทัพอากาศมีอยู่ทั้งหมด ๕๗ ลำนั้น กองทัพอากาศได้มีแผน ปรับปรุงยุทธศาสตร์การบินไว้ โดยผ่านแผนระยะที่หนึ่งแล้ว และกำลังเข้าสู่แผนระยะที่สองที่จะปรับปรุง ระบบการบิน และระบบอาวุธให้มีความทันสมัย สามารถปฏิบัติการคู่กับเครื่องบินขับไล่กริพเพน ๓๙ ซี/ดี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามโครงการจัดหาเครื่องบินขับไล่กริพเพน ๓๙ ซี/ดี ในระยะที่สองยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการจัดหาเครื่องบินขับไล่ให้ครบเต็มฝูงบิน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทาง อากาศให้ทัดเทียมกับกองกำลังจากประเทศเพื่อนบ้าน

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเห็นว่ากำลังพลและนักบินของกองทัพอากาศคุ้นเคยกับเทคโนโลยีการบิน ของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างดีโดยเฉพาะเครื่องบินในตระกูล F 16 การที่กองทัพอากาศตัดสินใจที่จะ จัดหาเครื่องบินกริพเพน (Gripen 39 C/D) มาประจำการก่อนโดยที่ยังไม่มีอาวุธติดตั้งมากับเครื่องบิน ด้วย ถือว่าเป็นช่องโหว่สำคัญของการดำเนินการจัดหา เนื่องจากยังไม่แน่นอนว่าอีกกี่ปีรัฐบาลจึงจะอนุมัติ งบประมาณให้กับกองทัพอากาศเพื่อจัดหาอาวุธติดตั้งกับเครื่องบินได้ ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหาที่สำคัญใน เวลานี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันผลักดันโครงการให้รัฐบาลพิจารณาอนุมัติงบประมาณเพื่อจัดหา เครื่องบินกริพเพน (Gripen 39 C/D) ในระยะที่สองมาประจำการในกองทัพอากาศให้เร็วที่สุด

(๒) การที่กองทัพอากาศมีเครื่องบินกริพเพน (Gripen 39C/D) มาประจำการในระยะแรกเพียง ๖ ลำไม่สามารถทำให้กองทัพอากาศครองน่านฟ้าในภูมิภาคอาเซียนได้ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทาง การแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น กองทัพอากาศควรได้นำเครื่องบิน F 16 ที่มีอยู่ประจำการในกองทัพขณะนี้มาทำการ อัปเกรด (Upgrade) เป็นเครื่องบิน F 18 เพื่อนำมาใช้ป้องกันประเทศในระหว่างรอเครื่องบินกริพเพน (Gripen 39 C/D) ในระยะที่สองไปก่อน เนื่องจากรัฐบาลอาจจะพิจารณาอนุมัติงบประมาณให้ได้เร็วกว่า

(๓) เกี่ยวกับการพิจารณาจัดหาเครื่องบินของกองทัพอากาศที่ค่อนข้างหลากหลาย โดยจากเดิม พิจารณาจัดหาจากประเทศสหรัฐอเมริกา จนเปลี่ยนมาเป็นของประเทศสวีเดนในการพิจารณาครั้งนี้ เนื่องจากกองทัพอากาศเห็นว่าเครื่องบินกริพเพน (Gripen 39 C/D) เป็นเครื่องบินที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพดีกว่าเครื่องบิน F 16 ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้น เห็นว่า ประเทศสวีเดนเป็นประเทศที่ ไม่เคยผ่านสงครามมาก่อนต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่ผ่านสงครามมาในหลายรูปแบบ ดังนั้น เพื่อการเป็น

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

กองทัพอากาศ ชี้แนะในภูมิภาคอาเซียน กองทัพควรได้จัดหาเครื่องบินจากทั้งทางประเทศในทวีปยุโรป และในประเทศสหรัฐอเมริกามาประจำการด้วยจะเป็นการดีที่สุด

(๕) เนื่องจากการจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D ของกองทัพอากาศ เป็นการจัดซื้อระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสวีเดน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ ระบุว่า “หนังสือสัญญาใดมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา” และจากการตรวจสอบวาระการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๕๐ ในสมัยรัฐบาลของพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี การอนุมัติให้จัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D ของกองทัพอากาศในระยะแรกก็ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติในสมัยนั้น ซึ่งยังไม่แน่นอนว่าจะเป็นการกระทำที่ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ดังนั้น ด้วยความหวังใยกองทัพอากาศเมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้จัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D ในระยะที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ อีกครั้งหนึ่ง กองทัพอากาศก็ควรที่จะเสนอให้รัฐบาลนำมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบด้วย

(๕) คณะกรรมาธิการมีความห่วงใยเกี่ยวกับการใช้งบประมาณในการจัดหายุทโธปกรณ์ของกองทัพอากาศ เนื่องจากคณะกรรมาธิการเห็นว่าการจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพน ๓๙ C/D ของกองทัพอากาศ แม้จะได้ระบบและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ มาด้วย แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องซื้ออุปกรณ์เสริมประสิทธิภาพในการทำงานอื่น ๆ เพิ่มเติม ยกตัวอย่างเช่น ตัว Sensor Port สำหรับติดตั้งเรดาร์เพื่อใช้สำหรับการยิงโจมตีภาคพื้น หรืออุปกรณ์การชี้เป้าให้สามารถยิงได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งอุปกรณ์เสริมทุกอย่างล้วนต้องใช้เงินงบประมาณแผ่นดินในการจัดหา ดังนั้น จึงขอให้กองทัพอากาศได้นำข้อห่วงใยของคณะกรรมาธิการไปประกอบการพิจารณาในการดำเนินการจัดซื้อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เข้าสู่กองทัพในอนาคตต่อไป โดยจะให้นักบินรุ่นใหม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดหายุทโธปกรณ์ภายในกองทัพด้วย

(๖) เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพนของประเทศโรมาเนียแล้ว รัฐบาลไทยใช้งบประมาณแพงกว่าเกือบเท่าตัว กล่าวคือ รัฐบาลไทยใช้งบประมาณจัดซื้อเครื่องบินขับไล่กริฟเพน ๓๙ ซี/ดี ในราคา ๓๙,๔๐๐ ล้านบาท ได้เครื่องบิน ๑๒ ลำ แต่ทางรัฐบาลประเทศโรมาเนียใช้งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ได้ถึง ๒๔ ลำ โดยเฉลี่ยจะแพงกว่าเครื่องละ ๑,๒๐๐ ล้านบาท ทำให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก จึงขอให้กองทัพอากาศตระหนักถึงความคุ้มค่าของงบประมาณแผ่นดินด้วย นอกจากนี้การที่รัฐบาลประเทศโรมาเนียจัดซื้อเครื่องบินกับประเทศสวีเดนเป็นการตกลงระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลด้วยกัน และมีระยะเวลาชำระเงินงวดภายใน ๑๕ ปี ผิดกับประเทศไทยที่ต้องวางเงินสดล่วงหน้า ๑๕ เปอร์เซ็นต์ และต้องจ่ายเงินสดหมดเมื่อรับเครื่องบินซึ่งคณะกรรมาธิการมีความเห็นว่าการมีข้อเสนอที่แตกต่างกันและฝ่ายประเทศไทยค่อนข้างได้รับข้อเสนอที่ไม่คุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับอีกประเทศหนึ่งที่ซื้อสินค้าประเภทเดียวกัน

(๗) โครงการจัดซื้อเครื่องบินขับไล่กริฟเพน ๓๙ ซี/ดี จากประเทศสวีเดนว่าเป็นการตกลงระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลและมีการผูกพันงบประมาณต่อเนื่องในวงเงินจำนวนมาก แต่เหตุใดไม่มีกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐

(๘) คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า หลังจากกองทัพอากาศได้เครื่องบินขับไล่กริฟเพน ๓๙ ซี/ดี ครบทั้ง ๑๒ ลำแล้ว งบประมาณจำนวนมากที่ตามมาก็คือ ชิ้นส่วนประกอบการติดอาวุธที่ต้องเตรียมพร้อมเพื่อการรบ ตลอดจนค่าบำรุงรักษาต่าง ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเครื่องบินขับไล่ เอฟ ๑๖ ที่ใกล้ปลดประจำการ ดังนั้น กองทัพอากาศควรต้องมีแผนการดำเนินการของงบประมาณเพิ่มเติมอีก จึงขอให้รอบคอบและนึกถึงผลประโยชน์ของชาติให้สำคัญและมากที่สุดด้วย

เรื่องที่ ๒๑

๑. เรื่องพิจารณา อำนาจหน้าที่และการจัดอัตรากำลังของกองพลทหารม้าที่ ๑ และกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ (การประชุมครั้งที่ ๑๘/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองทัพบก

๓. ประเด็นพิจารณา

ในปัจจุบันกองทัพบกมีการจัดหน่วยทหารม้าที่เป็นกองพลมี ๒ กองพล คือ (๑)กองพลทหารม้าที่ ๑ และ (๒)กองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ ซึ่งผังการจัดหน่วยนั้น ถ้าแบ่งกลุ่มหลักๆจะแบ่งได้ ๒ กลุ่มคือฐานกองพลที่เป็นเรื่องของการสนับสนุนการรบ และส่วนดำเนินกลยุทธ์หลักที่เป็นเรื่องของการกำลังรบ โดยในส่วน(๑) กองพลทหารม้าที่ ๑ มีที่ตั้งหน่วยอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จะประกอบด้วย ๒ กรมคือ กรมทหารม้าลาดตระเวนที่ ๒ และกรมทหารม้าลาดตระเวนที่ ๓ ซึ่งจะมีหน่วยรองรับด้วยกันทั้งหมด ๓ กองพันใน ๑ กรม ทั้งนี้ กรมทหารม้าลาดตระเวนที่ ๒ จะประกอบด้วย กองพันทหารม้าลาดตระเวนที่ ๗ กองพันทหารม้าลาดตระเวนที่ ๑๐ และกองพันทหารม้าลาดตระเวนที่ ๑๒ ส่วนกรมทหารม้าลาดตระเวนที่ ๓ เป็นกรมยานเกราะ จะประกอบด้วยกรมทหารม้าที่ ๑๓ กรมทหารม้าที่ ๑๕ กองพันทหารม้าที่ ๑๓ กองพันทหารม้าที่ ๑๕ และกองพันทหารม้าที่ ๑๘ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ที่กองพลทหารม้าที่ ๑ รับผิดชอบจะอยู่ในพื้นที่ของกองทัพภาคที่ ๓ ในส่วน(๒) กองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ มีที่ตั้งหน่วยอยู่ที่ สนามเป้า ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ และจังหวัดสระบุรี ซึ่งการจัดหน่วยจะเป็นเช่นเดียวกับกองพลทหารม้าที่ ๑ ที่แบ่งเป็น ๒ ส่วนหลักๆคือ ส่วนของฐานกองพล ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกองพลทหารม้าที่ ๑ และส่วนดำเนินกลยุทธ์หลัก ประกอบด้วย ๓ กรม ได้แก่ ๑)กรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ซึ่ง ประกอบด้วย กองพันทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ กองพันทหารม้าที่ ๓ รักษาพระองค์ ที่เป็นกองพันทหารม้ายานเกราะ และกองพันทหารม้าที่ ๑๗ รักษาพระองค์ ที่เป็นกองพันรถถัง ๒)กรมทหารม้าที่ ๔ มีหน่วยหลัก ๓ กองพันด้วยกัน คือ กองพันทหารม้าที่ ๕ เป็นกองพันรถถัง กองพันบรรทุยกยานเกราะที่ ๑๑ และกองพันยานเกราะที่ ๒๕ และ ๓)กรมทหารม้าที่ ๕ มีหน่วยรองหลักด้วยกัน ๓ กองพัน คือ กองพันทหารม้าที่ ๒๐ รักษาพระองค์เป็นกองพันรถถัง ๑ กองพัน ส่วนกองพันทหารม้าที่ ๒๓ และกองพันทหารม้าที่ ๒๔ เป็นกองพันยานเกราะทั้งนี้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ใน ๑ กรมทหารม้ามาตรฐานจะประกอบไปด้วย ๑ กองพันรถถัง กับ ๒ กองพันทหารม้าบรรทุยกยานเกราะ โดยกองพลทหารม้าที่ ๒ ค่อนข้างจะเป็นกองพลมาตรฐานที่มีการจัดหน่วยที่แน่นอน มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ซึ่งกรมทหารม้ามาตรฐาน จะมีอำนาจหน้าที่ภารกิจในการเข้าประชิดและทำลายกำลังข้าศึกด้วยการยิง การดำเนินกลยุทธ์และการช่มขวัญ ซึ่งขีดความสามารถของกรมการทหารม้า จะปฏิบัติการยุทธด้วยอำนาจการยิงที่รุนแรงมีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่และมีอำนาจการช่มขวัญสูง เข้าตีหรือตีโต้ตอบภายใต้การยิงของข้าศึก รวมทั้งทำลายอากาศยานของข้าศึกด้วยการยิง กองพลทหารม้าที่ ๑ จะมีอัตราการจัดอาวุธยุทโธปกรณ์ที่สมบูรณ์ในตัวเองทั้งทางด้านยุทธการและธุรการ สำหรับปฏิบัติการรบทางพื้นดินโดยกองพลมีโครงสร้างการจัดที่ค่อนข้างตายตัว ซึ่งแบ่งออกเป็นฐานกองพล กล่าวคือ ฐานกองพลจะรวมถึงส่วนควบคุมบังคับบัญชา ส่วนลาดตระเวน ส่วนสนับสนุนการรบ และส่วนสนับสนุนการช่วยรบ และส่วนดำเนินกลยุทธ์จะเป็นกองพลที่ได้รับการบรรจุมอบหมายดำเนินกลยุทธ์ในจำนวนที่คงตัวคือ ๓ กรมทหารม้า โดยทั้ง ๓ กรมทหารม้าจะมีการจัดที่เหมือนกันทุกๆกรม ซึ่งในทาง

ด้านยุทธการเป็นการรวมเอาคุณลักษณะขีดความสามารถของทหารม้ารถถังและทหารม้ายานเกราะเข้าด้วยกัน มีอำนาจการยิงสนับสนุนในอัตราจึงมีความสมบูรณ์ในตัวเองทั้งทางด้านธุรการและยุทธการ

ส่วนกองพลทหารม้าที่ต่อท้ายว่า “รักษาพระองค์” นั้น ขึ้นอยู่กับหน่วยตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีภารกิจดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับราชวงศ์หรือไม่ และกองพลทหารม้าที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น กำลังอยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาของกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ การจัดตั้งกองพลทหารม้าขึ้นมา ๑ กองพลประมาณการว่าจะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนเงินนับหมื่นล้านบาทขึ้นไป

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ขอให้กองทัพดำเนินการปรับปรุงกองพลทหารม้าที่ ๑ ซึ่งปัจจุบันยังขาดอยู่ ๑ กรม ให้สมบูรณ์ก่อนที่จะจัดตั้งกองพลทหารม้าที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้ เพื่อให้กองพลทหารม้าที่ ๑ สามารถรองรับภารกิจในการต่อต้านภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งการทำสงครามได้อย่างเต็มศักยภาพเป็นกองมาตรฐานเช่นเดียวกับกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์

(๒) การของบประมาณปีต่อไป คือ ปี ๒๕๕๔ นั้น ขอให้กองพลทหารม้าที่ ๑ และกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ จัดทำข้อมูลให้ละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญ ความจำเป็นที่จะต้องซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์โดยเฉพาะรถถังเพื่อใช้ในภารกิจในการต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงให้สำนักงบประมาณรับทราบอย่างชัดเจน ทั้งนี้ คณะกรรมการการทหารในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติจะให้การสนับสนุนอีกทางหนึ่งเพื่อให้กองพลทหารม้าได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างพอเพียงในการดำเนินงานดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ ๒๒

๑. **เรื่องพิจารณา** ใบอนุญาตให้นำอาวุธปืนเข้ามาในราชอาณาจักรหรือใบ ป. ๕ (การประชุมครั้งที่ ๑๙/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กระทรวงมหาดไทย

๓. ประเด็นพิจารณา

เดิมกระทรวงมหาดไทยได้จำกัดโควตาในการจัดจำหน่ายอาวุธปืน จึงทำให้อาวุธปืนมีราคาแพง และประกอบกับมีภัยคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินสูงขึ้น ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงมีการยกเลิกหนังสือจำกัดโควตาและให้ผู้นำเข้าอาวุธปืน โดยมีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๔๒๑/๒๕๕๒ อนุญาตให้เจ้าหน้าที่รัฐและพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยซื้ออาวุธปืนได้ และออกใบอนุญาตให้ร้านค้าอาวุธปืนนำเข้าอาวุธปืนได้ กล่าวคือ อาวุธปืนยาวทุกชนิด ทุกขนาด ไม่เกินใบอนุญาตละ ๕๐ กระบอก และอาวุธปืนสั้นทุกชนิดไม่เกินใบอนุญาตละ ๓๐ กระบอก รวมทั้งจัดโครงการสวัสดิการจำหน่ายอาวุธปืนที่มีราคาถูกกว่าซื้อจากร้านค้าอาวุธปืนให้กับข้าราชการ พนักงานทุกกระทรวง เพื่อไว้ใช้ในการป้องกันตัวด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

ขอให้กระทรวงมหาดไทยทบทวนการตัดโครงการสวัสดิการจำหน่ายอาวุธปืนดังกล่าว เพราะหากมีการเปิดโอกาสให้มีการถือครองเป็นจำนวนมากและถ้าผู้ถือครองขาดสติไปใช้ในทางที่ผิด อาทิ การยิงกันเพียงเพราะเกิดกรณีชัรบถบาดหน้ากันเพียงเท่านั้น ซึ่งเท่ากับส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมความรุนแรงให้กับสังคมไทยและจะเป็นการทำให้ถูกมองว่านำอาวุธปืนมาแก้ปัญหาสังคม ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงควรเร่งจัดทำโครงการณรงค์ อบรม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องให้ประชาชนลดการถือครองอาวุธปืน อันจะเป็นการป้องกันการเกิดวัฒนธรรมที่รุนแรงในสังคมไทยต่อไป

เรื่องที่ ๒๓

๑. **เรื่องพิจารณา** แผน นโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนากองทัพด้านต่าง ๆ อาทิ กำลังพลและการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทหาร (การประชุมครั้งที่ ๒๐/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ปลัดกระทรวงกลาโหม

๓. ประเด็นพิจารณา

กระทรวงกลาโหมได้จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศขึ้น เมื่อปี ๒๕๔๖ และต่อมาในปี ๒๕๕๑ ได้ตั้งคณะกรรมการทบทวนยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ และมีคณะทำงานทบทวนยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศที่มีผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนกลาโหม เป็นหัวหน้าคณะรับผิดชอบในการดำเนินการขั้นต้น ซึ่งยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนากระทรวงกลาโหมให้มีขนาดโครงสร้าง การจัดหน่วย กำลังพลและยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสม ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณและข้อจำกัดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมจะมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาวะทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและภัยคุกคามที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศ

ส่วนการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น จะยึดแนวความคิดพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาควบคู่ไปกับการทหาร เพื่อลดการเกิดสถานการณ์รุนแรงและสร้างความสงบเรียบร้อย ตลอดจนให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมเพื่อให้สามารถบูรณาการร่วมกันโดยไม่รู้สึกรำมีความแตกต่าง ซึ่งในปัจจุบันกองทัพได้มีโครงการที่ดำเนินการให้ประชาชนมีความรัก สมานฉันท์ อาทิ โครงการไทยเข้มแข็ง

ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... ที่มีหลักการและเหตุผลเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารให้มีประสิทธิภาพเป็นเอกภาพ โดยมุ่งพัฒนาความทันสมัยของอาวุธยุทธโศปกรณ์ และพึ่งพาตนเองได้ นั้น เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว หากยังดำเนินการต่อไปจะมีผลทำให้กระทรวงกลาโหมมีการบริหารงานในรูปแบบรัฐวิสาหกิจ อันจะเป็นการขัดแย้งกับการเป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ และไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และแจ้งยืนยันให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงกลาโหม

ส่วนงบประมาณของกระทรวงกลาโหมที่ประสบปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจทำให้ได้รับจัดสรรในช่วงปี ๒๕๔๙-๒๕๕๑ เพียงร้อยละ ๑ กว่าๆ ของจีดีพี เท่านั้น ซึ่งจะต้องได้รับจัดสรรประมาณร้อยละ ๒ กว่าๆ ของจีดีพีขึ้นไป จึงจะสามารถดำเนินการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์หรือจัดหายุทธโศปกรณ์ให้กับเหล่าทัพได้ ซึ่งการจัดหายุทธโศปกรณ์ของกองทัพจะมีคณะกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้แต่งตั้งจะพิจารณาต่อจากที่หน่วยต่างๆนำเสนอขึ้นมาให้ หลังจากนั้นจึงจะส่งให้สภากลาโหมพิจารณา ทั้งนี้ ถ้าหากการจัดหา จัดซื้อยุทธโศปกรณ์ไม่โปร่งใสก็จะไม่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

และการแก้ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณนั้น กองทัพได้แก้ปัญหา โดยพยายามซ่อมแซมยุทธโปกรณ์ที่มีอยู่ให้ใช้ปฏิบัติการกิจได้ โดยยึดหลักความพอเพียง

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาทบทวนการจัดหายุทธโปกรณ์ โดยให้ความสำคัญถึงความสามารถในการนำมาบูรณาการใช้ร่วมกันของเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กระทรวงกลาโหมควรประสานกับทางรัฐบาล ขอให้ยกเว้นภาษีในการจัดซื้อจัดหายุทธโปกรณ์ ยุทธภัณฑ์ หรืออื่นๆที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคง อาทิ ยกเว้นการจัดเก็บภาษีน้ำมันที่ใช้ในการต่อต้านภัยคุกคามความมั่นคง

(๓) คณะกรรมการยินดีให้ความร่วมมือกับกองทัพในการสนับสนุนให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการป้องกันประเทศ เพื่อให้ขีดความสามารถทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน

(๔) กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยเฉพาะการสนับสนุนบริษัทของไทย ถึงแม้ว่าอาจจะต้องจัดซื้อแพงกว่าส่งนำเข้าจากบริษัทต่างประเทศ

(๕) กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญกับนายทหารชั้นผู้ใหญ่ระดับนายพลซึ่งมีจำนวนมากพอสมควรและอาจไม่ได้มีการมอบหมายภารกิจที่เหมาะสมให้จะทำให้เสียโอกาสในการนำบุคลากรที่มีคุณภาพมาใช้ในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๖) การแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีการจัดทำเนียบรายชื่อผู้ก่อความไม่สงบเพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือติดตามผู้ก่อเหตุการณ์ไม่สงบได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบและป้องกันการผิดพลาดในการจับกุม ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาความไม่สงบดังกล่าวขอให้เน้นการสร้างจิตสำนึกที่ดีร่วมกันว่าเป็นคนไทยเหมือนกัน มีใช้ห่มเทงบประมาณจำนวนมหาศาลลงไปอย่างเดียว

(๗) คณะกรรมการจะมีการจัดสัมมนาในเรื่องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ และการพลังงานทหาร พ.ศ. .... ในช่วงก่อนเปิดสมัยประชุมสภาคือ งบประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๕๓ โดยจะเชิญปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นประธานในพิธีจัดสัมมนาครั้งนี้ รวมทั้งเชิญเจ้าหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมเข้าร่วมสัมมนาด้วย

เรื่องที่ ๒๔

๑. เรื่องพิจารณา อำนาจหน้าที่การบังคับบัญชาและการสั่งปฏิบัติการเครื่องบินรบของกองทัพอากาศ ตลอดจนภารกิจและหน้าที่ของกรมการขนส่งทางอากาศ และบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และกฎระเบียบว่าด้วยการควบคุมจราจรทางอากาศน่านฟ้าไทย (การประชุมครั้งที่ ๒๑/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองทัพอากาศ กรมการขนส่งทางอากาศ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

๓. ประเด็นพิจารณา

ตามพระราชบัญญัติการจัตระเบียบกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศเพื่อป้องกันราชอาณาจักร โดยมีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการควบคุมและสั่งการปฏิบัติทางอากาศก็คือ กรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ โดยมีภารกิจหลักคือ การป้องกันทางอากาศ การปฏิบัติการทางอากาศยุทธวิธี การลาดตระเวนทางอากาศ การลำเลียงทางอากาศ การค้นหา และช่วยชีวิต การบริการจราจรทางอากาศ และการข่าวอากาศ โดยมี พลอากาศเอก ศรีเชาวน์ จันทร์เรือง เป็นผู้บัญชาการกรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ยุทธการทางอากาศ ซึ่งในทางปฏิบัติผู้บัญชาการทหารอากาศจะมอบหมายให้ศูนย์ยุทธการทางอากาศมีอำนาจในการสั่งการและควบคุมการใช้กำลังทางอากาศตามระบบการควบคุมทางอากาศยุทธวิธี ต่อหน่วยบินเฉพาะกิจ ที่บรรจุตามแผนยุทธการกองทัพอากาศหรือตามนโยบายและคำสั่งของผู้บัญชาการทหารอากาศ

สำหรับศูนย์ยุทธการทางอากาศจะเป็นหน่วยที่ขึ้นตรงต่อศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ โดยศูนย์ยุทธการทางอากาศจะมีภารกิจวางแผน สั่งการ และควบคุมการใช้กำลังทางอากาศทั้งหมด รวมทั้งการป้องกันภัยทางอากาศให้เป็นไปตามนโยบายและคำสั่งของผู้บัญชาการทหารอากาศ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ยุทธการทางอากาศ เป็นผู้บัญชาการและรับผิดชอบ ซึ่งหน่วยที่ขึ้นตรงต่อศูนย์ยุทธการทางอากาศจะประกอบไปด้วย หน่วยควบคุมทางอากาศยุทธวิธีจะปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทางภาคพื้นดิน เช่น กองทัพบกและกองทัพเรือ เป็นต้น และอีกหน่วยก็คือ หน่วยควบคุมอากาศยานแจ้งเตือน ซึ่งเป็นหน่วยในระบบป้องกันภัยทางอากาศ ส่วนเรื่องการวางกำลังหน่วยบินยุทธวิธีนั้น กองทัพอากาศได้วางกำลังไว้ตามกองบินต่าง ๆ ตามแผนป้องกันประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วย เครื่องบินขับไล่ เครื่องบินโจมตี เครื่องบินลำเลียง เครื่องบินลาดตระเวน รวมถึงเฮลิคอปเตอร์ และเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินหรือมีภัยคุกคามเกิดขึ้น ศูนย์ยุทธการทางอากาศสามารถส่งเคลื่อนย้ายหน่วยบินจากที่ตั้งปกติไปวางกำลัง ณ สนามบินที่เหมาะสมได้ทั่วประเทศ ตามแผนป้องกันประเทศ ส่วนหน่วยควบคุมอากาศยานแจ้งเตือนจะเป็นหน่วยที่ปฏิบัติการเชิงรับ โดยประกอบด้วยสถานีรายงานเคลื่อนที่ และหน่วยบินขับไล่สกัดกั้น ซึ่งศูนย์ควบคุมทางอากาศยุทธวิธีได้รับมอบอำนาจจากศูนย์ยุทธการทางอากาศในการสั่งเครื่องบินขึ้นสกัดกั้น

สำหรับภารกิจในการป้องกันภัยอากาศมี ๔ ภารกิจหลัก คือ ภารกิจการค้นหา ภารกิจการพิสูจน์ฝ่าย ภารกิจการสกัดกั้น และภารกิจในการทำลาย เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีด้านการบินมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเครื่องบินมีสมรรถนะสูง ดังนั้น ภารกิจการพิสูจน์ฝ่ายจะกระทำกันอย่างล่วงหน้าก่อนที่เครื่องบินจะเข้ามาในประเทศ จึงได้มีการกำหนดเขตพิสูจน์ฝ่ายออกไปนอกเส้นเขตแดนประเทศไทย ๑๐๐ ไมล์ทะเล โดยระยะ ๕๐-๑๐๐ ไมล์ทะเล จะเรียกว่าเขต Twilight Zone ซึ่งเป็นเขตที่จะต้องติดตาม

ความเคลื่อนไหวของอากาศยานทุกชนิดและในระยะจากเส้นเขตแดนไทยถึง ๕๐ ไมล์ทะเลจะเรียกว่า Midnight Zone จะเป็นเขตที่จะต้องสั่งการสกัดกั้น เมื่อพบว่าอากาศยานมีแนวโน้มที่จะบินเข้ามาในเขตประเทศไทยและมีท่าทีที่จะเป็นภัยคุกคามต่ออธิปไตยของไทย โดยมีการจัดวางเรดาห์และศูนย์ควบคุม รวมทั้งสิ้น ๑๔ แห่ง มีรัศมีในการตรวจจับที่ครอบคลุมทั่วประเทศ และเพื่อให้สามารถปฏิบัติการสกัดกั้นได้ทันทั่วทั้ง กองทัพอากาศจึงได้มีการจัดวางเครื่องบินขับไล่สมรรถนะสูงไว้ตามกองบินต่าง ๆ ได้แก่ เอฟ ๑๖ และเอฟ ๕ โดยสามารถวิ่งขึ้นฟากฟ้าได้ภายใน ๕ นาที

สำหรับกรณีที่เป็นข่าวว่ามีเครื่องบินขับไล่ เอฟ-๑๖ ของกองทัพอากาศติดตามเครื่องบินที่อดีต นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ใช้เป็นพาหนะในการเดินทางระหว่างอยู่บนน่านฟ้าประเทศไทย นั้น ผู้แทนกองทัพอากาศให้ข้อมูลว่าข่าวดังกล่าวไม่เป็นความจริง เพียงแต่กรณีระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา กองทัพอากาศมีความเป็นห่วงในเรื่องของสถานการณ์ความตึงเครียด จึงใช้ช่วงเวลาดังกล่าวฝึกการเตรียมความพร้อมในการอพยพประชาชนออกจากประเทศกัมพูชา ซึ่งกองทัพอากาศก็ได้เคยปฏิบัติมาก่อนหน้านี้แล้ว โดยเฉพาะต้องการให้นักบินคุ้นเคยกับสถานการณ์และเพื่อฝึกบินรักษาเขตแนวชายแดนตามแผนการบินที่กำหนดไว้ และกรณีการเคลื่อนย้ายเครื่องบินขับไล่เอฟ-๑๖ ไปสนามบินอยู่ตะเภานั้น ผู้แทนกองทัพอากาศได้ชี้แจงว่าไม่เป็นความจริงเนื่องจากกำลังทางอากาศก็อยู่ในฐานที่ตั้งปกติ ประกอบกับเครื่องบินที่อดีต นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ใช้เป็นยานพาหนะนั้น เท่าที่ทราบคือไม่ได้รับการอนุญาตให้บินผ่านน่านฟ้าไทย จึงไม่มีเหตุผลประการใดที่กองทัพอากาศจะต้องสั่งการให้เครื่องบินขับไล่สกัดกั้น ซึ่งข้อเท็จจริงเป็นเพียงการฝึกบินเตรียมความพร้อมตามแผนการบินของกองทัพอากาศเท่านั้น

สำหรับกรณีอากาศยานต่างชาติที่ทำการบินผ่านหรือขึ้น-ลงในราชอาณาจักรไทย นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ได้มีกฎหมายการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๒๘ และ ๒๙ กำหนดห้ามไม่ให้อากาศยานพลเรือนและอากาศยานทหารต่างประเทศบินผ่านหรือขึ้น-ลงในราชอาณาจักรโดยมิได้รับการอนุญาต เว้นแต่จะมีสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนหรือมีความตกลงกันระหว่างประเทศ หรือได้รับการอนุญาตเป็นพิเศษจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งในอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนจะต้องทำแผนการบินของเครื่องบินทุกลำ โดยยื่นขอรับสิทธิการบินต่อกรมการขนส่งทางอากาศ และจากนั้นต้องจัดทำแผนการบินของเครื่องบินทุกลำยื่นต่อหน่วยงานที่ให้บริการจราจรทางอากาศในแต่ละประเทศ

สำหรับกรณีเที่ยวบินที่อดีต นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ทำการขออนุญาตบินผ่านน่านฟ้าไทยนั้น ผู้แทนกรมการขนส่งทางอากาศกล่าวว่า เป็นเที่ยวบินที่ขออนุญาตแบบทิ้งไปและกลับ และได้มีการอนุญาตแล้วทิ้งไปและกลับ แต่ภายหลังได้มีการถอนอนุญาตในเที่ยวกลับ ซึ่งสามารถกระทำได้ หากมีเหตุที่เห็นว่าควรถอนการอนุญาต ซึ่งเหตุนี้แน่นอนอาจมาจากตัวอากาศยานเองหรือสิ่งที่อยู่ในอากาศยานนั้น ๆ

๔. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเห็นว่า การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เครื่องบินผ่านน่านฟ้าไทยนั้น เป็นเรื่องของความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ แต่เหตุที่ไม่อนุญาตหรืออนุญาตนั้นควรมีมาตรฐานเดียวกันในการใช้อำนาจหน้าที่ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องระมัดระวังในการใช้ดุลพินิจให้มาก และควรใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด ในการปฏิบัติ เพราะบางเรื่องประชาชนทราบแล้วอาจเกิดข้อสงสัยในมาตรฐานการใช้อำนาจก็เป็นได้

เรื่องที่ ๒๕

๑. เรื่องพิจารณา การจับกุมชาวต่างชาติและเครื่องบินสัญชาติสาธารณรัฐจอร์เจียลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามเข้ามาในประเทศไทย (การประชุมครั้งที่ ๒๒/๒ และครั้งที่ ๒๓/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ กรมศุลกากร และบริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

๓. ประเด็นพิจารณา

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เดินทางไปสถานที่เกิดเหตุในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลาประมาณใกล้เที่ยง โดยได้รับแจ้งว่าเหตุเกิดขึ้นในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา เครื่องบินทะเบียน AL-AWA สัญชาติจอร์เจีย ได้บินจากประเทศเกาหลีเหนือเพื่อเดินทางต่อไปยังประเทศศรีลังกา ในระหว่างทางได้แวะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงที่ท่าอากาศยานดอนเมือง จากการตรวจสอบบัญชีกำกับสินค้าระบุว่าเป็นส่วนประกอบเครื่องจักร จำนวน ๑๔๕ ชิ้น น้ำหนัก ๓๕,๘๘๔ กิโลกรัม เมื่อเปิดหีบห่อพบว่ามีลักษณะคล้ายอาวุธสงคราม ในการตรวจค้นครั้งนี้มีผู้แทนกองทัพอากาศ การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักข่าวกรองแห่งชาติและกรมศุลกากร ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นและยึดอาวุธดังกล่าว หลังจากนั้นได้นำของกลางส่งกองบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินคดีต่อไป นอกจากนี้ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมในประเด็นต่างๆ สรุปได้ ดังนี้

๑) สถานที่เกิดเหตุ เหตุเกิดที่หลุมจอดอากาศยานหมายเลข ๑๐๓ ท่าอากาศยานดอนเมือง

๒) เขตอำนาจสอบสวน เป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักรและการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๐

๓) ฐานความผิด ในเบื้องต้นได้ตั้งข้อหาพร้อมกันมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง โดยผิดกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๗๒ อัตราโทษจำคุกหนึ่งปีถึงสิบปี ปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

๔) สินค้าที่ตรวจพบ เป็นอาวุธสงครามประเภทหัวจรวดและเครื่องกระสุนปืนบรรจุอยู่ในเครื่องบิน น้ำหนักประมาณ ๓๕ ตัน นำส่งเก็บที่คลังแสงของกองทัพอากาศ อำเภอดุสิต จังหวัดนครสวรรค์

๕) ผู้ต้องหา ผู้ต้องหาจำนวน ๕ คน คือ ๑) นายอิสยาส อีสวาคอฟ อายุ ๕๖ ปี สัญชาติคาซัคสถาน ๒) นายวิกเตอร์ อับดุลลาเยฟ อายุ ๕๘ ปี สัญชาติ คาซัคสถาน ๓) นายมิกคาอิล พิฑูคู อายุ ๕๔ ปี สัญชาติเบลารุส ๔) นายอเล็กซ์ชานดะ ไชร์ปาเนฟ อายุ ๕๓ ปี สัญชาติคาซัคสถาน ๕) นายวิทาลี ชุมคอบ อายุ ๕๔ ปี สัญชาติคาซัคสถาน โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสิทธิผู้ต้องหา แจ้งสถานทูตประเทศคาซัคสถานและรัสเซีย การสอบปากคำได้จัดหาล่ามและทนายให้

๖) การสอบสวน ได้มีการสอบพยานจำนวน ๔-๕ ปาก และยังมีพยานที่ต้องสอบเพิ่มเติมอีกประมาณ ๑๐ ปาก เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานและอาจต้องมีการแจ้งข้อหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีวัตถุระเบิดโดยไม่ได้รับอนุญาต และความผิดฐานสำแดงเท็จตามกฎหมายศุลกากร นอกจากนี้ได้มีการขยายผลการสอบสวนไปยังกลุ่มคนร้ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรม

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

ทั้งนี้ จากกรณีดังกล่าวมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากร คือ กรณีที่เครื่องบินลำดังกล่าว บรรทุกสิ่งของหรือยุทธภัณฑ์เข้ามาภายในประเทศและไม่ได้แจ้งรายงานต่อพนักงานศุลกากร ซึ่งจะมี ประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ ๔ ส่วน ดังนี้ ๑) ประเด็นตามอนุสัญญาชิคาโก ข้อ ๒ ที่ระบุว่า “ภายใต้ บังคับแห่งบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ สายการบินที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะ ได้รับสิทธิขณะดำเนินการบินระหว่างประเทศ ได้แก่ ก) สิทธิในการบินผ่านอาณาเขตของภาคี ผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่แวะลง และ ข) สิทธิในการแวะลงในอาณาเขตดังกล่าวมิใช่เพื่อความมุ่ง ประสงค์ทางการค้า” ซึ่งจากกรณีดังกล่าวข้างต้น เครื่องบินสัญชาติสาธารณรัฐจอร์เจียได้ขออนุญาตลงจอดต่อกรมการบินพลเรือนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ในส่วนของอนุสัญญาชิคาโก จึงไม่มีประเด็น การกระทำความผิด ๒) ประเด็นตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ ที่ได้ระบุ ไว้อย่างชัดเจนว่า “ผู้ควบคุมอากาศยานทุกลำที่บรรทุกของมาแต่ภายนอกราชอาณาจักรต้องทำรายงาน อันถูกต้องยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เมื่ออากาศยานมาถึง สนามบินศุลกากร และถ้ามีการกระทำผิดต่อบทมาตรานี้ประการใดผู้ควบคุมอากาศยานมีความผิดต้อง ระวังโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท” ซึ่งจากการตรวจสอบเบื้องต้นของเจ้าหน้าที่ศุลกากรพบว่าสิ่งของ ที่บรรทุกมากับเครื่องบินลำดังกล่าวเป็นอาวุธสงครามชนิดร้ายแรงต่าง ๆ และไม่ได้ยื่นรายงานสิ่งของที่ บรรทุกมาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แม้จะเป็นสิ่งของผ่านแดนไม่ได้เป็นสิ่งของนำเข้าราชอาณาจักรก็มีความผิด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐ นี้ ๓) ประเด็นตามพระราชบัญญัติว่า ด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่ระบุว่า “ยานพาหนะใดที่เข้ามาใน ราชอาณาจักรเพื่อผ่านไปนอกราชอาณาจักร ถ้ามียุทธภัณฑ์อยู่ในยานพาหนะนั้น เจ้าของ หรือ ผู้ครอบครองยุทธภัณฑ์ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะตามลำดับคนใดคนหนึ่ง แล้วแต่กรณี ต้องแจ้งแก่ พนักงานศุลกากร ณ ด่านแรกที่มาถึงจากราชอาณาจักร เพื่อควบคุมหรือเก็บรักษายุทธภัณฑ์ไว้จนกว่า ยานพาหนะนั้นจะออกไปจากราชอาณาจักร” จากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวข้างต้น ผู้ควบคุมเครื่องบิน ไม่ได้แจ้งพนักงานศุลกากรเพื่อทราบและควบคุมยุทธภัณฑ์นั้นไว้ ดังนั้น จึงมีความผิดตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และต้องรับโทษตามมาตรา ๔๖ ของ พระราชบัญญัติฉบับเดียวกันที่ระบุว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และ ๔) ประเด็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยการไม่แจ้ง พนักงานศุลกากรนี้เป็นการหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัด หรือผิดเงื่อนไขในการขนานผ่านอากาศยาน ซึ่งส่งผล ให้เกิดการกระทำผิดตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามมาด้วย แม้ตาม มาตรา ๒๗ จะอยู่ในหมวดความผิดเนื่องจากการนำเข้าหรือส่งออกก็ตาม แต่ตามมาตรา ๑๒๑ ของ พระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุไว้ชัดเจนว่ากฎหมายศุลกากรทุกมาตราต้องใช้บังคับตลอดถึงการข้ามแดน หรือผ่านแดนด้วยไม่ว่าจะเป็นการผ่านแดนทางบก ทางเรือ หรือทางอากาศ ดังนั้น เมื่อเครื่องบิน ลำดังกล่าวมีการกระทำความผิดข้อห้ามข้อจำกัดในการผ่านแดนตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งแห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว ก็จะต้องผิดตามมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติ ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ ด้วย

การกระทำผิดของเครื่องบินลำดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดเฉพาะแต่ผิดกฎหมายหลายบท พิจารณาลงโทษบทหนักสุด คือ โทษตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่ กำหนดให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปีหรือทั้งจำ/ปรับ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

และศาลสามารถสั่งรับของนั้นได้ด้วย แต่อย่างไรก็ดี หากผู้ที่ถูกกล่าวหาประสงค์จะระงับคดีในชั้นศาล การสามารถทำได้ตามมาตรา ๑๐๒ ทวิ ของพระราชบัญญัติศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๖๕ เนื่องจากเป็นกรณีที่ราคาของรวมอากรมีมูลค่าเกินกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยกฎหมายระบุให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบที่จะพิจารณาระงับคดี และงดการฟ้องร้อง และการที่คณะกรรมการงดการฟ้องร้องเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มกันผู้กระทำผิดนั้นในการที่จะถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดอันนั้น ซึ่งตามเกณฑ์การระงับคดีของกรมศาลทหารในปัจจุบันเกี่ยวกับกรณีการหลีกเลี่ยงข้อจำกัดนี้จะให้ยกของกลางนั้นให้เป็นของแผ่นดิน

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) รายละเอียดของกลางที่ตรวจพบและยึดไว้มีอะไรบ้าง นั้น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ชี้แจงว่าวัตถุที่พบมีรูปร่างคล้ายจรวด และบางหีบห่อยังไม่ได้เปิดเนื่องจากเกรงว่าอาจจะเป็นอันตราย หากเป็นวัตถุระเบิด ในเบื้องต้นของกลางที่ตรวจพบเป็นเครื่องยิงจรวด ซึ่งเข้าองค์ประกอบของนิยามคำว่า “เครื่องกระสุน” และ “วัตถุระเบิด” พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาเครื่องกระสุนและวัตถุระเบิดไว้ในครอบครองโดยผิดกฎหมาย เนื่องจากของกลางที่ยึดได้ไม่มีลักษณะของระเบิดชีวภาพหรือระเบิดปรมาณู

(๒) ของกลางที่ยึดไว้จะดำเนินการต่อไปอย่างไร นั้น ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ได้ชี้แจงว่าสิ่งของที่ยึดได้เป็นวัตถุที่มีความร้ายแรงตามกฎหมายสากล ผู้ใดครอบครองหรือมีไว้จะเป็นความผิด ในส่วนของประเทศไทยจะพิจารณาแยกเป็น ๒ แนวทาง คือ ๑) หลักการปฏิบัติระหว่างประเทศภายใต้กรอบของสหประชาชาติ ซึ่งห้ามส่งออกอาวุธยุทธภัณฑ์ทุกชนิด ๒) กฎหมายภายในของประเทศที่มีผลบังคับใช้ภายในราชอาณาจักร เมื่อมีการกระทำความผิดในเส้นเขตแดนไทยและขัดกับกฎหมายภายในของประเทศเป็นเรื่องประเทศไทยต้องดำเนินการ หากไม่ได้ผ่านเขตแดนไทยประเทศไทยจะไม่เกี่ยวข้อง แต่กรณีนี้ถือว่าเป็นเข้าเส้นเขตแดนไทยและมีสิ่งของที่ผิดกฎหมายเจ้าหน้าที่จึงต้องดำเนินการตามกฎหมายเนื่องจากของกลางที่พบจะตรงกับคำจำกัดความ คำว่า “เครื่องกระสุน” ซึ่งถือว่ามีความผิดตามกฎหมายไทย ในเบื้องต้นกองปราบปรามได้มีหนังสือแจ้งไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด และขอให้อัยการสูงสุดมอบหมายให้มีพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เนื่องจากเป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร ปัจจุบันยังไม่มีกรมมอบหมายคดีจึงเป็นเพียงความผิดที่เกิดขึ้นในประเทศ ปัจจุบันเป็นหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ

(๓) ของกลางที่พบในเครื่องบินของประเทศจอร์เจีย ต้องส่งคืนประเทศจอร์เจียหรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ชี้แจงว่าเกี่ยวกับเรื่องของกลางนั้น ประเทศเจ้าของสัญชาติก็มีอำนาจในการดำเนินการแต่กรณีนี้หากมีการทำความผิดในประเทศไทย ประเทศไทยมีอำนาจในการดำเนินการ จึงต้องมาตกลงกันเพราะถือว่ามีอำนาจในการดำเนินการทั้งสองประเทศ โดยหลักของการพิจารณาต้องยึดสถานที่เกิดเหตุเป็นหลัก ส่วนประเด็นการซื้อขายถ้าไม่ชอบด้วยกฎหมายต้องถือว่าความผิดเกิดในประเทศไทย ประเทศไทยจึงมีอำนาจในการดำเนินคดี หากเป็นการซื้อขายโดยชอบด้วยกฎหมายประเทศไทยจะไม่เกี่ยวข้องแต่ก็ต้องพิจารณาด้วยว่าหากเข้ามาในเส้นเขตแดนไทยและผิดกฎหมายไทย ประเทศไทยก็มีอำนาจในการดำเนินการ

(๔) เครื่องบินที่ถูกจับได้รับเอกสิทธิ์ความคุ้มครองเหมือนกับกรณีของสถานทูตหรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ได้ชี้แจงว่าการจะได้รับเอกสิทธิ์ความคุ้มครองต้องพิจารณาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ส่วนกฎหมายอาญาทุกประเทศมีหน้าที่ในการปราบปรามความผิดที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดความสงบสุขของประชาชน ส่วนหลักความคุ้มกันระหว่างประเทศต้องพิจารณาตามอนุสัญญา เช่น เอกสิทธิ์ของสถานทูต โดยปกติไม่สามารถเข้าไปตรวจค้นสถานทูตของต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยได้ เว้นแต่

ได้รับอนุญาตเท่านั้น ส่วนกรณีเครื่องบินหรืออากาศยานยังไม่มีข้อตกลงในเรื่องของความคุ้มกันเหมือนกั
สถานทูต

(๕) ได้มีการสอบสวนเกี่ยวกับเส้นทางการบินหรือไม่ อย่างไร นั้น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ได้ชี้แจงว่าจากการสอบสวนของได้รับข้อมูลจากสำนักกำกับกิจการขนส่งทางอากาศ กรมการขนส่งทางอากาศ
พบว่าเกี่ยวกับเส้นทางการบินมีการขออนุญาตและขออนุญาตลงประเทศไทยมีตารางการบินชัดเจน โดยเส้นทาง
การบินระบุว่ามาจากกรุงเทพฯ ประเทศเกาหลีเหนือ เมื่อผ่านประเทศไทยจะบินไปประเทศโคลัมเบียต่อไป

(๖) การจับเครื่องบินและอาวุธครั้งนี้ สามารถส่งให้สหประชาชาติเป็นผู้ดำเนินการได้หรือไม่ นั้น
ผู้ชี้แจงกล่าวว่า เหตุการณ์นี้เปรียบเทียบได้กับคดียาเสพติด เมื่อผิดกฎหมายต้องดำเนินการตามกฎหมายของ
ประเทศที่ความผิดนั้นเกิดขึ้น หากไม่ดำเนินการจะเป็นกรณีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะเรื่องนี้ถือว่าม
ความผิดตามกฎหมายอาญา โดยหลักการแล้วสหประชาชาติไม่ได้มีอำนาจอธิปไตยเหนือประเทศสมาชิก
ในการดำเนินการเป็นเรื่องของประเทศสมาชิกที่จะดำเนินการอย่างไร หากประเทศไทยไม่ดำเนินการเรื่องนี้จะ
ถูกกล่าวหาว่าเป็นประเทศที่ให้มีการลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามอาจมีผลเสียหายเช่นกัน หากรัฐบาล
ไม่ประสงค์จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ต้องมีนโยบายชัดเจน เนื่องจากพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจในการด
เว้นการดำเนินคดี

(๗) การฝากขังผู้ต้องหาทั้ง ๕ คน มีบุคคลสำคัญของประเทศผู้ต้องหาเข้าเยี่ยมเยียนหรือไม่ และ
ประเทศคาคัสถานมีสัญญาทางการทหารกับประเทศไทยหรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ชี้แจง
ต่อที่ประชุมว่ามีเจ้าหน้าที่สถานทูตคาคัสถานเข้าเยี่ยมผู้ต้องหาทุกวัน ส่วนประเทศคาคัสถานไม่มีสัญญา
ทางการทหารกับประเทศไทย

(๘) อย่างไรก็ดีประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่าผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการจับ
อาวุธซึ่งประเทศไทยจะต้องเสียและอาจจะมีปัญหาตามมาเหมือนกรณีของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบ
กับผู้ต้องหาทั้ง ๕ คนเป็นชาวมุสลิมและเรื่องนี้ถือว่าเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย ทางสำนักงานสภา
ความมั่นคงแห่งชาติ ได้ติดตามและมีนโยบายในการดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร นั้น ผู้แทนสำนักงาน
สภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมสรุปได้ดังนี้ เกี่ยวกับเหตุการณ์การจับกุมเครื่องบินในครั้งนี้
เกิดจากความร่วมมือด้านการข่าวของหน่วยข่าวในประเทศไทยและหน่วยข่าวต่างประเทศ และกรณีนี้
สหรัฐอเมริกาไม่ได้เข้ามาชี้หน้า ส่วนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย เห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบใดๆ
เนื่องจาก ปัจจุบันการดำเนินการจับกุมยังไม่ได้ระบุ ว่า รัฐบาลของประเทศเกาหลีเหนือหรือประเทศศรีลังกามี
ส่วนเกี่ยวข้องในการสอบสวนระบุเพียงว่าเครื่องบินที่ถูกจับนั้นมีต้นทางและปลายทางไปที่ใดเท่านั้น สำหรับ
กรณีเกี่ยวกับสินบนนำจับ ยังไม่ได้มีการหารือกันในระดับนี้ ที่ได้หารือกันมีเพียงประเด็นค่าใช้จ่ายของ
กองทัพอากาศและเรื่องนี้กำลังพยายามให้สหประชาชาติเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจ การทำลาย ตามข้อ
มติของสหประชาชาติที่ ๑๘๗๔ ซึ่งประเทศไทยต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบและควรศึกษาตัวอย่างจาก
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรต ที่ประสบปัญหาเช่นเดียวกับเมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา สหรัฐอาหรับเอมิเรต ได้จับเรือ
ที่ขนอาวุธและรายงานสหประชาชาติเช่นกัน อาวุธที่ยึดได้ยังอยู่ในความครอบครองของสหรัฐอาหรับเอมิเรต
และยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เนื่องจากอยู่ในการพิจารณาของสหประชาชาติ อย่างไรก็ดีแนวทางในการ
ดำเนินการต่อไป สภาความมั่นคงแห่งชาติจะดำเนินการโดยไม่ให้มีผลกระทบต่อประเทศไทยวิธีที่ดีที่สุดคือ
ข้อมูลต้องมีเอกภาพและต้องมาแหล่งข้อมูลเดียวกัน ปัจจุบันยังไม่มีการประชุมหรือให้ร้ายประเทศใดว่ามี
ส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ในการดำเนินการต่อไปจะต้องตรวจสอบวิธีการทำลายอาวุธ และให้ความสำคัญ
เกี่ยวกับอาวุธเท่านั้น

ทั้งนี้ ในส่วนสถานทูต ได้มีสถานทูตของประเทศนิวซีแลนด์ได้เข้ามาหารือและขอร่วมมือในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อพิสูจน์ว่าประเทศของตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการสิทธิการทหารได้เสนอแนะว่าคดีนี้เป็นคดีระหว่างประเทศในการให้ข้อมูลต้องมีความระมัดระวังและควรเสนอให้สหประชาชาติเป็นผู้ดำเนินการซึ่งตามกฎหมายระหว่างประเทศสามารถทำลายอาวุธได้ นอกจากนี้การนำเสนอข่าวควรมีความเป็นเอกภาพและข้อมูลควรมาจากแหล่งเดียวกัน

(๒) คณะกรรมการสิทธิการทหารได้ตั้งข้อสังเกตว่าเครื่องบินที่จับได้เป็นเครื่องบินที่มีประสิทธิภาพสูงและอาวุธที่ลักลอบลำเลียงเป็นอาวุธที่หลายประเทศมีความต้องการ

(๓) สำหรับข่าวอาวุธในกองทัพของมาเลเซียได้มีการสูญหายไป ลักษณะเช่นนี้น่าเป็นห่วงเนื่องจากประเทศไทย นอกจากจะเป็นเส้นทางผ่านของการลำเลียงอาวุธแล้ว รอบ ๆ ประเทศไทยยังมีอาวุธที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น จึงต้องมีมาตรการป้องกันอย่างเข้มงวดเพื่อไม่ให้อาวุธเหล่านี้ตกไปถึงผู้ก่อการร้าย โดยเฉพาะสภาความมั่นคงแห่งชาติต้องเป็นหลักในการกำหนดแนวทางการป้องกัน

(๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับกรณีที่สหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตได้ยึดเรือสินค้าที่มีอาวุธสงครามเต็มลำเรือเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่าได้ดำเนินการอย่างไรในการนำเรื่องเข้าสู่สหประชาชาติ

(๕) การที่เครื่องบินลำดังกล่าวเคยถูกตรวจค้นจากเจ้าหน้าที่ของทางการไทยไปแล้วครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่ยังไม่ขออนุญาตลงจอดเติมน้ำมันเชื้อเพลิงอีกครั้งในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น ถือว่าเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ และจะเป็นไปได้หรือไม่ว่าจะมีเครือข่ายบริษัทลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามผิดกฎหมายอยู่ในประเทศไทยคอยอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตลงจอดเครื่องบินลำดังกล่าว ซึ่งหากสมมติฐานนี้เป็นจริง กรณีดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วยความละเอียดรอบคอบและระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง

(๖) จากการรับทราบข้อมูลเรื่องนี้จากหลายแหล่งข่าวแจ้งว่า เบาะแสการกระทำผิดในครั้งนี้อาจไม่ได้ถูกค้นพบโดยหน่วยงานความมั่นคงของไทย แต่เป็นการได้รับแจ้งเบาะแสจากแหล่งข่าวของประเทศตะวันตกชาติหนึ่งที่ทางการไทยเรียกว่ามิตรประเทศซึ่งให้ทางการไทยเข้าไปตรวจค้นจับกุมเครื่องบินลำดังกล่าวตามอนุสัญญาของสหประชาชาติ แต่เมื่อทางการไทยดำเนินการเข้าไปตรวจค้นจับกุมแล้วสหประชาชาติก็ไม่ได้ให้แนวทางในการดำเนินการใด ๆ แก่ประเทศไทยส่งผลให้ปัจจุบันเครื่องบินลำดังกล่าวต้องจอดอยู่กับที่ รวมทั้งอาวุธที่ยึดไว้ได้ก็ไม่ได้ดำเนินการอย่างใดต่อไป ซึ่งหากมองในทางกลับกันการดำเนินการของทางการไทยในเรื่องนี้ก็กลับทำให้ประเทศไทยอาจต้องตกอยู่ในสภาวะความไม่ปลอดภัยของคนในประเทศจากกลุ่มประเทศที่ค้าอาวุธสงครามได้

(๗) การดำเนินการดังกล่าวมีหน่วยปฏิบัติงานหลายหน่วยงานแต่ไม่มีหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ชัดเจน ส่งผลให้การปฏิบัติงานในบางเรื่องซ้ำซ้อนกันเองระหว่างหน่วยงาน ยกตัวอย่าง หน้าที่ในการเข้าไปเปิดหีบห่อต้องสงสัยควรจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศุลกากร แต่กลับกลายเป็นหน้าที่ของหน่วยงานทหารเนื่องจากอ้างถึงในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้น ดังนั้นหน่วยปฏิบัติงานต้องแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และหาหน่วยงานหลักในการดำเนินการเรื่องนี้ให้ได้การดำเนินงานจึงจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(๘) คณะกรรมการสิทธิการทหารเห็นว่ากรรายงานแต่เพียงว่ามีจำนวนกี่คน และเป็นชาวสัญชาติใดบ้างนั้น ไม่เพียงพอสำหรับนำมาเป็นข้อมูลด้านการข่าว ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องตรวจสอบไปจนถึงว่าแต่ละคนมีหน้าที่อย่างไร เช่น นักบินคือใคร หรือบุคคลใดทำหน้าที่ดูแลยุทธภัณฑ์ทั้งหมดด้วย

เรื่องที่ ๒๖

๑. เรื่องพิจารณา การดำเนินการจัดส่งขาม้งลาวอพยพที่บ้านห้วยน้ำขาว ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (การประชุมครั้งที่ ๒๓/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓. ประเด็นพิจารณา

สาเหตุและความเป็นมาของขาม้งลาว บ้านห้วยน้ำขาว อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ขบวนการต่อต้านรัฐบาลลาว (ขตล.) กลุ่มนายพลวังเปา ซึ่งแกนนำส่วนใหญ่ถือหนังสือเดินทางประเทศสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาเคลื่อนไหวชักจูงราษฎรเชื้อสายม้ง โดยการจ้างกลุ่มราษฎรม้งไทยในภาคเหนือภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าร่วมกับราษฎรม้งลาวเข้าไปก่อความไม่สงบในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหลายครั้ง เป็นเหตุให้ทางการลาวเพิ่มมาตรการกีดกันราษฎรม้งลาวตามแนวชายแดนไทย-ลาว จนส่งผลให้ราษฎรม้งลาวได้รับความเดือดร้อน

ปี พ.ศ.๒๕๔๗ ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศรับราษฎรม้งลาวซึ่งมีสถานะเป็นผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ (ผกร.) ที่ตกค้างอยู่ที่พักสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก อำเภอพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ให้เข้าไปตั้งถิ่นฐานในประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้ง บางประเทศในทวีปยุโรปได้มีนโยบายรับผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ (ผกร.) ขาม้งลาวให้เข้าไปตั้งถิ่นฐานด้วย ซึ่งจากการรับขาม้งลาวในที่พักสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก ไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สามทำให้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๔๗ เป็นต้นมา ได้มีราษฎรม้งลาวลักลอบเข้ามาเมืองจากรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเข้ามาอยู่อาศัยกับเครือญาติในพื้นที่ตำบลเข็กน้อย และตำบลเขาค้อ อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ และชุมชนม้งลาวที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก อำเภอพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยมีความหวังว่าจะได้รับการคัดเลือกให้ไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ไทยได้ผลักดันม้งลาวบางส่วนกลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวผ่านทางด่านตรวจคนเข้าเมืองเชียงคาน จังหวัดเลย แต่กลุ่มคนดังกล่าวได้กลับเข้ามาในประเทศไทยอีกโดยอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ทางการลาวใช้อาวุธปืนยิงขังขังและมิมีแนวโน้มว่าจะมีราษฎรม้งลาวลักลอบเข้ามาเพิ่มขึ้นในพื้นที่อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างต่อเนื่อง

ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ หลังจากรณีการปิดชุมชนม้งลาวที่พักสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก อำเภอพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ทำให้มีกลุ่มม้งลาวบางส่วนที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้ไปประเทศที่สามได้ลักลอบเข้ามาอาศัยในพื้นที่บ้านห้วยน้ำขาว ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อรอความหวังว่าจะได้รับการพิจารณาให้ไปประเทศที่สามในครั้งต่อไป

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การลักลอบเข้ามาเพิ่มเติมของขาม้งลาวยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและในที่สุดสภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงกำหนดนโยบายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเข้ามามีบทบาทในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา

การดำเนินการส่งขาม้งลาวกลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทางกรมไทยได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยให้มีกระบวนการคัดกรองต่าง ๆ และดำเนินการอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ.๒๕๕๒ ยอดส่งกลับจำนวน ๑๙ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๗,๕๗๐ คน โดยสาธารณรัฐประชาธิปไตยกำหนด

ระยะเวลาให้รัฐบาลไทยส่งขบวนม้งลาวกลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งหลังจากวันที่กำหนดทางการลาวจะไม่รับผิดชอบรับกลุ่มคนดังกล่าวกลับสู่ประเทศ ดังนั้น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ จึงได้กำหนดแผนการและปรับแผนร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา ทางกรมไทยจึงสามารถส่งขบวนม้งลาว ณ บ้านห้วยน้ำขาว ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหมดภายในระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับรายละเอียดและขั้นตอนการส่งขบวนม้งลาวกลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ ได้จัดเตรียมทีมแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และโรงพยาบาลค่ายพ่อขุนผาเมือง ตลอดจนสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้เข้าไปดูแลสุขภาพและระบบสาธารณสุขระหว่างการอพยพขบวนม้งลาวอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ยังได้มีการสนธิกำลังระหว่างพลเรือน ตำรวจ ทหาร ดูแลการอพยพขบวนม้งลาวให้เป็นไปตามแผนการอพยพขบวนม้งลาว และการปฏิบัติทุกขั้นตอนในการส่งกลับเป็นไปอย่างละมุนละม่อมตามหลักสิทธิมนุษยชน

ส่วนเรื่องการประชาสัมพันธ์และอำนวยความสะดวกให้แก่บรรดาสื่อมวลชนที่พยายามจะเข้าไปทำข่าวการอพยพขบวนม้งลาวในครั้งนี้นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้มีการหารือและจัดหาพื้นที่สำหรับการถ่ายทอดกล้องวงจรปิดให้บรรดาสื่อมวลชนหรือเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอพยพ ได้สังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ส่วนสาเหตุที่ไม่อนุญาตให้สื่อมวลชนเข้าไปในพื้นที่อพยพ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่บนเขาและมีขบวนม้งลาวอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมากถึง ๔,๐๐๐ คน ประกอบกับเส้นทางอพยพคับแคบและมีลักษณะลาดชัน หากปล่อยให้สื่อมวลชนเข้าไปในพื้นที่อพยพเกรงว่าจะเกิดอุบัติเหตุและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความสำเร็จตามแผนงานตามระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่สำรวจและขึ้นทะเบียนขบวนม้งไทย และกลุ่มชนอื่น ๆ อีกจำนวน ๒๒ - ๒๓ กลุ่ม นอกจากนี้ ยังรับผิดชอบกลุ่มผู้หลบหนีจากการสู้รบซึ่งมีประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน จากจำนวน ๔ ค่ายใน ๔ จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี โดยกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายให้กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และประเทศที่สามเข้ามาดูแล ด้านมนุษยธรรมและเปิดโอกาสให้ประเทศที่สามเข้าทำการสัมภาษณ์และรับไปดูแลได้ตามความประสงค์ ซึ่งปัญหาที่ยืดเยื้อและต้องหาแนวทางแก้ไขต่อไปก็คือการไม่ยอมรับคนต่างด้าวชาวพม่ากลับของประเทศพม่า ซึ่งไม่เหมือนกับกรณีขบวนม้งลาวที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยอมรับกลุ่มคนดังกล่าวกลับเข้าประเทศของตน และขณะนี้กระทรวงมหาดไทยมีโครงการนำร่องที่จะสำรวจผู้อพยพใน ๔ จังหวัดข้างต้น โดยจะคัดแยกว่าบุคคลใดอพยพมาจากสาเหตุการสู้รบและกลับเข้าประเทศของตนไม่ได้ และบุคคลใดมาจากเรื่องปัญหาทางเศรษฐกิจหรือหนีจากการสู้รบในประเทศของตนบุคคลที่อพยพมาจากสาเหตุหลังนี้จะต้องถูกส่งตัวกลับประเทศโดยทันที

สำหรับคดีที่เกี่ยวข้องกับขบวนม้งลาว จะมีสถานีตำรวจภูธรเขาคือเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะเป็นเจ้าของท้องที่ ซึ่งคดีที่เกิดขึ้นในท้องที่ส่วนใหญ่เป็นคดีเล็กน้อย เช่นการทะเลาะวิวาท หรือคดีการลักขโมย เป็นต้น ทั้งนี้ หน่วยงานตำรวจได้มีการประสานการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยเฉพาะกิจเขาคือ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ มาโดยตลอด รวมทั้งได้ดำเนินการแก้ไขคดีอย่างต่อเนื่อง

ส่วนการอพยพขบวนม้งลาวกลับไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น เนื่องจากขบวนม้งลาวถือว่าเป็นกลุ่มคนผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย ดังนั้น ฝ่ายตำรวจจึงต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้มีการประชุมเพื่อวางมาตรการป้องกันความรุนแรงที่อาจ

เกิดขึ้นได้ระหว่างการอพยพชาวม้งลาว ซึ่งจากสถานการณ์การดำเนินงานที่ผ่านมาได้เกิดความรุนแรงขึ้น แต่ประการใด

อนึ่ง กรณีการอพยพชาวม้งลาวกลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น เบื้องต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับรายงานข่าวว่าการดำเนินการตามดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของชาวม้งลาว แต่เมื่อดำเนินการตรวจสอบผ่านเครือข่ายก็ไม่พบหลักฐานที่ชัดเจน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนพร้อมด้วยเครือข่ายต้องเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดหลังจากที่ชาวม้งลาวได้กลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแล้ว

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีการติดต่อกับเครือข่ายและชาวม้งลาวเป็นระยะ และได้รับทราบข้อมูลบางส่วนว่าหลังจากชาวม้งลาวถูกส่งตัวกลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแล้ว ทางการไทยได้ยึดทรัพย์สินและเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินชีวิตของชาวม้งลาวบางส่วนไว้ รวมทั้งในเรื่องของเงินช่วยเหลือชาวม้งลาวหลังจากถูกส่งกลับประเทศบางคนยังไม่ได้รับเงินช่วยเหลือ ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการการทหารในฐานะที่พิจารณาศึกษาประเด็นนี้เป็นสื่อกลางทวงถามไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวนี้ด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) จากการรายงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะเห็นว่า การดำเนินการส่งชาวม้งลาวกลับไปยังประเทศของตนของทางการไทยนั้น ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนด้วยวิธีที่ละมุนละม่อมมากที่สุด แต่ถึงกระนั้น ชาวม้งก็ยังนำเสนอบางส่วนที่เป็นแง่ลบ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า เป็นเรื่องปกติที่การผลักดันในลักษณะเช่นนี้ จะมีการกระทบกระทั่งบ้าง และปรากฏเป็นภาพเผยแพร่ทางสื่อออกมา อย่างไรก็ตาม หากต้องการไม่ให้มีข้อกังวลใจของหลายฝ่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนเข้าไปทำข่าวอย่างใกล้ชิด เพื่อจะกล่าวได้ว่าขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการอพยพได้มีสื่อจากหลายแขนงมาร่วมเป็นสักขีพยานซึ่งอาจส่งผลในแง่ดีต่อภาพลักษณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็เป็นได้

(๒) สำหรับกรณีชาวม้งลาวที่สมัครใจไม่กลับประเทศของตน หรือยังมีบางส่วนพำนักอยู่ในประเทศไทย คณะกรรมการมีความเห็นว่าประเทศที่สามน่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดสำหรับกลุ่มคนเหล่านี้ เนื่องจากอาจเกิดความไม่แน่นอนในเรื่องของสิทธิมนุษยชนหลังจากถูกส่งกลับไปยังประเทศของตน

(๓) แม้ว่าทางการไทยจะดำเนินการส่งชาวม้งลาวบ้านห้วยน้ำขาว ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามสถานการณ์และรายงานผลว่าชาวม้งลาวหลังจากถูกส่งตัวกลับมีสถานภาพและชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นได้อีก

เรื่องที่ ๒๗

๑. **เรื่องพิจารณา** ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (การประชุมครั้งที่ ๒๔/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กรมพระธรรมนูญ

๓. ประเด็นพิจารณา

ด้วยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับตามกฎหมายมาเป็นระยะเวลาโดยมีบางส่วนไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงต้องแก้ไขปรับปรุงบางมาตราให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้นกระทรวงกลาโหมจึงเสนอร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ให้แก่เลขาธิการรัฐมนตรีและส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบความถูกต้องร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม สำนักงานประมาณ และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยคณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา

สำหรับหลักการและเหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ มีดังนี้

๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒) กำหนดให้หัวหน้าสำนักตุลาการทหารมีหน้าที่วางระเบียบราชการศาลทหารในการพิจารณาพิพากษาคดี ให้คำแนะนำแก่ตุลาการศาลทหารในการปฏิบัติตามระเบียบราชการศาลทหาร และให้เจ้ากรมพระธรรมนูญมีหน้าที่วางระเบียบราชการอัยการทหาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๓) กำหนดให้ตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งและเพิ่มบทบัญญัติให้ตุลาการพระธรรมนูญมีความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาอาชญากรรมกับให้มีอำนาจปกครองบังคับบัญชาศาลทหาร และเจ้าหน้าที่ประจำศาลทหาร (เพิ่มมาตรา ๑๑/๑และมาตรา ๑๑/๒)

๔) กำหนดให้ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เว้นแต่คดีที่จำเลยมีศทหารชั้นสัญญาบัตร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๕) ยกเลิกอำนาจในการสั่งควบคุมตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลทหาร (ยกเลิกมาตรา ๔๖)

๖) กำหนดให้ผู้เสียหายซึ่งมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารในเวลาปกติได้ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

๗) กำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิแต่งตั้งทนายว่าต่างได้ และให้จำเลยซึ่งมีสิทธิฟ้องคดีอาญา ตามมาตรา ๔๙ แต่งตั้งทนายแก้ต่างได้ในศาลทหารทั้งในเวลาปกติและในเวลาไม่ปกติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๕)

๘) กำหนดให้ศาลทหารตั้งทนายให้แก่จำเลยโดยให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายที่ศาลตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖)

๙) กำหนดให้การพิพากษาคดีของศาลทหารสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเป็นห่วงภาพพจน์ของกองทัพไทยว่าจะถูกวิพากษ์วิจารณ์การทำงานจากภาคประชาชนได้ หากกรณีของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ไม่เกิดความชัดเจนขึ้นในสังคม การตอบคำถามของกองทัพไทยแก่สาธารณชนก็จะสร้างข้อกังขาให้แก่สังคมได้เช่นกัน

(๒) หากกรณีของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ถูกลงโทษพักราชการจากการที่ออกนอกประเทศ โดยมีได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาชั้น คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าเท่าที่เคยได้รับทราบข้อมูลมา การออกนอกประเทศของกลุ่มคนบางรายที่มีใช้ไปราชการจะพบเห็นหรือทราบข่าวเป็นระยะ ๆ มาโดยตลอด ซึ่งก็ไม่น่าจะแตกต่างกับกรณีของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล แต่เหตุใดพลตรีชัตติยะจึงถูกพักราชการ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่คณะกรรมการจะต้องทราบสาเหตุและความชัดเจนของเรื่องดังกล่าว เพื่อจะได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน

(๓) คณะกรรมการมีความเห็นว่าหน่วยงานกรมพระธรรมนูญมีหน้าที่วางระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหาร เพื่อให้การปฏิบัติในการดำเนินคดีอาญาทหารเป็นไปด้วยความเรียบร้อยของหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม ดังนั้น กรมพระธรรมนูญควรเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ด้านกฎหมายของสามเหล่าทัพเข้ามามีบทบาทด้านอัยการทหารหรือผู้พิพากษาศาลทหาร เนื่องจากเท่าที่ทราบมาว่ามีแต่เฉพาะนายทหารจากกองทัพบกที่สามารถอยู่ในตำแหน่งดังกล่าวนี้ได้โดยปราศจากนายทหารกองทัพเรือและกองทัพอากาศและนอกจากนี้ควรนำจะขยายอัตรากำลังระดับชั้นนายพลให้แก่ นายทหารกองทัพเรือและกองทัพอากาศในการปฏิบัติงานที่กรมพระธรรมนูญด้วย

(๔) ในเรื่องระบบกำลังพล การปรับอัตราตำแหน่งต่าง ๆ ในกระทรวงกลาโหมหรือปัญหาการเลื่อนตำแหน่งที่ไม่เกิดความยุติธรรมในเหล่าทัพ พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการการศึกษาและพิจารณาโครงการเสริมสร้างศักยภาพและการบริหารจัดการกองทัพ จะขอนำเรื่องดังกล่าวมาพิจารณาในคณะอนุกรรมการ และจะรายงานผลความคืบหน้าของการพิจารณาศึกษาให้แก่ที่ประชุมคณะกรรมการต่อไป

เรื่องที่ ๒๘

๑. **เรื่องพิจารณา** ความคืบหน้าโครงการจัดหารถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการ ในกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๒๔/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กองทัพบก

๓. ประเด็นพิจารณา

ความเป็นมาคือ กองทัพบกมีรถบรรทุกขนาด ๒.๕ ตัน จัดซื้อมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จากประเทศญี่ปุ่นใช้งานมา ๕๐ ปีแล้ว และมีรถบรรทุกอีกกลุ่มหนึ่งได้มาจากประเทศสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยอัตราการมีรถบรรทุกของกองทัพบกคือ ๘,๙๒๔ คัน แต่จนถึงปัจจุบันกองทัพบกมีอัตรารถบรรทุกแล้วจำนวน ๕,๘๔๕ คัน ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่จะเป็นรถที่มีอายุการใช้งาน ๔๐-๕๐ ปี และจอดซ่อมแซมอยู่จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครราชสีมาอยู่เป็นจำนวนมาก และที่สำคัญก็คือ รถบรรทุกที่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกาปัจจุบันได้หยุดสายการผลิตไปแล้ว ส่งผลให้อะไหล่ขาดแคลนตามไปด้วย กองทัพบกจึงพิจารณาหารถมาทดแทนที่ราคาไม่สูงมาก แต่สมรรถนะต้องเทียบเท่าของเดิมหรือสูงกว่า และมุ่งเน้นประโยชน์ของการส่งกำลังบำรุงและประโยชน์ของทางยุทธวิธี ซึ่งกองทัพบกได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณายุทธโธปกรณ์และดำเนินการคัดเลือกแบบจาก ๑๑ แบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์การใช้ทั้งในด้านยุทธการ ด้านการส่งกำลังบำรุง และมีการให้คะแนนในแต่ละด้าน ในที่สุดกองทัพบกจึงมีความเห็นว่าควรเรียกบริษัทที่มีคะแนนสูงสุด ๓ อันดับแรก ที่คาดว่าเหมาะสมที่สุด และยังมีสายการผลิตอยู่ ตลอดจนมีความทันสมัย รวมทั้งมีบริการหลังการขายที่ได้มาตรฐานซึ่ง ๓ แบบที่มีคะแนนสูงสุดที่กองทัพบกได้คัดเลือกนี้คือ รถ ATEGO รุ่น 1318 A ของสาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งรุ่นนี้จะดีที่สุดแต่มีราคาแพง และรถ ISUZU รุ่น FTS 33 H 2 E ของประเทศญี่ปุ่น อีกรุ่นคือ รถ STALLION MARK 4 ของสาธารณรัฐอินเดีย โดยกองทัพบกได้เรียกบริษัททั้ง ๓ บริษัท มาทำการคัดเลือก แต่บริษัท ATEGO ไม่มา และบริษัท STALLION ของสาธารณรัฐอินเดีย ไม่มีศูนย์บริการในประเทศไทย ดังนั้น กองทัพบกจึงเลือกรถ ISUZU รุ่น FTS 33 H 2 E ของบริษัท อิทธิพร อิมพอร์ต จำกัด ที่บริษัท อีซูซุมอเตอร์ส จำกัด จากประเทศญี่ปุ่น แต่งตั้งให้เป็นผู้แทนจำหน่ายโดยตรงจากผู้ผลิตในการเสนอราคา และจัดจำหน่ายรถบรรทุก เนื่องจากกองทัพบกไม่สามารถซื้อโดยตรงกับบริษัท อีซูซุมอเตอร์ส จำกัด ได้ สำหรับราคาที่บริษัท อิทธิพร อิมพอร์ต จำกัด ในฐานะตัวแทนจำหน่ายตั้งไว้คันละ ๓,๓๙๐,๐๐๐ บาท แต่กองทัพบกต้องรองลดลงคันละ ๑,๕๐๐ บาทเหลือคันละ ๓,๓๘๘,๕๐๐ บาท จำนวน ๑,๔๗๔ คัน ยอดรวมทั้งสิ้น ๔,๙๙๔,๖๔๙,๐๐๐ บาท โดยวิธีพิเศษ และทำสัญญาแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ กำหนดวันสิ้นสุดสัญญาวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กองทัพบกจะได้รับรถจากประเทศญี่ปุ่นมาบางส่วน

สำหรับประเด็นราคาที่บริษัทตัวแทนจำหน่ายรถ ISUZU ตั้งไว้คันละ ๓,๓๙๐,๐๐๐ บาท กองทัพบกต้องรองลดลงคันละ ๑,๕๐๐ บาท เหลือคันละ ๓,๓๘๘,๕๐๐ บาท นั้น สาเหตุที่ราคาลดลงต่อคันเป็นจำนวนที่น้อยนั้น บริษัทตัวแทนจำหน่ายรถ ISUZU อ้างว่า จำเป็นต้องเสียภาษีอากรและอื่น ๆ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มค่าขนส่ง ค่าจดทะเบียน ค่าการซ่อมบำรุง ค่าการเปลี่ยนถ่ายวัสดุสิ้นเปลืองตามวงรอบต่าง ๆ ตลอดจนค่าการฝึกสอนเจ้าหน้าที่ทั่วประเทศที่มีรถ ISUZU เป็นยานพาหนะใช้ในหน่วย ภายในระยะ ๒ ปี

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการจัดซื้อของกองทัพบก เนื่องจาก มีข้อที่สังเกตว่าการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษของกองทัพบกนั้น มีข้อกังวลหลายประการ เช่น ราคาต่อรองส่วนลดต่อคันค่อนข้างน้อยคือ ลดลงคันละ ๑,๕๐๐ บาท การประกันหลังการขาย มีระยะเวลาค่อนข้างน้อยคือ ๒ ปี ซึ่งรถใหม่โอกาสซ่อมบำรุงมีไม่มาก และทราบข่าวว่าบริษัทตัวแทนจำหน่ายมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลในวงการเมือง ดังนั้น กรมสรรพาวุธต้องมีความชัดเจนและโปร่งใสในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อลดกระแสการวิพากษ์วิจารณ์จากสาธารณชนลงได้

(๒) การที่กองทัพบกจัดซื้อรถ ISUZU รุ่น FTS ของประเทศญี่ปุ่นมาใช้ในกิจการทหารของประเทศไทย คณะกรรมการมีความเป็นห่วงว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นไม่ได้ใช้ รถ ISUZU รุ่นดังกล่าวในกองทัพญี่ปุ่น ซึ่งนโยบายของกองทัพไทยเท่าที่ทราบมาว่าการจัดหายุทธภัณฑ์ทางทหารจะต้องเป็นยุทธภัณฑ์ที่ประเทศผู้ผลิตต้องเป็นผู้ใช้ด้วย ประกอบกับประเทศญี่ปุ่นห้ามส่งออกอาวุธและยุทธภัณฑ์ในฐานะเป็นผู้แพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒ คณะกรรมการจึงสงสัยว่าเหตุใดกองทัพบกจึงสามารถดำเนินการจัดซื้อยุทธภัณฑ์จากประเทศญี่ปุ่นได้ ดังนั้น ประธานคณะกรรมการทหารจึงได้ทำหนังสือถึงเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย เพื่อสอบถามว่ากรณีดังกล่าวบริษัทในประเทศญี่ปุ่นจะสามารถผลิตและดำเนินการส่งมอบให้แก่กองทัพไทยได้หรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณารักษาผลประโยชน์ของประเทศต่อไป

(๓) การใช้ระบบคัดเลือกজনเหลือบริษัทผู้เสนอขายเพียงหนึ่งรายที่คาดว่าเหมาะสมที่สุด ข้อเสนอคือ บริษัทที่ได้รับการคัดเลือกสุดท้ายนั้น จะสามารถปฏิเสธหรือขัดข้องกับข้อต่อรองจากกองทัพบกได้ เนื่องจากกองทัพบกได้ตัดสินใจเลือกบริษัทผู้เสนอขายรายนั้นไปแล้ว ดังเช่น กรณีราคาต่อรองส่วนลดต่อคันค่อนข้างน้อยคือ ลดลงคันละ ๑,๕๐๐ บาท เป็นต้น ทั้ง ๆ ที่กองทัพบกสั่งซื้อรถบรรทุกเป็นจำนวนมากและใช้งบประมาณของแผ่นดินเป็นตัวเลขที่สูง

เรื่องที่ ๒๙

๑. **เรื่องพิจารณา** รับทราบผลการสอบสวนกรณีการสั่งพักราชการ พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๒๕/๒ และครั้งที่ ๒๗/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๓. ประเด็นพิจารณา

เหตุการณ์ที่ทำให้พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล เข้าสู่ความขัดแย้งการเมืองเริ่มขึ้นตั้งแต่ประมาณเดือน มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้บุกยึดถนนราชดำเนินและทำเนียบรัฐบาล โดยกลุ่มพันธมิตร ฯ ได้ขึ้นเวทีกล่าวหาผู้บัญชาการทหารบกเกี่ยวกับการจัดซื้อรถเกราะว่า มีการโกง ค่าคอมมิชชั่นและรับเงินจากอดีตนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เพื่อนำไปเป็นทุนส่งลูกไป ศึกษาต่อในประเทศอังกฤษ รวมทั้ง กรณีที่ผู้บัญชาการทหารบกไปรับรองอดีตเจ้ากรมแผนที่ทหาร และ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติว่าได้กระทำการถูกต้องแล้วกรณีการใช้เครื่อง G.P.S. ทำการวัดพื้นที่ ๑๘๗ ไร่ ให้เป็นมรดกโลก และร่วมยืนยันว่ากรมสนธิสัญญาและกฎหมายของกระทรวงการต่างประเทศได้ ดำเนินการทุกอย่างถูกต้องก่อนนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งเมื่อกลุ่มพันธมิตร ฯ ได้นำ ประเด็นปัญหาเรื่องปราสาทพระวิหารมาเป็นประเด็นเรื่องการเมืองทำให้ประชาชนเข้าใจว่าผู้บัญชาการ ทหารบกเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยเสียดินแดนบริเวณปราสาทพระวิหารไป

พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล จึงได้ออกมาชี้แจงให้ประชาชนทราบว่าโดยแท้จริงแล้วตลอดระยะเวลา ๔๖ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เสียดินแดนไปแล้วกว่า ๑๔๗ ไร่ การเสียดินแดนไม่ได้เกิดขึ้นในยุคสมัยของ ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งในระหว่างที่ขึ้นเวทีของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้พบปะกับเหล่าแกนนำและผู้มีอุดมการณ์ร่วมกันมากมาย ส่งผลให้ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑ ได้ร่วมกันนำกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไปแสดงเจตนารมณ์ที่สะพาน มัชฆวน มีการปะทะกับผู้ชุมนุมของกลุ่มพันธมิตร ฯ ส่งผลให้ออดีตนายกรัฐมนตรี นายสมัคร สุนทรเวช ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินแต่ปรากฏว่า ผู้บัญชาการทหารบกได้ ขัดคำสั่งอดีตนายกรัฐมนตรี นายสมัคร สุนทรเวช ไม่นำกำลังทหารเข้าไปควบคุมสถานการณ์ ต่อมาในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ ออดีตนายกรัฐมนตรี นายสมัคร สุนทรเวช ได้ถูกให้ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามคำสั่งศาล รัฐธรรมนูญ เนื่องจากเป็นผู้ดำเนินรายการชิมไปบ่นไป ต่อมาช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ จึงเป็นยุครัฐบาลของ ออดีตนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งกลุ่มพันธมิตร ฯ ได้เข้าทำการปิดล้อมบริเวณรัฐสภา เพื่อไม่ให้รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มพันธมิตร ฯ และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในช่วงนั้น ผู้บัญชาการเหล่าทัพ ได้แต่งเครื่องแบบออกมาให้ข่าวว่าหากต้องการให้บ้านเมืองสงบสุขให้ออดีตนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ยุบสภาแล้วลาออกจากตำแหน่งไป

ในช่วงนั้นพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ได้ทำการฝึกนักรบพระเจ้าตากเพื่อจะนำไปชมชุกกลุ่มพันธมิตร ฯ ให้ออกจากทำเนียบรัฐบาล เนื่องจากไม่รู้ว่าจะช่วยเหลือรัฐบาลและกองทัพอย่างไร ประกอบกับในช่วงเวลานั้นนายกรัฐมนตรี ฮุนเซน ของประเทศกัมพูชา ได้ออกมาประกาศให้ทหารไทยถอนกำลังออกจาก พื้นที่ปราสาทพระวิหารภายใน ๒๔ ชั่วโมง มิเช่นนั้นจะดำเนินสงครามเต็มรูปแบบ ในช่วงนั้นพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล จึงได้ให้สัมภาษณ์ในรายการ “ลับ ลวง พราง” ว่าผู้บัญชาการทหารบก “หน่อมแน้ม” ทำไม่ถึงให้นายกรัฐมนตรีของกัมพูชาพูดชมชุกได้ ผู้บัญชาการทหารบกจึงได้ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นมา

แต่เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนสรุปว่า พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล พุดจากกล่าวหาว่ารัฐบาล จึงสั่งห้ามมิให้ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนเป็นเวลา ๒ ปี ซึ่งพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ไม่ได้ลงนามรับทราบคำสั่งแต่อย่างใด เนื่องจากข้าราชการทหารชั้นนายพลไม่มีบทลงโทษทางวินัย

สำหรับกรณีการสอบสวนคดีอาญาทหารตามมาตรา ๔๑ ฐานให้ร้ายผู้บังคับบัญชา นั้น สารวัตรทหาร ซึ่งทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนได้สอบสวนและสั่งฟ้องไป แต่อัยการศาลทหารได้ส่งเรื่องกลับมาให้สอบสวนใหม่โดยให้ตีความคำว่า “หน่อมแน้ม” ว่าหมายความว่าอย่างไร รวมทั้งให้สอบสวนประธานคณะกรรมการอาหารการทหารด้วย เนื่องจากประธานคณะกรรมการอาหารการทหารได้เชิญเจ้ากรมพระธรรมนูญมาชี้แจงในคณะกรรมการ ผลปรากฏว่า สารวัตรทหารไม่เรียกประธานคณะกรรมการอาหารการทหารไปสอบสวนแต่ส่งเรื่องไปให้อัยการศาลทหารอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอัยการศาลทหารได้สั่งให้สารวัตรทหารนำเรื่องกลับไปสอบสวนอีก เรื่องจึงยังคงค้างอยู่ที่สารวัตรทหาร ดังนั้น จึงเท่ากับว่าในระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ยังไม่มีความผิดทางอาญาทหารแต่อย่างใด

เหตุการณ์ต่อมาประมาณเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ผ่านมามีกลุ่มทหารพรานออกมาแสดงเจตนาารมณ์ทางการเมืองร่วมกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ด้วยเจตนาตีที่เกรงว่า ทหารพรานกับทหารหลักจะขัดแย้งกัน พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล จึงเข้าไปป้องกันทหารพราน จนเป็นเหตุให้ ผู้บัญชาการทหารบกสั่งพักราชการโดยให้เหตุผลว่า ๑) เนื่องจากพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล มีคติความค่อนข้างมากจะได้มีเวลาเพื่อต่อสู้คดี และ ๒) เนื่องจากขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ห้ามให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนภายในระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งคำสั่งพักราชการดังกล่าวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้ลงนามเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา โดยไม่มีการสอบสวนใด ๆ ก่อนทั้งสิ้น ซึ่งเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล เห็นว่าตนไม่ได้กระทำความผิดแม้จะมีการสั่งพักราชการก็จะไม่ร้องขอความเป็นธรรมต่อหน่วยงานใดๆ และการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมลงนามสั่งพักราชการตน ถือว่าเป็นการใช้อำนาจทางปกครองที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากประวัติศาสตร์ของกระทรวงกลาโหมที่ผ่านมาเมื่อนายทหารชั้นนายพลจะกระทำการทุจริต หรือแม้กระทั่งฆ่าผู้อื่นก็ยังไม่เคยมีข้าราชการชั้นนายพลคนใดถูกสั่งพักราชการในระหว่างการสอบสวน จะต้องรอให้คดีถึงที่สุดก่อน

อนึ่ง ขั้นตอนการดำเนินการพักราชการนั้น หน่วยต้นสังกัดของผู้ที่ถูกพักราชการจะเป็นเจ้าของเรื่องโดยมีกรมเสมียนตราเป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพักราชการ ถ้าไม่เข้าข่ายที่จะพักราชการจะส่งกลับไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้ทบทวนเรื่องดังกล่าว หากมีประเด็นที่เกี่ยวกับข้อกฎหมายจะส่งเรื่องให้กับกรมพระธรรมนูญเป็นผู้พิจารณาต่อไป เมื่อกรมเสมียนตราได้พิจารณาแล้วจะนำเรื่องเสนอปลัดกระทรวงกลาโหมเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือผู้ได้รับมอบอำนาจเป็นผู้ลงนามในคำสั่งให้พักราชการ และมีผลตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง

ทั้งนี้ ในส่วนประเด็นวินัยทหารนั้น เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ กล่าวคือ ทหารต้องประพฤติตามแบบ ธรรมเนียมของทหารวินัยเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจักต้องรักษาโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าผู้นั้นกระทำความผิด และผู้บังคับบัญชามีหน้าที่รักษาวินัยทหาร กรณีนายทหารชั้นนายพลกระทำการผิดในพระราชบัญญัติ ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ ไม่ได้กำหนดเรื่องการลงทัณฑ์ไว้ แต่มีมาตรการอยู่ในมาตรา ๗ กล่าวคือ ทหารผู้ใดกระทำความผิดต่อวินัยทหารจักต้องรับทัณฑ์และอาจต้องถูกปลดจากประจำการ หรือถูกถอดจากยศทหาร ซึ่งผู้บังคับบัญชาสามารถให้ออกจากราชการได้ซึ่งเป็นมาตรการทางปกครอง ส่วนมาตรการเรื่องการพักราชการนั้นเป็นไปตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อ ๕ กล่าวคือ ถ้าข้าราชการทหารผู้ใดถูก

ฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถูกสอบสวนเพื่อลงทัณฑ์สถานหนัก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าหากจะให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้สั่งพักราชการตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งนั้น

กรณีของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ได้มีการฝ่าฝืนการกระทำความผิดวินัยทหารด้วยการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้หยุดการกระทำมีกำหนดระยะเวลา ๒ ปี ต่อมาได้มีการฝ่าฝืนคำสั่งผู้บังคับบัญชาอีก หากไม่ดำเนินการอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่กองทัพ จึงเสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสั่งพักราชการและได้มีคำสั่งให้พักราชการเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ การพักราชการจะยังคงอยู่จนกว่าการพิจารณาสอบสวนเสร็จสิ้น หากผลการสอบสวนปรากฏว่าไม่มี ความผิด ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าตั้งแต่วันที่สั่งพัก ราชการ แต่ถ้าพบว่ามีกระทำความผิดจริงก็ให้ออกจากราชการและการให้ออกจากราชการจะให้ออก โดยไม่มีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญหรือโดยมีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญก็ได้ อำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้สั่ง ทั้งนี้ ต้องขึ้นอยู่กับข้อเสนอของคณะกรรมการสอบสวนด้วย

ประเด็นเกี่ยวกับวินัยร้ายแรงหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการทหารบก เช่น การไม่เข้า ยามของทหารถือว่าผิดวินัย แต่ถ้าไม่เข้ายามในเรื่องสำคัญที่ผู้บังคับบัญชาได้กำชับไว้แล้วถือว่าผิดวินัย อย่างร้ายแรง

ประเด็นเกี่ยวกับคดีอาญาถ้ากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาต้องมีการตั้งคณะกรรมการ เพื่อสอบสวนคดีอาญา และส่งให้ศาลทหารเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) การผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้กำหนดขั้นตอนไว้หรือไม่ อย่างไร นั้น การผิดวินัยอย่างร้ายแรง ไม่ได้กำหนดขั้นตอนไว้ แต่มีแบบธรรมเนียมที่ถือปฏิบัติกันมาว่าถ้าการกระทำใดผิดวินัยร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาก็ให้ออกจากราชการโดยได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ หรือไม่ได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จ บำนาญก็ได้ หรือให้ออกจากราชการโดยถูกถอดยศด้วยก็ได้

(๒) การไม่เขียนขั้นตอนของการกระทำความผิดวินัยร้ายแรงไว้จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชา ใช้ดุลยพินิจโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ นั้น การประพฤติปฏิบัติของทหารเป็นไปตามแบบแผนที่มีมานานและ การจะเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการทหารนั้นจะเห็นว่าผู้ได้รับการแต่งตั้งจะต้องปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยความเป็นธรรมและต้องปฏิบัติตามวินัยอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาทหารบกที่ต้องดูแลผู้ ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนกว่าสองแสนคนต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีวุฒิภาวะและต้องเป็นที่ยอมรับของ ผู้ใต้บังคับบัญชา

(๓) กรณีของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ถือว่าผิดวินัยข้อใด นั้น กรณีพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ถือว่า มีการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งผลการสอบสวนยังไม่ปรากฏจึงไม่อาจคาดเดาได้ หากผู้ถูกลงทัณฑ์เห็นว่าไม่ เหมาะสมก็สามารถร้องทุกข์ได้

(๔) กรณีของนายทหารระดับนายพลที่ไปแสดงความคิดเห็นในเวทีการเมืองในที่สาธารณะถือว่าเป็น การกระทำความผิดวินัยหรือไม่และได้มีการสอบสวนหรือไม่ นั้น กรณีที่นายทหารระดับนายพลตามที่ได้ ซักถามนั้น ได้มีการว่ากล่าวตักเตือนและให้หยุดการกระทำ เมื่อบุคคลนั้นหยุดการกระทำ และต่อมาได้ ลาออกจากราชการกรณีจึงเป็นคนละเรื่องกันและข้อเท็จจริงแตกต่างกันจึงนำมาเปรียบเทียบกันไม่ได้

(๕) ขอทราบรายละเอียดในการตรวจค้นบ้านพักของ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล นั้น วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่ทหารได้เข้าตรวจค้นบ้านพักพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ที่ กองพันทหารม้าที่ ๔ (ม.พัน.๔) โดยจับผู้ต้องหาได้ ๒ คน เป็นพลทหาร ๑ คนและเป็นประชาชน ๑ คน พร้อมของกลางอาวุธปืนและเครื่องกระสุน และได้นำตัวมาที่กองปราบปรามเพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวน

(๖) ในการตรวจค้นบ้านพักของ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล มีตำรวจเข้าร่วมตรวจค้นหรือไม่ และทหารมีสิทธิเข้าตรวจค้นหรือไม่ นั้น ในการตรวจค้นบ้านพักของ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ไม่มีตำรวจเข้าร่วมตรวจค้นมีเพียงเจ้าหน้าที่ทหารเท่านั้นและเจ้าหน้าที่ทหารมีสิทธิค้นเป็นการค้นตามกฎหมายทหาร

(๗) กระบวนการเริ่มต้นของการจับ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล เกิดขึ้นอย่างไร และหากบุคคลทั่วไปเห็นว่าข้าราชการทหารกระทำความผิดจะแจ้งความได้ที่ใด นั้น กรณีของ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนมาแล้ว มีการตักเตือนและออกคำสั่งไม่ให้ให้ข่าวเป็นระยะเวลา ๒ ปี จากการตรวจสอบ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ได้ให้สัมภาษณ์ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผู้บังคับบัญชา กรมกำลังพลเป็นผู้เสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้สั่งพักราชการ เนื่องจากเห็นว่าเป็นผู้ที่กระทำความผิดวินัยร้ายแรง ส่วนบุคคลทั่วไปที่จะแจ้งหรือจะเอาผิดกับทหารที่กระทำความผิดนั้น ต้องแจ้งกับผู้บังคับบัญชาโดยตรงของทหารผู้นั้นหรือผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้นให้ดำเนินการให้

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) เกี่ยวกับกรณีการลงทัณฑ์นายทหารชั้นนายพล ที่ระบุว่า “นายพลไม่ต้องเป็นผู้รับทัณฑ์ทางวินัย” คณะกรรมการเห็นว่า ระเบียบของกระทรวงกลาโหมเป็นระเบียบที่ไม่มีบรรทัดฐานที่ชัดเจน เนื่องจากวินัยทหารทั้ง ๙ ข้อ ไม่ได้ระบุรายละเอียดลงไว้ว่าการกระทำเช่นใด มีความผิดเล็กน้อย ผิดปานกลาง ผิดมาก หรือผิดร้ายแรง การตัดสินขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา ซึ่งหากจะพิจารณาว่าบุคคลในระดับเป็นผู้บัญชาการเหล่าทัพแล้ว จะต้องมีความเป็นธรรมในทุก ๆ เรื่องนั้น คณะกรรมการเห็นว่าไม่เป็นความจริงเสมอไป ดังนั้น เกี่ยวกับประเด็นการลงทัณฑ์ทางวินัยของทหารยังมีประเด็นให้คณะกรรมการต้องศึกษาและร่วมหาแนวทางแก้ไขระเบียบให้เป็นบรรทัดฐานที่ชัดเจนต่อไป

(๒) กรณีที่พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ไม่ลงนามรับทราบความผิดทางวินัย เนื่องจากเห็นว่าข้าราชการทหารที่มีชั้นยศนายพลไม่มีบทลงโทษทางวินัยนั้น สามารถทำได้ แต่เกี่ยวกับกรณีการสอบสวนคดีอาญาทหาร มาตรา ๔๑ ฐานให้ร้ายผู้บังคับบัญชา คณะกรรมการเห็นว่าควรจะเสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการสอบสวนหรือสารวัตรทหารให้ส่งเรื่องไปให้ราชบัณฑิตยสถานตีความคำว่า “หน่อมแน้ม” เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของอัยการศาลทหารต่อไป

(๓) กรณีการสั่งพักราชการของพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล คณะกรรมการเห็นว่าเป็นการสั่งพักราชการระหว่างสอบสวนเพื่อจะลงโทษตามความผิดอาญาทหารฐานให้ร้ายผู้บังคับบัญชามากกว่าการลงโทษความผิดทางวินัย เนื่องจากความผิดทางวินัยไม่สามารถที่จะนำมาเป็นเหตุลงทัณฑ์พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ได้ เพียงแต่รายละเอียดของความผิดฐานดังกล่าวยังไม่ชัดเจน ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่คณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องศึกษาและตีความให้เกิดความชัดเจนต่อไป

(๔) ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่ได้เกิดขึ้นจากตัวบุคคล แต่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการภายในของกองทัพ เนื่องจากการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการในกองทัพต้องมีทั้งการกระทำที่ถูกและผิดปะปนกันไป ซึ่งกองทัพจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการด้วยมาตรการที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน

เรื่องที่ ๓๐

๑. เรื่องพิจารณา กรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม M ๗๙ ยังเข้าไปในกองบัญชาการกองทัพบก ทำให้เกิดความเสียหาย (การประชุมครั้งที่ ๒๕/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

จากข้อเท็จจริงยังไม่ทราบว่าเป็นระเบิดหรือเป็น M ๗๙ เนื่องจากวัสดุที่เป็นโลหะหรือที่แสดงให้เห็นเป็นวัตถุระเบิดที่ตรวจพบมีน้อยมากและในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) ไปตรวจเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารที่ชั้นดาดฟ้าของกองบัญชาการกองทัพบกตามปกติพบว่า มีรอยปูนแตกแต่ไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดจากอะไร ต่อมาในเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ได้รายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ หน่วยสนับสนุนของกองทัพบกได้มาตรวจสอบแต่เศษวัสดุที่พบเล็กน้อยมากจึงไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดจากอะไรและได้มีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ ต่อมาเจ้าหน้าที่สรรพาวุธได้มาตรวจสอบบริเวณที่เกิดเหตุเพื่อรวบรวมหลักฐานแต่วัสดุที่พบมีเพียงเศษปูนแตก ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการตรวจสอบ แต่ได้ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่าเป็น M ๗๙ ทำให้ประชาชนตื่นตระหนก กองทัพบกเองไม่ได้จัดแถลงข่าวเพราะยังไม่ทราบว่าเกิดจากอะไร

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ก่อนที่จะมีเหตุระเบิดเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่เวรยามได้ปฏิบัติหน้าที่โดยบกพร่องหรือไม่ และได้มีการตรวจสอบเรื่องนี้อย่างไร นั้น ผู้แทนกรมข่าวทหารบก ได้ตอบว่า ในช่วงเวลาก่อนเกิดเหตุ การรักษาความปลอดภัยของกองบัญชาการกองทัพบกเป็นไปตามปกติเนื่องจากกองทัพบกได้ยึดถือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยจัดให้มีกองรักษาการณ์และจัดเวรยามต่างๆ ซึ่งหน่วยรับผิดชอบคือหน่วยสนับสนุนกองบัญชาการทหาร และในช่วงเวลาก่อนเกิดเหตุได้มีการจัดเวรยามตามปกติ

(๒) ขณะเกิดเหตุเป็นเวลาเท่าใด และได้แจ้งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาทราบเมื่อใด นั้น ผู้แทนกรมข่าวทหารบก ได้ตอบข้อซักถามว่า ขณะเกิดเหตุมีเจ้าหน้าที่ขึ้นไปที่ดาดฟ้าพบจุดที่เป็นปัญหาและได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เนื่องจากจุดเกิดเหตุเป็นที่หวงห้ามพิเศษเพราะเป็นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชาระดับสูง คนทั่วไปเดินผ่านไม่ได้นอกจากในยามไม่ปกติจะมีการจัดเวรยามเป็นพิเศษโดยจัดให้เวรยามอยู่เป็นจุดๆ และห่างจากกองบัญชาการกองทัพบกเป็นระยะๆ ส่วนกล้อง CCTV ไม่ได้ติดตั้งที่ชั้นดาดฟ้าเนื่องจากเป็นเหตุการณ์ปกติจะไม่ได้ใช้วิธีการรักษาความปลอดภัยเชิงรุก

(๓) จุดที่มีรอยแตกของปูนถ้าวัตรระยะทางจากประตูด้านหลังคิดเป็นระยะทางเท่าไร นั้น ผู้แทนกรมข่าวทหารบก ได้ตอบข้อซักถามว่า จุดที่มีรอยแตกของปูนห่างจากประตูหลังประมาณ ๑๐๐ - ๑๒๐ เมตร

(๔) ประสิทธิภาพของยูโทปกรรมที่ใช้ในกองบัญชาการกองทัพบกมีประสิทธิภาพหรือไม่ และเหตุใดจึงใช้เวลาตรวจสอบหลายวัน นั้น ผู้แทนกรมข่าวทหารบก ได้ตอบข้อซักถามว่า กองบัญชาการไม่ได้มีเครื่อง GT - ๒๐๐ ที่ใช้ตรวจวัตถุระเบิด เนื่องจากภารกิจทางจังหวัดชายแดนภาคได้มีความจำเป็นมากกว่าประกอบกับกองบัญชาการไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณ ส่วนระยะเวลาที่ตรวจสอบนั้นทางผู้บังคับบัญชาได้เร่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบแต่วัสดุที่พบนั้นมีน้อยมากและไม่ทราบว่าเป็นวัสดุชนิดใด

(๕) เครื่อง GT - ๒๐๐ ที่ใช้ตรวจวัตถุระเบิด นั้นสามารถใช้งานได้จริงหรือไม่ นั้น ผู้แทนกรมข่าวทหารบก ได้ตอบข้อซักถามว่า ทหารที่เข้าใจในคุณสมบัติและหลักการใช้เครื่อง GT - ๒๐๐ สามารถใช้งานได้แม้จะไม่สามารถระบุได้ว่าใช้งานได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ก็สามารถใช้งานได้จริง หน่วยงานที่ใช้งานได้ผลคือ ทหารเรือ และทหารอากาศ แต่ไม่ได้ออกมาเปิดเผยข่าวการตรวจจับวัตถุระเบิดเพราะอาจจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามรู้วิธีแก้ทาง

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและข่าวที่ปรากฏออกมาทำให้ประชาชนเกิดความสงสัยว่าแม้กระทั่งกองบัญชาการกองทัพก็ยังไม่มีความปลอดภัย กองทัพบกควรแถลงข่าวเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น

(๒) กองบัญชาการกองทัพควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในอนาคต เพื่อป้องกันเหตุการณ์ดังกล่าวที่อาจจะเกิดขึ้นอีก

(๓) กองทัพบกควรให้คณะกรรมการการทหารได้เข้าไปศึกษาข้อเท็จจริงในสถานที่เกิดเหตุ

(๔) กองทัพบกมีหน่วยงานทหารสรรพาวุธที่เชี่ยวชาญด้านวัตถุระเบิด ควรจะพิสูจน์ได้ว่าร้อยปุนแตกนั้นเกิดจากสาเหตุใดและเกิดขึ้นได้อย่างไร

เรื่องที่ ๓๑

๑. เรื่องพิจารณา การจัดซื้อและติดตั้งเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (Simulator) ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ (การประชุมครั้งที่ ๒๖/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองทัพเรือ โดยรองเจ้ากรมส่งบำรุงทหารเรือ ผู้อำนวยการกองยุทธการ หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และหัวหน้าหมวดซ่อมเครื่องควบคุมการยิงอาวุธปราบเรือดำน้ำ

๓. ประเด็นพิจารณา

หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินมีความประสงค์ที่จะจัดซื้อและติดตั้งเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกายที่ทันสมัย พร้อมกับอาคารสำหรับการติดตั้งระบบที่สมบูรณ์และเหมาะสมเพื่อใช้ในการฝึกกำลังพลให้มีทักษะในการยิงปืน การต่อสู้และป้องกันตัวเองจากการถูกข่มขู่โจมตี รวมทั้งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถและความชำนาญในการใช้อาวุธประจำกายได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ

สำหรับคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ที่กองทัพเรือกำหนดไว้ เป็นระบบที่ควบคุมและแสดงเหตุการณ์ในการฝึกด้วยคอมพิวเตอร์ และมีเครื่องฉายภาพที่เกิดจากคอมพิวเตอร์ รวมถึงสามารถบันทึกผลการฝึก ประมวลผลและแสดงผลได้ทันที พร้อมทั้งมีโปรแกรมฝึกยิงที่ประกอบด้วยระบบฝึกเล็งเพื่อยิงเป้า และระบบจำลองสถานการณ์เพื่อการตัดสินใจ โดยสามารถทำการฝึกแบบเสมือนจริงได้ทั้งแบบการฝึกเดี่ยวและการฝึกกลุ่ม

โดยการฝึกกำลังพลในการใช้เครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกายดังกล่าว จะฝึกเป็น ๒ ระบบคือ ๑) ฝึกทหารในด้านยุทธวิธี ตั้งแต่ฝึกพื้นฐานและฝึกขั้นสูงเพื่อใช้ในการปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๒) ฝึกการปฏิบัติงานกลางคืน อาวุธที่ใช้คือปืนพก ปืนสั้นเล็ก ปืนซุ่มยิง ซึ่งเครื่องฝึกจะมีลักษณะประหยัดในการใช้กระสุน และนอกจากนี้ยังสามารถฝึกยิงได้ทุกเวลา ทุกสภาพอากาศ โดยระบบใหม่นี้เป็นเลเซอร์ติดกับอาวุธปืนเซ็นเซอร์จับเลเซอร์เพื่อวัดเวลา รวมทั้งจะมีซอฟต์แวร์ควบคุมการยิงไว้ตรวจสอบ

ส่วนประเด็นที่หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินจัดซื้อเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) เนื่องจากมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓) กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ คือเป็นพัสดุโดยลักษณะของงานที่มีข้อจำกัดทางเทคนิค และไม่มีจำหน่ายตามท้องที่ทั่วไป และถ้าจัดซื้อช้า จะเกิดผลเสียต่อทางราชการ ซึ่งขณะนี้การจัดซื้ออยู่ในขั้นตอนการกำหนดคุณสมบัติ และประกาศแจ้งให้บริษัทมาเสนอราคาในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จะเปิดให้ยื่นซองราคา

การจัดซื้อเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินนั้น จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่กำหนดคุณลักษณะ จำนวน ๑๓ คน เพื่อทำการคัดเลือกบริษัทให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยจะมีให้คะแนนแก่บริษัทตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในหัวข้อการพิจารณาให้คะแนนข้อเสนอทางด้านเทคนิคและคุณสมบัติของผู้เสนอราคา รวม ๑๐ ข้อคือ

๑) ความน่าเชื่อถือของผู้เสนอราคา โดยพิจารณาจาก ผลงานและประสบการณ์เครื่องฝึกยิงจำลองหรือเครื่องจำลองอื่นๆที่ใช้เทคนิคเดียวกันหรือเทียบเท่า ความมั่นคงทางธุรกิจของผู้เสนอราคา และเทคนิคการบริหารโครงสร้างและการควบคุมคุณภาพ

๒) การออกแบบห้องฝึก ห้องควบคุมการฝึก ห้องเรียน ห้องรับรอง ห้องเก็บเอกสาร ห้องน้ำ-ห้องส้วมและพื้นที่รื้อฝึก(การจัดสรรพื้นที่ ความสวยงามและความเหมาะสม) โดยพิจารณาจาก ห้องฝึกยิง ห้องควบคุมการฝึก และพื้นที่รื้อฝึก

๓) ความพร้อม คุณภาพ ประสิทธิภาพของระบบการทำงานของอาวุธปืน โดยพิจารณาจากอาวุธฝึกยิงปืนพกแบบอโตเมติก อาวุธฝึกยิงปืนเล็กสั้น และอาวุธฝึกยิงปืนซุ่มยิง

๔) ระบบยิงโต้ตอบ โดยพิจารณาจาก การยิงโต้ตอบจากภาพเคลื่อนไหว สามารถกระทำได้ โดยอัตโนมัติสอดคล้องกับสถานการณ์และการยิงโต้ตอบโดยผู้ควบคุมสถานการณ์บังคับทิศทางและตำแหน่งกระสุนตกได้ เพื่อลดอันตราย

๕) การจำลองเหตุการณ์และสภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจาก สามารถจำลองสถานการณ์เพื่อการฝึกได้พร้อมกันได้เสมือนจริง ทั้งแบบฝึกเดี่ยวหรือฝึกกลุ่ม และการจำลองผลของสภาพแวดล้อมต่อวิถีกระสุน

๖) การแสดงผล บันทึก และการประเมินค่า โดยพิจารณาจาก การแสดงผลการยิงโดนเป้าตามจุดต่างๆของเป้าอยู่กับที่และการแสดงผลการยิงเป้าตามจุดต่างๆของเป้าเคลื่อนที่

๗) ระบบคอมพิวเตอร์ โดยพิจารณาจาก สามารถทำงานระบบได้โดยภาพไม่มีอาการกระตุกให้เห็นและมีจอแสดงผลแบบ LCD wide screen

๘) อาคารรองรับการฝึกและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยพิจารณาจาก เครื่องปรับอากาศ ระบบประปา และประตูหน้าต่าง ช่องทางเข้า-ออก

๙) ระบบสนับสนุน โดยพิจารณาจาก เอกสาร คู่มือทางด้านเทคนิค การจัดทำคู่มือในการบำรุงรักษา และการฝึกอบรม

๑๐) เงื่อนไขอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

ทั้งนี้ คณะกรรมการจัดซื้อจะเปิดซองราคาของผู้เสนอราคาที่มีคะแนนสูงสุดเท่านั้น โดยราคาที่เสนอต้องไม่เกินงบประมาณที่กำหนดไว้ ส่วนกรณีมีผู้เสนอราคาได้รับคะแนนเทคนิคสูงสุดเท่ากันมากกว่า ๑ ราย จะดำเนินการเปิดซองราคาของผู้เสนอราคาที่มีคะแนนสูงสุดทั้งหมด ซึ่งราคาที่เสนอต้องอยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้ และหากผู้เสนอราคามีการเสนอราคาเท่ากันจะให้ไปดำเนินการเสนอราคาใหม่อีกครั้งเพื่อให้ได้ผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ในส่วนหัวข้อของการพิจารณาเพื่อให้คะแนนข้อเสนอทางด้านเทคนิคและคุณสมบัติของผู้เสนอราคาของคณะกรรมการที่กำหนดคุณลักษณะ มีบางเรื่องยังไม่เหมาะสม อาทิ หัวข้อความน่าเชื่อถือของผู้เสนอราคาที่กำหนดให้มีเรื่องเทคนิค การบริหาร โครงสร้าง และการควบคุมคุณภาพ(๑๐ คะแนน) นั้น ไม่ควรมีเนื่องจากเป็นเรื่องของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มิใช่ของบริษัทหรือเรื่องความพร้อม คุณภาพ ประสิทธิภาพของระบบการทำงานของอาวุธปืน(๗๐ คะแนน)นั้น ไม่ได้มีการกำหนดอาวุธฝึกยิงปืนที่เป็นปืนสมัยใหม่ไว้ เช่น ปืน เอ็ม.๒๔๙ เป็นต้น ดังนั้น ขอให้ทางกองทัพเรือไปทบทวนเกณฑ์ให้คะแนนในแต่ละเรื่องอีกครั้ง รวมทั้งการตัดเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือมีความสำคัญต่อการให้คะแนนออก และปรับเกณฑ์คะแนนให้เหมาะสมเพื่อที่จะได้บริษัทที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

(๒) สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อคัดเลือกบริษัทที่มายื่นซองเสนอราคานั้นโอกาสที่จะเที่ยงธรรม โปร่งใส ค่อนข้างยากซึ่งบางองค์กรจะใช้วิธีผสมกัน เช่น วิธีพิเศษผสมกับการประมูล ดังนั้น กองทัพเรือไม่ควรใช้เกณฑ์เปิดซองเฉพาะบริษัทที่ได้คะแนนสูงสุดเท่านั้น เช่น มี ๕ บริษัทที่ผ่านเกณฑ์ก็ควรให้มีการเปิดซองราคาพร้อมกันเพื่อป้องกันข้อครหาเรื่องทุจริต

(๓) จากการศึกษาโครงการจัดซื้อและติดตั้งเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ที่ทันสมัยพร้อมกับอาคารสำหรับการติดตั้งระบบที่สมบูรณ์และเหมาะสม ได้บรรจุไว้ในแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ ของกองทัพเรือ และเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกันทั้งงานการก่อสร้างโครงสร้างคือตัวอาคาร กับงานที่เป็นเรื่องของทางเทคนิค และเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการอบรม ด้านวิชาการด้วย ซึ่งนับห้วงเวลาแล้วกองทัพเรือสามารถดำเนินการจัดซื้อและติดตั้งได้ตามวิธีกติ โดยไม่จำเป็นต้องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการด้วยวิธีพิเศษ ดังนั้น กองทัพเรือจะสามารถยกเลิกการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษได้หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณที่มาจากภาษีของประชาชนมีความคุ้มค่า โปร่งใส

(๔) กรณีที่กองทัพเรือได้มีการจัดซื้อและติดตั้งเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ที่ทันสมัยพร้อมกับอาคารสำหรับการติดตั้งระบบที่สมบูรณ์และเหมาะสมเรียบร้อยแล้ว ขอให้หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินเน้นย้ำให้ครูฝึกและทหารที่มาฝึกใช้เครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ให้มีความพร้อมและมีวินัยที่เคร่งครัดเอาใจใส่ในการฝึกอย่างจริงจังเพื่อสามารถนำไปใช้ในการการณ์จริงได้อย่างปลอดภัยมีประสิทธิภาพ

(๕) ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทำหนังสือในนามของคณะกรรมการอาหารการทหารถึงผู้อำนวยการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๐ ให้เจรจากับทางสหรัฐอเมริกาขอรับการสนับสนุนเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ให้กับหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ไว้ใช้ฝึกทักษะและเพิ่มขีดความสามารถในการต่อสู้และป้องกันตนเองจากการถูกข่มขู่โจมตีของฝ่ายปรปักษ์หรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เรื่องที่ ๓๒

๑. **เรื่องพิจารณา** บทบาทหน้าที่ของหน่วยทหารในการแสดงออกถึงการปกป้องผู้บังคับบัญชา ระดับสูงของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๒๗/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กรมยุทธศึกษาทหารบก และกรมกำลังพลทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

หน่วยงานทหารปกครองด้วยกฎ ระเบียบ ข้อบังคับแบบธรรมเนียม ซึ่งตามพระราชบัญญัติวินัยทหาร ระบุไว้ชัดเจนว่าทหารทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติตามแบบธรรมเนียม โดยแบบธรรมเนียมที่สำคัญอันหนึ่ง คือ การเชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา และคำว่า “ผู้บังคับบัญชา” หมายถึงบุคคลผู้ซึ่งจะต้องรับผิดชอบทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวของหน่วย มีหน้าที่ในการตัดสินใจและตกลงใจในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ประกอบกับการปฏิบัติของทหารนั้น จะมีสายการบังคับบัญชา ดังนั้น เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือตกลงใจแล้ว หน่วยรองต้องนำสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาตกลงใจไปปฏิบัติ ในการปฏิบัติถ้าหน่วยรองไม่มีระเบียบวินัย ไม่เชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชาภารกิจของหน่วยนั้นก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งถือว่าเป็นความสำคัญของการมีหน่วยเหนือและหน่วยรอง

การควบคุมการบังคับบัญชาและความมีวินัย ในการศึกษาของหน่วยทหารทุกระดับจะมีการศึกษาในเรื่องของอุดมการณ์ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และวินัย ซึ่งวินัยถือเป็นหัวใจของทหารทุกคน เนื่องจากเมื่อเข้ามาเป็นทหารแล้วต้องมีการปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล ซึ่งในคำปฏิญาณ ๑ ข้อนั้นจะมีคำว่า “จะต้องเคารพและเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด” ดังนั้น การที่หน่วยต่าง ๆ ออกมาแสดงออกตามที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่ออื่น โดยความเห็นส่วนตัวของรองเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก เห็นว่าเป็นการออกมาปกป้องสถาบันทหารมากกว่าการปกป้องผู้บังคับบัญชาระดับสูง เนื่องจากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อปฏิญาณว่าจะไม่ประพฤติปฏิบัติตนที่นอกเหนือจากคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น และการแสดงออกนั้นเป็นการแสดงออกภายในกรมกองไม่ได้แสดงออกนอกกรมกองแต่อย่างใด ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ฝ่ายอำนวยการในกองทัพได้เน้นย้ำไปยังกำลังพลว่าให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในแบบธรรมเนียมของทหาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติ เพราะเนื่องจากภาพที่ปรากฏออกมาผนวกเข้ากับเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้น อาจทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าเป็นการออกมาปกป้องผู้บังคับบัญชา และกรมกำลังพลทหารบกได้เน้นย้ำกับกำลังพลในทุกภาคส่วนต่าง ๆ ว่าการแสดงออกใด ๆ ต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์ของกองทัพเป็นหลัก รวมทั้งให้ดูแลกดดันว่าก่อนจะแสดงออกอะไรต่าง ๆ ต้องให้อยู่ในกฎระเบียบแบบธรรมเนียมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนกรณีที่มีหลายฝ่ายมองว่าผู้บัญชาการทหารบก ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอดีตนายกรัฐมนตรี นายสมักร สุนทรเวช ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ในช่วงระหว่างเวลาที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมินั้น ผู้แทนจากกองทัพบกเห็นว่าเหตุการณ์ในช่วงนั้นกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันต่างกัน ดังนั้นจึงเห็นว่า การที่ผู้บัญชาการทหารบกได้ตกลงใจที่จะกระทำการเช่นเหตุการณ์ที่ผ่านมาในช่วงเวลานั้น ถือว่าเป็นการหาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในช่วงเวลานั้นแล้ว ประกอบกับหากการกระทำของผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น เป็นการขัดคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมคงจะใช้อำนาจในฐานะผู้บังคับบัญชา ดำเนินการโดยตรงต่อผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้นไปแล้ว

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวว่า ปัจจุบันวินัยของทหารได้หย่อนยานในเรื่องของการฝึกหรือไม่ จึงทำให้กำลังพลต่างออกมาแสดงออกในสิ่งที่ทำให้เกิดเป็นข้อวิพากษ์วิจารณ์ในสังคม เพราะแม้จะเป็นการแสดงออกในกรมกอง แต่ภาพของการแสดงออกนั้นปรากฏต่อสาธารณะ ดังนั้น กองทัพบกควรมีมาตรการในการควบคุมกำลังพลให้อยู่ในระเบียบวินัยให้มากกว่านี้ เพราะการกระทำดังกล่าวอาจจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้กับเหล่าทหารรุ่นหลังได้ และกรมยุทธศึกษาทหารบกควรได้หยิบยกเหตุการณ์เหล่านี้เข้าไปเป็นประเด็นศึกษาในสถาบันการเรียนการสอนของกองทัพด้วย

(๒) คณะกรรมการเห็นว่าวินัยของทหารเป็นสิ่งที่ดี แต่กองทัพมีมาตรฐานในการดำเนินการทางวินัยกับทหารในกองทัพที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การแสดงออกใด ๆ ของกองทัพในปัจจุบันต้องถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมโดยรวม ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใด ๆ กองทัพไม่ควรให้เกิด ๒ มาตรฐานขึ้นภายในกองทัพจะเป็นการดีที่สุด

(๓) คณะกรรมการเห็นว่าสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมาก บทบาทหน้าที่ของการเมืองกับการทหารไม่มีเส้นแบ่งที่ชัดเจน คล้ายกับว่าต่างฝ่ายต่างก้าวข้ามบทบาทหน้าที่ที่กันไปมา ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายทหารต่างต้องร่วมกันพิจารณาว่า ความเหมาะสมและความพอดีในการแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองอยู่ตรงจุดใด เพื่อที่จะได้ไม่ก้าวก่ายบทบาทหน้าที่ของกันและกัน ทั้งนี้ เนื่องจากทั้งสองฝ่ายต่างรักกองทัพ รักสถาบัน และรักความมั่นคงของประเทศชาติเหมือนกัน

เรื่องที่ ๓๓

๑. เรื่องพิจารณา สถานการณ์ความมั่นคงของประเทศในปัจจุบันและอนาคตตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับการปฏิวัติรัฐประหาร การชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรง หรือการพบเส้นทางการไหลเข้าของเงินจากต่างประเทศอย่างผิดปกติ เพื่อสนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) (การประชุมครั้งที่ ๒๘/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง พลโท ดร. พีระพงษ์ มานะกิจ เลขาธิการคณะอนุกรรมการศึกษาและพิจารณาโครงการเสริมสร้างศักยภาพและการบริหารจัดการกองทัพ ในคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

๓. ประเด็นพิจารณา

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นการศึกษาถึงโครงสร้างอำนาจรัฐไทย โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๗๕ เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งกลุ่มบุคคลที่มีโครงสร้างอำนาจรัฐหลักจะมีอยู่ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มทหาร กลุ่มข้าราชการ และกลุ่มประชาชน โดยมีผลจากแนวคิดการเปลี่ยนแปลงในยุคสมัยรัชกาลที่ ๕ ไปสู่การมีรัฐธรรมนูญโดยคณะราษฎรพร้อมกับการมีส่วนร่วมของชั้นกลาง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๗๖ เกิดความแตกแยกเชิงอุดมการณ์ในคณะราษฎร โดยกลุ่มหลักยังคงเป็นกลุ่มทหารและข้าราชการที่ต้องการให้ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาปกครองในแบบประชาธิปไตย แต่ระดับล่างยังไม่มีความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง จึงเกิดการต่อสู้ทางการเมืองภายใต้กติการัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการตั้งพรรคการเมืองที่ต้องการสมาชิกพรรคร่วมอุดมการณ์เดียวกัน แต่ถึงกระนั้นเรื่องอุดมการณ์ยังเป็นข้อจำกัดสำหรับพรรคการเมืองที่ก่อตั้งในยุคนี้ ส่วนทหารและข้าราชการยังมีความเข้มแข็งและก่อตัวอย่างต่อเนื่อง เพราะระบบการแต่งตั้งโยกย้ายเปลี่ยนจากระบบคุณธรรมเป็นระบบอุปถัมภ์ ซึ่งผู้มีอำนาจจะแต่งตั้งคนของตนเข้ามารับประสานต่อนโยบาย ยังผลให้โครงสร้างทางการเมืองของประเทศไทยเสียหายต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และจะสังเกตได้ว่าการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการที่ค่อนข้างจะมีผลประโยชน์ร่วมกัน จะเกิดขึ้นในยุคเผด็จการหรือยุคที่ไม่เป็นประชาธิปไตย เมื่อการปกครองไม่เป็นประชาธิปไตยแล้วก็จะเกิดการปฏิวัติเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยขึ้นอีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ กลุ่มทหารได้อำนาจเด็ดขาด รวมถึงอำนาจทางการเมือง เพราะเห็นว่าประชาธิปไตยก่อนหน้านี้ถูกเบียดเบียนจากระบบรัฐสภาที่ใช้เสียงข้างมากหาผลประโยชน์ จึงทำให้กลุ่มทหารออกมาปฏิวัติเพื่อขัดขวางประชาธิปไตยที่ไม่ใช่ประชาธิปไตยนี้ขึ้นอีก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ หลังเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ยุคนี้จะไม่มียุคใดได้อำนาจเด็ดขาดทั้งหมด เนื่องจากต้องมีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน จึงทำให้ผู้ปกครองหรือผู้บริหารของประเทศไทยในยุคนี้จะมีในตำแหน่งค่อนข้างนานมากขึ้น มีความเป็นเอกภาพในด้านการเมือง ต่อมาในสมัยรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ กลุ่มเศรษฐกิจจะครองอำนาจการเมืองโดยตรง มีผลให้กลุ่มทหารไม่มีอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ยังเป็นโครงสร้างอำนาจรวมศูนย์และผูกขาดเหมือนเดิม ซึ่งกลุ่มทุนจะต้องเอาใจฝ่ายทหารเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนและเอื้อประโยชน์ต่อกัน กลายเป็นกลุ่มทุนที่มีความฝังแน่นกับสังคมไทยมาจนตราบเมื่อสมัย พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ก็เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทุนเก่าและกลุ่มทุนใหม่ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป คือกลุ่มทุนเก่าจะได้เงินจากในระบบ เช่น งบประมาณการก่อสร้าง และประมูลสิ่งทราหิมทรัพย์และสิ่งทราหิมทรัพย์ ส่วนกลุ่มทุนใหม่จะหาเงินจากธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคม และมีการหาเงินทางการเมืองที่แยบยลกว่า เมื่อกลุ่มทุนใหม่ดูเหมือนจะได้รับผลประโยชน์มากกว่า กลุ่มทุนเก่าจึงต้องไปพึ่งกลุ่มผู้มีอิทธิพลนอกระบบ จึงเกิดความขัดแย้ง

ด้วยปัจจัยดังกล่าว เพราะฉะนั้นเมื่อประชาชนเห็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้น และปัญหาไม่ได้ถูกแก้ไขด้วยระบบ การปฏิวัติรัฐประหารจึงไม่ค่อยถูกต้องด้านจากประชาชนมากนัก และส่งผลให้การปฏิวัติรัฐประหารจึงเกิดขึ้นได้ทุกยุคทุกสมัย โดยการปฏิวัติรัฐประหารในแต่ละครั้งไม่ได้มีการแก้ไขโครงสร้างที่สะสมมานาน ดังเช่นเหตุการณ์เมื่อกันยายนปี พ.ศ. ๒๕๔๙ คณะผู้ปฏิวัติรัฐประหารได้ดำเนินการยึดอำนาจการบริหารบ้านเมือง แต่ไม่ได้แก้ไขโครงสร้างระบบ จึงเกิดเหตุการณ์ไม่ยอมรับของกลุ่มทุนใหม่ที่มีต่อคณะผู้บริหารประเทศที่ถูกแต่งตั้งโดยคณะปฏิวัติรัฐประหาร

สำหรับเหตุการณ์ในวันนี้จะพบว่า กลุ่มทุนเก่าขับไล่กลุ่มทุนใหม่ออกไป ผู้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการจึงได้ตั้งคำถามว่ากลุ่มทุนเก่าจะมีความโปร่งใสหรือมีจริยธรรมมากกว่ากลุ่มทุนใหม่หรือไม่ เพราะฉะนั้นหากปฏิวัติรัฐประหารแล้วการบริหารบ้านเมืองไม่สำเร็จ ปัญหาสากลที่พบก็คือการไม่ให้ประชาธิปไตยแก่กลุ่มทุน จึงเกิดช่องว่างระหว่างเศรษฐกิจกับการเมือง ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลจึงขอทำความเข้าใจว่าระบบทุนนิยมไม่ได้เลวร้ายไปเสียทั้งหมด แต่ระบบทุนนิยมเป็นส่วนผลักดันให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยของประเทศนั้น ๆ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ เป็นยุคของการประโคมข่าวทางสื่อสารมวลชนเพื่อดึงมวลชนเข้ามาเป็นส่วนร่วม ทั้ง ๆ ที่หลายเหตุการณ์ยังพิสูจน์ไม่ได้ ดังนั้นผู้มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการจึงขอแสดงความเห็นว่า กรณีการพบเส้นทางการไหลเข้าของเงินจากต่างประเทศอย่างผิดปกติ เพื่อสนับสนุนการชุมนุมของกลุ่ม นปช. หากพิสูจน์ไม่ได้ กรณีดังกล่าวจึงถือว่าเป็นเพียงกระแสข่าวที่ต้องการหวังผลทางการเมืองเท่านั้น

สำหรับแนวโน้มสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันคือ รัฐควรต้องเข้าใจกลุ่มผู้ชุมนุมต่าง ๆ ว่าเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้ภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องเข้าใจว่าสาเหตุใดบางกลุ่มจึงศรัทธาตัวบุคคลสูงโดยเฉพาะกลุ่มชนชั้นกลาง และกลุ่มชนชั้นกลางที่เอาใจใส่แต่เรื่องใกล้ตัว ก็ย่อมรักและศรัทธาบุคคลที่ใส่ใจเรื่องปากท้องของกลุ่มชนเหล่านั้น ดังนั้น หากรัฐจะดำเนินการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่กลุ่มผู้ชุมนุมรักและศรัทธา หรือใช้อำนาจเกินขอบเขต จะมีผลให้กลุ่มผู้ชุมนุมออกมาเคลื่อนไหวในปริมาณที่มากขึ้นตามลำดับ ส่วนการปฏิวัติรัฐประหารจะเป็นเครื่องมือสุดท้ายเมื่อสถานการณ์ตกอยู่ในภาวะคับขันที่สุด แต่จะเกิดการต่อต้านจากประชาชน ดังนั้น จึงมีความพยายามที่จะประโคมข่าวว่ากลุ่มผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรงและจะดำเนินการเข้าสลายฝูงชน หรือมีตัวแทนทำปฏิวัติรัฐประหารแล้วเข้าดำเนินการปราบปราม เมื่อปราบปรามได้แล้วก็จะสถาปนากการปกครองขึ้นมาใหม่โดยผลประโยชน์ก็จะตกอยู่กับกลุ่มอำนาจเดิม

อนึ่ง กลุ่มผู้ชุมนุมสามารถชุมนุมได้ตามสิทธิของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เท่าที่ผ่านมาผู้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการกล่าวว่า หลายกลุ่มได้ชุมนุมเพื่อสนับสนุนให้เกิดประชาธิปไตยอย่างแท้จริงกับสังคมจริงหรือไม่ ประเด็นตรงนี้กลุ่มผู้ชุมนุมจะต้องตอบคำถามแก่สังคมให้ชัดเจนด้วยเช่นกัน

ส่วนเรื่องการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบันนี้ ต้องไม่ดำเนินการใด ๆ ที่หวังแก่ประโยชน์ส่วนตน เช่นกรณีการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ต่างฝ่ายต่างแก้ไขเฉพาะประโยชน์ที่กลุ่มตนได้รับ ดังนั้น ควรตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาเพื่อพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทุกคนได้ผลประโยชน์ร่วมกัน

เรื่องที่ ๓๔

๑. **เรื่องพิจารณา** หลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการทหาร (การประชุมครั้งที่ ๒๘/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ

๓. ประเด็นพิจารณา

อำนาจในการแต่งตั้งนายทหารระดับชั้นนายพลขึ้นไป ตามพระราชบัญญัติการจัดระเบียบข้าราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗ ได้ระบุว่าการแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ส่วนระดับต่ำกว่าชั้นนายพลลงมา ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทั้งสามเหล่าทัพเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งโยกย้าย

ส่วนในการเข้าสู่ตำแหน่งจะเป็นลักษณะเดียวกันทั้งระดับชั้นนายพลขึ้นไปและต่ำกว่าระดับชั้นนายพลลงมา กล่าวคือจะต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งว่าครบถ้วนหรือไม่ และเนื่องจากข้าราชการทหารมีชั้นยศประจำตัว ดังนั้น จะต้องพิจารณาว่าถ้าเข้าตำแหน่งแล้วสามารถที่จะแต่งตั้งยศได้หรือไม่ประกอบกันด้วย สำหรับในมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติการจัดระเบียบข้าราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ระบุว่าให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาการแต่งตั้งโยกย้ายโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการเหล่าทัพเป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ เจ้ากรมเสมียนตราเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และเช่นเดียวกันในทั้งสามเหล่าทัพจะมีคณะกรรมการเฉพาะเหล่าแยกออกไป เมื่อแต่ละเหล่าทัพได้มีการพิจารณาด้วยความเหมาะสมแล้ว ก็จะเสนอเข้าคณะกรรมการชุดของกระทรวงกลาโหม โดยผ่านปลัดกระทรวงกลาโหมในฐานะเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการต่อไป

สำหรับหลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารระดับชั้นนายพลจะมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดการแต่งตั้งนายทหารระดับชั้นนายพลไว้ ๒ วาระต่อ ๑ ปี และพิจารณาจำนวนปีของผู้ที่เข้ารับราชการ รวมทั้งความอาวุโสทางทหาร ประวัติการเข้ารับราชการ ผลการปฏิบัติงาน ความประพฤติและความรู้ความสามารถ ส่วนเรื่องการโยกย้ายนายทหารระดับชั้นนายพล ถ้าหากเป็นการโยกย้ายข้ามหน่วย เช่น จากกองทัพอากาศไปสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม อำนาจจะเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ส่วนถ้าโยกย้ายภายในหน่วยงานก็จะเป็นอำนาจของผู้บัญชาการเหล่าทัพ ซึ่งการโยกย้ายข้าราชการทหารจะมีระเบียบการปรับย้ายของกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๔๑ คือ พิจารณาวามีตำแหน่งว่างที่จะปรับย้ายไปหรือไม่ ประกอบกับจำนวนปีที่เข้ารับราชการ เช่น จากพันตรีไปพันโทต้องดำรงตำแหน่งพันตรีไม่น้อยกว่าสามปี และต้องมีระดับขั้นเงินเดือนอยู่ในระดับขั้นต่ำของพันโทก่อนจึงจะเข้าหลักเกณฑ์ ส่วนหลักเกณฑ์อื่นๆ นอกเหนือจากนี้ กระทรวงกลาโหมได้เปิดกว้างไว้สำหรับให้หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดไปกำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะของหน่วยงานไว้เองได้

สำหรับกรณีการลาออกไปสมัครลงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายทหารระดับชั้นนายพลนั้น นโยบายของเหล่าทัพจะผ่อนผันให้สามารถกลับเข้ารับราชการได้ โดยให้ยื่นความจำนงในการกลับเข้ารับราชการภายใน ๗ วัน หลังจากทราบผลการเลือกตั้งแล้ว

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาทบทวนแนวทางการเลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือนในแต่ละชั้นยศว่า หากข้าราชการทหารมีการปรับเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือมีการปูนบำเหน็จเลื่อนขั้นเงินเดือน ก็ขอให้มีการไต่ระดับเงินเดือนสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงตำแหน่งที่สูงขึ้นไปว่าจะว่างหรือไม่ เช่น นายทหารยศพันตรีจะมีเงินเดือนสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าตำแหน่งพันเอกจะว่างด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารที่มีความตั้งใจจริง แต่ไม่ได้มีการปรับชั้นยศให้สูงขึ้นเนื่องจากตำแหน่งไม่ว่าง

(๒) คณะกรรมการพบว่าบุคลากรในโรงพยาบาลทหารผ่านศึก โดยเฉพาะนายแพทย์ยังเป็นลูกจ้างชั่วคราวอยู่ ดังนั้น สวัสดิการต่าง ๆ อาจมีผลให้ขาดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ จึงขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาเกี่ยวกับสวัสดิการสำหรับแพทย์ที่ยังเป็นลูกจ้างชั่วคราว โดยอาจปรับสถานะให้เป็นลูกจ้างประจำหรือข้าราชการ ทั้งนี้ ในลักษณะเดียวกันกับลูกจ้างชั่วคราวในกรมอื่น ๆ สังกัดกระทรวงกลาโหม เช่น กรมสรรพาวุธ เป็นต้น กระทรวงกลาโหมควรต้องดูแลเรื่องสิทธิประโยชน์และสวัสดิการให้มากยิ่งขึ้นด้วย

(๓) คณะกรรมการเห็นควรว่า ข้าราชการทหารเป็นบุคคลหนึ่งที่อุทิศตัวเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และทำนุบำรุงศาสนาอย่างเต็มที่ ดังนั้น การรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นเกียรติประวัติที่ส่งผลให้ข้าราชการทุกหมู่เหล่าปฏิบัติหน้าที่อย่างภาคภูมิใจ แต่พบว่า ข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือนบางชั้นยศยังมีความลักลั่นกัน เช่น การรับสายสะพายชั้น ๑ ข้าราชการพลเรือนระดับ ๘ สามารถรับได้ แต่ถ้าเป็นข้าราชการทหารต้องเทียบเท่าระดับ ๙ ก่อน ถึงจะได้สายสะพายชั้น ๑ จึงขอให้ฝ่ายสิทธิประโยชน์สิทธิกำลังพลของกระทรวงกลาโหมพิจารณาประเด็นนี้ด้วย

(๔) คณะกรรมการขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาเรื่อง การปรับชั้นยศนายพลให้แก่ นายทหารพระธรรมนูญของเหล่าทัพ เนื่องจากมีลักษณะเป็นหัวหน้าหน่วยที่ขึ้นตรงต่อกองทัพ ซึ่งน่าจะมีชั้นยศระดับนายพลนี้ด้วย

(๕) สำหรับนายทหารชั้นประทวนที่จบปริญญาตรีสาขาวิชาต่าง ๆ คณะกรรมการเห็นว่า กระทรวงกลาโหมควรให้โอกาสสำหรับการสอบปรับตำแหน่งในสังกัด โดยอาจกำหนดเป็นโควตาไว้สำหรับนายทหารชั้นประทวนที่รับราชการอยู่แล้ว กับบุคคลภายนอกที่สอบแข่งขัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นความก้าวหน้าของบุคลากรและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

(๖) คณะกรรมการขอให้กระทรวงกลาโหมยึดถือหลักเกณฑ์และระเบียบของกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัดในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการทหาร เนื่องจากมีกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติหรือเกิดความไม่เป็นธรรมกรณีโยกย้ายหรือแต่งตั้งนายทหารสังกัดกระทรวงกลาโหม

เรื่องที่ ๓๕

๑. **เรื่องพิจารณา** มาตรการเตรียมความพร้อมในการรองรับการชุมนุมของกลุ่มเคลื่อนไหว (การประชุมครั้งที่ ๒๙/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้อำนวยการกองรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

๓. ประเด็นพิจารณา

การเตรียมรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดเตรียมเกี่ยวกับเรื่องของการชุมนุมต่าง ๆ นั้น เป็นสิทธิที่จะพึงกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นการเตรียมการจะเป็นการดูแลให้การชุมนุมเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย และไม่ให้เกิดกระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้อื่น โดยจะไม่ให้ผู้อื่นเข้ามากระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดสถานการณ์ลุกลามไปได้ เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีการตั้งสมมุติฐานต่าง ๆ ตามสถานการณ์ว่า ถ้าเกิดการชุมนุมขึ้น ณ ที่ใดจะแก้ปัญหาอย่างไร จะใช้กำลังหน่วยใดในการเข้ามาดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้การชุมนุมเป็นไปด้วยความสงบและเรียบร้อย โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้มอบนโยบายและได้สั่งการให้ทุกจังหวัดได้เตรียมการในสิ่งเหล่านี้ และโดยเฉพาะให้มีการประสานกับฝ่ายปกครองในต่างจังหวัดและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบนอกจากนี้ ยังได้สั่งการให้ผู้บังคับการจังหวัดและผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคต่าง ๆ ไปประสานแผนกับฝ่ายปกครองเพื่อให้เข้ามาร่วมกันดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ขณะนี้ในเรื่องของการติดตามสถานการณ์นั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ติดตามสถานการณ์ไปวันต่อวัน เพราะเหตุการณ์ในอนาคตคาดการณ์ไม่ได้และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

อย่างไรก็ดี ตามบทบาทหน้าที่ของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติความมั่นคง พ.ศ.๒๕๕๑ กอ.รมน. จะมีหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินสถานการณ์ในภาวะปกติอยู่แล้ว ขณะนี้ กอ.รมน. มีศูนย์ติดตามสถานการณ์ ซึ่งจะดำเนินการติดตามสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมายรับผิดชอบอยู่ อย่างไรก็ตาม ทางรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและได้จัดตั้งคณะกรรมการติดตามสถานการณ์ความมั่นคง โดยมีรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงเป็นประธาน และมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการชุดนี้ จะมีหน้าที่หลัก ๓ ประการ คือ ๑) ติดตามตรวจสอบประเมินแนวโน้มสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ๒) เสนอแนะและประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเตรียมการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหา และ ๓) เสนอแนะมาตรการและแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมต่อนายกรัฐมนตรี

ในการเตรียมแผนการทั้งหมดในการรองรับสถานการณ์นั้น ได้รับมอบนโยบายจากนายกรัฐมนตรีหรือในฐานะผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ดังนี้ คือ ๑) มุ่งเน้นมาตรการป้องกันเป็นหลัก เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง ๒) ปฏิบัติภารกิจโดยยึดหลักเมตตาธรรม หลักนิติธรรม และหลักประชาธิปไตย ๓) เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ปฏิบัติงานหลัก สำหรับกำลังประเภทอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ทหารจะใช้เป็นกำลังสนับสนุนเพื่อไม่ให้เกิดการยั่วยุและเผชิญหน้าโดยตรงกับผู้ชุมนุม ๔) การปฏิบัติของหน่วยต้องไม่สร้างเงื่อนไข และไม่ให้เกิดสถานการณ์ให้มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ๕) ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมการชุมนุม ควรใช้วิธีการปฏิบัติจากเบาไปถึงหนัก และคำนึงถึงหลักสากลด้วย

นอกจากนี้ยังมีมาตรการรองรับอีกหลายประการ เช่น มาตรการสำหรับบุคคลที่กระทำความผิด จะดำเนินการตามกฎหมายทันที มาตรการในการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ มาตรการด้านการข่าว และมีมาตรการในการรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งภารกิจเหล่านี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนทหารจะเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓

อย่างไรก็ดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติมุ่งเน้นมาตรการป้องกันและกระทรวงกลาโหมได้จัดหาอุปกรณ์ในการป้องกันตัวให้กับเจ้าหน้าที่ เช่น หมวก โล่ กระบอง และเกราะป้องกันตัว เพื่อต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่มีความอดทน เพราะถ้าไม่มีเครื่องป้องกันหากถูกยิงอาจจะหมดความอดทนอดกลั้น แล้วจะไปทำความรุนแรงกับประชาชนได้

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

ในการควบคุมฝูงชนสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการเตรียมความพร้อมในการจัดหาเครื่องมือให้เหมาะสมและเพียงพอหรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า จากการควบคุมฝูงชนที่ผ่านมามีการใช้แก๊สน้ำตาและเป็นปัญหาเกิดขึ้น ครั้งนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้แก๊สน้ำตาหรือไม่ พลตำรวจโท ประยูร อัมฤต ผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ได้ตอบข้อซักถามว่า แก๊สน้ำตาที่ใช้ในการสลายฝูงชนในครั้งก่อนผลิตมาจากประเทศจีนปัจจุบันถูกเรียกเก็บหมดแล้วและได้จัดหาใหม่ซึ่งนำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และได้มีการฝึกใช้เพื่อให้เกิดความชำนาญ เชื่อว่าผู้ใช้มีความเข้าใจในการใช้แก๊สน้ำตามากขึ้น

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

ถ้าจะต้องมีการสลายฝูงชนควรสลายในเวลากลางวัน เพื่อป้องกันบุคคลที่สามที่อาจจะสร้างความรุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหายได้ นอกจากนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเตรียมความพร้อมในการจัดหาเครื่องมือให้เหมาะสมและเพียงพอด้วย

เรื่องที่ ๓๖

๑. เรื่องพิจารณา กรณีกรมการปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนต่อคณะกรรมการตามกฎหมายกระทรวงการมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมถึงปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง และแนวทางการเป็นไปได้ในการผ่อนผันการจัดซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ (การประชุมครั้งที่ ๓๑/๒ และครั้งที่ ๕๘/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมป่าไม้

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) การจัดซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ปัจจุบันกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอาวุธปืนรวมทั้งสิ้น ๗,๓๘๗ กระบอก (ซาร์ต ๑,๐๔๔ กระบอก) ประกอบด้วย ๑) ปืน HK ๓๓ จำนวน ๑,๕๔๑ กระบอก (ซาร์ต ๗๓ กระบอก) ๒) ปืนลูกซองยาว จำนวน ๕,๘๐๒ กระบอก (ซาร์ต ๙๗๑ กระบอก) ๓) ปืนพกสั้น จำนวน ๔๔ กระบอก(ไม่ซาร์ต) ทั้งนี้ ปัจจุบันกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้รับงบประมาณโครงการไทยเข้มแข็งปี ๒๕๕๓ ในการจัดหาอาวุธปืนตามโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า เป็นเงินจำนวน ๔.๙๗ ล้านบาท (เป็นอาวุธปืนลูกซองจำนวน ๑๔๒ กระบอก) สำหรับการจำกัดการใช้และควบคุมอาวุธปืนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นั้น อาวุธปืนทั้งหมดจะมีทะเบียนครุภัณฑ์ควบคุมอาวุธปืนตามลำดับเลขหมาย และจะมีรายละเอียดว่าอยู่ในส่วนงานไหนและบุคคลใดเป็นผู้ครอบครองดูแล พร้อมทั้งมีผู้สำหรับเก็บปืนหากจะนำไปใช้จะต้องมีการลงชื่อขอเบิกไปใช้ โดยผู้ที่ครอบครองปืนส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการและผู้พิทักษ์ป่าเท่านั้น

สำหรับการจะมีและใช้อาวุธปืนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ นั้น ได้ถูกกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการพิจารณาต่าง ๆ ไว้ในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ฯ พ.ศ.๒๕๔๐ แต่ในการมีและใช้ได้กำหนดเพิ่มเติมในกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๔ ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้มีเนื้อหาสาระและมีประเด็นที่สำคัญคือได้กำหนดว่าส่วนราชการที่จะมีหรือใช้อาวุธปืนนั้น จะต้องมิชื่ออยู่ในกฎกระทรวงนี้ จึงจะมีสิทธิที่จะขอมีและขอใช้อาวุธปืนได้

ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรมใหม่ที่กระทรวงมหาดไทยประกาศให้เป็นส่วนราชการ ที่สามารถขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนสำหรับปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจึงได้ร่างระเบียบขึ้นมาฉบับหนึ่งเพื่อจะขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน โดยได้ตั้งงบประมาณสำหรับจัดซื้ออาวุธปืนลูกกระสุนสำหรับยิงสัตว์ให้สลบในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐ กระบอก ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ตั้งงบประมาณไว้สำหรับซื้อปืนลูกซองจำนวน ๑๔๒ กระบอก และปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ตั้งงบประมาณไว้สำหรับซื้อปืนลูกซองอีกจำนวน ๑๔๐ กระบอก เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งโครงการจัดซื้อ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

อาวุธปืนทั้งหมดนี้อยู่ในระหว่างการรอเสนอขออนุญาตต่อคณะกรรมการตามกฎหมายกระทรวงฉบับใหม่ของกระทรวงมหาดไทย

อนึ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คือ เมื่อประมาณปี ๒๕๔๕ มีการแบ่งแยกกระทรวง ทบวง กรม ขึ้นมาใหม่ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แยกออกมาจากกรมป่าไม้ และได้เสนอที่จะมีอาวุธปืนเนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับกรมป่าไม้ แต่เมื่อเสนอเรื่องเข้าไปแล้วไม่มีชื่ออยู่ในกฎหมายกระทรวง คณะกรรมการจึงไม่มีสิทธิที่จะพิจารณา ซึ่งนับจากนั้นเป็นต้นมา หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงได้ช่วยผลักดันให้กฎหมายฉบับนี้ออกมามีผลบังคับใช้ และเมื่อกฎหมายฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการใหม่ขึ้นมาดำเนินการพิจารณาให้มีหรือใช้อาวุธปืนต่อไป ซึ่งขณะนี้กรมการอุตสาหกรรมทหารในฐานะเลขานุการได้ดำเนินการยกร่างเพื่อเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามใหม่อีกครั้งโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้มีชื่ออยู่ในลำดับที่ ๑๔ และ ๑๖ ซึ่งมีสิทธิในการขอมิและใช้อาวุธปืนตามกฎหมายฉบับใหม่

สำหรับมาตรการในการควบคุมการใช้อาวุธของเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นไปตามระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม อาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ คือเมื่อใช้แล้วต้องมีที่เก็บ โดย ณ ปัจจุบันกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอาวุธปืนที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ ดังนี้ ๑) ปืน HK 33 จำนวน ๑,๔๐๓ กระบอก ๒) ปืนลูกซอง ๕ นิ้ว จำนวน ๕,๕๐๗ กระบอก และ ๓) ปืนพกสั้น จำนวน ๒๔ กระบอก ซึ่งอาวุธปืนทั้งหมดนี้ได้แจกจ่ายให้หน่วยป้องกันรักษาป่า ในสำนักอุทยาน และสำนักสัตว์ป่า ซึ่งประจำอยู่ที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ๑-๑๖ ทั้งนี้ การใช้อาวุธปืนดังกล่าวได้มีการออกระเบียบควบคุมการใช้ไว้อย่างเข้มงวด

ส่วนการโยกย้ายอาวุธปืนระหว่างหน่วยเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพงานนั้น เป็นไปน้อยมาก เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างยั้งจึงมีการแลกเปลี่ยนอาวุธปืนระหว่างหน่วยบ้างเป็นครั้งคราว หรือกรณีเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบและมีการประกาศกฏอัยการศึกในพื้นที่นั้น ๆ อธิบดีกรมจะออกประกาศให้ทุกหน่วยในกรมนำอาวุธปืนไปฝากไว้ยังหน่วยทหารที่ใกล้ที่สุดจนกว่าจะมีการประกาศยกเลิกกฏอัยการศึกจึงจะไปขอเบิกอาวุธคืน เป็นต้น

นอกจากนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีภารกิจในการดูแลป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ จำนวน ๗๓ ล้านไร่ ประกอบไปด้วย

(๑) พื้นที่รับผิดชอบตามกฎหมาย ๖๔.๐๕ ล้านไร่ ดังนี้

- ๑.๑ อุทยานแห่งชาติ (๑๒๓ แห่ง) รวมพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๓๗.๗๐ ล้านไร่
- ๑.๒ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (๕๘ แห่ง) รวมพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๒๓.๐๘ ล้านไร่
- ๑.๓ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (๖๐ แห่ง) รวมพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๓.๒๗ ล้านไร่

(๒) พื้นที่รับผิดชอบดำเนินการ ๘.๙๕ ล้านไร่

- ๒.๑ เตรียมประกาศอุทยานแห่งชาติ (๒๕ แห่ง) จำนวน ๖.๕ ล้านไร่
- ๒.๒ เตรียมประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๑.๕๐ ล้านไร่
- ๒.๓ เตรียมประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (๕ แห่ง) จำนวน ๐.๔๘ ล้านไร่
- ๒.๔ วนอุทยาน (๑๑๒ แห่ง) จำนวน ๐.๗๗ ล้านไร่
- ๒.๕ สวนพฤกษศาสตร์และสวนรุกขชาติ (๗๒ แห่ง) จำนวน ๐.๐๕ ล้านไร่

ส่วนอาวุธปืนที่ฝ่ายตรงข้ามใช้ในการกระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นอาวุธปืนอากาศทั้งสิ้น ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีความจำเป็นต้องใช้อาวุธปืนที่จะสามารถต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามได้ ทั้งนี้ การฝึกเจ้าหน้าที่ของกรมจะดำเนินการฝึกโดยหน่วยทหารปืนยะประมาณ ๗ รุ่น โดยเป็นการฝึกทั้งในส่วนของกำลังกายและการใช้อาวุธ รวมทั้งมีการจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วประมาณ ๑๐ ชุด ๆ ละ ๑๕ นาย ที่สามารถใช้ชีวิตในป่าได้เหมือนกับเจ้าหน้าที่ทหาร ดังนั้น จึงขอให้ทุกฝ่ายได้ไว้วางใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของกรมเป็นเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกวินัยมาอย่างเคร่งครัด

๒) การจัดซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนให้กับกรมป่าไม้

สำหรับอาวุธปืนที่กรมป่าไม้มีไว้ใช้งานในปัจจุบัน ประกอบด้วย ๑) ปืนลูกซองสภาพดีจำนวน ๙๑๒ กระบอก ๒) ปืนลูกซองชำรุดจำนวน ๕๙๔ กระบอก และ ๓) ปืน HK 33 จำนวน ๙๘ กระบอก รวมอาวุธปืนทั้งสิ้นจำนวน ๑,๖๐๔ กระบอก โดยในช่วงที่มีวิกฤตทางการเมืองกรมป่าไม้ได้มีการควบคุมการใช้อาวุธปืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปืน HK 33 ที่ประจำอยู่ในหน่วยป้องกันรักษาป่าทั้งหมดจำนวน ๔๓๓ หน่วยทั่วประเทศ ได้รวบรวมนำมาเก็บรักษาไว้ที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๓ และสาขาของสำนักอีก ๖ สาขา ส่วนปืนลูกซองที่ใช้งานได้จำนวน ๙๑๒ กระบอกนั้น จะถูกใช้เมื่อมีภารกิจจำเป็นที่สามารถขออนุมัติใช้ได้ และจะต้องดำเนินการตามระเบียบการใช้ที่เคร่งครัดด้วย ส่วนอาวุธปืนลูกซองที่ชำรุดจำนวน ๕๙๔ กระบอก กรมป่าไม้จะดำเนินการสำรวจและส่งให้กรมสรรพาวุธทหารบกดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ต่อไป

นอกจากนี้ กรมป่าไม้มีพื้นที่ในความดูแลรับผิดชอบเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑,๒๒๑ แห่ง รวมพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้นจำนวน ๖๗.๗ ล้านไร่ มีหน่วยป้องกันรักษาป่า จำนวน ๔๓๓ หน่วย มีหน่วยประสานงานป้องกันและปราบปรามการทำลายทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัด จำนวน ๖๕ หน่วย การใช้อาวุธปืนที่ผ่านมาจะมีการฝึกทบทวนสมรรถนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จำนวน ๓,๖๔๘ นาย โดยวิทยากรของกองทัพบก ซึ่งหลักสูตรที่ใช้ฝึกจะเป็นหลักสูตรการใช้อาวุธ และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆอย่างเคร่งครัด

๓) การจัดซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนให้กับกรมการปกครอง

การขออนุมัติจัดซื้ออาวุธปืนของกรมการปกครอง ติดขัดในส่วนของ การตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายกระทรวงฉบับใหม่เช่นเดียวกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ส่งผลให้การดำเนินการจัดซื้ออาวุธปืนของกรมการปกครองจึงต้องชะลอไว้ก่อน

สำหรับการควบคุมอาวุธปืนของอาสาสมัครรักษาดินแดน โดยหลักแล้วจะเก็บไว้ที่กองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดน ซึ่งจะมีราวปืนคลังกัญแจไว้ และหากไม่ได้เป็นการปฏิบัติภารกิจจะไม่สามารถเบิกอาวุธปืนเอาไปใช้ได้ โดยในระบบการควบคุมของกองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดนในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดจะมีจากกองร้อย ผู้บังคับกองร้อย และรองผู้บังคับกองร้อย ซึ่งเป็นปลัดอำเภอและนายอำเภอเป็นผู้ควบคุมในการเบิกใช้อาวุธ ส่วนข้อมูลเรื่องอาวุธสูญหายนั้น หากเป็นการสูญหายโดยตรงปัจจุบันยังไม่มี คงมีเฉพาะอาวุธที่เกิดการปะทะและสูญหาย หรือชำรุด ผุกร่อนตามสภาพเท่านั้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความห่วงใยในประเด็นของการควบคุมและจำกัดการใช้อาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ข้าราชการประจำ เนื่องจากเห็นว่าในทางปฏิบัติบุคคลเหล่านั้นอาจจะมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่การเบิกใช้มาปฏิบัติหน้าที่เป็นครั้งคราวและนำไปเก็บไว้ที่เดิม ดังนั้นจึงขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้พิจารณาเพิ่มอัตรากำลังของข้าราชการประจำให้มากกว่าเจ้าหน้าที่ที่เป็นพนักงานราชการหรือลูกจ้างประจำ เพราะจะสามารถควบคุมการใช้อาวุธปืนได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่

ที่ไม่ใช่ข้าราชการ รวมทั้ง ควรพิจารณาหามาตรการในการควบคุม กำกับการมีและใช้อาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ที่เป็นบุคคลธรรมดาให้มีอาวุธปืนไว้ในครอบครองสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น

(๒) คณะกรรมการเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดหาอาวุธปืนลูกซองมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เนื่องจากเป็นอาวุธปืนที่สามารถใช้งานได้หลากหลาย แต่เห็นว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรจะพิจารณานำงบประมาณที่ได้สำหรับจัดหาปืนลูกซองใหม่จำนวน ๑๔๒ กระบอก มาทำการซ่อมแซมอาวุธปืนลูกซองที่ชำรุดจำนวน ๙๗๑ กระบอก จะเป็นการประหยัดงบประมาณและเหมาะสมกว่าการจัดหาอาวุธปืนลูกซองใหม่

(๓) คณะกรรมการได้ยกร่างการใช้อาวุธปืนยิงกันเองระหว่างเจ้าหน้าที่ที่บริเวณเขาหัวช้าง จังหวัดพัทลุง หรือการล่าสัตว์ใหญ่ของเจ้าหน้าที่เองเพื่อให้กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้นำไปเป็นอุทธรณ์สำหรับหามาตรการในการควบคุมการใช้อาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น หน่วยงานจึงควรได้กำชับและกวดขันในเรื่องของวินัยของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้เคร่งครัดเป็นพิเศษ

(๔) คณะกรรมการมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับประเด็นพื้นที่ ชนิด และขนาดของปืนที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากร่างกฎกระทรวงกำหนดว่าในพื้นที่หนึ่งเจ้าหน้าที่สามารถใช้ได้เฉพาะปืนลูกซองในการปฏิบัติหน้าที่แต่ผู้ลอบล่าสัตว์ไม่ทำลายป่ามีอาวุธที่เหนือกว่าปืนลูกซอง การกำหนดในลักษณะดังกล่าวจะเป็นการจำกัดให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ดังนั้น จึงขอให้กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้พิจารณาในประเด็นดังกล่าวนี้ให้รอบคอบก่อนที่จะเสนอร่างเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ และควรกำหนดระเบียบการจัดซื้อและจัดหาลูกกระสุนปืน AK ไว้ด้วย เนื่องจากในทางปฏิบัติหน่วยงานทั้ง ๒ หน่วยงานมีปืนชนิดดังกล่าวไว้ใช้ในการปฏิบัติงานด้วยแต่ไม่มีลูกกระสุนปืน ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าหากไม่ดำเนินการในเวลานี้อาจจะเป็นปัญหาการขาดแคลนลูกกระสุนปืน AK ไว้ใช้ปฏิบัติงานในอนาคตได้

(๕) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าปัจจุบันมักมีการร้องเรียนของชาวบ้านอยู่เสมอเกี่ยวกับการมีและใช้อาวุธปืนของเจ้าหน้าที่รัฐไปในทางที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากช่วงเวลาในการใช้ไม่ใช่เวลาราชการ ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้กำชับและเข้มงวดกับเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของตนให้พกพาอาวุธปืนและใช้อาวุธปืนในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นทิวทัศน์ของชาวบ้านที่พบเห็น ยกตัวอย่างเช่น การพกพาอาวุธปืนติดตามฝ่ายการเมืองในพื้นที่ หรือการนำอาวุธปืนไปคุ้มครองผู้มีอิทธิพลนอกเวลาราชการ เป็นต้น

(๖) คณะกรรมการเห็นว่า การติดอาวุธให้กับประชาชนซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่รัฐ เช่น อาสาสมัครรักษาดินแดน และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เป็นเรื่องใหญ่ และเป็นเรื่องที่ผิดกฎบัตรสหประชาชาติ เนื่องจากผู้ที่จะมีและใช้อาวุธปืนได้ควรต้องเป็นผู้ที่มีวินัยและสายการบังคับบัญชาที่ถูกต้อง ชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ทหาร และตำรวจ มิเช่นนั้นจะเกิดเป็นปัญหาการมีและใช้อาวุธปืนอย่างไม่ถูกต้องของประชาชนดังเช่นที่เกิดเป็นปัญหาอยู่ ณ ปัจจุบัน ดังนั้น จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนดำเนินการพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบ ซึ่งหากเป็นไปได้ไม่ควรจะอนุญาตให้มีการติดอาวุธให้กับประชาชนที่ไม่มีระเบียบวินัยในการฝึกและใช้อาวุธ หากส่วนราชการใดขาดแคลนบุคลากรก็ควรจะมีการขอสนับสนุนกำลังพลจากหน่วยทหารและตำรวจมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ มิใช่ นำประชาชนคนธรรมดามาเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือ เป็นต้น

(๗) คณะกรรมการเห็นว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ควรได้มีการทำสถิติการใช้ลูกกระสุนปืนสำหรับฝึกเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญในการใช้อาวุธปืน และนำมาเปรียบเทียบกันว่าหน่วยงานใดใช้ลูกกระสุนสำหรับฝึกเจ้าหน้าที่น้อยที่สุด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณสำหรับฝึกการใช้อาวุธปืนให้กับเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานด้วย

(๘) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าจากการเปรียบเทียบจำนวนพื้นที่รับผิดชอบระหว่างกรมป่าไม้ กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นจำนวนพื้นที่ที่ต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่เหตุใดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีอาวุธปืน HK 33 ไว้ใช้ในหน่วยมากกว่ากรมป่าไม้ถึง ๓ เท่า และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีมาตรการในการควบคุมการใช้อาวุธปืนมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมการมีความเป็นห่วงและกังวลเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนภายในหน่วยราชการเป็นอย่างมาก เพราะแม้กระทั่งหน่วยทหารซึ่งถือว่าเป็นหน่วยที่มีการระวางและป้องกันอาวุธปืนอย่างดียังมีการสูญหายของอาวุธปืนได้ ดังนั้น จึงขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้ความสนใจในประเด็นดังกล่าวนี้ด้วย

เรื่องที่ ๓๗

๑. เรื่องพิจารณา กรณีศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารว่าจ้างให้บริษัทเอกชนผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อาวุธปืนเอ็ม ๗๙ จากโรงงานเอกชนในท้องที่และอีกหลายแห่งจากการขยายผลสืบสวนจับกุม (การประชุมครั้งที่ ๓๑/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ กรรมการผู้จัดการบริษัท ที เอส พี ทูล แอนด์ พาร์ท จำกัด และผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด พี ซี คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น

๓. ประเด็นพิจารณา

เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๐.๕๐ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนตำรวจภูธรภาค ๑ เข้าทำการตรวจค้นบริษัท ออโต้พาร์ท อินดัสตรี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ก่อตั้งมาเมื่อประมาณปี ๒๕๔๖ และมีโรงงานตั้งอยู่ในเขตประกอบการซึ่งได้รับการยกเว้นเรื่องใบอนุญาต แต่จากการเข้าตรวจสอบพบว่าเป็นโรงงานที่ประกอบกิจการผิดประเภท เนื่องจากขออนุญาตตั้งโรงงานเพื่อผลิตอะไหล่ชิ้นส่วนรถยนต์ แต่ตัวเครื่องจักรในโรงงานสามารถที่จะผลิตชิ้นส่วนอาวุธปืนได้ ทั้งนี้จากผลการตรวจค้นพบอาวุธปืนเอ็ม ๗๙ และอุปกรณ์ประกอบของปืน

จากการเข้าตรวจค้นสามารถจับกุมนายเชิดยศ จีระวัฒนรักษ์ เจ้าของบริษัท อายุ ๓๑ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๑๖๙ หมู่ ๑๓ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พร้อมพวกซึ่งเป็นลูกจ้าง รวม ๒๕ คนหลบหนี ๑ คน คือนายจิรพงศ์ หรือ กุ้ง แก้ววารี โดยมีการตั้งข้อกล่าวหา ดังนี้ ๑) ร่วมกันมีอาวุธปืน ซึ่งนายทะเบียนอาวุธปืนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ ไว้ในความครอบครองโดยผิดกฎหมาย ๒) ร่วมกันทำประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ส่งเข้า มีหรือจำหน่ายอาวุธปืนสำหรับการค้า โดยผิดกฎหมาย และ ๓) ร่วมกันส่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต หรือมีซึ่งยุทธภัณฑ์ โดยไม่ได้รับอนุญาต

เกี่ยวกับกรณีดังกล่าวนี้ ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธได้ยืนยันว่าการว่าจ้างดังกล่าวเป็นการว่าจ้างในส่วนของการราชการ ไม่เกี่ยวกับกรณีการผลิตชิ้นส่วนอาวุธปืนเอ็ม ๗๙ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบัน เพราะผู้ลงนามว่าจ้าง คือ ผู้บัญชาการศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธเอง ซึ่งตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ทางศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธผลิตไปทั้งหมดจำนวน ๔,๐๐๐ กระบอก และส่งมอบให้หน่วยใช้ในกองทัพต่าง ๆ ไปแล้วทั้งหมด ขณะนี้อยู่ระหว่างการสั่งจ้างโดยในครั้งนี้อาจให้ผลิตอีกจำนวน ๓,๐๐๐ กระบอก

ส่วนกรณีที่มีข่าวว่าปืนดังกล่าวหากเปลี่ยนมาเป็นลำกล้องจริง ลูกเลื่อนจริงแล้วสามารถยิงได้เลยนั้น ผู้แทนของศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ส่วนสำคัญของปืน เช่น ส่วนลำกล้อง ส่วนลูกเลื่อน และส่วนที่เป็นโลหะต่าง ๆ จะทำการผลิตที่ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธเอง ส่วนประกอบที่ทางศูนย์ว่าจ้างบริษัทเอกชนทำการผลิตเป็นเพียงส่วนประกอบเปลือกนอกที่เป็นอลูมิเนียม และพลาสติก เท่านั้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับคดีดังกล่าวทั้งที่เกิดขึ้นที่อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอบางบัว จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนผู้ต้องหาเป็นจำนวนมาก และน่าจะเป็นผู้ต้องหาที่ไม่ใช่ตัวการใหญ่ ประกอบกับสถานที่เกิดเหตุดังกล่าวเกิดต่างกรรมต่างวาระ แม้จะเป็นคดีที่มีผู้ต้องหาเกี่ยวโยงกัน ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของอำนาจการสอบสวนและสั่งฟ้อง ดังนั้น จึงขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าของคดีได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องอำนาจการสอบสวนว่า พื้นที่ใดเป็นพื้นที่เจ้าของเรื่องที่แท้จริง

(๒) ทั้งนี้ขึ้นส่วนอุปสรรคที่นำให้ความสนใจมากที่สุด คือ ล้ากล้องของตัวปืนว่าผลิตมาจากที่ใด และมีเกลียวหรือไม่ เนื่องจากการทำอาวุธปืนเอ็ม ๗๙ ต้องมีการยิงทดสอบด้วยกระสุนปืนจริงก่อน มิเช่นนั้นจะไม่สามารถทราบว่าจะกินเกลียวพอดีกับการที่จะปลดอาร์มหรือไม่ และจากการพิจารณาข้อมูลของตำรวจภูธรภาค ๑ นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเห็นว่า น่าจะเป็นการนำเข้าล้ากล้องมาจากต่างประเทศแล้วมาทำเกลียวเองมากกว่าเพราะอลูมิเนียมที่ใช้ฉีดทำล้ากล้องในเมืองไทยมีน้อย ประกอบกับจากการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจพบเครื่องทำเกลียวล้ากล้องอยู่ในโรงงานด้วย ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการเห็นว่ากลุ่มบุคคลที่จะกระทำการตามขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ได้ต้องไม่ธรรมดาและอาจจะไม่ได้เป็นกลุ่มชาวบ้านทั่วไปแต่เป็นถึงกลุ่มขบวนการขนาดใหญ่พอสมควร เนื่องจากกระสุนปืนเอ็ม ๗๙ ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศต้องนำเข้าจากต่างประเทศเท่านั้น

(๓) จากคำจำกัดความของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ที่ระบุว่าคือ สิ่งซึ่งมีรูปลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน และเมื่อขึ้นส่วนอุปสรรคต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปตรวจค้นและยึดของกลางมาได้นั้น ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มียุทธลักษณะอันน่าจะเป็นอาวุธปืนไม่ได้ประกอบกันเป็นอาวุธปืน ดังนั้น คณะกรรมการ จึงได้ตั้งข้อสังเกตว่าการเข้าจับกุมขึ้นส่วนอาวุธปืนเอ็ม ๗๙ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในครั้งนี้ อาจเป็นการเข้าไปจับสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นนี้ผู้ว่าจ้างให้ทำการผลิต และผู้ต้องหาคนอื่น ๆ อาจยกขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ในชั้นศาลได้ว่าไม่ได้เป็นการผลิตอาวุธปืนแต่เป็นการผลิตเพียงล้ากล้องเท่านั้นจึงขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับประเด็นข้อต่อสู้ดังกล่าวนี้ด้วย

(๔) คณะกรรมการเห็นว่า กรณีการเข้าจับกุมการผลิตขึ้นส่วนอาวุธปืนเอ็ม ๗๙ เป็นเรื่องที่กระทบต่อความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศชาติเป็นอย่างมาก แต่การตั้งข้อกล่าวหาคือเพียงว่า ร่วมกันมีอาวุธปืนซึ่งนายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ไว้ในครอบครองโดยผิดกฎหมาย และร่วมกันประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง สิ่ง หรือนำเข้าสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และจากพฤติการณ์ทั้งหลายของกลุ่มผู้ต้องหาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รายงานมานี้จะเห็นว่าไม่ใช่เป็นเพียงการมีอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต เนื่องจากจำนวนการผลิตมีมากถึงจำนวน ๒๕,๐๐๐ กระบอก ดังนั้น จึงขอตั้งข้อสังเกตว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือกรมโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดจะสามารถหาข้อกฎหมายที่จะสามารถนำมาเอาผิดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ได้มากกว่าข้อหาดังกล่าวข้างต้นหรือไม่

(๕) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าผู้ผลิตขึ้นส่วนในโรงงานทุกโรงงานต้องรู้ว่าขึ้นส่วนที่ทำการผลิตเป็นขึ้นส่วนอาวุธปืน มิเช่นนั้นจะไม่แยกผลิตขึ้นส่วนในแต่โรงงานเพราะสาเหตุที่ทำแบบนี้เนื่องจากผู้สั่งผลิตและผู้รับผลิตต้องรู้ว่าสิ่งที่ผลิตนั้นผิดกฎหมายแต่มีเทคนิคในการหลีกเลี่ยงกฎหมาย ดังนั้น พนักงานสอบสวนต้องหาวิธีการสอบให้ผู้ต้องหารับให้ได้ในเบื้องต้นก่อนจึงจะสามารถติดตามหาตัวการใหญ่ได้ ไม่ใช่จับกุมมาเฉพาะนักศึกษาฝึกงานที่ไม่ใช่ลูกจ้างโดยตรง เพราะฐานะของบุคคลเหล่านี้มีแง่มุมการต่อสู้ทางกฎหมายที่อาจจะทำให้ทางการไม่สามารถเอาผิดได้ ดังนั้น จึงเห็นว่าวิธีการติดตามหาตัวการใหญ่อาจต้องติดตามจากรายงานการซื้อขาย และการชำระภาษีของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนั้น ๆ เป็นหลัก รวมทั้งขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ตั้งวอร์รูมที่ใหญ่ไว้สำหรับการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะ

(๖) เกี่ยวกับกรณีการเข้าตรวจค้นโรงงานผลิตอาวุธปืนเอ็ม ๑๖ จำลอง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่โรงงานดังกล่าวรับผลิตขึ้นส่วนอาวุธปืนให้กับศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธของทหารนั้น เห็นว่าเป็นกรณีที่ฝ่ายทหารกับตำรวจประสานการทำงานกันไม่เข้มข้นพอ ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายทหารและฝ่ายตำรวจได้ประสานงานในลักษณะที่สื่อสารกันให้มากกว่านี้

เรื่องที่ ๓๘

๑. เรื่องพิจารณา การสลายการชุมนุมทางการเมืองเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ (การประชุมครั้งที่ ๓๒/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจสันติบาล ผู้บัญชาการศูนย์รักษาความปลอดภัย และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

๓. ประเด็นพิจารณา

สถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. เริ่มมาตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๓ มีการตั้งเวทีอีกแห่งหนึ่งคือที่แยกราชประสงค์ ส่วนวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๓ กลุ่มผู้ชุมนุมมีการย้ายจากสะพานผ่านฟ้าลีลาศมาอยู่ที่แยกราชประสงค์ที่เดียว สถานการณ์ที่มีผู้เสียชีวิตมากที่สุดคือวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ เริ่มตั้งแต่ช่วงเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา โดยนายขวัญชัย ไพรพนา ได้นำมวลชนจำนวนหนึ่งไปปิดด้านหน้าของกองทัพภาคที่ ๑ เพื่อกดดันให้ทหารเคลื่อนย้ายออกไป ปรากฏว่าทหารได้ตอบโต้และได้มีการปะทะกันอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงสะพานมัชวามรังสรรค์ จนกระทั่งช่วงเย็นถึงค่ำมีการสูญเสียเกิดขึ้นที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และมีการเสียชีวิต บาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยฝ่ายทหารใช้รถสายพานลำเลียงพล พร้อมด้วยอาวุธยุทโธปกรณ์เข้ามาในบริเวณจุดที่มีการชุมนุม และมีการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งสถานการณ์ล่าสุดมีการปะทะที่อนุสรณ์สถานแห่งชาติ มีผู้เสียชีวิตเป็นทหาร ๑ ราย และได้รับบาดเจ็บอีก ๑๐ กว่าราย

สำหรับประเด็นของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ส่วนใหญ่เป็นมวลชนมาจากต่างจังหวัด ผู้อารักขากลุ่มผู้ชุมนุมหรือการ์ด นปช. ในช่วงนั้นจะไม่มีอาวุธ และไม่ปรากฏว่ามีอาวุธติดตัว กรณีมีข่าวว่ามีการก่อการร้ายหรือมีกลุ่มก่อการร้ายอยู่ในพื้นที่การชุมนุมหรือไม่ ผู้มาชี้แจงกล่าวว่าข้อมูลในส่วนนี้ไม่พบว่ามีกลุ่มก่อการร้ายอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุมนั้น เพราะจากการตรวจสอบมาตลอดไม่ปรากฏว่ามีอาวุธเข้ามาใช้ในการชุมนุม

ส่วนกรณีของสถานการณ์วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ การข่าวที่ศูนย์รักษาความปลอดภัยได้รับและน่าจะมีความเชื่อมโยงกับกรณีดังกล่าว คือเรื่องที่มีกลุ่มบุคคลอ้างว่าเป็นผู้จัดการชุมนุมของกลุ่ม นปช. เข้าไปติดต่อขอใช้พื้นที่ชั้นบนของอาคารถนนราชดำเนินคือ ที่ชุมนุมบริเวณสะพานผ่านฟ้า แต่เจ้าของอาคารส่วนใหญ่ปฏิเสธ ซึ่งการติดต่อขอเข้าไปครั้งนั้นเริ่มตั้งแต่เกิดการชุมนุมใหม่ ๆ คือในช่วงวันที่ ๑๔ - ๑๕ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งนับว่าเป็นข่าวเดียวเท่านั้นที่อาจจะมีความเชื่อมโยงกับบุคคลที่ใช้อาวุธอยู่ด้านบนอาคารถนนราชดำเนิน นอกจากนั้นไม่มีข่าวอื่นอีกเลยตั้งแต่นั้นมา

สำหรับประเด็นเรื่องการก่อการร้ายนั้น โดยคำนิยามที่ศูนย์รักษาความปลอดภัยใช้ปฏิบัติงาน คือ “การก่อการร้ายสากล” นั้นหมายถึงว่าต้องมีคำนิยามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนดไว้คือ จะต้องมีความบุคคล ๒ สัญชาติขึ้นไป มีการปฏิบัติการข้ามลำเขตแดนของประเทศอื่น เป็นต้น ซึ่งเรื่องที่ศูนย์รักษาความปลอดภัยดำเนินการอยู่ก็คือ สถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนการก่อการร้ายสากลสำหรับเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. นั้น ทางศูนย์รักษาความปลอดภัยไม่พบข่าวสารแต่อย่างใด

ประเด็นเรื่องการกระทบกระเทือนต่อสถาบันนั้น ศูนย์รักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ถวายการอารักขา เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องทราบความเคลื่อนไหวในเรื่องของการข่าวเพื่อประกอบการวางแผนการถวายอารักขา ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ศูนย์รักษาความปลอดภัยให้ข้อมูลว่ามีการพาดพิงเข้ามาในรูปแบบของเว็บไซต์ และมีความเคลื่อนไหวของบุคคล เรื่องของหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น โดยศูนย์รักษาความปลอดภัยมีการติดตามอย่างใกล้ชิด แต่กองทัพบกได้มีคณะกรรมการดำเนินการในเรื่องของสถาบันโดยตรงเป็นผู้รับผิดชอบอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นศูนย์รักษาความปลอดภัยจะเป็นส่วนที่รับข่าวสารข้อมูลเพื่อที่จะมาปรับแผนในการถวายการรักษาความปลอดภัยต่อไป

ทั้งนี้ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่ได้เป็นกรรมการในศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน เพียงแต่เข้าไปให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ต่อมาเมื่อคณะกรรมการคดีพิเศษมีมติให้การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบในการชุมนุมเป็นคดีพิเศษแล้ว กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงรับคดีเหล่านั้นมาทั้งหมด ซึ่งแบ่งฐานความผิดเป็น ๔ ฐาน คือ คดีความผิดทางการก่อการร้าย คดีความผิดทางการทำร้ายประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ คดีความผิดทางการบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง และสุดท้ายคือ คดีความผิดที่กระทำต่ออาวุธยุทโธปกรณ์ของทางราชการ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงได้ตั้งองค์กรและหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เข้ามาร่วมเป็นคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมพระธรรมนูญ และสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งกรณีการตั้งฐานความผิดด้านการก่อการร้ายนั้น เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงหลายจุด มีการวางระเบิดซึ่งยังหาคนกระทำความผิดไม่ได้ มีการยิงจรวดอาร์พีจีไปที่กระทรวงกลาโหม และแท็งก์น้ำมันต่าง ๆ ตลอดจนการวางระเบิดที่เสาส่งไฟฟ้าแรงสูง อำเภอรังน้อย จังหวัดอยุธยา เป็นต้น แต่ในฐานความผิดนี้เมื่อได้ทำการสืบสวนตามพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้วไม่พบว่าเป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ก็จะยกฟ้องฐานความผิดนี้ไป

ต่อจากนั้น ที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการ สรปได้ดังนี้

นายเวทย์ สิงห์มี ถูกยิงที่ท้องด้านขวา บริเวณหน้าโรงเรียนสตรีวิทยา ถนนดินสอ ขณะเข้าไปช่วยนักข่าวซึ่งถูกยิงที่ท้อง และกลับเข้าไปช่วยชีวิตผู้ได้รับบาดเจ็บคนที่ ๒ ซึ่งถูกยิงที่ขา และนายเวทย์ สิงห์มี ถูกยิงขณะเข้าไปช่วยชีวิตผู้ได้รับบาดเจ็บคนที่ ๓ ที่ท้องด้านขวา หลังจากนั้นก็ล้มลงและมีคนหามส่งโรงพยาบาลจึงได้หมดสติไป

นายสันติพงษ์ อินจันทร์ ได้พยายามผลักดันกับทหารอยู่บริเวณสี่แยกคอกวัว และต้องถอยร่นเนื่องจากมีแก๊สน้ำตา และเสียงระเบิดตลอดเวลา พอเงยหน้าขึ้นก็ถูกกระสุนยางเข้าบริเวณลูกตา จึงถูกหามส่งรถโรงพยาบาลวชิรพยาบาลไปรักษา จึงตั้งคำถามว่าการสลายการชุมนุมมีทั้งกระสุนยาง แก๊สน้ำตา กระสุนจริง เป็นไปตามหลักสากลหรือไม่

นางกชวัล ผิวไหมคำ ได้ร่วมการชุมนุมมาโดยตลอด แต่ในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ ได้มีทหารเข้าพื้นที่การชุมนุม ประมาณสี่โมงถึงห้าโมงเย็นเริ่มมีกระสุนยาง และมีเฮลิคอปเตอร์โปรยแก๊สน้ำตาตลอดทุกๆ๕ นาที ตนเองมีเพียงขวดน้ำ ๓ ขวด เอาไว้ล้างตา ต่อมาหลังหกโมงเย็นมีการใช้กระสุนจริงและตนเองก็ถูกยิงที่บริเวณหัวไหล่

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) หัวข้อการพิจารณาของคณะกรรมการในวันนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจและหลายฝ่ายต้องการที่จะทราบข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ดังกล่าว แต่เนื่องจากหน่วยงานสำคัญที่จะให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการติดภารกิจไม่สามารถมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการได้ จึงทำให้การประชุมของคณะกรรมการขาดสาระสำคัญที่ควรจะได้นำเสนอในที่ประชุม ดังนั้น คณะกรรมการต้องหาแนวทางและวิธีการที่จะเชิญหน่วยงานสำคัญ เช่น ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวให้ได้ ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในทุกประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลทางด้านเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับแผนงานการดำเนินการของภาครัฐ อันเป็นข้อมูลสำคัญที่ควรจะได้ทำหนังสือขอเอกสารดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) เกี่ยวกับเรื่องการข่าวของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) เป็นพลเรือนซึ่งไม่เคยทำงานด้านการข่าวซึ่งอาจไม่ทราบว่ามีข่าวที่ปฏิบัติงานอยู่ ณ ปัจจุบัน มีหน่วยงานใดบ้าง ดังนั้น จึงทำให้เอกภาพการทำงานด้านการข่าวของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีช่องโหว่ ดังจะเห็นได้จากการที่ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องการข่าวไม่ได้เข้าไปปฏิบัติงานภายในศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) เป็นต้น

(๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรได้ไปศึกษาและค้นหาคำจำกัดความคำว่า “การก่อการร้าย” กับคำว่า “การก่อการร้ายสากล” ว่าแตกต่างกันอย่างไร และมีคำจำกัดความระบุไว้ในกฎหมายของหน่วยข่าวหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือไม่ และคำว่า “การก่อการร้าย” ที่ใช้อยู่ ณ ปัจจุบันกำหนดมาจากไหน และที่หลายฝ่ายออกมาให้ข่าวว่า การเมืองต้องแก้ไขด้วยการเมือง นั้น คณะกรรมการเห็นว่าจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ ณ ปัจจุบัน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดควรจะต้องแก้ไขด้วยธรรมะมากกว่า

(๔) เกี่ยวกับคำว่า “การก่อการร้าย” นั้น ขอตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจาก มาตรา ๑๑ ของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ ได้ระบุว่า “ในกรณีสถานการณ์ฉุกเฉินมีการก่อการร้าย การใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะมีการกระทำความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล” ดังนั้นคำว่า “การก่อการร้าย” จึงน่าจะหมายถึงการใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน อันเชื่อได้ว่าจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือบุคคล และเป็นความหมายที่น่าจะสอดคล้องกับพจนานุกรมด้วย

(๕) ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่หลายฝ่ายกำลังโต้แย้งกันอยู่ ณ ปัจจุบันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและผ่านมาแล้วทั้งสิ้น ซึ่งในอนาคตหน่วยงานภาครัฐอาจจะมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งหากข้อเท็จจริงปรากฏออกมาแล้วยังไปขัดต่อความรู้สึกของบุคคลใดอีก ก็เป็นเรื่องที่จะต้องสอบถามกันด้วยเหตุและผลต่อไป แต่ ณ ปัจจุบันหากจะต้องพูดกันในฐานะคนไทยด้วยกัน ทุกฝ่ายควรจะต้องถามตัวเองว่าถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะต้องมาเจรจากัน และหยุดการกระทำที่เป็นการปะทะและขัดแย้งกัน

(๖) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นกฎหมายที่ตราออกมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ แต่ ณ ปัจจุบันประเทศไทยใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ซึ่งหลายบริบทในพระราชกำหนดฉบับนี้ขัดกับรัฐธรรมนูญ

(๗) เรื่องการข่าวเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากสำหรับสถานการณ์เช่นนี้ แต่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กลับไม่ได้ตั้งศูนย์รักษาความปลอดภัยที่มีภารกิจด้านการข่าวรองเพื่อความมั่นคงเป็นหน่วยงานหลักที่มีความชำนาญด้านการข่าว หากเป็นเช่นนี้คณะกรรมการเกรงว่าข่าวต่าง ๆ ที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้รับอาจมีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง

เรื่องที่ ๓๙

๑. **เรื่องพิจารณา** กรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม (เครื่องยิงจรวดอาร์พีจี) ยิงเข้าไปในบริเวณกระทรวงกลาโหม (การประชุมครั้งที่ ๓๓๗/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ปลัดกระทรวงกลาโหม และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๓. ประเด็นพิจารณา

เหตุเกิดเมื่อเวลาประมาณ ๔ ทุ่มครึ่ง ณ ซอยแพ่งภูธร บนถนนอัษฎางค์ ได้มีคนร้ายจำนวน ๒ คนใช้อาวุธประเภทอาร์พีจียิงเข้าไปในกระทรวงกลาโหมและเกิดวิ่งชนกับสายไฟซึ่งห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ ๕๐๐ - ๗๐๐ เมตร คือ ถัดอีก ๒ ซอย อยู่ในซอยตรอกครุฑหลังโรงแรม ซอยแพ่งสรรพศาสตร์ เจ้าหน้าที่พบรถที่ได้รับความเสียหายกระจกหน้าซ้ายแตก กระจกภายในรถแถวหน้าปูดเยนขึ้นมา สภาพรถไม่เหมาะที่จะขับรถต่อไปจอดอยู่ จึงสันนิษฐานว่าเป็นรถของคนร้าย ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นวันนั้น คือ สายไฟ เท่านั้น

จากการตรวจค้นรถยนต์ต้องสงสัยที่จอดอยู่พบของกลางดังนี้ ๑) เครื่องยิงจรวดอาร์พีจี ๑ กระบอก ๒) อาวุธปืนกลเอ็ม ๓ เอ ๑ ๓) ลูกกระเบิดเอ็ม ๖๗ จำนวน ๓ ลูก และ ๔) กระสุนปืนใช้แล้วของปืนเอ็ม๓เอ๑ ซึ่งได้ส่งไปตรวจดีเอ็นเอเพื่อขยายผลการจับกุมแต่ ณ ขณะนี้ยังไม่ทราบผลตรวจ

จากการที่คนร้ายทิ้งรถยนต์ต้องสงสัยไว้ห่างประมาณ ๒ ซอย จากจุดเกิดเหตุอาจเป็นเพราะต้องรีบดำเนินการก่อเหตุแล้วหลบหนี การที่คนร้ายจะขับรถที่มีความเสียหายอาจเป็นที่สังเกตได้ง่ายโดยเฉพาะสถานการณ์ในขณะนี้ ส่วนประเด็นเรื่องการทิ้งอาวุธบางส่วนไว้ในรถยนต์นั้น คนร้ายอาจจะพกติดตัวค่อนข้างลำบากเนื่องจากอาวุธบางชนิดมีน้ำหนักมากหรือพกพาไม่สะดวก ซึ่งผู้ต้องหาที่ออกหมายจับ คือ สิบตำรวจตรี บัณฑิต สิทธิทุม สถานีตำรวจภูธรวังน้ำเย็น จังหวัดปราจีนบุรี ที่ออกจากราชการเมื่อปี ๒๕๓๘ สาเหตุที่ออกจากราชการคือ เกี่ยวข้องกับเรื่องไม้เถื่อน สำหรับกรณีเรื่องใช้อาวุธสงคราม (เครื่องยิงจรวด อาร์พีจี) ยิงเข้าไปในบริเวณกระทรวงกลาโหม นั้น พยานในที่เกิดเหตุแจ้งว่าก่อนเกิดเหตุบุคคลต้องสงสัยมีการแหวะพูดคุยกับคนในซอย และพยานได้บอกลักษณะตำหนิรูปพรรณสัณฐานของบุคคลดังกล่าวไว้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจจนแน่ใจในประวัติภัยพยานต่าง ๆ จึงได้ขอศาลออกหมายจับบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ได้ตัวผู้ก่อเหตุ

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การก่อเหตุร้ายในลักษณะท่ามกลางสถานการณ์เช่นนี้นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ต้องเข้าใจสถานการณ์ให้ดี เนื่องจากสังเกตว่าการทิ้งหลักฐานไว้ก็ดี การมีความพยายามที่จะต้องการให้ประชาชนทราบว่าการก่อเหตุร้ายเป็นฝีมือจากกลุ่มใดก็ดี นั้น ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีต้องไม่ไขว่เขวจากแรงกดดันต่าง ๆ และควรจะดำเนินการให้เกิดความยุติธรรมทุกระบบ รวมทั้งมุ่งมั่นที่จะสืบหาตัวคนร้ายที่แท้จริงออกมาเพื่อนำมาลงโทษตามกฎหมายบ้านเมืองให้จงได้

(๒) การเลือกใช้เครื่องยิงจรวดอาร์พีจีมาเพื่อสร้างสถานการณ์นั้น ถือว่าเป็นการจงใจทิ้งหลักฐานให้เจ้าหน้าที่ติดตามหรือไม่กล่าวคือเครื่องยิงจรวดอาร์พีจีเป็นอาวุธเสริมต่อสู้กับรถถังจึงมีแรงอัดสูง อานุภาพการทำลายล้างค่อนข้างสูง และ เมื่อใช้จริง ประชาชนต้องทราบเนื่องจากเสียงจะดังและมีประกายไฟ ดังนั้น ในสถานการณ์เช่นนี้จึงขอให้เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการสอบสวนรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มิฉะนั้นจะตกเป็นเครื่องมือหรือวินิจฉัยรูปคดีที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงก็เป็นได้

เรื่องที่ ๔๐

๑. เรื่องพิจารณา การใช้มาตรการปิดล้อมสกัดกั้นผู้ชุมนุมทางการเมืองเพื่อขอคืนพื้นที่บริเวณแยกราชประสงค์จนทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสียชีวิตของ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๓๔/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๓. ประเด็นพิจารณา

ในภาพรวมเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล เสียชีวิตเกิดขึ้นเมื่อเวลาประมาณ ๑๙.๐๐ นาฬิกาเศษ ขณะที่พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ยืนให้สัมภาษณ์นักข่าวต่างชาติ ทราบชื่อนายทอม มุลเลอร์ อยู่สำนักข่าว CNN ได้ถูกกระสุนปืนยิงจากที่สูง ซึ่งจากลักษณะของบาดแผล เชื่อว่ายิงมาจากที่สูง หลังจากเกิดเหตุ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีทราบเหตุจากสื่อมวลชน แต่ไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ได้ เนื่องจากพื้นที่ในช่วงบริเวณเกิดเหตุมีกำลังของฝ่ายทหารเข้าควบคุมพื้นที่ไว้ทั้งหมด ประกอบกับกลุ่มผู้ชุมนุมได้นำยางรถยนต์มาทำเป็นบังเกอร์สูง และเหตุการณ์ช่วงนั้นค่อนข้างอันตราย มีการยิงปะทะกันตลอด จนกระทั่งมีการนำพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ส่งโรงพยาบาลหัวเฉียว และส่งมารักษาต่อที่โรงพยาบาลวชิรพยาบาลตามลำดับแล้ว พนักงานสอบสวนก็ยังไม่สามารถเข้าไปในที่เกิดเหตุได้ แต่ได้รับคำร้องทุกข์ไว้ โดยพนักงานสอบสวนเป็นผู้กล่าวหาเพื่อดำเนินการสืบสวนหาตัวผู้กระทำผิดต่อไป ซึ่งเหตุการณ์การกระชัพื้นที่ของฝ่ายทหารก็ได้ดำเนินการมาโดยตลอดจนถึงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เมื่อแกนนำเข้ามอบตัวเหตุการณ์ในบริเวณดังกล่าวเริ่มดีขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ พนักงานสอบสวน และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจจึงสามารถเข้าไปในที่เกิดเหตุได้ ซึ่งในส่วนของร่องรอยพยานหลักฐาน ประจักษ์พยาน และพยานแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสำนวนยังมีไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากระยะเวลาการเข้าไปในพื้นที่เกิดเหตุล่าช้าไปถึง ๘ วัน มีเพียงนางสาวชัดติยา สวัสดิผล ซึ่งเป็นบุตรสาวของผู้เสียชีวิตที่ให้การว่า ทราบจากบุคคลอื่นว่าขณะเกิดเหตุพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล กำลังยืนให้สัมภาษณ์และหันหน้าไปทางพระบรมรูปอนุสาวรีย์รัชกาลที่ ๖ เท่านั้น ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจได้พยายามสืบหาประจักษ์พยานและพยานแวดล้อม รวมทั้งติดตามตัวนักข่าวเพื่อจะมาจำลองเหตุการณ์ขึ้นใหม่ แต่ปรากฏว่าเมื่อติดต่อไป ทางสำนักข่าว CNN แจ้งว่าไม่มีนักข่าวชื่อนายทอม มุลเลอร์ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้ตรวจสอบต่อไปว่าเหตุใดทางสำนักข่าวจึงให้คำตอบเช่นนั้น และต้องพยายามรวบรวมพยานหลักฐานหาจุดยืนที่แน่ชัดของพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล เพื่อที่จะหาจุดยิงซึ่งอาจจะคลาดเคลื่อนเล็กน้อย แต่จะสามารถอนุมานได้ว่ายังมาจากทิศใดแน่นอน แต่เบื้องต้นจากสภาพบาดแผลน่าจะเป็นการใช้อาวุธปืนยิงจากที่สูงลงมาที่ต่ำ ส่วนจำนวนของกลุ่มผู้ชุมนุมบริเวณสวนลุมพินีนั้น ในช่วงเวลากลางคืนจะมีประมาณ ๓๐,๐๐๐ ถึง ๔๐,๐๐๐ คน

สำหรับกรณีการปฏิบัติงานของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการอาหาร การทหารได้ให้ข้อเสนอแนะไว้เกี่ยวกับวิธีการสืบหาพยานหลักฐานนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอรับไปดำเนินการปรับปรุงในส่วนงานของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานให้ดียิ่งขึ้นและเป็นที่น่าเชื่อถือ แต่ด้วยงบประมาณของสำนักงานที่ค่อนข้างมีจำกัด ดังนั้น การปฏิบัติงานของสำนักงานส่วนใหญ่จะทำโดยผู้ชำนาญการที่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ที่เคียผ่านการศึกษจากตำรา และการทดลองปฏิบัติ

จริงมาแล้วทั้งหมด ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รวบรวมพยานหลักฐานมาจนถึงที่สุดแล้วก็จะได้ส่งพยานหลักฐานเหล่านั้นให้กับผู้ชำนาญการในด้านต่าง ๆ สรุปผลอีกครั้งหนึ่ง

ส่วนประเด็นการที่ประชาชนมองว่าตำรวจเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน ทั้งในส่วนของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อเหลือง หรือเสื้อแดง นั้น ผู้แทนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ให้ข้อสังเกตว่า ตั้งแต่เริ่มมีการชุมนุม ตำรวจไม่ได้เข้าข้างฝ่ายเสื้อสีใดสีหนึ่ง แต่ตำรวจจะมีความเป็นกลางมาโดยตลอด ในช่วงที่มีการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (เสื้อเหลือง) ตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปควบคุมสถานการณ์ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อเหลืองไม่ค่อยพอใจ จนกระทั่งถึงจุดของการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อเหลือง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ถูกโจมตีอย่างมาก และท้ายที่สุดเจ้าหน้าที่ตำรวจถูกดำเนินคดี ซึ่งหลังจากกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อเหลือง ยุติการชุมนุมไป กลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (เสื้อแดง) เริ่มชุมนุมต่อ กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงเริ่มเข้าใจตำรวจ สามารถพูดคุยเจรจากันได้ง่าย ซึ่งจะเห็นว่าโดยแท้จริงแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้เข้าข้างฝ่ายเสื้อสีใด แต่ด้วยเหตุการณ์ของบ้านเมืองต่างหากที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกแบ่งข้างเอง โดยอัตโนมัติ หรือแม้กระทั่งฝ่ายการเมืองยังมองว่าตำรวจส่วนใหญ่เข้าข้างฝ่ายเสื้อสีแดง ส่งผลให้การสั่งการส่วนใหญ่ในห้วงระยะเวลาการชุมนุมของผู้ชุมนุมเสื้อแดง ฝ่ายการเมืองจะใช้กำลังของฝ่ายทหารมากกว่าฝ่ายของตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ก็ได้พยายามที่จะปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด ดังนั้น ด้วยเหตุผลที่กล่าวทั้งหมดจึงทำให้การปฏิบัติและการเข้าไปขอคืนพื้นที่ต่าง ๆ ในช่วงการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อเหลือง และการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงมีความแตกต่างกัน

เกี่ยวกับกรณีการตั้งประเด็นหรือการกำหนดกลุ่มผู้ต้องสงสัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นการกำหนดประเด็นไว้กว้าง ๆ เป็น ๒ ส่วน คือ ๑) โดยการศึกษาประวัติของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ว่าพื้นฐานเป็นมาอย่างไร โดยจะเน้นศึกษาในห้วงระยะเวลาที่พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองในส่วนของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และ ๒) ศึกษาว่าก่อนการถูกลอบยิงได้ไปขัดแย้งหรือไปกระทำการอย่างไรให้ใครไม่พอใจหรือไม่ ซึ่งเท่าที่สอบถามจากนางสาวชัตติยา สวัสดิผล บุตรสาว ได้ข้อมูลเบื้องต้นว่าบิดาไม่ได้ขัดแย้งกับใคร เพียงแต่เมื่อเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองก็มักจะตำหนิผู้บังคับบัญชาและผู้บริหารประเทศเท่านั้น ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงให้น้ำหนักกับประเด็นการขัดผลประโยชน์น้อย แต่จะเน้นในเรื่องของการไปกระทำการใดให้บุคคลไม่พอใจ หรือแม้กระทั่งประเด็นการใช้อาวุธสงครามในช่วงระยะหลังที่เกิดขึ้นหลายครั้งว่าพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ได้เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่มากกว่า

ทั้งนี้ หลังจากพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีทราบข่าวกรณีพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ถูกยิงผ่านทางสื่อมวลชน และไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุได้นั้น พนักงานสอบสวนของสน. ลุมพินีจึงได้แจ้งข้อกล่าวหา และรับเป็นคดีไว้ดำเนินการติดตามหาผู้กระทำความผิด ซึ่งจากภาพข่าวของสื่อเห็นว่าพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ถูกยิงบริเวณแยกศาลาแดงซึ่งเป็นบริเวณด้านหน้าลิฟท์สำหรับคนพิการเพื่อจะลงไปสถานีรถไฟใต้ดิน ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลลุมพินีจึงได้ประสานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย ๑ ซึ่งรับผิดชอบในเขตพื้นที่ของโรงพยาบาลที่พลตรีชัตติยะ สวัสดิผล เข้าไปรักษาตัวเบื้องต้น ให้ทำการสอบสวนบุคคลที่นำพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผลมาส่งที่โรงพยาบาลเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับติดตามหาตัวผู้กระทำความผิด แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจสน.พลับพลาไชย ๑ ได้ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานเนื่องจากมีกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปอยู่ในบริเวณโรงพยาบาลจำนวนมาก ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถเข้าไปสอบสวนบุคคลใกล้ชิดกับ พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ในช่วงระยะเวลาเกิดเหตุได้ ซึ่งเกี่ยวกับคดีดังกล่าวนี้ การดำเนินการติดตามสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากพยานแวดล้อมส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยตัว

สำหรับกรณีสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี ถูกยิงด้วยลูกกระเบิดเอ็ม ๗๙ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ นัด คือยิงมาช่วงกลางวันจำนวน ๓ นัด และช่วงกลางคืนตั้งแต่เวลา ๒๑.๐๐ ถึงเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา อีกจำนวน ๗ นัด ความเสียหายเกิดขึ้นบริเวณลานจอดรถ มีรถยนต์เสียหาย และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บจำนวน ๑ นาย ครอบครัวเจ้าหน้าที่ตำรวจบาดเจ็บเล็กน้อยอีก ๔ คน ไม่มีผู้เสียชีวิต ปัจจุบันได้รับไว้เป็นคดีของสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีเรียบร้อยแล้ว ส่วนข้อสันนิษฐานว่าเป็นการกระทำของฝ่ายใดยังไม่สามารถระบุได้

อนึ่ง โรงพยาบาลศิริพยาบาลได้รับตัวพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ต่อมาจากโรงพยาบาลหัวเฉียวก่อนเที่ยงคืนของวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เล็กน้อย ซึ่งหลังจากผู้ป่วยมาถึงโรงพยาบาลพบว่า มีอาการทางสมองที่ค่อนข้างหนัก ระดับสมองที่ใช้ทางการแพทย์อยู่ในระดับ ๕ จากคะแนนเต็ม ๑๕ แพทย์ต้องทำการชั่งใจว่าจะทำการผ่าตัดหรือไม่ เพราะมีโอกาสที่จะเสียชีวิตขณะผ่าตัดสูง เนื่องจากก่อนที่จะมาถึงโรงพยาบาลผู้ป่วยเสียเลือดมากมีภาวะช็อค หลังจากนั้นอาการมีการพัฒนากลายเป็นไตวายเฉียบพลันซึ่งเป็นอาการที่แพทย์ไม่สามารถแก้ไขได้ จนกระทั่งถึงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๐๘.๒๐ นาฬิกา พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล จึงเสียชีวิต

หลังจากการเสียชีวิตของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล แพทย์ได้ทำการชันสูตรพลิกศพร่วมกับพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาลสามเสนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จากการชันสูตรพลิกศพตรวจพบว่า มีบาดแผลฟกช้ำบริเวณใบหน้า คาง และบริเวณหน้าอกด้านซ้าย และมีบาดแผลทางเข้ากระสุนปืนที่ศีรษะด้านขวาเหนือใบหูขวาประมาณ ๑๑ เซนติเมตร เป็นขนาดทางเข้าเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๐.๔ เซนติเมตร หัวกระสุนปืนทะลุเข้าไปผ่านเนื้อสมองส่วนบนของสมองกลีบขวาผ่านทะลุไปสมองกลีบซ้าย ส่วนหลัง หัวกระสุนปืนทะลุออกบริเวณกะโหลกศีรษะด้านหลังแถบซ้ายบาดแผลเหนือใบหูซ้ายประมาณ ๔ เซนติเมตร เนื้อสมองถูกทำลายอย่างรุนแรง แพทย์จึงสรุปสาเหตุการเสียชีวิต เนื่องจากเนื้อสมองถูกทำลายจากบาดแผลของกระสุนปืน อนึ่ง หากพิจารณาจากบาดแผลกระสุนปืนอาจเป็นไปได้ว่า ปืนที่ใช้ยิงอาจมีหัวกระสุนปืนที่มีขนาดใหญ่กว่าเส้นผ่าศูนย์กลางบาดแผล และหากพิจารณาจากบาดแผลทางเข้าไม่พบเขม่าดินปืนจึงสันนิษฐานว่า คนร้ายยิงปืนมาจากระยะไกล

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจได้รับแจ้งเหตุตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แต่ไม่สามารถเข้าไปในที่เกิดเหตุได้ จนกระทั่งวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จึงสามารถเข้าไปตรวจที่จุดเกิดเหตุได้ซึ่งจากการเข้าตรวจสอบคาดว่า ตำแหน่งที่พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ยืนให้สัมภาษณ์คือบริเวณหลังสถานีรถไฟใต้ดินโดยเป็นทางด้านหน้าลิฟท์สำหรับคนพิการที่จะลงไปชั้นใต้ดิน เนื่องจากพบรอยเลือดบริเวณนั้น จึงได้เก็บตัวอย่างเลือดไปตรวจพิสูจน์ด้วย หลังจากนั้นสำนักงานพิสูจน์หลักฐานได้รับข้อมูลการชันสูตรพลิกศพจากพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลสามเสนที่ได้รับมาจากแพทย์โรงพยาบาลศิริพยาบาลทราบว่า วิถีกระสุนถูกที่ศีรษะเฉียงลง ๓๐ องศา ซึ่งเป็นการคำนวณในสภาพที่ยืนตัวตรง แต่ตามข้อเท็จจริงยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการยืนที่แน่ชัดว่าหันหน้าไปทางทิศใด และอยู่ในสภาพก้มหรือเงยหน้าอย่างไร ซึ่งจุดนี้นับว่าเป็นอุปสรรคในการที่จะวิเคราะห์ว่ายิงมาจากทิศใด ทางสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจต้องจำลองลักษณะท่าทางการยืนของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ให้ได้ก่อน ยกตัวอย่างเช่น หากพลตรี ชัตติยะ ก้มหน้ามุมที่คนร้ายยืนทำมุมกับพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล อาจจะไม่สูงถึง ๓๐ องศาอาจจะลดระดับลงมา คืออาจจะไม่ได้ยืนที่ตึกสูงมาก แต่อาจจะอยู่ตรงจุดที่สูงกว่าพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ยืนเพียงเล็กน้อยก็ได้ ดังนั้นท่าทางการยืนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องหาความชัดเจนก่อนเป็นลำดับแรก

สำหรับบาดแผลที่ศีรษะรูเข้าขนาด ๐.๔ เซนติเมตร รูออกเฉพาะที่ผิวหนังขนาด ๐.๘ เซนติเมตร ตามหลักการวิเคราะห์ขนาดของลูกกระสุนปืนสามารถอนุมานได้จากรอยบาดแผล ซึ่งบาดแผลที่ผิวหนังจะบอก ว่าขนาดของลูกกระสุนน่าจะโตกว่าบาดแผลเล็กน้อย เนื่องจากผิวหนังจะยืดหยุ่น แต่ถ้าหากคาดการณ์ตามที่ ปรากฏเป็นข่าวว่าเป็นการใช้กระสุน .๓๐๘ ลาปัว นั้น ยืนยันว่าไม่มีกระสุนปืนชนิดนี้ มีเพียงกระสุน .๓๓๘ ลาปัว และกระสุน .๓๐๘ วินเชสเตอร์เท่านั้น แต่กระสุนปืน .๓๓๘ ลาปัว และกระสุน .๓๐๘ วินเชสเตอร์มี ขนาดถึง ๗.๖๒ มิลลิเมตร จึงไม่น่าจะเป็นไปได้ว่า กระสุนปืนทั้ง ๒ ชนิดจะเป็นกระสุนปืนที่ใช้ยิงพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล เนื่องจากบาดแผลรูเข้ามีขนาดเพียง ๔ มิลลิเมตร (๐.๔ เซนติเมตร) แต่หากพิจารณาจากปืนเอ็ม ๑๖ ซึ่งมีขนาดของกระสุน ๕.๕๖ มิลลิเมตรน่าจะใกล้เคียงกับขนาดของบาดแผลมากกว่า อย่างไรก็ตามในการตรวจ พิสูจน์หลักฐานอย่างน้อยต้องมีเศษ หรือชิ้นส่วนของเครื่องกระสุนปืนมายืนยันด้วย ซึ่งสำนักงานพิสูจน์ หลักฐานตำรวจยังคงต้องหาพยานหลักฐานอื่นเพิ่มเติมต่อไป

ส่วนประเด็นของกระสุนปืนเชิงพาณิชย์เป็นกระสุนปืนลักษณะอย่างไรวินั้น ผู้แทนของสำนักงานพิสูจน์ หลักฐานตำรวจเห็นว่ากระสุนปืน .๓๐๘ วินเชสเตอร์ ถือว่าเป็นกระสุนปืนเชิงพาณิชย์ แต่ในประเทศไทย อาจจะไม่มีการขาย เนื่องจากเป็นกระสุนปืนที่นายทะเบียนอนุญาตไม่ได้ ทั้งนี้ ในส่วนลักษณะของอาวุธปืนที่ คาดว่าคนร้ายใช้ลอบยิงพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล น่าจะเป็นปืนที่มีขนาดของกระสุนต่ำกว่า ๕ มิลลิเมตร (น่าจะ มีขนาด ๔.๗ มิลลิเมตร) เป็นปืนที่มีรูปร่างเฉพาะ และมีความแม่นยำสูง (High Precision) สามารถยิงทะลุ เกราะอ่อนทุกชนิดได้ หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า ปืน P 90 และเป็นปืนที่ใช้ในราชการเท่านั้น ส่วนกรณีที่มีการ ตั้งข้อสงสัยว่า จะเป็นกระสุนขนาด ๗.๖๒ มิลลิเมตรหรือไม่นั้น จากประสบการณ์เห็นว่า หากเป็นกระสุน ขนาด ๗.๖๒ มิลลิเมตรจริง รอยบาดแผลจะไม่ใช่เช่นนี้ เนื่องจากปืนดังกล่าวมีอนุภาพรุนแรงมาก หรือหากตั้ง ข้อสงสัยว่าเป็นกระสุนซัคโซนิคหรือไม่ ก็เห็นว่าไม่น่าจะเป็นไปได้เนื่องจากกระสุนซัคโซนิค ความเร็วจะต่ำกว่า เสีย และต้องยิงไม่ไกล ประกอบกับปัญหาในการใช้มีค่อนข้างมาก ไม่เหมาะสำหรับใช้ปฏิบัติการดังกล่าว

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความห่วงใย และเป็นกังวลต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ประกอบกับไม่ต้องการให้ เหตุการณ์การลอบยิงลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นในบ้านเมืองอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์การลอบยิงเกิดขึ้นกับ พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล นายทหารผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งทำงานรับใช้บ้านเมืองและตอบแทนแผ่นดินมามากมาย ไม่สมควรที่จะต้องถูกยิงจนเสียชีวิต คณะกรรมการจึงขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามรวบรวมพยานหลักฐาน เกี่ยวกับคดี ให้ได้มากที่สุดเพื่อที่จะได้หาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้ ตลอดจนการเข้าไปควบคุมหรือสลายฝูงชนต่าง ๆ ผู้ที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ต้องมีใจเป็นกลางไม่ควรมองผู้ชุมนุมเป็นปฏิปักษ์หรือศัตรูด้วย

(๒) สำหรับประเด็นของขนาดลูกกระสุนปืนที่ใช้ลอบยิงพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล นั้น คณะกรรมการ ได้ตั้งข้อสังเกตและให้ข้อเสนอแนะแก่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจแห่งชาติว่าควร ตั้งสมมุติฐานว่า เหตุใด ลูกกระสุนปืนขนาด ๗.๖๒ มิลลิเมตรเมื่อยิงเข้าไปแล้ว มีรูเข้าเพียง ๔ มิลลิเมตรโดยการทดลองยิงสัตว์ต่างๆ เช่น หมู วัว หรือควายอย่างละ ๑๐ นัด เพื่อจะได้พิสูจน์ว่ากระสุนขนาด ๗.๖๒ เมื่อยิงเข้าไปในเนื้อคนหรือสัตว์ แล้ว ผิวหนังที่อยู่หรือหุดมีขนาดเล็กถึง ๔ มิลลิเมตรหรือไม่ รวมทั้งประเด็นการตั้งสมมุติฐานว่า พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล มีศีรษะตั้งตรงหรือว่าก้มศีรษะขณะยิงให้สัมภาษณ์นั้น และจากการให้ข้อมูลบาดแผลของ แพทย์ผู้ทำการชันสูตรพลิกศพพบบาดแผลทางเข้ากระสุนปืนที่ศีรษะด้านขวาเหนือใบหูขวาประมาณ ๑๑ เซนติเมตร และยิงทะลุออกบริเวณเหนือใบหูซ้ายอีกประมาณ ๔ เซนติเมตร ดังนั้น ศีรษะของพลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ขณะยิงให้สัมภาษณ์ต้องเป็นศีรษะที่ตั้งตรงอย่างแน่นอน

เรื่องที่ ๔๑

๑. **เรื่องพิจารณา** กรมศุลกากรจับกุมสินค้าผิดกฎหมายที่ทำเรือแหลมฉบังและพบของกลางเป็นอาวุธปืนยาว .๒๒ เป็นจำนวนมาก (การประชุมครั้งที่ ๓๕/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง และ อธิบดีกรมศุลกากร

๓. ประเด็นพิจารณา

การจับกุมสินค้าผิดกฎหมายที่ทำเรือแหลมฉบังและพบของกลางเป็นอาวุธปืนยาวขนาด .๒๒ นั้นสืบเนื่องจากสำนักสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากร ได้รับแจ้งความนำจับจากสายลับว่าของตามใบขนรายนี้เป็นอาวุธปืนนำเข้ามาโดยไม่มีใบอนุญาต ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานพบว่ามีข้อมูลน่าเชื่อถือว่าเป็นจริง ดังนั้น ทางสำนักสืบสวนและปราบปรามจึงได้ทำบันทึกถึงสำนักศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังเพื่อขอตรวจสอบสินค้ารายนี้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ผลการตรวจสอบพบว่าสินค้ารายนี้นำเข้าโดยทางหุ้นส่วนจำกัด ปีนเอกภัทร สำแดงรายการ หรือ bill of lading (B/L) ๒ รายการ คือ รายการแรกเป็น Fireboard Boxset of Sporting Firearm และ รายการที่สองเป็น Warranty Spare Part นำเข้าโดยเรือ APL ของประเทศเยอรมนี วันเรือเข้าคือวันที่ ๗ เดือนธันวาคม ๒๕๕๒ สำนักสืบสวนและปราบปรามได้แจ้งขอตรวจสอบร่วมกันเมื่อวันที่ ๘ เดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๕๓ ภายหลังจากครบกำหนด ๒ เดือน ตามอายุความในมาตรา ๖๑ ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ เกี่ยวกับเรื่องสินค้าของตกค้าง ซึ่งผู้ที่นำเข้าไม่ได้มาปฏิบัติพิธีการศุลกากร สำนักศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังจึงได้ทำหนังสือถึงผู้แทนเรือที่บรรทุกสินค้ารายดังกล่าว หลังจากนั้นภายใน ๑๕ วัน หากผู้นำเข้าไม่ได้มาปฏิบัติพิธีการตรวจปล่อยทางสำนักศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังจึงร่วมกับสำนักศุลกากรสืบสวนและปราบปรามทำการเปิดตรวจสินค้ารายนี้ร่วมกันเมื่อวันที่ ๒๒ เดือนเมษายน ๒๕๕๓ ผลการตรวจสอบร่วมกับผู้แทนเรือพบอาวุธปืนลูกกระด Modern 1400 เมืองกำเนิดประเทศฟิลิปปินส์ ยี่ห้ออาร์มสกอร์ ตามที่เป็นข่าว โดยมีจำนวนอาวุธปืน ๑,๐๐๐ กระบอก ภายหลังจากการตรวจสอบเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรฝ่ายสำนักสืบสวนและปราบปรามได้ทำบันทึกจับกุม เนื่องจากเป็นประมวลระเบียบปฏิบัติของกรมศุลกากรในกรณีตรวจพบของตกค้างซึ่งเป็นของต้องห้ามต้องจำกัด ภายหลังจากบันทึกจับกุมเสร็จได้ส่งแฟ้มคดีและของกลางให้สำนักศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อดำเนินการตามระเบียบต่อไป

ต่อมานายยุทธนา หยิมการุณ ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจับกุมสินค้าผิดกฎหมายดังกล่าวที่ทำเรือแหลมฉบังว่า ขณะนี้ปืนเก็บรักษาอยู่ที่ส่วนของกลาง แหลมฉบัง ล่าสุดทางหุ้นส่วนจำกัด ปีนเอกภัทร ได้ยื่นใบอนุญาตเข้ามาหลังจากที่สำรวจเป็นของตกค้าง โดยฝ่ายกฎหมายพิจารณาว่าการที่ยื่นเอกสารใบอนุญาตย้อนหลังเข้ามาจะสามารถดำเนินการได้อย่างไร ซึ่งการปฏิบัติจะมี ๒ แนวทางคือ แนวทางแรกไม่รับพิจารณาและยึดไปตามข้อกฎหมาย และแนวทางที่สองจะมีช่องว่างอยู่คือ ถ้ากรณีพิสูจน์ได้ว่าการที่ยื่นล่าช้านี้มีสาเหตุและความจำเป็นอย่างไร ก็สามารถที่จะให้ดำเนินการเสียภาษีออกไปได้ ซึ่งทางหุ้นส่วนจำกัด ปีนเอกภัทร เลือกใช้แนวทางที่สอง ขณะนี้เรื่องทั้งหมดอยู่ที่ฝ่ายคดีของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

สำหรับกรณีเป็นเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีนั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่าไม่มีความชัดเจนเนื่องจากผู้นำเข้าได้ยื่นใบอนุญาตซึ่งแสดงว่าพร้อมที่จะเสียภาษี แต่ในช่วงเวลา ๓ เดือนที่ผ่านมาสาเหตุที่ไม่มาชำระภาษีฝ่ายตรวจสอบต้องพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงให้แน่ชัดก่อน สำหรับตัวเลขการเสียภาษีจำนวน ๑,๐๐๐ กระบอก

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

ราคาประเมินอยู่ที่ ๔,๗๗๔,๐๐๐ บาท อัตราภาษีกรณีที่มีใบอนุญาต ๓๐ เปอร์เซ็นต์ จากมูลค่าที่ประเมิน คือ ๑,๔๓๒,๒๐๐ บาท บวกภาษีมูลค่าเพิ่ม ๔๓๔,๐๐๐ บาท รวมเบ็ดเสร็จต้องเสียภาษีศุลกากรและภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๑,๘๖๖,๐๐๐ บาท

จากการตรวจสอบพบว่าปืน ๑,๐๐๐ กระบอก เป็นปืนของสวัสดิการอาสาสมัครรักษาดินแดน หรือ อส. เป็นชนิดปืนยาว ยี่ห้ออาร์มสกอร์ เนื่องจากเป็นปืนสวัสดิการจึงสามารถนำเข้าได้ตามจำนวนดังกล่าวโดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทร เป็นผู้ส่งนำเข้าแทนใบ ป. ๒ ใบ ป.๒ คือใบอนุญาตส่งนำเข้าอาวุธปืน ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทรได้โควตาจำนวน ๑๕,๐๐๐ กระบอก และไม่สามารถส่งเกินโควตาได้ เนื่องจากทุกกระบอกมีการส่งจองจากผู้ถือใบ ป. ๒ สำหรับประเด็นล่าช้าของการแสดงความเป็นเจ้าของปืน ๑,๐๐๐ กระบอก ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทร ที่ได้ยื่นใบอนุญาตเข้ามาหลังจากที่กรมศุลกากรสำรวจเป็นของตกค้างนั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่าไม่ทราบสาเหตุเช่นกัน

ต่อจากนั้น นายชาติ สุธทวี หุ่นส่วนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทร ในฐานะเป็นผู้ส่งนำเข้าปืนจำนวน ๑,๐๐๐ กระบอกที่กรมศุลกากรสำรวจเป็นของตกค้างนั้น ชี้แจงว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทรไม่เคยส่งนำเข้าปืนผิดกฎหมาย และกรณีดังกล่าวได้รับอนุมัติ ป. ๒ อย่างถูกต้อง สินค้าเป็นการนำเข้าจากโรงงานผู้ผลิตอาร์มสกอร์ ประเทศฟิลิปปินส์ มีใบ INVOICE นำเข้ามาทางเรือถูกต้อง ช่วงที่นำเข้ามาทางเรือได้แจ้งให้กรมศุลกากรทราบในเบื้องต้นแล้วว่าสินค้าเป็นประเภทปืน มีการเสียภาษีถูกต้อง เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และระหว่างการดำเนินการอยู่นั้นรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีมีการเจรจาเขตการค้าเสรีอาเซียน หรืออาฟต้ากับประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทรทราบเช่นนั้น จึงได้ประสานงานกับประเทศฟิลิปปินส์ว่าจะได้สิทธิจากการทำอาฟต้าหรือไม่ จนกระทั่งปัจจุบันห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทรได้สิทธิอาฟต้าแล้ว แต่ไม่สามารถนำสินค้าประเภทปืนจำนวน ๑,๐๐๐ กระบอกออกจากท่าเรือได้ ผู้มาชี้แจงกล่าวว่าเวลานั้นติดประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งขณะนั้นยังไม่สามารถนำออกมาได้ ผู้มาชี้แจงได้กล่าวสรุปตอนท้ายว่า สาเหตุที่แสดงความเป็นผู้นำเข้าล่าช้าและไม่ได้มาปฏิบัติพิธีการศุลกากรคือ ส่วนหนึ่งมาจากความบกพร่องของตัวห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเอกภัทรเอง ประกอบกับต้องรอการประสานงานจากประเทศฟิลิปปินส์ว่าจะได้สิทธิจากการทำอาฟต้าหรือไม่ รวมทั้งติดประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเห็นว่ากรมศุลกากรเป็นหน่วยงานที่ต้องตรวจสอบสินค้าทั้งส่งออกและนำเข้าซึ่งมีขั้นตอนตามระเบียบของกรมศุลกากรอยู่แล้ว แต่ถ้าจะเพิ่มการทำงานเชิงรุกคือควรให้ความสำคัญของสินค้าด้วย อย่างเช่น กรณีจับกุมสินค้าผิดกฎหมายที่ทำเรือแหลมฉบังและพบของกลางเป็นอาวุธปืนยาวขนาด .๒๒ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ใกล้เคียง กรมศุลกากรต้องเข้มงวดเป็นพิเศษเนื่องจากสินค้าเป็นอาวุธปืนซึ่งเป็นอาวุธอันตราย ถ้าพบความไม่ชอบมาพากลกรมศุลกากรควรสืบสวนหาข้อเท็จจริงของกลางว่าเป็นเรื่องของความมั่นคงต่อประเทศชาติหรือไม่

(๒) คณะกรรมการขอให้กระทรวงมหาดไทยเคร่งครัดในเรื่องโครงการปืนสวัสดิการอาสาสมัครรักษาดินแดน เนื่องจากทราบว่ามิบุคคลภายนอกใช้โครงการดังกล่าวซื้อปืนในราคาถูก ส่งผลให้ปืนของทางราชการไปตกอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลในโครงการ

เรื่องที่ ๔๒

๑. เรื่องพิจารณา กรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม (จรวดอาร์พีจี) ยิงคลังเก็บน้ำมันของกรมพลธิการทหารบก สนามบินน้ำ (การประชุมครั้งที่ ๓๖/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กรมพลธิการทหารบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๓. ประเด็นพิจารณา

เหตุเกิดในช่วงกลางคืน วันอาทิตย์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๒๑.๔๐ นาฬิกา มีคนร้าย ๔ คน ได้ใช้อาวุธสงคราม(จรวด RPG)จำนวน ๒ ลูก ยิงใส่ถังเก็บน้ำมันหมายเลข ๖ ภายในกรมพลธิการทหารบก ถนนสนามบินน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ขณะเกิดจุดที่ยิงจรวด RPG ไม่มีแสงสว่าง เหตุการณ์ครั้งนี้จึงไม่ปรากฏผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ แต่มีรถยนต์ของชาวบ้านได้รับความเสียหาย โดยกระจกข้างรถยนต์แตกจากแรงสะท้อนของจรวด RPG

ทั้งนี้ กรมพลธิการทหารบก ได้จัดให้มีเวรยามตรวจ มีรถดับเพลิง และมีกำลังจากกองพลธิการเป็นผู้ดูแลและตรวจตราบริเวณ ถัดมาจากหลังวันเกิดเหตุการณ์แล้ว มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆเช่น กรมสรรพาวุธ บริษัท ปตท.จำกัด(มหาชน) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เข้าตรวจพิสูจน์หลักฐานจุดที่จรวด RPG ถังน้ำมันถูกยิง ตลอดจนบริเวณใกล้เคียง ส่วนระบบความปลอดภัยของถังน้ำมันมีระบบป้องกันและมีอาคารเก็บรักษาโพนสำหรับใช้ในเวลากลางคืน แต่ที่น่าเป็นห่วงคือ การก่อวินาศกรรมด้วยการยิงถังน้ำมันให้แตกเพราะจะทำให้ถังน้ำมันกระเด็นออกมาและอาจไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาได้

สำหรับถังน้ำมันที่ถูกยิงเป็นถังน้ำมันหมายเลข ๖ มีขนาดใหญ่แต่ไม่มีน้ำมันบรรจุอยู่ เนื่องจากได้ย้ายน้ำมันไปอยู่ที่ถังหมายเลข ๗ แล้ว จากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่พบว่าเป็นการยิงข้ามสระน้ำ วัดระยะทางได้ประมาณ ๑๐๕ เมตร กรมพลธิการทหารบก สนามบินน้ำมีถังน้ำมันสำหรับเก็บรักษาน้ำมันสะสมเป็นกำลังสำรองจำนวน ๑๑ ถัง ในจำนวนนี้ ปัจจุบันใช้บรรจุน้ำมันจำนวน ๔ ถัง ไม่ได้บรรจุน้ำมัน ๗ ถัง มีรายละเอียดดังนี้

ถังที่ ๑ และ ๒ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๑๕ ล้านลิตร ปัจจุบันไม่ได้ใช้งาน

ถังที่ ๓ ,๔ และ ๕ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๓.๙ ล้านลิตร ปัจจุบันไม่ได้ใช้งาน

ถังที่ ๖ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๕ ล้านลิตร ปัจจุบันไม่ได้ใช้งาน

ถังที่ ๗ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๒.๔ ล้านลิตร ปัจจุบันยังคงใช้งาน โดยเก็บน้ำมันชนิดดีเซลหมุนเร็ว

ถังที่ ๘ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๒ ล้านลิตร ปัจจุบันยังคงใช้งาน โดยเก็บน้ำมันชนิดอากาศยาน เจพี ๘

ถังที่ ๙ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๒ ล้านลิตร ปัจจุบันไม่ได้ใช้งาน

ถังที่ ๑๐ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๘ แสนลิตร ปัจจุบันยังคงใช้งาน โดยเก็บน้ำมันชนิดเบนซิน ๙๑

ถังที่ ๑๑ สามารถบรรจุน้ำมันได้ ๘ แสนลิตร ปัจจุบันยังคงใช้งาน โดยเก็บน้ำมันชนิดแก๊สโซฮอล์ ๙๕

ปัจจุบันกรมพลธิการทหารบกได้กักเก็บรักษาน้ำมันในถังน้ำมันหมายเลข ๗, ๘, ๑๐ และ ๑๑ รวมประมาณ ๑,๗๑๖,๘๕๗ ลิตร ซึ่งมาตรฐานการเก็บรักษาในระดับปลอดภัยจะอยู่ประมาณ ๓๗.๕ ล้านลิตร และถ้ากักเก็บรักษาน้ำมันเต็มทั้ง ๑๑ ถัง จะสามารถกักเก็บได้ประมาณ ๕๐ ล้านลิตร ส่วนสาเหตุหนึ่งที่เกิดการกักเก็บน้ำมันในถังที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, และ ๙ นั้นเป็นเพราะกองทัพพบว่ามีคำสั่งให้ลดการสะสมน้ำมัน แต่หากเกิดปัญหาด้านความมั่นคงหรือภาวะสงคราม กองทัพบกก็สามารถจัดซื้อจัดจ้างน้ำมันจากบริษัท ปตท.จำกัด(มหาชน) ในส่วนภูมิภาคได้ อย่างไรก็ตาม ถังน้ำมันที่ไม่ได้ใช้งานทั้ง ๗ ถังนั้น หากจะนำมาใช้เก็บสะสมน้ำมันต่อไปก็สามารถใช้งานได้ ซึ่งสามารถรับน้ำมันได้ครั้งละ ๑ ล้านลิตร โดยรับน้ำมันได้ทั้งทางบกและทางเรือ

รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการกิจการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

สำหรับความเสียหายของถังน้ำมันที่ถูกยิงถังน้ำมันหมายเลข ๖ ที่ได้รับความเสียหายจากการถูกยิงด้วยจรวด RPG นั้น มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๔.๑๔๔ เมตร ความสูงของถัง ๑๑.๒๑๙ เมตร ความจุสูงสุด ๕,๑๓๔,๑๓๓ ลิตร ความจุปลอดภัย ๔.๕ ล้านลิตร ความสูงของถังน้ำมัน ๗ ชั้น จุดที่ถูกยิงอยู่บริเวณชั้นที่ ๓ จำนวน ๑ ลูก ซึ่งหนาประมาณ ๑๐-๑๒ มิลลิเมตร และจุดบริเวณชั้นที่ ๕ จำนวน ๑ ลูก มีความหนา ๙ มิลลิเมตร

สำหรับถังน้ำมันหมายเลข ๖ สร้างขึ้นเพื่อเก็บรักษาน้ำมันเบนซินพิเศษภายหลังเปลี่ยนมาใช้เก็บรักษาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และยกเลิกการใช้งานจนถึงปัจจุบัน มีระยะทางจากถังน้ำมันถึงแนวรั้วกรมพลาดิจการทหารบกอยู่ที่ประมาณ ๓๙ เมตร

อย่างไรก็ดี จุดที่ถูกยิงลูกที่ ๑ จะอยู่บริเวณชั้นที่ ๓ และจุดที่ถูกยิงลูกที่ ๒ จะอยู่บริเวณชั้นที่ ๕ จากความสูงของถังน้ำมัน ๗ ชั้น ความแรงของระเบิดยังทะลุออกด้านหลังของถังน้ำมันอีกจำนวนประมาณ ๒๐ รู แต่เนื่องจากภายในถังไม่มีน้ำมันบรรจุอยู่ จึงไม่ทำให้เกิดการระเบิดขึ้น จุดยิงอยู่ห่างจากถังน้ำมันหมายเลข ๖ ประมาณ ๑๐๔-๑๐๖ เมตร ในการนี้ ได้พบชิ้นส่วนเป็นท่อนครีบหางจรวด RPG ตกอยู่จำนวน ๒ ชิ้น บริเวณด้านข้างถังน้ำมันจุดเกิดเหตุ และชิ้นส่วนที่พบปรากฏเป็นตัวอักษร “B ๔๐ HEDP” ซึ่งเป็นชนิดเดียวกับที่มีคนร้ายใช้จรวด RGP ยิงถังน้ำมันที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๓ ปัจจุบันยังไม่สามารถจับกุมคนร้ายได้ และอยู่ในระหว่างการรวบรวมพยานหลักฐาน

อนึ่ง จากการตรวจสอบร่องรอยของถังน้ำมันพบว่า ถังน้ำมันหมายเลข ๖ เป็นถังที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนและวัดระยะทางจากจุดที่ยิงคิดเป็นระยะทาง ๑๐๔ เมตร ในบริเวณจุดที่ยิงยังพบรถยนต์กระบะจอดอยู่ห่างจากบริเวณที่เกิดเหตุได้รับความเสียหาย จากการสอบสวนได้มีการเก็บตัวอย่างเบื้องต้นไปตรวจแต่ไม่พบสารระเบิด นอกจากนี้ยังได้ตรวจสอบหมวกไหมพรมที่ตกอยู่ในที่เกิดเหตุแต่ก็ไม่พบสารระเบิดเช่นกัน

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) การยิงจรวด RPG ๒ มีระยะหวังผลในการเกิดแรงระเบิดในระยะทางเท่าใด นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ระยะยิงหวังผลของจรวดมีระยะทางอยู่ ๑๐๐ - ๑๕๐ เมตร

(๒) หากจะต้องมีการสู้รบหรือกรณีมีสงครามเกิดขึ้น น้ำมันเชื้อเพลิงสำรองของกองทัพบกมีเพียงพอหรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า ปัจจุบันกองทัพบกใช้คลังน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นคลังสำรองซึ่งตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรีกองทัพบกต้องสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจาก ปตท. อยู่แล้ว โดยให้กรมพลาดิจการเป็นผู้สั่งเบิกร้าน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ในการสั่งเบิกร้านแล้วเก็บไว้ที่คลังใหญ่ในกรมพลาดิจการจะมีข้อเสียเกี่ยวกับการใช้เวลาในการจัดส่งไปยังคลังย่อยของกองทัพบกที่อยู่ต่างจังหวัด กรมพลาดิจการจึงใช้วิธีการสั่งจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยตรงและสามารถจะส่งให้กับคลังในพื้นที่ส่วนภูมิภาคได้ทันที จึงถือได้ว่าคลังส่วนภูมิภาคเป็นคลังสำรองได้ด้วย

(๓) กรมพลาดิจการได้เตรียมการเกี่ยวกับมาตรการในการจัดเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงสำรองและมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชุมชนไว้หรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงกล่าวว่า การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงได้ปฏิบัติตามระเบียบอยู่แล้ว ปัจจุบันการจัดซื้อจัดจ้างของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ใช้ระยะเวลาไม่นานนักและสามารถจัดส่งน้ำมันไปคลังใหญ่และคลังย่อยในภูมิภาคได้ทันเวลา ส่วนมาตรการรักษาความปลอดภัยในชุมชนได้มีพระราชบัญญัติต่างๆกำหนดไว้แล้ว แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจะมาจากการที่ชาวบ้านรुक้าเข้ามาอาศัยใกล้บริเวณคลังน้ำมันของกรมพลาดิจการ ซึ่งเดิมกรมพลาดิจการก่อตั้งคลังน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีประชาชนอาศัยอยู่ไม่มากนัก

สำหรับมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชุมชนนั้น คลังน้ำมันเชื้อเพลิงของกรมพลาธิการได้สร้างรั้วคอนกรีตสูงกว่า ๒ เมตรเป็นแนวกัน ทำให้มที่คนร้ายยิงเข้ามาเป็นมุมสูง ปัจจุบันกรมพลาธิการกำลังดำเนินการจัดทำตาข่ายลวดถักเพื่อป้องกัน นอกจากนี้ได้เพิ่มกำลังคุมเข้มคลังน้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้น

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการสร้างสถานการณ์หรือไม่ เพราะจรวด RPG ที่ใช้อยู่ถึงเก็บรักษาน้ำมันของกรมพลาธิการทหารบกเป็นชนิดเดียวกันกับที่ยิงถึงเก็บรักษาน้ำมันที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๓ อันเป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างการชุมนุมทางการเมือง และเสมือนหนึ่งเป็นการเชื่อมโยง เพื่อต่อเวลาในการใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๔ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะเป็นการก่อความสงบสุขของบ้านเมือง เนื่องจากกระสุนที่ใช้อยู่เป็นลูกกระสุนชนิดสังหารบุคคล หากต้องการจะระเบิดถึงน้ำมันเชื้อเพลิงน่าจะใช้ลูกกระสุนชนิดระเบิดทำลายมากกว่า

(๒) การยิงจรวด RPG ของคนร้ายน่าจะเป็นการยิงแบบอินไซด์เดอร์ หรือรู้ข้อมูลภายในว่าถังใดมีน้ำมันและถังน้ำมันใดไม่มีน้ำมัน ดังจะเห็นได้จากเมื่อคนร้ายยิงจรวด RPG ลูกที่ ๑ เข้าไปที่ถังเก็บน้ำมันแล้วไม่ระเบิด ถ้าคนร้ายหวังผลให้มีการระเบิดถึงน้ำมันจริงก็จะไม่ยิงเข้าไปที่ถังน้ำมันใบเดิมอีก แต่ควรยิงจรวด RPG ลูกที่ ๒ ไปที่ถังน้ำมันใบอื่น เพื่อให้เกิดการระเบิดตามที่ต้องการ

(๓) ปัจจุบันกองทัพบกหรือกรมพลาธิการทหารบก ได้มีมาตรการในการป้องกันการยิงระเบิดวิถีโค้งไปยังถังเก็บน้ำมันของกรมพลาธิการทหารบกอย่างไร การใช้ตาข่ายลวดถักกันบนกำแพงสูงจาเดิมอีก ๑๐ เมตร จะช่วยในการป้องกันการยิงระเบิดวิถีโค้งได้หรือไม่ และมีแนวทางการป้องกันอัคคีภัยร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นจากคนร้ายในกรณีนี้ได้ดีกว่าหรือไม่

(๔) หากเกิดไฟไหม้ถึงน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว น้ำมันส่วนหนึ่งไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา กรมพลาธิการควรมีมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้น หรือควรมีการเตรียมการเกี่ยวกับการวางระบบป้องกันไฟ

เรื่องที่ ๔๓

๑. เรื่องพิจารณา ความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ รวมทั้งโครงการซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ ของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๓๖/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กรมการขนส่งทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

การจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ เป็นโครงการจัดหาภายในวงเงินงบประมาณ ๓๕ ล้านบาท หนี้รัฐผูกพันงบประมาณปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ จัดหาโดยวิธีพิเศษ ด้วยการเชิญบริษัทที่ผ่านการประเมินของคณะกรรมการของกองทัพบก ให้เสนอราคาจำนวน ๔ บริษัท ประกอบด้วย ๑)บริษัท Schweizer Aircraft Corp จากประเทศสหรัฐอเมริกา ๒)บริษัท MD Helicopter Inc จากประเทศสหรัฐอเมริกา ๓)บริษัท Enstrom Helicopter Corporation จากประเทศสหรัฐอเมริกา และ ๔)บริษัท Eurocopter and EADS Company จากประเทศฝรั่งเศส ปรากฏว่าบริษัท Enstrom Helicopter Corporation จากประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ได้รับการพิจารณาจากกองทัพบก เนื่องจากมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนด TOR แต่บริษัท Schweizer Aircraft Corp จากประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้รับการพิจารณาได้ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานภายในกองทัพบก กรมบัญชีกลาง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และศาลปกครองกลาง

จากนั้นที่ประชุมได้ซักถามเกี่ยวกับประเด็นข้อร้องเรียนกล่าวหาที่ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลาง โดยสรุปได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้ผลประโยชน์ต่อทางราชการ อย่างไรก็ตามข้อกล่าวหาที่บริษัท Schweizer Aircraft Corp จากประเทศสหรัฐอเมริกา ระบุในคำร้องที่ยื่นต่อศาลปกครองนั้น ยังมีรายละเอียดมากกว่านี้ จึงเห็นควรให้ทำหนังสือขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกรมการขนส่งทางบกเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม สำหรับโครงการสร้างบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ ทบ. ๑๓๕๕ ของกองทัพบกนั้นได้รับการชี้แจงว่า ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โครงการนี้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ในวงเงินประมาณ ๙๐๐ ล้านบาท ซึ่งบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) เป็นผู้พิจารณาจากกองทัพบก และได้ปิดโครงการไปแล้วเมื่อต้นปี ๒๕๕๓

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) บริษัทได้ยื่นเสนอราคามาให้กรมการขนส่งทหารบกเลือกจำนวน ๓ ราคา จริงหรือไม่ และกรมการขนส่งทหารบกได้เชิญบริษัทฯ มาเซ็นสัญญาหรือไม่ นั้น ผู้แทนได้ชี้แจงว่าเกี่ยวกับการยื่นเสนอราคาให้กรมการขนส่งทหารบก นั้น ไม่มีมูลความจริงเพราะกรณีเช่นนี้ส่วนราชการไม่สามารถกระทำได้ ประกอบกับคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้พิจารณาแล้ว สำหรับการเชิญบริษัทฯ มาเซ็นสัญญานั้น เป็นไปไม่ได้เนื่องจากปัจจุบันนี้มีคำสั่งของศาลปกครองกลางให้ระงับเรื่องไว้ก่อน

(๒) บริษัทฯเสนอเงื่อนไขที่ผิดสัญญาโดยการเสนอรายการอะไหล่ภายหลังจากที่ยื่นเสนอราคาหรือไม่ และได้เสนอการฝึกอบรมตรงกับ TOR หรือไม่ รวมถึงเสนอเครื่องมือซ่อมบำรุงมาถูกต้องหรือไม่ นั้น ผู้แทนได้ชี้แจงว่า เกี่ยวกับการเสนอเงื่อนไขที่ผิดสัญญานั้น ไม่เป็นความจริง เนื่องจากเอกสารทั้งหมดต้องอยู่ในซองครบถ้วนประกอบด้วยซองเสนอราคาและซองข้อเสนอ สำหรับการฝึกอบรมนั้นเป็นการเสนอตาม TOR คือ มีนักบินที่จะฝึกจำนวน ๒๑ คน ซึ่งเป็นนักบินที่เคยฝึกบินมาก่อนแล้ว เพียงแต่ยังไม่เคยฝึกบินกับเครื่องบินชนิดนี้เท่านั้น ในส่วนเครื่องมือซ่อมบำรุง บริษัทฯเสนอมาครบถ้วนจำนวน ๑๖ ชุด นอกจากนี้ยังมีเครื่องมือซ่อมบำรุงพิเศษเพิ่มให้อีกด้วย

เรื่องที่ ๔๔

๑. เรื่องพิจารณา หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓
(การประชุมครั้งที่ ๓๖/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง สำนักงบประมาณ

๓. ประเด็นพิจารณา

ปัจจุบันมีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานให้กับ ศอฉ. เป็นจำนวนมากซึ่งเทียบกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความเสี่ยงสูง จึงต้องการทราบว่า ศอฉ. ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน และมีการกำกับดูแลอย่างไร นั้น

ผู้แทนสำนักงบประมาณ ชี้แจงต่อที่ประชุมสรุปความว่า โดยปกติหน่วยงานจะใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี หากมีเหตุฉุกเฉินและงบประมาณไม่เพียงพอจะใช้งบประมาณที่สำนักงบประมาณได้สำรองไว้คือ งบกลางเป็นเงินสำรองจ่ายสำหรับกรณีเหตุฉุกเฉิน ศอฉ. ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นจะต้องดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองการดำเนินงานดังกล่าวจึงต้องอาศัยงบกลาง โดยยึดหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังในอัตราวันละ ๓๐๐+๑๐๐ บาท ต่อคนต่อวัน และจ่ายให้กับหน่วยงานที่ได้ทำข้อตกลงกับกระทรวงการคลัง เช่น หน่วยงานพลเรือนและหน่วยงานทหาร ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาและกำหนดค่าตอบแทนโดยให้สำนักงบประมาณเป็นผู้อนุมัติงบดังกล่าว

ปัจจุบันได้มีการจัดสรรงบประมาณตามข้อตกลงของหน่วยงานต่างๆกับกระทรวงการคลัง ซึ่งข้อตกลงจะพิจารณาตามความเหมาะสมเป็นการจ่ายจากการปฏิบัติงานจริงและได้เบิกจ่ายงบประมาณไปแล้วประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนรายละเอียดเชิงลึกกว่าหน่วยงานใดใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าใดเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลังที่จะสามารถชี้แจงได้

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

๑. ในการทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงานต่างๆกับกระทรวงการคลัง ควรมีผู้แทนจากสำนักงบประมาณเข้าร่วมในการพิจารณาหรือชี้แจงเพื่อจะได้ทราบว่า มีงบประมาณเพียงพอหรือไม่ และจะมีความเหมาะสมเพียงใด

๒. ความเสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้กับการปฏิบัติงานตามคำสั่งของ ศอฉ. ควรมีการเปรียบเทียบหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม นอกจากจะได้รับค่าตอบแทนที่เป็นเบี้ยเลี้ยงนั้นแล้ว หากเกิดกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตควรมีค่าตอบแทนอื่นด้วย

เรื่องที่ ๔๕

๑. **เรื่องพิจารณา** หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ งบกลาง เบี้ยเลี้ยง และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (การประชุมครั้งที่ ๓๗/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ปลัดกระทรวงการคลัง

๓. ประเด็นพิจารณา

จากการที่ปรากฏข่าวตามสื่อสารมวลชนว่า ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) ได้ใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินซึ่งมาจากภาษีอากรของประชาชนให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ในจำนวนที่สูงมาก ในขณะที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีความเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าได้รับงบประมาณที่เป็นค่าเบี้ยเลี้ยงน้อยกว่าทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการปฏิบัติงาน ดังนั้น คณะกรรมการการทหารจึงมีความประสงค์ที่จะทราบข้อเท็จจริงจากกรณีดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่มาของงบประมาณ หน่วยงานที่เบิกจ่าย หลักเกณฑ์ในการเบิกจ่าย ตลอดจนรายละเอียดของการใช้จ่ายงบประมาณ

โดยหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณในกรณีดังกล่าวที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางได้แก่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร(กอ.รมน.) และกองทัพบกซึ่งที่มาของการเบิกจ่ายงบประมาณเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการขออนุมัติจ่ายค่าตอบแทนและค่าอาหารให้กับผู้ปฏิบัติงานในลักษณะที่ต้องปฏิบัติงานนอกพื้นที่และเสี่ยงอันตรายในอัตราค่าตอบแทนจำนวน ๓๐๐ บาท ค่าอาหารจำนวน ๑๐๐ บาท ต่อมาในช่วงที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความมั่นคง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร(กอ.รมน.) และกองทัพบกได้ทำเรื่องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังในการขออนุมัติในลักษณะเช่นเดียวกันกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากนั้นผู้แทนของกระทรวงการคลังได้กล่าวชี้แจงข้อมูลแก่คณะกรรมการสามารถสรุปสาระสำคัญโดยแยกในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ที่มาของอัตราค่าตอบแทน จำนวน ๓๐๐ บาท และค่าอาหาร จำนวน ๑๐๐ บาท นั้น มีฐานที่มาจากการเทียบเคียงกรณีการปฏิบัติงานนอกเวลาของข้าราชการทั่วไป กล่าวคือ ในการปฏิบัติงานนอกเวลาของข้าราชการตามปกติในวันทำการจะได้รับค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๙๐ บาท แต่ถ้าเป็นการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการจะได้รับค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๑๒๐ บาท ถ้าปฏิบัติงาน ๔ ชั่วโมง จะได้รับค่าตอบแทน ๔๘๐ บาท จากการพิจารณาของกระทรวงการคลังแล้วเห็นว่า อัตราประมาณการที่เหมาะสมในการอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ควรเป็น อัตราค่าตอบแทน จำนวน ๓๐๐ บาท และค่าอาหาร จำนวน ๑๐๐ บาท โดยกรณีดังกล่าวต้องขออนุมัติจากกระทรวงการคลังเป็นกรณีพิเศษเนื่องจากมิใช่เป็นการปฏิบัติงานล่วงเวลาของข้าราชการ(โอที)ในระบบปกติ อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการเบิกจ่ายได้มีการกำหนดเพิ่มเติมว่า ห้ามมิให้มีการเบิกจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน

ประเด็นที่ ๒ เรื่องจำนวนงบประมาณที่เบิกจ่ายนั้น ในระบบการเบิกจ่ายอาจไม่ปรากฏรายละเอียดที่ระบุชัดเจนว่า เป็นการเบิกจ่ายเพื่อเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงต่อกรณีดังกล่าว แต่จะปรากฏเป็นงบประมาณรวม ทำให้กระทรวงการคลังไม่ทราบข้อมูลการเบิกจ่าย หากคณะกรรมการการทหารประสงค์ที่จะทราบข้อมูลในรายละเอียด สามารถสอบถามข้อมูลได้จากสำนักงานงบประมาณ

ประเด็นที่ ๓ เรื่องเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ไม่ได้มีการนำมาพิจารณาประกอบเนื่องจากในกรณีดังกล่าวมีคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการกำหนดบำเหน็จความชอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการเฉพาะ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น จึงไม่ได้นำประเด็นนี้มาพิจารณาในการกำหนดค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

ประเด็นที่ ๔ เรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) นั้น หลังจากที่มีการอนุมัติงบประมาณแล้ว กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) ไม่ได้มีการติดต่อในลักษณะพิเศษที่นอกเหนือจากความเป็นส่วนราชการในระบบปกติ ดังนั้น เมื่อศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) ได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการเบิกจ่ายงบประมาณต่อไป

ประเด็นที่ ๕ เรื่องการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) นั้น หากจะตรวจสอบจากระบบฐานข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังแล้ว ระบบอาจจะไม่สามารถให้รายละเอียดที่ชัดเจนว่า มีการใช้จ่ายงบประมาณประเภทค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าอาหารของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจากกรณีตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากงบประมาณดังกล่าวอาจแฝงอยู่ในงบประมาณประเภทค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ก็ได้

ประเด็นที่ ๖ เรื่องหน่วยงานที่ขอเบิกงบประมาณ หลังจากที่มีการประกาศตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) หน่วยงานที่ขอเบิกงบประมาณได้แก่ กองทัพบก โดยระบุว่าขออนุมัติค่าตอบแทนให้แก่กำลังพลที่เข้าปฏิบัติการในลักษณะสนธิกำลังภายใต้การอำนวยการของกองทัพบกซึ่งในคำขออนุมัติกำหนด แต่เพียงว่าค่าใช้จ่ายต่อคนว่าเป็นจำนวนเท่าใดโดยมิได้มีการแจ้งจำนวนกำลังพล

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการอาหารการทหารได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) เนื่องจากคณะกรรมการยังไม่มั่นใจและมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมทั้งในส่วนของสำนักงบประมาณและกระทรวงการคลังว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่ผู้แทนของสำนักงบประมาณได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการเมื่อการประชุมครั้งที่ ๓๖/๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ได้ให้ข้อมูลว่า กระทรวงการคลังจะเป็นหน่วยงานที่จะทำความตกลงในการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดินและรับทราบข้อมูลในทุกระยะ ส่วนสำนักงบประมาณทำหน้าที่กำกับดูแลด้านนโยบายเป็นหลัก แต่จากการประชุมในครั้งนี้อย่างที่กระทรวงการคลังไม่สามารถให้ข้อมูลในรายละเอียดแก่คณะกรรมการได้ ซึ่งในกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดินอันเป็นภาษีอากรของประชาชน เมื่อมีการเบิกจ่ายไปแล้วย่อมสามารถที่จะตรวจสอบรายละเอียดการใช้จ่ายได้ หากมีข้อเท็จจริงปรากฏเช่น บางส่วนราชการตั้งเบิกจ่ายงบประมาณเป็นค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต่อคนจำนวน ๖๔,๐๐๐ บาท ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการเบิกจ่ายเพียง ๓๐,๐๐๐ บาท แต่มีการรายงานค่าใช้จ่ายเต็มตามจำนวนที่ขอตั้งเบิก กรณีดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการทุจริตคอร์รัปชัน

(๒) การเปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณระหว่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคำสั่งของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(ศอฉ.) กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อาจมี

ความแตกต่างกัน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นอกจากจะได้รับเบี้ยเลี้ยงแล้ว หากปรากฏว่ามีการเสียชีวิตอาจได้รับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามคำสั่งของ คอฉ. เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามคำสั่งของคอฉ. นอกจากจะได้รับเพียงเบี้ยเลี้ยงแล้ว อาจไม่ได้รับสิทธิพิเศษใด ๆ หากปรากฏว่ามีการเสียชีวิตเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม มีคณะกรรมการแสดงความเห็นว่าความเสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้น่าจะมีความเสี่ยงภัยมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามคำสั่งของคอฉ.

(๓) กระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นส่วนราชการที่กำกับดูแลเกี่ยวกับการเงินการคลังของประเทศควรจะมีจิตสำนึกและปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง การที่มีกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งรวบรวมข้าราชการจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น โดยอ้างว่าประเทศไทยเกิดความไม่สงบและขออนุมัติงบประมาณเพื่อดูแลรักษาความสงบนั้น สิ่งที่ข้าราชการของกระทรวงการคลังควรปฏิบัติเมื่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวขออนุมัติงบประมาณ ได้แก่ การสอบถามในรายละเอียดของจำนวนงบประมาณที่จะใช้จ่ายว่านำไปใช้จ่ายในส่วนใด วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเป็นประการใด เป็นต้น หากไม่มีการตรวจสอบหรือมีมาตรการที่เหมาะสมในการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศย่อมทำให้เกิดความล้มเหลวในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากมีข้าราชการบางกลุ่มได้ประพฤติหรือปฏิบัติในลักษณะที่ได้เปรียบข้าราชการจากส่วนอื่นทั่วประเทศ โดยการอาศัยประโยชน์จากการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๔) หากคณะกรรมการมีความประสงค์ที่จะพิจารณาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในส่วนของงบกลาง เพื่อเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือตามคำสั่งของ คอฉ.แล้ว ควรมอบหมายให้คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการการทหารเป็นผู้พิจารณาศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการใช้จ่ายงบประมาณ ประเภทการใช้จ่ายและผู้ได้รับประโยชน์จากการใช้งบประมาณดังกล่าว ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและในพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายงบประมาณในพื้นที่ที่มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งการศึกษาเช่นนี้จะประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง

(๕) จากเหตุการณ์ระเบิดในบริเวณใกล้เคียงพรรคมูมิใจไทยและการยิงคลังน้ำมันของกรมพลาดิการทหารบก น่าจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้มีการขยายระยะเวลาการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไปอีก ผลของการขยายระยะเวลาดังกล่าวทำให้มีการใช้งบประมาณเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยด้วย ซึ่งคณะกรรมการการทหารมีความกังวลเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(คอฉ.) เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการจึงได้มีมติเห็นควรให้เชิญผู้แทนจากสำนักงานงบประมาณ และผู้แทนกระทรวงการคลังเข้าร่วมประชุมเพื่อให้อัฒมุลแก่คณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง โดยให้จัดเตรียมข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานและจำนวนงบประมาณที่ใช้เพื่อเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบการใช้จ่ายงบลับของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน(คอฉ.)

เรื่องที่ ๔๖

๑. เรื่องพิจารณา ความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา ๑๖ ลำ ชื่องานระยะที่ ๒ (ทบ. ๑๓๙๕) กองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๓๗/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการทหารบก และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๓. ประเด็นพิจารณา

ประเด็นที่ ๑ การไม่จัดส่งเอกสารให้แก่คณะกรรมการธิการทหาร นั้น นายทหารที่มาชี้แจง ข้อมูลได้เสนอความเห็นเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาอนุมัติเรื่องการจัดส่งเอกสารให้แก่คณะกรรมการธิการทหาร แล้ว แต่ผลปรากฏว่ากองทัพบกมีความกังวลเกี่ยวกับอำนาจการพิจารณาของศาล จึงไม่สามารถจัดส่ง เอกสารต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการได้ อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการยังประสงค์เอกสารดังกล่าว สามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้กองทัพบกสำเนาเอกสารให้แก่คณะกรรมการก็ได้

ประเด็นที่ ๒ เรื่องราคาการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ นั้น ราคาที่เสนอต่ำสุดคือจำนวน ๓๕,๐๕๙,๘๗๓.๗๔ ล้านบาท

ประเด็นที่ ๓ เฮลิคอปเตอร์ที่กองทัพบกจัดหาใช้ฝึกศิษย์การบินนั้น จะใช้สำหรับศิษย์การบินในชั้น มัธยมหรือชั้นปลายเช่น การฝึกการเดินทางและมีการฝึกทางยุทธวิธีด้วย เป็นต้น ส่วนการฝึกขั้นก้าวหน้า จะเป็นการฝึกการบินที่ต้องใช้เทคนิคหรือความสามารถพิเศษมากกว่า เช่น การฝึกบิน ประกอบเครื่องวัด การฝึกการบินกลางคืนด้วยกล้องเอ็นวีจี เป็นต้น

ประเด็นที่ ๔ ระบบเรดาร์อัลติมิเตอร์ เป็นเรดาร์วัดความสูงทั้งทางยุทธวิธีและทางทหาร หมายความว่า เรดาร์ต้องแสดงผลทั้งด้านเข็มและตัวเลข และสามารถใช้ร่วมกับกล้องเอ็นวีจีได้ด้วย

ประเด็นที่ ๕ บริษัทที่เสนอราคาทั้งสามบริษัทได้ผ่านมาตรฐานตาม TOR หรือไม่ นั้น กองทัพบก ได้มีการเชิญบริษัทเข้าร่วมการเสนอราคาจำนวนสี่บริษัท ในจำนวนสี่บริษัทที่ยื่นเสนอราคามีเพียงสาม บริษัทที่ผ่านเกณฑ์ตาม TOR ซึ่งบริษัทที่ไม่ผ่านการคัดเลือกได้แก่ บริษัท Eurocopter and EADS Company โดยกองทัพบกได้คืนซองให้แก่บริษัทดังกล่าวแล้ว

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยพบข้อเท็จจริงที่เป็นข้อห่วงใยที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินอย่างคุ้มค่า ซึ่งกองทัพบกควรนำไปพิจารณาประกอบการจัดหาของโครงการดังกล่าว ดังนี้

ประเด็นที่ ๖ เรื่องราคา กล่าวคือ เป็นการเสนอราคาเดียวหรือสามราคา เนื่องจากปรากฏ ข้อเท็จจริงว่าผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้ขายมีการเสนอมาสามราคา ได้แก่ (๑)ราคาที่ไม่รวมอุปกรณ์ (๒)ราคาที่มีรวมอุปกรณ์ซึ่งตรงตามTOR และ (๓)เป็นการเสนอราคาเพื่อเลือก โดยเสนอเครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์จำนวน ๒๐ ลำ พร้อมอุปกรณ์ และปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในขณะที่เปิดซอง ผู้ที่ดำเนินการเปิดซองไม่สามารถวินิจฉัยได้ในเบื้องต้นว่าแต่ละรายเสนอราคาเท่าใด ดังนั้นในกรณีดังกล่าว ผู้เปิดซองจึงไม่สามารถวินิจฉัยราคาได้ เป็นต้น ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า อาจเข้าข่ายเป็นการเสนอราคาเพื่อเลือกทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่จากการพิจารณาตามคำชี้แจงของกองทัพบกซึ่งได้ หารือต่อคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุของกระทรวงกลาโหม(กวพ.) แล้วพบว่า หนังสือของคณะกรรมการ ว่าด้วยการพัสดุของกระทรวงกลาโหม(กวพ.) ไม่ได้มีการกล่าวถึงการเสนอสามราคา แต่มีการกล่าวถึงการเสนอ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

สองราคา ซึ่งในประเด็นนี้เกิดข้อสงสัยว่า กองทัพได้ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนแก่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุของกระทรวงกลาโหม(กวพ.) หรือไม่ เพราะถ้าให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนอาจทำให้การพิจารณาของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุของกระทรวงกลาโหมไปในอีกทิศทางหนึ่งก็ได้ จากที่ได้รับทราบข้อมูลในปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุของกระทรวงกลาโหม อย่างไรก็ตามหากฟังข้อเท็จจริงว่าเป็นการเสนอหลายราคาแล้วมีการรับราคานั้นในภายหลัง โดยปรากฏหลักฐานข้อเท็จจริงว่าไม่สามารถจะสรุปราคาได้ในครั้งแรก จึงอาจเป็นเข้าข่ายการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมได้

ประเด็นที่ ๗ เครื่องมือซ่อมพิเศษจำนวน ๒ ชุด แต่ปรากฏตามการตรวจสอบพบว่าเครื่องมือดังกล่าวมิใช่เครื่องมือพิเศษ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปรึกษากับผู้ที่มีความชำนาญด้านอุปกรณ์การบินได้รับการยืนยันว่าอุปกรณ์ที่มีการเสนอรวมเข้ามานั้น มีโซ่อุปกรณ์พิเศษแต่เป็นเครื่องมือที่มีประจำเครื่องในระบบปกติโดยมีการกำหนดไว้ใน TOR จำนวน ๑๖ ชุด แต่มีการเสนอมา ๒ ชุด อาจทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบได้ เช่น ถ้าข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการเสนอ ๒ ชุด แต่ผู้เสนอราคารายอื่นเสนอมา ๑๖ ชุด ตามความเป็นจริง ผู้ที่เสนอราคา ๒ ชุด ย่อมมีต้นทุนที่ถูกกว่าผู้ที่เสนอ ๑๖ ชุด ทำให้การแข่งขันด้านต้นทุนไม่สามารถแข่งขันกันได้ เป็นต้น

ประเด็นที่ ๘ เรื่องการฝึก ตามที่กองทัพประสงค์จะดำเนินการจัดซื้อได้มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการฝึกว่าอัตรากำลังพลที่จะต้องได้รับการฝึกทั้งนักบิน ช่าง ครูฝึกบิน รวมทั้งหมด ๗๐ นาย แต่จากการเปรียบเทียบกับผู้เสนอราคารายอื่นได้มีการเสนอมาจำนวน ๗๐ นายเช่นกัน สำหรับรายที่เสนอต่ำสุดไม่ครบ ๗๐ นาย แต่เสนอเพียงจำนวน ๔๙ นาย เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วผู้ที่เสนอ ๔๙ นายย่อมมีต้นทุนที่ต่ำกว่า ทำให้ประโยชน์ที่ราชการจะได้รับย่อมลดน้อยลงไปด้วยถึงแม้ว่าจะมีราคาที่ต่ำกว่า

ประเด็นที่ ๙ เรื่องการดำเนินการตามข้อตกลงในภายหลัง ตามหลักการการจัดซื้อจัดจ้างเครื่องบินที่ทำการจัดซื้อต้องเป็นเครื่องบินที่สมบูรณ์แบบ กล่าวคือ มีลักษณะพร้อมฝึก แต่แนวโน้มที่จะมีการทำสัญญานั้น พบว่า เป็นการส่งมอบเครื่องบินก่อน ส่วนระบบอุปกรณ์เกี่ยวกับยุทธวิธีจะมีการส่งมอบในภายหลัง หมายความว่า ราชการจะต้องจ่ายเงินเป็นค่าเครื่องก่อน แต่อุปกรณ์ด้านยุทธวิธีมาติดตั้งภายหลังในประเทศไทย(ไม่ได้ติดตั้งมาจากโรงงานที่ต่างประเทศ) อย่างน้อยจำนวน ๑๔ ลำ ซึ่งประเด็นนี้มีข้อน่าสังเกตว่า เครื่องบินที่ซื้อมิใช่เครื่องบินสำหรับการฝึกบินทางยุทธวิธี แต่เป็นเครื่องบินที่ใช้สำหรับการฝึกบินทางพาณิชย์จึงไม่มีอุปกรณ์ที่ฝึกทางยุทธวิธี เช่น ระบบเรดาร์ เป็นต้น ที่จะต้องติดตั้งพร้อมกันตัวเครื่องบิน นอกจากนี้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าผู้เสนอขายรายนี้มีผู้ใช้เสนอขายอุปกรณ์ทางยุทธวิธี เนื่องจากการมาติดตั้งอุปกรณ์ทางยุทธวิธีในประเทศภายหลัง ซึ่งกองทัพจะได้เครื่องบินมาฝึกเฉพาะในทางพาณิชย์เท่านั้น แต่ถ้าจะฝึกทางยุทธวิธีจะต้องรอเวลาสักระยะหนึ่ง ทำให้มีลักษณะไม่พร้อมใช้เพื่อฝึกทางด้านยุทธวิธี

ประเด็นที่ ๑๐ เรื่องการไม่คำนึงถึงประโยชน์ระยะยาว เนื่องจากการจัดซื้อเครื่องบินจะต้องมีการจัดซื้อตัวเครื่องพร้อมอะไหล่ที่กำหนดไว้ด้วย นอกจากนี้ยังมีค่าต้นทุน ค่าสิ้นเปลืองเปรียบเทียบกับสมรรถนะ ทั้งนี้ เป็นแนวคิดที่เปรียบเทียบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีหลักว่า “การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการมิใช่จะพิจารณาเฉพาะแต่ราคาต่ำสุดเสมอไป โดยให้ให้พิเคราะห์ไปถึงประโยชน์ที่ได้รับในระยะยาวประกอบด้วย” จากการตรวจสอบไม่สามารถหาข้อสรุปได้ว่า ในรายที่เสนอต่ำสุด ประโยชน์ระยะยาวจะต่ำสุดหรือไม่ เช่น ความสิ้นเปลืองเรื่องการใช้งานหรือประโยชน์จากการใช้งาน เป็นต้น ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการตรวจสอบพบว่า เครื่องบินชนิดดังกล่าวเป็นเครื่องบินรุ่นเดียวกับที่ใช้สำหรับฝึกบินในสถาบันการบินพลเรือนในหลักสูตรนักบินพาณิชย์ชั้นสูงซึ่งอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เครื่องบินเฮลิคอปเตอร์รุ่น ๔๘๐ ซึ่งเป็นรุ่นที่ได้รับ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

การพัฒนาต่อมา โดยรุ่นนี้จะมีปัญหาในเวลาเรื่องความร้อนในขณะขึ้น - ลง ก่อให้เกิดปัญหาการซ่อมแบบกินตัว หมายความว่า การถอดอะไหล่จากเครื่องบินลำหนึ่งไปซ่อมเครื่องบินอีกลำหนึ่ง เนื่องจากไม่อะไหล่หรือการจัดส่งอะไหล่เกิดความล่าช้า) นอกจากนี้เครื่องบินที่จะใช้ประจำการในกองทัพจะต้องมีเกียรติภูมิ หมายความว่า เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเลือกแบบของคณะกรรมการพิจารณายุทธโปกรณ์กองทัพ โดยเครื่องบินชนิดนั้นต้องมีการประจำการในกองทัพประเทศผู้ผลิตหรือประเทศอื่นใด หลักเกณฑ์ที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่กองทัพใช้อ้างอิงอยู่เป็นประจำในการจัดหายุทธโปกรณ์ของกองทัพ ในขณะที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็มีข้อสงสัยว่าเช่นกันว่าเครื่องบินชนิดนี้มีประจำการในประเทศผู้ผลิตหรือประเทศอื่นใดอีกหรือไม่

ประเด็นที่ ๑๑ เรื่องงบประมาณในการจัดซื้อ เนื่องจากโครงการจัดหาดังกล่าวยังไม่มีการตั้งงบประมาณเพื่อผูกพัน หากมีการตั้งงบประมาณเพื่อผูกพันแล้วจะเป็นปัญหาอย่างยิ่งแก่งบประมาณแผ่นดิน ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิดเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ

ประเด็นที่ ๑๒ เรื่องเอกสาร เช่น หนังสือร้องเรียนของบริษัทที่เข้าร่วมโครงการ สัญญา TOR คำชี้แจงของกองทัพบก รวมทั้งหลักฐานอื่น ๆ นั้น หากคณะกรรมการมีความประสงค์ขอมูลดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็สามารถจัดส่งให้ได้ เนื่องจากเอกสารที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับจากกองทัพบกมิได้กำหนดชั้นความลับ หรือหากมีการกำหนด สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็สามารถเพิกถอนชั้นความลับได้ตามระเบียบงานสารบรรณ โดยขอให้คณะกรรมการทำหนังสือเพื่อขอข้อมูลดังกล่าว เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับหนังสือแล้ว จะดำเนินการส่งข้อมูลให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบงบประมาณแผ่นดินอย่างโปร่งใส

อย่างไรก็ดี กองทัพบกควรมีการทบทวนการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ตามโครงการดังกล่าวอย่างละเอียดรอบคอบ โดยการนำเครื่องบินในแต่ละลักษณะมาพิจารณาเปรียบเทียบกัน เช่น ข้อดี ข้อเสีย จุดดี จุดด้อย ความสิ้นเปลือง เป็นต้น ทั้งนี้ ควรยึดถือแนวทางตามหลักเกณฑ์ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งจะทำความคุ้มค่าและราชการได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

สำหรับกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเน้นนโยบายด้านการป้องกันปราบปรามเป็นหลัก เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินมีประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ทางราชการและประชาชน เนื่องจากงบประมาณแผ่นดินในแต่ละปีมีจำนวนจำกัด หากมีการดำเนินการจัดซื้อไปแล้วเกิดปัญหาในภายหลังจะทำให้เป็นภาระแก่งบประมาณของประเทศเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ผู้แทนจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ข้าราชการในทุกหน่วยงาน ดังนี้

๑) ปัญหาในเชิงนโยบายที่ข้าราชการในระดับปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามคำสั่งที่ขัดต่อกฎหมายหรือไม่โปร่งใสของผู้บังคับบัญชา ถือเป็นปัญหาที่ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลหรือระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ ฉะนั้น ข้าราชการที่เป็นผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หากเห็นว่าไม่ถูกต้องควรสะท้อนข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ และยื่นหยัดอยู่ในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่ควรวิตกกังวลเกี่ยวกับฐานะหรือความก้าวหน้าในตำแหน่งมากจนเกินเหตุ การกระทำใด ๆ ในสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจนำมาซึ่งปัญหาในชีวิตราชการ เช่น การดำเนินการทางวินัย ความผิดอาญาต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความรับผิดชอบในทางละเมิด และวินัยทางด้านการเงินการคลังที่มีโทษในทางปกครอง เป็นต้น

๒) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบเช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรนั้น เป็นประโยชน์ที่หน่วยงานเหล่านี้จะต้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เนื่องจากข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีนัยทางกฎหมายด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การที่กองทัพบกไม่จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ และโครงการซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ (ทบ. ๑๓๙๕) โดยให้เหตุผลว่า เอกสารต่าง ๆ อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครอง โดยอาจเป็นการก้าวล่วงอำนาจการพิจารณาของศาลปกครอง จึงไม่สามารถให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการได้นั้น คณะกรรมการเห็นว่าเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของกองทัพ ถ้ากองทัพมีการบริหารงานที่โปร่งใส สุจริตและสามารถตรวจสอบได้ ควรให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการในการตรวจสอบ หากพบข้อบกพร่องแล้ว ก็สามารถนำข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขของคณะกรรมการไปประกอบการพิจารณาได้

(๒) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องยื่นหยัดในแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสม ในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพอย่างเคร่งครัด เนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดหาดังกล่าวมาจากภาษีอากรของประชาชน หากการการจัดซื้อจัดหาไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพแล้ว ความเสียหายย่อมตกอยู่กับประเทศชาติ

เรื่องที่ ๔๗

๑. เรื่องพิจารณา โครงการจัดทำระบบสารสนเทศของกองทัพบก รวม ๓ ระยะ ๆ ละ ๒ ปี วงเงินงบประมาณรวม ๓,๐๐๐ ล้านบาท (การประชุมครั้งที่ ๓๘/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กองบัญชาการกองทัพไทย และกองทัพบกเข้าชี้แจง

๓. ประเด็นพิจารณา

เนื่องจากในปี ๒๕๔๑ กองทัพบกได้รับนโยบายจากรัฐบาลให้เร่งรัดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น กองทัพจึงได้จัดทำโครงการจัดทำระบบสารสนเทศของกองทัพบก รวม ๓ ระยะ ๆ ละ ๒ ปี วงเงินงบประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยวัตถุประสงค์ของโครงการมีดังต่อไปนี้

๑) เพื่อนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการปฏิบัติงานของแต่ละสายงานโดยรายละเอียดโครงการจะอยู่ใน ทบ. ๕๐๐-๓๐๐ ซึ่งเป็นแบบฟอร์มกองทัพบก

๒) เพื่อพัฒนากำลังพลและอุปกรณ์ของกองทัพบก ให้มีประสิทธิภาพและนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาหน่วยงาน และใช้ประโยชน์ต่ออุปกรณ์กองทัพอย่างคุ้มค่า

๓) เพื่อให้สามารถติดต่อและส่งข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีการเชื่อมโยงระบบงานของหน่วยและคณะต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๔) เพื่อวิเคราะห์ออกแบบระบบ ในแต่ละระบบงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีฐานข้อมูลที่ทันสมัยในแต่ละสายงาน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและนำมาใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจน การรองรับความต้องการของผู้บังคับบัญชาได้ทุกระดับ

๕) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญให้แก่กำลังพลของกองทัพ ในการศึกษาเกี่ยวกับระบบการแทรกแซงข้อมูล ทำให้สามารถ ป้องกัน ปกป้องข้อมูลและระบบเครือข่ายจากการถูกแทรกแซง

๖) เพื่อพัฒนากำลังพลของกองทัพให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในระบบเครือข่ายภายในและเครือข่ายสากลได้

๗) เพื่อนำขีดความสามารถ ของเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาชดเชยกับ จำนวนของกำลังพลที่กำลังจะลดลง โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติงาน และสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิสัยทัศน์ ให้มีระบบสารสนเทศที่สามารถรับส่งข้อมูลที่เป็นดิจิทัลโดยไม่ใช้กระดาษ และเพื่อลดการใช้กระดาษตั้งแต่ระดับกองพันจนถึงกองบัญชาการกองทัพบก

ทั้งนี้ งบประมาณครั้งแรกที่พิจารณาคือ ๖,๐๐๐ ล้านบาทเศษ และต่อมาจึงได้รับการพิจารณาว่า จะมีการปรับเปลี่ยนทุก ๖ เดือน จึงส่งผลให้กองทัพไม่สามารถใช้งบประมาณสูงได้ แต่เนื่องจากทั้งในยามรบและยามปกติตลอดจนการซ้อมรบนั้น ผู้บังคับบัญชาการทุกระดับชั้นต้องการรับภาพจากสนามรบ ซึ่งต้องใช้งบประมาณสูงจึงต้องแบ่งโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ กล่าวคือระยะที่ ๑ เริ่มวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ถึง วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓ ในวงเงินงบประมาณ ๑,๒๐๐ ล้าน ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นจึงผ่านการพิจารณา จากคณะกรรมการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและสำนักงบประมาณ ให้ลดงบประมาณลงเหลือ ๙๐๐ล้านบาทเศษ ซึ่งในที่สุดอนุมัติงบประมาณโครงการระยะที่ ๑ เป็นเงิน ๖๑๕ ล้านบาทเศษโดยผ่านขั้นตอนการตรวจรับไปแล้วขณะนี้ อยู่ในระหว่างการประกันของบริษัท โดยจะสิ้นสุดระยะเวลาประกันวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔ หลังจากนั้นจะเริ่มเป็นระยะที่ ๒ ต่อไป

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

สำหรับกรณีการที่โครงการเกิดปัญหาและมีข้อผิดพลาดบางประการที่เกิดขึ้น ผู้แทนกองทัพบกได้ตอบข้อซักถามแต่ละประเด็นได้ดังนี้

๑) ประเด็นปัญหาการตรวจรับ ในกรณีที่กรรมการบางท่านคัดค้านไม่ลงนามการตรวจรับ นั้นได้รับการชี้แจงว่า การพิจารณาคัดเลือกบริษัทนั้นจะเป็นไปตามสำนักนายกรัชมุนตรี และการตรวจรับของคณะกรรมการจะตรวจรับตามการวิเคราะห์ระบบ เอกสารความต้องการระบบงาน (SYSTEM REQUIREMENT SPECIFICATION / SRS) ซึ่งในการตรวจรับ จะตรวจรับตามคุณลักษณะ (SPEC) และ SRS โดยยึดความต้องการของหน่วยงานนั้นเป็นหลักเพื่อการพิจารณา ซึ่งท้ายสุดแล้วการตรวจรับก็ดำเนินการแก้ไขให้ไปด้วยความเรียบร้อยและในระหว่างระยะประกัน ก็ยังคงมีการปรับความต้องการและดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดหรือขอบเขตของงาน (TOR) และ SRS ของกองทัพที่ระบุไว้ในสัญญา

๒) ประเด็นปัญหาความพลั้งพลาดที่เกิดขึ้น เมื่อมีการลงนามในสัญญาแล้ว ผู้รับผิดชอบดูแลสัญญาได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพียงคณะเดียวคือ คณะทำงานบริหารโครงการกองทัพทั้งหมดโดยที่ มิได้จัดตั้งคณะกรรมการอื่นๆตามที่กำหนดแต่อย่างใด และผลของความพลั้งพลาดครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ของกองทัพที่อยู่ในคณะทำงานดังกล่าว ได้ประสานงานกับบริษัทผู้รับจ้างโดยตรงให้เพิ่มลด SRS ตามความต้องการของตนโดยไม่สนใจว่า ความต้องการเหล่านั้นจะขัดแย้งกับ TOR ที่คณะกรรมการจัดหาคอมพิวเตอร์ภาครัฐที่ทำการตรวจสอบว่าจะเห็นชอบด้วยหรือไม่ อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่าการกระทำดังกล่าวได้กระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามสัญญาหรือไม่ ซึ่งอาจจะเป็นด้วยวัฒนธรรมองค์กรหรือความไม่ใส่ใจของผู้เกี่ยวข้อง แต่ที่ผ่านมากomiteกรรมการตรวจรับ ได้ตรวจรับงานงวดที่ ๑ และงวดที่ ๒ ไปแล้ว และกองทัพได้ชำระเงินให้ผู้รับจ้างไปทั้งสิ้น ๒๒๖ ล้านบาท คืองวดแรกเป็นเงิน ๑๒๓ ล้านบาท และงวดที่สองเป็นเงิน ๑๐๓ ล้านบาท โดยมีดำเนินการตามมาตรฐานที่ตรวจรับไว้ในสัญญา ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีผู้เกี่ยวข้องที่จะเข้ามาให้ข้อมูลชี้แจงเกี่ยวกับปัญหานี้ได้ อย่างไรก็ตามได้มีการร้องขอให้ขยายระยะเวลาการส่งมอบอีก ๑๓๐ วัน

๓) ประเด็นปัญหากรรมการตรวจรับ ๑ คนจากทั้งหมด ๒๕ คน เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้มีกรรมการตรวจรับ ๑ คน จากคณะกรรมการทั้งหมด ๒๕ คนได้ ตั้งข้อโต้แย้งเป็นเอกสารว่าการขยายระยะเวลาการส่งมอบไปอีก ๑๓๐ วันดังกล่าวนั้นไม่สมควรกระทำ เพราะการกระทำดังกล่าวไม่ใช่ความผิดของทหารแต่เป็นความผิดของผู้รับจ้างเอง และการเสนอขอแก้ไขงานที่ส่งมอบไปแล้ว แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการเดิมทำงานผิดพลาด ส่วนประเด็นในการตรวจรับจึงไม่ตั้งคณะกรรมการตรวจรับให้ครบทุกคณะ หรืออย่างน้อย ๕ คณะตาม TOR นั้น ผู้แทนจากกองทัพบก ชี้แจงว่าคณะกรรมการบริหารโครงการที่ร่าง TOR ได้มีการเสนอร่างโครงการต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอออกเป็นราชกิจจานุเบกษา แต่ที่ ไม่สามารถทำได้เนื่องจากคณะกรรมการ สามารถอนุมัติได้เฉพาะกรณีที่มีมูลค่าเกิน ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ทางกองทัพจึงต้องมีการตั้งคณะกรรมการบริหารงานเข้ามา ซึ่งในคณะกรรมการบริหารงานโครงการนี้ จะมีคณะอนุกรรมการในส่วนต่างๆรวมอยู่ด้วย แต่ยังไม่มีการลงนามอนุมัติราชกิจจานุเบกษา อย่างไรก็ตามได้มีการร่างสัญญาแล้ว และทำการจัดหาและลงนามในสัญญาแล้วเมื่อ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ เพราะฉะนั้นร่าง TOR ที่มีอยู่ในสัญญา ทางกรมการทหารสื่อสารได้อธิบายว่า ในเมื่อไม่มีราชกิจจานุเบกษาออกมารองรับ ทางกองทัพก็ไม่สามารถตั้งกรรมการให้ครบทุกคณะ แต่ว่าได้มีการตั้งชุดคณะกรรมการขึ้นมาอีกหนึ่งชุด เพื่อมารองรับและจัดตั้ง เป็นคณะทำงานเพื่อบริหารการจัดการโครงการนี้ขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับบริษัทโดยตรง แต่คณะกรรมการชุดนี้ไม่ได้ระบุในสัญญา TOR โดยที่คณะกรรมการบริหารโครงการที่ระบุใน TOR มีหน้าที่ในการพิจารณาแก้ไขความต้องการ SRS ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการขึ้น แต่หัวข้อของสัญญานี้ไม่ได้ระบุว่าเป็นหน้าที่

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

ของคณะกรรมการโดยตรง เพียงแต่ระบุว่าในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการ ที่ถือเป็น SPEC ของโปรแกรมและSPEC ของระบบ เมื่อพัฒนาแล้วต้องเสนอเป็นความต้องการขึ้นและต้องเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาใน ครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สองเมื่อมีการพัฒนาแล้วระดับหนึ่ง

ส่วนสาเหตุที่กองทัพต้องมีการมีการเปลี่ยนแปลงความต้องการSRS เพราะช่วงเวลาที่ทำโปรแกรมใช้เวลานาน จึงส่งผลให้ กฎ ระเบียบและข้อบังคับของกองทัพเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นความต้องการอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอีก ทั้งนี้ได้พัฒนาและโยงไปถึงเรื่องการสำรวจความต้องการครั้งแรกว่าจะให้เขียนโปรแกรมในรูปแบบไหน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเสนอผลงานที่เขียนโปรแกรมเสร็จแล้วให้กรรมการตรวจรับไปแล้วครั้งแรก และครั้งที่สอง ซึ่งทางกองทัพได้จัดระเบียบใหม่ แต่ข้อมูลในโปรแกรมยังเป็นระเบียบเดิมอยู่ เพราะฉะนั้นทางหน่วยกองทัพจึงให้ทางบริษัทเขียนโปรแกรมตามระเบียบใหม่ เมื่องานงวดที่สามที่มีการตรวจรับ จึงไม่เป็นที่ไปตามงวดที่หนึ่งและงวดที่สองที่ส่งมาแล้ว จึงต้องมีการแก้ไขใหม่ เพราะงานนี้ถูกพิจารณาว่า งานที่ส่งไม่ตรงกับงานสองงวดที่ผ่านมา แม้ว่าคณะกรรมการทั้ง ๒๔ เสียงส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และมีเพียง ๑ เสียงที่คัดค้านเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงความต้องการ SRS ท่านได้ระบุไว้ว่าจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโครงการที่ไม่ได้จัดตั้งในTOR มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการ SRS ให้หน่วยสามารถดำเนินการตามหน้าที่ของหน่วยได้ หรือมีฉะนั้นให้หน่วยงานนั้นจัดทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร และเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการเพื่อพิจารณา จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมครั้งแรกสัญญาที่เสนอจึงไม่ผ่าน และต่อมาคือไม่มีคณะกรรมการเข้ามาพิจารณา และเมื่อเรื่องผ่านมาที่คณะกรรมการตรวจรับที่ขอแก้ไขสัญญา เพื่อยกเลิกกรรมการชุดดังกล่าว โดยจัดคณะทำงานของกองทัพขึ้นมาต่างหาก และเปลี่ยนเป็นคณะกรรมการบริหารโครงการแทน เพื่อขอแก้ไขสัญญา โดยที่ทางบริษัทก็ยินดียอมรับข้อเสนอนี้ แม้ว่าการแก้ไขสัญญาครั้งนี้ทางบริษัทจะเสียเปรียบ เนื่องจากคณะกรรมการที่กำหนดไว้ใน TOR จะมีผู้จัดการโครงการของบริษัทเป็นเลขานุการของคณะบริหารโครงการด้วย และจากการแก้ไขสัญญาครั้งนี้ทำให้กองทัพ ได้รับประโยชน์ และจากเงื่อนเวลานี้เอง เป็นเหตุผลให้บริษัทต้องขยายช่วงเวลาครั้งแรกออกเป็น 2 ช่วงคือครั้งแรก๑๓๐วัน เนื่องจากบริษัทได้รับข้อขัดข้องจากการติดต่อประสานงาน ระหว่างกองทัพอากาศและกองทัพบก เพราะทางบริษัทไม่สามารถแปรข้อมูลที่ได้จากกองทัพอากาศที่เป็นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ได้ เนื่องจากข้อขัดข้องในเรื่องรหัสคอมพิวเตอร์ที่ทางกองทัพอากาศไม่เปิดเผย ให้ทางบริษัทของกองทัพได้รับทราบ จึงเป็นเหตุผลให้ทางบริษัทแจ้งว่า เหตุการณ์ความล่าช้านี้ ไม่ใช่ความผิดของทางบริษัท การขยายเวลาครั้งที่สอง ๑๕๐ วัน คือการเปลี่ยนแปลงความต้องการ SRS เนื่องจากหน่วยงานได้เปลี่ยนแปลงความต้องการของระบบ ให้ก้าวทันตามเทคโนโลยี หรือ กฎ ระเบียบใหม่ จึงเป็นเหตุให้ทางบริษัทต้องขยายเวลาไปอีก ๑๕๐ วัน ดังนั้นคณะกรรมการตรวจรับจึงขอแก้ไขสัญญา ให้ระบบที่ได้รับเป็นระบบรุ่นใหม่เพื่อให้สามารถตรวจรับงานได้

๔) ประเด็นการเปลี่ยนแปลงความต้องการที่เกิดขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงจาก TOR หรือไม่นั้น กองทัพได้กำหนดไว้เป็นเพียง การตั้งกรอบกว้างๆไว้สำหรับการเขียนโปรแกรม สำหรับงานสารสนเทศทั้งในด้าน บุคคล เอกสาร ยุทธศาสตร์ และหลังจากทางบริษัทได้รับกรอบการดำเนินงานจากกองทัพแล้ว บริษัทจะดำเนินการร่วมกับกองทัพและ คณะกรรมการไปทำการสำรวจงานทุกหน่วยในกองทัพหรือผู้ใช้ว่า TOR ที่เป็นงานด้านเอกสารนั้นมีลักษณะแบบเป็นอย่างไร จากนั้นทางบริษัทจะออกเป็น SPEC แล้วทำการเขียนโปรแกรม ความต้องการ SRS และจะส่งงานที่สำเร็จแล้วเป็นงานงวดที่สอง เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงความต้องการ SRS ที่อยู่ในกรอบ TOR จะไม่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงต่อกรอบ TOR

๕) ประเด็นการชี้แจงต่อ กองจัดหาราชการทหารสื่อสาร เรื่องขอให้พิจารณารับมอบงานสารสนเทศ ทบ. ระยะที่๑ เมื่อพิจารณาในข้อ ๕.๑ ที่กล่าวถึงงวดการชำระเงินงวดที่ ๔ และมีการตั้งข้อสงสัยตั้งแต่ข้อ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สมาชิกแทนราษฎร

๕.๑.๑-๕.๑.๖ สรุปว่า ทางคณะกรรมการตรวจรับพัสดุขอให้บริษัท แสดงหน้าจอกำหนดสิทธิในการใช้งาน ซึ่งหลังจากการใช้งาน ปรากฏว่าการกำหนดสิทธิไม่สามารถใช้งานได้ และข้อ ๕.๒ เมื่อกรรมการตรวจรับได้พิจารณาแล้วว่า มีการแก้ไข SOURCE CODE อยู่เสมอ และเมื่อมีการตรวจรับงานแล้ว SOURCE CODE ไม่สามารถใช้งานได้ การแก้ไขในครั้งนี้จะต้องแก้ไขที่ตัวสัญญาหรือไม่

ประเด็นนี้ได้รับการชี้แจงจาก พันเอก หลิง สุกัญญา ช่างแก้ว หัวหน้าแผนกวิเคราะห์ระบบศูนย์เทคโนโลยีทหาร กรมการทหารสื่อสารว่า การตรวจรับ SOURCE CODE ในระบบนั้นมีรายละเอียดสูงมาก ซึ่งมีเป็นจำนวน หมื่นหรือแสนบรรทัดต่อหนึ่งหน้าจอ และการนำโปรแกรมเข้ามาประยุกต์ใช้งานในกองทัพ ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานประจำที่ทำอยู่ จึงถือเป็นทั้ง ศาสตร์และศิลป์ ซึ่งผู้ที่พัฒนาโปรแกรมต้องทำงานให้สอดคล้องกับงานประจำที่ทำอยู่ ในส่วนของ TOR จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ส่วน SRS สามารถเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งเมื่อมีการใช้งานแล้วจะพบข้อบกพร่องขึ้นจึงต้องมีการแก้ไขอยู่เสมอ และจากการที่ SOURCE CODE มีรายละเอียดสูง จึงส่งผลให้มีการ ตรวจสอบในเรื่องของการกำหนดสิทธิผิดพลาดได้ โดยเฉพาะในบางหน้าจอที่เข้าไปในเมนูย่อยมากๆ ซึ่งทางกองทัพก็ได้มีการจัดตั้งอนุกรรมการขึ้นมาเพื่อตรวจรับแต่ก็ยังมีข้อผิดพลาด ซึ่งทางบริษัทก็ดำเนินการแก้ไขให้ และการบำรุงรักษาโปรแกรมจะใช้เวลาทั้งหมด ๑ ปี เพราะฉะนั้นจึงเป็นการยากที่จะพัฒนาระบบให้สมบูรณ์แบบทุกประการ

๖) ประเด็นหน้าจอ ที่กรมสื่อสารต้องการคือหน้าละ ๒๐ บรรทัดและการประมาณการจำนวนหน้าจอและ SOURCE CODE นั้น ตามที่อ้างว่าจำนวนหน้าจอและ SOURCE CODE มีจำนวนมากนั้น ตามความเป็นจริงแล้วมีรายละเอียดจริงตามจำนวนที่แจ้งหรือไม่ และสุดท้ายของสัญญาจะมีการแก้ไขสัญญาได้อย่างไร เนื่องจากในส่วนของ การตรวจรับที่มีจุดบกพร่องตามที่ทางบริษัทรับไปดำเนินการแก้ไข และบำรุงรักษาในระยะเวลา ๑ ปีนั้น ได้มีการระบุไว้ในสัญญาหรือไม่ ผู้แทนจากกรมสื่อสาร ได้ชี้แจงว่าเป็นลักษณะปกติของการพัฒนาโปรแกรม โดยที่ช่วงหนึ่งจะเป็นการตรวจสอบ BUG ซึ่งมีทั้งหมด ๓ แบบ และในการเปลี่ยนแปลง ที่รวมอยู่ในช่วงการบำรุงรักษา ซึ่งจะมีอายุ ๑ ปีหลังจากการตรวจรับซึ่งครอบคลุมในสัญญาการบำรุงรักษาอีก ๑ ปี

๗) ประเด็นการขอต่อสัญญาซึ่งมีระยะเวลาจากครั้งแรก ๑๓๐ วันและครั้งที่สอง ๑๕๐ วันรวมเป็น ๒๘๐ วัน หรือเมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๘๕๐ วันนั้น หากงานไม่แล้วเสร็จได้มีการระบุในสัญญาหรือไม่ว่าจะโดนปรับวันละเท่าใดนั้น ในสัญญาได้กำหนดแบบฟอร์ม ในการแจ้งว่าจะต้องปรับโดยระบุว่าจะต้องปรับร้อยละ ๐.๑ ต่อวัน และกรมการได้ต่อข้อซักถามว่า ในกรณีที่มีการแก้ไขสัญญา ต้องผ่านกรมอัยการให้ตรวจข้อสัญญาหรือไม่ ซึ่งการแก้ไขสัญญาจะขึ้นอยู่กับอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งได้เสนอต่อผู้บัญชาการทหารบกในส่วนของ การแก้ไขระยะเวลาการส่งมอบเพิ่มขึ้นอีก ๑๓๐ และ ๑๕๐ วันตามลำดับนั้นก็เพื่อชดเชยในส่วนของการทำงาน ๑๓๐ วันที่ต้องติดต่อบริษัทงานกับกองทัพอากาศในการดำเนินงาน ส่วน ๑๕๐ วันนั้นเพื่อชดเชยเหตุการณ์ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ทางบริษัทไม่สามารถเข้าทำงานในกองทัพได้

๘) ประเด็นความครบถ้วนของโปรแกรมและระบบงาน พร้อม SOURCE CODE และความเป็นไปได้ที่บริษัทอื่นจะเข้ามาดำเนินงานต่อจาก โครงการระยะที่ ๑ นั้น เพื่อป้องกันการผูกขาดของบริษัทรับจ้างที่จะเข้ามาดำเนินงานแต่เพียงผู้เดียวและต่อข้อถามนี้ได้รับการชี้แจงว่า ทางกองทัพได้จัดทำ SOURCE CODE ครบถ้วน และในส่วนของโปรแกรมหากบริษัทที่เข้ามาปฏิบัติงานต่อจากโครงการระยะ ๑ ในทางปฏิบัติแล้วสามารถทำได้ แต่ต้องเข้ามาศึกษา SOURCE CODE เดิมที่ทำไว้แล้ว ทั้งนี้เพราะลักษณะการทำงานของกองทัพ จะตั้งเป็นมาตรฐานเดียวกันในเรื่องการเขียนโปรแกรม

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ลักษณะของระบบสารสนเทศ ในภาพรวมมีประโยชน์ต่อกองทัพอย่างไร และแม้ว่าในส่วนและเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทัพ มีความสมบูรณ์อย่างแท้จริงแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อกองทัพมาก ต่อคำถามของกรรมการคือ ในระหว่างการดำเนินงานจัดทำโปรแกรม ถ้าบริษัทเดิมที่เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของ กองทัพอยู่ อาจเกิดปัญหาหรืออุปสรรคต่อกองทัพได้หรือไม่อย่างไร

(๒) การเปลี่ยนจากVERSIONจาก SS เดิมเป็นVERSION๒ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงในข้อสาระสำคัญในสัญญาหรือไม่

(๓) การทำ TOR เป็นหลักประกันในการทำทุจริตเบื้องต้น เพราะมีการกำหนด SPEC เพื่อป้องกันการทุจริตของหน่วยงานและความสำคัญของTORคือ การสร้างความเสมอภาคให้กับบริษัทที่เข้ารับการประมูล ในมุมของกองทัพ กรมสื่อสารต้องมีความละเอียดรอบคอบ และต้องศึกษาตั้งแต่ครั้งแรกก่อนการสร้าง TOR เพราะเมื่อมีการแก้ไขหรือเปลี่ยน TOR ถือเป็นการกระทำที่ผิด

(๔) การเปลี่ยน VERSION ของ SRS ถือเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยน TOR เพราะฉะนั้นเมื่อมีการเปลี่ยน SRS ตามความต้องการแล้ว ก็ต้องมีการเปลี่ยน TOR ตามซึ่งจะเป็นปัญหาทางกฎหมายนี้ต่อไปไม่จบสิ้น

(๕) TOR คือเส้นแข่งขันในสนามการประมูล เพราะฉะนั้น การแก้ไข TOR เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เข้ามาประมูลแข่งขัน รายใดรายหนึ่ง

(๖) การทำสัญญาสารสนเทศ ของกองทัพโครงการนี้ถือว่า ระยะเวลาการบำรุงรักษา ๑ ปี ต่อจำนวนผู้ใช้นับแสนคน ซึ่งถือเป็นระยะเวลาที่สั้นมากเมื่อเปรียบเทียบกับ สัญญาสารสนเทศของระบบญี่ปุ่น ที่มีระยะเวลา ๒ ปี ต่อโปรแกรมสำหรับพนักงานไม่เกิน ๔๐๐ คน

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติจัดตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อติดตามโครงการจัดทำระบบสารสนเทศของกองทัพครบรวม ๓ ระยะๆละ ๒ ปี วงเงินงบประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยมี นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์ รองประธานคณะกรรมการคนที่ห้า เป็นประธานคณะทำงาน เพื่อศึกษาข้อมูลรายละเอียดและประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวให้มีความละเอียด รอบคอบ ครบถ้วนและจัดทำเป็นรายงานนำเสนอคณะกรรมการการทหารต่อไป

เรื่องที่ ๔๘

๑. **เรื่องพิจารณา** ความคืบหน้าโครงการจัดการรถยนต์สายสรรพาวุธ ๒ ๑/๒ ต้น ระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๓๘๘/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** เจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก

๓. **ประเด็นพิจารณา**

สืบเนื่องจากการติดตาม การจัดซื้อรถยนต์ทั้งหมด ๑,๔๗๔ คัน ในวงเงินเกือบ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในกรณีนี้การทำข้อตกลงหรือสัญญาการจัดซื้อและความคืบหน้าของบริษัท ที่ทางกองทัพได้ดำเนินการจัดซื้อ ตลอดจนกำหนดระยะเวลาการส่งมอบ อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่างๆ และอีกประการหนึ่งคือ ข้อตกลงการประกันรถและการบำรุงรักษา รวมทั้งการบริการหลังขาย ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญในการ จัดซื้อรถยนต์สายสรรพาวุธขนาด ๒ ๑/๒ ต้น ไว้ดังนี้

ประเด็นเรื่องงบประมาณ โดยงบประมาณในการจัดซื้อรถยนต์สายสรรพาวุธขนาด ๒ ๑/๒ ต้น เป็นงบประมาณของปี ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๔ ซึ่งจัดซื้อเป็นเงินบาทรวมภาษี และระหว่างที่มีการอนุมัติงบประมาณ ยังมีข้อตกลงหรือสัญญาการจัดซื้อ ซึ่งยังไม่สรุปเพราะกำลังอยู่ในช่วงพิจารณา และงบประมาณที่ขอ เป็นแบบผูกพัน โดยรวมงบประมาณแล้วทั้งหมดประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งสำนักปลัดบัญชีได้แยกย่อยงบประมาณออกเพื่อเหตุผลทางด้านความสะดวกในการอนุมัติการจัดซื้อ ซึ่งจะแบ่งเป็นงวดๆ และอีกประการหนึ่งคือเพื่อความสะดวกของกองทัพในการใช้และการบริหารงบประมาณ

ประเด็นเรื่องสัญญา เมื่อมีการจัดซื้อรถยนต์แล้วทางบริษัทจะดูแลรักษาและซ่อมรถยนต์หรืออีกนัยหนึ่งคือการบริการหลังขายในระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งหมายความว่า การจัดศูนย์บริการไว้ในพื้นที่ต่างๆ เพื่อความสะดวกในการเข้ารับบริการ ยกตัวอย่างเช่น รถยนต์ที่อยู่ในจังหวัดเชียงรายก็สามารถเข้ารับบริการที่ ศูนย์บริการรถยนต์ อีซูซุ ที่จังหวัดเชียงราย แม้รถยนต์ที่อยู่อำเภอสะเดา ก็สามารถเข้าศูนย์ซ่อมอีซูซุได้ที่สาขาสะเดา ทั้งนี้การบริการยังรวมถึง การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และการบันทึกการบริการซ่อมและหลักไมล์ รวมถึงว่ารถยนต์คันดังกล่าวเข้ารับบริการซ่อมที่ศูนย์ไหนระหว่างบริษัทและกรมสรรพาวุธ และประเด็นการพิจารณาสัญญาการส่งมอบรถยนต์แล้ว มีการคาดการณ์ว่าจะสามารถส่งรถยนต์ได้ตามกำหนด โดยหน้าแรกของสัญญาจะระบุการซื้อรถยนต์จากประเทศญี่ปุ่นโดยรวมถึงเชสซีและแคป และเครื่องยนต์ ช่วงล่าง ที่ประกอบเป็นคันจากประเทศญี่ปุ่น รวมถึงตัวรถที่เป็นคัน ห้องพลขับ รายละเอียดของสัญญา ในข้อที่ ๑ คือ รถกระบะซื้อทั้งคันจากญี่ปุ่น แต่ในรายละเอียดของสัญญาที่ระบุด้านการประกอบ ของตัวกระบะบรรทุก ที่จะผลิตและประกอบในประเทศไทย นอกจากนี้รายละเอียดของสัญญาการประกอบรถยนต์ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ระบุในข้อ ๑.๒.๑๑ว่า กระบะบรรทุกที่ผลิต และประกอบในประเทศไทย เป็นกระบะบรรทุกทุกแบบลอยตัว ใช้ระบบยึดที่สามารถรักษาระดับตามแนวราบได้ รักษาตามแนวราบได้ เมื่อรถยนต์วิ่งบนพื้นที่ต่างระดับ ซึ่งทางบริษัทได้ยื่นมาพร้อมกับการเสนอราคา ดังนั้น เอกสารที่บริษัทยื่นมาทุกฉบับ จึงเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาที่ต้องปฏิบัติ

ประเด็นเรื่องประสิทธิภาพและมาตรฐานของรถยนต์ ได้มีการตั้งประเด็นว่า ประเทศไทยควรจะผลิตรถยนต์ได้เอง เพื่อใช้ในกองทัพให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ในข้อสัญญาที่มีส่วนหนึ่งของรถยนต์ผลิตและนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น แต่อีกส่วนหนึ่งประกอบในประเทศไทยนั้น จึงมีความกังวลว่าทางกองทัพอาจได้รับยุทธโประณ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งต่อข้อพิจารณาที่เกิดขึ้นได้มีการตั้งประเด็นแยกย่อย ดังนี้คือ

๑) รถยนต์ยี่ห้อนี้สามารถผลิตและประกอบทั้งคันในประเทศไทยได้หรือไม่ นั่น กล่าวคือจากสาเหตุที่ต้องการให้ กองทัพสามารถผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์เองได้ และเชื่อมั่นในขีดความสามารถของกองทัพ ประกอบกับความเห็นสนับสนุนให้นำเข้าเฉพาะ เซสซี จากประเทศญี่ปุ่น และชิ้นส่วนที่เหลือให้ประกอบและผลิตในประเทศไทย และหากมีการเสีย ก็สามารถส่งซ่อมได้โดย กรมสรรพาวุธทหารบก ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างงานในประเทศไทย และเพื่อสร้างโอกาสให้คนไทย มีงานทำแม้ว่าประสิทธิภาพ ที่อาจลดลงประมาณ ๕ ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์นั้นว่าไม่ใช่เป็นปัญหาใหญ่ อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน กองทัพได้มีการส่งเสริมและเสนอนโยบาย การผลิตโมล ยางล้อ และผลิตชิ้นส่วนอื่นๆ ในประเทศไทย ตลอดจนงานที่สามารถซ่อมแซมยางล้อ การอัดดอกยาง ตลอดจนงานการซ่อมปืนใหญ่ รวมถึงการบริหารการจัดซื้อยุทธภัณฑ์จากบริษัทต่างๆ เพื่อการประหยัดงบประมาณของกองทัพ รวมถึงการจัดซื้ออะไหล่ และการจัดหายุทธภัณฑ์อื่นๆ

๒) มาตรฐานของรถกระบะญี่ปุ่น กับรถกระบะของไทยต่างกันหรือไม่ นั่น กล่าวคือ รถกระบะบรรทุกที่ผลิตและประกอบในไทย มีมาตรฐานเช่นเดียวกันกับรถกระบะบรรทุกของญี่ปุ่น ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้จากการที่บริษัทผลิตรถยนต์ในญี่ปุ่น เข้ามาตั้งฐานการผลิตในประเทศไทยหลายบริษัท

๓) ยุทธโปกรณ์ที่กองทัพต้องการเพราะเหตุใดจึงต้องผลิตในญี่ปุ่น และประเทศไทยสามารถสามารถผลิตเองได้หรือไม่ นั่น กล่าวคือ เนื่องจากเหตุผลด้านราคา ยกตัวอย่างเช่น รถกระบะของญี่ปุ่นกับไทย ราคาต่างกันมาก แต่หากมีบริษัทในประเทศไทยที่สามารถผลิตรถกระบะได้ตาม SPEC ทางกองทัพก็ยินดีที่จะรับซื้อ และได้เชิญชวนให้บริษัทภายในประเทศเข้าเสนอราคาเป็นเวลาเดือนกว่า

ประเด็นด้านการเจรจาต่อรอง เนื่องด้วยการจัดซื้อรถกระบะสายสรรพาวุธ จำนวน ๑, ๔๗๔ คัน ในวงเงินเกือบ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อรองขอลดราคาจากบริษัท โดยสามารถเจรจาต่อรองขอลดราคาได้คันละ ๑,๕๐๐ บาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก รวมถึงการเจรจาต่อรองที่สมควรได้รับผลประโยชน์จากการเจรจามากกว่านี้ แม้ว่าการจัดซื้อ ในบางครั้งได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก จึงควรมีการพิจารณาการซื้อรถยนต์ทั้ง ๓ บริษัท คือ เมอซีเดสเบนซ์ อีซูซุ และอีกบริษัทที่เป็นบริษัทลูกผสมจากอินเดีย ที่ผลิตโดยใช้เซสซีของอังกฤษ และเครื่องฮีโนที่ซื้อพิมพ์เขียวจากญี่ปุ่น ซึ่งเป็นข้อดีคือเป็นการได้พิจารณากับข้อเสนอของหลาย ๆ บริษัทเพื่อกองทัพได้รับประโยชน์สูงสุด

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) เนื่องจากที่ผ่านมาต้นทุนค่าอาวุธของกองทัพไทยมีราคาสูงมาโดยตลอด ยกตัวอย่างเช่น บริษัทที่ขาย OSPG คือชิ้นส่วนรถของอเมริกาที่ได้รับความช่วยเหลือ หรือ M๑๓๕ คือรถที่ญี่ปุ่นใช้ปฏิกรรมสงคราม ซึ่งเป็นรถที่ที่หมดอายุการใช้งานและไร้ซึ่งประสิทธิภาพ แต่มีบริษัทยักษ์ใหญ่แห่งหนึ่ง เข้าจัดซื้ออะไหล่และนำเข้ามาขายกองทัพในราคาที่สูง เป็นต้น ดังนั้น กองทัพจึงควรให้กองวิจัยพัฒนา กรมสรรพาวุธทหารบก ซึ่งทำการวิจัยเรื่องผลิตอาวุธของกองทัพ มีส่วนในการผลิตอะไหล่ด้านอื่นๆ ของรถกระบะที่จัดซื้อในโครงการด้วย

(๒) การจัดซื้อกระบะดังกล่าวควรลดราคาได้มากกว่าที่ชี้แจงให้ทราบเพราะมีการจัดซื้อเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ทางกองทัพควรไปพิจารณาทบทวนเรื่องการต่อรองราคากับบริษัทคู่สัญญา ซึ่งควรที่จะลดได้มากกว่านี้ ทั้งนี้ เพื่อรักษามูลประโยชน์ของกองทัพและประเทศชาติให้มากที่สุด ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกขนาด ๒ ๑/๒ ตันของกองทัพบก เพื่อทำการศึกษาข้อมูลรายละเอียดและประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวให้มีความละเอียด รอบคอบ ครบถ้วนและจัดทำเป็นรายงานนำเสนอคณะกรรมการการทหารต่อไป

เรื่องที่ ๔๙

๑. **เรื่องพิจารณา** โครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑ (SCORPION) จำนวน ๔๒ คัน (การประชุมครั้งที่ ๓๙/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

รถถังขนาดเบา ๒๑ ประจำการตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ จำนวน ๑๕๔ คัน จำหน่ายไป ๑ คัน คงเหลืออยู่ ๑๕๓ คัน ใช้อยู่ในหน่วยลาดตระเวนของ ๑๙ กองพันทหารม้า และ ๕ กองร้อยทหารม้าลาดตระเวน นับจนถึงปัจจุบันรับใช้ประเทศชาติมาแล้ว ๓๒ ปี โครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑

กองทัพบก ได้เริ่มโครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ เนื่องจากเห็นว่ามีความคุณลักษณะและสมรรถนะที่เหมาะสมกับการใช้งานในหน่วยลาดตระเวน และลักษณะภูมิประเทศของไทย แต่มีการเลื่อนโครงการมาตามลำดับ เนื่องจากติดขัดด้านงบประมาณ จนกระทั่งปี ๒๕๔๕ - ๒๕๕๒ กองทัพบกได้จัดทำโครงการซ่อมปรับปรุงจำนวน ๒๕ คัน ซึ่งเป็นการซ่อมปรับปรุงให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม รวมทั้งมีการเปลี่ยนกล่องเลนส์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยไม่มี การเปลี่ยนเครื่องยนต์ ต่อมาปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๐ จึงได้จัดทำโครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑ ที่เหลืออีก ๑๒๘ คัน โดยแบ่งการดำเนินการ เป็น ๓ ระยะ คือ ๑) ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๔ งบประมาณ ๑,๑๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (๔๒ คัน) ๒) ระยะที่ ๒ ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ งบประมาณ ๑,๑๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ ๓) ระยะที่ ๓ ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ งบประมาณ ๑,๑๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งโครงการเป็นเงินจำนวน ๓,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

โดยโครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑ จำนวน ๔๒ คัน ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๔ มีการดำเนินการดังนี้ ๑) เปลี่ยนเครื่องยนต์เดิมเป็นเครื่องยนต์ดีเซลใหม่ ๒) ซ่อมปรับปรุงระบบ พวงตัวรถ โดยเปลี่ยนสายพานใหม่เป็นแบบสลักคู่แบบมียางรองสามารถถอดเปลี่ยนได้ พร้อมเพื่อขั้ว สายพาน และเครื่องผ่อนอาการสะเทือนใหม่ ๓) ซ่อมปรับปรุงเครื่องควบคุมการยิงเป็นกล่องชนิดตรวจนับ ภาพด้วยความร้อน พร้อมจอแสดงผลสำหรับพลขับและผู้บังคับรถ และเครื่องวัดระยะด้วยแสงเลเซอร์ และ ๔) ซ่อมสร้างระบบอื่น ๆ ที่มีได้มีการปรับปรุง พร้อมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จนกระทั่งรถถังขนาดเบา ๒๑ สามารถใช้ปฏิบัติงานในราชการได้ โดยมีเครื่องยนต์ดีเซลคุณสมบัติใหม่ คือเป็นเครื่องยนต์แบบที่ใช้อยู่ในรถถังขนาดเบาตระกูล SCORPION ที่ปรับปรุงใหม่และผ่านการรับรองการใช้งานโดยกองทัพของสหราชอาณาจักร และเป็นชุดปรับปรุงเครื่องยนต์รถถังขนาดเบา ๒๑ ที่ได้ปรับปรุงและผ่านการทดสอบจากกองทัพบก เรียบร้อยแล้ว

สำหรับเหตุผลและความจำเป็นในการเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ นั้น คือ ๑) เครื่องยนต์และอุปกรณ์ ประกอบที่สำคัญได้ถูกยกเลิกสายการผลิต ประกอบกับชิ้นส่วนซ่อมหายาก และมีราคาแพง ๒) เครื่องยนต์ เดิมเป็นระบบจ่ายเชื้อเพลิงแบบคาร์บูเรเตอร์เดี่ยวชนิดจ่ายไอดี ๒ ช่อง เมื่อน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ แล้ว เกิดปัญหาการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ เครื่องยนต์เดินไม่เรียบ กำลังเครื่องยนต์ลดลง เมื่อทำการเร่งเครื่องยนต์ ตอบสนองไม่ดี และมีอาการกระเปิดบริเวณปลายท่อไอเสีย เกิดคราบเขม่าที่หัวเทียนมากไม่สามารถ ปรับแต่งให้เครื่องยนต์เผาไหม้สมบูรณ์ได้

สำหรับประเด็นที่ว่ากรมสรรพาวุธทหารบกต้องการเครื่องยนต์ STEYR แต่หน่วยใช้ (ทหารม้า) ต้องการเครื่องยนต์ CUMMINS นั้น ผู้แทนกรมสรรพาวุธทหารบกชี้แจงว่า กรมสรรพาวุธทหารบกต้องการเครื่องยนต์ ทั้งแบบ STEYR และแบบ CUMMINS เนื่องจากเครื่องยนต์ทั้ง ๒ แบบได้ผ่านการทดสอบของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงยุทโธปกรณ์ของกองทัพบกแล้ว แต่เนื่องจากบริษัทผู้เสนอเครื่องยนต์ CUMMINS ขาดคุณสมบัติในส่วน ของการติดตั้งกล่องชนิดตรวจนับสภาพด้วยความร้อน และเครื่องวัดระยะด้วยแสงเลเซอร์ คณะกรรมการจึงพิจารณาเลือกเครื่องยนต์ของบริษัทผู้เสนอราคาแบบ STEYR ซึ่งสามารถรองรับการติดตั้งกล่อง และเครื่องวัดระยะให้กับรถถังขนาดเบา ๒๑ ได้ ประกอบกับเครื่องยนต์ CUMMINS เป็นเครื่องยนต์ที่มีความเร็วรอบต่ำกว่าเครื่องยนต์เดิม (JAGUAR) จึงไม่เหมาะที่จะนำมาติดตั้งกับรถถังขนาดเบา ๒๑ ซึ่งต่างกับเครื่องยนต์ STEYR ที่มีความเร็วรอบใกล้เคียงกับเครื่องยนต์เดิมจึงเป็นเครื่องยนต์ที่สะดวกต่อการติดตั้งมากกว่า เนื่องจากไม่ต้องทำการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์รองรับการติดตั้งมากนัก

เกี่ยวกับกรณีที่กองทัพบกในจีเรียได้มีเอกสารให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ข้อบกพร่องของบริษัทผู้ผลิตเครื่องยนต์ STEYR นั้น เนื่องจากการดำเนินการตามโครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑ ของกองทัพบก เป็นการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ซึ่งได้ดำเนินการมาตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีมาตามลำดับ จนผ่านขั้นตอนการพิจารณาเลือกบริษัทผู้เสนอราคาแล้ว กองทัพในจีเรียจึงได้ยื่นเอกสารดังกล่าวเข้ามาภายหลัง ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดว่าหลังจากยื่นซองเสนอราคาแล้วไม่ให้คณะกรรมการรับพิจารณาเอกสารใด ๆ เพิ่มเติมอีก ดังนั้น เอกสารของกองทัพบกในจีเรียดังกล่าวจึงไม่สามารถนำมาพิจารณาในชั้นของคณะกรรมการได้ เนื่องจากต้องให้เป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเห็นว่าการเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ของรถถังขนาดเบา ๒๑ เพื่อให้สามารถนำมาใช้งานได้นั้น เป็นเรื่องที่ดี แต่ก่อนที่กองทัพจะได้ดำเนินการจัดซื้อจัดหา ซ่อม หรือปรับปรุงยุทโธปกรณ์ใด ๆ กองทัพควรได้ดำเนินการดังนี้ ๑) พิจารณาว่าประเทศในกลุ่มนาโต้มีการใช้ยุทโธปกรณ์ที่กำลังจะจัดซื้อจัดหาหรือไม่ ๒) ให้บริษัทผู้เสนอราคาต้องเสนอข้อมูลการดำเนินงานของบริษัทตนว่าเคยดำเนินการให้กับประเทศใดบ้าง และ ๓) พิจารณาให้โอกาสกรมการอุตสาหกรรมทหารได้เข้าไปมีส่วนร่วมศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัทผู้ผลิตที่ได้รับการเลือกให้ดำเนินการตามสัญญาในโครงการต่าง ๆ ของกองทัพ ทั้งนี้เพื่อกรมการอุตสาหกรรมทหารจะสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

(๒) ประเด็นปัญหาของกองทัพบกในจีเรียที่ประสบความล้มเหลวในการนำเครื่องยนต์ STEYR มาซ่อมปรับปรุงรถถังขนาดเบา ๒๑ แต่กรมสรรพาวุธทหารบกมาทราบข้อมูลภายหลังจากได้มีการพิจารณาคัดเลือกบริษัทที่มีคุณสมบัติครบตามที่กองทัพบกกำหนดแล้ว ซึ่งบริษัทที่ผ่านการคัดเลือกได้ระบุในสัญญาว่าจะนำเครื่องยนต์ STEYR มาดัดแปลงซ่อมใช้กับรถถังขนาดเบา ๒๑ ดังนั้น คณะกรรมการการทหารในฐานะหน่วยงานฝ่ายนิติบัญญัติควรได้มีการทำหนังสือเพื่อทำความเข้าใจไปยังกระทรวงกลาโหมว่าเครื่องยนต์ดังกล่าว เมื่อทำการติดตั้งไปแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายกับกองทัพบกของไทยในระยะยาว เช่นเดียวกับที่กองทัพบกในจีเรียได้ประสบปัญหาไปแล้ว

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มีมติให้คณะกรรมการการทหารทำหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเพื่อขอให้พิจารณาทบทวนก่อนจะลงนามอนุมัติให้บริษัทที่ผ่านการคัดเลือกจากกองทัพบก ซึ่งนำเครื่องยนต์ STEYR มาดัดแปลงซ่อมใช้กับรถถังขนาดเบา ๒๑ จำนวน ๔๒ คัน เพราะจะทำให้ประสบความล้มเหลวแบบเดียวกับกองทัพบกของในจีเรียที่ใช้เครื่องยนต์ดังกล่าวมาดัดแปลงใช้กับรถถังขนาดเบา ๒๑ จนชำรุดเสียหายไม่สามารถใช้งานได้อีกครั้ง เพราะจะส่งผลเสียหายให้กับกองทัพบกไทยในระยะยาวเช่นกัน

เรื่องที่ ๕๐

๑. **เรื่องพิจารณา** การจับกุมนายวิคเตอร์ บูท ผู้ต้องหาค้าอาวุธสงครามชาวรัสเซียในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปดำเนินคดีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา (การประชุมครั้งที่ ๓๙/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และผู้บังคับการกองบังคับการปราบปราม

๓. ประเด็นพิจารณา

เนื่องจากหน่วยสืบสวนขององค์กรป้องกันอาชญากรรมและการก่อการร้ายของประเทศสหรัฐอเมริกาสืบทราบชื่อนายวิคเตอร์ บูท ได้ส่งอาวุธที่ใช้ในทางทหาร รวมทั้งระเบิดให้กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย โดยมีจุดประสงค์เพื่อล้มล้างรัฐบาลของประเทศโคลัมเบีย และในการดำเนินการพบพฤติการณ์ของนายวิคเตอร์ บูท ว่าน่าจะพักอาศัยอยู่ในประเทศไทย ดังนั้น จึงขอให้กองบังคับการปราบปรามดำเนินการสืบสวนและติดตามจับกุมผู้ต้องหาทั้ง ๒ ราย และในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่สำนักงานปราบปรามยาเสพติดของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มาร้องทุกข์ที่กองบังคับการปราบปรามตามขั้นตอนการดำเนินคดี ซึ่งกองบังคับการปราบปรามได้ขอให้ศาลอาญาออกหมายจับนายวิคเตอร์ บูท ในข้อหาจัดหา และรวบรวมทรัพย์สินเพื่อการก่อการร้ายตามหมายจับเลขที่ ๘๙๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๓ และจากการสืบสวนสามารถติดตามจับกุมนายวิคเตอร์ บูท ได้ที่โรงแรมโซฟิเทล จึงได้นำตัวบุคคลดังกล่าวไปคุมขังและดำเนินการสอบสวนเรื่อยมา จนกระทั่งรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ประสานมายังสำนักงานอัยการสูงสุดของประเทศไทยเพื่อขอให้ส่งตัวนายวิคเตอร์ บูท กลับไปดำเนินคดีที่ประเทศสหรัฐอเมริกาตามขั้นตอนและกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ เมื่ออัยการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์การส่งผู้ร้ายข้ามแดนครบทุกข้อแล้ว อัยการยื่นคำร้องต่อศาลตามพันธกรณีระหว่างประเทศและตามสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เพื่อขอให้ศาลพิจารณาในเบื้องต้นว่าเห็นชอบตามคำร้องของอัยการหรือไม่ ซึ่งเมื่อศาลเห็นชอบศาลต้องออกหมายจับตามคำร้องของอัยการ หลังจากนั้นประเทศผู้ร้องขอต้องส่งคำร้องขอให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนอย่างเป็นทางการภายใน ๖๐ วัน ซึ่งเกี่ยวกับขั้นตอนดังกล่าวประเทศสหรัฐอเมริกาได้ดำเนินการถูกต้องครบถ้วน สำนักงานอัยการสูงสุดจึงได้ยื่นฟ้องขอหาเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นคดีแรก ซึ่งผลการพิจารณาของศาลอาญาชั้นต้นได้พิพากษาว่าเป็นคดีเกี่ยวกับการเมือง จึงไม่ให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน และในเวลาที่ศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้อ่านคำพิพากษา ปรากฏว่าทางการของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ขอให้ทางการไทยดำเนินคดีกับนายวิคเตอร์ บูท ในข้อหาฟอกเงิน และฉ้อโกงทางอิเล็กทรอนิกส์ อัยการรับเรื่องมาพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นคดีใหม่ไม่ซ้ำกับคดีเดิมจึงยื่นฟ้องต่อศาลเป็นคดีที่ ๒ ศาลประทับรับฟ้องและออกหมายจับนายวิคเตอร์ บูท เพื่อรอการพิจารณาในคดีที่ ๒ ประกอบกับคดีแรก ศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาว่าคดีนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองจึงให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน ดังนั้น จึงเกิดเป็นปัญหาข้อขัดข้องในการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนอยู่ในขณะนี้ เนื่องจากหากไม่มีการยื่นฟ้องในคดีที่ ๒ เมื่อศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนทางการไทยสามารถส่งตัวนายวิคเตอร์ บูท ให้กับทางการของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่มิคำพิพากษา และถ้าหากทางการของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มารับตัวภายในกำหนดระยะเวลาโดยไม่มีเหตุผลทางการไทยสามารถปล่อยตัวผู้ต้องหาได้ทันที แต่เนื่องจากปัจจุบันมีการยื่นฟ้องในคดีที่ ๒ และนายวิคเตอร์ บูท อยู่ในการควบคุมของศาลเพื่อรอการพิจารณาพิพากษาในคดีที่ ๒ ดังนั้น

หากจะนำตัวนายวิคเตอร์ บูท ออกมาจากอำนาจการควบคุมของศาล ทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้คดีที่ ๒ เสร็จสิ้นก่อนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกาได้ยื่นคำร้องขอถอนคดีที่ ๒ ออกจากการพิจารณาของศาลชั้นต้นผ่านมายังกระทรวงการต่างประเทศ และขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดว่าจะมีขั้นตอนในการดำเนินการขอถอนคดีที่ ๒ ออกจากการพิจารณาของศาลได้อย่างไร

อนึ่ง ภารกิจของหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศไทย หลังจากศาลมีคำพิพากษาให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน คือ ต้องมีการประเมินว่าหลังจากมีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างไร รวมถึงส่งผลให้บางประเทศเกิดความไม่พึงพอใจจนเป็นเหตุไปสู่การก่อการร้ายในประเทศไทยหรือไม่เท่านั้น ส่วนประเด็นการดำเนินการจับกุมนายวิคเตอร์ บูท ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำไปสู่ขั้นตอนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นผู้แทนของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่เป็นไปตามสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแล้ว ดังนั้น สภาความมั่นคงแห่งชาติจึงไม่ขอกล่าวถึงการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นกลไกหนึ่งของกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เนื่องจากประเทศผู้ร้องขอต้องส่งคำร้องขออย่างเป็นทางการมาที่กระทรวงการต่างประเทศผ่านช่องทางทางการทูต และเมื่อได้รับคำร้องขอแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะพิจารณาในเบื้องต้นว่าคำร้องขอดังกล่าวเข้าตามหลักเกณฑ์การส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่ ซึ่งเกี่ยวกับกรณีคดียนายวิคเตอร์ บูท กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นข้อหาการก่อการร้าย ซึ่งประเทศคู่สัญญาต้องการตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดี เป็นคดีที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง จึงส่งคำร้องขอไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ส่งตัวนายวิคเตอร์ บูท ไปดำเนินคดีในประเทศสหรัฐอเมริกา การที่เจ้าหน้าที่ทางการทูตของประเทศรัสเซียจะออกมาแสดงบทบาทปกป้องบุคคลในสัญชาติของตนถือเป็นกรณีปกติ ซึ่งเกี่ยวกับกรณีนี้กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการชี้แจงเหตุผลในการพิจารณาส่งนายวิคเตอร์ บูท ไปดำเนินคดีในประเทศสหรัฐอเมริกาให้กับผู้แทนทางการทูตของรัสเซียได้ทำความเข้าใจ โดยประเด็นที่ผู้แทนทางการทูตรัสเซียให้ความสนใจ คือ กระบวนการพิจารณาของศาลไทยจะยุติอย่างไร และทางการไทยได้ดำเนินการครบถ้วนถูกต้องตามสนธิสัญญาและกฎหมายไทยแล้วหรือไม่ ตลอดจนการพิจารณาของศาลไทยมีเรื่องของการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสงสัยทั้งหมดกระทรวงการต่างประเทศได้ชี้แจงเหตุผลให้กับผู้แทนทางการทูตของรัสเซียเข้าใจครบทุกประเด็นแล้ว ดังนั้น ท่าทีของประเทศรัสเซียในปัจจุบัน คือ มีความเข้าใจในการดำเนินการของทางการไทย และหากผลการพิจารณาในคดีที่ ๒ เป็นประการใด ได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งผลความความหน้าทางคดีให้ทราบด้วยเท่านั้น

หลังจากที่ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาให้ส่งตัวนายวิคเตอร์ บูท ไปดำเนินคดีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น กระทรวงการต่างประเทศได้ติดตามท่าที และปฏิกิริยาของประเทศรัสเซียทั้งที่เป็นแบบทางการและที่ปรากฏออกมาตามสื่อสาธารณะ พบว่ากระทรวงการต่างประเทศของรัสเซียได้มีการแถลงการณ์ที่เป็นทางการ ๒ ฉบับ โดยมีเนื้อหาแสดงความผิดหวังต่อผลการพิพากษาของศาลไทย และมีความเห็นว่าการพิจารณาคดีของศาลไทยมีลักษณะที่มีการเมืองเข้ามาแทรกแซง โดยที่ศาลไทยถูกกดดันจากภายนอก แต่อย่างไรก็ตามเอกสารแถลงการณ์ทั้ง ๒ ฉบับ ระบุว่าประเทศไทยไม่ได้มีส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดผลดังนี้กับพลเมืองของรัสเซีย และระบุว่ากรณีที่เกิดขึ้นกับนายวิคเตอร์ บูท เป็นกรณีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรัสเซียและสหรัฐอเมริกาโดยตรง

สำหรับภาพที่ปรากฏออกมาต่อสาธารณชน พบว่ามีการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่แสดงปฏิกิริยาต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ภายใต้การสนับสนุนของพรรคการเมืองที่ชื่อว่า “ Liberal Democrat Party” ซึ่งหัวหน้าพรรคการเมืองนี้มีลักษณะของชาตินิยมรุนแรง และพยายามที่จะนำประเด็นนี้มาเป็นประเด็นทาง

การเมือง โดยเหตุการณ์ล่าสุดที่บริเวณหน้าสถานทูตไทยในกรุงมอสโกมีการชุมนุมต่อต้านเหตุการณ์ดังกล่าว แต่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ใด ๆ เนื่องจากผู้ชุมนุมมีจำนวนน้อยประมาณ ๑๐ ถึง ๑๕ คนเท่านั้น

ส่วนข้อกังวลที่ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในด้านเศรษฐกิจ และการเมืองหรือไม่นั้น เห็นว่าไม่น่าจะส่งผลกระทบ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศรัสเซียเป็น ความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกัน ประกอบกับประเทศรัสเซียต้องพึ่งพิงตลาดสินค้าไทยเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังมี นักท่องเที่ยวรัสเซียที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการ ของนักท่องเที่ยวได้ครบและสมบูรณ์แบบ ดังนั้น จึงเห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ของทั้ง ๒ ประเทศอย่างแน่นอน

กรณีนายวิคเตอร์ บูท นับแต่ถูกจับกุมและมีการฝากขังต่อศาลตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา บุคคลดังกล่าวได้ถูกคุมขังไว้ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมาเป็นเวลา ๒ ปีเศษ จนกระทั่งวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ เมื่อศาลอุทธรณ์ได้อ่านคำพิพากษาให้ทางการไทยสามารถส่งตัวนายวิคเตอร์ บูท ไปดำเนินคดีในประเทศ สหรัฐอเมริกาได้ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้สั่งย้ายการคุมขังนายวิคเตอร์ บูท จากเรือนจำพิเศษกรุงเทพไปที่ เรือนจำกลางบางขวาง ด้วยเหตุผล ๒ ประการ คือ ๑) ผู้ต้องหาได้เปลี่ยนสถานะจากผู้ต้องขังระหว่างรอ การพิจารณาคดีเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดระหว่างรอการส่งตัวข้ามแดน และ ๒) เพื่อความสะดวก และให้เกิด ประสิทธิภาพในการควบคุมตัวทั้งในแง่ของความปลอดภัย หรือเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนั้น ณ ปัจจุบัน นายวิคเตอร์ บูท จึงได้ถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางบางขวางโดยอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ประเด็นการชุมนุมต่อต้านหน้าสถานทูตไทยในกรุงมอสโกของประชาชนชาวรัสเซีย นั้น โดยเฉพาะ ประเด็นจำนวนผู้ชุมนุม คณะกรรมการสิทธิการเห็นว่าเป็นจำนวนผู้ชุมนุมจะมากหรือน้อยไม่สำคัญ แต่เมื่อเกิด การชุมนุมต่อต้านเช่นนี้อยู่หลายครั้ง ก็เป็นเรื่องที่กระทรวงการต่างประเทศต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เพราะ ถ้าให้มีการดำเนินการต่อต้านเช่นเดิมอยู่หลายครั้งย่อมไม่เกิดผลดีต่อประเทศไทยอย่างแน่นอน

(๒) กรณีเกี่ยวกับแถลงการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศรัสเซียที่ระบุว่าศาลไทยมีลักษณะที่มี การเมืองเข้ามาแทรกแซง คณะกรรมการสิทธิการเห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญที่กระทรวงการต่างประเทศของไทยควรได้ ทำหนังสือโต้แย้งกลับไปยังประเทศรัสเซียว่ากระบวนการของศาลไทยเป็นกระบวนการที่ยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความเป็นอิสระ ดังนั้นจึงไม่มีองค์การใดมาแทรกแซงได้ เป็นต้น

(๓) คณะกรรมการสิทธิการขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนที่จะดำเนินการ ในเรื่องใด โดยเฉพาะปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ในอนาคต ควรพยายามไม่ให้เกิดเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นจะดีที่สุด การปฏิบัติตามหลักการหรือหลักกฎหมาย สามารถทำได้แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ

(๔) ปัจจุบันมีการนำเสนอข่าวว่าประเทศรัสเซียเป็นประเทศ ซึ่งมีแคปซูลอยู่ชนิดหนึ่ง ที่สกัดมาจาก สารกัมมันตภาพรังสี เมื่อบุคคลใดกินแคปซูลดังกล่าวเข้าไปแล้วจะเสียชีวิต โดยที่เจ้าหน้าที่ชั้นสูงตรพลึกศพ ไม่สามารถพิสูจน์หาสารตกค้างได้ ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิการจึงขอตั้งเป็นข้อสังเกตให้กับเจ้าหน้าที่ของ กรมราชทัณฑ์ได้ระมัดระวัง และละเอียดรอบคอบในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ต้องหาคดี ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ด้วย

เรื่องที่ ๕๑

๑. เรื่องพิจารณา ปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนกรณีสหภาพพม่าตั้งปิดด่านแม่สอด-เมียวดี บริเวณเชิงสะพานมิตรภาพไทย-พม่า เนื่องจากไม่พอใจที่ประเทศไทยสร้างเขื่อนกั้นตลิ่งฝั่งที่แม่น้ำเมย (การประชุมครั้งที่ ๔๐/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กรมทหารราบที่ ๔

๓. ประเด็นพิจารณา

เมื่อประมาณกลางเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ห้างหุ้นส่วนจำกัด แม่สอดการโยธา ซึ่งมีนายชำนาญ ยนต์นิยม เป็นผู้จัดการ ได้รับการว่าจ้างจากกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ให้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่ง จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย ๑) โครงการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ๒) โครงการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง จากนั้นวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการประสานงานชายแดนไทย-พม่า ระดับท้องถิ่น หรือ คณะกรรมการ TBC ฝ่ายไทย ได้ทำหนังสือแจ้งคณะกรรมการ TBC ฝ่ายพม่าให้ทราบถึงกรณีการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่งบ้านท่าอาจ เนื่องจากประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากกระแสน้ำเมยกัดเซาะตลิ่งทรุด ซึ่งรัฐบาลไทยได้จัดทำโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่งเพื่อป้องกันความเสียหายอันจะเกิดกับชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนฝั่งไทย โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อกระแสน้ำเมยแต่อย่างใด ดังนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัด แม่สอดการโยธา จึงได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโดยนำรถแบคโฮล์ และรถแทรกเตอร์ ทำการขุดดินริมแม่น้ำเมยฝั่งไทยขึ้นไว้บนฝั่ง แล้วนำหินลงไปปูเป็นฐานเรียงเป็นแนวกันน้ำกัดเซาะ แล้วนำหินมาวางเรียงเป็นกำแพงยาวหุ้มด้วยตาข่าย สำหรับบนสันเขื่อนเทพูนเป็นทางเดิน ซึ่งปัจจุบันได้ก่อสร้างแล้วเสร็จประมาณ ๔๐๐ เมตร

ตั้งแต่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด แม่สอดการโยธา เริ่มนำเครื่องจักรและแรงงานเข้าไปดำเนินการก่อสร้าง ฝ่ายประเทศพม่าได้ทำหนังสือประท้วงผ่าน คณะกรรมการ TBC ฝ่ายไทย จำนวน ๙ ครั้ง โดยกล่าวอ้างว่าการนำเครื่องจักรขุดดินริมแม่น้ำเมยฝั่งไทย และขุดดินจากบนฝั่งไทยลงไปในแม่น้ำเมย ซึ่งแม่น้ำเมยเป็นแม่น้ำที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน จะทำให้กระแสน้ำเปลี่ยนทิศทางและกระทบต่อแนวเขตแดนระหว่างประเทศ จึงขอความร่วมมือจากฝ่ายไทยให้ระงับการกระทำดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการ TBC ฝ่ายไทย ได้ทำหนังสือแจ้งอำเภอแม่สอด และกรมโยธาธิการและผังเมืองเกี่ยวกับการประท้วงของฝ่ายพม่าในกรณีดังกล่าว และรายงานไปตามสายการบังคับบัญชา ตามลำดับ รวมทั้งได้ทำหนังสือถึงคณะกรรมการ TBC ฝ่ายพม่าเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่งบ้านท่าอาจ ซึ่งเป็นการกระทำในตลิ่งฝั่งไทย จำนวน ๖ ครั้ง และพยายามหาวิธีการโดยให้กำหนดตำบลท่าสายลวด และห้างหุ้นส่วนจำกัด แม่สอดการโยธา ตลอดจนหอการค้าจังหวัดตาก ไปชี้แจงข้อมูลการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่งให้ฝ่ายพม่าทราบ ซึ่งฝ่ายพม่ายืนยันว่าไม่สามารถตัดสินใจได้ในระดับ คณะกรรมการ TBC พร้อมกับใช้มาตรการกดดันด้วยการตรวจรถบรรทุกสินค้าของไทยที่ผ่านบนสะพานมิตรภาพไทย-พม่า อย่างละเอียดจำนวน ๕ ครั้ง ทำให้มีรถติดค้ำเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อการจราจรและการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการคนไทย

ดังนั้น ฝ่ายพม่าจึงได้ทำการปิดสะพานมิตรภาพไทย-พม่า โดยงดการผ่านเข้าออกทั้งบุคคล และยานพาหนะขนส่งสินค้าทำให้คณะกรรมการ TBC ฝ่ายไทย ได้ทำหนังสือถึง คณะกรรมการ TBC ฝ่ายพม่าเพื่อขอทราบเหตุผลของการปิด จุดผ่านแดนถาวร และจะมีระยะเวลาการปิดนานเท่าใด แต่ไม่ได้รับคำตอบจากฝ่ายพม่าแต่อย่างใด ซึ่งในข้อตกลงหากฝ่ายใดจะดำเนินการปิดสะพานจะต้องแจ้งล่วงหน้า ๓ วัน

ทั้งนี้ ฝ่ายพม่าได้ชี้แจงการประชุมคณะกรรมการ JBC เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ว่ามีการตกลงกันเป็นการภายในคือ ฝ่ายไทยจะสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งให้กับฝ่ายพม่า และการก่อสร้างอื่น ๆ โดยขอให้มีความเห็นชอบร่วมกันก่อน ซึ่งที่ผ่านมาฝ่ายพม่าได้ทำการประท้วงขอให้หยุดการก่อสร้างรวม ๙ ครั้ง ส่วนกรณีการให้ช่วยเหลืองบประมาณในการสร้างเขื่อนของฝ่ายไทย ว่าฝ่ายพม่าอาจจะมีการขอเพิ่มเติมเนื่องจากระดับน้ำในแม่น้ำเมยสูงขึ้น ซึ่งฝ่ายไทยได้ชี้แจงฝ่ายพม่า ว่าจากการประชุมคณะกรรมการ JBC เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มติที่ประชุมกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการทางเทคนิคร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปัจจุบันได้เลยขั้นของการตัดสินใจระดับคณะกรรมการ TBC ไปแล้ว และคิดว่าในโอกาสต่อไปน่าจะคลี่คลายในส่วนงบประมาณการช่วยเหลือด้านการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่งพม่าให้เป็นความร่วมมือจากภาคเอกชนเนื่องจากไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ TBC ฝ่ายไทย

ในระหว่างที่ฝ่ายพม่าปิดสะพานมิตรภาพไทย-พม่า ทางฝ่ายพม่าได้สร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพื้นที่ตรงข้าม บ้านท่าอาจ โดยทำเป็นกำแพงและมีบางส่วนได้รูกำลังไปในแม่น้ำเมย ซึ่งคณะกรรมการ TBC ฝ่ายไทยได้ทำหนังสือประท้วงการดำเนินการของฝ่ายพม่า จำนวน ๒ ครั้ง ซึ่งจากมติในที่ประชุมคณะกรรมการ JBC อย่าง ไม่เป็นทางการเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ได้มีข้อตกลงให้ทั้งสองฝ่ายหยุดการดำเนินการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อแนวเส้นเขตแดนเป็นการชั่วคราวเพื่อให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเทคนิคร่วมกัน ต่อมาภายหลังเมื่อฝ่ายพม่าได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วยังคงไม่ได้หยุดแต่อย่างใด นอกจากนี้หน่วยได้ประสานงานเจ้าของท่าส่งสินค้าที่ ๑๐ นำกระสอบทรายมาวางเรียงกันบริเวณพื้นที่ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งฝั่งไทยที่ยังสร้างไม่แล้วเสร็จ เพื่อป้องกันถูกระแสน้ำเมยกัดเซาะ

การสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบ้านท่าอาจเป็นการกระทำในตลิ่งฝั่งไทย ซึ่งขั้นตอนการก่อสร้างจะต้องมีการขุดดินในฝั่งไทยออกก่อนแล้วจึงนำหินมาเรียงเป็นฐาน โดยฝ่ายพม่าเข้าใจว่าฝ่ายไทยนำหินลงไปทิ้งในแม่น้ำเมย และปกติทิศทางการไหลของกระแสน้ำเมยจะกัดเซาะตลิ่งของทั้งสองฝั่งอยู่แล้ว ซึ่งการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งในฝั่งไทยเป็นการรักษาตลิ่งฝั่งไทย อาจมีผลกระทบต่อฝั่งพม่าบ้างเมื่อตลิ่งในฝั่งไทยแข็งแรงจะทำให้เกิดแรงกระแทกตลิ่งในฝั่งพม่ามากขึ้น แต่ไม่ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทิศทางของกระแสน้ำเมย และการที่ฝ่ายพม่าปิดสะพานมิตรภาพไทย-พม่า โดยนำข้อกล่าวอ้างการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง บ้านท่าอาจ ซึ่งข้อเท็จจริงคือ ฝ่ายพม่าต้องการจัดระบบการจัดเก็บภาษีการส่งสินค้าตามช่องทางท่าข้ามมากกว่า รวมถึงต้องการกดดัน กองกำลังชนกลุ่มน้อยให้แปรสภาพเป็นกองกำลังอาสาสมัครชายแดน (BGF)

ทั้งนี้ ฝ่ายพม่าใช้มาตรการต่อรองกับฝ่ายไทยด้วยการปิดสะพานมิตรภาพไทย-พม่า ทำให้เกิดผลกระทบกับการค้าตามแนวชายแดนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งแม้จะเป็นปัญหาที่เกิดจากฝ่ายพม่าเอง เช่น ปัญหารถตู้โดยสารพม่า เป็นต้น แต่ฝ่ายพม่าทราบถึงจุดอ่อนของฝ่ายไทยจึงใช้มาตรการต่อรองเช่นนี้ และถึงจุดที่ฝ่ายไทยควรทบทวนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้ยืนอยู่บนพื้นฐานความมั่นคง และพิจารณาถึงประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับอย่างเป็นรูปธรรมและเสียประโยชน์น้อยที่สุด

สาเหตุการปิดด่านชายแดนเป็นเหตุมาจากการจัดระเบียบพื้นที่ของพม่า แต่หยาบยกประเด็นการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งมาเป็นประเด็นหลัก และพม่าเองก็ได้ประโยชน์ทั้งสองด้าน หากสาเหตุมาจากการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งจริง ซึ่งหลังจากฝ่ายไทยหยุดดำเนินการและทั้งสองฝ่ายมีความเห็นด้วยในการที่จะจัดตั้งคณะกรรมการเทคนิคร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา และฝ่ายพม่าควรจะเปิดด่านตามปกติแล้ว แต่ปัจจุบันก็ยังมีได้มีการเปิดด่าน ทั้งนี้ การเปิดด่านจะเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายพม่าสามารถจัดระเบียบและควบคุมพื้นที่ได้อย่างมั่นใจ

สำหรับฝั่งประเทศไทยไม่มีการปิดด่านยังคงสามารถค้าขายตามกฎหมายศุลกากรได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง แต่ถ้าพื้นที่เขตพรมแดนฝั่งไทยแล้วจะเป็นในส่วนของประเทศพม่าซึ่งฝ่ายเราไม่สามารถไปก้าวไปได้ ส่วนผลกระทบของการปิดด่านก็คือ การนำเข้า-ส่งออกสินค้า ตามแนวชายแดนลดลงร้อยละ ๔๐ และผู้มาชี้แจงยืนยันว่าการค้าชายแดนด้านฝั่งไทยถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

สำหรับการค้าชายแดนด้านจังหวัดตากในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา มีสถิติสูงขึ้นร้อยละ ๓๐-๔๐ ตามลำดับ ถึงแม้ว่าขณะนี้จะมีการปิดด่านอยู่ก็ตามตัวเลขการค้าตามแนวชายแดนถึงเดือนตุลาคมนี้ ประมาณ ๒๘,๐๐๐ ล้านบาท แต่ถ้าไม่มีกรณีปิดด่านแม่สอด-เมียวดี จะสามารถสูงถึง ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนผลกระทบด้านอื่น ๆ จะมี ในเรื่องของธุรกิจภาคบริการเช่นรถสองแถวที่รับ-ส่ง ผู้สัญจรข้ามพรมแดน หรือธุรกิจด้านการพิสูจน์สัญชาติที่ต้องชะงักตัวลง กล่าวโดยสรุปคือการค้าตามแนวชายแดนซบเซาลง หลังจากที่ทางการพม่าได้ปิดด่านแม่สอด-เมียวดี

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเกรงว่ากรณีเหตุการณ์ปิดด่านชายแดนแม่สอด-เมียวดี ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ เช่น การเลือกตั้งทั่วไปของประเทศพม่าในเดือนพฤศจิกายนปลายปีนี้ หรือการจัดระบบกองกำลังชนกลุ่มน้อยของรัฐบาลประเทศพม่า เป็นต้น จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะการวิเคราะห์สาเหตุการปิดด่านนั้น ทางหน่วยงานฝ่ายความมั่นคงของประเทศไทยควรจะต้องชี้ชัดว่ามาจากเหตุใด เพื่อจะได้ปรับกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ของฝ่ายไทยในการเตรียมพร้อมที่จะรับมือและแสดงการตอบโต้หากจำเป็นได้ทันที

(๒) คณะกรรมการขอให้รัฐบาลไทยใช้นโยบายด้านการต่างประเทศให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่ ซึ่งถ้าหากประเทศพม่าปิดด่านมีระยะเวลาเวลานานกว่านี้ เกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อการค้าตามแนวชายแดนมากขึ้น เนื่องจากเศรษฐกิจด้านชายแดนจังหวัดตากนับวันจะมีความก้าวหน้าและเป็นแหล่งรายได้เข้าประเทศที่สำคัญแห่งหนึ่ง

เรื่องที่ ๕๒

๑. เรื่องพิจารณา โครงการปรับปรุงเรือฟรีเกตชุดเรือรบหลวงตากสินและเรือรบหลวงนเรศวรของกองทัพเรือ (การประชุมครั้งที่ ๔๐/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง เจ้ากรมสรรพาวุธทหารเรือ และผู้อำนวยการสำนักงานจัดหายุทโธปกรณ์ทหารเรือ

๓. ประเด็นพิจารณา

ความเป็นมาของโครงการปรับปรุงเรือฟรีเกตชุดเรือรบหลวงตากสินและเรือรบหลวงนเรศวร จำนวน ๒ ลำ ของกองทัพเรือ นั้น กล่าวคือ โครงการดังกล่าวตั้งงบประมาณไว้จำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาท ใช้ปรับปรุงระบบอำนวยการรบของเรือแทนระบบเก่าที่ติดตั้งมาพร้อมกับเรือซึ่งมีอายุการใช้งานประมาณ ๑๕ ปี และปัจจุบันนี้ใช้การไม่ได้แล้ว

สำหรับงบประมาณที่ตั้งไว้จำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาท ใช้ติดตั้งเรดาร์ตรวจการสามมิติ และระบบพิสูจน์ฝ่าย รวมทั้งระบบปล่อยพื้นสู่อากาศ ตลอดจนระบบการเชื่อมโยงกับอากาศยานต่าง ๆ นอกนั้นจะเสริมในเรื่องระบบการสื่อสารที่ต้องปรับปรุงตามอายุการใช้งาน ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการดังกล่าวมีความสลับซับซ้อนค่อนข้างสูงเพราะต้องเชื่อมโยงกับหลาย ๆ ระบบ เช่น การติดตั้งระบบที่ต้องทำงานร่วมกับอาวุธปล่อยนำวิถีพื้นสู่อากาศทั้งอาวุธปืนใหญ่ และตอร์ปิโด ดังนั้น ในการเชื่อมต่อค่อนข้างจะสลับซับซ้อนจึงมีความจำเป็นที่ต้องพึ่งเทคโนโลยีจากต่างประเทศ หรือบางส่วนของกองทัพเรือสามารถที่จะติดตั้งได้เอง เช่น ตัวแทนอาวุธปล่อยนำวิถีพื้นสู่อากาศ เป็นต้น

ต่อมาพลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการกล่าวเสริมข้อมูลเพิ่มเติมว่าที่ผ่านมาเรือดังกล่าวควรจะมีการปรับปรุงให้ทันสมัย แต่เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด ดังนั้น ในงบประมาณนี้จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่กองทัพเรือได้ตั้งงบประมาณปรับปรุงเรือฟรีเกตชุดเรือรบหลวงตากสินและเรือรบหลวงนเรศวร เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการรบของกองทัพเรือมากยิ่งขึ้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเห็นว่าทางกองทัพไทยควรพิจารณาขีดความสามารถในการซ่อมบำรุงและปรับปรุงอาวุธยุทโธปกรณ์ภายในประเทศก่อน ทั้งนี้ เพื่อจะได้พัฒนาระบบการซ่อมบำรุงและเป็นการใช้งบประมาณของแผ่นดินให้คุ้มค่ามากที่สุด

(๒) คณะกรรมการทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นของกองทัพเรือเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงเรือฟรีเกตชุดเรือรบหลวงตากสินและเรือรบหลวงนเรศวรจำนวน ๒ ลำ แต่ขอให้โครงการดังกล่าวดำเนินการด้วยความโปร่งใสไม่ให้เป็นช่องทางของผู้แสวงหาผลประโยชน์กับกองทัพ ทั้งนี้ คณะกรรมการจะได้ติดตามความคืบหน้าของโครงการต่อไป

(๓) คณะกรรมการเห็นว่าทั้ง ๓ เหล่าทัพควรมีระบบการเชื่อมโยงข้อมูล (DATALINK) ที่ทันสมัย สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งบนบก อากาศ และพื้นน้ำ เนื่องจากระบบดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบันเพราะจะเป็นการก้าวสู่การพัฒนากองทัพให้ทันสมัย ทัดเทียมกับประเทศผู้นำด้านเทคโนโลยีทางการทหารต่อไป

เรื่องที่ ๕๓

๑. เรื่องพิจารณา ความคืบหน้าการจัดซื้ออาวุธปืนทราโวล (TAVOR TAR21) ผลิตโดย บ.IMI (ISRAELI WEAPONS INDUSTRIES LTD.) จากประเทศอิสราเอลของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๔๑/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง กรมสรรพาวุธทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

อนึ่ง ในส่วนของปืนเล็กยาวที่กองทัพบกใช้ประจำการในปัจจุบันมีขึ้นอยู่ ๒ ชนิด คือ M ๑๖ A๑ และ ปืนเล็กยาว ๑๑ (HK ๓๓) เป็นปืนที่กรมสรรพาวุธทหารบกได้รับลิขสิทธิ์ให้ผลิตเอง ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ ปัจจุบันมีอยู่ ๑๔๓,๗๕๙ กระบอก ซึ่งปืนทั้ง ๒ แบบนี้ใช้ในราชการตลอดมา จนในปี ๒๕๔๓ ได้มีการจัดทำปืนเล็กยาว M๑๖ A๒ ซึ่งทันสมัยกว่าเข้ามาใช้ในกองทัพบก จำนวน ๓๑,๖๙๕ กระบอก เป็นการจัดหาทดแทน M ๑๖A๑ ซึ่งเป็นปืนเก่าหมดสภาพ อย่างไรก็ตาม ปืน M ๑๖ A๒ ปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกาได้ปิดสายการผลิตไปแล้วและเริ่มมีปัญหาด้านการส่งกำลังบำรุงด้วยในลักษณะเดิม ต่อมาในปี ๒๕๔๕ กองทัพบกได้มีโครงการจัดหาปืนเล็กยาวขนาด ๕.๕๖ มม. ขึ้นในลักษณะก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ๒๕๔๘-๒๕๕๐

สำหรับการจัดหาปืนของกองทัพบก แยกได้เป็น ๒ ระยะ คือ ๑) การจัดหาระยะที่ ๑ ได้จัดหาปืนเล็กยาว M ๑๖ A๔ จำนวน ๒๐,๒๓๓ กระบอก เข้ามาใช้งานโดยมีวัตถุประสงค์เดิมคือทดแทนของเก่าที่หมดสภาพและเพื่อความทันสมัย ๒) การจัดหาระยะที่ ๒ ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่อง ใช้งบประมาณผูกพันข้ามปีคือปีงบประมาณ ๒๕๕๐-๒๕๕๒ ซึ่งต้องการปืนเล็กยาว M ๑๖ A๔ เพิ่มเติมอีกเพื่อให้มีขึ้นเป็นระบบและมาตรฐานเดียวกัน แต่ในช่วงนั้นประเทศสหรัฐอเมริกามีปัญหาเกี่ยวกับการส่งมอบยุทธโปกรณ์ให้กับประเทศไทย ซึ่งอาจจะเป็นภาวะทางด้านการเมืองโลกหรือการเมืองประเทศไทย ทำให้เกิดปัญหาการส่งมอบ กองทัพบกจึงได้เปลี่ยนแนวคิด โดยพิจารณาจัดหาปืนเล็กยาวแบบอื่นที่มีคุณภาพเทียบเท่าหรือดีกว่า มีความทันสมัย และยังมีอยู่ในสายการผลิตเพื่อนำเข้ามาทดแทนปืนเล็กยาวตระกูล M ๑๖ โดยประเมินภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้วย ซึ่งในปัจจุบันมิได้มีการรบแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น กองทัพบกจึงได้มีการพิจารณาคัดเลือกแบบปืนโดยคณะกรรมการของกองทัพ และยึดถือพื้นฐานตามความต้องการของหน่วยใช้และภัยคุกคามในปัจจุบัน รวมถึงพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการเทคโนโลยี และปรากฏผลการคัดเลือกแบบได้เป็นปืน TAVOR ของประเทศอิสราเอล จัดหาด้วยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล ซึ่งเดิมการจัดหาเป็นแบบ Foreign Military Sales (FMS) คือการจ่ายเงินล่วงหน้า

สำหรับเหตุผลที่เลือกซื้อปืน TAVOR จากประเทศอิสราเอล เนื่องจากประเทศนี้มีการเกณฑ์ทหารทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยปืนชนิดนี้ทั้งเพศหญิงและเพศชายสามารถใช้งานได้ ซึ่งปืน M ๑๖ เดิมมีน้ำหนักและกลไกถ่วงด้านหน้าแต่ปืน TAVOR จะมีน้ำหนักถ่วงหลัง ทำให้สามารถถือปืนได้เป็นเวลานาน และสามารถใช้งานได้ทันทั่วทั้งที่ ข้อดีของปืน TAVOR คือด้ามปืนคั่นไม่ยาวเหมาะสมกับทหารไทยมากกว่า และที่ผ่านมามีประเทศอิสราเอลสามารถส่งมอบปืนให้กับประเทศไทยได้แม้เหตุการณ์ในประเทศอิสราเอลจะมีสงครามก็ตาม ปัจจุบันได้สั่งซื้อมาแล้ว ๑๕,๐๐๐ กระบอก และการส่งมอบใช้วิธีเหมาลำเครื่องปืนเนื่องจากเส้นทางเดินเรือทางผ่านด่านฮิเตนจะกลายเป็นเป้าหมาย โดยทยอยส่งทีละวง ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ กระบอก ขึ้นอยู่กับน้ำหนักบรรทุก โดยบินลงจอดที่สนามบินดอนเมือง ปัจจุบันกองทัพบกทำสัญญาเกี่ยวกับประเทศอิสราเอล

๓ ฉบับ โดยสัญญาฉบับที่ ๑ ได้ส่งมอบขึ้นให้กับประเทศไทยเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑๕,๐๐๐ กระบอก ส่วนสัญญาที่ ๒ และจะส่งครบวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ทั้งหมดรวม ๒๗,๐๐๐ กระบอก

ที่ประชุมคณะกรรมการ ได้สอบถามเกี่ยวกับปืน TAVOR สรุปได้ว่า ราคาของปืน TAVOR เฉลี่ยกระบอกละ ๒,๐๐๓ เหรียญ คิดเป็นเงินไทยประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท โดยมีระยะยิงหวังผลเท่ากับ ปืน M ๑๖ และสามารถใส่กระสุนปืนร่วมกับปืน M ๑๖ ได้ นอกจากนี้ในการสั่งซื้อปืนชนิดนี้มีการฝึก เมื่อฝึกแล้วพบว่ามิเปอร์เซ็นต์การฝึกเป็น ๙๓ ส่วนปืน M ๑๖ คิดเปอร์เซ็นต์เป็น ๘๗ นอกจากนี้อาวุธปืนชนิดนี้ใช้ได้กับสภาพอากาศที่ร้อนชื้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ในการจัดซื้อปืน TAVOR ควรเป็นแบบปืน Bullpub ซึ่งเป็นปืนเล็กยาวที่สามารถยิงได้ในสถานที่คับแคบ หรือในขณะโตดรัมหรือวิ่งขึ้นลงรถยนต์และมีความคล่องตัวดี แต่การรักษานั้น ผู้ถือปืนต้องมีความสามารถและต้องรักษาลองให้ดี เช่น หน่วยที่ใช้จะเป็นหน่วยพิเศษ ซึ่งปืน Bullpub ถ้าไม่มีกล่องจะกลายเป็นปืนพกทันที และราคาลองของปืน Bullpub มีราคาแพงมาก กรมสรรพากรทหารบกเคยทำปืน Bullpub เมื่อปี ๒๕๓๐ แต่ไม่มีการพัฒนาต่อเนื่อง ส่วนในอนาคตหากมีการสั่งซื้อปืนควรให้ประเทศอิสราเอลนำปืนชนิดนี้มาผลิตในประเทศไทยในบางส่วนเพื่อให้คนไทยมีความรู้ความชำนาญในการผลิตด้วย

(๒) กองทัพบกทั้ง ๓ เหล่าทัพ มีการจัดหายุทธภัณฑ์ที่แตกต่างกันโดยเฉพาะกองทัพเรือได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ แต่ละประเทศในการผลิตอาวุธได้มีการคำนวณเกี่ยวกับบุคคลที่จะใช้อาวุธ ซึ่งในการจัดซื้อควรมีการสว่นเอาไว้ประมาณ ๑๐-๒๐ เปอร์เซนต์ โดยให้โรงงานผู้ผลิตนำมาประกอบที่ประเทศไทย เพื่อให้คนไทยในประเทศได้มีความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืนที่สั่งซื้อเข้ามา นอกจากอาวุธปืนแล้วยังมียานพาหนะโดยเฉพาะรถสะเทินน้ำสะเทินบกในบางประเทศมียานพาหนะชนิดดังกล่าว ๑๕-๒๐ เปอร์เซนต์เนื่องจากภาวะโลกปัจจุบันมีน้ำท่วมจึงจำเป็นต้องใช้รถสะเทินน้ำสะเทินบก ส่วนอาวุธปืนก็เช่นกัน ควรมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมทหารในประเทศไทย เมื่อมีการสั่งซื้ออาวุธควรให้มีการประกอบในประเทศไทย อาจเป็น ๑๐-๑๕ เปอร์เซนต์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความชำนาญ

(๓) กองทัพเรือได้สั่งซื้ออาวุธปืนชนิด M ๑๖ จากบริษัท โคลท์ จำกัด ในราคากระบอกละ ๑,๓๐๐ เหรียญ จำนวน ๓,๕๐๐ กระบอก นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็สั่งซื้อด้วย จำนวน ๓,๕๐๐ กระบอก

(๔) ปืนที่มีกล่องติดถาวรจะมีราคาค่อนข้างสูง โดยเฉพาะปืนเล็กยาวแบบ Bullpub ของประเทศอิสราเอลเป็นปืนเล็กยาวที่ขึ้นส่วนเคลื่อนที่ของปืนและของกระสุนอยู่กลไกปืน ลากกล่องปืนเลื่อนเข้าไปอยู่ในพานท้าย ทำให้ปืนทั้งกระบอกมีขนาดสั้นกว่าปืนเล็กยาว Classic เครื่องเล็งของปืนเล็ก แบบ Bullpub จะใช้กล้องเล็ง ซึ่งอาจเป็นกล้องเล็งจุดแดงมีศูนย์หน้าและศูนย์หลังเป็นเครื่องสำรอง และสามารถเล็งจับภาพเป้าหมายได้รวดเร็วเหมาะสำหรับใช้งานในที่คับแคบ และการยิงขณะเคลื่อนที่ นอกจากนี้มีจุดศูนย์ถ่วงอยู่ด้านพานท้ายทำให้ไม่เกิดความเมื่อยล้าขณะนำพาอาวุธปืนในลักษณะพร้อมทำการยิง

(๕) ในการทำหนังสือขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับอาวุธปืน M ๑๖ ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ใช้ในประเทศแถบตะวันออกกลางและประเทศสหรัฐอเมริกาไม่นำกลับไป กองทัพบกควรทำหนังสือประสานงานไปถึงคณะที่ปรึกษาทางการทหารสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย นอกจากนี้คณะกรรมการการทหารควรทำหนังสือถึงกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับแผนการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ให้กับเหล่าทัพ โดยให้คำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้เป็นหลักและสามารถปรับเปลี่ยนแผนได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ควรมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่กำหนดแผนในการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การจัดซื้อเรือรบควรมีผู้ชำนาญการกองยุทธการมาเข้าร่วมด้วย เป็นต้น

เรื่องที่ ๕๔

๑. เรื่องพิจารณา กรณีบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับผลกระทบจากรัฐแก้ไขกฎหมายกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ (การประชุมครั้งที่ ๔๐/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง นางวรศลี สุวรรณปริสุทธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมุกดาหาร พรรครวมชาติพัฒนา

๓. ประเด็นพิจารณา

นางวรศลี สุวรรณปริสุทธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมุกดาหาร พรรครวมชาติพัฒนา ได้เสนอญัตติ กรณีบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับผลกระทบจากรัฐแก้ไขกฎหมายกระทรวงกลาโหม พ.ศ. .... ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ จากญัตติดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในกลุ่มที่มีเพศสรีระเป็นชายและดำเนินวิถีชีวิตเป็นหญิง คือได้ทำการผ่าตัดได้ทำการผ่าตัดเปลี่ยนเพศ หรือผ่าตัดศัลยกรรมหน้าอก เมื่อไปเข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกิน เพื่อเข้ารับราชการทหารกองประจำการ (ทหารเกณฑ์) จะได้รับเอกสารบันทึกผลการตรวจเลือก (เอกสาร สด. ๔๓) ระบุว่าเป็นบุคคลจำพวกที่ ๔ (๑.๑) คือ โรคจิตหรือโรคจิตถาวร หรือโรคจิตที่มีจิตใจเป็นหญิง เป็นต้น โดยบันทึกผลการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ (เอกสาร สด. ๔๓) ดังกล่าวส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากบุคคลที่ได้รับเอกสาร สด. ๔๓ ระบุว่าเป็น “โรคจิต” มีสถานะเป็นบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ อาจถูกโต้แย้งสิทธิในการทำนิติกรรม สัญญาส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิเสรีภาพตามกฎหมาย

กลุ่มบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากเอกสาร สด. ๔๓ ได้ร้องเรียนต่อหน่วยบัญชาการกำลังสำรองกระทรวงกลาโหม ต่อมาหน่วยงานดังกล่าวได้ดำเนินการศึกษาตรวจสอบระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขระเบียบการตรวจเลือกและบันทึกผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (เอกสาร สด. ๔๓) . ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

ขณะนี้กระทรวงกลาโหมได้เสนอให้แก้ไขกฎหมายกระทรวงกลาโหม ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ คือร่างกฎกระทรวงฯ ที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ซึ่งขอเพิ่มเติมข้อ (๑๒) ความผิดปกติด้าน ๆ ของคนจำพวกที่ ๒ ว่า “มีร่างกายที่ผิดปกติอันเนื่องมาจากความผิดปกติในการรับรู้หรือการยอมรับเพศทางร่างกายของตน” (Gender Identity Disorder) ทั้งนี้ แม้ว่ากระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการเสนอให้มีการแก้ไขกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศดังกล่าวแล้ว แต่ถ้อยคำที่แก้ไขในร่างกฎกระทรวงยังสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเป็น “บุคคลที่ผิดปกติ” ในการรับรู้เพศหรือการยอมรับเพศทางร่างกายของตนถ้อยคำที่เสนอให้มีการแก้ไขในร่างกฎกระทรวงกลาโหมดังกล่าว ยังส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

บุคคลกลุ่มนี้ขอให้แก้ไขถ้อยคำในร่างของกฎกระทรวงกลาโหมว่า “มีร่างกายแตกต่างจากเพศกำเนิดชาย” แทนถ้อยคำว่า “มีร่างกายที่ผิดปกติอันเนื่องมาจากความผิดปกติในการรับรู้หรือการยอมรับเพศทางร่างกายของตน” และขอให้คณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอจากเครือข่ายความหลากหลายทางเพศเสนอต่อกระทรวงกลาโหม และคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณาทบทวนร่างกฎกระทรวงกลาโหม ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การที่จะเปลี่ยนถ้อยคำในเอกสาร สด. ๔๓ นั้น คงต้องไปพิจารณากันต่อไปว่าจะไปกระทบกับกฎหมายฉบับอื่นหรือไม่

(๒) การเกณฑ์ทหารของเพศชายจะมีการผ่อนผันและในกรณีที่บุคคลนั้นจบปริญญาตรีจะรับราชการทหารเพียง ๖ เดือนเท่านั้น ส่วนร่างกายของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงทางเพศแล้วเมื่อเกณฑ์ทหารไปก็มีหลายหน้าที่ที่จะปฏิบัติได้ ซึ่งปัจจุบันมีหลายอาชีพที่เป็นผู้หญิง เช่น พลขับ พนักงานรักษาความปลอดภัย หรือนักยิงปืน เป็นต้น การเกณฑ์ทหารควรคิดถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก หากจะต้องมีการแก้ไขในเรื่องที่เสนออยู่ตีติมา สามารถแก้ไขในกฎกระทรวงของกระทรวงกลาโหม

(๓) ปัจจุบันหลายประเทศมีการลดกำลังทหารลง อย่างกรณีของประเทศเยอรมันได้ลดกำลังทหารทั้งกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศเหลือเพียง ๑๖๐,๐๐๐คน ซึ่งจากเดิมมีจำนวนกว่า ๓๐๐,๐๐๐คน

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้มอบหมายผู้ติดตามดังกล่าวให้กับคณะอนุกรรมการศึกษาและพิจารณาการป้องกันประเทศ การพัฒนาและการดำเนินการทางทหาร เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรื่องที่ ๕๕

๑. **เรื่องพิจารณา** แนวคิด และวัตถุประสงค์ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ (การประชุมครั้งที่ ๔๒/๒ และครั้งที่ ๔๓/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กองทัพบก ผู้บัญชาการทหารบก และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

๓. ประเด็นพิจารณา

จากการประเมินภัยคุกคามทางด้านทิศตะวันตกตามเอกสารทบทวนยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมซึ่งมีการทบทวนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีการพิจารณาว่าการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านทางด้านทิศตะวันตกยังมีความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพมากในการพัฒนากองทัพ มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถการรักษาความมั่นคงภายในและการปกป้องทรัพยากรชายฝั่ง การให้ความสำคัญกับระบบการป้องกันภัยทางอากาศสำหรับเมืองหลวงใหม่ ปัจจุบันได้รับทราบข้อมูลว่ามรโครงการพัฒนาปรมาณูเพื่อสันติของพม่า โดยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากรัสเซียและเกาหลีเหนือ ซึ่งพบว่าพม่ามีการก่อสร้างอุโมงค์ลับจำนวนประมาณ ๑๐๐ อุโมงค์ โดยได้รับความช่วยเหลือจากเกาหลีเหนือซึ่งน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องในการเตรียมพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์รวมทั้งการใช้อุโมงค์เป็นศูนย์บัญชาการทางทหารหรือเป็นที่หลบภัยจากการสู้รบ จุดที่ควรพึงสังเกตได้แก่ อุโมงค์ที่ ๔๐ ถึง อุโมงค์ที่ ๕๓ อยู่ห่างจากบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่ตรงข้ามจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร รวมทั้งพม่ามีแนวความคิดในการจัดหาเรือดำน้ำจากจีนและอินเดียในอนาคต ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้ส่งกำลังพลเข้ารับการศึกษาหลักสูตรเรือดำน้ำที่อินเดียและมีแผนจัดส่งลูกเรือไปฝึกกับเรือดำน้ำของกองทัพเรือจีนด้วย นอกจากนี้ยังมีแผนการจัดหาเรือควอเวตส์ชั้นนอร์ตันจำนวน ๓ ลำ เรือเร็วโจมตีชั้นเมียนมาร์ จำนวน ๖ ลำ โดยติดตั้งอาวุธนำวิถี ซี ๘๐๒ ระยะยิงไกล ๑๐๐ กิโลเมตร กองทัพบกพม่ากำลังจัดหารถถังที่ ๕๕ จากอินเดียและที่ ๗๒ จากรัสเซีย รวมประมาณ ๓๐๐ คัน รวมถึงการจัดซื้อสิทธิบัตรการผลิตรถเกราะล้อยางบีทีอาร์ ๓ จากยูเครน จำนวน ๑,๒๐๐ คัน การจัด ทหารลาดสกัดที่เป็นอาวุธทำลายล้างสูง สามารถยิงได้ระยะ ๑๕๐ ถึง ๗๐๐ กิโลเมตร หากมีการจัดหาจริง น่าจะเป็นภัยคุกคามต่อไทยในอนาคต กองทัพอากาศ ได้มีการสั่งซื้อเครื่องบินขับไล่แบบมิกซ์ ๒๙ จำนวน ๒๐ ลำ โดยมีสิ่งที่น่าสังเกตคือพม่ามีรายได้จากการขายก๊าซธรรมชาติให้ไทยปีละประมาณ ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมทั้งการขายให้เงินและอินเดียด้วย ดังนั้น น่าจะเป็นการนำรายได้ดังกล่าวส่วนหนึ่งมาพัฒนาศักยภาพของกองทัพอย่างต่อเนื่องทั้งทางบก ทางเรือและกำลังทางอากาศซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๓.๕ ของจีดีพี และเชื่อว่าในช่วงระยะเวลา ๔ ปีหลัง น่าจะมีการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทางทหารมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของจีดีพี

ภัยคุกคามทางด้านทิศตะวันตกตามเอกสารยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมตามที่ได้กล่าวมานี้ ไทยอาจเกิดความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านทางด้านทิศตะวันตกนี้ได้จากปัญหาเรื่องเส้นเขตแดน การปราบปรามชนกลุ่มน้อย การแย่งชิงทรัพยากร รวมทั้งภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เช่น การค้ายาเสพติด การค้าแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย อาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้กำลังเข้าแก้ปัญหาดังกล่าวได้ รวมทั้งการพัฒนากองทัพของพม่าอย่างต่อเนื่อง ทำให้อำนาจกำลังรบทางบกเปรียบเทียบระหว่างไทยกับพม่าในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓ ตามโครงสร้างในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอำนาจกำลังรบของไทยไม่สอดคล้องกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ หากพิจารณาถึง

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สมาชิกแทนราษฎร

กองพลทหารม้าที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยที่รับผิดชอบอีกกองพลหนึ่งที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทางด้านลาวและพม่าบางส่วน ระยะทาง ๙๖๒ กิโลเมตร ส่วนกองพลทหารราบที่ ๔ ในปัจจุบันเป็นหน่วยที่รับผิดชอบพื้นที่ที่เหลือทางด้านทิศตะวันตกลงมาจนถึงรอยต่อในพื้นที่ที่ความรับผิดชอบของกองทัพภาคที่ ๑ ระยะทาง ๑,๐๕๖ กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดของภูมิประเทศซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ป่าภูเขาและมีพื้นที่รับผิดชอบจำนวนมากทำให้เป็นอุปสรรคในการควบคุม อำนาจการยุทธ และการใช้หน่วยระดับกองพลตามหลักนิยม อันจะทำให้ขีดความสามารถของกองทัพภาคที่ ๓ โดยรวมลดลง ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ ขีดความสามารถของฝ่ายตรงข้ามในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓ ฝ่ายตรงข้ามสามารถใช้แนวทางการเคลื่อนที่หลักเข้าสู่ประเทศไทยได้ ๔ แนวทาง ได้แก่ (๑) ทางอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (๒) อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (๓) อำเภอปรางมะพร้าว จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๔) อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

สำหรับการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบเมื่อมีการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ จะรับผิดชอบพื้นที่ ๖ จังหวัดตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนกองพลทหารราบที่ ๔ จะรับผิดชอบพื้นที่ ๖ จังหวัดตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี และกองพลทหารม้าที่ ๑ จะรับผิดชอบพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้พิจารณาอนุมัติให้กระทรวงกลาโหมจัดการบรรยายสรุปเรื่องการพัฒนากองทัพของประเทศเพื่อนบ้านและความจำเป็นในการพัฒนากองทัพไทยให้นายกรัฐมนตรีและคณะได้รับทราบ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการจัดตั้งกองพลทหารราบในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓ เพื่อปฏิบัติการกิจในการเผชิญกับภัยคุกคามทั้งแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ โดยให้กระทรวงกลาโหมเสนอโครงการและความต้องการงบประมาณให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาดำเนินการต่อไป ในขั้นต้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ โดยให้มีที่ตั้งกองบัญชาการกองพล(บก.)และกองร้อยกองบัญชาการกองพลทหารราบ (ร้อย บก. พล ร. ๗) ให้อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนโดยให้กองทัพบกปรับโอนการบังคับบัญชากรมทหารราบของกองพลทหารราบที่ ๔ บางหน่วยซึ่งมีพื้นที่สอดคล้องกับหน่วยที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่มาเป็นฐานในการจัดตั้งหน่วยให้กับกองพลใหม่เพื่อให้มีความเป็นไปได้ในทางงบประมาณ จากนั้นจึงพิจารณาจัดตั้งหน่วยเพิ่มเติมตามความจำเป็นด้านยุทธการและข้อจำกัดหรือสถานภาพของงบประมาณ

โดยกองทัพบกได้พิจารณาจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ เพื่อให้กองทัพภาคที่ ๓ และกองทัพบกมีความอ่อนตัวในการใช้กำลังตามแผนป้องกันประเทศและภารกิจอื่น ๆ รวมทั้งมีหน่วยกำลังรบที่สอดคล้องกับภัยคุกคามและเพียงพอกับพื้นที่ปฏิบัติการที่รับผิดชอบ ตลอดจนสามารถให้หน่วยดำเนินกลยุทธ์ระดับกองพลปฏิบัติการได้ตามหลักนิยมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดทำโครงการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ในระยะยาวซึ่งมีระยะเวลา ๑๐ ปี และขออนุมัติจัดตั้งหน่วยทั้งหมดตามโครงสร้างของกองพลทหารราบมาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความอ่อนตัวในการปรับปรุงและการแก้ไขโครงการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

ส่วนประเด็นเรื่องความต้องการอัตรากำลังพลนั้น เมื่อดำเนินการจนครบโครงการจะมีจำนวนอัตรากำลังพลทั้งสิ้น ๑๖,๐๐๐ อัตรา ตามแผนงานและขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นเตรียมการ มีการดำเนินการต่าง ๆ ได้แก่ การพิจารณาความเหมาะสม ศึกษา กำหนดรูปแบบของภัยคุกคาม สถานภาพพื้นที่ปฏิบัติการเพื่อนำสู่แนวทางการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ให้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางงบประมาณ และจัดทำโครงสร้างการจัดหน่วยของกองพลทหารราบที่ ๗ รวมทั้งกำหนดที่ตั้งปกติถาวรของกองบัญชาการกองพล(บก.)และกองร้อยกองบัญชาการกองพลทหารราบ(ร้อย บก. พล ร. ๗) และหน่วยอื่น ๆ ที่จะจัดตั้งตามหัวระยะเวลา รวมทั้งการจัดทำโครงการจัดตั้งกองพลทหารราบที่๗ เพื่อเสนอขออนุมัติตามสายงานโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดตั้งหน่วยควบคุมบังคับบัญชาซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ได้แก่ การจัดตั้งกองบัญชาการกองพล(บก.)และกองร้อยกองบัญชาการกองพลทหารราบ(ร้อย บก. พล ร. ๗) รวมทั้งการจัดตั้ง บก. และร้อย บก. กรมทหารปืนใหญ่ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงการปรับการบังคับบัญชากองพลทหารราบที่ ๗ และกรมทหารราบที่ ๑๗ ซึ่งอยู่ในการบังคับบัญชาของกองพลทหารราบที่ ๔ เพื่อให้เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกองพลทหารราบที่ ๗ ตลอดจนปรับการบังคับบัญชาของพันทหารปืนใหญ่ที่ ๗ และกองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๗ เป็นหน่วยในอัตราของกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๗ และจัดตั้งกรมทหารราบที่ ๑๔ และหน่วยขึ้นตรงให้กับกองพลทหารราบที่ ๔ เพื่อทดแทนในการโอนหน่วยให้แก่กองพลทหารราบที่ ๗ ในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดตาก

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดตั้งหน่วยระดับกองพันซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ได้แก่ การจัดตั้งกองพันทหารราบในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่อำเภอป่าไร่ จังหวัดอุทัยธานี และพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดตาก และการจัดตั้งกองพันทหารปืนใหญ่ในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดตากให้กับกองพลทหารราบที่ ๔

ขั้นตอนที่ ๔ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ได้แก่ การจัดตั้งกำลังรบในส่วนที่เหลือและหน่วยในส่วนของฐานกองพลเช่น กรมทหารราบที่ ๒๔ และหน่วยขึ้นตรง การจัดตั้งกองพันทหารราบในพื้นที่อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรให้กับกองพลทหารราบที่ ๔ การจัดตั้งกองพันทหารปืนใหญ่ให้กับกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๔ ในพื้นที่บ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย การจัดตั้งกรมทหารราบ ๒๗ ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ การจัดตั้งกองพันทหารราบในพื้นที่ต่าง ได้แก่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา อำเภอแม่เสริญ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ให้กับกองพลทหารราบที่ ๗ การจัดตั้งกองร้อยและหน่วยต่าง ๆ ที่เหลือในส่วนของฐานกองพลในพื้นที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ การจัดตั้งกองพันทหารปืนใหญ่ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ให้กับกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๗ เป็นต้น

ทั้งนี้ เมื่อการดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามแผนงานและขั้นตอนแล้ว จะเห็นได้ว่าโครงสร้างการจัดหน่วยของกองพลทหารราบที่ ๔ มี บางหน่วยต้องโอนไปอยู่ในการบังคับบัญชาของกองพลทหารราบที่ ๗

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) การจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ซึ่งเป็นหน่วยใหม่ โดยไม่มีการบรรจุอัตรากำลังพลในส่วนที่ขาดอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกองพลทหารม้าที่ ๑ นั้น กองทัพบกได้ทำการประเมินแล้วว่าพื้นที่กองทัภาคที่ ๓ เป็นป่าและภูเขา ส่วนกองพลทหารม้าที่ ๑ เป็นหน่วยรถถัง ถ้าหากมีการจัดตั้งในกองพลทหารม้าที่ ๑ จะต้องใช้งบประมาณที่สูงมาก เนื่องจากถ้าพิจารณาตามการจัดตั้งหน่วยแล้วจะเห็นว่ารถถังเป็นยุทโธปกรณ์ที่ค่อนข้างหนักซึ่งไม่เหมาะสมที่ใช้ในป่าภูเขา ดังนั้น ถ้าจัดตั้งเป็นกองพลทหารราบ เอนกประสงค์จะมีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์กว่าการจัดตั้งในกองพลทหารม้าที่ ๑

(๒) เรื่องการจัดหาทุโธปกรณ์สำหรับกองพลทหารราบที่ ๗ บางส่วนต้องมีการปรับเปลี่ยน เช่น ในกรณีของการโอนหน่วย เป็นต้น และบางส่วนต้องมีการจัดหาใหม่

(๓) เรื่องการจัดตั้งกองพลเคลื่อนที่เร็วขึ้น ปัจจุบันหลักนิยมของกองทัพบกในเรื่องทหารราบมีอยู่ใน ๒ แบบ ได้แก่ กองพลทหารราบมาตรฐานและกองพลทหารราบยานเกราะ ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีกองพลที่หลากหลายมากซึ่งจะเป็นปัญหาในการฝึกศึกษาและการส่งกำลังบำรุงต่าง ๆ

(๔) ปัจจุบันอัตรากำลังพลเป็นการบรรจุในลักษณะหย่อนกำลังเพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจได้ ฉะนั้น การที่จะบรรจุอัตรากำลังพลให้แก่กองพลทหารราบที่ ๗ แบบเต็มอัตรานั้น จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากกองทัพบกได้ตระหนักว่างบประมาณจะต้องไม่สูงมากนัก หากงบดังกล่าวมีจำนวนมากจะทำให้การพัฒนากองทัพประสบปัญหาได้

(๕) เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ นั้น เป็นการเตรียมการก่อนที่จะเกิดเหตุ หากมีการสูญเสียเกิดขึ้นโดยเฉพาะเรื่องดินแดนและด้านความมั่นคง การกอบกู้คืนเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก ดังนั้น การเตรียมการของกองทัพบกจึงเป็นสิ่งสำคัญ

(๖) ในประเด็นเรื่องกำลังพลสำรองนั้น ผู้แทนกองทัพบกได้ขอให้ คณะกรรมการการทหาร สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. .... เนื่องจากมีข้อขัดข้องในชั้นของเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี หากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายได้ จะทำให้สามารถนำกำลังพลสำรองมารับราชการแม่ในยามปกติ

ในส่วนความคืบหน้านั้น ขณะนี้การจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ อยู่ในขั้นตอนการเตรียมการที่คณะรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม ซึ่งได้จัดตั้งคณะทำงานนี้เนื่องจากกระแสความเข้าใจที่เคลือบแคลงและยังเป็นประเด็นทางการเมือง ทั้งนี้ เพื่อนำมาพิจารณากลับกรองอีกครั้ง เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ส่วนสาเหตุที่ทางกองทัพบกไม่ได้ตั้งความต้องการไว้ เพราะต้องการรอการพิจารณาเพื่อความชัดเจนและผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งต้องปรับแผนงบประมาณ และเมื่อมีมติเห็นชอบแล้วกองทัพบกต้องปรับแผนจากค่าใช้จ่ายเสริมสร้างงบประมาณกองทัพ ตามพระราชบัญญัติโดยแบ่งจากค่าใช้จ่ายในการเสริมสร้างกำลังกองทัพเท่าที่จำเป็นภายใต้กรอบงบประมาณปี ๒๕๕๔ และเมื่อมีมติเห็นชอบแล้ว ทั้งนี้กองทัพบกต้องปรับแผนจากค่าใช้จ่ายเสริมสร้างงบประมาณกองทัพประจำปี ๒๕๕๕ และปีต่อไป กองทัพจะดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ดังนี้

๑) งบประมาณ จะใช้งบประมาณไม่มากนัก โดยพิจารณาปรับเปลี่ยนกำลังพลของกองทัพตามหน่วยต่าง ๆ มารับราชการที่หน่วยใหม่จากความประสงค์หรือความสมัครใจของบุคลากรเอง โดยการบรรจุกำลังพลนายสิบที่ผลิตจากโรงเรียนนายสิบทหารหรือจากโรงเรียนศูนย์กลางทหารราบในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ส่วนนายทหารจะรับบรรจุจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ การบรรจุบุคคลใหม่ที่จำเป็นในครั้งนี้จะใช้งบประมาณจากปีงบประมาณ ๒๕๕๔ โดยใช้วงเงินที่เหลือจากมีผู้ขอใช้สิทธิเกษียณราชการก่อนกำหนด

๒) งบก่อสร้างปรับปรุงพัฒนาซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ โดยจะเน้นการซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิมให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเน้นความประหยัด และสำหรับงานก่อสร้างใหม่ที่จะใช้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จะพิจารณาในเขตก่อสร้างที่จำเป็นและมีความเหมาะสม

๓) งบการศึกษา งบอำนวยการและบริหารงาน

๔) งบส่งกำลังบำรุง

ส่วนประเด็นที่กองทัพต้องนำไปพิจารณา คือเรื่องกำหนดชั้นยศและอายุเป็นเกณฑ์ เพื่อคงสภาพของผู้มีความเหมาะสมในอำนาจหน้าที่ โดยลักษณะโครงสร้างจะลดทอนนายทหารระดับสูงที่มีจำนวนมากกว่ากองพลระดับล่าง โดยเกณฑ์ที่อ้างถึงคือกองพลระดับล่างที่มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ ๖๐ โดยที่กองพลทหารระดับสูงคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ซึ่งระบบที่มีกองพันที่ ๔ หรือที่ ๕ ควรนำมาพิจารณาเช่นกัน โดยพิจารณาจากหน่วยกองพันน้อยเพื่อประเด็นด้านงบประมาณ แต่ในขณะเดียวกันในปีต่อไปอาจจะเกิดปัญหาด้านยุทธโศภกรณ์ กำลังพล หรือสวัสดิการ เพราะนอกจากการจัดตั้งเป็นกองพลทหารราบแล้ว อาจยังมีทางเลือกอื่นที่กำหนดไว้เป็นเกณฑ์เพื่อพิจารณาดังนี้ คือ (๑) การประกอบเป็นกำลังเฉพาะกิจ (๒) การประกอบเป็นหน่วยเฉพาะกิจ (๓) การประกอบเป็นกำลังพลสำรอง

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การที่กองทัพได้มีการคาดการณ์เกี่ยวกับภัยคุกคามนั้น หากประเทศไทยได้มีการดำเนินกลยุทธ์ด้านความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว คงไม่มีความจำเป็นในการจัดตั้งกองพลขนาดใหญ่ตามที่กองทัพพบได้มีการเสนอ เพราะการใช้กำลังเข้าต่อสู้ในภูมิภาคนี้คงไม่สามารถเกิดขึ้นได้ดังเช่นในอดีต รวมทั้งการจัดตั้งกองพลขนาดใหญ่จะเป็นภาระด้านงบประมาณของประเทศเป็นอย่างมาก

(๒) จากสถานการณ์การขาดแคลนงบประมาณของประเทศในปัจจุบัน กองทัพไม่มีความจำเป็นจัดตั้งหน่วยกำลังรบหลักโดยตรง แต่สามารถพึ่งพิงกำลังรบพิเศษได้ อย่างไรก็ตามสิ่งที่กองทัพควรให้ความสำคัญคือ งานด้านการข่าว เนื่องจากงานด้านการข่าวในปัจจุบันยังด้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน หากมีการพัฒนางานด้านการข่าวให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแล้ว จะสามารถชดเชยหรือทดแทนกำลังรบหลักซึ่งต้องใช้งบประมาณในการจัดตั้งที่สูงมาก

(๓) เพื่อให้การจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญที่กองทัพควรดำเนินการก่อนคือ ระบบการปรับโครงสร้างของกองทัพ เนื่องจากในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าภารกิจต่าง ๆ ที่กองทัพได้รับมิใช่ภารกิจหลัก เช่น หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นต้น รวมทั้งระบบกองหนุนที่ไม่มีประสิทธิภาพด้วย

(๔) การที่กองทัพพบมีแนวคิดจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ นั้น เห็นว่าเป็นสิ่งกังวลใจของประชาชนเนื่องจากการจัดตั้งกองพลขนาดใหญ่ทั้งในด้านกำลังพลและด้านงบประมาณ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่กองทัพควรพิจารณาคือ การจัดตั้งกรมทหารราบที่ ๔ ซึ่งจะมีความเหมาะสมและมีขนาดเล็กกว่าการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายคณะอนุกรรมการศึกษาและพิจารณาโครงการเสริมสร้างศักยภาพและการบริหารจัดการกองทัพ พิจารณาศึกษาเรื่องการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ต่อไป

(๕) เรื่องพื้นที่ยุทธภูมิของประเทศที่มีการพิจารณาโดยภาคเหนือบริเวณจังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น ควรมีการเพิ่มกำลังเพื่อรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะ จังหวัดเชียงใหม่ที่ถือเป็นนครหลวงประเภท Second Security ที่รองจากกรุงเทพฯ ทั้งนี้ จะมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ด้านภาพลักษณ์ความปลอดภัยในสายต่านักท่องเที่ยว โดยในทางปฏิบัติอาจมีการนำกองกำลังเฉพาะกิจเข้ามาสนธิ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปกป้องพื้นที่ตามแนวชายแดน

(๖) ประเด็นงบประมาณกำลังบำรุงจะเปรียบเทียบกับงบประมาณที่มีอยู่ โดยจะนำงบประมาณปี ๒๕๕๔ มาใช้เป็นเกณฑ์ และในอีกทางปฏิบัติหนึ่งคือ จะซ่อมและนำอาวุธที่ปลดประจำการแล้วแต่ยังใช้งานได้ประมาณ ๖๐-๘๐ เปอร์เซ็นต์ นำไปใช้ในการฝึก ยกตัวอย่างเช่น การนำอาวุธ M ๑๖ A๑ ที่มีอยู่ ๑,๐๐๐ กระบอก นำมาคัดเลือกที่สมบูรณ์แล้ว ประมาณ ๖๐๐ หรือ ๘๐๐ กระบอก เพื่อการใช้งานสำหรับ

รถถัง M๔๑ ก็จะนำมายุบรวมและนำไปใช้ในการเสริมสร้างกองทัพต่อไป เพราะขณะนี้ประเทศชาติกำลังเกิดวิกฤตทางการเงิน

(๗) ก่อนหน้านั้นเคยมีหน่วย ร.๔พัน๕ ร.๗พัน๔ และ ร.๑๗ พัน๑ ซึ่งได้รับการบรรจุแล้ว ส่วนประเด็นเรื่องสิ่งก่อสร้าง ถ้าหากว่าหน่วย พล ร.๗ มีการจัดตั้งได้จริงตามหลักการก็สามารถทำได้ โดยอำนาจของกระทรวงกลาโหม โดยทางกองทัพจะพิจารณาจากตัวอาคารที่มีอยู่แล้ว แต่สำหรับถ้อยคำที่ควรปรับเปลี่ยน จากคำว่ายุบเป็นปิดการบรรจุ ในอัตราของทหารที่มีอยู่ ๔๐๐,๐๐๐ อัตรา แต่มีการบรรจุเพียง ๒๐๐,๐๐๐ กว่าอัตรา ซึ่งคิดแล้วไม่ถึงร้อยละ ๖๐ จึงเสนอแนะให้จัดกำลังพลสนธิที่มีประสิทธิภาพก่อน และส่วนที่เหลือคือกำลังสนับสนุนการรบ

(๘) แม้ว่าประเด็นการจัดตั้งพล ร.๗ จะประสบปัญหาในเรื่องงบประมาณกำลังบำรุง และยังเป็นปัญหาทางการเมืองที่นำมาพิจารณากันในขณะนี้แต่ทางคณะกรรมการก็รู้สึกเห็นด้วยที่จะมีการจัดตั้ง พล ร.๗ ด้วยเหตุผลประเทศเพื่อนบ้านอย่างสหภาพพม่า ที่แสดงท่าทีในการปิดด่านแม่สอดซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางด้านเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่ทั้งนี้ ยังมีหลายฝ่ายให้ข้อเสนอแนะว่าการที่สหภาพพม่าปิดด่านพรมแดนแม่สอดเป็นเพราะต้องการจัดระเบียบชนกลุ่มน้อยภายในประเทศ เพราะโอกาสที่สหภาพพม่าจะดำเนินการเรื่องนโยบายสันติภาพนั้นอาจกระทำไม่ได้ไม่สำเร็จ

(๙) การดำเนินงานจัดตั้งกองพล ร.๗ ยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการตามกองนโยบายและแผนซึ่งมีการชี้แจงในเรื่องงบประมาณ และการบริหารจัดการกำลังพล ซึ่งหากมีความก้าวหน้าอย่างไรขอให้แจ้งคณะกรรมการให้รับทราบ ทั้งนี้ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการจัดตั้ง พล ร.๗ อาจมีปัญหาเรื่องงบประมาณปี ๒๕๕๕ ซึ่งทางคณะกรรมการได้แสดงความห่วงใย และขอให้ทาง พล ร.๗ ได้แจ้งเรื่องให้ทราบเพื่อการสนับสนุนทางด้านนิติบัญญัติต่อไป

เรื่องที่ ๕๖

๑. เรื่องพิจารณา กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสงจังหวัดลพบุรี (การประชุมครั้งที่ ๔๒/๒ ครั้งที่ ๔๓/๒ และครั้งที่ ๔๔/๒) และกรณีการนำพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาใช้ในการป้องกันควบคุม และตรวจสอบมิให้ยุทธภัณฑ์ของทหารสูญหายหรือนำไปใช้ในการก่อการร้าย (การประชุมครั้งที่ ๕๓/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้อำนวยการกองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรี เจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก และเจ้ากรมพระธรรมนูญ

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสงจังหวัดลพบุรี

สืบเนื่องจากต้นเดือนกันยายน ๒๕๕๓ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา รองผู้บัญชาการทหารบก ในขณะนั้น ได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่ามีอาวุธของทางราชการหลายหน่วยได้สูญหายไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่หน่วยเก็บอาวุธ ตำบลเขาพระงาม ซึ่งเป็นของกรมสรรพาวุธทหารบก จังหวัดลพบุรี โดยอาวุธที่หายไป ได้แก่ ๑) หัวจรวดอาร์พีจี ๒ จำนวน ๓๙ ลูก และ ๒) เครื่องกระสุนปืนเอ็ม ๖๐ และเครื่องกระสุนอื่นๆอีกหลายรายการ ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้จัดกำลังเจ้าหน้าที่ประมาณ ๗-๘ คน เข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ โดยขอให้เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพาวุธทหารบกมาร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวน โดยตั้งพนักงานสอบสวนจากส่วนกลางและพนักงานสอบสวนของจังหวัดลพบุรีร่วมกันเป็นพนักงานสอบสวนคดีนี้ ซึ่งหลังจากทำการสอบสวนทราบสาเหตุของการสูญหายว่าเริ่มจากคิมตัดเหล็กของคลังแสงหายไปก่อน และหลังจากนั้นอาวุธของหน่วยจึงสูญหายตามอีกหลายรายการ ซึ่งจากการดำเนินการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถออกหมายจับผู้ต้องหาได้ทั้งหมดจำนวน ๘ คน แต่ในเบื้องต้นจับกุมได้จำนวน ๖ คน ได้แก่ ๑) จำสิบเอก ประวิทย์ เชิงศิริ ๒) จำสิบเอก อเนก ออกแมน ๓) จำสิบเอก รัชตะ (ไม่ทราบนามสกุล) ๔) นายสมเกียรติ เลื่อนลอย ๕) นายเอกชัย หล้าชุ่ม ๖) นายถาวร รักบุญ ส่วนผู้ต้องหาอีก ๒ คน ที่หลบหนี คือ ๑) สิบเอก เสมอ คชเพต และ ๒) นายนพพร สุริงค์

จากการติดตามอาวุธที่สูญหายไป เจ้าหน้าที่ตำรวจพบของกลางที่แม่น้ำ ในอำเภอท่าม่วงเป็นหัวจรวดอาร์พีจี ๒ จำนวน ๑๖ ลูก และได้เพิ่มเติมที่สวนรุกขชาติ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีอีกจำนวน ๑๓ ลูก รวมได้หัวจรวดอาร์พีจี ๒ คืนทั้งสิ้นจำนวน ๒๙ ลูก และยังคงไม่ได้คืนอีก ๑๐ ลูก ซึ่งคนที่ทราบหัวจรวดอาร์พีจี ๒ อีกจำนวน ๑๐ ลูก อยู่ที่ไหน คือ สิบเอก เสมอ คชเพต ซึ่งเป็นบุคคลที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังติดตามจับกุมตัวอยู่ในเวลานี้

ส่วนสาเหตุในการขโมยอาวุธสงครามของคลังแสง จังหวัดลพบุรีในครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าเป็นการขโมยเพื่อนำอาวุธไปขายและนำเงินมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเท่านั้น ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับกลุ่มขบวนการใด หรือแม้กระทั่งตัวผู้บังคับบัญชาของนายทหารที่กระทำความผิดนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็เชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนี้แต่อย่างใด เนื่องจากการสอบสวนพบว่าผู้กระทำความผิดต้องการนำอาวุธสงครามไปขายให้กับกองกำลังชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงติดตามสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อคดีนี้ต่อไป เนื่องจากปัจจุบันข้อมูลที่ได้รับจากผู้ต้องหา คือการให้การชดทอตไปยังบุคคลหนึ่งบุคคลใดต่อไปเรื่อย ๆ เท่านั้น แต่ถ้าหากเจ้าหน้าที่ตำรวจพบพยานหลักฐานระบุชัดเจนว่ามีบุคคลใดเกี่ยวข้องกับการก่อคดีนี้เพิ่มเติม เจ้าหน้าที่ตำรวจ

พร้อมที่จะดำเนินคดีกับบุคคลเหล่านั้นอยู่แล้ว ส่วนการดำเนินการทางทหาร กับผู้กระทำผิดที่เป็นทหาร ก็เป็นเรื่องภายในของหน่วยงานทหารที่จะต้องพิจารณาดำเนินการเอง

สำหรับกรณีการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ทหารในการขอเข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ นั้น พบว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคแต่อย่างใด เนื่องจากหน่วยงานทหารให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินการดังกล่าวเป็นอย่างดี หรือแม้กระทั่งการขอความช่วยเหลือจากหน่วยทำลายล้างวัตถุระเบิด (EOD) ของกองทัพมาช่วยเหลืองานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นอย่างดี

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ได้มีการเข้าไปตรวจดูที่เก็บอาวุธหลังเหตุเกิดหรือไม่ว่าเป็นไม้หรือปูนเพราะการที่จะเข้าไปเอาอาวุธได้จะต้องเข้าทางประตูหรือหน้าต่าง นั้น ผู้ชี้แจงได้กล่าวว่า เนื่องจากไปราชการต่างจังหวัดจึงไม่ได้เดินทางเข้าไปยังที่เกิดเหตุทันที แต่ได้มีการตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ คือ ชุดที่ (๑) เป็นชุดที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งเป็นชุดสืบสวน และชุดที่(๒) เป็นสำนักงานสอบสวนร่วมเพื่อการสืบสวน และจากผลการตรวจสอบที่เกิดเหตุในส่วนของคลังเก็บอาวุธด้านหลังเป็นประตูเหล็กดัด มีการล็อกประตู แต่พบร่องรอยช่องประตูห่างกัน ซึ่งสันนิษฐานว่า ต้องเป็นคนรูปร่างเล็กเท่านั้นที่จะสามารถเข้าทางช่องเหล็กดัดที่ช่องประตูห่างกันได้ และในส่วนที่เก็บอาวุธจะทำด้วยไม้ส่วนหนึ่งและปูนส่วน

(๒) กรณีที่ว่าทีมงานชุดแรกที่เข้าไปดำเนินการคือชุดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และชุดต่อมาคือชุดของลพบุรีที่ทำงานร่วมกันและใครเป็นเจ้าของภาพ นั้น ผู้ชี้แจงได้กล่าวว่า พลตำรวจโท อัครวิน ขวัญเมือง เป็นหัวหน้าชุดสืบสวนจับกุมและส่งให้สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองลพบุรีเป็นผู้สอบสวน โดยทำงานร่วมกับกองทัพบก ซึ่งได้อำนวยความสะดวกในการเข้าทำงาน นอกจากนี้ กระทรวงยุติธรรมและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็เข้าทำงานร่วมกันกับชุดสืบสวนสอบสวนโดยใช้หลักนิติวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วย โดยทีมงานตรวจสอบ DNA ของคนร้ายได้มีชุดทำงานของแพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ร่วมกับกองพิสูจน์หลักฐานจังหวัดลพบุรีในการตรวจสอบ DNA โดยหลังจากจับผู้ต้องหาและยึดของกลางกลับคืนมาได้ดำเนินการพิสูจน์และสอบสวนซึ่งคนร้าย คือ นายณพพร สุริยวงศ์ ได้รับสารภาพ และให้การขยายผลจนถึงสามารถติดตามผู้กระทำความผิดได้ ๖ คน แต่มี ๑คน ได้ให้การปฏิเสธ ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการสืบสวนสอบสวนอยู่

(๓) กรณีได้ทำการทดลองให้คนร้ายที่มีรูปร่างผอมบางเข้าไป ได้มีการพิสูจน์หรือไม่ว่าใครคือผู้เข้าไปครั้งแรก นั้น ผู้ชี้แจงได้กล่าวว่ามีการทดลองแล้วและพบว่าผู้ต้องหา มี ๑คน ที่ผอมบางและสามารถเข้าไปที่ประตูที่ถ่างออกได้จริง โดยในภายหลังถึงได้ใช้คีมตัดประตูและเข้ามาขโมยกระสุน อาร์ พี จี แต่กระสุนนั้นมีน้ำหนักมากจึงลากไปได้เพียง ๘๐๐-๙๐๐ เมตร แล้วทั้งส่วนหนึ่งไว้ในที่เกิดเหตุจำนวน ๓๑ ลูก เพราะสายกระสุนปืนกลหนักมาก ส่วนเรื่องการทำแผนประกอบการตามคำให้การว่า มีการถ่างประตูออกอย่างไร นั้นมีการทดลองว่าคีมที่ใช้ตัดสามารถ ตัดได้จริงหรือไม่ ใช้คีมอะไรและยังคีมนั้นยังอยู่หรือไม่ นั้นได้รับคำตอบว่าคนร้ายได้มีการมอบตัวที่จังหวัดนครสวรรค์เพียง ๑ นายแต่คนที่นำอุปกรณ์มายังไม่กล้ามอบตัวเพราะกลัวการจับกุม เพราะฉะนั้นจึง ยังไม่มีการสอบสวนเกิดขึ้น ส่วนที่คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าชุดการทำงานที่แต่งตั้งขึ้นนั้น มีการสรุปเป็นบันทึกประจำวันหรือไม่ และเอกสารเหล่านั้นเป็นเอกสารลับหรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงได้กล่าวว่าขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนขั้นต้น และมีการบันทึกการทำงานโดยตลอด จากนั้นจึงจะสรุปขั้นตอนการทำงานว่าในทางปฏิบัติต้องมีการแจ้งความร้องทุกข์ก่อน ทางสถานีตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรีถึงจะเข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุได้

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

(๔) กรณีอาวุธสงครามที่สูญหายไปจากคลังแสงถึงสองครั้งโดยในครั้งที่ ๑ ได้ให้ข้อมูลว่า คนร้ายได้นำ กระสุน อาร์ พี จี จำนวน ๑๐ นัด และกระสุนจำนวน ๙,๐๐๐ นัด แต่ครั้งที่ ๒ ไม่ได้ให้รายละเอียดว่า คนร้ายได้นำ กระสุน อาร์ พี จี ไปจำนวนกี่นัด และกระสุนจำนวนกี่นัด รวมทั้งน้ำหนักของกลาง ตลอดจนคุณลักษณะ(SPEC)ของอาวุธที่หายไป และกระสุนจำนวน ๙,๐๐๐ นัด สามารถใช้ได้กับอาวุธปืนอะไร นั้น ผู้ชี้แจงได้กล่าวว่ายังไม่ได้ทำการตรวจสอบ

๒) การนำพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาใช้ในการป้องกัน ควบคุม และตรวจสอบมิให้ยุทธภัณฑ์ของทหารสูญหายหรือนำไปใช้ในการก่อการร้าย

พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นกฎหมายที่จัดให้มีการควบคุมเกี่ยวกับการสั่งเข้ามา นำเข้า ผลิต และการมีไว้ในครอบครองซึ่งยุทธภัณฑ์ อันได้แก่ อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี และสารชีวะต่าง ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมประกาศ โดยการควบคุมยุทธภัณฑ์ดังกล่าวผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องขออนุญาตจากปลัดกระทรวงกลาโหมก่อน ซึ่งกรมพระธรรมนูญจะปฏิบัติหน้าที่คล้ายกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยจะเป็นหน่วยงานร่างกฎหมาย ออกกฎหมาย และแก้ไขกฎหมาย มิใช่หน่วยงานผู้ปฏิบัติ ซึ่งหากพิจารณาเนื้อหาของพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จะมีบทกำหนดโทษเกี่ยวกับเรื่องผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนข้อกำหนดในพระราชบัญญัติเท่านั้น จะไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันอาวุธ หรือเครื่องกระสุนสูญหาย

สำหรับพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๖ (๑) ระบุว่า “พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ยุทธภัณฑ์ของราชการทหารหรือตำรวจ” แต่ในทางปฏิบัติกรมสรรพาวุธทหารบกได้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับอ้างอิงในส่วนของกาจ้างผลิตยุทธโประกรณ์ภายในประเทศ เช่น การสั่งของจากต่างประเทศเข้ามาแล้วนำมาประกอบเป็นยุทธโประกรณ์ภายในประเทศ โดยมีการจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปสังเกตการณ์และควบคุม ดูแลว่ามีกาจ้างเข้ามาเกินหรือไม่ และมีการนำเข้าและส่งออกอย่างไร

สำหรับกรณีที่มีการโจรกรรมวัตถุระเบิด หรือกระสุนวัตถุระเบิดที่อยู่ในคลังแสงนั้น ปัจจุบันกองทัพบกได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการป้องกันพื้นที่คลังแสงโดยให้อุปกรณ์ในการป้องกันไม่ว่าจะเป็นรั้วอิเล็กทรอนิกส์ หรือการจัดสรรเพิ่มกำลังพลเข้าไปรักษาความปลอดภัย รวมทั้งจำนวนสุนัขทหารและเครื่องมือต่าง ๆ โดยในส่วนของกรมสรรพาวุธทหารบกจะมีวิธีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติมด้วยการใช้การตรวจสอบเชิงลึกกำลังพลที่เข้าไปปฏิบัติงานคลังแสง รวมทั้งร่วมมือกับงานด้านการข่าวในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ดีเอสไอเพื่อร่วมกันหาเบาะแส และหาแนวทางป้องกันการสูญหายของอาวุธในคลังแสง

ส่วนประเด็นการจำหน่ายยุทธภัณฑ์นั้น ในปัจจุบันกรมสรรพาวุธทหารบกใช้ระเบียบว่าด้วยการจำหน่ายของกองทัพบก โดยมีเนื้อหาในภาพรวมของการดำเนินการตามมาตรการปกติ คือ เมื่อนำไปใช้แล้วต้องส่งคืนของเหลือใช้ที่อาจจะเป็นปลอกกระสุน กระเดื่อง หรือตัวหีบห่อ ซึ่งหากหน่วยได้นำไปใช้แล้วส่งคืนไม่ครบร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องมีการสอบสวน จำหน่าย และพิจารณาว่าเป็นข้อบกพร่องของผู้บังคับหน่วยนั้น ๆ หรือไม่ ทั้งนี้ ระเบียบต่าง ๆ นอกจากจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ก็จะมีการวิธีกรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสำรวจประจำปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง แต่หากเป็นหน่วยระดับกองพันขนาดเล็กก็จะต้องมีการสำรวจเดือนละ ๑ ครั้ง นอกจากนี้มาตรการที่กรมสรรพาวุธทหารบกใช้ในการควบคุมยุทธภัณฑ์ปัจจุบัน มีดังนี้ ๑) การส่งชุดตรวจ ชุดให้คำแนะนำและสอนในพื้นที่ตั้งหน่วย ซึ่งจะทำให้บัญชีควบคุมยุทธภัณฑ์ถูกต้องและไม่มีการรั่วไหล ๒) มาตรการกำกับผู้บังคับหน่วยโดยให้มีบทลงโทษผู้บังคับหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ผิดพลาดและบกพร่อง ๓) มาตรการกำหนดเครื่องหมายหีบห่อ ตัวกระสุน หรือวัตถุระเบิด

ด้วยการพ่นหมอกไล่ในยุทธภณนั้น ๆ เพื่อให้มีการตรวจสอบได้ง่ายว่ามีที่มาจากหน่วยไหนอย่างไร และ๔) มาตรการตรวจทำลายวัตถุระเบิดหรือกระสุนที่มีการเสื่อมสภาพเพื่อมิให้มีการรั่วไหล เป็นต้น

สำหรับการสั่งจำหน่ายอาวุธซึ่งใช้ในการสู้รบ เช่น ในบริเวณพื้นที่พิพาทปราสาทพระวิหารในปัจจุบัน จะเป็นการสั่งจำหน่ายโดยผู้บัญชาการทหารบก โดยผ่านผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้นขึ้นมา ส่วนมาตรการสั่งจำหน่ายอาวุธที่สูญหายหรือเสียหายไประหว่างปะทะกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ วิธีการปฏิบัติ คือ ก่อนที่จะมีการนำอาวุธออกไปใช้สำหรับปฏิบัติการก็จะต้องมีการรายงานว่าจะนำยุทธโปกรณ์อะไรออกไปบ้างกับฝ่ายที่รับผิดชอบบัญชีอาวุธยุทธโปกรณ์ ซึ่งเมื่อมีการปะทะและเกิดความสูญหายกับอาวุธยุทธโปกรณ์ทางหน่วยใช้จะรายงานการสูญหายขึ้นมาตามปกติ และกองทัพบกจะได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อทำการจำหน่ายอาวุธที่สูญหายหรือเสียหายนั้น ส่วนเหตุการณ์การปะทะที่เกิดขึ้นล่าสุดในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส กองทัพภาคที่ ๔ ยอมรับว่าเป็นความบกพร่องซึ่งต้องนำมาเป็นบทเรียนและหาแนวทางแก้ไขต่อไป ซึ่งปัจจุบันมีการส่งเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ยศร้อยเอกไปจนถึงยศพันเอกจำนวน ๔๔ ชุดๆละ ๓ คน เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ฐานที่ล่อแหลมต่อการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงเพื่อดำเนินการตรวจเข้ม และแก้ไขข้อบกพร่องในทุกฐานให้มีความมั่นคง รวมทั้งมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณืเช่นนี้เกิดขึ้นมาอีก ส่วนประเด็นคำถามกรณีเกิดเหตุปล้นปืนเมื่อปี ๒๕๔๗ ที่ว่าเหตุใดเมื่อมีการยุบหน่วยแล้วกองทัพบกจึงไม่เร่งส่งคืนปืนเข้าสู่คลังแสงโดยเร็ว นั้น เนื่องจากการส่งอาวุธเข้าสู่คลังแสงต้องดำเนินการส่งคืนตามสายการส่งกำลังตามลำดับชั้นขึ้นไป ซึ่งในทางปฏิบัติจะทำหลักฐานการส่งคืนเป็นหนังสือขึ้นไปแต่ว่าตัวอาวุธปืนยังคงอยู่ที่เดิมเพราะว่าอาวุธที่เบิกกลับมาใช้กับหน่วยใหม่ก็คืออาวุธที่ทำส่งคืนจากหน่วยเดิมที่ถูกยุบนั่นเอง

การทำบัญชียุทธภณของกรมสรรพาวุธทหารบก ยกตัวอย่างเช่น การนำกระสุนเข้ามาในคลัง ต้อง มีการจัดหาและมีคณะกรรมการตรวจรับซึ่งเมื่อมีการตรวจรับเรียบร้อยแล้วเจ้ากรมสรรพาวุธทหารบกจะสั่งให้ขึ้นบัญชีคุมเอาไว้ ณ คลังแสงต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละคลังแสงจะมีเจ้าหน้าที่ทำบัญชีคุมไว้หนึ่งชุด รวมทั้งจะมีเจ้าหน้าที่กองควบคุมสิ่งอุปกรณ์ของกรมสรรพาวุธทหารบกคุมบัญชีไว้อีกชุดหนึ่ง ดังนั้นการเบิกจ่ายจะระบุไว้ว่าหน่วยไหนเป็นหน่วยเบิก ซึ่งการเบิกนี้ได้หลายทาง เช่น ๑) เบิกไปใช้ในภารกิจพิเศษ หรือ ๒) เบิกไปใช้ในอัตรากะสุนมาตรฐาน ซึ่งเมื่อหน่วยที่เบิกไปมีการใช้กระสุนไปจำนวนเท่าใดก็ต้องทำรายงานการใช้และจำหน่ายกระสุนที่ใช้ออกไป ซึ่งก่อนการจำหน่ายก็จะมีที่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นมาเพื่อสอบสวนหาสาเหตุการใช้ สถานที่ใช้ และสิ่งอื่น ๆ ที่ต้องการทราบทั้งหมด ดังนั้น การจำหน่ายอาวุธในแต่ละครั้งมีที่มาที่ไปที่ชัดเจนอย่างแน่นอน

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การชี้แจงของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรี มีลักษณะค่อนข้างระมัดระวัง ประเด็นใดที่เกิดความไม่ชัดเจน ควรระบุว่าเป็นความเห็นส่วนตัว เพราะถ้าให้ความเห็นแล้วมีความคลาดเคลื่อนอาจเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานต้นสังกัดได้

(๒) กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสงของกองทัพบก นั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของกองทัพ

(๓) คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า คลังใหญ่น่าจะมีระบบล็อกที่มิดชิด ส่วนประเด็นที่ตั้งของโรงเก็บอาวุธคลังแสง ซึ่งห่างจากจุดที่ทหารอยู่มากเพราะตั้งอยู่บริเวณเขาพระงามจึงยากต่อการพบเห็น ดังนั้น ในอนาคต ทุกคลังแสงควรมีก้องวงจรปิด CCTV ตามบริเวณคลังแสง เพราะกล้องวงจรปิด CCTV เป็นสิ่งสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ แต่จากการที่มีบางจุดที่ระยะการติดตั้งกล้องเข้าไปไม่ถึง

หรือมีจุดบอดที่ทำให้คนร้ายสามารถหาทางเข้าไปยังคลังเก็บอาวุธได้คือทางป่า ซึ่งกองทัพควรจัดหางบประมาณสร้างรั้วรอบคลังแสงเพราะการรักษาความปลอดภัยขณะนี้ค่อนข้างไม่รัดกุม ซึ่งผู้รับผิดชอบคือ ทหารเวรและสืบเวร เพราะฉะนั้นคนในย่อมรู้ว่าของอยู่ตรงไหนและใครเป็นผู้ดูแลของที่หาย จึงขอให้ต้องหมั่นดูแลและตรวจสอบคลังแสงและสิ่งแวดลอมที่จะก่อให้เกิดปัญหา เพราะเป็นวิธีเดียวที่สามารถแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งควรมีการเข้มงวดตรวจตราเรื่องการเข้าออกและ ห้ามผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าคลังแสงเด็ดขาดและอาณาเขตของคลังเก็บอาวุธไม่ควรเชื่อมต่อกัน

(๔) กองทัพบกต้องให้มีการดำเนินการตามข้อเท็จจริง ยกตัวอย่างเช่น ให้มีการบันทึกเรื่องราวที่ประพตติผิดและไม่ปฏิบัติตามวินัยในแพ้มประวัตติ โดยเฉพาะต้องบันทึกประวัติการค้าอาวุธสงครามเพื่อเป็นข้อมูลให้ทราบถึงแหล่งการซื้อขายอาวุธตามแนวชายแดนหรือพื้นที่ก่อความไม่สงบในภาคใต้สำหรับใช้ในกรณีสืบสวนและขยายผลต่อไป

(๕) กรณีข้อมูลเชิงลับสำหรับพิจารณาในคณะกรรมการ คือเรื่องของกฎหมายการค้าอาวุธของประเทศเพื่อนบ้าน กล่าวคือ ถ้ามีชาวต่างชาตินำอาวุธเข้าไปขายในประเทศเพื่อนบ้าน หากถูกจับได้จะเป็นผู้ก่อการร้าย แต่ในกรณีที่เป็นอาวุธที่ขโมยมาได้จากต่างประเทศ เช่น ประเทศไทยนั้นโทษที่ได้รับจะเบาขึ้นโดยถ้านำอาวุธจากประเทศไทยไปและมีการนำของกลางดังกล่าวไปผสม (Blend) จะทำให้การลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอยู่แล้วสามารถทำได้ง่ายขึ้น จึงทำให้มีการประยุกต์วิธีการนี้ใช้โดยแพร่หลายตามแนวชายแดน ซึ่งเหตุการณ์ต่างๆนี้ได้เกิดขึ้นในประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย คือ นำอาวุธที่ขโมยได้ไปผสมกับอาวุธที่มีอยู่แล้วสามารถนำเข้าไปประเทศต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการสืบทราบและวางแนวทางป้องกันและพิจารณาว่าอาวุธที่หายไปนั้นใช้เพื่อการก่อการร้ายหรือเพื่อจ่ายต่อการส่งต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านด้วย

(๖) สำหรับเหตุการณ์ลักลอบ ขโมยอาวุธที่เกิดขึ้นหลายครั้ง โดยเฉพาะอาวุธที่หาย จากกองคลังแสงจังหวัดลพบุรีเป็นการส่งสัญญาณการกระทำที่อุกอาจ เพราะเขตทหารห้ามเข้ายังสามารถกระทำได้ซึ่งต่อไปอาชญากรรมจะมีความรุนแรงมากขึ้น เพราะหากมีการนำไปใช้ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้อาจมีผู้บาดเจ็บเสียชีวิต แต่ถ้าเกิดขึ้นในกทม.อาจเป็นเพียงการชู้เท่านั้น เพราะ กระสุน อาร์ พี จี สามารถนำไปทำระเบิดแสวงเครื่อง ถ้าพิจารณาจากพฤติกรรมที่ผ่านมา หากเหตุการณ์เกิดขึ้นที่จังหวัดลพบุรีการลักลอบขนอาวุธจะมุ่งไปทางทิศตะวันตก แต่ถ้าเป็นเหตุการณ์การลักลอบขโมยอาวุธไปที่ภาคใต้ จะเกิดขึ้นที่จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งการใช้เส้นทางลำเลียงอาวุธทางภาคใต้อาจจะสามารถกระทำได้ โดยทางถนนหรือทางน้ำ โดยกระทำได้ทั้งสองทางและหากมีการลำเลียงอาวุธไปในภาคใต้อาจจะกระทำได้ลำบาก ยกตัวอย่างกรณีเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ ที่มีการปล้นปืนเอ็ม ๖๐ ไปจำนวน ๓ กระบอก โดยกระบอกแรกจะนำเข้าสู่คลังใหญ่ กระบอกที่สองนำสู่สุโขทัย ส่วนกระบอกที่สามใช้ประโยชน์ในเรือประมงและถูกนำไปทิ้งทะเลเพื่อทำลายหลักฐาน

(๗) เกี่ยวกับกรณีการเข้าไปขโมยอาวุธในคลังแสง จังหวัดลพบุรีนั้น คณะกรรมการเห็นว่าหากเป็นการลักทรัพย์ธรรมดาจะไม่มื่อะไรน่าเป็นห่วงหรือเป็นกังวล แต่หากเป็นการดำเนินการของกลุ่มขบวนการค้าอาวุธสงครามจะเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเข้าไปขโมยอาวุธของทางราชการถึงในคลังแสงไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งนับว่าเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกติธรรมดา ดังนั้นจึงขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการติดตามสืบสวนสอบสวนหาสาเหตุที่แท้จริงอย่างถึงที่สุด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันภัยให้กับประเทศชาติตั้งแต่นั้น

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการอาหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

(๘) คณะกรรมการเห็นว่ากองคลังแสง จังหวัดลพบุรี ควรได้มีการควบคุมและตรวจสอบอาวุธยุทโธปกรณ์ในความครอบครองให้รัดกุมและเคร่งครัดมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากหากอาวุธที่สูญหายไปถูกนำไปใช้เป็นอาวุธไม่ได้นำไปขายเป็นเศษเหล็กเพื่อหาเงินมาใช้ในชีวิตประจำวันก็จะเป็นภัยต่อความมั่นคง รวมทั้งหน่วยงานของตำรวจควรได้เร่งติดตามสืบสวนสอบสวนคดีนี้ด้วยความรวดเร็ว และละเอียดรอบคอบ เพราะหากปล่อยให้เกิดความเนิ่นช้าไปจะส่งผลเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชนโดยรวมได้

(๙) คณะกรรมการเห็นว่าการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันเป็นการดำเนินการตามหลังกลุ่มผู้ก่อเหตุอยู่เสมอ เนื่องจากต้องมีเหตุระเบิดเกิดขึ้นก่อนจึงจะมีการติดตามดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอเสนอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรับปัญหากรณีการก่อเหตุระเบิดมาเป็นปัญหาของหน่วยที่จะต้องรีบดำเนินการหาทางป้องกันไม่ให้เกิดการก่อเหตุดังกล่าวอีก ซึ่งหากสำนักงานตำรวจแห่งชาติขาดแคลนงบประมาณหรือบุคลากรในส่วนใด สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลมาดำเนินการโดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากฝ่ายทหาร เพราะงานด้านความมั่นคงภายในประเทศควรเป็นงานของหน่วยงานตำรวจเท่านั้น

(๑๐) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าสาเหตุที่ผู้ก่อเหตุรุนแรงสามารถปล้นปืนของกองพันพัฒนา เมื่อปี ๒๕๔๗ ไปได้ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่มีการยุบหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ เป็นกองพันพัฒนานั้น กองพันทหารราบที่ ๕ ได้ดำเนินการส่งคืนอาวุธปืนตามระยะเวลาหรือไม่ เนื่องจากกองพันทหารราบที่ ๕ และกองพันพัฒนามีอัตราการจัดไม่เหมือนกัน ดังนั้น แม้ได้มีการทำส่งคืนอาวุธและเบิกอาวุธมาใช้ใหม่แล้ว ยังคงต้องมีอาวุธส่วนหนึ่งที่อยู่ในคลังเพื่อรอการส่งคืนอยู่ ประกอบกับกำลังพลที่อยู่ประจำณ กองพันพัฒนาในเวลานั้นจะอยู่เฉพาะเวรยาม เพราะกำลังพลส่วนใหญ่ ต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่พร้อมอาวุธประจำกาย จึงเป็นเหตุให้อาวุธส่วนที่เหลือในคลังเป็นเป้าหมายให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นว่าอาวุธเหล่านั้นน่าจะเข้าไปยึดเอามาใช้เองได้

(๑๑) คณะกรรมการเห็นว่ายุทธวิธีของผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ จะเริ่มต้นด้วยการยิงไปที่หม้อแปลงไฟฟ้าเพื่อให้ไฟดับ จากนั้นก็จะเข้าไปยังที่อยู่ของผู้บังคับบัญชาเพื่อจับตัวและยิง ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้หน่วยทหารในพื้นที่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ ๑) เมื่อเกิดไฟฟ้าดับให้ใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อแจ้งข่าวกับผู้บังคับบัญชาโดยกำหนดให้ชัดเจนว่าทหารผู้ใดบังคับบัญชาคนใดมีหน้าที่ติดต่อกับผู้บังคับบัญชาคนใดในเวลาที่เกิดเหตุร้ายเพื่อป้องกันการสับสน ๒) ควรประสานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อติดตั้งกระแสไฟฟ้าฉุกเฉินในหน่วยกำลังรบหรือหน่วยราชการในพื้นที่ ๓) พื้นที่ด้านหลังที่ตั้งหน่วยซึ่งมักจะเป็นทางเข้าของผู้ก่อเหตุรุนแรงควรมีการป้องกันการเข้าถึงหน่วยตามมาตรการรักษาความปลอดภัยสถานที่เช่น การทำรั้วลวดหนาม รั้วบริเวณพื้นที่ด้านหลังที่ตั้งหน่วย ๔) ควรจับคู่เวรยามในการรักษาความปลอดภัยระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม และ ๕) การป้องกันรักษาความปลอดภัยห้องผู้บังคับบัญชาโดยใช้ยุทธโปกรณ์ที่เป็นลักษณะของเชือกที่มองไม่เห็นแต่หากมีการสะกดจะส่งเสียงเตือน เป็นต้น

เรื่องที่ ๕๗

๑. เรื่องพิจารณา มาตรการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญในกรณีที่ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาลให้ข่าวว่ามีบุคคลผู้ไม่หวังดีจะลอบทำร้ายนายกรัฐมนตรี (การประชุมครั้งที่ ๔๒/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจสันติบาล และผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล

๓. ประเด็นพิจารณา

จากกรณีกระแสข่าวการลอบทำร้ายบุคคลสำคัญเป็นกระแสข่าวที่ปรากฏอยู่ต่อเนื่องตลอดมา แต่ในทางการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติยังไม่พบข่าวกรองที่สามารถยืนยันได้ว่าจะเกิดเหตุการณ์ในลักษณะนี้ ซึ่งสำนักข่าวกรองแห่งชาติได้ปฏิบัติหน้าที่เข้มข้นขึ้นในการสืบหาต้นตอหรือการยืนยันความชัดเจน

จากกรณีกระแสข่าวการลอบทำร้ายบุคคลสำคัญเป็นกระแสข่าวที่ปรากฏอยู่ต่อเนื่องตลอดมา โดยหน่วยข่าวได้มีการรายงานให้ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้รับทราบ แต่ความชัดเจนถึงตัวบุคคลไม่มีรายละเอียดปรากฏ จากการประชุมเกี่ยวกับงานด้านความมั่นคงของกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีการนำข้อมูลดังกล่าวมากำชับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยทั้งในบ้านพักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ที่ทำการพรรค หรือจุดที่นายกรัฐมนตรีจะต้องเดินทางไปปฏิบัติภารกิจ โดยมีการดำเนินการมาเป็นระยะ ๆ

จากการที่มีกระแสข่าวดังกล่าวสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้นได้มีการประสานการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดและยกระดับการรักษาความปลอดภัยให้เข้มข้นขึ้น แต่ในปัจจุบันยังไม่การยืนยันที่แน่นอนจากกระแสข่าวดังกล่าว

กองบัญชาการตำรวจสันติบาลได้มีการประสานข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่นๆ อยู่ตลอดเวลา เนื่องจากสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบันเกิดความแตกแยกในสังคมรวมทั้งการปรากฏข่าวอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับอาวุธในหน่วยงานต่าง ๆ เกิดการสูญหาย ดังนั้น ในด้านการรักษาความปลอดภัยของผู้นำประเทศ กองบัญชาการตำรวจสันติบาลจะต้องให้ความสำคัญ แต่จากกระแสข่าวที่ตำรวจนครบาลได้รับทราบนั้น หน่วยข่าวไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ประเด็นที่คณะกรรมการมีความกังวลคือ การสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดและการใส่ร้ายประชาชนโดยคนกลุ่มหนึ่งที่แสวงประโยชน์

(๒) หน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านการข่าวมีหลายหน่วยเช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล เป็นต้น ควรประสานงานอย่างใกล้ชิดเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาด

เรื่องที่ ๕๘

๑. เรื่องพิจารณา กรณีเหตุคนร้ายไม่ทราบกลุ่มยิงระเบิดเอ็ม ๗๙ บริเวณประตูทางเข้าห้างสรรพสินค้า คิงเพาเวอร์ ซอยรางน้ำ ถนนพญาไท กทม. เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ และบริเวณที่จอดรถ สถานีโทรทัศน์ ช่อง๑๑ ถนนวิภาวดีรังสิต เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ (การประชุมครั้งที่ ๔๓/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร

๓. ประเด็นพิจารณา

กรณีเหตุคนร้ายไม่ทราบกลุ่มยิงระเบิดเอ็ม ๗๙ บริเวณประตูทางเข้าห้างสรรพสินค้า คิงเพาเวอร์ ซอยรางน้ำ ถนนพญาไท กทม. เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๒๓.๐๐ นาฬิกา ร้อยเวรสถานีตำรวจนครบาลพญาไทได้รับแจ้งเหตุระเบิดบริเวณทางเข้าออกบริษัท ถนนรางน้ำ ในที่เกิดเหตุพบนายเจษฎา จันทร์กระจ่าง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของบริษัทถูกสะเก็ดระเบิดที่ศีรษะและบริเวณขาด้านขวา และได้นำส่งโรงพยาบาลราชวิถี จากการสอบสวนได้ความว่า ขณะที่นายเจษฎา จันทร์กระจ่าง และนายดำรงศักดิ์ ทองเสน ได้ยื่นรักษาความปลอดภัยบริเวณป้อมยาม ทางเข้าออกถนนรางน้ำ มีเสียงระเบิดดังขึ้นบริเวณด้านหลังนายเจษฎา

พนักงานสอบสวนร่วมกับเจ้าหน้าที่กองเก็บกู้และกองพิสูจน์หลักฐานและผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ได้ไปตรวจที่เกิดเหตุ เบื้องต้นเชื่อว่าเป็นการยิงระเบิดเอ็ม ๗๙ รัศมีการยิงน่าจะยิงมาจากถนนศรีอยุธยา ขณะนี้อยู่ในระหว่างการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด สำนวนการสอบสวนได้ส่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษรับไปดำเนินการสอบสวนด้วยเห็นว่าเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษมีมติว่าเป็นคดีพิเศษ แต่ต่อมากรมสอบสวนคดีพิเศษได้ส่งสำนวนคืนให้สถานีตำรวจนครบาลพญาไททำการสอบสวนต่อ โดยอ้างว่าไม่เข้าเงื่อนไขคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

สำหรับประเด็นการสืบสวนทั้งสองเรื่องดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มอบหมายให้พลตำรวจเอก สิงหราช ณ อุทยาน ที่ปรึกษา สบ. ๑๐ เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติของชุดสืบสวนทั้งหมด โดยชุดสืบสวนได้ประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เช่น การตรวจพิสูจน์แนวยิง วัตถุพยาน ที่มาของกระสุนแต่ละจุด เป็นต้น เพื่อเป็นการจำกัดพื้นที่และระยะให้แคบลง แต่การวิเคราะห์ก็ยังไม่เกิดความชัดเจน อย่างไรก็ตาม ได้ทำการประสานไปยังสถานเอกอัครราชทูตอเมริกาประจำประเทศไทยเพื่อขอให้ผู้ชำนาญการตรวจสอบย้อนกลับและได้รับการยืนยันว่าจะให้ความช่วยเหลือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการเห็นควรให้มีการเชิญผู้เข้าแจ้งความมาเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อที่จะได้สามารถชี้แจงรายละเอียดได้อย่างชัดเจน เพราะเหตุการณ์นี้ถือเป็นเรื่องที่ทางคณะกรรมการได้รับการบอกเล่าต่อเท่านั้น โดยยังไม่มีการพิสูจน์ให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่มาจากสาเหตุใด ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถคาดการณ์ได้ ๒ กรณี คือ ๑) เป็นเรื่องการก่อความไม่สงบหรือเหตุร้าย และ ๒) อาจเป็นเรื่องที่เข้าใจผิด ซึ่งเมื่อได้ฟังจากคำบอกเล่าของชาวบ้านว่าเสียงที่ได้ยินนั้นคือเสียงพลุ ดังนั้นจึงควรเชิญทั้ง ๒ ฝ่ายเข้าชี้แจงในโอกาสต่อไป

(๒) กรณีการเสียชีวิตของพลทหาร สุเมธ เตโชแจ่ม นั้น เห็นควรให้มีการสืบหาสาเหตุการเสียชีวิตว่าเป็นการฆาตกรรมหรือการฆ่าตัวตาย โดยการพิสูจน์ DNA รวมถึงสืบหาประเด็นความเกี่ยวข้องอื่นๆที่เกี่ยวข้องด้วย

เรื่องที่ ๕๙

๑. **เรื่องพิจารณา** ความคืบหน้ากรณีคนร้ายลอบใช้อาวุธปืน M 79 ยิงเข้าใส่กรมรบพิเศษที่ 5 จ. เชียงใหม่ วันที่ ๙ ก.ย. ๒๕๕๓ (การประชุมครั้งที่ ๔๓/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บังคับการกรมรบพิเศษที่ ๕ และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

๓. ประเด็นพิจารณา

เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ ว่า เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๓ เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา ทาง สถานีตำรวจภูธรแมริมได้รับแจ้งความจาก พันเอก สายันท์ เมืองศรี อายุ ๕๒ ปี ผู้บังคับการรบพิเศษที่ ๕ ค่ายขุนแผนร จังหวัดเชียงใหม่ ว่า เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๒๒.๑๐ นาฬิกา ได้รับ รายงานจากทหารกองรักษาการหน้าค่ายกรมรบพิเศษที่ ๕ ว่า ได้ยินเสียงดังคล้ายอาวุธปืน ๔ นัดและเสียง ระเบิด ๑ ครั้ง และต่อมาเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ เวลา ๑๙.๑๐ นาฬิกา ได้รับรายงานจาก ทหารกองรักษาการว่าได้ยินเสียงดังคล้ายระเบิดดังขึ้นอีก ๔ นัด ซึ่งทั้ง ๒ วันนั้น เหตุเกิดที่เดียวกันคือ ถนนโชตนาที่อยู่ห่างจาก กองรักษาการณ์กรมรบพิเศษที่ ๕ ประมาณ ๓๐๐ เมตร โดยไม่ทราบว่าเป็น บุคคลใด เมื่อได้รับแจ้งเหตุจึงได้ไปตรวจสอบที่เกิดเหตุและสอบพยาน แต่ไม่พบร่องรอย ปลอกกระสุนหรือ วัตถุพยานใด ๆ ในที่เกิดเหตุ ซึ่ง หลังจากสอบปากคำพยานแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ จุดเกิดเหตุแล้ว ได้ความว่า เสียงที่เกิดขึ้นมีความเป็นไปได้ว่า น่าจะเป็นเสียงประทัดหรือประทัดยักษ์ เพราะเมื่อพิจารณาเหตุการณ์ ในวันศุกร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ แล้วมีความเป็นไปได้ว่าเป็นเสียงพลุของ หมู่บ้านตรังข้ามคือ หมู่บ้านศิवालย์ที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับหน้าค่ายกรมรบพิเศษที่ ๕ กล่าวคือ สรุปลงแล้วทั้ง ๒ วัน ยังไม่มีการพิสูจน์ทราบว่าเป็นเสียงระเบิดหรือปืนเพราะไม่พบวัตถุพยานใด ๆ

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) การจุดพลุที่เข้าใจว่าเป็นเสียงระเบิดที่ดังขึ้น ๔ นัด เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ ตามที่ได้ยิน เสียงระเบิดและเข้าใจว่าเป็นพลุนั้นเป็นการจุดพลุของชาวบ้าน ส่วนกรณีที่ว่าจุดพลุต้องได้รับอนุญาต ก่อนหรือไม่ นั้นโดยปกติถ้าเป็นการจุดพลุงานศพหรืองานรื่นเริงตามกฎหมายจะมีการขออนุญาตก่อน แต่ในทางปฏิบัติแล้วจะไม่มีขออนุญาตใด ๆ เนื่องจากเป็นจารีตประเพณีของทางภาคเหนือและหากมีการจุดพลุตามงานประเพณี จะขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ ส่วนเวลาที่เกิดเหตุไม่น่าจะเป็นช่วง ของงานศพ เนื่องจากเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ เหตุเกิดขึ้นตอนกลางคืนเวลาประมาณ ๒๔.๐๐ นาฬิกา และในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ เหตุเกิดขึ้นตอนกลางคืน ๑๙.๐๐ นาฬิกา ซึ่งได้ตรวจสอบแล้วว่า ช่วงเวลานั้นคือพิธีศพของผู้นำหน่วยแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ(นปช.)ในเชียงใหม่จริง จึงคาดว่า การแจ้งความคดีดังกล่าว อาจเกิดจากอาการเกร็งและหวาดระแวงเพราะเสียงพลุนั้นมีความดัง กึกก้องในรัศมีหลายกิโลเมตร ส่วนเหตุการณ์วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ คาดว่าอาจมีผู้ตีคณองจุดประทัด ยักษ์แล้วโยนหน้าค่าย

(๒) การตรวจสอบเหตุการณ์แวดล้อม เมื่อทราบว่าเป็นงานศพของผู้ใหญ่แล้วและได้ไปตรวจสอบ ตามวัดวาอารามหรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจงได้นำเรียนว่าเหตุการณ์ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ ไม่ได้เป็นงานศพ แต่พลุที่จุดน่าจะห่างจากจุดเกิดเหตุ ๑ กิโลเมตรโดยตรวจสอบแล้วพบว่าม้งงานรื่นเริงที่ หมู่บ้านศิवालย์ ตั้งนั้น ทางคณะกรรมการ จึงตั้งข้อเสนอแนะให้ ทางเจ้าหน้าที่ประสานงานกับทางอำเภอ เรื่องขอ อนุญาตจุดพลุเพื่อเป็นแนวทางในการหาต้นตอของจุดเกิดเหตุ

(๓) การตรวจสอบ ระหว่างการให้การกับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนกับเวลาที่เกิดเหตุตรงกันหรือไม่นั้น ผู้ชี้แจง ได้ยืนยันว่าเวลาที่เกิดเหตุใกล้เคียงกันคือ ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ มีพยานยืนยันว่าเป็นเสียงพลูบริเวณตลาดนัดจริง

(๔) การตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับการรายงานข่าวของสื่อต่างๆที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์แจ้งว่าเป็นเหตุที่เกิดจากการยิงระเบิด M ๗๙ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ชี้แจง รวมทั้งกรมรบพิเศษที่ ๕ หรือสถานีตำรวจภูธรแม่ริมและกองทัพอากาศที่ ๓ ได้ลงความเห็นเป็นทิศทางเดียวกันหรือไม่ นั้น ผู้ชี้แจง กล่าวยืนยันว่าหลังจากรับแจ้งเหตุแล้วเข้าไปที่จุดเกิดเหตุที่เกิดเสียงดังขึ้น และไม่พบวัตถุพยานใดๆ เพราะได้รับแจ้งหลังจากวันที่เกิดเหตุแล้ว ๔ วัน ประกอบกับหลังจากเหตุเกิดขึ้นแล้วทั้ง ๒ วันได้มีสายตรวจของตำบลแม่สาเข้าไปตรวจแต่ไม่พบหลักฐานอะไร แม้ว่าตุ้ยแม่สาจะห่างจากถนนโชตนาเพียง ๕๐๐ เมตร

นอกจากนี้ยังได้มีการซักถามในประเด็นอื่น ๆ คือเรื่องของความคืบหน้ากรณีการเสียชีวิตของพลทหาร สุเมธ เตโชแจ่ม กรมรบพิเศษที่ ๕ ค่ายขุนเณร ชาวลำพูนที่ปรากฏว่าหายตัวไประหว่างเข้าเวรจนถึงบัดนี้ระยะเวลาได้ปีเศษ ซึ่งพันตำรวจเอก สมโภชน์ สนทนก ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ว่า หลังจากตรวจสอบสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ(Deoxy-Ribonucleic Acid) DNA และชั้นสูตรพลิกศพแล้วพบซากศพที่กรมพันธุสัตว์ป่าเป็นศพของผู้ตายจริง แต่ทางเจ้าหน้าที่ยังไม่พบสาเหตุการฆ่าตัวตายเมื่อพบซากศพตามเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ DSI (Department of Special Investigation) ได้รายงาน การชันสูตรพลิกศพแล้วพบเชือกกรองเท้าของผู้ตายผูกที่คอรวมถึงกิ่งไม้ที่แตกหักพาดอยู่บริเวณร่างกาย โดยมีสุนัขลากชิ้นส่วนของร่างกายกระจัดกระจายจึงมีการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพต่อไป ทั้งนี้ ถ้ามีผลความคืบหน้าจะรายงานให้รับทราบต่อไป

คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกต ว่า กรณีการเสียชีวิตของพลทหาร สุเมธ เตโชแจ่ม กรมรบพิเศษที่ ๕ ค่ายขุนเณร อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการเข้าไปตรวจที่จุดเกิดเหตุด้วยหรือไม่ เพราะตามหลักการแล้วกรมพันธุสัตว์ป่าไม่ได้ตั้งอยู่ห่างจากถนนใหญ่มากประกอบกับการได้รับกลิ่นที่รุนแรง รวมทั้งเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเป็นปีแล้ว แต่เหตุใดจึงยังพบเชือกและกิ่งไม้ นั้น ซึ่งผู้ชี้แจงกล่าว ว่า เหตุที่พบศพเพราะทหารเกณฑ์เข้าไปตัดไม้เพื่อซ่อมรถแล้วพบซากศพ และอาจจะมีความเป็นไปได้ที่กลิ่นอาจยังไม่ไปถึงถนนใหญ่เพราะมีเนื้อที่เป็นรื้อย ๆ ไร และระยะห่างระหว่างกรมรบพิเศษที่ ๕ กับกรมพันธุสัตว์ป่าห่างกันมาก และเขตกรมพันธุสัตว์ป่ายังเป็นป่าหนามทึบ

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ประเด็นกรณีคนร้ายลอบใช้อาวุธปืน M 79 ยังเข้าใส่กรมรบพิเศษที่ ๕ นั้นควรได้มีการเชิญผู้เข้าแจ้งความมาร่วมประชุม โดยวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสามารถชี้แจงรายละเอียดได้ชัดเจนเพราะในเหตุการณ์การพิจารณาครั้งนี้ ถือเป็นเรื่องที่ทางคณะกรรมการได้รับการบอกเล่าต่อเท่านั้น โดยยังไม่มี การพิสูจน์ให้ชัดเจนว่า เป็นเรื่องที่มาจากสาเหตุใด ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถคาดการณ์ได้ ๒ กรณี คือ ๑) เป็นเรื่องการก่อความไม่สงบหรือเหตุร้าย และ ๒) อาจเป็นเรื่องที่เข้าใจผิด ซึ่งเมื่อได้ฟังจากคำบอกเล่าของชาวบ้านว่าเสียงที่ได้ยินนั้นคือ เสียงพลู ดังนั้น จึงควรเชิญทั้ง ๒ ฝ่ายเข้าชี้แจงในโอกาสต่อไป

(๒) ประเด็นกรณีการเสียชีวิตของพลทหาร สุเมธ เตโชแจ่ม นั้น ควรให้มีการสืบหาสาเหตุการเสียชีวิตว่าเป็นการฆ่าตัวตายหรือฆาตกรรม และจะสามารถโยงไปเกี่ยวข้องกับประเด็นใดบ้าง ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ต้องตั้งเป็นข้อสมมุติฐานก่อนว่าการเสียชีวิตของผู้ตายเป็นเพราะสาเหตุใดบ้าง ประกอบกับมีการพิสูจน์ DNA โดยเริ่มต้นดำเนินการไป ๒ วันแล้ว และการชันสูตรพลิกศพตามหลักกฎหมายอาญาจากการตายที่ผิดธรรมชาติจะต้องมีการหาสาเหตุการตายด้วย

เรื่องที่ ๖๐

๑. **เรื่องพิจารณา** แผนงานและมาตรการของกองทัพไทยในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ (การประชุมครั้งที่ ๔๔/๒ และครั้งที่ ๔๘/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ

๓. ประเด็นพิจารณา

กองพลพัฒนาที่ ๒ ๓ และ ๔ ได้ประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน กล่าวคือ การบรรจุกำลังพลเพื่อเข้าปฏิบัติหน้าที่ในงานพัฒนายังไม่ค่อยเหมาะสม ซึ่งในส่วนของกองบรรจุกำลังพลนั้นต้องการทหารช่างเป็นหลักเพื่อช่วยในการฟื้นฟูหลังประสบภัยพิบัติ ประกอบกับการลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีการบรรจุผู้บังคับบัญชาในระดับสูงถึงร้อยละ ๖๐-๗๐ โดยส่วนด้านงานช่างเพื่อเข้าช่วยเหลือประชาชนมีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ ทั้ง ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ ในส่วนของกองพันโดยการบัญชาการของกองทัพภาคจึงต้องจัดหน่วยทหารช่างเพื่อสนับสนุนและดูแล ยกตัวอย่างเช่น เขตภัยพิบัติที่อำเภอสังขละบุรี ซึ่งทางกองทัพภาคได้จัดหน่วยทหารช่างเข้าฟื้นฟู บูรณะบ้านเรือนและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ได้รับความเสียหาย

ทั้งนี้ ปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในอำเภอปากช่อง บริเวณเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา นั้นเกิดขึ้นเพราะปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะลดน้อยลงไปบ้าง แต่สาเหตุหลักที่เกิดขึ้นในขณะนี้คือพื้นที่การรับน้ำ (Water Shade Area) ในเขตท้องที่นั้นถูกบุกรุกโดยนายทุนเป็นพื้นที่หลายหมื่นไร่ โดยที่ดินเหล่านั้นไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ ทั้งนี้ ท่านได้ยกพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ความว่า อย่าได้ทำลายธรรมชาติ แล้ววันหนึ่งธรรมชาติจะกลับมาทำลายเรา ประการที่สอง คือ ปัญหาเรื่องปริมาณน้ำในเขื่อนลำพระเพลิงที่เต็มเร็วมาก พร้อมกันนี้ได้กล่าวถึงคำทำนายว่า อีก ๘ ปีข้างหน้า น้ำจะท่วมถึงจังหวัดสระบุรี ที่กล่าวถึงประเด็นนี้เพราะเกี่ยวข้องกับแผนของกองทัพ เรื่องการอพยพประชากรและการช่วยเหลือเรื่องภัยพิบัติ

สำหรับสาเหตุความเสียหายที่ได้รับในปีที่มากกว่าปีที่แล้วนั้น เพราะ การเตรียมการรับมือกับอุทกภัยยังไม่ดีพอ รวมทั้งการบริหารทรัพยากรน้ำและระบบการเตือนภัยที่ล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ ซึ่งในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา นั้น ได้เข้าลงพื้นที่พร้อมด้วย นายปราโมทย์ ไม้กลัด พบว่า สาเหตุหนึ่งของการเกิดน้ำท่วมในที่ราบสูงแห่งนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมามากเนื่องจากร่องมรสุมและการขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่น การพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ควรจะมีการประสานข้อมูลไปยังการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ที่ทำหน้าที่เก็บน้ำในเขื่อนว่าปีนี้มีปริมาณฝนตกมาก การที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตเร่งเก็บน้ำเข้าเขื่อน (Catchment Area) นั้นส่งผลให้น้ำฝนไหลเข้าเขื่อนจนล้นปริมาตรประกอบกับการที่ฝนตกไม่หยุดและปริมาณน้ำที่ไหลลงจากเขาใหญ่มีปริมาณมาก จึงเกิดปัญหาน้ำล้นเขื่อน (Spilled Way) สมทบกับปริมาณน้ำฝนที่ตกลงทุกพื้นที่ที่มีอยู่แล้วจึงเกิดน้ำท่วมทะเลสาบในที่สุด และประการที่สองคือการสร้างบ้านเรือนและถนนหนทางที่ปิดกั้นทางน้ำไหลทำให้เกิดปัญหาการระบายน้ำซึ่งส่งผลให้เกิดน้ำท่วมซึ่งเป็นเวลานาน ทั้งนี้ เหตุการณ์ความเสียหายเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้น หากมีการบูรณาการหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อแผนในการรับมือภัยพิบัติได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยการอพยพประชาชนและสิ่งของขึ้นที่สูงและการจัดเตรียมเสบียงอาหารให้เพียงพอ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการอาหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

พร้อมกันนี้ ได้อธิบายถึงสาเหตุที่มีปริมาณฝนตกมากและอุณหภูมิต่ำกว่าปกติมากขึ้นในประเทศไทยว่าเกิดจากสภาวะลานีญา (La Nina) กล่าวคือ ผลจากการที่อากาศลอยตัวขึ้นและกลั่นตัวเป็นเมฆและฝนบริเวณแปซิฟิกตะวันตกเขตร้อน ซึ่งส่งผลให้เขตบริเวณ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์รวมถึงประเทศไทยได้รับผลกระทบซึ่งจากการเก็บค่าสถิติพบว่า ความน่าจะเป็นที่พายุจะเข้าในเดือน พฤศจิกายน และธันวาคมยังมีอยู่มาก พร้อมกันนี้จึงเสนอให้คณะกรรมการการศึกษาปรากฏการณ์ภาวะโลกร้อน (Global Warming) และผลกระทบที่จะนำมาซึ่งปัญหาใหญ่ของสังคมโลก เช่น สภาวะแห้งแล้ง น้ำท่วม เกิดพายุรุนแรง และมีปริมาณการเกิดและแพร่กระจายของโรคมัยชนิดต่างๆมากขึ้นกว่าเดิม ตลอดจนผลกระทบของเอลนีโญ (El Nino) ซึ่งจะก่อให้เกิดปริมาณน้ำฝนของประเทศต่ำกว่าปกติและอุณหภูมิสูงขึ้น

นอกจากนี้ ได้เสนอแนะเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของศูนย์เตือนภัย ที่ต้องกำหนดอำนาจ หน้าที่ของแต่ละหน่วยไว้อย่างชัดเจนและต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทันท่วงที โดยที่ผ่านมาได้มีการตั้งข้อสังเกตว่า ระบบการเตือนภัยมีการละเลยและเตือนล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การเชื่อมโยงและประสานงานยังทำได้ไม่ดีพอ และยกตัวอย่างระบบเตือนภัยที่ดีที่สุดคือ โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย และศูนย์เตือนภัยควรขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อความรวดเร็วในการประสานงานกับหน่วยราชการอื่น พร้อมกันนี้ ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในการพยากรณ์อากาศให้มีความง่ายต่อความเข้าใจและมีความชัดเจน เพราะที่ผ่านมาภาษาที่ใช้ในการพยากรณ์มีต้นแบบมาจากภาษาสากลที่ฟังแล้วเข้าใจยาก

อย่างไรก็ตาม ปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศตามที่ได้มีการพยากรณ์ จากนักวิชาการชาวไทย และสถาบัน Northern Island คือซีนามิ (Tsunami) ซึ่งจากข้อมูลทางธรณีวิทยาสามารถคาดการณ์ได้ว่า หากเกิดแผ่นดินไหวขึ้นบริเวณชายฝั่งประเทศพม่าถึงทะเลอันดามัน ผลกระทบจากการเคลื่อนไหวของคลื่นซีนามิ จะเกิดขึ้นบริเวณชายฝั่งตั้งแต่จังหวัดระนอง-สตูล ที่จะทำความเสียหายต่อประเทศไทยมาก และจากเหตุการณ์ที่ได้พยากรณ์การเกิดแผ่นดินไหวบริเวณภูเขาไฟใต้ น้ำ ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศไทยฟิลิปปินส์ พยากรณ์ว่าคลื่นจะเดินทางมากระทบชายฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะเกิดคลื่นใต้น้ำที่มีความสูงเพียง ๒-๓ เมตรที่ใช้เวลาเดินทางใต้น้ำเป็นระยะเวลาสั้น ซึ่งหากเกิดในช่วงน้ำทะเลหนุนสูง จะมีความยาวของคลื่นและกำลังมหาศาล โดยผลกระทบจะเกิดที่จังหวัดนราธิวาส ชุมพร และเพชรบุรี ตลอดจนปากแม่น้ำสมุทรปราการการเกิดคลื่นซีนามิที่มีความยาวและกำลังมหาศาลนี้ ต้องมีการเตือนภัยและการเตรียมพร้อมที่สำคัญคือการให้องค์ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน เป็นที่น่าสังเกตว่าเพราะเหตุใดชาวมอร์แกนที่ตั้งบ้านเรือนแถบเกาะแก่งทะเลอันดามันจึงรอดพ้นต่อภัยพิบัติซีนามิในครั้งหลังสุด ซึ่งเหตุการณ์ภัยพิบัติซีนามิเคยเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ที่มีการบันทึกเหตุการณ์โดยผู้เชี่ยวชาญชาวเนเธอร์แลนด์ ในสมัยอาณานิคม (Colony) อินโดนีเซีย ณ เกาะกาทัวร์ ที่ทำให้เกิดคลื่นสูง ๔๕ เมตรและมีผู้เสียชีวิต ๔๕,๐๐๐ คน จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ตลอดจนการบอกเล่าจากคนรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่งของชาวดันแบบมอร์แกน ในการสังเกตและเรียนรู้ที่จะอยู่กับธรรมชาติแบบพึ่งพา

ท้ายสุดนี้เสนอแนะให้ควรมีการสร้างอาคารหลบคลื่นซีนามิ(Shelter) บริเวณชายฝั่งทะเล และยกตัวอย่างอาคารต้นแบบที่สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก พื้นด้านบนเรียบขนาดความกว้าง ๕๐X ๕๐ เมตร สูง ๑๕ เมตร สามารถรองรับผู้หลบภัยได้ ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ คน นอกจากนี้อาคารดังกล่าวยังสามารถประยุกต์เป็นอาคารเอนกประสงค์ เช่น คอนเสิร์ต ปราศรัย ลานกีฬา หรือนันทนาการ เป็นต้น

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ความสามารถของแต่ละเหล่าทัพ มีการเตรียมมาตรการป้องกันทั้งในทางเทคโนโลยี ยกตัวอย่าง เช่น การพยากรณ์จากภาพถ่ายผ่านดาวเทียม ทั้งนี้เพื่อการเตรียมยุทธโศปกรณ์ของกองทัพ โดยการเคลื่อนตัวของเรือรบหลวงเพื่อการเข้าช่วยเหลือพี่น้องประชาชนอย่างทันทั่วถึง รวมทั้งการจัดเตรียม กำลังพล อาหาร และเรือท้องแบน ตลอดจนในด้านการเตรียมการก่อนภัยพิบัติว่า ทางกองทัพมีการดำเนินการเช่นไรบ้างนั้น

ทางกองทัพเรือ ได้กล่าวชี้แจงว่า ได้มีการประสานงานกับกรมอุทกศาสตร์โดยการพยากรณ์ด้านน้ำขึ้นและน้ำลงตลอดจนเวลาที่เมื่อใดมีน้ำทะเลหนุนสูง ได้มีการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติในแต่ละท้องที่ โดยเฉพาะในเขตอ่าวไทย ได้มีการเตรียมเรือรบหลวงจักรีนฤเบศร และหากเกิดภัยพิบัติในระยะเวลาอันใกล้ทางกองทัพได้กำหนดความพร้อมในการเข้าช่วยเหลือประชาชนไว้ที่ ๒๔ ชั่วโมงหรือไม่เกิน ๔๘ ชั่วโมง ในการลำเลียงวัสดุ อุปกรณ์หรือสิ่งของเพื่อเข้าช่วยเหลือ ซึ่งโดยศักยภาพของกองทัพนั้นมีข้อได้เปรียบกว่าหน่วยงานอื่นคือ ด้านประสิทธิภาพของกำลังพล แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อต่อยเรื่องงบประมาณที่สามารถจัดเรือท้องแบนให้ทันต่อความต้องการได้เพียง ๔: ๑ โดยที่ทางกองทัพเรือสามารถผลิตเรือท้องแบนได้เพียง ๕ ลำต่อวัน เพราะยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ประเภทนี้

(๒) การที่ประเทศไทยมีระยะชายฝั่งทะเลทางภาคใต้ที่ยาวไกลทั้ง ๒ ฝั่ง ซึ่งคณะกรรมการได้ตระหนักถึงขีดความสามารถทางภารกิจการกู้ภัยของกองทัพเรือว่าอาจมีความล่าช้า ซึ่งความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์ของกองทัพที่มีอยู่ได้มาปรับใช้ในการกู้ภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทางกองทัพมีอยู่ที่อำเภอทับละมุ จังหวัดพังงาและจังหวัดสงขลานั้น มีความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์และความพร้อมทางด้านกำลังพลมากน้อยเพียงใดนั้น

ผู้แทนจากกองทัพเรือกล่าวชี้แจงว่าภารกิจด้านการกู้ชีพทางทะเลนั้น ทางกองทัพมีศูนย์บรรเทาสาธารณภัยที่ ๑ ๒ และ ๓ ซึ่งครอบคลุมทั้งทางฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามัน หากว่ามีเหตุการณ์เรืออับปางหรืออุบัติเหตุเร่งด่วน ก็สามารถเข้าทำการช่วยเหลือได้ภายใน ๒๔ ชั่วโมง และภารกิจอีกประการหนึ่งของกองทัพเรือ คือการป้องกันแท่นขุดเจาะเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ซึ่งความชำนาญการพิเศษของกองทัพเรือ คือสามารถดำเนินการบินตรวจน่านน้ำทางทะเลในเวลากลางคืน ซึ่งขณะนี้ความต้องการด้านยุทธโศปกรณ์ชั้นกลางของกองทัพคือเครื่องบิน CL๔๑๕

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) แนวทางการป้องกันภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น คือศักยภาพด้านการพยากรณ์เหตุการณ์ภัยพิบัติและการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น เพื่อความสามารถในการอพยพประชาชนได้ทันทั่วถึง ทั้งนี้ควรมีการบูรณาการทางเทคโนโลยีต่างประเทศและความรู้ทางวิชาการเข้าด้วยกันเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการลดความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งควรมีการตรากฎหมายเพื่อเป็นข้อบังคับและเสนอต่อนายกรัฐมนตรี และได้มีการยกตัวอย่าง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในต่างประเทศว่าการบัญชาการเพื่อช่วยเหลือและกู้ภัยในบางประเทศจะกระทำโดยนายกรัฐมนตรีของประเทศนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้วพบว่า อัตรากำลังพลรวมทั้งบุคลากรผู้เชี่ยวชาญมีน้อยมากและยังขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างทันทั่วถึง เช่น เรือตรวจการชายฝั่ง จึงมีการเสนอแนวทางตามพระราชดำริในการจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ทางคณะกรรมการได้สนับสนุนให้กองกำลังของเหล่าทัพซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพมากกว่าพลเรือนได้แสดงบทบาทในการเข้าช่วยเหลือ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

ผู้ประสบภัยให้มากขึ้น พร้อมทั้งยกตัวอย่างหน่วยงานที่สำคัญในการกู้ภัยของประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น United States Coast Guard ที่มีความพร้อมด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ

(๒) การบูรณาการทางด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์อากาศที่ทันสมัย รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ได้มีการเสนอแนะให้มีการเชื่อมโยงหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ หน่วย คือ (๑) กรมอุตุนิยมวิทยา (๒) กรมชลประทาน และ (๓) กรมอุทกศาสตร์ ให้ทำงานในหน้าที่ของตนอย่างสอดคล้องกัน ยกตัวอย่างเช่น ขั้นต้นคือ เมื่อมีการรับฟังคำพยากรณ์จากกรมอุตุนิยมวิทยาแล้วว่าน้ำฝนที่ตกนั้น ตกที่ไหนและมีปริมาณเท่าใดก็เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่แล้ว กรมชลประทานต้องมีการเร่งระบายน้ำหรือกั้นน้ำไม่ให้ไหลล้นไปยังพื้นที่ที่ขณะนั้นมีปริมาณน้ำขึ้นสูง เพราะจะทำให้เกิดปัญหาน้ำล้นตลิ่งและเข้ามาท่วมยังบริเวณบ้านเรือนในที่สุด ทั้งนี้ ต้องมีการประสานงานกับกรมอุทกศาสตร์ในการพยากรณ์ น้ำขึ้น น้ำลง ว่าเมื่อน้ำขึ้นเต็มที่มีปริมาณเท่าไร และเกิดเมื่อเวลาเท่าไร เพื่อเร่งระบายน้ำจากพื้นที่นั้นได้รวดเร็วและทันท่วงที

(๓) การตราพระราชบัญญัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีการเพิ่มแผนแม่บทเพื่อการรับมือเมื่อเกิดภัยพิบัติให้ครบถ้วนโดยต้องมีการเตรียมการป้องกัน พร้อมกันนี้ได้มีการเสนอให้ บรรจุขั้นตอนการปฏิบัติก่อนภัยพิบัติ การดำเนินการระหว่างเกิดภัยพิบัติ และการปฏิบัติหลังการเกิดภัยพิบัติขึ้น และได้ยกตัวอย่างถึงประเทศที่พัฒนาแล้ว อย่างเช่นประเทศฮอลแลนด์ ที่มีการจัดการอุทกภัยที่ยอดเยี่ยมที่น้ำจะไม่ไหลเข้าท่วมเมืองหลวงและในประเทศ สหรัฐอเมริกาได้มีการประกาศเตือนภาวะโลกร้อน (Global Warming) เป็นภัยที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จึงควรเน้นให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีการพิจารณากำหนดแผนการรับมือกับภาวะภัยพิบัติหรือโลกร้อน เช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งนี้ให้ทางกองทัพเป็นหน่วยงานในการเข้ารับมือแห่งภัยพิบัตินี้ ในด้านใดด้านหนึ่งเป็นสายลักษณะอักษร เพราะในปัจจุบันการบรรเทาสาธารณภัยควรมีการแก้ปัญหาที่รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ทาง กองทัพควรมีอำนาจในการประกาศพื้นที่ประสบอุทกภัยเพื่อการเบิกจ่ายงบประมาณเพราะ เงินตรองราชการเพื่อเข้าช่วยเหลือประชาชนนั้นมีจำกัด จึงเสนอให้มีการเพิ่มบทบาทของแต่ละเหล่าทัพเพื่อปฏิบัติในภารกิจเหล่านี้กระทำได้อย่างเป็นรูปธรรมและแต่ละเหล่าทัพสามารถเสนองบประมาณได้ พร้อมกันนี้ได้มีการเสนอให้กองบรรเทาสาธารณภัยขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรีแทนกระทรวงมหาดไทย เนื่องจาก ประสิทธิภาพในการประสานงานกับหน่วยงานทั้ง กระทรวง ทบวง กรม ที่สามารถกระทำได้รวดเร็วกว่า

(๔) การนำเสนอเรื่องยุทธโธปกรณ์หลักในการกู้ภัยคือเรือและการจัดซื้ออาหารสด ซึ่ง การเบิกจ่ายงบประมาณก่อนหน้านั้นไม่สามารถกระทำได้ คือปัญหาหลักและการประสานงานเรื่องข้อมูลที่ทางกองทัพไม่สามารถเข้าถึงได้จากหน่วยงานโดยตรง เช่น ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ การประสานงานของกองทัพจะกระทำได้เพียงเข้าข้อมูลทาง Internet เท่านั้น

(๕) การเสนอให้เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณในการดูแลน่านน้ำของประเทศไทยทั้ง ๑,๕๐๐ ไมล์ทะเลให้มากขึ้น ทั้งนี้ หากมีการพิจารณาตัดงบประมาณกองทัพเรือขึ้นในสภา ควรมีการชี้แจงถึงสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องตัดงบประมาณเหล่านั้นด้วย เนื่องจากน่านน้ำทะเลไทยนั้น ได้รวมถึง ชายฝั่งทะเล ๒๔ ไมล์ พื้นที่เศรษฐกิจ ๒๐๐ ไมล์รวมทั้งเขตทะเลหลวงที่รวมถึงเขตน่านน้ำที่เป็นพรมแดนของประเทศ จึงควรเพิ่ม ความมั่นคงทางทะเลโดยกองทัพเรือ เป็นความมั่นคงด้านที่ ๖ ของประเทศ

(๖) ทั้งนี้ กองทัพเรือได้มีการว่าจ้างการต่อเรือหลวงจักรีนฤเบศรเพื่อดูแลน่านน้ำฝั่งอ่าวไทยแล้ว ดังนั้น ต่อไปจึงควรมีการต่อเรือในลักษณะเดียวกันเพื่อดูแลน่านน้ำฝั่งอันดามัน

(๗) การเกิดเหตุภัยพิบัติต่างๆคือ ๑)การเตรียมการก่อนการเกิดภัยพิบัติ คือ การเตรียมอุปกรณ์อาหาร ยา และเวชภัณฑ์ และ ๒) ขั้นตอนหลังจากเกิดเหตุภัยพิบัติเรื่องการสมนาคุณเหรียญรางวัลแต่ผู้กล้าหาญและเสียสละที่เข้าช่วยกู้ภัยพิบัติ และผู้เข้าช่วยราชการทหารว่า มีเงื่อนไขด้านระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่นานเกินไปและไม่สมเหตุผล เนื่องจากข้อกำหนดในการสมนาคุณเหรียญรางวัลคือต้องปฏิบัติหน้าที่ช่วยทางราชการภายในระยะเวลา ๖-๘ เดือนเท่านั้น ซึ่งตามสภาพความเป็นจริงเรื่องภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้น ยังไม่มีเหตุการณ์ภัยพิบัติใดเกิดขึ้นในระยะเวลาอันยาวนานเช่นนั้น

(๘) พระราชบัญญัติป้องกันสาธารณภัย พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้บัญญัติถึงเรื่องการบูรณาการและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้น สมควรให้มีการทบทวนและปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ให้มีความสมบูรณ์และทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น และควรเน้นย้ำถึงแผนงานในการเข้าพื้นที่หลังเกิดเหตุภัยพิบัติ เช่น ถนนชำรุด อาคารบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ทั้งนี้ ควรมีการร่วมมือและประสานงานกันระหว่างภาครัฐและเอกชน เช่น ในเขตอำเภออสทิงพระ ได้มีการจัดส่งนักศึกษาอาชีวศึกษา เข้าทำความสะอาดและทำการปรับสภาพบ้านเรือนโดยแบ่งพื้นที่เพื่อการจัดการออกเป็นส่วนๆ เนื่องจาก อัตรากำลังพลทหารช่างมีจำกัด

(๙) การปฏิบัติงานเมื่อเกิดภัยพิบัติต้องกระทำอย่างทันทั่วทั้งที่ โดยต้องมีการแบ่งงานและจัดสรรให้ครบทุกพื้นที่ เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข ที่ต้องมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นอย่าง NGO (Non Government Organization) คือ รูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลจัดการเรื่องราวและความเป็นอยู่ สิทธิและหน้าที่ของประชาชน เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการผลักดันโครงการต่างๆเพื่อการป้องกันอุทกภัย เช่น การสร้างเขื่อนในภาคเหนือเพื่อป้องกันน้ำป่าไหลทะลักเข้า จังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร และเข้าท่วมในพื้นที่ภาคกลางและเขตกรุงเทพมหานครในที่สุด

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการทำการรวบรวมข้อเสนอแนะของดร.สมิทธ ธรรมสโรช ประธานกรรมการมูลนิธิภัยพิบัติแห่งชาติ ที่นำเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีเพื่อรับทราบและประสานสั่งงานโดยตรงไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กรมบรรเทาและป้องกันสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ในการนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อไป

เรื่องที่ ๖๑

๑. เรื่องพิจารณา กรณีกลุ่มชายฉกรรจ์แต่งกายคล้ายชุดทหารนักรบร้อยคนเข้าไปปิดกั้นลานจอดรถที่สนามบินสุวรรณภูมิโซน ๒ ชั้น ๒ เมื่อวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๓ (การประชุมครั้งที่ ๔๔/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง เจ้ากรมพระธรรมนูญผู้กำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรราชาเทวะ และผู้อำนวยการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๓. ประเด็นพิจารณา

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ สถานีตำรวจภูธรราชาเทวะได้รับแจ้งเหตุว่ามีการปิดการจราจรไม่ให้เข้าลานจอดรถที่สนามบินสุวรรณภูมิ โซน ๒ ชั้น ๑ จากการตรวจสอบพบว่า มีความขัดแย้งกันตั้งแต่ตีสองเป็นต้นมา โดยกลุ่มที่มีความขัดแย้งนั้นทำหน้าที่เป็นหน่วยรักษาความปลอดภัยของ บริษัท ปาร์คคิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด ทำให้เจ้าหน้าที่ที่เก็บเงินในตู้ไม่ทำงาน ส่งผลให้ผู้ใช้บริการไม่นำรถเข้าไปในพื้นที่จอดรถท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย จึงแก้ไขโดยวิธีติดตามเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน และเปิดทางเข้า-ออก ให้รถยนต์สามารถเข้าออกได้ จนกระทั่งเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ได้นำกำลังสืบสวนนอกเครื่องแบบของจังหวัดสมุทรปราการ และสถานีตำรวจราชาเทวะ รวมทั้งชุดปฏิบัติการพิเศษของตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการนำกำลังเข้าเคลียร์พื้นที่ตรวจสอบพบผู้ต้องสงสัยเป็นชายฉกรรจ์ ๓๐ คน ซึ่งสถานะขณะนั้นกลุ่มผู้ต้องสงสัยแสดงตนเป็นชุดรักษาความปลอดภัยของ บริษัท ปาร์คคิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงตรวจสอบผู้ต้องสงสัยทุกรายพบว่า บางรายมีคดีหมายจับค้างเก่าข้อรถประมาทชนผู้อื่นจนถึงแก่ความตายที่สถานีตำรวจภูธรเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ๑ ราย และตรวจพบอุปกรณ์สำหรับบังแดดและรถยนต์ ๑ ราย พร้อมแท็กซีที่จารกรรมจากสถานีตำรวจนครบาลบางพลัด โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ถ่ายรูปและเก็บประวัติไว้เป็นหลักฐานทุกคน ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มผู้ต้องสงสัยจะมีอาชีพขับรถแท็กซี่อยู่บริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยได้รับค่าจ้างจาก บริษัท ปาร์คคิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด ในอัตราค่าจ้างวันละ ๑,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจยังตรวจไม่พบว่าเป็นบุคคลในเครื่องแบบหรือเป็นทหารแต่อย่างใด ซึ่งจะต้องขยายวงการสืบสวนสอบสวนต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ตำรวจพื้นที่รับผิดชอบขอยืนยันต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่าจะบังคับใช้กฎหมายทั้งกฎหมายอาญาและพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดำเนินคดีกับกลุ่มชายฉกรรจ์ผู้ต้องสงสัยทั้งหมดถ้าหากพบว่าผู้กระทำความผิดจริง โดยเฉพาะผู้ต้องสงสัยที่กระทำความผิดจากภาพที่ปรากฏจากกล้องวงจรปิด ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินคดีจนถึงที่สุด รวมถึงจะสืบสวนติดตามไปจนถึงตัวผู้บงการที่แท้จริงหากพยานหลักฐานมีพร้อมครบถ้วนสมบูรณ์

กลุ่มผู้ต้องสงสัยทั้ง ๓๐ คน ได้ตรวจสอบดูแล้วไม่พบว่าผู้ใดประกอบอาชีพทหาร ส่วนใหญ่จะรับจ้างขับรถแท็กซี่และจักรยานยนต์รับจ้าง ส่วนเรื่องการพบอาวุธนั้นผู้มาชี้แจงกล่าวว่าไม่พบอาวุธแต่อย่างใด จะพบเพียงแต่ระเบิดเด็กเล่นที่ทำด้วยยาง ส่วนภาพที่ปรากฏว่ามีการวิ่งไล่กลุ่มชายฉกรรจ์นั้น ข้อเท็จจริงคือเจ้าหน้าที่ตำรวจวิ่งไล่ นายประสิทธิ์ ทองดี ผู้ต้องหาที่ถูกค้นพบกุญแจมือสำหรับการจารกรรมและเมื่อถูกขักคำถามจึงเกิดความตกใจกลัวและวิ่งหนีการจับกุม สำหรับเรื่องข้อกฎหมายสำหรับดำเนินคดีนั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่า ณ วันเกิดเหตุ ชายฉกรรจ์ทั้งหมดได้ยื่นแยกเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๒-๓ คน บางคนก็นอนในรถแท็กซี่บางคนนั่งตามบันได ซึ่งบริเวณ ลานจอดรถมีพื้นที่กว้างขวางมาก ภาพที่ออกมาจึงเหมือนกับกลุ่มชายฉกรรจ์จะยืนเป็นกลุ่ม ๆ และไม่ได้กระทำการใด ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้เชิญมาสอบปากคำและปล่อยตัวไป

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

อย่างไรก็ดี เหตุดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นจากความขัดแย้งภายในของบริษัท ปาร์คกิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด ที่ได้รับสัมปทานการบริหารจัดการอาคาร และลานจอดรถของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยความขัดแย้งของบริษัท ปาร์คกิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด จะแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม จากหุ้นส่วนจำนวน ๓ หุ้นส่วน และกรณีชายแต่งกายชุดดำผู้ชี้แจงกล่าวว่า ไม่ขอยืนยันเป็นคนในเครื่องแบบหรือไม่ เพียงแต่เห็นว่าเป็นบุคคลแต่งกายในชุดสีดำเข้ามาปิดล้อมลานจอดรถยนต์ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มที่ขัดแย้งภายในบริษัท ซึ่งไม่ได้เกิดเหตุการณ์ปะทะกันหรือใช้กำลังแต่อย่างใด

ประเด็นเรื่องการมีอาวุธของกลุ่มชายฉกรรจ์แต่งกายชุดดำนั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่า เท่าที่สังเกตเห็นไม่มีการพกอาวุธแต่อย่างใด มีแต่การยืนอารักขาเพื่อดูการจัดเก็บเงินตามป้อมเก็บเงินต่างๆ

ส่วนเรื่องการปิดล้อมตามที่เป็นข่าวนั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่าอาจเป็นเหตุเข้าใจผิดเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้เก็บเงินอาจเห็นถึงความขัดแย้งเกิดขึ้น จึงออกมาออกตัวเป็นเหตุให้มีมีคนจ่ายบัตร ทำให้ผู้ใช้บริการบางคนเป็นกังวลว่าไม่มีบัตรเข้าจอดรถเวลาออกจะไม่ได้ จึงยืนยันว่าไม่ได้มีการปิดล้อมจากกลุ่มชายฉกรรจ์ดังที่เป็นข่าว

ทั้งนี้ เดิมบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) โดยมติคณะกรรมการได้มีการอนุมัติเปิดประมูลให้มีการบริหารจัดการลานจอดรถยนต์ในพื้นที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งบริษัท สแตนดาร์ดพรอมพ์ จำกัด และบริษัท วิดีบเบิลยูโอเอ็น จำกัด เป็นผู้ที่ให้ข้อเสนอค่าตอบแทนสูงสุด จึงได้รับการคัดเลือกให้บริหารจัดการลานจอดรถยนต์ โดย TOR กำหนดไว้ว่า ผู้ที่มาเสนอค่าตอบแทนสามารถเป็นบริษัทที่ร่วมกิจการงานได้ และภายหลังจากได้รับการประมูลก็สามารถจดทะเบียนบริษัทใหม่ได้ ซึ่งก็คือ บริษัท ปาร์คกิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด โดยมีผู้เป็นกรรมการบริษัท ๓ คน และหลังจากได้รับการคัดเลือกจากการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยแล้ว บริษัทร่วมทั้งสองบริษัทจึงเริ่มดำเนินการบริหารจัดการลานจอดรถยนต์ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ และบริหารงานได้ ๑ เดือน การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยจึงทำสัญญาและบริษัทร่วมได้เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ปาร์คกิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓

หลังจากนั้น บริษัท ปาร์คกิง แมนเนจเม้นท์ จำกัด ได้บริหารจัดการลานจอดรถยนต์เรื่อยมา แต่ไม่ได้ชำระเงินค่าตอบแทนให้แก่การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยจนถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งตามระเบียบของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยจะต้องทวงหนี้ ๓ ครั้ง แต่บริษัทยังเพิกเฉยไม่ได้ชำระเงิน ดังนั้นการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย จึงดำเนินการหักจากเงินประกันสัญญาตามที่ระบุไว้ในสัญญาที่ทำไว้ต่อกันย้อนหลังคือตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม โดยเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายน บริษัทยังไม่ได้ชำระเงินอีก ปัจจุบันการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยจึงทำหนังสือบอกเลิกสัญญากับบริษัทไว้แล้ว

สำหรับความผิดของบุคคลที่แต่งกายคล้ายชุดทหาร จะมีความผิดตามมาตรา ๖ ทวิ ของพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ. ๒๔๗๗ บัญญัติว่า ผู้ใดแต่งกายโดยใช้เครื่องแบบเครื่องแต่งกายทหารตามพระราชบัญญัตินี้หรือคล้ายเครื่องแบบทหารที่ทหารยังคงใช้ในราชการอยู่ ขณะนำความดูหมิ่นเกลียดชังหรือความเสื่อมเสียมาสู่ราชการทหาร ขณะทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นทหารก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับ ๒๐๐ บาท ถ้าหากการกระทำนั้น กระทำในเขตที่ประกาศกฏอัยการศึก หรือในเวลาสงครามหรือในเวลาที่บ้านเมืองมีเหตุฉุกเฉินหรือเพื่อกระทำความผิดอาญาผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก ๑ ปีถึง ๑๐ ปี

และหากเป็นข้าราชการทหารเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปิดกั้นลานจอดรถที่สนามบินสุวรรณภูมิ ถือว่าเป็นการประพฤติไม่เหมาะสมตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติวินัยทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ ต้องรับการลงทัณฑ์ตามวินัย และสภาทนายความได้มีมติให้หัวหน้าส่วนราชการทนายความ และผู้บัญชาการเหล่าทัพควดชื่นความประพฤติของกำลังพลในสังกัดมิให้กระทำผิดกฎหมาย และประพฤติงานเป็นผู้มีอิทธิพลหรือเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลหากพบผู้กระทำความผิดต้องดำเนินคดีทางกฎหมายอย่างเด็ดขาด

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเป็นกังวลว่า ภาพพจน์ของประเทศไทยโดยเฉพาะสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิที่ปรากฏว่ามีเหตุการณ์ดังกล่าวนี้เกิดขึ้น ในสายตาของชาวต่างชาติจึงมองประเทศไทยในแง่ไม่ดี ถ้าหากฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่ตั้งข้อหาหนักสำหรับเหตุการณ์ที่ทำลายภาพพจน์ของประเทศไทย เหตุการณ์นี้ โดยอาจใช้กฎหมายอัยยี่ช่องโจรหรือพระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาดำเนินคดีกับกลุ่มคนผู้ต้องสงสัยเหล่านี้

(๒) คณะกรรมการขอให้กระทรวงกลาโหมกวัดขันเรื่องระเบียบวินัยทหารมิให้ใช้เวลาราชการไปรับงานที่ผิดวินัยทหาร ซึ่งคงต้องอาศัยการดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ยิ่งถ้าทราบว่ากำลังพลหน่วยงานไหนเกี่ยวข้องกับเรื่องผิดวินัยทหารในลักษณะดังกล่าว ยิ่งต้องตั้งคณะกรรมการเข้ามาสอบสวนให้ทราบข้อเท็จจริงโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อต้องการปกป้องเกียรติภูมิของทหารหาญของชาติ

(๓) คณะกรรมการขอให้หน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ ที่ยังคงประกาศใช้พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ โดยเฉพาะในกรณีเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ว่าผู้อยู่เบื้องหลังจะเป็นบุคคลในเครื่องแบบก็ตาม ทั้งนี้ จะต้องจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดให้จงได้

เรื่องที่ ๖๒

๑. **เรื่องพิจารณา** กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ นำกำลังเข้าจับกุม กองกำลังนักรบแดง รวมจำนวน ๑๑ คน ซึ่งหลบหนีจากค่ายนักรบแดงมาอยู่ที่ดอยคู่ฟ้ารีสอร์ต

(การประชุมครั้งที่ ๔๔/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๕ และผู้จัดการดอยคู่ฟ้ารีสอร์ต

๓. ประเด็นพิจารณา

สืบเนื่องจากได้รับแจ้งจากพลเมืองดี ว่ามีกลุ่มชายฉกรรจ์ ซึ่งไม่ใช่คนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มาพักอาศัยอยู่ที่ดอยคู่ฟ้ารีสอร์ต โดยไม่ทราบวัตถุประสงค์ เป็นเวลากว่า ๑ เดือนแล้ว เป็นเหตุให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ นำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนของสถานีตำรวจภูธรแม่อนเข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุพบชายฉกรรจ์จำนวน ๑๑ คน อยู่ภายในรีสอร์ตดังกล่าว ซึ่งเป็นคนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เพียง ๑ คน อีก ๑๐ คน เป็นคนในพื้นที่อื่น ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดลพบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดกรุงเทพมหานคร จากการตรวจสอบพื้นที่พบวารีสอร์ตดังกล่าวไม่มีสถานที่ฝึกกองกำลัง และอาวุธแต่อย่างใด เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้แต่เพียงเชิญตัวกลุ่มชายฉกรรจ์ทั้ง ๑๑ คน มาสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ไม่ใช่กรณีการใช้กำลังเข้าจับกุมตามที่ปรากฏเป็นข่าว ซึ่งกลุ่มชายฉกรรจ์ดังกล่าวได้ขอใช้สิทธิคุ้มครองพยาน เนื่องจากคำให้การอาจจะเป็นผลร้ายต่อกลุ่มชายฉกรรจ์เหล่านั้นได้ และในขณะนี้ฝ่ายตำรวจได้ให้สิทธิคุ้มครองพยานแก่กลุ่มชายฉกรรจ์ทั้ง ๑๑ คน ตามที่ร้องขอไม่ได้มีการควบคุมตัวชายทั้ง ๑๑ คนไว้

ส่วนสาเหตุของการมาพักอาศัยของกลุ่มชายฉกรรจ์ดังกล่าว เนื่องจากเป็นเรื่องของความมั่นคงของประเทศซึ่งไม่สามารถเปิดเผยได้ ผู้แทนของสถานีตำรวจภูธรภาค ๕ จึงขอไม่เปิดเผยข้อมูลต่อที่ประชุม สำหรับการประสานตรวจสอบในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน หรือแม้กระทั่งจังหวัดราชบุรีซึ่งเคยได้รับแจ้งว่ามีการฝึกกองกำลังของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ผลการตรวจสอบได้รับแจ้งว่าไม่มีการฝึกกองกำลังในพื้นที่ที่ได้กล่าวมาแล้วแต่อย่างใด

ทั้งนี้ ดอยคู่ฟ้ารีสอร์ต ไม่ได้เป็นรีสอร์ตแต่เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งเป็นหมู่บ้านในโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งการเข้าไปตรวจสอบพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ใช่การบุกเข้าไปจับกุมกลุ่มชายฉกรรจ์ตามที่ปรากฏเป็นข่าว แต่เป็นการประสานขอความร่วมมือในการขอเข้าไปตรวจสอบค้นในพื้นที่ ซึ่งดอยคู่ฟ้ารีสอร์ตมิได้ขัดข้อง แต่เมื่อปรากฏเป็นข่าวว่ามีกำลังนักรบแดงมาอาศัยอยู่ที่ดอยคู่ฟ้ารีสอร์ต ส่งผลให้ปัจจุบันหมู่บ้านได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก จึงขอให้สื่อมวลชนได้ยุติการทำข่าวที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่หมู่บ้านอีกต่อไป

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ดอยคู่ฟ้ารีสอร์ต ส่งผลกระทบต่อชุมชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากข้อมูลตามที่ปรากฏเป็นข่าวไม่เป็นความจริง เพราะดอยคู่ฟ้ารีสอร์ตเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนที่ดำเนินงานด้านการเกษตรเช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ หรือการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ เป็นต้น ประกอบกับกลุ่มคนที่เข้ามาพักอาศัยจะเป็นลักษณะของแรงงานก่อสร้างไม่ได้มีอาวุธ หรือทำการฝึกกองกำลังแต่อย่างใด

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าแม้การเข้าไปตรวจสอบโดยคู่มือฟัรส์ออร์ทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะไม่พบอาวุธหรือการฝึกกองกำลังแต่อย่างใด แต่จากคำให้การของกลุ่มชายฉกรรจ์ดังกล่าวพบว่าสาเหตุการเข้ามาฝึกส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น ย่อมสันนิษฐานได้ว่ากลุ่มชายฉกรรจ์ทั้ง ๑๑ คน ต้องมีพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่ปกติธรรมดาเหมือนกับผู้มาพักอาศัยอื่น

(๒) คณะกรรมการเห็นว่าปัจจุบันได้มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจสอบในพื้นที่โดยคู่มือฟัรส์ออร์ทจากหลายแหล่งข่าวจนก่อให้เกิดความสับสนขึ้นในสังคม และหากเรื่องดังกล่าวข้างต้นเป็นเรื่องของความมั่นคงของประเทศทุกฝ่ายต้องมีจุดยุติการแถลงข่าวเพียงแห่งเดียว ซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานที่สมควรจะแถลงข่าวต้องเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศเท่านั้น

เรื่องที่ ๖๓

๑. เรื่องพิจารณา กรณีเกิดเหตุระเบิดที่อาคารสมานเมตตาแมนชั่น เลขที่ ๒๖๙/๔๐ ถนนบางบัวทอง ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ (การประชุมครั้งที่ ๔๔/๒ และครั้งที่ ๔๕/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๓. ประเด็นพิจารณา

เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา มีเหตุระเบิดเกิดขึ้นที่อาคารสมานเมตตาแมนชั่น ถนนบางกรวย - ไทยน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สถานที่เกิดเหตุเป็นอาคาร ๕ ชั้น และเกิดระเบิดที่ห้องพักหมายเลข ๒๐๒ ซึ่งเป็นห้องริมสุดของชั้น ๒ แรงระเบิดทำให้อาคารทั้งหลังทรุดตัวลง และผนังที่ติดต่อแต่ละห้องพังรอบด้านส่งผลให้ผนังห้องริมสุดพังออกไปด้านนอก ซึ่งติดกับอาคารแฟลปลา โดยเหตุการณ์ครั้งนี้มีผู้เสียชีวิต ๔ คน เท่าที่ตรวจสอบในเบื้องต้นน่าจะเชื่อว่าหนึ่งในนั้นเป็นนายสมัย วงษ์สุวรรณ เพราะก่อนวันเกิดเหตุ ได้มาเช่าห้องพักหมายเลข ๒๐๒ ของอาคารสมานเมตตาแมนชั่น เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ และจากการสอบปากคำจากแม่บ้านประจำอาคารให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า นายสมัย วงษ์สุวรรณ มาพร้อมกับชายหญิงคู่หนึ่ง แสดงความประสงค์ขอเปิดเช่าห้องพักร่วมกัน ๑ ห้อง แต่ส่วนใหญ่จะเป็น นายสมัย วงษ์สุวรรณ เข้าพักแต่เพียงผู้เดียว และปรากฏว่าในวันที่เกิดเหตุ เวลาประมาณ ๑๕.๒๒ นาฬิกา นั้น ชายหญิงที่มาด้วยกันได้เข้า-ออก บริเวณห้องพักหมายเลข ๒๐๒ และหลังจากนั้นก็เกิดเหตุระเบิดเกิดขึ้นในเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา ดังนั้น ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจคงต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนอีกหลายประเด็นต่อไป

สำหรับประเด็นความเชื่อมโยงกับกลุ่มคนเสื้อแดงหรือกลุ่มผู้อยู่ฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลนั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบได้อย่างชัดเจน แต่จากการสืบทราบพบว่า นายสมัย วงษ์สุวรรณ มีประวัติการถูกดำเนินคดีในข้อหาพยายามฆ่าและการใช้ระเบิด ซึ่งคืออยู่ระหว่างการสืบสวนสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และนายสมัย วงษ์สุวรรณ อยู่ระหว่างการหลบหนีคดีดังกล่าว

ส่วนประเด็นมีรถกระบะป้ายทะเบียนจังหวัดนราธิวาส และมีผู้หญิงปิดใบหน้าแบบชาวมุสลิมจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ นั้น ผู้มาชี้แจงกล่าวว่าจากการสอบปากคำแม่บ้านประจำอาคารและบุคคลบริเวณที่เกิดเหตุมีข้อมูลว่า ชายหญิงที่มาพักกับ นายสมัย วงษ์สุวรรณ ผู้ตาย ใช้รถกระบะยี่ห้อโตโยต้า รุ่นไฮลักซ์วีโก้ สีบอร์น-ทอง ทะเบียนจังหวัดนราธิวาสแต่ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนรถยนต์ ทั้งนี้ ยังไม่มีการยืนยันว่าเป็นทะเบียนจริงหรือทะเบียนปลอม สำหรับชายหญิงชาวมุสลิมเป็นการยืนยันจากคำให้การของลูกสาวเจ้าของแมนชั่นที่เกิดเหตุระเบิดว่า ในวันแรกที่มาลงทะเบียนและ เช่าห้องพัก หญิงคู่ดังกล่าวมาในชุดชาวมุสลิม แต่ในวันที่เกิดเหตุช่วงบ่ายพบเพียงผู้ชายไม่พบผู้หญิง

สำหรับขั้นตอนการตรวจพิสูจน์หลักฐาน เริ่มจากการให้เจ้าหน้าที่เก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD - Explosive Ordnance Disposal) เข้าไปสำรวจสถานที่เกิดเหตุก่อน หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานจังหวัดนนทบุรีและเจ้าหน้าที่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานกลางเข้าไปตรวจสอบ โดยเริ่มตรวจสอบตั้งแต่บริเวณรอบ ๆ สถานที่เกิดเหตุ และภายในตัวอาคารตามลำดับ ซึ่งบริเวณภายในอาคารจะเป็นการตรวจสอบแบบคร่าว ๆ เนื่องจากไม่มั่นใจว่าตัวอาคารจะพังลงมาหรือไม่ จุดประสงค์หลักของการตรวจสอบคือ มีคราบของสารระเบิดอะไร มีลายนิ้วมือใครในที่เกิดเหตุ หรือมีดีเอ็นเอในที่เกิดเหตุหรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบได้พบ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

สภาพที่เกิดเหตุพบศพแรกอยู่ข้างอาคารทาวเฮ้าส์สภาพศพมีบาดแผลทั่วไป ซึ่งแพทย์ของสถาบันนิติเวช ยืนยันในภายหลังการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นบาดแผลจากแรงอัดของระเบิดในระยะใกล้ และต่อมาเวลาประมาณ ๒๑.๐๐ นาฬิกา พบอีก ๒ ศพอยู่บนอาคารชั้น ๒ สภาพศพ มีบาดแผลจากแรงอัดของระเบิดเช่นกันแต่เป็น แรงอัดในระยะไกล กับอีก ๑ แขนข้างซ้าย พบบริเวณแพปลา เมื่อสรุปผลการตรวจพิสูจน์หลักฐานในวัน แรกแล้ว เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานจึงรวบรวมศพทั้ง ๓ ศพ และ ๑ แขนข้างซ้าย ส่งไปยัง สถาบันนิติเวชเพื่อตรวจพิสูจน์ ส่วนวัตถุพยานสามารถเก็บรวบรวมได้ประมาณ ๑๗ รายการใหญ่ ๆ อาทิ ครอบสารระเบิด ลายนิ้วมือ ดีเอ็นเอ และถังน้ำยาดับเพลิงที่เกิดการระเบิด ตลอดจนหลักฐานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องทั้งหมด

ในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานจึงเข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ เพิ่มเติม พบถังดับเพลิงภายในบรรจุเม็ดสารเคมีประเภทยูเรีย จำนวน ๓ ถัง ซึ่งเม็ดสารเคมีที่พบมีลักษณะ ไม่เหมือนกับสารเคมีที่ใช้ประกอบระเบิดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และแคลลอนน้ำมันกระเด็นมาตก บริเวณสวนด้านหลังอาคาร นอกจากนั้นภายในห้อง ๒๐๒ ซึ่งเชื่อว่าเป็นศูนย์กลางของการเกิดเหตุระเบิด ยังพบอาวุธสงคราม ได้แก่ ปืนเล็กกลเอเค ๔๗ และกระสุนปืนอีกจำนวนหนึ่งด้วย

สำหรับสภาพความเสียหายของตัวอาคารพบว่าผนังอาคารตั้งแต่ห้อง ๒๐๒ ไล่ไปจนถึงห้อง ๒๑๐ ซึ่งเป็นห้องพักที่อยู่ในแถบหลังของอาคารพังเสียหายทั้งหมด และพื้นอาคารตั้งแต่ชั้น ๓ ถึงชั้น ๔ ถล่มลงมาอง ทับกันอยู่บริเวณชั้น ๑ ได้ห้อง ๒๐๒ สูงประมาณ ๑ เมตร โดยเจ้าหน้าที่เชื่อว่าต้องมีวัตถุพยานอีกหลายอย่าง รวมทั้งชิ้นส่วนของผู้เสียชีวิตอยู่ใต้เศษวัสดุดังกล่าว ซึ่งหลังจากเรือซากวัสดุที่กองทับนั้นพบศพผู้เสียชีวิตอีก ๑ ศพ โทรศัพท์มือถือ กระเป๋าตังค์ และกระสุนปืนอีกจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานได้ รวบรวมศพ และหลักฐานที่พบเพิ่มเติมทั้งหมดส่งไปตรวจพิสูจน์ที่สถาบันนิติเวชเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจยังคงต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกต่อไป

เกี่ยวกับประเด็นข้อซักถามของคณะกรรมการที่ว่าเหตุระเบิดที่เกิดขึ้นเป็นการระเบิดครั้งแรกเพียง ครั้งเดียวหรือเป็นการระเบิดต่อเนื่องนั้น ผู้ชี้แจงให้ข้อมูลว่าเป็นการระเบิดครั้งแรกเพียงครั้งเดียว ส่วน ประเด็นว่าหากมีการต่อวงจรระเบิดสำเร็จและนำไปใช้ก่อเหตุที่อื่นอานุภาพของระเบิดจะรุนแรงกว่านี้หรือไม่ นั้น เนื่องจากสำนักงานพิสูจน์หลักฐานกลางไม่ใช่หน่วยงานที่เชี่ยวชาญทางด้านวัตถุระเบิดแต่จากการหารือ ร่วมกับเจ้าหน้าที่เก็บกู้วัตถุระเบิดหรือ EOD และผลการตรวจพิสูจน์สารระเบิดไม่พบดินระเบิดแรงสูง ดังนั้น จึงสันนิษฐานได้ว่าเป็นการต่อวงจรที่ผิดพลาดแล้วเกิดการระเบิดขึ้นมาก่อนเท่านั้น และหากพิจารณาจาก หลักฐานต่าง ๆ ที่พบ อาทิเช่น ถังใส่เม็ดสารเคมี ผงวงจร หรือแบตเตอรี่ต่าง ๆ ในที่เกิดเหตุ สามารถอนุมาน ได้ว่าอานุภาพของระเบิดที่ต่อวงจรสำเร็จน่าจะเทียบเท่าเหตุระเบิดที่เกิดขึ้นบริเวณโรงเรียนพณิชยการสันติ ราษฎร์ ห้างเดอะมอลล์สาขางามวงศ์วาน กระทรวงสาธารณสุข และบริเวณสนามม้านางเลิ้ง เนื่องจาก อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบวัตถุระเบิดที่พบในที่เกิดเหตุมีลักษณะคล้ายกัน ส่วนผู้ก่อเหตุจะเกี่ยวข้องหรือเป็นกลุ่ม เดียวกันหรือไม่ต้องพิสูจน์หลักฐานลายนิ้วมือเพิ่มเติม

ส่วนกรณีว่าในที่เกิดเหตุพบชิ้นส่วนเซฟตี้สวิสต์หรือไม่นั้น ผู้ชี้แจงให้ข้อมูลว่าเนื่องจากชิ้นส่วนที่พบ ในที่เกิดเหตุมีหลายชิ้นส่วน ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์ แต่หากพิจารณาจากสภาพศพเห็นว่า ผู้เสียชีวิตน่าจะกำลังดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับอุปกรณ์ประกอบวัตถุระเบิดอยู่แต่ยังไม่สำเร็จ ดังนั้น การประกอบวัตถุระเบิดจึงยังไม่แน่ว่าจะมีเซฟตี้สวิสต์เพราะส่วนใหญ่ เซฟตี้สวิสต์จะมีอยู่ในระเบิดที่ประกอบ เสร็จแล้วเท่านั้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) เนื่องจากข่าวที่ออกมามีประเด็นที่เชื่อมโยงกับกลุ่มคนเสื้อแดงหรือกลุ่มฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาล ซึ่งถ้าในวันเกิดเหตุหากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ตรวจสอบที่เกิดเหตุไม่รัดกุมในเรื่องของการรักษาสถานที่เกิดเหตุ จะส่งผลให้พยานหลักฐานในที่เกิดเหตุผิดหรือบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง เพราะว่า ที่เกิดเหตุนอกจากมีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจากหลายหน่วยงานแล้ว ยังมีทั้งสื่อมวลชนและบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องทั่วไป ดังนั้น จึงขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าของคดีดังกล่าวรักษาสถานที่เกิดเหตุอย่างเข้มงวด และพิสูจน์ข้อมูลพยานหลักฐานให้ชัดเจนก่อน เพื่อป้องกันการผิดพลาดของรูปคดีและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

(๒) สาเหตุการระเบิดที่สมานเมตตาแมนชั่นว่าหากเป็นการระเบิดที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดในการต่อวงจรระเบิดจริง ผู้ที่เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจึงไม่น่าที่จะเป็นคนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประกอบวัตถุระเบิด เนื่องจากผู้ที่เชี่ยวชาญในด้านการประกอบวัตถุระเบิดจะต้องมีวิธีการรักษาความปลอดภัยให้กับตัวเองด้วยการมีเซฟตี้สวิสต์เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบระเบิดอยู่ด้วย และสวิสต์ดังกล่าวอาจจะกดให้ระเบิดจากสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งโดยไม่ใช่ฝีมือของผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุก็ได้ ดังนั้น จึงขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกันโดยไม่ด่วนสรุปว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นฝีมือของกลุ่มบุคคลใดหากยังไม่มีพยานหลักฐานที่ชัดเจนแน่นอน

(๓) กรณีที่สารเคมีที่ใช้ในการประกอบระเบิดที่สมานเมตตาแมนชั่นกับสารเคมีที่ใช้ประกอบระเบิดเพื่อก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะไม่เหมือนกันนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่ควรที่จะตัดประเด็นความเกี่ยวข้องกันกับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ออกไปโดยสิ้นเชิง เนื่องจากวิวัฒนาการในการใช้สารเคมีประกอบวัตถุระเบิดอาจพัฒนาไปจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตามไม่ทัน ดังนั้น จึงขอให้ข้อสังเกตแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องว่าเหตุการณ์เชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตอาจจะต้องนำมาเป็นแนวคิดในการสืบสวนสอบสวนคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันด้วย

(๔) คณะกรรมการขอให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานกลางได้ไปตรวจสอบข้อมูลซีดีซีซีซึ่งมีข้อความระบุอยู่บนแผ่นซีดีว่ารัฐไทยใหม่ รวมทั้งภาพจากกล้อง CCTV ของสมานเมตตาแมนชั่นที่จับภาพของนายสมัย วงศ์สุวรรณ ที่คาดว่าเป็นผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ และนายกษิติฐ ธนรัชต์ ที่เป็นผู้ต้องสงสัยว่าก่อเหตุระเบิด กำลังยกกล่องบางอย่างเข้าไปในสมานเมตตาแมนชั่น ตลอดจนข้อมูลการโอนเงินจากเลขานุการประจำคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร เข้าบัญชีของนายนายกษิติฐ ธนรัชต์ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวอย่างละเอียดรอบคอบอีกครั้ง เนื่องจากข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับบางส่วน เช่น แผ่นซีดีที่ระบุว่ารัฐไทยใหม่ เป็นเพียงแผ่นซีดีเปล่าเท่านั้น ส่วนภาพจากกล้อง CCTV ดังกล่าวก็ยังไม่มีความชัดเจนใด ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยภาพรวมอย่างแท้จริง

(๕) คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับสตรีคลุมศีรษะที่ปรากฏอยู่ในกล้องวงจรปิดของสมานเมตตาแมนชั่นว่าก่อนหน้าที่จะมีเหตุระเบิดชาวบ้านแถวนั้นยืนยันว่าสตรีคนนั้นไม่เคยคลุมศีรษะมาก่อน แต่เมื่อมีเหตุการณ์ระเบิดที่สมานเมตตาแมนชั่น สตรีผู้นี้กลับคลุมศีรษะเพื่อให้สำนักข่าวของต่างประเทศถ่ายภาพ ดังนั้นจึงขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้สืบสวนหาสาเหตุที่แท้จริงว่าเหตุใดสตรีผู้นี้จึงต้องมีพฤติกรรมดังกล่าว และเหตุการณ์ดังกล่าวนี้สามารถเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในพื้นที่ภาคใต้หรือไม่

(๖) เหตุการณ์ระเบิดที่สมานเมตตาแมนชั่นน่าจะเป็นวัตถุระเบิดแรงต่ำ (Low explosive) เนื่องจากว่าวัตถุระเบิดดังกล่าวจะสามารถระเบิดได้เองโดยไม่ต้องมีกระบวนการจุดระเบิด และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประกอบวัตถุระเบิดมักจะไม่นำวัตถุระเบิดประเภทนี้ เนื่องจากเป็นระเบิดที่ค่อนข้างอันตรายสามารถระเบิดได้เองเมื่อมีการผสม หรือใช้วัสดุในการประกอบผิดวิธี

เรื่องที่ ๖๔

๑. เรื่องพิจารณา ความคืบหน้าโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข. ๑๙/ก หรือเครื่องบินเอฟ ๑๖ ระยะที่ ๓ ของกองทัพอากาศ (การประชุมครั้งที่ ๔๕/๒ และครั้งที่ ๔๖/๒) และโครงการซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการบินและอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่ในเครื่องบินรบ F-16 A/B จำนวน ๓ ช่วงๆละ๖ ลำ ของกองทัพอากาศ รวมทั้งพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าเหตุการณ์เครื่องบินรบ F-16 ADF ตกที่จังหวัดชัยภูมิเนื่องจากอุบัติเหตุการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ (การประชุมครั้งที่ ๕๕/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง ผู้บัญชาการทหารอากาศ

๓. ประเด็นพิจารณา

๑) ความคืบหน้าโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข. ๑๙/ก หรือเครื่องบินเอฟ ๑๖ ระยะที่ ๓ ของกองทัพอากาศ

เครื่องบินบข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 ของกองทัพอากาศมีประจำการทั้งสิ้นจำนวน ๓ ผุ่บิน ซึ่งแต่ละผุ่บินมีอายุการใช้งานตั้งแต่ ๑๕ - ๒๐ ปี ทั้งสิ้น เป็นเหตุให้กองทัพอากาศมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาาระบบต่าง ๆ ของเครื่องบินให้ทันสมัย เนื่องจากหากเปรียบเทียบกับผุ่บินของประเทศเพื่อนบ้านแล้วถือว่าเทคโนโลยีการบินทางทหารของไทยยังด้อยกว่าอยู่มาก ดังนั้น กองทัพอากาศจึงมีโครงการปรับปรุงขีดความสามารถของเครื่องบินบข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 ทั้งหมดจำนวน ๑๘ ลำ ตามโปรแกรม Mid-Life Upgrade (MLU) ซึ่งโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบินบข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 ของกองทัพอากาศเคยได้ดำเนินการมาแล้ว ๒ ระยะ โดยเป็นการปรับปรุงเฉพาะตัวโครงสร้างของเครื่องบินหรือที่เรียกว่า FALCON UP/FALCON STAR เท่านั้น แต่ในส่วนของเทคโนโลยีระบบเรดาร์ หรือซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ภายในเครื่องบินยังมิได้มีการปรับปรุงโดยเฉพาะการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ หรือที่เรียกว่า Technical Data Link ซึ่งกองทัพอากาศได้นำประเด็นการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของเครื่องบินที่ดำเนินการร่วมกับกองทัพอากาศในปัจจุบันมาเป็นข้อเสนอในการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน F-16 กับประเทศสหรัฐอเมริกาตามโปรแกรม Mid-Life Upgrade (MLU) ด้วย ดังนั้น โดยภาพรวมของการเสนอเพื่อขออนุมัติโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบินบข.๑๙/ก หรือ F-16 ในระยะที่ ๓ กับกระทรวงกลาโหมของประเทศไทยถือว่าได้ดำเนินการมาเกือบจะครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

สำหรับประเด็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวถือว่าไม่มีปัญหา หรืออุปสรรคใด ที่เป็นปัญหาใหญ่ คงมีเพียงปัญหาเล็กน้อยในเรื่องของการเสนอความต้องการบางอย่างของกองทัพอากาศไทย ที่เมื่อแจ้งความประสงค์ไปยังกระทรวงกลาโหมของประเทศไทยแล้ว อาจจะติดขัดในส่วนของการขออนุมัติบางประการ หรือแม้กระทั่งบางครั้งสิ่งที่กองทัพอากาศไทยประสงค์อาจจะต้องมีขั้นตอนของการขออนุมัติ จากรัฐบาลของประเทศไทยก่อน ซึ่งโดยภาพรวมแล้วนับว่าได้รับความร่วมมือจากกระทรวงกลาโหมของประเทศไทยเป็นอย่างดี

ส่วนสาเหตุที่กระทรวงกลาโหมของประเทศไทยไม่แน่ใจในความต้องการดำเนินโครงการดังกล่าวของกองทัพอากาศไทยที่ผ่านมา นั้น เนื่องจากการประชุมเพื่อเสนอแผนงานโครงการขออนุมัติ Upgrade เครื่องบิน F-16 ของกองทัพอากาศในแต่ละครั้งไม่สามารถให้คำตอบกับประเทศสหรัฐอเมริกาได้ว่า จะได้รับงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเมื่อใด และในวงเงินงบประมาณจำนวนเท่าไร

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

แต่เมื่อปัจจุบันกองทัพอากาศได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อดำเนินการตามโครงการดังกล่าว จำนวน ๖,๙๐๐ ล้านบาทผูกพันงบประมาณ ๓ ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณปี ๒๕๕๔ เป็นต้นไป กระทรวงกลาโหมของประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้ยืนยันที่จะดำเนินการปรับปรุงขีดความสามารถของเครื่องบิน F-16 ให้กับกองทัพอากาศไทยก่อนจำนวน ๖ ลำ ซึ่งเป็นจำนวนต่ำสุดที่จะดำเนินการได้ โดยกองทัพอากาศของประเทศสหรัฐอเมริกาจะดำเนินการปรับปรุงขีดความสามารถของเครื่องบินดังกล่าวตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่กองทัพอากาศไทยเสนอขอใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการติดตั้งทุกประการ ไม่ว่าจะระบบเรดาร์ป้องกันตนเองที่ทันสมัยที่สุดในปัจจุบัน หรือระบบต่อสู้อากาศยานสมัยใหม่ต่างๆ เป็นต้น

สำหรับประเด็นความสามารถในการใช้งานของเครื่องบินบข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 จำนวน ๓ ผุ่บินในปัจจุบันนั้น ผู้แทนของกองทัพอากาศชี้แจงว่าเครื่องบินบข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 ทั้ง ๓ ผุ่บินของกองทัพอากาศสามารถใช้การได้ทั้งหมด เพียงแต่ว่าบางส่วนอาจจะยังอยู่ในวงรอบของการซ่อมบำรุง ซึ่งอาจมีระยะเวลาในการรอการเปลี่ยนอะไหล่ หรือซ่อมแซมชิ้นส่วนบางอย่างเท่านั้น

ส่วนกรณีการกำหนดชั่วโมงบินต่อลำ/ปี เพื่อรักษาความพร้อมรบของเครื่องบินนั้น กองทัพอากาศกำหนดตามมาตรฐานขั้นต่ำของประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากหากกำหนดชั่วโมงบินตามมาตรฐานสูงสุดจะส่งผลกระทบต่อจำนวนนักบิน และที่สำคัญส่งผลกระทบต่องบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ดังนั้น เมื่อกองทัพอากาศมีงบประมาณในการดำเนินการที่ค่อนข้างจำกัด การพิจารณาเลือกเครื่องบินที่จะเข้าทำการ Upgrade จะคัดเลือกจากเครื่องบินที่คงเหลือจำนวนชั่วโมงบินมากที่สุดเข้าทำการ Upgrade และหากพิจารณาตามมาตรฐานขั้นต่ำของชั่วโมงบินต่อลำ/ปีของประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดไว้จำนวน ๒๐๐ ถึง ๓๐๐ ชั่วโมง/ลำ/ปี ถือว่าเป็นมาตรฐานที่สามารถรักษาความพร้อมรบของเครื่องบินได้ นอกจากนี้เมื่อเครื่องบินบข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 ของกองทัพอากาศไทยได้ผ่านการ Upgrade ตามโครงการนี้แล้วจะสามารถใช้งานต่อไปได้อีกประมาณ ๒๐ ปี โดยเฉพาะในส่วนของการปรับปรุงระบบเรดาร์ตามโครงการดังกล่าวเป็นการเสนอติดตั้งระบบเรดาร์ที่มีความทันสมัยและดีที่สุด ในปัจจุบัน ซึ่งนับว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากด้วยสถานะเศรษฐกิจในขณะนี้ทำให้กองทัพอากาศของประเทศสหรัฐอเมริกาเองยังต้องชะลอโครงการจัดหาเครื่องบิน F-22 หรือเครื่องบิน F-35 มาทดแทนเครื่องบิน F-16 ของกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา โดยเปลี่ยนมาดำเนินการตามโครงการปรับปรุงขีดความสามารถของเครื่องบิน F-16 เหมือนกับกองทัพอากาศไทย

สำหรับประเด็นข้อซักถามว่าเหตุใดกองทัพอากาศไม่ Upgrade เครื่องบิน F-18 มาประจำการในกองทัพนั้น ผู้แทนของกองทัพอากาศชี้แจงว่า เนื่องจากเครื่องบิน F-18 มีราคาและระบบการส่งกำลังบำรุงที่ค่อนข้างสูง เมื่อจัดซื้อมาแล้วไม่มีงบประมาณในการบำรุงรักษาก็จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ กับกองทัพ ประกอบกับกองทัพอากาศไม่มีความจำเป็นที่จะต้องหาเครื่องบินที่สามารถลงจอดบนเรือได้เหมือนกับกองทัพเรือ ดังนั้น หากเครื่องบินที่ประจำการอยู่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ติดตั้งกับเครื่องบินที่ทันสมัยเหมือนกับเครื่องบิน F-16 ที่จะทำการ Upgrade นี้กองทัพอากาศก็ถือว่าเพียงพอแล้วสำหรับการรักษาความพร้อมรบ

ดังนั้น จึงขอสรุปว่ากองทัพอากาศไทยยังคงยืนยันที่จะดำเนินการตามโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข.๑๙/ก หรือเครื่องบิน F-16 ต่อไป โดยไม่มีแนวคิดที่จะนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการดังกล่าวมาจัดซื้อเครื่องบินกริฟเพนเพิ่มเติม เนื่องจากหากสามารถปรับปรุงเครื่องบิน F-16 ได้ครบจำนวนทั้ง ๑๘ ลำ แล้ว ความจำเป็นในการจัดหาเครื่องบินกริฟเพนมาประจำการในกองทัพอากาศก็ลดลงไปด้วย แต่หากจะพิจารณาถึงความต้องการในระยะยาวของกองทัพอากาศ การมีเครื่องบินรบที่ทันสมัย

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

มาประจำการในกองทัพยังคงเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดอยู่เสมอ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและเหมาะสมทางด้านงบประมาณของประเทศด้วย

อนึ่ง เครื่องบิน F-16 รุ่น ๔๐๓ ตาคลี กองบิน ๔ จังหวัดนครสวรรค์ ได้เข้าประจำการเมื่อปี ๒๕๔๓ มีจำนวน ๑๘ เครื่อง และในวันที่เครื่องบิน F-16 ประสบอุบัติเหตุขณะอยู่ในระหว่างภารกิจฝึกบินกลางอากาศ โดยจะบินจากกองบิน ๔ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อไป กองบิน ๔๑ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ ฝูงบิน ซึ่งประกอบด้วยเครื่องบิน จำนวน ๔ ลำ และเมื่อเครื่องบินไปถึงจังหวัดตากปรากฏว่าสภาพอากาศไม่ดี หัวหน้าหมู่จึงสั่งแยกหมู่เป็นหมู่ละ ๒ ลำ ซึ่งเครื่องบิน ๒ ลำแรก ได้เดินทางถึงจังหวัดเชียงใหม่โดยสวัสดิภาพ ส่วนเครื่องบิน ๒ ลำหลัง ได้เกิดอุบัติเหตุ ๑ ลำ เป็นเครื่องบินที่ขับโดยลูกหมู่มีที่นั่งเดียว บินในระยาะความสูง ๑๔,๐๐๐ ฟุต สภาพอากาศไม่ดี ฟ้าปิด และเครื่องบินพลัดหลงจากหัวหน้าหมู่โดยส่วนตัวในฐานะที่เป็นนักบินและมีประสบการณ์คาดว่าอุบัติเหตุครั้งนี้จะเกิดจากการหลงสภาพการบิน คือขณะบินจะไม่ทราบว่าเป็นพื้นอากาศหรือพื้นดิน (Vertigo) หัวหน้าหมู่ได้บินรอบ ๆ เพื่อหาเครื่องบินของลูกหมู่แต่ไม่มีการตอบรับเนื่องจากเป็นระยาะบินที่ ๑๔,๐๐๐ ฟุต ต่อมาจึงได้ทราบว่านักบินประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต

เครื่องบินลำที่ถูกหมู่ขับเป็นเครื่องบินชนิดที่นั่งเดียว ซึ่งหากเป็นกรณีที่นักบินเกิดการหลงสภาพซึ่งทางการแพทย์จะเรียกว่า Spatial Disorientation คือนักบินจะไม่ทราบว่าเป็นพื้นอากาศหรือพื้นดิน โดยเฉพาะเครื่องบินที่นั่งเดียวจะต่างกับเครื่องบินที่มีสองที่นั่ง ที่นักบินอีกคนคอยให้ช่วยเหลือได้หากเกิดการหลงสภาพการบิน นักบินต้องควบคุมตัวเองและจะต้องนำตัวเองออกจากเครื่องให้เร็วที่สุด เพราะช่วงเวลาของการเกิดอุบัติเหตุจะเป็นช่วงเวลาสั้นมากจนทำให้ไม่สามารถนำตัวเองออกจากเครื่องบินได้เนื่องจากเครื่องบินจะใช้เวลาเพียง ๑๓ วินาทีเท่านั้นก็จะถึงพื้นดิน เพราะบินด้วยความเร็ว ๘๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ ๔๕๐ ไมล์ต่อชั่วโมง

สำหรับนักบินที่เสียชีวิตมีประสบการณ์การบินมาแล้วประมาณ ๗๐๐ ชั่วโมง โดยฝึกบินจากโรงเรียนฝึกการบิน จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมง ฝึกกับเครื่องบิน F-16 จำนวน ๔๕๐ ชั่วโมง เครื่องบิน L39 จำนวน ๑๐๐ ชั่วโมง ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานนิตยทหารอากาศ ได้เข้าไปตรวจสอบเพื่อหาสาเหตุการตกของเครื่องบินดังกล่าว ซึ่งคงต้องรอผลการตรวจสอบจากกองทัพอากาศว่าการเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้เกิดจากสาเหตุใด

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การเสนอของงบประมาณเพื่อปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน F-16 ของกองทัพอากาศคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการเสนอของงบประมาณที่สมเหตุสมผลเป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์คือมีเหตุผลรองรับที่ชัดเจน ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลจะต้องพิจารณาให้ความสำคัญ แต่หากกองทัพอากาศเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณไปหลายครั้งแล้ว ยังไม่ได้รับการจัดสรรตามที่ร้องขอ คณะกรรมการพร้อมที่จะให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านการติดต่อประสานงานและเจรจากับรัฐบาลให้ เนื่องจากก่อนจะสิ้นปีงบประมาณจะมีเงินเหลือจ่ายจากกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ หรือที่เรียกเป็นภาษาพูดว่าเงินล้างท่อนั้น สามารถนำมาเป็นเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายตามโครงการสำคัญ ๆ ของกองทัพอากาศได้อยู่แล้ว

(๒) คณะกรรมการเป็นกังวลเกี่ยวกับจรวดต่อสู้อากาศยานที่ติดตั้งกับเครื่องบินกริฟเพน หรือเครื่องบิน F-16 ที่จะกำลัง Upgrade ตามโปรแกรม Mid-Life Upgrade (MLU) นั้น ควรจะเป็นขีปนาวุธอากาศสู่อากาศก้าวหน้า พิสัยกลางเอไอเอ็ม-๑๒๐ หรือแอมแรม เนื่องจากไม่มีขีปนาวุธอากาศสู่อากาศใดในปัจจุบันที่มีศักยภาพเท่ากับแอมแรม ประกอบกับกองทัพอากาศต้องเป็นกองทัพที่มีความทันสมัย

มากกว่ากองทัพอื่น ๆ ดังนั้น เมื่อมีโครงการจะจัดหาหรือปรับปรุงอากาศยานใดมาประจำการต้องหาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับอากาศยานนั้น ๆ ด้วย จึงจะเป็นผลดีกับกองทัพในอนาคตมากที่สุด

(๓) ประเด็นการจัดซื้อหรือจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพไม่ว่าจะเป็นของกองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ คณะกรรมการเห็นว่าไม่ควรจะต้องเป็นความลับต่อประชาชนผู้ซึ่งเป็นเจ้าของประเทศอีกต่อไป ดังนั้น จึงขอให้กองทัพได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหายุทโธปกรณ์ต่าง ๆ แก่สาธารณชน ตลอดจนให้ความรู้กับประชาชนว่าสิ่งที่กองทัพจัดซื้อจัดหามาจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ เพื่อที่ประชาชนจะได้รับรู้และเข้าใจในภารกิจของกองทัพมากยิ่งขึ้น

(๔) คณะกรรมการเห็นว่ากองทัพอากาศควรจะมีกำลังรบที่กะทัดรัดแต่พร้อมรบในทุกสถานการณ์ และควรจะมียุทธโธปกรณ์ที่สามารถปฏิบัติภารกิจร่วมกับกองทัพเรือได้ด้วย เนื่องจากในอนาคตอันใกล้นี้คณะกรรมการจะจัดคณะเข้าไปเจรจากับหน่วยงานของต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ปราบเรือดำน้ำแบบขอล่า ดังนั้น หากกองทัพอากาศมีปัญหาติดขัดในเรื่องของการเจรจาเกี่ยวกับการจัดหายุทธโธปกรณ์ประเภทใด สามารถส่งรายละเอียดมายังคณะกรรมการ เพื่อที่คณะกรรมการจะได้ช่วยเหลือสนับสนุนในการติดต่อเจรจาด้วยอีกทางหนึ่ง

(๕) กองทัพอากาศ โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชา ควรให้ความสนใจในการฝึกบินของนักบินและควรมีการเยี่ยมในฝูงบิน และควรมีการตรวจสภาพของเครื่องบิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก

(๖) กรณีการเกิดอุบัติเหตุที่จะทำให้เครื่องบินตกได้นั้นมีเงื่อนไขมาจาก ๑) สภาพอากาศ ๒) สภาพของเครื่องบิน และ ๓) การตัดสินใจของนักบิน

(๗) กองทัพอากาศ ควรให้การเยียวยาและสิทธิประโยชน์กับนักบินที่เสียชีวิตและครอบครัวของผู้เสียชีวิต เนื่องจากการเสียชีวิตขณะปฏิบัติภารกิจเพื่อประเทศชาติ ซึ่งเรื่องดังกล่าวควรมีการหารือกับสำนักงานงบประมาณต่อไป

(๘) มาตรฐานการฝึกบินของประเทศไทย หากเป็นเครื่องบินรบจะใช้เวลาฝึกประมาณ ๑๗๐ ชั่วโมงต่อคนต่อปี ซึ่งมาตรฐานสากลจะต้องใช้เวลาฝึกประมาณ ๒๐๐ ชั่วโมงต่อคนต่อปี

(๙) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับในการของงบประมาณของกระทรวงกลาโหมที่ผ่านมาถูกตัดงบประมาณไป ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของทุกรายการ ว่าเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ซึ่งคณะกรรมการได้แสดงความเห็น สรุปได้ ดังนี้ ๑) กองทัพบกมีนโยบายลดกำลังพลให้เล็กลง เพื่อต้องการให้มีประสิทธิภาพ แต่ไม่ได้มีการวางแผนเกี่ยวกับการลดบุคลากร หรือลดภารกิจบางอย่าง และการลดงบประมาณลง ๑๐ เปอร์เซ็นต์นั้น เห็นว่า ไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจจะไปกระทบเกี่ยวกับเรื่องของการฝึก ซึ่งแนวทางแก้ไขคงต้องให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละเหล่าทัพเป็นผู้บริหารจัดการงบประมาณโดยกำหนดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในแต่ละภารกิจ ๒) กระทรวงกลาโหมควรมีแผนในการจัดทำงบประมาณระยะยาว เช่น แผนการพัฒนายุทธศาสตร์ ๑๐ ปีว่าจะพัฒนากองทัพไปในทิศทางใด เนื่องจากวิธีการจัดทำงบประมาณเดิมของกระทรวงกลาโหมใช้วิธีประมาณการจากปีที่ผ่านมาซึ่งน่าจะล้าสมัยไปแล้ว ดังนั้นควรทำแผนที่ชัดเจนและควรทำเป็นโครงการเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ทราบและรู้ถึงรายละเอียดและในการมาชี้แจงกับกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะได้ไม่ถูกตัดงบประมาณ และ ๓) งบประมาณของกระทรวงกลาโหม ไม่ควรตัดงบประมาณเกี่ยวกับ งบประมาณในการจัดซื้ออะไหล่ งบประมาณในการซ่อมบำรุง งบประมาณในการฝึก และงบประมาณเกี่ยวกับการปฏิบัติการ

๒) โครงการซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการบินและอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่ในเครื่องบินรบ F-16 A/B จำนวน ๓ ช่วง ๆ ละ ๖ ลำ ของกองทัพอากาศ รวมถึงความคืบหน้าเหตุการณ์เครื่องบินรบ F-16 ADF ตกที่จังหวัดชัยภูมิเนื่องจากอุบัติเหตุการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑

ขณะนี้กองทัพอากาศกำลังอยู่ในระหว่างการสืบสวนและสอบสวนหาสาเหตุที่เครื่องบินรบ F-16 ADF ตก ว่ามีสาเหตุและความผิดปกติมาจากประเด็นใด โดยทำการตรวจสอบจากระบบสัญญาณติดตามเครื่องบิน ทั้งนี้ ความคืบหน้าของรายงานการสอบสวนในเบื้องต้นระบุว่า อุปกรณ์และสมรรถภาพของเครื่องบินรบ F-16 ADF ก่อนการขึ้นฝึกซ้อมบินนั้น อยู่ในสภาพเรียบร้อย ปลอดภัยและมีความพร้อมเพียงพอต่อการขึ้นบินด้านนักบินทั้งสองที่ขับเครื่องบินมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญสูงในการขับเครื่องบินรบ F-16 ADF รวมทั้งก่อนทำการขึ้นบิน นักบินจะทำการศึกษาเส้นทางการบินและมีการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นบินเป็นที่เรียบร้อย ด้วยเหตุนี้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงไม่น่าจะมีสาเหตุมาจากอุปกรณ์และสมรรถภาพของเครื่องบิน หรือตัวนักบินแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ทางกองทัพอากาศได้สันนิษฐานว่า สาเหตุที่เครื่องบินรบ F-16 ADF ตกอาจเป็นเพราะเครื่องบินเกิดการเฉี่ยวชนกันระหว่างการฝึกซ้อมบิน เนื่องจากการฝึกซ้อมบินในช่วงระยะท้ายๆของการฝึก เครื่องบินจะบินด้วยความเร็วสูงและบินโฉบกันไปมา

ประเด็นข้อสอบถามของคณะกรรมการ

(๑) ตามหลักการนิรภัยทั่วโลกนั้น อุบัติเหตุเครื่องบินตกส่วนใหญ่เกิดจากความผิดของนักบิน (Pilot Error) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือสภาพอากาศและเหตุสุดวิสัยที่แทรกเข้ามาตามลำดับ จึงประสงค์ที่จะทราบว่า นักบินที่ขับเครื่องบินรบ F-16 ADF มีขีดความสามารถและประสบการณ์มากน้อยเพียงไร รวมถึงมีชั่วโมงการบินและระยะเวลาการฝึกซ้อมบินเพียงพอหรือไม่ นั้น ผู้แทนจากกองทัพอากาศได้กล่าวชี้แจงว่า นักบินที่ขับเครื่องบินรบ F-16 ADF ในครั้งนี้ คือนาวอากาศตรี ฤกษ์ สุวจันทร์และเรืออากาศเอก ชัชชานนท์ พรหมเดช ซึ่งทั้งสองมีประสบการณ์และความชำนาญสูงในการขับเครื่องบินประเภทนี้ โดยนาวาอากาศตรี ฤกษ์ สุวจันทร์ มีชั่วโมงบิน ประมาณ ๑,๐๐๐ ชั่วโมงบิน และเรืออากาศเอก ชัชชานนท์ พรหมเดช มีชั่วโมงบิน ประมาณ ๖๐๐ ชั่วโมงบิน ซึ่งตามมาตรฐานสากล นักบินที่มีจำนวนชั่วโมงบินเกินกว่า ๓๐๐ ชั่วโมงบิน จะได้รับการยอมรับว่ามีประสบการณ์และความชำนาญที่สูงระดับหนึ่งแล้ว

ส่วนของการฝึกซ้อมในภาคบังคับนั้น นักบินของกองทัพอากาศต้องทำการฝึกซ้อมบินอย่างน้อยเป็นระยะเวลาประมาณ ๑๐ ชั่วโมงต่อเดือน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของประเทศสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม ความชำนาญของนักบินนั้นแปรผันตามระยะเวลาการฝึกบิน ดังนั้น ถ้าต้องการให้นักบินมีความชำนาญมากยิ่งขึ้นต้องให้นักบินมีระยะเวลาการฝึกซ้อมบินมากขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้ การฝึกซ้อมบินต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันกองทัพอากาศขาดแคลนงบประมาณในส่วนนี้ จึงส่งผลกระทบต่อกองทัพอากาศให้ไม่สามารถจัดการฝึกซ้อมบินได้บ่อยครั้ง

(๒) เครื่องบินรบ F-16 ADF มีการทำประกันภัยไว้หรือไม่ และถ้ามีการทำประกันไว้จะได้รับการชดเชยค่าซ่อมแซมเป็นจำนวนเท่าใด นั้น ผู้แทนจากกองทัพอากาศ ได้กล่าวชี้แจงว่า อาวุธยุทธโปกรณ์โดยส่วนใหญ่ไม่มีการทำประกันภัย เว้นแต่กรณีการประกันการขนส่งเครื่องบินเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะโดยหลักแล้วอาวุธยุทธโปกรณ์นั้นต้องใช้ในการภารกิจการรบ จึงมีความเสี่ยงในการเกิดและก่อความเสียหายได้โดยง่าย บริษัทประกันภัยส่วนใหญ่จึงไม่นิยมรับทำประกันในส่วนนี้

(๓) การที่เครื่องบินรบ F-16 ADF ทำการฝึกบินในครั้งนี มีเป้าหมายเพื่อออกดันประเทศเพื่อนบ้านใช่หรือไม่ รวมทั้งมีความจำเป็นและเหมาะสมเพียงใด ที่จะทำการฝึกซ้อมบินในขณะที่สถานการณ์บริเวณแนวชายแดนระหว่างประเทศยังมีความขัดแย้งและค่อนข้างอ่อนไหว นั้น ผู้แทนจากกองทัพอากาศ ได้กล่าว

ชี้แจงว่า โดยหลักการแล้ว การฝึกซ้อมบินแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) การฝึกซ้อมบินแบบธรรมดาทั่วไป ซึ่งในกรณีนี้จุดที่ทำการฝึกซ้อมบินมักห่างจากบริเวณแนวชายแดน และ(๒) การฝึกซ้อมบินเพื่อลาดตระเวนตามแนวชายแดน กรณีเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงบริเวณชายแดน เพื่อให้บินมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสำรวจและเก็บข้อมูล โดยการฝึกซ้อมบินลาดตระเวนนี้จะไม่มีการบินก้าวล้ำข้ามเส้นเขตแดนระหว่างประเทศโดยเด็ดขาด ด้วยเหตุนี้ ทางกองทัพอากาศจึงขอยืนยันว่า การฝึกซ้อมบินในครั้งนี้เป็นไปตามหลักการและขั้นตอนของการฝึกบินลาดตระเวนเท่านั้น มิได้มีเป้าหมายมุ่งเน้นกดดันประเทศเพื่อนบ้านแต่อย่างใด

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

(๑) ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณของกองทัพในยุทธการการฝึกซ้อมบินนั้น ควรดำเนินการแก้ไขโดยการกำหนดยกเว้นภาษีน้ำมัน ซึ่งถ้าทางกองทัพสามารถดำเนินการได้จริงในทางปฏิบัติจะสามารถลดค่าใช้จ่ายของกองทัพได้ประมาณครึ่งหนึ่งเลยทีเดียว

(๒) เมื่อเกิดปัญหาบริเวณแนวชายแดน กองทัพควรมีการประเมินสถานการณ์ในเบื้องต้นก่อนว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงระดับใด เป็นสงครามแบบจำกัดเขตหรือเป็นสงครามเต็มรูปแบบหรือไม่ แล้วจึงวิเคราะห์กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในสถานการณ์เช่นว่านั้น โดยพิจารณาตามสัดส่วนแห่งความร้ายแรงของภัยนั้น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้กำลังทางอาวุธเกินสมควรต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

(๓) ปัญหาเรื่องงบประมาณนั้น เป็นปัญหาที่ทางกองทัพควรให้ความสำคัญและเร่งดำเนินการแก้ไข โดยด่วน อนึ่ง คณะกรรมการการทหารควรมีบทบาทในการผลักดันและประสานขออนุมัติงบประมาณจากรัฐบาล โดยการดำเนินการหารือกับทางกองทัพเกี่ยวกับงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ทหารเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. .... เป็นต้น

เรื่องที่ ๒๕

๑. **เรื่องพิจารณา** หลักสูตรการศึกษาของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๔๖/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก

๓. **ประเด็นพิจารณา**

หลักสูตรการศึกษาของกองทัพบก มี ๒ ประเภท คือ หลักสูตรการผลิตและหลักสูตรประจำการ หลักสูตรการผลิต มี ๕ สถานศึกษา คือ ๑)โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๒)วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๓)วิทยาลัยพยาบาลศาสตร์กองทัพบก ๔)โรงเรียนนายสิบทหารบก และ ๕)โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก โดยสถานศึกษาเหล่านี้รับพลเรือนทั่วไปเข้ามาฝึกเพื่อเป็นทหารประจำการ โดยหลักสูตรประจำการ มี ๒ หลักสูตร คือ

๑) หลักสูตรตามแนวทางการรับราชการ สำหรับกำลังพลทุกคน แยกเป็นสายวิทยาการ ๑๖ สาย

๒) หลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ ได้แก่ วิทยาลัยกองทัพบก โรงเรียนข่าว โรงเรียนส่งกำลังบำรุงทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนกิจการพลเรือน และโรงเรียนอื่นๆ

หลักสูตรการศึกษาของกองทัพบก จะมีการปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ ๕ ปี เพื่อขออนุมัติจากกรมยุทธศึกษาทหารบก เพื่อให้เป็นแนวทางที่ทันสมัย ปัจจุบันกองทัพบกมีหลักสูตร สงครามข่าวสาร หรือที่เรียกว่า หลักสูตร IO (Information Operation) ซึ่งเป็นที่นิยมในขณะนี้ โดยหลักสูตร IO ของกองทัพบก จะจัดอบรมให้กับหน่วยงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

นอกจากนี้ กองทัพบก มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่ให้อบรมผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือส่งเอกสารผ่านทางไปรษณีย์ เป็นการศึกษาด้วยตนเองในเบื้องต้นและมาทดสอบความรู้ ทำให้ลดงบประมาณเกี่ยวกับการฝึกอบรมพอสมควร

หลักสูตรการฝึกทหารใหม่กำหนดไว้ว่าให้ทหารหนึ่งคน ได้ฝึกยิงและให้ใช้กระสุนได้ ๒๐๐ นัด ต่อมาในปี ๒๕๔๐ ประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณทำให้ไม่สามารถฝึกยิงตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ จึงได้มาพิจารณาร่วมกันและเห็นว่า ควรได้รับการฝึกยิงคนละ ๑๒๐ นัด ปัจจุบันใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยด้วยอีกระบบการเล็งปืน และการลั่นไกปืน ด้วยการใช้เครื่องช่วยฝึก เช่น กระสุนปืนลูกกรวด การขว้างลูกเหล็ก แทนลูกกระเบิด แต่ก็จะประสบกับปัญหาเพราะไม่ใช่เป็นของจริง ส่วนการใช้ของจริง มักเป็นการทดสอบให้เห็นเป็นตัวอย่าง ปัจจุบันมีการใช้เครื่องเสียงเทียมเพื่อให้ทหารเกิดความคุ้นเคย สำหรับมาตรฐานการฝึกของต่างประเทศ อาทิ ประเทศอเมริกา ได้มีการฝึกขว้างระเบิดจริงทุกคน

จากนั้น ได้ชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรการควบคุมฝูงชน ซึ่งกองทัพบกได้เปิดอบรมมาแล้วหลายรุ่น โดยในเรื่องการฝึกอบรมไม่ประสบปัญหาแต่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการฝึก เนื่องจากที่ผ่านมาในการฝึกอบรมไม่ได้ใช้ของจริง ตัวอย่างเช่น การขว้างลูกกระเบิดที่ใช้การขว้างลูกเหล็กแทน ทำให้เวลาลงสนามจริงไม่เกิดความคุ้นเคยและหากเป็นเหตุการณ์จริงอาจเกิดความตกใจและไม่สามารถคุมสถานการณ์ได้ เป็นต้น

๔. **ข้อซักถามของคณะกรรมการ**

หลักการควบคุมฝูงชนของต่างประเทศกับของประเทศไทย ต่างกันอย่างไร และหลักสูตรของกองทัพบกได้บรรจุหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับวิชากฎหมายทหาร ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของกระทรวงกลาโหม รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และการควบคุมฝูงชน หรือไม่นั้น ผู้ชี้แจงได้

กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องของกรมยุทธการทหารบก และการที่ใช้คำว่า “การควบคุมฝูงชน” แทนคำว่า “การสลายฝูงชน” เนื่องจากหลักสูตรนี้ไม่ได้นำหลักสูตรของต่างประเทศมาใช้กับคนไทยด้วยกัน จึงมีการดัดแปลงให้เข้มงวดน้อยลง และการฝึกของทหารฝึกมาเพื่อรบ สำหรับทหารเกณฑ์ในปัจจุบันหากจบปริญญาตรีและถูกเกณฑ์จะเป็นพลทหารเพียง ๑ ปี แต่หากสมัครเป็นพลทหารจะอยู่เพียง ๖ เดือน ส่วนกฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ได้สอนให้กับพลทหาร แต่สอนให้กับนักเรียนนายสิบกับนายทหารที่จบจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ทหารมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกโดยเฉพาะการฝึกยิงปืน เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการที่จะลงสู่สนามจริง ที่ผ่านมามีการใช้กระสุนปลอม ทำให้ไม่มีความคุ้นเคย ซึ่งหากเกิดเหตุการณ์จริงอาจจะมีการใช้กระสุนจริงยิงออกไปเป็นจำนวนมากเกินความจำเป็น

(๒) การที่กระสุนที่จะนำมาฝึกขาดแคลนเนื่องจากถูกตัดงบประมาณ ทำให้ปัจจุบันทหารได้รับการฝึกยิง ไม่เกิน ๑๕ นัด ส่งผลให้ไม่สามารถไปรบได้เนื่องจากขาดการฝึกฝน ซึ่งทหารควรได้รับการฝึกรบเพราะถ้ามีการฝึกรบน้อยจะทำให้ความสามารถลดลง ดังนั้น กองทัพบกควรมีนโยบายให้หน่วยงานของทหารสั่งซื้ออาวุธที่ผลิตได้เองภายในประเทศ เช่น ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ซึ่งมีความสามารถผลิตอาวุธปืนเอ็ม ๑๖ จำลองที่สามารถลั่นไกได้สำหรับให้ทหารใหม่ใช้ในการฝึก หรือสำหรับใช้ในการสวนสนาม จะทำให้อาวุธปืนเอ็ม ๑๖ ที่มีอยู่สามารถนำมาใช้ในงานหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ชำรุดทรุดโทรม เป็นต้น

(๓) มาตรา ๗๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์สถาบันพระมหากษัตริย์และต้องจัดให้มีกำลังทหารเพื่อป้องกันประเทศ ป้องกันสถาบันพระมหากษัตริย์ และการพัฒนาประเทศ ดังนั้น เมื่อ เกิดอุทกภัยขึ้นและหน่วยงานทหารได้เข้าไปช่วยเหลือทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ

(๔) กรณีทหารที่ลาศึกษาต่อและได้ปริญญามาแล้วไม่ว่าจะเป็นด้าน นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ บัญชี จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้น ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งให้ตรงตามวุฒิที่จบมา ซึ่งกระทรวงกลาโหมควรหาแนวทางแก้ไขให้สามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งได้

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำหนังสือถึงผู้บัญชาการทหารบกเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดหลักสูตรการศึกษาของทหารบก ที่ได้บรรจุเกี่ยวข้องกับการสอนวิชากฎหมายทหาร ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของกระทรวงกลาโหม พระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และการควบคุมฝูงชน

เรื่องที่ ๖๖

๑. เรื่องพิจารณา ปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุ ณ บ้านฝายมอญปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ของหน่วยงานทหาร (การประชุมครั้งที่ ๔๗/๒, ครั้งที่ ๕๔/๒ และครั้งที่ ๕๔/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้บังคับกองพันรบพิเศษ ศูนย์สงครามพิเศษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๒๑ เจ้ากรมยุทธโยธาทหารบก เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา และผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองลำตะคอง

๓. ประเด็นพิจารณา

(๑) ข้อเท็จจริง

เนื่องจากที่ดินที่มีการร้องเรียนดังกล่าวนั้น ฝ่ายทหารได้มีการร้องขอเพื่อใช้ประโยชน์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จำนวนประมาณ ๒๓,๐๐๐ ไร่ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมหมายเลข ๓ เรื่อง บันทึกข้อตกลงการอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๔ ระหว่างกรมประชาสัมพันธ์ (ชื่อในขณะนั้น) และผู้แทนในนามกองทัพบก ซึ่งรองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมกล่าวชี้แจงข้อมูลและรายละเอียดตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ หลักเกณฑ์การออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์(น.ค. ๓) และบันทึกข้อตกลงการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ดังนี้

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มีสาระสำคัญมุ่งหมายเพื่อมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐ ในที่นี้คือ นิคมสร้างตนเองโดยกรมประชาสัมพันธ์รับราษฎรที่มีปัญหาต่าง ๆ ทางด้านสังคม แยกประเภทเป็น ๕ กลุ่ม เช่น กลุ่มที่ราษฎรที่ประสบปัญหาจากผลกระทบด้านการสร้างเขื่อน โดยได้รับมอบที่ดินจากกรมป่าไม้ซึ่งเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม จากนั้นจะมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อประกาศเป็นพื้นที่ให้ราษฎรได้เข้าครอบครองเพื่ออยู่อาศัยและทำกิน หรือในบางพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้กำหนดให้มีการสร้างนิคมสร้างตนเองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขซึ่งเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม หรือในพื้นที่แนวชายแดนด้านอื่น ๆ ของประเทศก็จะมีการกำหนดพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นนิคมเพื่อให้ราษฎรยากจนไม่มีที่ดินทำกินเข้าไปอยู่อาศัยเป็นชุมชนชายแดน เป็นต้น

พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้กำหนดคุณสมบัติของราษฎรที่จะเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองว่า ต้องเป็นคนยากจน มีที่ดินไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ซึ่งราษฎรมีสิทธิได้รับการพิจารณาจากรัฐให้ทำประโยชน์ในที่ดินไม่เกินครอบครัวละ ๕๐ ไร่ และต้องขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินผ่านคณะกรรมการจังหวัดโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกสมาชิก ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ โดยกำหนดให้นักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการแทนผู้ว่าราชการจังหวัด และประกอบด้วยคณะกรรมการที่เป็นนายอำเภอ และหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอที่นิคมสร้างตนเองตั้งอยู่ในพื้นที่ ร่วมกันเป็นคณะกรรมการพิจารณารายการเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง เมื่อราษฎรได้รับการพิจารณาเข้า

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

เป็นสมาชิกนิคมแล้วจะต้องมีการนับอายุการเข้าทำประโยชน์ครบ ๕ ปี บริบูรณ์ จึงจะได้รับสิทธิในการยื่นขอออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์(น.ค. ๓) เพื่อรับรองการทำประโยชน์ เมื่อราษฎรได้รับเอกสาร น.ค. ๓ แล้ว จะนำไปที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินอำเภอเพื่อขอออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน น.ส. ๓ เป็นต้น แต่เอกสาร น.ค. ๓ ที่ได้รับเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินจากสำนักงานที่ดินจะมีข้อความกำกับว่า “ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน ในระยะเวลา ๕ ปี” เจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิของราษฎรยากจนที่ได้รับการจัดสรรที่ดินได้เข้าครอบครองเพื่อทำประโยชน์จนครบ ๑๐ ปี และตกทอดทางมรดกได้ จากนั้น จึงสามารถจำหน่ายจ่ายโอนได้

กรณีที่ดินที่กองทัพบกขอใช้ นั้น ได้มีการขอใช้ที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ จำนวนประมาณ ๓๐๐,๐๐ ไร่ บริเวณที่มีประกาศบังคับใช้พระราชกฤษฎีกานิคมนำตนเองลำตะคอง ขณะนั้นมีการสร้างเขื่อนลำตะคอง กรมป่าไม้จึงนำพื้นที่ที่ทหารขอใช้ เพื่อมารองรับราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมโดยจัดเป็นนิคมสร้างตนเอง แต่ฝ่ายทหารมีภารกิจและความจำเป็นที่จะต้องใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าวจึงมีการใช้ที่ดินต่อเนื่องตลอดมา

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ฝ่ายทหารได้มีการขอใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเพื่อขอใช้เป็นที่พักการรบพิเศษ โดยได้มีการทำบันทึกข้อตกลงการอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองลำตะคอง ระหว่างกรมประชาสัมพันธ์กระทรวงมหาดไทยกับกองทัพบก จำนวนเนื้อที่ ๒๓,๑๒๘ ไร่ จากการสำรวจแนวเขตโดยกองทัพบกพบว่าที่ดินตามจำนวนดังกล่าวมีราษฎรอาศัยอยู่ ๑๖๔ หลังคาเรือน ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์ได้มีการแจ้งกองทัพบกว่าไม่สามารถที่จะอพยพราษฎรจำนวนดังกล่าวออกจากพื้นที่ที่ขอใช้ได้ และกองทัพบกได้รับผลกระทบต่อการกิจการทหารจากราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวหรือไม่ โดยในข้อตกลงปรากฏว่าราษฎรจำนวน ๑๖๔ หลังคาเรือน ไม่มีผลกระทบต่อกิจการทหาร สามารถทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวได้ในสถานะผู้บุกรุก

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ค่ายฝึกการรบพิเศษปากช่อง ได้เสนอกองทัพบกว่า ปัจจุบันพื้นที่ที่ฝ่ายทหารขอใช้เป็นพื้นที่ฝึกการรบพิเศษจำนวน ๒๓,๑๒๘ ไร่ นั้น มีราษฎรเข้าไปอยู่อาศัยจำนวน ๒๖๒ หลังคาเรือน พร้อมทั้งเสนอให้กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการย้ายราษฎรจำนวนดังกล่าวออกนอกพื้นที่กรมประชาสัมพันธ์ได้แจ้งกองทัพบกว่ากรณีที่มีราษฎรเพิ่มขึ้นจากเดิม ๑๖๔ หลังคาเรือน เป็น ๒๖๒ หลังคาเรือน นั้น เป็นภารกิจของกองทัพบกที่จะดำเนินการกับราษฎรที่อยู่ในพื้นที่เนื่องจากทหารได้ขอใช้พื้นที่ดังกล่าวไปแล้ว ต่อมากองทัพบกได้หารือว่าจะทำการเก็บค่าเช่าจากราษฎรทั้ง ๒๖๒ หลังคาเรือน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ซึ่งฝ่ายกฎหมายของกรมประชาสัมพันธ์ในขณะนั้น(กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)ได้แจ้งให้กองทัพบกทราบว่าไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บค่าเช่าได้เนื่องจากกองทัพบกได้ขอใช้พื้นที่เพื่อกิจการทหารซึ่งราษฎรจำนวน ๒๖๒ หลังคาเรือน ก็ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้มีการหารือกรอบระหว่างคณะกรรมการของกองทัพบกซึ่งดูแลรับผิดชอบเรื่องการขอใช้พื้นที่จากส่วนราชการกับกรมประชาสัมพันธ์ เนื่องจากมีราษฎรอาศัยอยู่อย่างกระจายในพื้นที่ ๒๓,๑๒๘ ไร่ ผลการหารือปรากฏว่า การแก้ปัญหาโดยการอพยพราษฎรให้ไปอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งในพื้นที่ ๒๓,๑๒๘ ไร่ นั้น น่าจะเป็นภารกิจของกองทัพบกโดยกรมประชาสัมพันธ์ และไม่สามารถที่จะกันพื้นที่ที่ราษฎรอาศัยอยู่ออกจากพื้นที่ทั้งหมดได้ หากจะมีการคืนพื้นที่ให้กรมประชาสัมพันธ์หรือกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต้องคืนพื้นที่ทั้งหมดโดยไม่สามารถคืนเฉพาะบางส่วนได้ ทำให้การเจรจาต้องยุติลง

ประเด็นการขอออกโฉนดที่ดินของนิคมสร้างตนเอง นั้น มีขั้นตอน กล่าวคือ เมื่อสมาชิกของนิคมสร้างตนเองได้รับเอกสาร น.ค. ๓ แล้ว สามารถนำเอกสารดังกล่าวมายื่นคำขอออกโฉนดได้ สำนักงานที่ดินที่ก็จะจัดเจ้าหน้าที่ไปทำการรังวัด เมื่อทำการรังวัดเสร็จแล้ว สำนักงานที่ดินจะทำหนังสือสอบถามไป

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

ยังนิคมสร้างตนเองว่าเอกสาร น.ค. ๓ มีความถูกต้องหรือไม่ อยู่ในพื้นที่รองรับน้ำหรือไม่ หากเนื้อที่ที่จะขอออกโฉนดมีเนื้อที่มากกว่าที่ระบุไว้ในเอกสาร น.ค. ๓ สำนักงานที่ดินก็จะสอบถามนิคมสร้างตนเองว่าจะขัดข้องหรือไม่ในการขออนุญาตที่ดินดังกล่าว ส่วนกรณีที่เป็นพื้นที่ของทหารนั้น จะมีการสอบถามทางฝ่ายทหารเพื่อให้ฝ่ายทหารนำมาชี้แนวเขต หากฝ่ายทหารไม่ขัดข้อง สำนักงานที่ดินก็จะดำเนินการออกโฉนดให้ กล่าวโดยสรุป สาระสำคัญในการขออนุญาตที่ดินในนิคมสร้างตนเองจะยึดถือเอกสาร น.ค. ๓ การยืนยันความถูกต้องจากนิคมสร้างตนเอง และการคัดค้านจากฝ่ายทหารเป็นหลัก หากเข้าองค์ประกอบหลักดังกล่าวแล้ว สำนักงานที่ดินก็จะดำเนินการขออนุญาตที่ดินได้

ประเด็นเรื่องการขยายเขตของนิคมสร้างตนเองนั้น มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีให้นิคมสร้างตนเองทำการจัดสรรที่ดิน หากมีการจัดการจัดสรรที่ดินเพิ่มเติมจะเป็นอำนาจของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นหน่วยที่ดำเนินการ และหากประสงค์จะมีการจัดสรรที่ดินในส่วนของอำเภอวังน้ำเขียว นั้น จะต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีไป

สำหรับพื้นที่ที่กองทัพบกได้ใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาหลายแปลงด้วยกันประกอบด้วย พื้นที่ตามแนวเขตพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๗๙ และพื้นที่ตามแนวเขตพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งทั้งสองแนวเขตพระราชกฤษฎีการวมพื้นที่ประมาณเกือบสองแสนไร่ โดยหลังจากที่กรมธนารักษ์ได้มอบพื้นที่ให้แก่กองทัพบกไปใช้ประโยชน์แล้ว ทางกองทัพบกจะเป็นผู้ดำเนินการแบ่งสรรปันส่วนที่ดินเองทั้งหมดเพื่อใช้เป็นที่ตั้งของหน่วยงานในสังกัด แต่เนื่องจากต้องสนองรับนโยบายของรัฐบาลในการจัดหาพื้นที่รองรับโครงการนำที่ราชพัสดุมาสนับสนุนการปลูกพืชอาหาร และพืชพลังงานทดแทน กรมธนารักษ์จึงได้ทำข้อตกลงกับกองทัพบกเพื่อขอพื้นที่ใช้ประโยชน์ของกองทัพบกมาเพื่อรองรับโครงการดังกล่าว ส่วนพื้นที่บ้านฝายมอญจำนวน ๗๗๐ ไร่ นั้น กรมธนารักษ์ไม่ได้เข้าไปขอพื้นที่ออกมา เนื่องจากสภาพส่วนใหญ่จะมีราษฎรอาศัยอยู่ จึงยังคงเป็นของกองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ ๒ ใช้ประโยชน์ในพื้นที่นี้อยู่ แต่ทั้งนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงกลาโหมได้ตกลงในหลักการว่าจะขอส่งคืนพื้นที่ ที่กองทัพบกได้ใช้ประโยชน์ในทั้งจังหวัดนครราชสีมาให้แก่กรมธนารักษ์จำนวน ๕๖,๐๐๐ ไร่ ซึ่งรวมทั้งพื้นที่ที่เกิดปัญหานี้ด้วย แต่มีเงื่อนไขคือ กรมธนารักษ์ต้องดำเนินการสำรวจวัดที่ดินร่วมกับกระทรวงกลาโหมเสียก่อนว่าที่ดินแปลงไหนที่กองทัพบกจะขอส่งคืน ดังนั้น กล่าวโดยสรุปว่า ณ วันนี้ ที่ดินทั้งหมดจึงยังคงอยู่ในความดูแลของ

ทั้งนี้ กรณีหมู่บ้านฝายมอญกรมธนารักษ์และกระทรวงกลาโหมยังไม่ได้มีการเข้าไปรังวัดที่ดินแต่อย่างไร เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับคลังแสงแห่งใหม่ซึ่งน่าจะดำเนินการใด ๆ ไม่ได้ ถึงแม้ว่าจะมีราษฎรอาศัยอยู่แล้วก็ตาม ดังนั้น กรมธนารักษ์จึงไม่สามารถจะกันพื้นที่เพื่อออกสัญญาเช่าให้แก่ราษฎรแต่อย่างไร ต้องให้ทหารอนุญาตก่อนกรมธนารักษ์จึงเข้าไปดำเนินการได้

สำหรับพื้นที่ที่เกิดปัญหานี้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ สำรวจพบว่า มีราษฎรอาศัยอยู่จำนวน ๘๐ ครอบครัว แต่ ณ ปัจจุบันได้มีผู้อาศัยขยายออกไปถึงจำนวน ๑๕๐ - ๑๖๐ ครอบครัว กินพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในความดูแลของศูนย์การสุนัขทหาร กรมการสัตว์ทหารบก ซึ่งศูนย์การสุนัขทหารจะดูแลพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมดจำนวน ๑๕,๘๙๖ ไร่ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานทหารอีก ๒ หน่วยคือ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ ๒ และกองพันสุนัขทหาร ซึ่งพื้นที่รวมทั้ง ๓ หน่วยงาน ในสังกัดกรมการสัตว์ทหารบกทั้งหมด จำนวน ๖๙,๘๔๙ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๒๖ หมู่บ้าน และจะเกิดปัญหาในลักษณะเช่นเดียวกันนี้หลายแห่ง ทั้งนี้ กรมการสัตว์ทหารบกได้พยายามชี้แจงให้ทุกฝ่ายทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้พื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมทางทหาร ถึงแม้ว่าจะมีกระแสการบุกรุกพื้นที่ทหารของ

ราษฎรเป็นจำนวนมากก็ตาม ประกอบกับพื้นที่บ้านฝายมอญจำนวน ๗๗๐ ไร่ จะอยู่ ติดกับคลังแสงแห่งใหม่ ซึ่งกองทัพต้องการให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นแนวกันชนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายจากคลังแสงระเบิด เช่นเดียวกับในอดีต รวมทั้งพื้นที่อื่น ๆ อีกจำนวน ๑๑,๐๐๐ ไร่เศษที่ราษฎรกำลังบุกเบิกพื้นที่ดังกล่าวอยู่ ดังนั้น ฝ่ายทหารขอยืนยันว่าไม่ได้มีเจตนาจะข่มขู่หรือขับไล่ ตลอดจนจรรยาบรรณราษฎรเพื่อให้ออกนอกพื้นที่แต่อย่างไร ตรงกันข้ามกลับถูกราษฎรห้ามไม่ให้ทหารเข้าพื้นที่และทำลายป้ายซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการ จึงขอให้หลายฝ่ายเข้าใจและยืนยันว่ากองทัพโดยผู้บัญชาการทหารบกได้มอบหมายให้กรมการสัตว์ทหารบกดูแล ๓ หน่วยงานในพื้นที่ ๖๐,๐๐๐ ไร่ และจะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงต่อไป

กลุ่มราษฎรบ้านฝายมอญ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา นายสมคิด เชิดพรมราช ผู้ใหญ่บ้านฝายมอญ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรว่า ตนเองได้อาศัยที่ดินนี้ทำมาหากินที่บ้านฝายมอญแห่งนี้มานานแล้ว ตามคำบอกเล่าของรุ่นบิดามารดา และรุ่นพี่ได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์มาก่อนแต่ยินยอมให้เวนคืนที่ดินกับทางราชการ จึงปล่อยให้กร้างว่างเปล่าเป็นเหตุให้ต่อมาทหารอ้างว่าเป็นผู้ปลูกพืชสำหรับเลี้ยงสุนัขทหาร หลังจากนั้นได้มีชาวบ้านเข้าไปในพื้นที่และนายสมคิด เชิดพรมราชจึงได้เข้าไปในพื้นที่ด้วยเช่นกันแต่กลับถูกทหารขับไล่ออกมา ในวันเกิดเหตุนายสมคิด เชิดพรมราช ไปเยี่ยมมารดาที่โรงพยาบาลได้มีทหารเข้าไปในพื้นที่และดำเนินการใช้รถไถขับไล่ชาวบ้าน จนชาวบ้านออกมารวมตัวกันจำนวน ๑๐๐ คน ซึ่งฝ่ายทหารมีจำนวนที่เท่ากัน โดยมีนายทหารท่านหนึ่งโทรศัพท์มาหานายสมคิด เชิดพรมราช ประสานงานว่าเกิดเรื่องเดือดร้อนและใช้วาจาไม่สุภาพกับตน และต่อมามีหนังสือจากอำเภอปากช่อง ว่านายสมคิด เชิดพรมราช ผู้ใหญ่บ้านฝายมอญ หมู่ที่ ๑๖ ประพฤติตัวไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง จากนั้นยังเกิดเหตุเช่นเดิมอีกคือมีทหารจำนวน ๑๐๐ คน ใช้รถไถขับไล่ชาวบ้าน และกล่าวหาว่านายสมคิด เชิดพรมราชเป็นผู้นำในการขัดขวางการปฏิบัติงานของบุคคลคนหนึ่งซึ่งทราบภายหลังว่าเป็นบิดาของปลัดอำเภอ ทั้งนี้ นายสมคิด เชิดพรมราช ไม่ได้มีเจตนาจะขัดขวางการทำงานของใครใด ๆ ทั้งสิ้น เพียงแต่ที่ดินผืนนี้ ตนและชาวบ้านได้อาศัยทำมาหากินอยู่มาแต่ก่อนตามที่ได้ให้ข้อมูลไปแล้ว

จากข้อมูลของทั้งฝ่ายทหารและธนากรักษ์พื้นที่ทำให้ได้รับทราบว่าเป็นพื้นที่ที่เป็นหมู่บ้านได้มีการอยู่อาศัยมานานแล้ว และมีบางส่วนได้มีการปลูกสร้างกระท่อมในพื้นที่ว่างเปล่าจำนวนมากซึ่งเป็นการสร้างในระยะเวลาที่ไม่นาน หากพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า กรณีที่ราษฎรบุกเบิกครอบครองที่ดินของรัฐก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สามารถอนุโลมให้เข้าได้ หากมีการเข้าไปบุกเบิกเพื่อครอบครองหลังวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว ห้ามมิให้ทำการเข้า เนื่องจากจะเป็นการสนับสนุนให้ราษฎรบุกเบิกที่ดินของรัฐ และรัฐก็จะเกิดการสูญเสียที่ดินในลักษณะดังกล่าวเรื่อยไป จนไม่มีที่ดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์แก่ราชการ

อนึ่ง จากการที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการนำที่ราชพัสดุให้ประชาชนเช่า นั้น ราษฎรบ้านฝายมอญยินดีที่จะปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แต่ถึงบัดนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้มีการดำเนินการแต่อย่างใดจนกระทั่งเวลาล่วงเลยมานาน จึงเป็นเหตุผลที่ต้องร้องเรียนไปยังนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม ตลอดจนจนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้น การประชุมคณะกรรมการการทหารในวันนี้ราษฎรบ้านฝายมอญจึงขอความเป็นธรรมในเรื่องนี้ด้วย

(๒) แนวทางการแก้ไข

สำหรับเรื่องที่จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จะต้องเป็นเรื่องที่มีปัญหาและมีการกำหนดเค้าโครงการนโยบายเป็นหลัก ส่วนการแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่จะมีคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐระดับจังหวัดทุกจังหวัด แต่จากการตรวจสอบพบว่าไม่มีเรื่องปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรบ้านฝายมอญ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐระดับจังหวัดแต่อย่างไร แสดงว่าระดับจังหวัดยังไม่ได้รับเรื่องดังกล่าวเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหที่ดินทำกินในจังหวัดนครราชสีมา และจากการทราบข้อมูลตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจแผ่นดิน เรื่องแจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน พบว่าชาวบ้านไม่ได้มีการโต้แย้งสิทธิตามมาตรา ๕๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐระดับจังหวัดจะเข้าดำเนินการใด ๆ ไม่ได้

ส่วนปัญหาเรื่องดังกล่าวเมื่อผู้แทนสำนักแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐรับทราบข้อมูลในที่ประชุมคณะกรรมการพบว่า ที่หวงห้ามแห่งนี้ถูกประกาศให้เป็นพื้นที่ตามแนวเขตพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๗๙ ซึ่งนับเวลามาถึงปัจจุบัน ๗๔ ปีแล้ว แต่พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้ถูกยกเลิกตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ยกเลิกพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องกับการออกโฉนดที่ดินทั้งหมดจำนวน ๗ ฉบับ รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ออกตามความในพระราชบัญญัติหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า พ.ศ. ๒๔๗๘ ด้วย แต่ความในมาตรา ๑๐ ของพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ออกตามความในพระราชบัญญัติหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า พ.ศ. ๒๔๗๘ กล่าวไว้ว่า บรรดาที่ดินที่หวงห้ามไว้ตามพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ออกตามความในพระราชบัญญัติหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่า พ.ศ. ๒๔๗๘ และที่ดินหวงห้ามไว้ตามกฎหมายอื่นให้คงเป็นที่หวงห้ามต่อไป ซึ่งเป็นเหมือนบทเฉพาะกาลที่จะเก็บพื้นที่ไว้สถานะต่อมาคือ ที่ดินของทหารเริ่มคลายตัวลงด้วยเหตุที่มีพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาบังคับใช้โดยพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔ กล่าวว่าที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าในอนุ (๑) และ อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกันในอนุ (๒) ไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ ดังนั้น ที่ดินหวงห้ามตรงนี้ที่ทางราชการกันไว้ใช้จึงเป็นที่ราชพัสดุโดยผลของกฎหมาย แต่ถึงกระนั้นจากเหตุผลที่อ้างว่าผู้ใหญ่บ้านฝายมอญอยู่มาถึง ๔๗ ปี หรืออาจมีคนอยู่มาก่อน ต้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิตามกฎหมายของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐที่ได้กำหนดไว้ โดยการแสดงหลักฐานการอยู่มาก่อน ถึงสุดท้ายถ้าหากมีเหตุผลฟังขึ้นว่าอยู่มาก่อนจริงก็ต้องเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑ ต่อ ๕๐,๐๐๐ เพื่อดูว่ามีหลักฐานการอยู่มาก่อนจริงหรือไม่ และถ้าหากกระบวนการพิสูจน์สิทธิปรากฏผลว่าไม่ได้อยู่มาก่อนจริงก็สามารถเพิกถอนโฉนดที่ดินได้ตามความในมาตรา ๖๑ ของประมวลกฎหมายที่ดิน กล่าวโดยสรุปว่า เรื่องปัญหาในพื้นที่ดังกล่าวยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิและยังไม่ได้เข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐระดับจังหวัดแต่อย่างไร ทั้งนี้ ส่วนราชการไม่มีเจตนาจะเอาเปรียบราษฎรในพื้นที่ แต่ราษฎรควรจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบโดยการเช่าที่ราชพัสดุส่วนเรื่องการเงินนายทุนเช่าที่ราชพัสดุจำนวนมากและไปแบ่งขายนั้น เป็นอีกกรณีหนึ่งที่ต้องตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อไป ส่วนเรื่องความปลอดภัยในพื้นที่ใกล้กับคลังแสงอาวุธควรจะต้องระมัดระวังด้วย

อนึ่ง ขั้นตอนการยื่นเอกสารพิสูจน์สิทธิในที่ดินที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน ในกรณีราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดินนั้นก่อนมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ ตามประมวลกฎหมายที่ดินให้ถือว่าราษฎรมีสิทธิในที่ดินที่อยู่อาศัยนั้น แต่ทั้งนี้ตามความในข้อ ๘(๒) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ราษฎรต้องทำการพิสูจน์สิทธิของตนต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) โดยยื่นหลักฐานแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่า มีการอาศัยในพื้นที่ดังกล่าวก่อนมีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙

นอกจากนี้ กรณีของที่ดินทำกินนั้น แม้ราษฎรจะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินภายหลังมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ แล้วก็ตาม แต่ถ้าหน่วยงานราชการมิได้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณดังกล่าว หน่วยงานราชการนั้นสามารถอนุมัติหรือยินยอมให้ราษฎรเข้าไปใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อทำมาหาประโยชน์ได้ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าหน่วยงานราชการต้องมิได้มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว หรือมิได้ใช้ในระหว่างการล้อมรอบแล้วเท่านั้น

ปัจจุบันที่ดินราชพัสดุ ในจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ ๖๓๖,๑๐๖ ไร่ โดยแบ่งเป็นที่ดินที่ใช้ในราชการประมาณ ๖๐๕,๔๗๔ ไร่ และที่ดินที่จัดสรรให้แก่ราษฎรไว้ใช้ประโยชน์ เช่น จัดให้เช่าเพื่ออยู่อาศัย จัดให้เช่าเพื่อทำการเกษตร จัดให้เช่าเพื่อประโยชน์อย่างอื่น เป็นต้น โดยมีจำนวนรวมประมาณ ๓๐,๖๓๑ ไร่ โดยที่ดินที่มีปัญหาอยู่ในบริเวณอำเภอปากช่องซึ่งอยู่ในความครอบครองและดูแลของกองทัพ ส่วนกรมธนารักษ์มีเพียงหน้าที่จำแนกแจกจ่ายที่ดินให้แก่หน่วยงานต่างๆ เท่านั้น

สำหรับขั้นตอนและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในกรณีที่ราษฎรอ้างสิทธิในที่ดินที่อยู่อาศัยหรือที่ดินทำกินก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ ราษฎรจำเป็นต้องมีการพิสูจน์สิทธิในที่ดินนั้น โดยการยื่นและแสดงหลักฐาน อาทิ หนังสือ ส.ค.๑ ระบุปีที่เข้าดำเนินการต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) ของจังหวัดโดยการพิสูจน์สิทธิผ่านการอ่านและตีความจากภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งหากผลการพิสูจน์สิทธิในที่ดิน ปรากฏว่าราษฎรมีสิทธิดีกว่ารัฐ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาดำเนินการออกเอกสารสิทธิจากกรมธนารักษ์ให้ต่อไป แต่หากรัฐมีสิทธิในที่ดินดีกว่าราษฎร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะจัดสรรที่ดินในส่วนที่รัฐยังไม่มีแผนการจะใช้ประโยชน์ให้ โดยอาจให้สิทธิทำกิน สิทธิในการเช่าหรือเช่าซื้อ แล้วแต่กรณีไป แต่อย่างไรก็ดี การพิสูจน์สิทธิดังกล่าวยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การพิสูจน์สิทธิจากภาพถ่ายใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน หรือกรณีมีการโต้แย้งในประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ ราษฎรจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลในการพิสูจน์สิทธิของตน แม้ว่าจะได้รับเอกสารยืนยันสิทธิจากกรมธนารักษ์แล้วก็ตาม

ในการนี้ การพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ ต้องมีพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินแปลงนั้น ซึ่งแสดงว่าได้ครอบครองทำประโยชน์อย่างต่อเนื่องมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ดังนี้ (๑) เอกสารที่ทางราชการทำขึ้นและพิสูจน์ได้ว่าเป็นเอกสารซึ่งลงวันที่ก่อนการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ หรือ (๒) เอกสารที่ทางราชการทำขึ้นและพิสูจน์ได้ว่าเป็นเอกสารซึ่งลงวันที่ภายหลังการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ แต่ต้องก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ (วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๙๗) โดยเอกสารดังกล่าวมีข้อความแสดงว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงนั้นมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ และ(๓) พยานหลักฐานอื่นๆ เช่น หนังสือ ส.ค.๑ หรือพยานบุคคล เป็นต้น ซึ่งเมื่อกรมธนารักษ์พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานนั้นมีส่วนสนับสนุนคำกล่าวอ้างที่ว่ามีการครอบครอง

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาบันราษฎร

ทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ กรมธนารักษ์จะดำเนินการอ่านภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารที่ถ่ายภาพพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังจากเป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งหากปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ในภาพถ่ายทางอากาศ กรมธนารักษ์จึงจะเชื่อตามพยานหลักฐานนั้น

อย่างไรก็ดี กรณีที่ราษฎรไม่มีเอกสารการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดิน แต่ต้องการหลักฐานเพื่อประกันความมั่นคงในที่ดินให้แก่ตน กรมธนารักษ์ได้วางนโยบายบริหารจัดการที่ราชพัสดุ เพื่อให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินราชพัสดุนั้นได้ ภายใต้ชื่อโครงการว่า "รัฐเอื้อราษฎร" โดยจะนำที่ดินราชพัสดุซึ่งเป็นที่ว่างมีได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ หรือที่ดินราชพัสดุที่ราษฎรครอบครองทำประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย มาจัดให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน โดยจัดสาธารณูปโภคพื้นฐานและจัดสภาพชุมชนให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ทั้งนี้ เพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ และเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตด้านที่อยู่อาศัยและทำกิน เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินให้เข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมาย แต่ทั้งนี้ ปัจจุบันที่ราชพัสดุส่วนใหญ่มีการครอบครองแล้วทั้งสิ้น ดังนั้น การจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรจึงจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ให้ส่งคืนหรือขอความยินยอมจากหน่วยงานต้นสังกัดก่อน กรมธนารักษ์จึงมีสิทธิจัดสรรให้แก่ราษฎรได้

ทั้งนี้ ทางกองทัพเห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หน่วยงานต่างๆ ได้เสนอมา และยินดีที่จะปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น เช่น การให้ความอนุเคราะห์ส่งคืนหรือให้ความยินยอมจัดสรรที่ดินแก่ราษฎร เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดี การดำเนินการแก้ไขปัญหาในทุกขั้นตอนจำเป็นต้องได้รับการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องอาศัยความร่วมมือจากชาวบ้านซึ่งอยู่ในพื้นที่ ด้วยเหตุนี้ ทางกองทัพจึงขอความร่วมมือจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อนึ่ง ทางกองทัพเห็นว่า การแก้ไขปัญหาควรกระทำในมิติอื่นๆควบคู่ไปด้วย เช่น การจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อรองรับการขาดแคลนที่อยู่อาศัยของชนยากจน เป็นต้น

อนึ่ง นิคมลำตะคอง ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ที่อยู่ในความครอบครองดูแลประมาณ ๒๘๐,๐๐๐ ไร่เศษ โดยมีพื้นที่ที่รองรับน้ำ (Watershed Area) จำนวน ๓ แปลง ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่เศษ โดยในปี ๒๕๕๕ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีมติให้นำพื้นที่ที่รองรับน้ำ (Watershed Area) ซึ่งมีบุคคลอื่นครอบครองอยู่ มาจัดสรรให้แก่ราษฎรเพื่อถือครองเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ได้มีการกันพื้นที่ในส่วนที่เป็นเขาซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๓๓,๐๐๐ ไร่เศษไว้เป็นพื้นที่ทดแทน อนึ่ง ที่ดินที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจัดสรรให้ นั้น ราษฎรมีสิทธิเพียงใช้ประโยชน์จากพื้นที่นั้นเท่านั้น แต่จะไม่สามารถรับกรรมสิทธิ์ในที่ดินผืนนั้นแต่อย่างใด

(๓) ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา

ปัจจุบันธนารักษ์พื้นที่อยู่ระหว่างการประสานงานกับกองทัพบกเพื่อชี้แนวเขต ส่วนการดำเนินการของธนารักษ์พื้นที่หากมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอก็จะดำเนินการรังวัดได้ในทันที ในกรณีที่ไม่มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอก็จะขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลางซึ่งสำนักบริหารจัดการฐานข้อมูลที่ราชพัสดุจะจัดส่งอัตรากำลังไปช่วย เพื่อให้ที่ดินจำนวน ๕๖,๐๐๐ ไร่ มีความชัดเจน เช่น ในเรื่องของเส้นที่ลงในดิน หรือแผนที่ทางกายภาพที่มีการครอบครองโดยส่วนราชการหรือประชาชน เป็นต้น จากนั้น จะทำการรับมอบจากกองทัพบกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อกรมธนารักษ์จะนำที่ดินมาบริหารจัดการ โดยมีหลักการพิจารณาถึงความเหมาะสมของพื้นที่ว่าส่วนใดจะให้เช่าเพื่อทำกินหรือเป็นที่อยู่อาศัย กรณีหมู่บ้านฝายมอญไม่ได้อยู่ในพื้นที่จำนวน ๕๖,๐๐๐ ไร่ แต่อยู่ในพื้นที่อีกแปลง ได้แก่พื้นที่ นม. ๕๒๑

ประเด็นเรื่องการรับและส่งมอบที่ดิน ธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายที่สามารถลงนามเป็นผู้รับมอบที่ดินคืนได้ และกรณีการตรวจสอบก็สามารถดำเนินการเช่นกัน เนื่องจากมีช่างสำรวจรังวัดในพื้นที่ แต่กรณีที่เป็นพื้นที่แปลงขนาดใหญ่และทางธนารักษ์พื้นที่เห็นว่าไม่มีอัตรากำลังที่เพียงพอในการสำรวจรังวัดก็สามารถขอรับการสนับสนุนอัตรากำลังจากส่วนกลางได้ อย่างไรก็ตาม กรณีการคืนที่ดินของกองทัพบกนั้นเป็นการคืนพื้นที่ภาพรวมของประเทศซึ่งมีขนาดพื้นที่ที่ใหญ่มาก จำนวนประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ และดำเนินการสำรวจรังวัดในพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ต้องใช้อัตรากำลังพลจำนวนมาก เช่น กรณีการสำรวจรังวัดในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ ไร่ ต้องใช้เวลาสำรวจประมาณ ๒ ปี เป็นต้น

ประเด็นข้อกฎหมายในการส่งคืนพื้นที่ในความครอบครองของส่วนราชการ ในอดีตเคยมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดว่า กรณีที่ส่วนราชการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้วมีการบุกรุกพื้นที่ของประชาชน หากส่วนราชการนั้นประสงค์จะส่งที่ดินคืนแก่กรมธนารักษ์จะไม่สามารถส่งคืนได้ จนกว่าส่วนราชการนั้นจะแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินนั้นก่อน ต่อมาได้มีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรี เนื่องจากก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเพราะส่วนราชการที่มีการครอบครองโดยให้ประชาชนบุกรุกพื้นที่นั้นก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยลำพัง จึงมีการเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อรองรับกรณีดังกล่าวว่า ในกรณีที่ส่วนราชการประสงค์จะส่งคืนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินร่วมกับกรมธนารักษ์ ก็สามารถส่งคืนที่ดินแก่กรมธนารักษ์ได้

ประเด็นเรื่องการอนุญาตให้เช่าที่ราชพัสดุ ที่ราชพัสดุมีการสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของราชการ ส่วนราชการที่ครอบครองดังกล่าวไม่มีอำนาจจัดให้เช่าได้ เนื่องจากไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งอำนาจการจัดให้เช่าได้เป็นอำนาจของกรมธนารักษ์ หรือในกรณีที่กรมธนารักษ์ได้มีการมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างๆ สามารถอนุญาตให้เอกชนเช่าได้ก็สามารถกระทำได้ สำหรับกรณีที่ดินอำเภอปากช่องมีหลายแปลงที่กรมธนารักษ์ได้ให้อำนาจแก่กองทัพ สามารถอนุญาตให้เอกชนทำการเช่าได้ และรายได้ที่เกิดจากการเช่าดังกล่าวจะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

ประเด็นเรื่องที่ดินจำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินเหลือจากการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอใช้ก่อสร้างสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจสอบสวนกลาง โดยประชาชนเข้าไปครอบครองจากนั้น หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะส่งคืนแก่กรมธนารักษ์เพื่อให้ประชาชนสามารถทำการเช่าตามระเบียบกระทรวงการคลังได้

ประเด็นเรื่องเอกชนใช้ที่ดินราชพัสดุรายเดียวประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ อาจเป็นการเข้าไปครอบครองเพื่อทำประโยชน์พร้อมกับประชาชนรายอื่น และอาจเป็นกลุ่มทุนที่มีกำลังมากกว่าโดยการขยายการครอบครองเองหรืออาจเป็นการกว้านซื้อจากประชาชนที่เข้าไปครอบครองก่อนแล้ว ซึ่งส่วนราชการที่ดูแลอยู่อาจไม่ได้จัดให้เช่า รวมทั้งยังไม่มีตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว

ประเด็นเรื่องการจัดสรรที่ดินให้ประชาชนเช่า ตามหลักเกณฑ์และระเบียบของกระทรวงการคลังแล้ว สามารถอนุญาตให้ประชาชนทำการเช่าได้รายละไม่เกิน ๑๕ ไร่ แต่ปัญหาที่กรมธนารักษ์ต้องประสบคือ ประชาชนที่ครอบครองที่ดินไม่มีการแบ่งปันที่ดินร่วมกัน หากประสงค์จะให้กรมธนารักษ์จัดสรรหรือจัดรูปแบบที่ดินใหม่ รวมทั้งการจัดหาแหล่งน้ำให้ด้วย กรมธนารักษ์ก็มีความพร้อมที่จะเข้าไปดำเนินการ ซึ่งการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากประชาชนมีการเจรจากันและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับหน่วยงานของรัฐ

พื้นที่ในตำบลหนองสาหร่ายประมาณ ๑,๙๐๐ ไร่ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดให้เป็นโครงการก่อสร้างสำหรับเป็นสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจสอบสวนกลางนั้น ยังไม่สามารถเข้าไปใช้พื้นที่ได้เนื่องจากมีการบุกรุกของประชาชนในพื้นที่ แม้ว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการปักป้ายเพื่อแสดงแนวเขตอย่างชัดเจน แต่ได้รับแจ้งจากสถานีตำรวจภูธรหนองสาหร่ายว่าป้ายแสดงแนวเขตดังกล่าวได้สูญหายไป สำหรับลักษณะของพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์โดยทำเป็นร้านอาหารร้านรับปะยางและภายในพื้นที่ได้มีการปลูกมันสำปะหลังด้วย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการขอใช้พื้นที่นี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และจากการสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ พบว่ามีการบุกรุกของประชาชนเพิ่มเติม โดยมีสิ่งปลูกสร้างเพิ่มเติม มีทางสัญจรที่เป็นถนนลูกรังตัดผ่านพื้นที่ และพบทางน้ำภายในพื้นที่ด้วย อย่างไรก็ตาม จากการเข้ามาใกล้เกลี่ยของผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภาเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถระบุจำนวนพื้นที่ที่ประสงค์จะใช้ก่อสร้างสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจสอบสวนกลางจำนวน ๗๐๐ ไร่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ขออนุมัติงบประมาณเพื่อสร้างที่พักทางหลวงจำนวน ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จะขออนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมอีก จำนวนประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท สำหรับพื้นที่ที่เหลือจำนวนประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีแนวคิดในการจัดสรรที่ดินให้ประชาชนสามารถทำกินชั่วคราวไปก่อน อย่างไรก็ตาม กรณีที่จะจัดสรรให้ประชาชนเช่าในลักษณะถาวรนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในระหว่างการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่มีข้อสรุป

ส่วนกรณีการดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา นั้น กองทัพบกก็ได้ดำเนินการขั้นตอนและกระบวนการของกฎหมายโดยการประชุมกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานงานกับกรมธนารักษ์ อย่างไรก็ตาม กำลังพลของกองทัพบกที่เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ความพยายามในการดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ทหารรุ่นหลังมีพื้นที่การฝึก ในขณะที่ประชาชนบางส่วนก็มีความเดือดร้อนเรื่องที่ดินทำกิน โดยมีการเข้าไปครอบครองที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งฝ่ายทหารก็ยินยอมให้เช่าโดยผ่านมณฑลทหารบก ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดิน รวมทั้งการป้องกันนายทุนเข้าไปกว้านซื้อที่ดินด้วย ผลจากการที่กองทัพบกได้จัดให้มีการเช่าที่ดินนั้น พบว่ามีที่ดินที่เหลือในความครอบครองของกองทัพบกในจำนวนไม่มากนัก เช่น ศูนย์การสุนัขทหาร จากเดิมมีที่ดินที่อยู่ในความครอบครองจำนวน ๑๕,๐๐๐ ไร่ แต่หลังจากที่มีการจัดให้ประชาชนเช่าแล้ว คงเหลือที่ดินจำนวน ๔,๐๐๐ ไร่

ประเด็นปัญหาที่มีเอกชนครอบครองที่ดินราชพัสดุเป็นพื้นที่กว้างนั้น กองทัพบกได้ดำเนินการให้กรมธนารักษ์ตรวจสอบและมีหนังสือเพิกถอนแล้ว และในส่วนขอบเขตที่แน่นอนในการคืนพื้นที่ของกองทัพบกนั้น กองทัพบกจะดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบแนวเขตที่ชัดเจนต่อไป ทั้งนี้ มีเงื่อนไขอยู่ที่ความพร้อมด้านอัตรากำลังและงบประมาณของกรมธนารักษ์ด้วย

อย่างไรก็ดี จากเหตุการณ์ที่ทหารได้เข้าไปในพื้นที่หมู่บ้านฝายมอญเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่ซึ่งกลุ่มต่อต้านมีประมาณ ๓๐ - ๔๐ คน ซึ่งการที่ทหารเข้าไปในพื้นที่นั้น มีความประสงค์ที่จะทราบข้อเท็จจริงว่าที่ดินที่มีการครอบครองเป็นที่ดินเก่าและเคยมีการครอบครองทำประโยชน์มาแล้วหรือไม่ จากการตรวจสอบพบว่าที่ดินดังกล่าวมิใช่ที่ดินเก่าที่เคยมีการทำประโยชน์ แต่เป็นที่ดินที่เป็นป่าละเมาะซึ่งมีแนวรั้วของกองทัพบกกันไว้อย่างชัดเจน โดยแนวรั้วที่กันไว้มีการรื้อถอนออกเพื่อสร้างที่พักชั่วคราว ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าว หากพิจารณาตามประวัติของการก่อตั้งฝายมอญแล้ว จะพบว่าฝายดังกล่าวกรมการทหารช่างเป็นผู้สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยใช้งบประมาณของกองทัพบก เพื่อ

เป็นแหล่งน้ำให้กับศูนย์การสุนัขทหาร ดังนั้น การที่กล่าวอ้างว่ามีการทำประโยชน์มานานแล้วจึงเป็นสิ่งที่ขัดกับข้อเท็จจริงที่ได้รับทราบ

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ปัจจุบันมีพื้นที่อยู่ในความดูแลของทหารกี่ไร่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการสำรวจจำนวนพื้นที่ที่ทหารดูแลอยู่เพิ่มเติมอีกหรือไม่ ราษฎรที่ครอบครองที่ดินสูงสุดในพื้นที่ดังกล่าวมีกี่ไร่ พื้นที่ที่ราษฎรครอบครองอยู่นั้น สามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้หรือไม่ และสามารถเช่าที่ดินในนิคมสร้างตนเองเพื่อสร้างโรงเรียนเอกชนให้บุตรหลานของราษฎรในนิคมได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนที่ดีได้หรือไม่ นั้น ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กล่าวชี้แจงว่า พื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทหารเป็นไปตามบันทึกข้อตกลงการอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองลำตะคองระหว่างกรมประชาสัมพันธ์กระทรวงมหาดไทยกับกองทัพบก จำนวนเนื้อที่ ๒๓,๑๒๘ ไร่ โดยมีที่ดินซึ่งราษฎรอยู่อาศัยและทำประโยชน์ทับซ้อนอยู่ในที่ดินตามบันทึกข้อตกลงจำนวน ๖,๕๓๓ ไร่ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่ได้มีการสำรวจจำนวนพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากเป็นพื้นที่ในความดูแลของทหาร โดยพบว่าราษฎรที่ครอบครองที่ดินสูงสุดในพื้นที่ดังกล่าวมีจำนวน ๗๒ ไร่ และการที่จะดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์พื้นที่ที่ราษฎรครอบครองอยู่นั้น ตามขั้นตอนของกฎหมาย การที่จะออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่มีการประกาศบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาในเขตของนิคมสร้างตนเอง สามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้คนละ ๕๐ ไร่ แต่ในกรณีพื้นที่ของกองทัพขอใช้พื้นที่จากกรมประชาสัมพันธ์ ไม่สามารถขออนุญาตออกเอกสารสิทธิ์ได้ หากประสงค์จะขออนุญาตออกเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ดังกล่าวจะต้องมีการคืนพื้นที่ทั้งหมดให้แก่กรมประชาสัมพันธ์เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ต่อไป อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ปัจจุบันมีที่ดินที่พิพาทกันอยู่ในลักษณะเช่นนี้เป็นจำนวนมาก หากมีการนำที่ดินที่สงวนไว้เพื่อกิจการของรัฐหรือที่ดินซึ่งส่วนราชการขอใช้และคืนกลับมาเป็นของรัฐ โดยทำการจัดสรรที่ดินและออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรตามที่กล่าวมาแล้ว อาจเป็นกรณีตัวอย่างให้ราษฎรมีการเรียกร้องสิทธิซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง ส่วนกรณีการเช่าที่ดินในนิคมสร้างตนเองเพื่อสร้างโรงเรียนเอกชนสามารถกระทำได้

(๒) พื้นที่ที่ราษฎรครอบครองอยู่นั้น ในเอกสารอาจปรากฏว่ามีราษฎรครอบครองอยู่จำนวน ๒๖๒ หลังคาเรือน แต่ในข้อเท็จจริงมีการโอนเพื่อเปลี่ยนแปลงการครอบครองซึ่งบางรายมีการครอบครองที่ดินตั้งแต่ ๖๐๐ - ๑,๘๐๐ ไร่ และมีการจัดทำถนนคอนกรีตในพื้นที่ที่มีการครอบครองด้วย ซึ่งที่ดินดังกล่าวใครเป็นผู้ครอบครอง นั้น ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอรับไปดำเนินการตรวจสอบในรายละเอียด เนื่องจากเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวระหว่างที่ดินซึ่งสามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้ และที่ดินที่ทหารขอใช้พื้นที่

(๓) กรณีชาวบ้านได้ร้องเรียนในประเด็นข้อเท็จจริงที่ว่า ปัจจุบันทางกองทัพไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ใดๆในที่ดินที่พิพาทนั้น อีกทั้งที่ดินบางส่วนยังถูกจัดสรรให้นายทุนเช่า ซึ่งถ้าข้อเท็จจริงดังกล่าวปรากฏเป็นความจริง กรมธนารักษ์ จะมีแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไร นั้น กรมธนารักษ์ ได้กล่าวชี้แจงว่า โดยหลักแล้วถ้าหน่วยงานรัฐกระทำการใดๆต่อที่ดินที่ได้รับการจัดสรรไปในทางที่จะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ กรมธนารักษ์สามารถยึดที่ดินคืน โดยไม่ต้องอาศัยความยินยอมจากกองทัพได้ แต่ทั้งนี้ เมื่อพิเคราะห์จากข้อเท็จจริงทั้งสองกรณีแล้วเห็นว่า การที่ทหารไม่ได้ใช้ประโยชน์จากที่ดินที่พิพาทหรือนำไปจัดสรรให้นายทุนเช่า นั้น ไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ร้ายแรงถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐ ดังนั้นกรมธนารักษ์จึงมีอำนาจเพียงขอความอนุเคราะห์จากกองทัพให้ส่งคืนที่ดิน หรือขอความยินยอมให้นำที่ดินไปจัดสรรประโยชน์แก่ประชาชนเท่านั้น

(๔) พื้นที่ที่รองรับน้ำ (Watershed Area) ซึ่งปัจจุบันถูกบุกรุกและครอบครองโดยเอกชนผู้มีอิทธิพลนั้น รัฐมีความจำเป็นที่ต้องจัดการนำพื้นที่ดังกล่าวกลับคืนหรือไม่ นั้น ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กล่าวชี้แจงต่อที่ประชุมว่า พื้นที่ที่รองรับน้ำ (Watershed Area) รัฐควรสงวนไว้เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นแหล่งปะทะน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม ซึ่งหากรัฐยังคงปล่อยปละละเลยให้เอกชนมีการบุกรุกและใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้นอยู่ อาจทำให้สภาพพื้นที่นั้นไม่มีประสิทธิภาพในการรองรับน้ำ และอาจส่งผลให้เกิดปัญหาอุทกภัยร้ายแรงอย่างเช่นปีที่ผ่านมาได้

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) ที่ดินที่มีการยึดถือการครอบครองจำนวน ๖๐๐ ไร่ และมีการจัดทำถนนถนนคอนกรีตด้วยนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องมีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้เกิดความชัดเจนด้วย เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นพื้นที่ภูเขาสูงและเป็นป่าดงดิบ การขออนุญาตเอกสารเพื่อแสดงสิทธิครอบครองในขณะนั้น ความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และมีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งกระบวนการตรวจสอบในปัจจุบันสามารถกระทำได้โดยการตรวจสอบภาพถ่ายทางดาวเทียม(GPS) ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องมีการตรวจสอบกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานในภายหลัง

(๒) ปัจจุบันพื้นที่รองรับน้ำซึ่งอยู่ในบริเวณเขื่อนลำตะคอง มีกลุ่มนายทุนเข้าไปยึดถือการครอบครองเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีดังกล่าวด้วย

(๓) กรณีที่ดินที่ราษฎรได้รับก่อนการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ ถ้าราษฎรผู้นั้นมั่นใจว่ามีสิทธิในที่ดินผืนนั้นจริง ก็ไม่ควรดำเนินการเข้าที่ดินราชพัสดุตั้งแต่ควรทำการพิสูจน์เพื่อยืนยันกรรมสิทธิ์ของตน เพราะอาจทำให้ตนสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดิน อันเนื่องมาจากกรรมสิทธิ์ถูกแปรสภาพเป็นสิทธิครอบครอง

(๔) กองทัพพบว่ามิมีบทบาทสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของราษฎรซึ่งไม่มีสิทธิในที่ดินราชพัสดุ เนื่องจากกองทัพมีอำนาจในการตัดสินใจให้ความอนุเคราะห์สงฆ์คืนหรือให้ความยินยอมเพื่อจัดสรรที่ดินแก่ราษฎร ซึ่งที่ประชุมจึงขอเสนอแนวคิดในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาของกองทัพ ๒ ประการ คือ (๑)แนวคิดให้ทหารคงอยู่ในพื้นที่ แต่ราษฎรย้ายออกไป แนวคิดนี้ทหารต้องจัดหาที่ดินอื่นให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน ซึ่งทหารต้องเสียค่าขนย้ายและค่าความเสียหายอันเกิดจากการขนย้ายด้วย และ(๒) แนวคิดให้ราษฎรคงอยู่ในพื้นที่ แต่ทหารย้ายออกไป แนวคิดนี้มีความเป็นไปได้และสะดวกมากกว่าแนวคิดแรก เนื่องจากประชาชนในพื้นที่นั้นส่วนใหญ่จะตั้งรกรากอยู่โดยถาวร การขนย้ายออกไปจากพื้นที่จึงอาจทำได้ยากลำบากกว่า รวมทั้งความเสียหายโดยองค์รวมย่อมมีมากกว่าการให้กองทัพย้ายออกไปจากพื้นที่ อนึ่ง การพิจารณาแก้ไขปัญหา นอกจากการใช้หลักกฎหมายทางนิติศาสตร์แล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้หลักรัฐศาสตร์ควบคู่ไปด้วย กล่าวคือ ควรนำหลักการทางสังคมมาพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วย

(๕) ที่ประชุมมีความเห็นว่า เรื่องปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ของหน่วยงานทหาร ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานมาทำการพิจารณาศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้ข้อสรุป แนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

(๖) คณะกรรมการมีความเห็นว่าข้อมูลจากชาวบ้านฝ่ายมอญ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เช่น ข้อมูลของ นายสมคิด เขิตพรมราช เกิด ณ บ้านฝ่ายมอญ ปัจจุบันอายุ ๔๗ ปี บิดา-มารดาอาศัยทำมาหากินที่บ้านฝ่ายมอญแห่งนี้มานานแล้ว เป็นข้อแสดงให้เห็นอย่างหนึ่งว่าพื้นที่ดังกล่าวมีราษฎรอาศัยอยู่มาก่อน ซึ่งเมื่อทางราชการขอให้ชาวบ้านยกที่ดินให้แก่ทหาร

นำไปใช้ประโยชน์ด้านการทหารชาวบ้านไม่ขัดข้อง แต่ต่อมามีข้อมูลว่าด้านทิศตะวันตกของหมู่บ้านมีการปลูกพืชทานตะวันและพืชอื่น ๆ ซึ่งชาวบ้านเห็นว่าไม่ใช่เรื่องของด้านการทหารตามที่เคยตกลงไว้ จึงประสงค์จะขอกลับเข้ามาอาศัยทำมาหากินในพื้นที่ของตนแต่เดิม และพร้อมจะยินยอมเช่าที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ตามเงื่อนไข แต่หน่วยทหารไม่ยินยอมและกลับให้นายทุนเช่าพื้นที่สำหรับปลูกพืชทานตะวันแทนที่จะให้ชาวบ้านได้ใช้ที่ดินที่ดีที่เคยทำมาหากินอยู่ก่อน ซึ่งประเด็นตรงส่วนนี้คณะกรรมการเห็นว่าทุกฝ่ายควรให้ความเป็นธรรมโดยเฉพาะข้อสงสัยของชาวบ้านฝ่ายมอญ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่ต้องการคำตอบชัดเจนจากทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ชาวบ้านเชื่อว่าหน่วยงานทหารให้นายทุนเช่าที่ดินสำหรับทำผลประโยชน์ ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรให้ทุกฝ่ายร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะการให้โอกาสแก่ชาวบ้านเพื่อให้เช่าที่ราชพัสดุทำมาหากินเช่นเดียวกับนายทุน

(๗) คณะกรรมการมีความเห็นว่า การที่ราชการประกาศแนวเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ในการทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ ได้เกิดปัญหาอย่างมากในทางปฏิบัติ เนื่องจากไม่ได้มีการสำรวจอย่างชัดเจนว่ามีราษฎรถือครองอยู่ก่อนหรือไม่ ซึ่งเมื่อไม่ได้มีการสำรวจแต่ราชการยังออกประกาศทับพื้นที่ที่ราษฎรทำกินอยู่จึงเป็นเหตุให้เกิดข้อพิพาทกับชาวบ้านตลอดมา ดังนั้น หากราษฎรพิสูจน์สิทธิ์ได้แล้ว จึงควรคืนที่ดินให้ไปทำมาหากินเพื่อปากท้องและแก้ไขปัญหาความยากจนต่อไป

(๘) คณะกรรมการขอให้กรมธนารักษ์ดำเนินการแก้ไขปัญหาพื้นที่ชาวบ้านฝ่ายมอญโดยไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อราษฎรในพื้นที่ เนื่องจากชาวบ้านไม่มีกำลังใด ๆ จะไปต่อรองกับทางฝ่ายทหาร ซึ่งฝ่ายทหารเจ้าของพื้นที่นั้นสามารถย้ายพื้นที่การฝึกสุนัขทหารไปยังพื้นที่อื่นได้โดยไม่น่าจะมีปัญหาแต่อย่างไร ผิดกับราษฎรที่ต้องทำมาหากินและต้องเผชิญกับปัญหาความยากจนต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายควรเห็นใจราษฎรในพื้นที่ให้มากที่สุด

(๙) จากการตรวจสอบและติดตามเรื่องปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่ามีเอกชนเช่าที่ดินราชพัสดุเพียงรายเดียว ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ซึ่งการที่จะให้เอกชนคืนที่ตั้งกล่าวจึงเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่ มีความประสงค์จะเช่าที่ดินแต่ก็ไม่สามารถทำการเช่าได้ ดังนั้น กรมธนารักษ์ ควรรีบดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

(๑๐) กรมธนารักษ์ควรมีมาตรการหรือการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนกรณีที่ดินจำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินเหลือจากการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอใช้ก่อสร้างสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจสอบสวนกลาง เช่น การจัดสรรให้ประชาชนเช่าในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนกรณีเอกชนที่มีการครอบครองจำนวนมาก ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไป กรมธนารักษ์ต้องดำเนินการเรียกคืนเพื่อจัดสรรให้แก่ประชาชนที่ยากจนทำการเช่าต่อไป เป็นต้น

(๑๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดการกำหนดแนวเขตของที่ดินจำนวน ๕๖,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดที่ดินให้แก่ประชาชนได้เช่าเป็นที่ทำกินต่อไป

(๑๒) เรื่องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรกรณีเกิดภัยพิบัติร้ายแรงบริเวณพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จากเหตุการณ์น้ำท่วมบ้านเรือนเสียหายหนักเมื่อปี ๒๕๕๓ นั้น ควรแก้ไขโดยการสงวนพื้นที่ที่รองรับน้ำ (Watershed Area) ไว้ ทั้งนี้ ขั้นตอนและวิธีการในการแก้ไขปัญหาควรมีการตั้งคณะกรรมการการทหารและผู้แทนจากจังหวัดนครราชสีมา อาทิ หน่วยงานป่าไม้ เป็นที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ ๖๗

๑. **เรื่องพิจารณา** แผนการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ (การประชุมครั้งที่ ๕๑/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการทหารสูงสุด โดยเจ้ากรมยุทธการทหาร

๓. **ประเด็นพิจารณา**

การฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ เป็นการฝึกพร้อมและผสมที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพหลัก ซึ่งการฝึกคอบร้าโกลด์ครั้งแรกเป็นแบบการฝึกพร้อมกับสหรัฐอเมริกาที่เรียกกันว่าเป็นการฝึกแบบทวิภาคี ต่อมาได้ขยายการฝึกเป็นแบบพหุภาคีมีประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าร่วมฝึกด้วย ทั้งนี้ การฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ นับเป็นการฝึกครั้งที่ ๓๐ โดยครั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้อนุมัติและในปีนี้ได้อนุมัติให้กองทัพของประเทศมาเลเซียเข้าร่วมฝึกด้วยเป็นครั้งแรกเรียกได้ว่าเป็นการขยายความร่วมมือทางทหาร ซึ่งประเทศที่เข้าร่วมฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ มีทั้งหมด ๗ ประเทศ คือ ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) และประเทศมาเลเซีย

การจัดผู้บังคับบัญชาอำนวยการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ นั้น มอบหมายให้ พลโท สุรพันธ์ วงศ์ไทย เป็นผู้อำนวยการฝึก และมีพลโท เดนเนต กลักซ์ จูเนียร์ ผู้บัญชาการกองกำลังนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา โพนทะเลที่ ๓ เป็นผู้รับผิดชอบกองกำลังทหารสหรัฐอเมริกาที่เข้าร่วมฝึกในประเทศไทย

การฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ ประกอบด้วย กองทัพไทย กองทัพสหรัฐอเมริกา กองทัพสิงคโปร์ กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น กองทัพอินโดนีเซีย กองทัพสาธารณรัฐเกาหลี และกองทัพมาเลเซีย โดยมีพิธีเปิดในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับห้วงเวลาที่ฝึกมี ดังนี้ ๑) การฝึกฝ่ายเสนาธิการ ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๗-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ๒) การฝึกดำเนินกลยุทธ์ด้วยกระสุนจริงและโครงการช่วยเหลือประชาชน ณ สนามฝึกยุทธวิธี กองทัพภาคที่ ๓ อำเภอบ้านด่านลายน้อย จังหวัดสุโขทัย ในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และ ๓) การฝึกโจมตีสะพานน้ำสะเทินบก ณ สนามฝึกกองทัพเรือ (หาดยาว) อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ในวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ทั้งนี้ ยอดกำลังพลที่เข้าร่วมในการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ รวมทั้งสิ้น ๑๑,๒๒๐ นาย แยกเป็น กำลังพลของสหรัฐอเมริกา ๗,๒๔๖ นาย สาธารณรัฐสิงคโปร์ ๕๗ นาย ประเทศญี่ปุ่น ๔๗ นาย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ๓๘ นาย สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ๑๖ นาย ประเทศมาเลเซีย ๒๓ นาย และประเทศไทย ๓,๗๐๗ นาย

สิ่งสำคัญที่ได้รับจากการฝึกคอบร้าโกลด์ คือ การเพิ่มขีดความสามารถและพัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างเหล่าทัพต่างๆ การเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับกำลังพลในการปฏิบัติการรักษาเสรีภาพภายใต้กรอบของสหประชาชาติ การตอบสนองต่อนโยบายผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติร่วมระหว่างเหล่าทัพในกองทัพไทยและกองทัพของมิตรประเทศ การจัดโครงการช่วยเหลือประชาชนและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองทัพชาติต่างๆ และผลที่ได้รับจากการฝึกคอบร้าโกลด์ เช่น ได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกาและมิตรประเทศ กรณีเหตุการณ์สึนามิที่เกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ต และพังงาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) กองทัพอากาศต้องใช้งบประมาณในการฝึกคอบบร้าโกลด์ปีละเท่าใด นั้น ผู้แทนกองบัญชาการกองทัพอากาศ ได้ชี้แจงสรุปว่า งบประมาณที่ใช้ในการฝึกคอบบร้าโกลด์ ๑๑ ได้รับจากงบประมาณของกองทัพอากาศจำนวน ๒๓ ล้านบาท แยกเป็นงบประมาณของกองทัพอากาศจำนวน ๙ ล้านบาท ที่เหลือเป็นของกองทัพบก กองทัพอากาศ และกองทัพเรือตามสัดส่วน สำหรับประเทศที่เป็นผู้สังเกตการณ์นั้นประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักและค่านำชมกิจการ และนอกจากงบประมาณของกองทัพอากาศแล้วยังมีงบประมาณสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงอาวุธและกระสุนที่ใช้ในการฝึก นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายสำหรับการฝึกคอบบร้าโกลด์ ๑๑ ให้กับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และ สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) อีกด้วย ส่วนประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐสิงคโปร์ใช้งบประมาณของตนเอง

(๒) ประเทศมาเลเซียได้เข้าร่วมในการฝึกคอบบร้าโกลด์ ๑๑ ได้อย่างไร นั้น ผู้แทนกองบัญชาการกองทัพอากาศ ได้ชี้แจงสรุปว่า ประเทศที่จะได้เข้าร่วมฝึกคอบบร้าโกลด์ นั้น ต้องผ่านหลักเกณฑ์สองข้อ คือ (๑) ต้องเคยเป็นประเทศที่เป็นผู้สังเกตการณ์ในการฝึกคอบบร้าโกลด์มาก่อน และ (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าภาพหลัก ซึ่งในการฝึกคอบบร้าโกลด์ ๑๑ ครั้งนี้ประเทศมาเลเซียผ่านหลักเกณฑ์ทั้งสองข้อเพราะเคยเป็นประเทศผู้สังเกตการณ์ในการฝึกคอบบร้าโกลด์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๓ และในการประชุมอาเซียนที่ผ่านมารัฐมนตรีกลาโหมได้ให้ความเห็นชอบในการเข้าร่วมฝึกคอบบร้าโกลด์ ๑๑ และในการเข้าร่วมฝึกครั้งแรกของประเทศมาเลเซียจะเป็นการฝึกร่วมปฏิบัติการเท่านั้นไม่ได้ร่วมฝึกการใช้อาวุธในภาคสนามด้วย

(๓) ผลกระทบที่ประเทศไทยจะได้รับจากการฝึกคอบบร้าโกลด์มีหรือไม่ อย่างไร นั้น ผู้แทนกองบัญชาการกองทัพอากาศ ได้ชี้แจงสรุปว่า ในการฝึกคอบบร้าโกลด์แต่ละครั้งประเทศไทยได้แสดงความโปร่งใสด้วยการเชิญประเทศมหาอำนาจอย่างประเทศจีนเป็นผู้สังเกตการณ์ ที่ผ่านมามีนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของประเทศจีนจำนวน ๒-๓ คน เข้าร่วมสังเกตการณ์โดยประเทศจีนเคยขอเข้าร่วมฝึกด้วยแต่ยังอยู่ในระหว่างการหารือกับสหรัฐอเมริกา ส่วนการฝึกคอบบร้าโกลด์ที่ผ่านมา แม้ยังไม่ีผลกระทบต่อประเทศมหาอำนาจหรือประเทศอื่นๆ ในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การที่ประเทศต่าง ๆ ได้เข้าร่วมการฝึกคอบบร้าโกลด์ในประเทศไทยโดยมีการฝึกบินภายในประเทศไทยซึ่งทำให้สามารถประเมินผลเกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศและกำลังพลของประเทศไทยได้ ดังนั้น ประเทศไทยต้องมีความระมัดระวังไม่ให้ประเทศต่างๆ ได้รับรู้ข้อมูลด้านกำลังพลทางทหารของประเทศไทย

(๒) โครงการช่วยเหลือประชาชนและสิ่งก่อสร้างของการฝึกคอบบร้าโกลด์ เป็นโครงการที่ดี เมื่อเสร็จสิ้นจากภารกิจการฝึกแล้วควรกระทำต่อเนื่องหรือส่งต่อให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) ในการรบที่ประเทศโซมาเลีย ประเทศไทยได้ส่งเรือรบ ๒ ลำ ไปช่วยเหลือ ดังนั้น ในการฝึกคอบบร้าโกลด์ ๑๑ ครั้งนี้ ควรมีการเจรจากับสหรัฐอเมริกาเพื่อขอความช่วยเหลือในการจัดซื้อเรือฟรีเกตเพื่อนำมาใช้ทดแทนการใช้งานในประเทศไทย

(๔) จากการที่ประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับประเทศกัมพูชาเกี่ยวกับพื้นที่บริเวณชายแดนมาเป็นเวลานาน ดังนั้น ในการฝึกคอบบร้าโกลด์ กองทัพอากาศควรหาโอกาสเจรจากับสหรัฐอเมริกาเพื่อขอจัดปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ ควรมีการนำเสนอเรื่องยาเสพติดในบริเวณพื้นที่ชายแดนเข้าหารื้อด้วย

เรื่องที่ ๒๘

๑. **เรื่องพิจารณา** กรณีคนร้ายกว่า ๔๐ คน พร้อมอาวุธบุกโจมตีฐานปฏิบัติการพระองค์ดำ สังกัดกองร้อย ร.๑๕๑๒๑ ฉก. นราธิวาส ๓๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นเหตุให้ทหารเสียชีวิต ๔ คน และบาดเจ็บ ๗ คน (การประชุมครั้งที่ ๕๑/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

๓. ประเด็นพิจารณา

ฐานปฏิบัติการ ร้อย ร.๑๕๑๒๑ เฉพาะกิจ นราธิวาส ๓๘ หรือเรียกกันว่า “ฐานพระองค์ดำ” ตั้งอยู่ที่ บ้านมะรือโบตก ตำบลมะรือโบตก อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส มีอาณาเขตทิศเหนือติดกับตำบลจอบะเบา อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส ทิศตะวันตกติดกับตำบลลาโล๊ะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ทิศตะวันออกติดกับตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ และทิศใต้ติดกับตำบลบาโวสะโต อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส พื้นที่รับผิดชอบ ๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลมะรือโบตก และตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ฐานปฏิบัติการนี้ตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีกำลังพลทั้งสิ้น ๔๕ นาย สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขา สภาพดินเป็นดินเชิงเขาและป่าสวนยางในฤดูฝนมักเกิดน้ำท่วมในพื้นที่

ประเด็นด้านการข่าวก่อนจะเกิดเหตุการณ์ นั้น ฐานปฏิบัติการร้อย ร.๑๕๑๒๑ ได้รับรายงานข่าวจากหน่วยความมั่นคงในพื้นที่แจ้งให้ทราบว่าจะเกิดเหตุการณ์โจมตีฐานในเดือนมกราคม ๒๕๕๔ โดยกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะเดินทางเข้ามาในพื้นที่อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เพื่อวางแผนโจมตีฐานปฏิบัติการทหาร

สำหรับลำดับเหตุการณ์การโจมตีฐานปฏิบัติการร้อย ร.๑๕๑๒๑ จากกลุ่มผู้ก่อการร้ายในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ นั้น สรุปได้ดังนี้

เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ นาฬิกา กำลังพลในฐานปฏิบัติการมีจำนวน ๓๖ นาย ขณะนั้นกำลังพลภายในฐานเพิ่งเสร็จจากการรับประทานอาหารเย็นและเตรียมพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติการในห้วงหัวค่ำ มีคนร้ายประมาณ ๔๐ คน ลักลอบเข้าไปในฐานปฏิบัติการโดยใช้สะพานไม้แสวงเครื่องพาดป็นข้ามเครื่องกีดขวางทางด้านหลังฐานและกำลังส่วนหนึ่งเข้าไปใช้ปืนยิงกราดเข้าไปในบริเวณด้านนอกที่พักฐานไปในอาคารที่พักฐานปฏิบัติการซึ่งเป็นอาคารน็อคดาวน์(Knock Down) โดยในขณะนั้น ร้อยเอก กฤษ คัมภีร์ญาณ ผบ.ร้อย ร. ๑๕๑๒๑ กำลังนั่งอยู่ที่โต๊ะทำงาน เมื่อรู้ว่าถูกกราดยิงจากนอกฐานจึงกระโดดออกทางช่องหน้าต่าง ซึ่งกลุ่มคนร้ายกำลังกราดยิงอยู่ทำให้กระสุนปืนโดนร้อยเอก กฤษ คัมภีร์ญาณ ผบ.ร้อย ร. ๑๕๑๒๑ เสียชีวิตทันที จากนั้นกลุ่มคนร้ายอีกส่วนหนึ่งบุกเข้าไปบริเวณอาคารน็อคดาวน์(Knock Down) ที่ใช้เป็นคลังอาวุธ ยึดปืนที่อยู่ในอาคาร ซึ่งกลุ่มคนร้ายใช้เวลาเพียง ๒๐ นาที ก่อนที่จะหลบหนีไปได้ทำการเผาอาคารทั้ง ๒ หลัง นอกจากนี้ได้ไปรยตะปูเรือใบ และตัดต้นไม้ขวางทางไว้ทุกเส้นทางจึงทำให้กำลังทหารที่อยู่ใกล้เคียงไม่สามารถเข้ามาให้ความช่วยเหลือได้ หลังเหตุการณ์ทราบว่ามีผู้เสียชีวิตจำนวน ๔ นาย และบาดเจ็บอีกจำนวนหนึ่ง

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) กองทัพบกได้ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่เหตุการณ์การบุกโจมตีฐานปฏิบัติการทหารครั้งนี้คล้ายกับเป็นการซ้อมใหญ่ของกลุ่มผู้ก่อการร้าย ดังนั้น กองทัพบกควรมีการประเมินผลและแก้ไขสถานการณ์อย่างจริงจัง

(๒) กลุ่มคนร้ายเพียง ๔๐ คน เข้ามาโจมตีฐานปฏิบัติการร้อย ร.๑๕๑๒๑ ซึ่งมีกำลังใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าความพร้อมในการป้องกันตนเองถือว่าหละหลวมและน่าเป็นห่วง ดังนั้นควรมีมาตรการป้องกันตนเองตลอดจนแนวทางแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก

(๓) กองกำลังทหารที่ตั้งในชายแดนภาคใต้ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นคนมุสลิมในพื้นที่ด้วย นอกจากนี้ในการรับสมัครทหารพรานควรรับสมัครจากคนในพื้นที่ที่มีความเข้าใจชาวไทยมุสลิมและต้องมีการใช้จิตวิทยาในการเข้าถึงชาวไทยมุสลิมเหล่านั้นเพื่อให้งานด้านการข่าวมีประสิทธิภาพ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับชาวไทยมุสลิม และกรณีการถูกโจมตีครั้งนี้ถือว่าการข่าวล้มเหลว ทั้งนี้ ทหารที่ปฏิบัติการในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ไม่ควรเป็นทหารที่มาจากภาคอื่น และก่อนนำทหารเข้าประจำในฐานปฏิบัติการต้องมีการอบรมเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะต้องไปปฏิบัติการ

(๔) ในการปฏิบัติงานภาคสนามไม่ควรให้ทหารประจำที่ฐานปฏิบัติการเป็นเวลานานเพราะจะเกิดความอ่อนล้า ดังนั้น ควรมีการผลัดเปลี่ยนกำลังพลในแต่ละฐานปฏิบัติการ

(๕) ตำแหน่งฐานที่ตั้งปฏิบัติการต้องอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เสียเปรียบในการสู้รบและต้องสามารถป้องกันได้ในระยะทางไกล รวมทั้งกองกำลังที่จะสนับสนุนต้องสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที่

(๖) ด้านการข่าวเป็นเรื่องที่สำคัญในการป้องกันการก่อวินาศกรรม ดังนั้นควรมีแผน นโยบายที่ทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือหรือเป็นแนวร่วมในการแจ้งข่าว ซึ่งจะทำให้การข่าวของทหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่องที่ ๒๙

๑. เรื่องพิจารณา ความคืบหน้าเกี่ยวกับคนไทย ๗ คน ที่ถูกจับบริเวณชายแดนประเทศไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ (การประชุมครั้งที่ ๕๑/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง เจ้ากรมแผนที่ทหาร เจ้ากรมกิจการชายแดน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว ผู้บัญชาการกองกำลังบูรพา ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๒ ผู้บังคับการกองร้อยเฉพาะกิจตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔ และนายกองดีการบริหารส่วนตำบลโนนหมากมูน

๓. ประเด็นพิจารณา

กองกำลังตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๒ รับผิดชอบพื้นที่ ๒ อำเภอ คือ อำเภอโคกสูง อำเภอตาพระยา ระยะทางประมาณ ๖๕ กิโลเมตร มีจุดเฝ้าตรวจ ๕๔ จุด เหตุการณ์ที่คนไทยทั้ง ๗ คน ถูกจับที่ประเทศกัมพูชาเกิดขึ้นในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ นาฬิกา จุดที่ถูกจับกุมเป็นจุดที่ ๔๘ ได้รับรายงานว่ามีรถยนต์ ๒ คัน วิ่งผ่านจุดตรวจไปโดยรถคันหนึ่งได้ทำการบันทึกภาพวีดิทัศน์ไปตลอดเส้นทางด้วย ทราบว่าไม่ใช่คนพื้นที่เนื่องจากเจ้าหน้าที่จุดตรวจจะคุ้นเคยกับชาวบ้านละแวกนี้เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่จุดตรวจได้ส่งสัญญาณให้หยุดรถแต่รถยนต์ทั้งสองคันไม่หยุดจอดและเมื่อเลยจุดที่ ๔๘ ไปประมาณ ๕๐๐ เมตร เจ้าหน้าที่จากจุดตรวจได้ขี่จักรยานตามไปพบว่าบุคคลในรถทั้ง ๗ คนมุ่งหน้าเดินเข้าไปในแนวรั้วลวดหนามและเจ้าหน้าที่ได้ตะโกนร้องบอกว่าเป็นเขตหวงห้ามอย่าเดินเข้าไปแต่กลุ่มคนทั้ง ๗ คน ไม่เชื่อฟัง ต่อมาภายหลังจึงทราบว่าบุคคลทั้ง ๗ คน ถูกทหารกัมพูชาควบคุมตัวไว้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยได้ไปเจรจาเป็นเวลานานเพื่อขอรับตัวคนไทยทั้ง ๗ คน กลับมา แต่ทหารกัมพูชาแจ้งว่าต้องรอคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาของตนก่อน และต่อมาทหารกัมพูชาได้นำคนไทยทั้ง ๗ คน ไปที่กองร้อยของทหารในกัมพูชา

ในอดีตนั้นมีหลักเขตแดนเดิมอยู่แล้ว ต่อมาในปี ๒๕๒๐ มีการสู้รบกันในประเทศกัมพูชา ทำให้มีการเคลื่อนย้ายหรือทำลายหลักเขตไปทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน ประกอบกับได้มีการจัดตั้งศูนย์ผู้อพยพ และมีชาวกัมพูชาอพยพเข้ามาอาศัยเป็นจำนวนมาก พื้นที่ชายแดนระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา มีทั้งหมด ๗ จังหวัด ตั้งแต่ภาคอีสานตอนล่างจนถึงภาคตะวันออก โดยหลักเขตที่ ๑ อยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษ และหลักเขตสุดท้ายอยู่ที่จังหวัดตราด และในจังหวัดสระแก้วมี ๔ อำเภอที่ติดกับชายแดนกัมพูชา คือ อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภออรัญประเทศ และอำเภอคลองหาด คิดเป็นระยะทางได้ ๑๖๕ กิโลเมตร มีหลักเขตทั้งหมด ๗๓ หลักเขต โดยหลักเขตที่คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-กัมพูชา (เจบีซี) ตกลงกันได้แล้วมีจำนวน ๑๓ หลักเขตและยังตกลงกันไม่ได้อีก ๑๑ หลักเขต ส่วนหลักเขตที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้คือ หลักเขตที่ ๔๖ ๔๗ และ ๔๘ เนื่องจากอยู่ในระหว่างการปักปันเขตแดน

กรณีเหตุการณ์วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่คนไทยทั้ง ๗ คน ถูกทหารกัมพูชาจับกุมนั้นก็เป็นการจับกุมบริเวณหลักเขตที่ ๔๖ ๔๗ ซึ่งเป็นดินแดนที่ทับซ้อนแต่ทางกัมพูชาอ้างสิทธิว่าเป็นดินแดนของตน ดังนั้นคงต้องรอการพิสูจน์ของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-กัมพูชา (เจบีซี) ว่าจะจะเป็นดินแดนของประเทศใด ทั้งนี้ทางจังหวัดสระแก้วได้พยายามช่วยเหลือคนไทยทั้ง ๗ คน ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือจังหวัด แต่ทหารของกัมพูชาก็ไม่ยอมปล่อยคนไทยทั้ง ๗ คน และได้นำไปดำเนินคดีที่ศาลกัมพูชา

ในฐานะที่เป็นคนพื้นที่และอาศัยอยู่ที่อำเภอโนนหมากมูน จังหวัดสระแก้ว มานานแล้ว กรณีเกี่ยวกับเรื่องหลักเขตแดนที่ ๔๖ ๔๗ และ ๔๘ นั้น มีปัญหามานานแล้ว เดิมพื้นที่นี้เป็นทุ่งนาซึ่งประชาชนชาวไทยและกัมพูชาเดินทางไปมาหาสู่กันมาตลอด ต่อมาปี ๒๕๒๗ มีการสู้รบกันในประเทศ

กัมพูชามีประชาชนชาวกัมพูชาอพยพเข้ามาอาศัยที่บ้านหนองจางเป็นจำนวนมากและเข้ามารับจ้างในจังหวัดสระแก้ว แต่ปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นดินแดนที่ไม่ชัดเจนและเป็นแนวเขตพื้นที่ทับซ้อน ส่วนผลกระทบที่ประชาชนในเขตพื้นที่ของตำบลโนนหมากมูนได้รับความเดือดร้อนมาก กล่าวคือไม่สามารถไปมาหาสู่กันเหมือนแต่ในอดีตได้ รวมทั้งการค้าขายบริเวณแดนไทย-กัมพูชาก็ไม่สามารถทำได้เหมือนดังแต่ก่อนเนื่องจากต่างฝ่ายต่างมีความระมัดระวังกันมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้แทนจากกองตำรวจตระเวนชายแดน ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมว่าบริเวณบ้านหนองจางที่เป็นศูนย์อพยพ เดิมได้มีการทำรั้วเหล็กคล้ายทางรถไฟห่างจากแนวรั้วปูนประมาณ ๓๐ เมตร ปัจจุบันรั้วเหล็กได้รื้อถอนไปแล้วและได้ทำเป็นรั้วลวดหนาม ตามมติของคณะรัฐมนตรีที่ ๒๑ เกี่ยวกับหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนซึ่งมีภัยคุกคามจากประเทศเพื่อนบ้าน ถือเป็นแนวเครื่องกีดขวางที่ประเทศไทยได้ทำไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นแนวยาวตลอด ๒๐ กิโลเมตร

อนึ่ง งานด้านแผนที่เป็นงานด้านเทคนิคและเป็นวิทยาศาสตร์ที่ไม่สามารถบิดเบือนข้อเท็จจริงได้ สำหรับแนวเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นไม่มีการทำสนธิสัญญากันโดยตรง แต่จะเป็นการทำผ่านประเทศมหาอำนาจทั้งสิ้น ปัญหาที่พบคือหลักฐานทางกฎหมายไม่ชัดเจน ซึ่งปัจจุบันกำลังจะทำให้ชัดเจน และขอยกตัวอย่างของความไม่ชัดเจน เช่น ระยะทางในแผนที่ ๑ มิลลิเมตร เท่ากับพื้นที่จริง ๒๐๐ เมตร ทำให้ในการหาพื้นที่ที่ในภูมิประเทศนั้นต้องมีการถกเถียงกัน นอกจากนี้หลักฐานที่มีเป็นการบันทึกทางวาจาหรือการหมายพยานไว้กับต้นไม้ซึ่งปัจจุบันต้นไม้เหล่านี้ได้ถูกโค่นทำลายไปหมดแล้ว เป็นต้น พื้นที่ของแต่ละฝ่ายอ้างสิทธิว่าเป็นดินแดนของประเทศตน ส่วนมากเป็นจุดที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน เช่น บริเวณประสาทเขาพระวิหาร เป็นต้น และจากการสำรวจตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมแผนที่ทหาร ซึ่งจะเริ่มทำการโดย ๑) การหาหลักเขตแดน ๒) การทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ ๓) กำหนดแนวที่จะเดินสำรวจ ๔) ตรวจสอบสภาพภูมิประเทศ และ ๕) การสร้างหลักเขตแดนเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงเพื่อให้คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-กัมพูชา (เจบีซี) พิจารณาและตัดสินใจ โดยปัจจุบันกรมแผนที่ทหารกำลังสำรวจอยู่ในแนวเขตประสาทเขาพระวิหารเพื่อทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) กรณีเขตแดนที่มีปัญหาเป็นพื้นที่ทับซ้อนและยังตกลงกันไม่ได้ว่าเป็นดินแดนของประเทศใด และได้มีข้อตกลงกันว่าจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องและต้องไม่มีกองกำลังของทั้งสองประเทศ เช่น หลักเขตแดนที่ ๔๖ ๔๗ และ ๔๘ รวมทั้ง ที่บ้านหนองจางที่เป็นศูนย์ผู้อพยพ และประเด็นบุคคลที่เข้ามาอาศัยอยู่ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้นควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับผิดชอบบริหารจัดการร่วมกัน เช่น กำหนดแผนหรือมาตรการร่วมกันเพื่อรองรับในการบริหารจัดการผู้อพยพที่เข้ามาอาศัยในบริเวณพื้นที่ทับซ้อน เป็นต้น

(๒) กรณีเหตุการณ์ที่คนไทยทั้ง ๗ คน ถูกจับกุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ นั้น รัฐบาลไทยควรมีการอุทธรณ์เพื่อช่วยเหลือให้คนไทยทั้ง ๗ คน ให้ไม่มีความผิดเนื่องจากถูกจับในดินแดนที่ยังไม่ชัดเจน

เรื่องที่ ๗๐

๑. เรื่องพิจารณา กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพบวัตถุระเบิดใกล้กับสะพานมฆวานรังสรรค์และขยายผลการจับกุมพบเครื่องกระสุนและวัตถุระเบิดที่เป็นอาวุธสงครามจำนวนมาก เมื่อวันที่ ๒๔ ม.ค. ๕๔ (การประชุมครั้งที่ ๕๒/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง พลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง ที่ปรึกษาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สบ. ๑๐) และ พลตำรวจโท จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล

๓. ประเด็นพิจารณา

กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพบวัตถุระเบิดใกล้กับสะพานมฆวานรังสรรค์นั้น เป็นการสอบสวนต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยการอำนวยความสะดวกและสั่งการของพลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง ซึ่งในขณะนั้นรับผิดชอบพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยมีการตั้งชุดปฏิบัติการที่มี พลตำรวจตรี สุวัฒน์ แจ่มยอดสุข เป็นหัวหน้าชุด เพื่อปฏิบัติงานด้านความมั่นคง ซึ่งการปฏิบัติการได้มีการจับกุมในหลายคดีแล้ว อย่างไรก็ตามในวันที่มีการจับกุมนั้น ตำรวจได้จัดกำลังออกเป็น ๒ ส่วน เพื่อปฏิบัติการพร้อมกัน โดยการตรวจค้นและจับกุมมิได้เกิดจากการรับแจ้งจากการดมกลิ่นประชาชนเพื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งผลจากการจับกุมในคดีที่หนึ่งสามารถจับกุมนายธวัชชัย เอี่ยมนาค บริเวณแยกสวนมิสกวัน พบวัตถุระเบิดแสวงเครื่อง จำนวน ๒ ชุด โทรศัพท์สำหรับเป็นตัวจุดระเบิด และจักรยานยนต์สำหรับเป็นพาหนะเพื่อขนวัตถุระเบิด จากนั้นได้ส่งตัวดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาลดุสิต ส่วนคดีที่สองสามารถจับกุมนายดร มาตาและพวกอีก ๓ คน พบเครื่องยิงอาร์พีจี จำนวน ๑ ชุด ลูกกระเบิดอาร์พีจี จำนวน ๓ ลูก ดินขับอาร์พีจี จำนวน ๓ ชุด ชนวน จำนวน ๔ อัน กระสุนซ้อมยิงขนาด ๔ มิลลิเมตร จำนวน ๒ นัด ลูกกระเบิดเอ็ม ๗๙ แบบเจาะเกราะ จำนวน ๔ นัด แบบสังหาร จำนวน ๒๗ นัด และแบบลูกปราย จำนวน ๓ นัด ลูกกระสุนปืนแบบเอ เค ๔๗ หรือปืนอาร์กา ลูกกระสุนปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๑๑๕ นัด ลูกกระสุนปืน เอ็ม ๖๐ จำนวน ๓๕ นัด ลูกกระสุนปืนคาร์บิน จำนวนหนึ่ง และรถยนต์กระบะบรรทุกยี่ห้อฮิซุซุ สีเขียว หมายเลขทะเบียนบพ ๔๓๓๐ จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นของผู้ต้องหาหนึ่งในจำนวน ๔ คน ที่ใช้ขนอาวุธดังกล่าว โดยส่งตัวดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาลบางมด

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ผลการสอบสวนหรือคำให้การของผู้ต้องหา นั้น กรณีของนายนายธวัชชัย เอี่ยมนาค ให้การในชั้นสอบสวนโดยรับว่าของกลางที่ตรวจพบเป็นของตนเอง และเคยเข้าไปชุมนุมกับกลุ่มกิจกรรมทางการเมืองบางกลุ่ม ส่วนของกลางที่บางมดได้นำไปฝากไว้กับเพื่อนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ต้องหาที่จับได้ในคราวเดียวกันนี้ ส่วนกรณีของนายดร มาตาให้การในชั้นสอบสวนโดยรับว่าเป็นเพื่อนกับนายธวัชชัย เอี่ยมนาค และเป็นผู้รับฝากของกลางจากนายธวัชชัย เอี่ยมนาค แต่ปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นเป็นเจ้าของอาวุธสงครามดังกล่าว ส่วนกรณีของนายนพคุณ ศรีวงศ์มงคล ผู้ต้องหาอีกคนหนึ่ง ให้การในชั้นสอบสวนว่า เป็นผู้ดูแลตลาดสินทวี โดยนายดรมาตา เป็นผู้ขอให้นำของกลางมาฝากไว้ที่ห้องเก็บของของตลาดสินทวี ซึ่งนายนพคุณ ศรีวงศ์มงคล ไม่ทราบว่าของที่นำเก็บนั้นเป็นอะไร และส่วนผู้ต้องหาอีก ๒ คน ซึ่งคนหนึ่งเป็นผู้ขายของ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้มาซื้อของในตลาด ได้ชักชวนกันเข้ามาดูบริเวณพื้นที่ที่มีการเก็บของกลางเมื่อตำรวจเข้าไปจับกุมจึงต้องควบคุมตัวไว้ก่อน เนื่องจากอยู่ในห้องเก็บของที่เกิดเหตุ ส่วนข้อเท็จจริงจะเป็นเช่นใดต้องไปถามกล่าวกันในชั้นพิจารณาของศาล

(๒) การตรวจสอบประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหา นั้น กรณีของนายรัชชัย เอี่ยมนาค อยู่ในระหว่างการตรวจสอบข้อมูล แต่จากการสอบถามเบื้องต้นพบว่าเคยถูกจำคุกข้อหาปล้นรถแท็กซี่ และพันโทชเมือปี ๒๕๔๘ ส่วนผู้ต้องหารายอื่นไม่พบประวัติการกระทำความผิด ใดๆก็ดี ในชั้นสืบสวนยังพบข้อมูลของนายรัชชัย เอี่ยมนาค เพิ่มเติมว่า มีความเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ความไม่สงบหลายเรื่องเช่น วัตถุประสงค์ที่จับกุมได้มีข้อมูลที่ตรงกับหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้ว เป็นต้น

(๓) ที่มาของอาวุธและความเกี่ยวพันเป็นขบวนการของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ นั้น ประเด็นเรื่องความคิดเห็นทางการเมืองนั้น เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ตำรวจเข้าไปก้าวล่วงมิได้ ซึ่งการดำเนินการของตำรวจจะพยายามดำเนินการทุกวิถีทาง ทั้งที่เปิดเผยได้และไม่สามารถเปิดเผยได้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการก่อวินาศกรรม หากไม่สามารถห้ามปรามได้ก็ต้องดำเนินการจับกุม ซึ่งการจับกุมต้องดำเนินการจับกุมให้ได้พร้อมวัตถุพยาน เพื่อผลในการดำเนินคดีต่อไป ส่วนประเด็นเรื่องความเกี่ยวพันเป็นขบวนการของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบนั้น พบว่ามีความเกี่ยวพันที่เป็นกลุ่มย่อยจำนวนมาก บางกลุ่มมีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน หรือมีการวางแผนร่วมกัน หากมีการขยายตัวในทางความคิดอย่างรวดเร็วจะเป็นอันตรายอย่างมากกับประเทศ ซึ่งแนวความคิดหรือความเชื่อทางการเมือง ควรแก้ไขด้วยวิถีทางการเมือง ส่วนตำรวจเป็นเพียงผู้ปฏิบัติงานที่ต้องระมัดระวังมิให้เกิดความรุนแรงขึ้นเท่านั้น สำหรับประเด็นเรื่องอาวุธที่ตรวจพบนั้น ไม่น่าจะมีที่มาจากกองทัพเพราะสังเกตได้จากดินระเบิดที่เอ็นที ซึ่งนำมาประกอบกับระเบิดแสวงเครื่อง พบว่าเป็นการนำมาจากทุ่นระเบิดที่ผลิตในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ซึ่งไม่มีใช้ในกองทัพไทย หรือตัวเครื่องยิงอาร์พีจีมีลักษณะเก่าคล้ายกับมีการฝังดินไว้ โดยเบื้องต้นสันนิษฐานว่าอาวุธสงครามเหล่านี้ไม่น่าที่จะมาจากคลังของราชการ โดยอาจมีที่มาจากชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน ใดๆก็ดี การที่คณะกรรมการได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับรหัสที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงแหล่งที่มาหน่วยงาน หรือประเทศที่ใช้เครื่องยิงอาร์พีจีหรือลูกระเบิดเอ็ม ๗๙ นั้น เบื้องต้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการเก็บรหัสเฉพาะในส่วนของลูกระเบิดเอ็ม ๗๙ และส่งให้หน่วยข่าวทางทหารแล้ว ซึ่งอยู่ในระหว่างการประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล

(๔) การใช้อาวุธของผู้ต้องหา นั้น ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบข้อมูลและผู้ต้องหาไม่ได้ให้การว่าจะใช้อาวุธชนิดใดยิงหรือก่อเหตุ แต่จากกรณีของนายรัชชัย เอี่ยมนาค ตำรวจเชื่อว่าจะมีการนำระเบิดแสวงเครื่องจำนวน ๒ ลูกไปวาง โดยระเบิดลูกแรกตั้งเวลาไว้ ๓๐ นาที ส่วนระเบิดลูกที่ ๒ จุดระเบิดด้วยโทรศัพท์มือถือ ซึ่งในลูกที่ ๒ เจตนาอาจไม่ประสงค์ในการสังหารคน ส่วนเครื่องยิงอาร์พีจีหรือลูกระเบิดเอ็ม ๗๙ ที่จับกุมได้ในเขตสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาลบางมดนั้น ในทางการสืบสวนพบว่าบริเวณดังกล่าวเป็นจุดที่เก็บของกลาง ซึ่งคาดการณ์ว่ากลุ่มผู้ต้องหาไม่สามารถที่จะใช้อาวุธดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่ทราบวิธีการใช้อาวุธประเภทนี้

(๕) กรณีพลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง ที่ปรึกษาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สบ. ๑๐) มอบหมายผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาชี้แจงแทน นั้น เนื่องจากการควบคุมการปฏิบัติในคดีทั้งหมดนั้น พลตำรวจตรี สุวัฒน์ แจ่มยอดสุข ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๖ เป็นผู้ควบคุม ดังนั้น จึงมีการมอบหมายให้เป็นผู้มาชี้แจงต่อคณะกรรมการซึ่งจะตรงประเด็นมากกว่ามอบให้ผู้อื่นมาชี้แจงแทน ใดๆก็ดี ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จะได้มีการนำเรียนต่อพลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสืบสวนสอบสวนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

(๖) การตั้งข้อหาของตำรวจ นั้น ตำรวจได้มีการตั้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาที่ถูกจับกุม ได้แก่ การมีเครื่องกระสุนปืนและวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้มีไว้ในความครอบครอง โดยมีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิต

(๗) การขยายผลกรณีของรถยนต์กระบะบรรทุกยี่ห้อฮิซุซุ สีเขียว หมายเลขทะเบียน บท ๔๓๓๐ จังหวัดลำปาง นั้น กรณีรถยนต์กระบะบรรทุกยี่ห้อฮิซุซุ สีเขียว หมายเลขทะเบียน บท ๔๓๓๐ จังหวัดลำปางนั้น เป็นของภรรยา นายตรา มาตา ที่ใช้สำหรับขนของเพื่อขายในตลาด ปัจจุบันได้คืนให้แก่ภรรยา นายตรา มาตา เนื่องจากพิจารณาแล้วว่าไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้กำหนดเงื่อนไขและหลักประกันว่ารถยนต์กระบะดังกล่าวห้ามจำหน่าย จ่าย โอน มิได้

(๘) ประเด็นเรื่องการจับได้เพราะเบาะแสหรือการสืบสวน นั้น การดำเนินการของตำรวจนั้น ได้ใช้วิธีการทุกอย่างในการจับกุม ทั้งจากที่มีผู้แจ้งเบาะแสหรือการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง

(๙) กรณีตำรวจถูกกล่าวหาว่าเป็นการจัดฉาก นั้นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ไม่ได้เป็นการจัดฉากแต่อย่างใด แต่เป็นการดำเนินการจับที่เป็นข้อเท็จจริง

(๑๐) กรณีการจะตั้งข้อหาก่อการร้ายแก่ผู้ต้องหา นั้น การตั้งข้อหาแก่ผู้ต้องหานั้น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ตั้งข้อหาก่อการร้ายแก่ผู้ต้องหานั้น เนื่องจากตามกฎหมายต้องมีพยานหลักฐานพอสมควรรวมทั้งยังไม่เข้าองค์ประกอบความผิดในเรื่องการก่อการร้าย โดยองค์ประกอบความผิดฐานก่อการร้ายจะต้องประกอบด้วย ๑) ใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกายหรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ ๒) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ และ๓) การกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ ถ้าการกระทำนั้น ได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย แต่กรณีการกระทำความผิดของกลุ่มผู้ต้องหาดังกล่าวยังไม่เข้าองค์ประกอบความผิดฐานก่อการร้าย

(๑๑) การตรวจสอบและหาแนวทางป้องกันเหตุระเบิดในแต่ละพื้นที่ของสถานีตำรวจนครบาล นั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการดำเนินการเพื่อหามาตรการป้องกันเหตุระเบิด เช่น การตั้งด่าน ตรวจค้นเป็นระยะ การพบปะกับผู้นำของแต่ละชุมชนเพื่อหาข่าว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลประกอบด้วย โดยเฉพาะการตรวจค้นซึ่งจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) การดำเนินการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมอย่างยิ่งและควรมีการติดตามตรวจสอบและขยายผลต่อไป ซึ่งการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นต้องกระทำอย่างเที่ยงตรง และมีข้อมูลอย่างเพียงพอ โดยไม่ปรักปรำฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมได้รับทราบข้อเท็จจริง

(๒) กรณีลูกระเบิดเอ็ม ๗๙ แบบลูกปรายนั้น เป็นสิ่งที่พบได้ยากมากเพราะในราชการไทยไม่มีการใช้อาวุธดังกล่าว ดังนั้น ประเด็นที่ควรให้ความสนใจคือแหล่งที่มาของอาวุธชนิดดังกล่าว ซึ่งหากทราบข้อมูลว่ามีที่มาจากแหล่งใดแล้ว ก็จะสามารถตอบคำถามเพื่อให้เกิดความกระจ่างในอีกหลายประเด็นได้

(๓) ประเด็นเรื่องที่มาของอาวุธซึ่งผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติกล่าวชี้แจงว่าไม่น่าจะมีที่มาจากกองทัพนั้น อาจเป็นคำตอบที่มีความคลาดเคลื่อนและมีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือน้อย เนื่องจากไม่ได้มีการตรวจสอบที่เป็นทางการ ดังนั้น จึงควรมีการตรวจสอบไปยังหน่วยทหารเพื่อให้เกิดความถูกต้องและมีความชัดเจนด้วย

(๔) การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อกรณีสถานการณ์ภายในประเทศทั้งกรณีภัยคุกคามที่เกิดจากการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้หรือปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น ควรใช้ ทั้งงานด้านการสืบสวนสอบสวนที่เป็นนิติวิทยาศาสตร์ และงานด้านการข่าวร่วมกัน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ในระยะเวลานั้นได้

(๕) เนื่องจากพื้นที่ที่มีการจับกุมใกล้กับบริเวณสะพานมอญวานรังสรรค์ รวมทั้งบริเวณรอบทำเนียบรัฐบาล มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจควรส่งภาพจากกล้องวงจรปิดดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบต่อไป

(๖) ควรมีการติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมอาวุธสงครามต่าง ๆ ตามบริเวณแนวชายแดน เช่น จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดตราด เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระในการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละพื้นที่

(๗) การตั้งข้อหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตั้งข้อหาหนักไปสู่ข้อหาเบา นั้น ควรยกเลิกแนวคิดดังกล่าว เนื่องจากจะมีผลต่อการประกันตัวแก่ผู้ต้องหา ซึ่งหากมีการตั้งข้อหาหนักแล้วผู้ต้องหาอาจไม่ได้รับความยุติธรรมในการประกันตัวได้

เรื่องที่ ๗๑

๑. เรื่องพิจารณา ความคืบหน้าโครงการซ่อมปรับปรุงรถถังเบาแบบ ๒๑ (Scorpion) และรถถัง M48A5 ของกองทัพบก (การประชุมครั้งที่ ๕๔/๒)

๒. ผู้มาชี้แจง เจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก

๓. ประเด็นพิจารณา

สำหรับโครงการซ่อมปรับปรุงรถถังเบาแบบ ๒๑ (Scorpion) เดิมบริษัทเอเอ็นดีอินเตอร์เนชันแนล จำกัด เป็นผู้ผ่านการเสนอราคาด้วยการเสนอใช้เครื่องยนต์สไตเออร์ (Steyr) แต่เนื่องจากมีอีก ๒ บริษัทที่ไม่ผ่านการเสนอราคาได้ทำหนังสือร้องขอความเป็นธรรมตามระยะเวลา ซึ่งสุดท้ายกองทัพบกพิจารณายกเลิกการทำสัญญากับบริษัทเอเอ็นดีอินเตอร์เนชันแนล จำกัด ด้วยประเด็นทางด้านกฎหมาย และทางด้านเทคนิค

หลังจากนั้น กองทัพบกจึงมีเอกสารเชิญชวนบริษัทต่าง ๆ ให้เสนอราคาซ่อมปรับปรุงรถถังเบาแบบ ๒๑ เข้ามาใหม่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทเดิมที่เคยเสนอราคาเข้ามาแล้วเสนอราคาเข้าใหม่อีกจำนวน ๔ บริษัท ได้แก่ ๑) บริษัท เอเอ็นดีอินเตอร์เนชันแนล จำกัด ๒) บริษัท อีพเดท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ๓) บริษัท พนัส แอสเซมบลีย์ จำกัด และ ๔) บริษัท ไพรเซน (ไทย) จำกัด ผลการเสนอราคาปรากฏว่าบริษัท อีพเดท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้ผ่านการเสนอราคา ด้วยการเสนอให้ใช้เครื่องยนต์คัมมินส์ (Cummins) ๒๓๕ แรงม้า ซึ่งเป็นเครื่องยนต์ที่ประเทศอังกฤษใช้ปรับปรุงเครื่องยนต์เบนซินเป็นเครื่องยนต์ดีเซล และปัจจุบันใช้อยู่ในประเทศอัฟกานิสถาน โดยราคาการซ่อมปรับปรุงคันละประมาณ ๑๘ ล้านบาทเศษ รวมราคาซ่อมปรับปรุงรถถังจำนวน ๔๒ คัน เป็นเงิน ๗๙๒,๙๖๐,๐๐๐ บาท ราคาลดลงจากเดิมที่ บริษัทเอเอ็นดีอินเตอร์เนชันแนล จำกัดเคยเสนอไว้ประมาณ ๒๗๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ปัจจุบันการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการขออนุมัติทำสัญญาจัดจ้างจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ส่วนโครงการซ่อมปรับปรุงรถถัง M48A5 เป็นโครงการที่จะดำเนินการปรับปรุงในส่วนของเครื่องควบคุมการยิง ซึ่งปัจจุบันรถถัง M48A5 มีประจำการอยู่จำนวน ๕ คัน แต่ความต้องการที่เสนอในโครงการมีทั้งสิ้นจำนวน ๗๔ คัน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ มีบริษัทที่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นจำนวน ๒ ราย กองทัพบกจึงได้มีเอกสารแจ้งให้ทั้ง ๒ บริษัท เข้ามาเสนอราคาด้วยวิธีพิเศษ ผลปรากฏว่าบริษัท เค.ซี.พี.แอสโซซิเอท จำกัด เป็นผู้ได้รับคัดเลือกให้เข้าทำสัญญากับกองทัพบก บริษัทดังกล่าวจึงได้ดำเนินการซ่อมปรับปรุงรถถัง M48A5 จำนวน ๒๑ คัน ซึ่งปัจจุบันมีการส่งมอบรถถังที่ซ่อมปรับปรุงแล้วจำนวน ๒๑ คัน ไว้ใช้ในราชการแล้ว ส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีแผนการซ่อมปรับปรุงรถถังจำนวน ๔๒ คัน โดยมีการขอตั้งเพิ่มจำนวนรถถังที่จะซ่อมปรับปรุง แต่เนื่องจากผู้มีอำนาจอนุมัติไม่ได้ดำเนินการ ลงนามภายในระยะเวลาที่กำหนดสัญญาเดิมจะสิ้นสุดลง ดังนั้น จึงมีการยกเลิกโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ไป แต่กองทัพบกเห็นว่ายังมีความจำเป็นต้องดำเนินการตามโครงการต่อไป จึงมีการเสนอแผนซ่อมปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยจะเป็นโครงการจ้างซ่อมปรับปรุงของเก่าให้สามารถใช้งานได้เหมือนเดิมดังเช่นที่เคยดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ซึ่งยังคงมีรถถัง M48A5 ที่ยังไม่ได้ทำการซ่อมปรับปรุงอีกจำนวน ๑๑ คัน กองทัพบกได้ยกเลิกแผนการซ่อมปรับปรุงไปเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากกองทัพบกมีนโยบายที่จะเปลี่ยนเครื่องควบคุมการยิงแทนการซ่อมปรับปรุงของเก่า รวมทั้งเห็นว่าควรนำงบประมาณที่เหลือจากการซ่อมรถถัง M48A5 ไปซ่อมปรับปรุงรถถัง M60A1 แทน

ส่วนการเตรียมสำรองชิ้นส่วนอะไหล่ เช่น สายพาน นั้น เนื่องจากการซ่อมปรับปรุงรถถังเบาแบบ ๒๑ มีการซ่อมปรับปรุง ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) เปลี่ยนเครื่องยนต์เบนซินมาเป็นเครื่องยนต์ดีเซล ๒) เปลี่ยนระบบกล้องตรวจจับภาพ และ ๓) สายพาน และบริษัท อีพเดท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้เสนอสายพาน สลักคู่ของ บริษัท ซัยเสรีเม็ททอลแอนด์ รีบเบอร์ จำกัด ให้กับกองทัพ ซึ่งจากการพิจารณาแล้วเห็นว่า สายพานของบริษัทดังกล่าวไม่น่าจะก่อปัญหาให้กับกองทัพบก เนื่องจากรถยนต์ของกองทัพบกส่วนใหญ่ ก็ใช้สายพานของบริษัทนี้

สำหรับรถถังสตริงเรย์ของกองทัพบก ปัจจุบันมีทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๖ คัน ประจำการอยู่ที่จังหวัด เพชรบูรณ์ และจังหวัดขอนแก่น โครงการซ่อมปรับปรุงรถถังสตริงเรย์จะเป็นโครงการซ่อมปรับปรุงคล้าย กับรถถัง M48A5 มีแผนการซ่อมปรับปรุงจำนวน ๗๕ คัน เป็นโครงการผูกพันงบประมาณข้ามปีตั้งแต่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕ โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ดำเนินการซ่อมปรับปรุงไปแล้วจำนวน ๑๘ คัน โดยเป็นการซ่อมปรับปรุงเครื่องควบคุมการยิง และในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ดำเนินการซ่อมปรับปรุง เหมือนปีงบประมาณ ๒๕๕๒ อีกจำนวน ๑๘ คัน ซึ่งการซ่อมปรับปรุงทั้งในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ และ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีการส่งมอบและนำมาใช้งานในราชการแล้ว สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๕๔- ๒๕๕๕ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำแผนซ่อมปรับปรุง

ส่วนสาเหตุที่ราคาซ่อมปรับปรุงลดลงจากเดิมนั้น เนื่องจากค่าเงินของประเทศอังกฤษปัจจุบัน ลดลงจากเดิมประมาณ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการซ่อมปรับปรุงบริษัทคู่สัญญา ได้รับการสนับสนุนจากประเทศอังกฤษ ตลอดจนบริษัทคู่สัญญาได้ลดราคาขึ้นส่วนบางประเภทให้กับ กองทัพบก เช่น ระบบกล้อง และสายพาน เป็นต้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

๑. กรณีที่กองทัพบกเปลี่ยนมาใช้เครื่องยนต์คัมมินส์แล้วทำให้ราคาการซ่อมปรับปรุงลดลงจาก ของเดิม ๒๐ - ๓๐ เปอร์เซ็นต์นั้น เงื่อนไข และรายละเอียดในสัญญาต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปด้วยหรือไม่ เนื่องจากเครื่องยนต์คัมมินส์จะมีน้ำหนักมากกว่าเครื่องยนต์สไตเออร์กว่า ๑๘๐ กิโลกรัม ส่งผลให้หัวรถถังเบา แบบ ๒๑ ทดลงจากเดิมเป็นเหตุให้ต้องดำเนินการจัดหาระบบต่างๆ เพิ่มขึ้นเพื่อให้หัวรถถังเบาขึ้นมาตามปกติ รวมทั้งระบบทรานมิสชันมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เนื่องจากเครื่องยนต์ดีเซลจะอึดกว่าเครื่องยนต์เบนซิน ส่วน การซ่อมปรับปรุงรถถัง M48A5 คณะกรรมการเห็นว่าควรซ่อมปรับปรุงในส่วนของกล้องอย่างเดียว เพราะ เป็นรถถังที่ค่อนข้างเก่าดำเนินการซ่อมปรับปรุงไปแล้วอาจจะไม่คุ้มค่า โดยรถถังที่ควรซ่อมปรับปรุงในเวลานี้ มากที่สุด คือ รถถัง M60A1

๒. ปัจจุบันประเทศแถบยุโรปต่างประสบปัญหาการเปลี่ยนเครื่องยนต์เบนซินมาเป็นเครื่องยนต์ดีเซล หรือการเปลี่ยนเครื่องยนต์ดีเซลมาเป็นเครื่องยนต์เบนซิน เนื่องจากตัวถังของรถจะบิดและไม่รับกันด้วยสาเหตุ ที่ว่า Vibration ของเครื่องยนต์ต่างกัน ดังนั้น กองทัพบกควรจะระบุการซ่อมปรับปรุงรถให้เข้ากับสภาวะ แวดล้อมธรรมชาติ (High Performance Resisted) ไว้ในเอกสารร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR) ด้วย รวมทั้ง ควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้บริษัทคู่สัญญารับประกันการซ่อมปรับปรุงเป็นระยะเวลา ๓ - ๕ ปี แทนระยะเวลาประกัน ๒ ปี เนื่องจากระยะเวลานี้จะเป็นช่วงของการเกิด บิดและคลายตัวของน็อตที่สุด

๓. กองทัพบกควรตั้งชุดซ่อมรถถังเคลื่อนที่เร็วจากกรมสรรพาวุธไว้เป็นหน่วยซ่อมที่ใกล้ชิดกับหน่วย รถถังแต่ละหน่วยเพื่อลดปัญหาการซ่อมใหญ่ รวมทั้งควรนำรถถังสภาพดีที่มีไว้ใช้ศึกษาในกรมสรรพาวุธ ทหารบกออกไปช่วยเหลือสนับสนุนหน่วยใช้อื่น ๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์จำเป็นต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่การใช้งานอย่างสูงสุด

เรื่องที่ ๗๒

๑. **เรื่องพิจารณา** ผลการชันสูตรศพนาย ฮิโรยุกิ มุราโมโตะ ช่างภาพชาวญี่ปุ่นของสำนักข่าวรอยเตอร์ที่เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุมของรัฐเพื่อขอคืนพื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓

(การประชุมครั้งที่ ๕๖/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้บัญชาการพิสูจน์หลักฐานตำรวจ นายแพทย์ ชลน่าน ศรีแก้ว และนายกษมาคมแพทย์นิติเวช

๓. **ประเด็นพิจารณา**

หลังจากเกิดเหตุการณ์การสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ ในส่วนของกองพิสูจน์หลักฐานตำรวจได้รับแจ้งให้เข้าตรวจสถานที่เกิดเหตุเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๓ และเข้าตรวจเพิ่มเติมในวันที่ ๑๒ ๑๔ ๑๖ และ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งเหตุการณ์การสลายการชุมนุมมีสถานีตำรวจนครบาลที่เกี่ยวข้อง ๓ แห่ง คือ สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ และสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการในวันนั้นได้รวบรวมพยานหลักฐานจากที่เกิดเหตุและตรวจร่องรอยการถูกยิงจากอาวุธปืน พบว่ามีรถบรรทุกสายพานลำเลียงที่จอดบนถนนดินสอได้รับความเสียหายจำนวน ๒ คัน อยู่ในพื้นที่ของสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์โดยด้านขวาของรถมีรอยกระสุนปืนจากด้านหลังทะลุไปด้านหน้ารถ มีรอยหลุมระเบิดบริเวณถนน และมีรอยคราบโลหิต ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เก็บตัวอย่างคราบโลหิตเพื่อส่งตรวจดีเอ็นเอ (DNA) ซึ่งปรากฏว่าคราบโลหิตที่ตรวจพบที่บริเวณรถบรรทุกสายพานลำเลียงที่เป็นหลุมระเบิด เป็นดีเอ็นเอ (DNA) ของพันเอก ร่มเกล้า ธูธรรม และสิบท ภูริวัฒน์ ประพันธ์ เนื่องจากมีตัวอย่างดีเอ็นเอ (DNA) เปรียบเทียบ นอกจากนี้ยังมีรอยเลือดบริเวณแผงที่เป็นแผ่นเหล็กกัน และฟุตปาทบริเวณหน้าโรงเรียนสตรีวิทยา ก็ได้เก็บคราบโลหิตเพื่อส่งตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เช่นกัน

ส่วนกรณีของนายฮิโรยุกิ มุราโมโตะ ช่างภาพชาวญี่ปุ่นนั้นไม่มีตัวอย่างของดีเอ็นเอ (DNA) ที่จะใช้เปรียบเทียบ หลังจากการตรวจพิสูจน์หลักฐานเสร็จสิ้นได้จัดทำรายงานเพื่อส่งให้กับสถานีตำรวจนครบาลที่เกี่ยวข้องต่อไป เช่น รายงานผลการตรวจสถานที่เกิดเหตุในส่วนของถนนดินสอซึ่งได้จัดส่งให้กับสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง เป็นต้น

ทั้งนี้ ในการตรวจอาวุธปืนนั้นจะเป็นการตรวจวิถีกระสุนปืนในที่เกิดเหตุว่าเป็นอย่างไร โดยเฉพาะกระสุนปืนที่ไปกระทบกับวัตถุ ส่วนกระสุนปืนที่โปกโดนผู้เสียชีวิตจะเป็นหน้าที่ของแพทย์นิติเวชจะเป็นผู้ชันสูตรศพ และในวันที่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานได้รับแจ้งให้ไปตรวจเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๓ นั้นไม่มีศพของผู้ที่เสียชีวิตแล้วประกอบกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจไม่มีอำนาจในการชันสูตรศพ เนื่องจากเป็นหน้าที่ของแพทย์นิติเวชและพนักงานสอบสวน ส่วนมากหากแพทย์นิติเวชตรวจพบกระสุนปืนในศพก็จะนำส่งให้กับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นกระสุนชนิดใด ส่วนกรณีของนักข่าวชาวญี่ปุ่นนั้นไม่มีสถานีตำรวจนครบาลใดส่งหัวกระสุนมาให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจตรวจ จึงไม่สามารถชี้แจงได้ว่าเสียชีวิตจากอาวุธปืนชนิดใด

ในส่วนของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจนั้นได้ทำงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และจะรักษาความเป็นธรรมเพื่อคลี่คลายปัญหาของประเทศชาติ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหากหน่วยงานได้รับแจ้งเรื่องจากสถานีตำรวจไม่ว่าจะเป็นสถานีตำรวจใดก็ตามก็จะไปตรวจพิสูจน์ตามที่หน่วยงานเหล่านั้นได้ร้องขอมาและเมื่อตรวจพิสูจน์เสร็จสิ้นก็จะจัดส่งรายงานผลการพิสูจน์กลับไปยังหน่วยงาน

เหล่านั้น ส่วนประเด็นที่จะให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจสั่งให้สถานีตำรวจนครบาลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การสลายการชุมนุมส่งหลักฐานเพิ่มเติมเช่นหัวกระสุนที่อาจพบในศพของผู้ที่เสียชีวิตนั้น สำนักงานพิสูจน์หลักฐานไม่มีอำนาจที่จะกระทำได้

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) ในกรณีที่ไม่พบศพของผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานได้มีการติดตามผลเกี่ยวกับผลการชันสูตรศพของผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์หรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจได้ชี้แจงว่า กรณีศพของผู้เสียชีวิตนั้นสำนักงานพิสูจน์หลักฐานจะไม่ทราบว่ามีบุคคลใดเสียชีวิตบ้างเพราะผู้ที่ได้รับบาดเจ็บในเหตุการณ์จะถูกส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล ในเบื้องต้นจะประสานงานกับพนักงานสอบสวนในท้องที่ว่าหากมีผู้เสียชีวิตขอให้ส่งผลการชันสูตรกลับมาให้กับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจด้วย

(๒) สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจได้ดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับผลการชันสูตรศพของผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ ตลอดจนได้ติดตามผลความคืบหน้าของการชันสูตรศพหรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ได้ชี้แจงว่า หน้าที่หลักในการชันสูตรพลิกศพนั้นเป็นหน้าที่ของแพทย์นิติเวช ส่วนสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจมีหน้าที่ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุว่ามีร่องรอยอะไรบ้าง มีวัตถุพยานหรือไม่

(๓) หลังจากการตรวจพิสูจน์หลักฐานแล้วสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจได้ดำเนินการต่อไปอย่างไร นั้น ผู้แทนสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ได้ชี้แจงว่า หลังจากพิสูจน์หลักฐานแล้ว เช่น กรณีการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) ได้จัดส่งไปผลการตรวจไปให้สถานีตำรวจนครบาลที่เกี่ยวข้อง เช่น หากพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้งเป็นผู้แจ้งให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจไปตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบเสร็จก็จัดส่งรายงานไปยังสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง ทั้งนี้ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานไม่มีอำนาจในการเรียกข้อมูลจากหน่วยงานใดหากไม่ได้รับการร้องขอให้มีการตรวจพิสูจน์หลักฐาน

(๔) จากที่ปรากฏเป็นข่าวว่านักข่าวชาวญี่ปุ่นถูกยิงเสียชีวิตด้วยกระสุนปืน ขนาด 7.62 มิลลิเมตร นั้น มีความเป็นจริงเพียงใด นั้น กรณีกระสุนขนาด 7.62 มิลลิเมตรนั้นไม่จำเป็นต้องยิงมาจากอาวุธปืนอาก้าเท่านั้น แต่สื่อมวลชนมุ่งประเด็นว่าเป็นปืนอาก้า ซึ่งกระสุนขนาด 7.62 มิลลิเมตรมีหลายยี่ห้อและใช้กับอาวุธปืนหลายรุ่น อย่างไรก็ตาม ถ้าเป็นกระสุนปืนของ M16A1 ขนาด 5.56 x 45 มิลลิเมตร M193 จะตรวจหาลักษณะข้อมูลของรอยแผลได้ง่ายเพราะเป็นอาวุธที่ใช้มาตั้งแต่สมัยสงครามเวียดนามทำให้มีรูปถ่ายและข้อมูลของรอยแผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางแพทย์นิติเวชจะคุ้นเคยกับรอยแผลประเภทนี้ ส่วนปืน M16A2 ที่ใช้กระสุนขนาดเดียวกันแต่น้ำหนักหัวกระสุนส่วนประกอบภายในความเร็วต้นและเกลียวลำกล้องจะต่างกัน ก็ยังพอสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับบาดแผลของกระสุนประเภทนี้ได้ไม่ยากนัก เพราะเป็นกระสุนที่ใช้ในองค์กรนาโต้ ซึ่งเราเรียกว่าแบบ M855 ส่วนกระสุนปืนขนาด 7.62 มิลลิเมตร ถ้าใช้กับอาวุธปืนอาก้า (ค่ายคอมมิวนิสต์) จะเป็นกระสุนขนาด 7.62 x 39 มิลลิเมตร ซึ่งก็จะสามารถหาลักษณะข้อมูลของรอยแผลที่ถุกยิงไม่ยาก เพราะเป็นอาวุธที่ใช้กันแพร่หลายกันมานานไม่ต่ำกว่า 40 ปีแล้ว ถ้าเป็นอาวุธปืนที่ตำรวจเคยใช้ เช่น 05 นาโต้ ก็จะใช้กระสุนขนาด 7.62 x 51 มิลลิเมตร และถ้าเป็นหน่วยงานทหาร ตำรวจ ที่ใช้ปืนซุ่มยิง (สไนเปอร์) จะเป็นกระสุนขนาด 7.62 x 51 มิลลิเมตร แต่จะแตกต่างจากกระสุนทั่วไปที่เป็นขนาดเดียวกัน (ปืนกล M60 ปืนกล Mag 58) ตรงที่เป็นกระสุน High Precision หรือมีความแม่นยำสูงมีการกระจายของกระสุนต่ำมาก ซึ่งสามารถยิงได้ระยะ 800 เมตร แต่ถ้าเป็นค่ายคอมมิวนิสต์ อาวุธปืนซุ่มยิง (สไนเปอร์) จะใช้กระสุนขนาด 7.62 x 54 มิลลิเมตร ซึ่งเป็นกระสุนที่ขนาดปลอกกระสุนยาวกว่า รุ่นนี้ไม่มีประจำการอยู่ในประเทศไทย

อนึ่ง ในฐานะผู้ร่วมสังเกตการณ์เพื่อเป็นสักขีพยานในการชันสูตรศพได้ร่วมชันสูตรศพกับผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยตรงกับสถาบันนิติเวชของโรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งการชันสูตรศพในวันนั้นเป็นการชันสูตรศพครั้งแรก โดยศพที่นำมาชันสูตรมีจำนวน ๑๒ ศพ เป็นศพที่เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ ทั้งสิ้น โดยส่งมาจากโรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลวชิรพยาบาล และโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ซึ่งในจำนวน ๑๒ ศพนั้นเป็นศพของช่างภาพชาวญี่ปุ่นรวมอยู่ด้วย ส่วนผลการชันสูตรศพของนาย ฮิโรยูกิ มูราโมโตะ ช่างภาพชาวญี่ปุ่นพบว่า บาดแผลการเสียชีวิตเกิดจากอาวุธปืนบริเวณหน้าอกด้านซ้าย ช่องซี่โครงที่ ๒ เยื้องทะลุลงไปแล้วไปโผล่ที่รักแร้ด้านขวา ลักษณะแนวกระสุนเฉียงจากบนลงล่าง บาดแผลภายในพบว่ามีกระดูกซี่โครงหัก บาดแผลบริเวณกว้างรูกระสุนเข้ามีขนาดเล็กกว่ารูกระสุนออกทางการแพทย์ให้ความเห็นว่าน่าจะเกิดจากอาวุธปืนชนิดความเร็วสูงที่มีอนุภาคการทำลายเนื้อเยื่อค่อนข้างสูง เนื่องจากบริเวณบาดแผลมีขนาดกว้าง แต่ไม่พบหัวกระสุนในศพของนาย ฮิโรยูกิ มูราโมโตะ พบว่าร่องรอยของการทำลายเนื้อเยื่อนั้นเป็นอาวุธปืนความเร็วสูงเท่านั้น ทั้งนี้ประเด็นที่ว่าผู้ตายเสียชีวิตจากอาวุธปืนชนิดใดนั้นทางการแพทย์ไม่สามารถตอบได้ จะตอบได้เพียงว่าผู้ตายเป็นใคร เสียชีวิตเมื่อไร และสาเหตุของการเสียชีวิตว่าเกิดจากอะไร ส่วนจะเป็นอาวุธชนิดใดต้องเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องพิสูจน์ต่อไป

สำหรับกระบวนการชันสูตรพลิกศพครั้งนี้มีพนักงานสอบสวน แพทย์นิติเวช เข้าร่วมชันสูตรศพและใช้เวลากว่าค่อนวันโดยเริ่มตั้งแต่ญาติของผู้เสียชีวิตได้มายืนยันว่าเป็นผู้ตายจริงโดยให้ญาติดูจากกล้องวงจรปิดที่เชื่อมโยงเอาไว้เป็นการแยกตัวบุคคลก่อน จากนั้นก็เริ่มทำการผ่าที่เรียกว่าเป็นการแยกธาตุโดยผ่าทีละศพตั้งแต่ศพแรกจนถึงศพสุดท้าย เพื่อพิจารณาร่องรอยของบาดแผลจนครบทุกศพและได้จัดทำสรุปข้อวินิจฉัยพร้อมทั้งจัดทำรายงานเป็นการบรรยายการตรวจประกอบไว้ด้วย

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ถือเป็นหน่วยงานที่จะต้องรักษาความยุติธรรมและมีความสำคัญดังนั้นหลังจากตรวจสถานที่เกิดเหตุแล้วควรมีการขยายผลและติดต่อประสานงานผลความคืบหน้ากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป เช่น ผลการชันสูตรศพของผู้เสียชีวิต เป็นต้น

(๒) ควรมีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งและควรเชิญนายแพทย์นิติเวชที่ได้ทำการชันสูตรศพเข้าร่วมประชุมโดยเฉพาะใบรายงานผลเกี่ยวกับการชันสูตรศพผู้ที่เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุมจะเป็นข้อมูลที่สำคัญ

เรื่องที่ ๗๓

๑. **เรื่องพิจารณา** การจัดทำงบประมาณของกระทรวงกลาโหม (การประชุมครั้งที่ ๕๖/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ปลัดกระทรวงกลาโหม และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

๓. **ประเด็นพิจารณา**

กระทรวงกลาโหมได้เสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๗,๗๙๙,๐๔๗,๖๐๐ บาท (สองแสนสี่หมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยเก้าสิบเก้าล้านสี่หมื่นเจ็ดพันหกกร้อยบาทถ้วน) โดยเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงของรัฐและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การรักษาผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชนและแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ ในด้านต่างๆ คิดเป็น ร้อยละ ๒.๑๓ ของ จีดีพี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๑ ของงบประมาณฉบับประมาณที่ได้รับแยกเป็น (๑) สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน ๑๐,๐๗๖,๑๖๑,๗๐๐ บาท (๒) กรมราชองครักษ์ จำนวน ๗๐๙,๔๐๙,๘๐๐ บาท (๓) กองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน ๑๙,๕๑๑,๓๙๘,๗๐๐ บาท (๔) กองทัพบก จำนวน ๑๒๐,๑๗๓,๗๕๖,๙๐๐ บาท (๕) กองทัพเรือ จำนวน ๔๘,๖๐๖,๕๙๗,๙๐๐ บาท (๖) กองทัพอากาศ จำนวน ๔๗,๑๒๕๙๔๕,๑๐๐ บาท และ (๗) สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) จำนวน ๑,๕๙๕,๗๗๗,๕๐๐ บาท เป้าหมายของกระทรวงกลาโหมมีการปฏิบัติการกิจภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์ มีความปลอดภัยสูงสุด และได้รับการเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติ เสนอของบประมาณ จำนวน ๒,๑๕๘ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๘๗ ของวงเงิน โดยมีกรมราชองครักษ์เป็นหน่วยงานหลัก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การป้องกันประเทศ เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร เสนอของบประมาณ จำนวน ๒๓๓,๘๖๑ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๔.๓๘ ของวงเงิน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักของกระทรวงกลาโหม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อให้สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น เสนอของบประมาณ จำนวน ๖,๑๗๔ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๔๙ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางทหารที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และสหประชาชาติ เสนอของบประมาณ จำนวน ๑,๘๗๖ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๐.๗๖ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของกระทรวงกลาโหม มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เสนอของบประมาณ จำนวน ๓,๓๐๒ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๓๓ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสนับสนุนงานอื่นที่สำคัญของชาติ เพื่อให้งานอื่นที่สำคัญของชาติที่กระทรวงกลาโหมให้การสนับสนุนบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เสนอของบประมาณ จำนวน ๔๒๔ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ ของวงเงิน

ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมามีคิดเป็นร้อยละ ๘ ส่วนงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๑

อนึ่ง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำงบประมาณของกระทรวงกลาโหม

เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงกลาโหมมีภาระด้านงบประมาณค่อนข้างสูงมาก ทั้งในเรื่องของการปรับเพิ่มเงินเดือนตามนโยบายของรัฐบาล ภารกิจในการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน ต่าง ๆ รวมทั้งภาระผูกพันงบประมาณที่จะต้องจ่ายชำระตามสัญญาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีวงเงิน สูงถึงเกือบ ๓๒,๐๐๐ ล้านบาทเศษ ดังนั้น หากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงกลาโหมได้รับการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่ลดลงจากปีก่อนอาจส่งผลกระทบต่อกรอบวงเงินในการที่จะพัฒนาและ เสริมสร้างขีดความสามารถกำลังกองทัพให้มีความแข็งแกร่งและสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องตาม แผนพัฒนาขีดความสามารถกระทรวงกลาโหม ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ ซึ่งจะทำให้กองทัพสามารถวางแผนการจัดหายุทธโปกรณ์ของกองทัพในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพ งบประมาณที่ได้รับต่อไป

สำหรับสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้เสนอขอตั้งงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๐๗๖,๑๖๑,๗๐๐ บาท สูงกว่าวงเงินที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๔,๐๓๒ ล้านบาทเศษ หรือสูงกว่า ร้อยละ ๖๖.๗๔ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติ ภารกิจภายใต้กรอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้สถาบัน พระมหากษัตริย์ได้รับการเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติ เสนอของงบประมาณ จำนวน ๑๒๕ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๑.๒๕ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การป้องกันประเทศ โดยการอำนวยการและสนับสนุนการป้องกันประเทศระดับ กระทรวง เพื่อให้เหล่าทัพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศตลอดเวลาสนับสนุนและส่งเสริมงานวิจัยใน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งงานด้านการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ พลังงานทหาร เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมและมุ่งไปสู่ การพึ่งตนเองด้านอาวุธยุทธโปกรณ์และด้านพลังงานทหาร ตลอดจนการสนับสนุนและส่งเสริมงานการ สงเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัวทหารผ่านศึก เสนอของงบประมาณ จำนวน ๙,๘๓๖ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๗.๖๒ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ โดยการดำรง พัฒนาและ เสริมสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศและ สหประชาชาติ เพื่อส่งเสริมรักษาและคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศ เสนอของงบประมาณ จำนวน ๙๘ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๐.๙๘ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาประเทศ โดยการส่งเสริมงานพัฒนาชาติโดยใช้ศักยภาพของ กระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เสนอของงบประมาณจำนวน ๓ ล้านบาทเศษ หรือ คิดเห็น ร้อยละ ๐.๐๔ ของวงเงิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสนับสนุนงานอื่นที่สำคัญของชาติ โดยการสนับสนุนงานที่สำคัญของชาติด้วย การใช้ศักยภาพของกระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเสนอของงบประมาณ จำนวน ๑๑ ล้านบาทเศษ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๐.๑๑ ของวงเงิน

สำหรับงบประมาณในส่วนของโครงการ/งาน ได้เสนอของบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น ๕๔ โครงการ/งาน วงเงินรวม ๔,๒๙๔ ล้านบาทเศษ เป็นโครงการผูกพันเดิม จำนวน ๕ โครงการ/งาน วงเงิน ๙๕๐ ล้านบาทเศษ โครงการผูกพันใหม่ จำนวน ๙ โครงการ/งาน วงเงิน ๑,๒๖๑ ล้านบาทเศษ และโครงการ/งานต่อเนื่องปีเดียว จำนวน ๔๐ โครงการ/งาน วงเงิน ๒,๐๘๓ ล้านบาทเศษ

ทั้งนี้ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) ได้เสนอของบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๕๙๕,๗๗๗,๕๐๐ บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร ค่าสาธารณูปโภคและค่าเช่าพื้นที่ จำนวน ๒๓๓,๔๕๙,๕๐๐ บาท ภารกิจประจำเกี่ยวกับค่าดำเนินงานและค่าใช้จ่ายลงทุน จำนวน ๖๕,๖๙๐,๐๐๐ บาท และโครงการตามภารกิจ จำนวน ๑,๒๙๖,๖๒๘,๐๐๐ บาท

โครงการที่สำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ คือ

๑) โครงการวิจัยและพัฒนาระบบจรวดหลายลำกล้องไม่นำวิถีแบบ DTI-1 ระยะที่ ๒ เพื่อพัฒนาและสะสมองค์ความรู้ในการสร้างต้นแบบระบบจรวดหลายลำกล้อง ซึ่งได้รับถ่ายทอดเทคโนโลยีจากมิตรประเทศและเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการสร้างจรวดหลายลำกล้องในประเทศไทย ทั้งในส่วนของมอเตอร์จรวด หัวรบและการประกอบรวมจรวด เพื่อให้เป็นต้นแบบที่พร้อมถ่ายทอดไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรมได้ โดยให้มิตรประเทศที่เป็นที่ปรึกษาในการออกแบบโรงปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาที่จังหวัดนครสวรรค์

๒) โครงการวิจัยและพัฒนาระบบจรวดสมรรถนะสูง (DTI-X) เพื่อพัฒนาและสะสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีของระบบจรวดสมรรถนะสูงโดยการต่อยอดจากจรวด DTI-1 และเพื่อสร้างต้นแบบจรวดสมรรถนะสูงทั้งระบบนำวิถีและไม่นำวิถี พร้อมต้นแบบรถยิง ระบบควบคุมและชุดอำนวยความสะดวกและรถบรรทุกจรวด ซึ่งได้เริ่มดำเนินการออกแบบ จำลองระบบและจัดเตรียมอุปกรณ์ไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓

ในส่วนกองทัพเรือได้เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๔๘,๖๐๖ ล้านบาท ซึ่งเป็นงบประจำ ร้อยละ ๘๐ และเป็นงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนา ร้อยละ ๒๐ ปัจจุบันกองทัพเรือได้ใช้กำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์อยู่ในพื้นที่ตลอดเวลา เช่น บริเวณพื้นที่อ่าวไทย ตอนบนและตอนล่าง บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน บริเวณพื้นที่ชายแดนลำแม่น้ำโขงตั้งแต่จังหวัดเชียงราย ลงมาจนถึงจังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ ยังมีกำลังนาวิกโยธินที่ปฏิบัติงานตามชายแดนประเทศกัมพูชา และบริเวณจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงส่งผลให้อาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีอยู่เสื่อมสภาพลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้ต้องปลดประจำการเร็วกว่ากำหนด ประกอบกับในปัจจุบันกองทัพเรือได้รับงบประมาณค่อนข้างจำกัด การปรับปรุงอาวุธยุทโธปกรณ์ในช่วงที่ผ่านมาจึงไม่สามารถทำได้ เช่น เดิมเรือยกพลขึ้นบก ซึ่งกองทัพเรือเคยได้รับความช่วยเหลือจากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๕ ลำ และกองทัพเรือต่อเองอีก ๒ ลำ นั้นได้ปลดประจำการหมดแล้ว ปัจจุบันได้ต่อเรือยกพลขึ้นบกที่ประเทศสิงคโปร์จำนวน ๑ ลำ

ส่วนปัญหาข้อขัดข้องของกองทัพเรือคือ ๑) ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคงมีค่อนข้างสูงและเป็นค่าใช้จ่ายที่ต่อเนื่อง และ ๒) การขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์

ในส่วนของกองทัพอากาศได้เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์กระทรวงกลาโหม จำนวน ๔๗,๑๒๕ ล้านบาท ซึ่งแบ่งงบประมาณตามแผนงานต่างๆ ๕ แผนงาน คือ ๑) แผนงานเสริมสร้างความสามัคคีและสมานฉันท์ของคนในชาติ จำนวน ๑ ล้านบาท ๒) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓๘๑ ล้านบาท ๓) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ จำนวน ๑๗ ล้านบาท ๔) แผนงานการเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ จำนวน ๔๖,๖๙๕ ล้านบาท ๕) แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จำนวน ๓๐ ล้านบาท

นอกจากนี้ มีโครงการพัฒนายุทธโศปกรณ์ที่สำคัญ คือ โครงการปรับปรุงขีดความสามารถ เอฟ-๑๖ ซึ่งเป็นระยะที่ ๒ โครงการจัดหาเครื่องบินกริฟเพน ในระยะที่ ๒ จำนวน ๖ เครื่อง ซึ่งได้ดำเนินการสั่งซื้อแล้วโดยจะได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และโครงการพัฒนาระบบควบคุมและแจ้งเตือนทางอากาศ เพื่อรักษาความปลอดภัยในน่านฟ้าของกองทัพอากาศ ซึ่งจะเชื่อมโยงข้อมูลของสามเหล่าทัพได้และจะเริ่มใช้งานได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ นี้ ส่วนโครงการใหม่สำหรับงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เช่น ๑) โครงการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ จำนวน ๖ ลำ งบประมาณ ๑,๖๐๐ ล้านบาท และ ๒) โครงการจัดหา UAV (Unmanned Aerial Vehicle) เพื่อหาข่าวในระยะไกลจากแนวชายแดน เป็นต้น

สำหรับกรมราชองครักษ์ได้เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๗๐๙ ล้านบาท เนื่องจากมีกำลังพลเพียง ๕๐๙ คน เพื่อปฏิบัติภารกิจรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ กรมราชองครักษ์ยังได้รับความสนับสนุนจากกองทัพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกำลังพลหรือกำลังอาวุธ งบประมาณสำหรับบุคลากรมีเพียงร้อยละ ๔๕ เท่านั้น ที่เหลือจะเป็นงบประมาณด้านสาธารณูปโภค ร้อยละ ๑๙ และการก่อสร้าง ร้อยละ ๓๖ เนื่องจากบุคลากรที่จะต้องรักษาความปลอดภัยควรมีความเป็นอยู่ที่เพียงพอและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ส่วนการจัดทำงบประมาณที่ผ่านมารวมราชองครักษ์ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงบประมาณเป็นอย่างดี ทั้งนี้ ยุทธโศปกรณ์ของกรมราชองครักษ์ มี ๓ อย่าง คือ ๑) เครื่องมือสำหรับสื่อสาร ๒) รถยนต์ และ ๓) อาวุธ ซึ่งภาพรวมของงบประมาณในปีนี้อาจจะไม่น่าจะมีปัญหา

ในส่วนของกองทัพบกได้เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๑๒,๐๐๐ ล้านบาทเศษ เป็นงบบุคลากรร้อยละ ๓๖ และในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา กองทัพบกได้ลดกำลังพลลงเป็นจำนวนมากจนปัจจุบันมีความขาดแคลนกำลังพลขณะนี้ได้เร่งทำการผลิตนักเรียนนายสิบและมีการเพิ่มจำนวนทหารเกณฑ์อีกด้วย เพื่อจะได้มีกำลังพลไปประจำการ เพราะกองทัพบกมีภารกิจหลักในการป้องกันประเทศและรักษาความมั่นคง นอกจากนี้ยังต้องช่วยเหลือประชาชนตามนโยบายรัฐบาลหรือภัยพิบัติหรือปัญหาเสพติดอีกด้วย ซึ่งงบประมาณจำนวนมากใช้จ่ายในงานประจำ

สำหรับกองบัญชาการกองทัพไทยได้เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๑๙๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษ ซึ่งเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของกระทรวงกลาโหมทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ งบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณเกี่ยวกับกำลังพล ร้อยละ ๗๕ นอกจากนี้ งบประมาณในการพัฒนาประเทศได้ทำคำขอตั้งไว้ จำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาทเศษ สำหรับ ๓๐ หน่วยที่ตั้งอยู่ตามแนวเขตชายแดนของประเทศไทย เช่น งานก่อสร้างทาง งานพัฒนาแหล่งน้ำ งานส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน และงานเกี่ยวกับการบรรเทาภัยพิบัติ แต่ทั้งนี้ได้รับงบประมาณเพียง ๑,๓๐๐ ล้านบาทเศษ ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

๔. ข้อซักถามของคณะกรรมการ

(๑) กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนเช่นมีความจำเป็นต้องจัดซื้ออาวุธปืน จะใช้งบประมาณในส่วนใด นั้นผู้แทนสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม ได้ชี้แจงว่า กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและไม่ได้กำหนดไว้ในแผนงานจะใช้งบกลางในลำดับแรก แต่กรณีงบกลางมีจำนวนจำกัดก็จะขอให้กองทัพชะลอการจัดซื้อไปก่อน

(๒) กระทรวงกลาโหมได้จัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการรักษาความมั่นคงประเทศและปัญหาภัยพิบัติเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนไว้หรือไม่ อย่างไร นั้น ผู้แทนสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม ได้ชี้แจงว่า กระทรวงกลาโหมได้รับงบที่รัฐบาลตั้งไว้ให้ซึ่งเป็นงบสำรองจ่ายเพื่อช่วยเหลือบรรเทาภัยพิบัติต่างๆ

(๓) งบประมาณเกี่ยวกับการเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ สำหรับปีที่ผ่านมาได้จัดกิจกรรมในรูปแบบใดและได้มีการประเมินผลหรือไม่ และได้ตอบสนองยุทธศาสตร์หรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม ได้ชี้แจงว่า งบประมาณในการเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มุ่งเน้นไปที่การจรรีกรักกิติ โดยทุกหน่วยได้จัดทำ ส่วนกิจกรรมที่ได้ดำเนินไปแล้ว เช่น กิจกรรมเทิดพระเกียรติจะบรรลุตฤประสงค์หรือไม่ นั้นผู้จัดคาคว่าน่าจะบรรลุตฤประสงค์เพราะมีการพิจารณาในรูปแบบของคณะกรรมการ

(๔) งบประมาณของกองทัพบกเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ (พล.ร.๗) หรือ กองพลทหารม้าที่ ๓ (พล.ม.๓) หรือไม่ นั้น ผู้แทนสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม ได้ชี้แจงว่า งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ สำหรับการจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ (พล.ร.๗) ได้ทำคำขอตั้งงบประมาณไว้ ๑,๕๐๐ ล้านบาทและจัดตั้งกองพลทหารม้าที่ ๓ (พล.ม.๓) ได้ทำคำขอตั้งงบประมาณไว้ ๕๕๐ ล้านบาท

๕. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) งบประมาณของกระทรวงกลาโหมเป็นงบประจำเกือบร้อยละ ๘๐ ทำให้ ๑) งบประมาณที่เหลือไม่สามารถรักษายุทธโธปกรณ์ที่มีอยู่ได้ มีแต่จะล้าสมัยลงเรื่อยๆ ๒) ไม่สามารถที่จะปรับปรุงยุทธโธปกรณ์เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และ ๓) ไม่สามารถจัดซื้อยุทธโธปกรณ์เพิ่มเติมได้ ซึ่งกระทรวงกลาโหมควรหาแนวทางการลดงบประมาณในส่วนของงบประจำให้เหลือประมาณไม่เกินร้อยละ ๖๐ เพื่อจะได้มีงบประมาณที่จะนำไปปรับปรุงหรือจัดซื้อเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาวุธยุทธโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหม

(๒) กระทรวงกลาโหมควรมีนโยบายในการจัดซื้ออาวุธหรืออุปกรณ์บางอย่างภายในประเทศมากกว่าที่จะสั่งซื้อจากต่างประเทศ

(๓) การดูแลเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศและปัญหาภัยพิบัติเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กองทัพควรมีแผนที่จะรองรับและจัดสรร

(๔) กระทรวงกลาโหมควรจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานในระดับกองร้อยซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยและควรมีอาวุธยุทธโธปกรณ์ที่ทันสมัยรวมทั้งสามารถรักษาความปลอดภัยให้กับกองร้อยเหล่านั้นได้

(๕) กระทรวงกลาโหมควรจัดสรรงบประมาณให้กับกองทัพเรือในการจัดซื้อเรือยกพลขึ้นบกที่ผ่านมากองทัพเรือต้องสูญเสียเรือจำนวน ๒ ลำ คือเรือปัตตานีและเรือสิมิลันที่ส่งไปช่วยเหลือที่ประเทศโซมาเลีย และควรมีเรือตรวจชายฝั่งประมาณ ๒๐๐ ลำ

(๖) กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาประเทศ และในงบประมาณปีถัดไปควรจัดทำโครงการต่างๆ โดยเฉพาะโครงการตามพระราชดำริ

(๗) กองทัพอากาศควรจัดซื้อเฮลิคอปเตอร์สำหรับใช้ในการค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางทะเล

(๘) งบประมาณของกองทัพควรรำคาญถึงผู้ทรงคุณวุฒิไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการและไม่ควรก้าวร้าวกัน

(๙) น้ำมันที่ต้องจัดซื้อเกี่ยวกับด้านยุทธการของทุกเหล่าทัพไม่ว่าจะเป็นกองทัพเรือ กองทัพบกหรือกองทัพอากาศไม่ควรเสียภาษี เพื่อที่จะได้มีเงินเหลือจ่ายไปใช้ในการกิจหลัก

เรื่องที่ ๗๔

๑. **เรื่องพิจารณา** โครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือจำนวน ๖ ลำ มูลค่าประมาณ ๗,๗๐๐ ล้านบาท จากกองทัพเรือสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (การประชุมครั้งที่ ๕๘/๒)

๒. **ผู้มาชี้แจง** ผู้บัญชาการทหารเรือ

๓. **ประเด็นพิจารณา**

๑) ความเป็นมาของโครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ

ครั้งที่ ๑ โครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ เป็นแนวความคิดที่ริเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๔๕๓ ซึ่งกองทัพเรือในสมัยนั้นมีฐานะเป็นกระทรวงทหารเรือ โดยโครงสร้างการจัดสร้างกำลังทางเรือกำหนดให้มีเรือ “ส.” (Submarine) จำนวน ๖ ลำ แต่ไม่สามารถดำเนินการจัดหาได้ในสมัยนั้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในช่วงสงครามโลกไม่เอื้ออำนวย

ครั้งที่ ๒ ในปี ๒๔๕๕ หลังจากที่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก สำเร็จการศึกษาจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและเสด็จกลับประเทศไทย พระองค์ได้เสนอรายงานความเห็นเกี่ยวกับโครงการจัดหาเรือดำน้ำพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกของเรือ “ส.” ทั้งหมดจำนวน ๙ ลำ โดยแบ่งการจัดหาช่วงแรกจำนวน ๔ ลำ ระยะเวลาขั้บนำ ๒๐๐ - ๒๕๐ ต้น และช่วงหลังจำนวน ๕ ลำ ระยะเวลาขั้บนำประมาณ ๑,๐๐๐ ต้น นอกจากนี้ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ยังได้บันทึกรายงานส่วนพระองค์เป็นภาษาเยอรมันเกี่ยวกับโครงสร้างการสร้างกองเรือรบ ในขณะที่พระองค์รับราชการเป็นเสนาธิการทหารเรือ

ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๔๗๘ กองทัพเรือได้เสนอโครงการจัดหาเรือดำน้ำเรือ “ส.” จำนวน ๖ ลำ แต่ปรากฏว่าได้รับเพียงจำนวน ๔ ลำ จากบริษัท มิทซูบิชิ ประเทศญี่ปุ่น ได้แก่ เรือหลวงมัจฉาณุ เรือหลวงสินสมุทร เรือหลวงวิรุณ และเรือหลวงพลาญชุมพล มีระยะเวลาขั้บนำประมาณ ๔๐๐ ต้น และเข้าประจำการตั้งแต่ ปี ๒๔๘๑ - ปี ๒๔๙๔ รวมระยะเวลาประจำการประมาณ ๑๓ ปีเศษ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาประจำการที่สั้น เนื่องจากอยู่ในช่วงสงครามโลกที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศแพ้สงคราม อะไหล่ของเรือดำน้ำขาดแคลน ส่งผลให้เรือดำน้ำทั้งหมดจำเป็นต้องปลดประจำการ ประกอบกับเป็นช่วงที่มีกบฏแมนฮัตตัน ซึ่งเป็นเหตุให้กองเรือดำน้ำในขณะนั้นถูกยุบลงไปด้วย

ครั้งที่ ๔ ในปี ๒๔๙๒ กองทัพเรือได้มีโครงการจัดหาเรือดำน้ำ จำนวน ๖ ลำ โดยเสนออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี แต่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติ เนื่องจากว่าสภาพเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย

ครั้งที่ ๕ ในปี ๒๕๔๕ กองทัพเรือได้เสนอจัดโครงการเรือดำน้ำใช้แล้ว จำนวน ๒ ลำ จากประเทศอิสราเอล วงเงินประมาณ ๓,๕๐๐ ล้านบาท โดยเสนอต่อกระทรวงกลาโหม แต่กระทรวงกลาโหมได้ชะลอเรื่องไว้

ครั้งที่ ๖ ในปี ๒๕๕๓ กองทัพเรือเสนอโครงการจัดหาเรือดำน้ำ จำนวน ๖ ลำ โดยเป็นการปรับปรุงใช้งานจำนวน ๔ ลำ และเป็นอะไหล่ จำนวน ๒ ลำ

๒) ความสำคัญของเรือดำน้ำ

เรือดำน้ำเป็นอาวุธทางเรือที่ทรงประสิทธิภาพสูงสุด และในขณะเดียวกันสามารถใช้เป็นอาวุธป้องกันได้ด้วย ดังจะเห็นได้จากในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๑ เรืออู “อูเตอร์บัสเซอร์” ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้สร้างปรากฏการณ์โดยสามารถจมเรือของฝ่ายตรงข้ามได้ถึง ๕,๐๐๐ ลำ และสงครามโลก

ครั้งที่ ๒ เรืออู “อูเตอร์บัสเซอร์” สามารถจมเรือฝ้ายตรงข้ามได้อีก ๓,๐๐๐ ลำ แสดงให้เห็นแสนยานุภาพของเรือรบที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรือในสมัยสงครามอินโดจีนแม้ประเทศฝรั่งเศสจะสามารถจมเรือของไทยได้ แต่ประเทศฝรั่งเศสไม่กล้าบุกเข้าอ่าวไทย เนื่องจากเกรงเรือดำน้ำของไทยที่ลาดตระเวนอยู่บริเวณโดยรอบหรือในสงครามฟอกแลนด เรือดำน้ำของกองทัพเรืออาร์เจนตินาเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กองทัพของประเทศอังกฤษต้องจัดกำลังพลคุ้มกันประเทศอย่างเข้มแข็ง และล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เรือของสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ถูกเรือดำน้ำของเกาหลีเหนือจมโดยการยิงเรือห้ำกเป็น ๒ ท่อนซึ่งเหตุการณ์ทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของเรือดำน้ำที่มีอำนาจทำลายล้างได้สูงสุด เนื่องจากเป็นยุทธโศภรณ์ที่อยู่ใต้น้ำฝ้ายตรงข้ามไม่สามารถมองเห็นได้แต่สามารถทำลายล้างฝ้ายตรงข้ามได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในน่านน้ำไทยมีมูลค่าสูงถึง ๗.๕ ล้านล้านบาทต่อปี ซึ่งหากเปรียบเทียบกับมูลค่าโครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือจำนวน ๗,๗๐๐ ล้านบาท นับว่าเป็นมูลค่าที่น้อยมาก โดยเฉพาะในอ่าวไทยมีแท่นขุดเจาะเป็นจำนวนถึง ๒๒๕ แท่น มีเขตเสื่อมทับที่ยังคงเป็นปัญหากับประเทศกัมพูชาจำนวน ๒๖,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร แต่หากประเทศไทยมีเรือดำน้ำไว้สำหรับป้องปรามจะสามารถหยุดยั้งมิให้ประเทศเพื่อนบ้านคิดร้ายต่อประเทศไทยได้ ขณะเดียวกันกองทัพเรือจะสามารถจัดกำลังเข้าไปหาข่าวของฝ้ายตรงข้ามรวมทั้งสามารถใช้เป็นอาวุธต่อรองทางการเมืองระหว่างประเทศได้ด้วย

๓) ความจำเป็นในการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ

ประเทศไทยมีชายฝั่ง ๑,๕๐๐ ไมล์ทะเล กองทัพเรือมีพื้นที่ทางทะเลที่ต้องรับผิดชอบทั้งหมดประมาณ ๙๑,๐๐๐ ตารางไมล์ แบ่งเป็นพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยประมาณ ๕๘,๐๐๐ ตารางไมล์ พื้นที่ฝั่งอันดามันประมาณ ๓๓,๐๐๐ ตารางไมล์ โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะจะเป็นพื้นที่ที่มีปัญหามาก ซึ่งหากพิจารณาในเรื่องของทะเลกับเศรษฐกิจแล้วพบว่าเรือเข้าออกปีละ ๑๕,๐๐๐ เที่ยว มูลค่าการขนส่งประมาณ ๖ ล้านล้านบาทต่อปี และที่สำคัญพลังงานที่ใช้ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง หรือก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๗๐ ทำการขนส่งทางทะเลทั้งสิ้น นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจทางทะเลร่วมกับประเทศมาเลเซียเพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ทางทะเล ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง และก๊าซธรรมชาติ หรือแม้กระทั่งปัญหาพื้นที่เสื่อมทับกับประเทศกัมพูชายังคงเป็นปัญหาที่รอการแก้ไขในปัจจุบัน ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่กองทัพเรือเห็นควรริเริ่มดำเนินโครงการจัดหาเรือดำน้ำไว้ประจำการในกองทัพเรืออีกครั้ง รวมทั้งหากพิจารณาจากประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น ประเทศเวียดนามกำลังจัดหาเรือดำน้ำจำนวน ๖ ลำ ประเทศมาเลเซียมีเรือดำน้ำเข้าประจำการแล้ว จำนวน ๒ ลำ ประเทศสิงคโปร์กำลังก้าวเข้ามาเป็นประเทศมหาอำนาจทางด้านเรือดำน้ำ เนื่องจากมีเรือดำน้ำประจำการอยู่แล้วจำนวน ๖ ลำ ประเทศอินโดนีเซียมีเรือดำน้ำประจำการ จำนวน ๒ ลำหรือแม้กระทั่งประเทศอินเดีย ประเทศปากีสถานก็มีเรือดำน้ำประจำการอยู่ในประเทศ

สำหรับประเด็นที่ว่าทะเลไทยเหมาะสมที่จะมีเรือดำน้ำหรือไม่นั้น กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือได้ดำเนินการสำรวจทำแผนที่ทางทะเลอันเป็นที่ยอมรับของทุกประเทศทั่วโลก พบว่าอ่าวไทยมีความลึกน้ำโดยเฉลี่ยเป็นน้ำตื้นแต่บริเวณกลางอ่าวจะมีพื้นที่น้ำลึกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงบริเวณปากอ่าวพื้นที่เป็นดินโคลนปนทรายสามารถถือฤกษ์การสร้างทางเดินเรือดำน้ำเป็นอย่างดี ความโปร่งแสงของน้ำทะเลอยู่ในระดับปานกลางซึ่งหากจากตรวจสอบด้วยสายตาจากเครื่องบินลงมายังบริเวณพื้นน้ำจะมองเห็นเรือดำน้ำได้ยาก หรือเป็นไปได้เลยที่เครื่องบินจะมองเห็นเรือดำน้ำ นอกจากนี้ระดับน้ำลึกจากฐานทัพเรือสัตหีบออกไปประมาณ ๖๐ ไมล์ จะพบเขตน้ำลึกประมาณ ๖๐ เมตร แต่หากออกนอกอ่าวไประดับน้ำลึก

จะอยู่ที่ประมาณ ๑๐๐ เมตร ซึ่งระดับน้ำลึกเท่านี้ไม่เป็นปัญหากับการปฏิบัติการของเรือดำน้ำแต่อย่างใด เนื่องจากเรือดำน้ำไม่ได้ปฏิบัติการแต่ในเฉพาะบริเวณอ่าวไทย

จากเหตุผลและความจำเป็นในเรื่องการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ลักษณะของสมุทรศาสตร์ รวมทั้งภารกิจหน้าที่ของกองทัพเรือ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ กองทัพเรือมีหนังสือนำเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ขอความเห็นชอบให้กองทัพเรือดำเนินการจัดหาเรือดำน้ำแบบดีเซลไฟฟ้าจำนวน ๒ – ๓ ลำ โดยเป็นเรือใหม่ทั้งหมด หรือผสมผสานระหว่างเรือดำน้ำใหม่กับเรือดำน้ำที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว แบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ (ระยะที่ ๑ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ วงเงิน ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท และระยะที่ ๒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐ วงเงิน ๒๓,๐๐๐ ล้านบาท) วงเงินรวมทั้งสิ้น ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ฝ่ายเห็นพ้องให้กองทัพเรือดำเนินการจัดหาเรือดำน้ำ โดย

๑) กระทรวงการคลังเสนอแนะให้กองทัพเรือปรับแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยชะลอโครงการอื่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วแต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องริบดำเนินการ เพื่อเปลี่ยนแปลงงบประมาณไปตั้งจ่ายในโครงการดังกล่าว

๒) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่าโครงการจัดหาเรือดำน้ำมีความต้องการวงเงินงบประมาณที่สูง จึงเสนอให้กระทรวงกลาโหมปรับระยะเวลาการใช้จ่ายเงินของโครงการให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและสถานการณ์ด้านการคลังของประเทศไทย รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการใหม่ที่มีวงเงินสูงและต้องก่อหนี้ผูกพันในปีงบประมาณอีกหลายปีนั้น จะต้องคำนึงถึงผลตอบแทนของโครงการที่จะได้รับ และจะต้องมีการเบิกจ่ายงบประมาณตามเป้าหมายของแผนงานที่กำหนดด้วย

๓) สำนักงบประมาณ เห็นขอให้กองทัพเรือเตรียมโครงการจัดหาเรือดำน้ำ ด้วยการเตรียมความพร้อมด้านการฝึกอบรมกำลังพล การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเบื้องต้น และการบริหารโครงการในวงเงิน ๖๐๐ ล้านบาท ซึ่งสำนักงบประมาณได้ประมาณการและเสนอตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๔ เรียบร้อยแล้ว

สำหรับในเรื่องขององค์ความรู้ และประสบการณ์การใช้เรือดำน้ำนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาร่วมดำเนินโครงการในครั้งนี้ นอกจากนี้ กองทัพเรือยังได้หารือร่วมกับสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ซึ่งเป็นประเทศที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเรือดำน้ำในภาคพื้นทวีปเอเชียเป็นอย่างดี รวมทั้งได้ดำเนินการขอข้อมูลเรือดำน้ำจากประเทศต่าง ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสเปน สหพันธรัฐรัสเซีย และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับประเภท คุณลักษณะ และขีดความสามารถของเรือดำน้ำที่มีการสร้างและใช้งานอยู่ในปัจจุบัน และที่กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาแบบสำหรับเรือดำน้ำในอนาคต ขีดความสามารถในการฝึกอบรมกำลังพล ตลอดจนเป็นการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเรือดำน้ำ ยกตัวอย่างเช่น สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) จะปรับปรุงเรือดำน้ำของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยให้เป็นลิขสิทธิ์ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หรือเรือดำน้ำของสเปนก็อยู่ในช่วงระหว่างการปรับปรุงเรือดำน้ำเก่าให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เป็นต้น รวมทั้งค่าตอบแทนของกำลังพลไม่ว่าจะเป็น ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าตอบแทนพิเศษสำหรับนักเรือดำน้ำ กองทัพเรือได้นำข้อมูลจากประเทศต่าง ๆ มาพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อหาความเหมาะสมให้กับกำลังพลของกองทัพเรือด้วย

การจัดหาเรือดำน้ำของประเทศสิงคโปร์ เป็นการจัดหาเรือดำน้ำเก่า เนื่องจากองค์ความรู้ด้านเรือดำน้ำต้องศึกษาจากประเทศที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งประเทศสิงคโปร์เริ่มพิจารณาเรือดำน้ำของประเทศสวีเดน ซึ่งเรือดำน้ำของประเทศสวีเดนที่สิงคโปร์ใช้งานนี้มีทั้งสิ้นจำนวน ๕ ลำ โดยใช้งาน ๔ ลำ และเป็นอะไหล่อีก ๑ ลำ ประจำปีการ ๔๖ - ๔๗ ปี

มีกำลังพลจำนวน ๒๓ นาย ซึ่งจากโครงการดังกล่าวนี้ ประเทศสิงคโปร์เริ่มมีความรู้ในการปฏิบัติการด้านเรือดำน้ำที่สูงขึ้น จนเป็นที่ยอมรับของประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ โครงการจัดหาเรือดำน้ำโครงการที่ ๒ ของประเทศสิงคโปร์ยังคงจัดหาเรือดำน้ำเก่าของประเทศสวีเดนเช่นเดิม แต่มีการปรับปรุงเพิ่มระยะไปอีก ๑๒ เมตร เพื่อให้สามารถใส่เครื่องยนต์สำหรับปฏิบัติการใต้น้ำได้นานขึ้น คือ ประมาณ ๕๐ วัน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการจัดหาเรือดำน้ำของประเทศสิงคโปร์เป็นการจัดหาเรือดำน้ำเก่าเพื่อศึกษาองค์ความรู้ด้านเรือดำน้ำเป็นสิ่งสำคัญ

ส่วนการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ เป็นการจัดหาในลักษณะที่พร้อมใช้งาน ๔ ลำ และสำหรับเป็นอะไหล่อีก ๒ ลำ พร้อมส่วนสนับสนุน และการฝึกอบรมกำลังพลเรือดำน้ำ การจัดจ้างปรับปรุงเรือดำน้ำ การฝึกอบรมช่างซ่อมบำรุงตลอดจนการสนับสนุนต่าง ๆ การถอดถอนติดตั้งเครื่องฝึกจำลอง และการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในประเทศไทย เมื่อได้รับการซ่อมปรับปรุงแล้ว จะสามารถนำมาใช้งานได้อีกประมาณ ๑๐ ปี โดยเป็นการจัดหาจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งจากการหารือกับฝ่ายสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อกำหนดความต้องการและแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาเรือดำน้ำ สรุปได้ว่า งานที่จะดำเนินการแบ่งออกเป็น ๔ งานหลักดังนี้ ๑) งานจัดหาเรือดำน้ำแบบ ๒๐๖ เอ จำนวน ๖ ลำ (เรือดำน้ำที่ยังอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน จำนวน ๔ ลำ และเรือดำน้ำที่ปลดประจำการและไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานจำนวน ๒ ลำ) ส่วนสนับสนุน (อุปกรณ์การฝึก เครื่องมือ และอุปกรณ์ ชิ้นส่วนอะไหล่ และสรรพาวุธ) และการฝึกอบรม ๒) งานปรับปรุงสภาพเรือดำน้ำจำนวน ๔ ลำ ให้เหมาะสมกับการใช้งานในภูมิภาคเขตร้อน การซ่อมทำอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง และการบริการทางเทคนิค และค่าขนส่ง ๓) งานรื้อถอน ซ่อมบำรุงและติดตั้งระบบเครื่องฝึกจำลองควบคุมการนำเรือ และเครื่องฝึกจำลองการปฏิบัติงานร่วมกัน ๔) งานจัดหาส่วนสนับสนุน (ก่อสร้างอาคารและสถานที่ปฏิบัติงาน และซ่อมบำรุงอาคารฝึกอบรมและเครื่องฝึกจำลอง การจัดหาส่วนสนับสนุนอื่น ๆ ที่จำเป็น)

๔. สรุปผลการทบทวนโครงการ

ผลการทบทวนโครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ปรึบลดความต้องการจากเรือดำน้ำใหม่ เป็นเรือดำน้ำที่ผ่านการใช้งานแล้วและยังประจำการอยู่ ๒) ปรึบลดวงเงินโครงการลงจากเดิม ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๗,๗๐๐ ล้านบาท ๓) ปรึบแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และการปรึบประเภทงบประมาณ จะทำให้ระยะเวลาการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณข้ามปีลดลงจาก ๑๐ ปี เป็น ๕ ปี และ ๔) การพิจารณาผลตอบแทนจากการลงทุนและประสิทธิผลต่อค่าใช้จ่ายใช้แนวทางของกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา (CNO Submarine Warfare Division)

๔. ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

(๑) คณะกรรมการมีความเห็นด้วยกับการที่กองทัพเรือจะมีเรือดำน้ำมาใช้ในราชการทหาร แต่ยังคงกังวลตรงที่ผลการทบทวนการจัดหาเรือดำน้ำที่ได้ข้อสรุปว่า เป็นการปรึบลดความต้องการเรือดำน้ำใหม่ เป็นเรือดำน้ำที่ ผ่านการใช้งานแล้วจะส่งผลให้กองทัพเรือได้เรือดำน้ำที่เก่าถึงแม้จะมีอายุการใช้งานต่อได้อีก ๑๐ ปีก็ตาม การรักษาต้องใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูง แทนที่จะอนุมัติจัดซื้อเรือดำน้ำใหม่ที่มีความทันสมัยและมีอายุการใช้งานที่ยาวนานกว่าซึ่งจะคุ้มค่าใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินที่มาจากภาษีประชาชน

(๒) คณะกรรมการเห็นว่ากองทัพเรือเสนอของบประมาณการจัดซื้อเรือดำน้ำใหม่ตามหลักการ และเหตุผลความจำเป็นที่ยื่นเสนอไปตอนแรก แต่เหตุใดพอให้ทบวงโครงการดังกล่าวใหม่กลับเสนอโครงการจัดซื้อเรือดำน้ำที่ผ่านการใช้งานแล้ว ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ทำให้หลายฝ่ายตั้งคำถามว่าเหตุใดกองทัพเรือถึงเปลี่ยนจุดยืนหรือหลักการเดิมที่เสนอไว้คือ ต้องการได้เรือดำน้ำใหม่มาใช้ในราชการกองทัพเรือ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติควรกำหนดหลักการให้แน่นอน มิฉะนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงโดยสถานการณ์รอบข้างหรือนโยบายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีอำนาจ

(๓) คณะกรรมการเห็นว่าการจัดการเรือดำน้ำของกองทัพเรือเป็นโครงการที่ได้ดำเนินการมาอย่างยาวนานจนล่าสุดในปี ๒๕๕๔ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดหาแล้ว แต่เป็นการจัดหาที่ไม่ค่อยจะองอาจเท่าที่ควรเนื่องจากเป็นการจัดหาเรือดำน้ำที่ใช้งานแล้ว ลักษณะภายในเรือคับแคบ ระบบระบายอากาศไม่ดีรวมทั้งระบบอาวุธประจำเรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ตัวเรือบำรุงรักษายาก ดังนั้น จึงเห็นว่ากองทัพเรือควรติดต่อประสานงานกับรัฐบาลเยอรมนีเพื่อขอใช้เรือดำน้ำเก่าที่ปลดประจำการแล้วมาทำการฝึกให้กับกำลังพลของไทยให้มีความเชี่ยวชาญเรื่องเรือดำน้ำเป็นเวลาประมาณ ๒ ปี และกองทัพเรือจึงเสนอขออนุมัติจัดหาเรือดำน้ำใหม่มาประจำการในกองทัพแทน เนื่องจากปัจจุบันประเทศในภูมิภาคเอเชีย เช่น สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) มีศักยภาพในการผลิตเรือดำน้ำใหม่ได้เอง ประกอบกับการปราบเรือดำน้ำในปัจจุบัน ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีของเรือดำน้ำที่ใช้งานแล้วมาดำเนินการปราบได้อีกทั้งประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็น ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเวียดนาม ยังเป็นการจัดหาเรือดำน้ำใหม่มาประจำการในกองทัพของตน

(๔) สาเหตุที่กองทัพเรือไม่สามารถจัดหาเรือดำน้ำใหม่ได้เนื่องจากติดขัดในเรื่องของเงินงบประมาณนั้น คณะกรรมการขอเสนอให้กองทัพเรือได้เจรจากับรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีว่าเรือดำน้ำเก่าที่จะปลดประจำการให้ปลดประจำการไปโดยไม่ต้องสนับสนุนให้กับประเทศไทย เนื่องจากกองทัพเรือไทยจะซื้อเรือดำน้ำใหม่จากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้ปฏิบัติตามข้อตกลงต่อไปนี้ ๑) ดำเนินการฝึกเทคโนโลยีเรือดำน้ำให้กำลังพลของไทย และ ๒) การชำระราคาค่าเรือดำน้ำใหม่ที่จะจัดซื้อเป็นการผ่อนชำระในระยะเวลา ๒๐ ปี เป็นต้น

(๕) คณะกรรมการเห็นว่าการจัดการเรือดำน้ำของกองทัพเรือควรพิจารณาใน ๒ ส่วนหลัก ดังนี้ ๑) หลักเศรษฐศาสตร์วิศวกรรม (Engineering Economy) ของการจัดการเรือดำน้ำแบบเก่ากับแบบใหม่ ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นการจัดหาเรือดำน้ำเก่าอายุการใช้งานต่อไปอีก ๑๐ ปี เรือดำน้ำเก่านั้นจะกลายเป็นเศษเหล็ก แต่หากเป็นการจัดหาเรือดำน้ำใหม่อายุการใช้งานต่อไปอีก ๑๐ ปี เรือดำน้ำนั้นยังคงมีมูลค่าอยู่ และ ๒) หลักเจ้าของกิจการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (Owner and Operating cost) โดยต้องเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของเครื่องจักรเก่าและเครื่องจักรใหม่ เช่น เรือดำน้ำใหม่อาจอยู่ใต้น้ำได้นานกว่าเรือดำน้ำเก่า แต่เมื่อจะขึ้นมาจากใต้น้ำอาจไม่สามารถขึ้นมาได้ ดังนั้น กองทัพเรือต้องแยกข้อดีข้อเสียของเครื่องยนต์เก่าและเครื่องยนต์ใหม่ออกมาให้ได้ก่อนพิจารณาดำเนินการจัดหา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพเรือต่อไป

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ณ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)
ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึง ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ณ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)
ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึง ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

๑. วัตถุประสงค์

ในการเดินทางศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและภารกิจของโรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่น ความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งบทบาทของกองทัพญี่ปุ่นในสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนสถานการณ์ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งมีมหาอำนาจหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง และความวิตกกังวลในผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

๒. คณะเดินทาง

ประกอบด้วย กรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖ คน ข้าราชการสำนักกรรมการ ๒ จำนวน ๒ คน และผู้ติดตาม จำนวน ๕ คน รวม ๑๓ คน มีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

๑. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง (หัวหน้าคณะเดินทาง)
๒. นายเชน เทือกสุบรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๓. นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. นางสาววิสารดี เตชะธีราวัฒน์	โฆษกคณะกรรมการ
๕. นายธนูโรจน์ โรจนกุลเสถียร	โฆษกคณะกรรมการ
๖. พลเอก พิชายุมธ ม่วงมณี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นาวาเอก อุทก ขุนทิพย์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ (ผู้ติดตาม)
๘. พันโท จีระศักดิ์ ลิลิตธรรม	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ (ผู้ติดตาม)
๙. นางสาวกิริฐา ชาลีเครือ	เลขานุการประจำคณะกรรมการ (ผู้ติดตาม)
๑๐. นายชัชวาลย์ ศิริเคียนทอง	เลขานุการประจำคณะกรรมการ (ผู้ติดตาม)
๑๑. นายอรรถการ ตฤณรังสี	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ(ผู้ติดตาม)
๑๒. นางสาว ดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์	วิทยากร ๘ ว.
๑๓. นายจาตุรงค์ นาสมใจ	นิติกร ๕

๓. สถานที่ศึกษาฐาน

(๑) โรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่น (National Defense Academy NDA)

คณะกรรมการการทหารได้เดินทางไปศึกษาฐาน เยี่ยมและรับฟังบรรยายสรุป ณ โรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นหรือโรงเรียนรวมเหล่าญี่ปุ่นเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ สรุปได้ดังนี้

คณะกรรมการได้รับการต้อนรับจากคณะผู้บริหารของโรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นซึ่งประกอบด้วย

๑) นายมาโคโตะ อิโอคิเบ ประธาน

๒) นายทาคุมิ โอคาซากิ รองประธาน

๓) นายโยชิฮิสะ วาดานาเบ รองประธาน

๔) พลโท โทคุจิรวิ ชิยะ รองประธาน

รวมทั้ง นายทหารและนักเรียนนายร้อยจากเหล่าทัพของไทยจำนวน ๖ คน คือ

๑) ร้อยตรี วิโรจน์ อรุณแจ้

๒) นักเรียนนายเรือ อติกรณ์ ยากับ

๓) นักเรียนนายเรือ เมธาวัฒน์ ธรรมกิจ

๔) นักเรียนนายเรือ ชารวี แดงใหญ่

๕) นักเรียนนายเรืออากาศ พิพัฒน์ ติรจรัสวุฒิ

๖) นักเรียนนายเรืออากาศ ฤทธิวิทย์ แก้วประดิษฐ์

โรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นหรือโรงเรียนรวมเหล่าญี่ปุ่นที่เรียกกันเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยย่อว่า “โบโด” ซึ่งย่อมาจากคำว่า “โบเอโดกักโค” แปลเป็นภาษาไทยก็คือกองกำลังป้องกันตนเอง (Japan Self - Defense Force) โดยแบ่งเป็น ๓ เหล่าคือ กองกำลังป้องกันตนเองทางบก (Japan Ground Self - Defense Force) กองกำลังป้องกันตนเองทางเรือ (Japan Maritime Self - Defense Force) และกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ (Japan Air- Self Defense Force) ซึ่งขึ้นตรงกับกระทรวงป้องกันประเทศของญี่ปุ่น เมื่อหลายปีก่อนนั้นจะมีนักเรียนต่างชาติซึ่งเป็นนักเรียนไทยศึกษา ณ โรงเรียนแห่งนี้ แต่ในปัจจุบันนี้ นอกจากจะมีนักเรียนต่างชาติที่มาจากเมืองไทยแล้ว ก็ยังมีมาจากอีกหลายประเทศด้วยกันเช่น เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ เกาหลี โรมานีและมองโกเลีย เป็นต้น นอกจากนี้แล้วก็มีนักเรียนนายร้อยที่มาศึกษาหลักสูตรระยะสั้นเช่น อเมริกา ออสเตรเลีย เป็นต้น สำหรับหลักสูตรการศึกษาของนักเรียนต่างชาตินั้นก็จะเป็นหลักสูตรเดียวกันกับนักเรียนญี่ปุ่นทั่วไป แต่นักเรียนต่างชาตินั้นจะต้องเข้าศึกษาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นก่อนเป็นเวลา 1 ปี หลังจากนั้นถึงสามารถที่จะเข้าไปศึกษาหลักสูตรหลักของโรงเรียนได้ ยกเว้นนักเรียนจากประเทศเกาหลีและสิงคโปร์เท่านั้นที่ไม่ต้องเข้าหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากก่อนที่จะมาศึกษาที่ญี่ปุ่นนั้น นักเรียนทั้งสองประเทศที่ว่านี้ได้ศึกษามาอย่างเต็มที่และสามารถเข้าร่วมศึกษาในหลักสูตรหลักได้โดยไม่มีปัญหาทางด้านภาษาญี่ปุ่น

ทั้งนี้ มีหลักสูตรที่สำคัญด้วยกัน ดังนี้

๑) หลักสูตรปริญญาตรี

ชั้นนักเรียนภาษา - ศึกษาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น กลางและสูงตามลำดับไม่มีหลักสูตรการฝึก

ชั้นปีที่ ๑ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาโดยรวม และหลักสูตรการฝึกขั้นพื้นฐาน

ชั้นปีที่ ๒ ศึกษาหลักสูตรวิชาตามสาขาที่กำหนด สำหรับหลักสูตรการฝึก แยกฝึกระดับพื้นฐานตามเหล่าเช่น ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ เป็นต้น ที่กำหนดไว้

รายงานการศึกษาฐานของคณะกรรมการอาหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

ชั้นปีที่ ๓ ศึกษาหลักสูตรวิชาตามสาขาที่กำหนด สำหรับหลักสูตรการฝึก แยกฝึกระดับกลางตามเหล่า เช่น ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ เป็นต้น ที่กำหนดไว้

ชั้นปีที่ ๔ ศึกษา ท้าวจัยและวิทยานิพนธ์ตามสาขาที่กำหนด สำหรับหลักสูตรการฝึก แยกฝึก ระดับสูงตามเหล่าทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ ที่กำหนดไว้ เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ ณ โรงเรียน ทำการนายทหารต่อไปหลังจากจบการศึกษา

๒) หลักสูตรปริญญาโท

ในส่วนของทหารบก หลังจากจบหลักสูตรปริญญาตรีแล้ว จะเข้าทำการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโททันที โดยใช้ระยะเวลาการศึกษา ๒ ปี

ทหารเรือ หลังจากจบหลักสูตรปริญญาตรีแล้ว จะเข้าทำการศึกษาต่อ ณ โรงเรียนทำการนายทหารเรือเอตาดิจมา(หลักสูตรปริญญาตรี) หลักสูตรการศึกษาใช้ระยะเวลา ๑ปี๖เดือน โดยช่วง๑ปีแรกจะทำการศึกษาภายในโรงเรียน หลักสูตรการฝึก เป็นการฝึกของทหารเรือโดยเฉพาะ ช่วง๖เดือนหลัง จะเป็นหลักสูตรเดินเรือรอบโลก โดยแต่ละปีจะมีคอร์สในการเดินเรือต่างกัน

ทหารอากาศ หลังจากจบหลักสูตรปริญญาตรีแล้ว จะเข้าทำการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท ใช้ระยะเวลาการศึกษา ๒ ปี หรือเข้าทำการศึกษาต่อ ณ โรงเรียนทำการนายทหารอากาศนารา ระยะเวลาการศึกษา ๖ เดือน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับทางกองทัพอากาศว่าจะกำหนดให้ศึกษาต่อในส่วนใด

๓) หลักสูตรปริญญาเอก

ในชั้นปริญญาเอคนั้นใช้ระยะเวลาการศึกษา ๓ปี จึงจะสำเร็จการศึกษา

(๒) เขตปลอดทหาร (DMZ) demilitarized zone

คณะกรรมการได้รับการประสานงานกับคณะกรรมการสงบศึกกองกำลังร่วมสหประชาชาติ (UNCMAC) ในการเยี่ยมชมพื้นที่ดังกล่าวซึ่งเป็นแนวพรมแดนบริเวณหมู่บ้านปันมุนจอ ทางตอนเหนือของกรุงโซล จุดเผชิญหน้าสำคัญของพรมแดนสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) กับสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีเหนือ) ตามแนวเส้นขนานที่ ๓๘ ภายใต้การบริหารจัดการร่วมของสหประชาชาติและประเทศที่เกี่ยวข้อง JSA (Joint Security Area

หลังจากที่สงครามสงบลงแล้วก็ได้มีการจัดตั้งเขตปลอดทหารขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ค.ศ.๑๙๕๓ เมื่อได้มีการทำสนธิสัญญาหยุดยิงกันขึ้น เขตปลอดทหารนี้ตัดครึ่งคาบสมุทรเกาหลีโดยมีระยะ ๒ กิโลเมตร คั่นอยู่กึ่งกลางชายแดนของแต่ละส่วนซึ่งเกาหลีเหนือและได้กำหนดให้เป็นเขตยุติการปฏิบัติการทางทหาร และการกระทำก้าวร้าวใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งยังเป็นพื้นที่สงวนทางระบบนิเวศอันหาค่ามิได้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้และสัตว์หายากต่างๆ

คณะกรรมการได้รับทราบภารกิจของกำลังกองกำลังร่วมสหประชาชาติ จากการบรรยายสรุปเกี่ยวกับรายละเอียดถึงสถานการณ์ที่พัฒนามาเป็นลำดับของสงครามเกาหลี บทบาทของประเทศต่างๆที่เข้ามาเกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบาทของประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ถึงปัจจุบันซึ่งได้รับการยกย่องชื่นชมจากทุกชาติที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการคลี่คลายสถานการณ์ นอกจากนี้ได้ทราบถึงบทบาทของสหประชาชาติในการลดการเผชิญหน้าและความพยายามในการเปิดการเจรจาคลี่คลายความตึงเครียดเป็นระยะๆ ในปัจจุบัน จากนั้นคณะกรรมการได้เยี่ยมชมสภาพพื้นที่ที่ยังคงมีการเผชิญหน้าอย่างตึงเครียดในบริเวณดังกล่าว

รายงานการศึกษาคุณภาพของคณะกรรมการอาหารการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

อนึ่ง การเยี่ยมชมพื้นที่ในเขตควบคุมของฝ่ายทหารกองกำลังร่วมสหประชาชาติครั้งนี้ คณะกรรมการได้รับการประสานงานเป็นพิเศษจากผู้ช่วยทูตทหารบก พันเอก คมณัฏ ฉิมคล้าย ในฐานะหัวหน้าคณะนายทหารผู้ประสานงานกองกำลังสหประชาชาติของประเทศไทยโดยมี พันโท พัฒนา พันธมจล ทำหน้าที่ผู้ประสานงานและล่ามให้กับคณะกรรมการ

(๓) หมู่บ้านพันมุนจอม (Punmunjeom)

หมู่บ้านพันมุนจอมตั้งอยู่ในเขตปลอดทหาร 4 กิโลเมตรทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่บ้าน อิมจิงรัก หมู่บ้านที่ใช้เป็นที่หยุดยั้งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 1953 ซึ่งได้มีการลงนามในข้อตกลงสงบศึกของสงครามเกาหลี ณ หมู่บ้านแห่งนี้ทั้งฝ่ายเหนือและใต้ก็ยังคงใช้เป็นที่พักอาศัยอยู่ การท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะไปยังพันมุนจอมสามารถใช้บริการของบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยวได้ เพื่อจัดทำพาสปอร์ตสำหรับการท่องเที่ยวนอกประเทศ มีมัคคุเทศก์ของทหารคุ้มครองนักท่องเที่ยวไปยังบ้านเสรีภาพเพื่อชมประเทศฝั่งเกาหลีเหนือ

(๔) หอสังเกตการณ์โดราซานและ อุโมงค์แทรกซึมแห่งที่ 3 (Dorasan Observatory and the 3rd Infiltration Tunnel)

นับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ค.ศ. ๒๐๐๒ สถานีโดราซานซึ่งตั้งอยู่ในเขตควบคุมทางพลเรือนได้เปิดเป็นที่สาธารณะเป็นครั้งแรกในรอบ ๔๙ ปี มีการให้บริการเดินทางจากสถานีอิมจิงกัง (Imjingang) ไปยังสถานีโดราซานเป็นระยะทาง ๓.๗ กิโลเมตรวันละ ๓ ครั้งในเวลา ๑๑.๔๐ นาฬิกา ๑๒.๔๐ นาฬิกา และ ๑๓.๔๓ นาฬิกา อนุญาตให้เข้าชมครั้งละ ๓๐๐ คนเท่านั้น

จากหอสังเกตการณ์โดราซานนักท่องเที่ยวสามารถดูหมู่บ้านโซฆณาชวนเช็ของเกาหลีเหนือในเขตปลอดทหารได้และมองเห็นไกลไปถึงเมืองแจซอง (Gaeseong)

อุโมงค์แทรกซึมแห่งที่สามได้ถูกค้นพบระหว่างหมู่บ้านพันมุนจอมและหมู่บ้านอิมจิงรักในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๘ อุโมงค์ลึกลงไป ๗๓ เมตร กว้างและสูง ๒ เมตร แม้ว่าจะเข้าได้ไม่ตลอดความยาวทั้งหมดแต่ก็สามารถที่จะเข้าไปได้ถึง ๑,๖๓๕ เมตร เมื่อเร็วๆ นี้ได้มีการติดตั้งบันไดเลื่อน ๓๐๐ เมตร หอจัดแสดงและร้านจำหน่ายของที่ระลึก

(๕) พิพิธภัณฑ์สงคราม

คณะกรรมการได้เดินทางไปยังพิพิธภัณฑ์สงครามเพื่อวางพวงมาลาคารวะต่อทหารไทยที่เสียชีวิตในเหตุการณ์สงครามเกาหลี ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๐ - ๑๙๕๓ ซึ่งมีจำนวน ๑๓๐ นาย รวมทั้งการรับฟังการบรรยายสรุปและซักถามจากเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ และร่วมชมนิทรรศการแสดงประวัติศาสตร์และรายละเอียดของสงครามเกาหลี

ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่ศึกษาคุณภาพในสาธารณรัฐเกาหลี คณะกรรมการได้รับคำชื่นชมและความรู้สึกขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกระดับของเกาหลีใต้ต่อบทบาทของไทย ในการช่วยเหลือเกาหลีใต้ ตั้งแต่การส่งทหารเข้าร่วมรบและการร่วมเป็นพันธมิตรที่มั่นคงกับเกาหลีใต้มาจนถึงวันนี้

๔. ประเด็นข้อหาหรือ

(๑) ประเด็นเรื่องการให้การสนับสนุนต่อนักเรียนเตรียมทหารไทยให้ไปศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และรับวิทยาการรวมทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากโรงเรียนนายร้อยของต่างประเทศซึ่งการที่นักเรียนไทยจากจากเหล่าทัพต่าง ๆ ได้มาศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นและทราบว่าได้สร้างชื่อเสียงในฐานะเป็นนักเรียนที่ปฏิบัติดีและเรียนดี ดังนั้น คณะกรรมการจะสนับสนุนให้นายทหารและนักเรียนไทยจากเหล่าทัพต่าง ๆ ได้มีโอกาสมารับการฝึกอบรม สัมมนา ในหลักสูตรต่าง ๆ ไม่เฉพาะประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น แต่จะสนับสนุนให้ได้รับโอกาสให้เสริมสร้างประสบการณ์ในประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นโอกาสในการกระชับสัมพันธ์มิตรที่ต่อกันและส่งผลต่อเมื่อมีความเติบโตก้าวหน้าในสายงานจะทำให้สามารถประสานติดต่อในประเด็นด้านต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนากองทัพไทยได้อย่างรวดเร็ว

(๒) คณะกรรมการจะหาแนวทางสนับสนุนให้นายทหารและนักเรียนไทยได้มีโอกาสมาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โดยเมื่อสำเร็จการศึกษาครบตามหลักสูตรแล้ว นอกจากจะมาถ่ายทอดทางวิชาการ อาทิ เป็นอาจารย์ประจำโรงเรียนเหล่าทัพต่าง ๆ คณะกรรมการเห็นควรให้มีการนำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม อาทิ นักเรียนนายเรือเมื่อจบหลักสูตรจากโรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นก็ควรสามารถทำการต่อหรือสร้างเรือให้กับกองทัพเรือได้เองด้วยหรือนำยุทธวิธีด้านการรบที่ทันสมัยมาปฏิบัติใช้กับยุทธการด้านต่าง ๆ ของกองทัพได้อย่างเหมาะสม

(๓) ประเด็นเมื่อจบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นแล้ว กองทัพไม่ได้มีตำแหน่งที่เหมาะสมรองรับในการบรรจุนักเรียนไทยที่จบการศึกษาโรงเรียนนายร้อยจากต่างประเทศ ทำให้สูญเสียโอกาสในการนำศักยภาพของนักเรียนไทยดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนากองทัพ

(๔) ประเด็นบทบาทของกองทัพญี่ปุ่นในสถานการณ์โลกยุคใหม่ที่ภายหลังการปรับบทบาทของทบวงป้องกันประเทศมาเป็นกระทรวงกลาโหมและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารกองทัพญี่ปุ่นโดยมีการแก้ไขกฎหมายให้กองทัพเข้าร่วมปฏิบัติภารกิจกับสหประชาชาติและประเทศต่างๆ ได้ ยกเว้นการปะทะในสงครามต่าง ๆ กล่าวคือ สามารถเข้าร่วมในภารกิจการลำเลียง ยา อาหาร ตลอดจนได้มีการเข้าร่วมฝึกคอบบร้าโกลด์กับกองทัพไทย ซึ่งการปรับเปลี่ยนบทบาทของกองทัพญี่ปุ่นซึ่งเดิมมีข้อจำกัดที่กำหนดไว้มรรฐธรรมนูญให้กองทัพได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ ๑ ของจีดีพีเท่านั้น แต่หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองประเทศญี่ปุ่นได้พัฒนาประเทศจนเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจลำดับที่สองของโลกโดยเมื่อเปรียบเทียบกับร้อยละ ๑ ของจีดีพี จะเท่ากับงบประมาณของประเทศไทย ดังนั้นเมื่อมีการยื่นขอแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้กองทัพมีบทบาทในสังคมโลกมากขึ้นจึงได้รับการต่อต้านจากประชาชนชาวญี่ปุ่นที่ยังฝังใจจากบทเรียนเมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ แต่จากรศักยภาพของกองทัพญี่ปุ่นที่มีสูงมากทำให้สังคมโลกวิตกกังวลว่าในอนาคตจะไม่สามารถควบคุมกองทัพญี่ปุ่นให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๕) ประเด็นนักเรียนไทยที่มาศึกษาต่อ ณ โรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่นต้องเข้าอบรมหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นเวลา ๑ ปี นั้น ทำให้เสียเวลาและนักเรียนไทยเสนอให้

(๕.๑) ควรมีการให้อบรมหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นจนสำเร็จการศึกษาที่ประเทศไทยจะดีกว่าเนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่าย

(๕.๒) กรณีที่ต้องเข้าอบรมหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นเวลา ๑ ปี ที่ญี่ปุ่น นั้น ควรจะได้เรียนภาษาญี่ปุ่นทางด้านอื่นๆด้วย ไม่เฉพาะภาษาที่ใช้ทางการทหารอย่างเดียว เพราะต่อไปจะได้นำไปปรับใช้ในการติดต่อบริษัทงานกับหน่วยราชการต่างๆ ของญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้องจะเกิดประโยชน์มากกว่า

รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการได้รับทราบสถานการณ์สถานการณ์ทั่วไปของประเทศญี่ปุ่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเตรียมพร้อมของเจ้าหน้าที่จากประเทศไทยเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้านของญี่ปุ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์สูงสุดของประเทศไทย ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษในประเด็นพัฒนาการของกองทัพญี่ปุ่น ที่ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และดุลอำนาจของโลกใหม่ โดยประเด็นดังกล่าวอยู่ในความสนใจและติดตามอย่างใกล้ชิดของผู้ช่วยทูตทหารทั้งสามเหล่าทัพอยู่แล้ว รวมทั้งยังตระหนักอยู่เสมอในการส่งเสริมการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกองทัพในหลากหลายรูปแบบซึ่งเป็นโอกาสของกองทัพและประเทศในอนาคต

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการได้เน้นย้ำให้ผู้เกี่ยวข้องติดตามวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคเป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะความขัดแย้งของมหาอำนาจที่อาจส่งผลกระทบต่อคนไทยกลุ่มต่างๆ รวมถึงการฝากข้อสังเกตของนักเรียนไทยในญี่ปุ่น ที่ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องส่งเสริมศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อกลับไปพัฒนาประเทศ

ทั้งนี้ เอกอัครราชทูตไทยได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งระดับสูงของกองทัพญี่ปุ่น เช่น ระดับนายพลเมื่อมีการเลื่อนตำแหน่งชั้นยศให้เป็นผู้บัญชาการเหล่าทัพ นักเรียนนายร้อยร่วมรุ่นกับนายพลที่ได้เป็นผู้บัญชาการเหล่าทัพดังกล่าวจะถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติโดยการลาออกไปทำงานอยู่ในบริษัทอุตสาหกรรมระดับชั้นนำของญี่ปุ่น

+++++

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
ระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึง ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
ระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึง ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

๑. วัตถุประสงค์

ตามที่คณะกรรมการอาหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ได้รับการอนุมัติจากประธานสภาผู้แทนราษฎร ในการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยทางด้านการทหารของหน่วยงานเอกชนที่สามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ให้แก่กองทัพสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ เพื่อจะได้รับทราบข้อมูลในการสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในประเทศไทย

๒. คณะเดินทาง

กรรมการ จำนวน ๖ คน ประกอบด้วย

๑. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๓. นายเชน เทือกสุบรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๔. นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๕. นางสาวปาริชาติ ซาลีเครือ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๖. พลเอก พิชายูเมธ ม่วงมณี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นาวาเอก อุกท ขุนทิพย์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๒. พันโท จีระศักดิ์ ลีลิตรธรรม	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ

ข้าราชการสำนักกรรมการ จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นายนิกร เวทีกุล	วิทยากร ๗ ว.
๒. นางสาวรจณี ขยันงาน	นิติกร ๓

๓. สถานที่ศึกษาดูงาน

(๑) บริษัท โบอิง เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ตามเวลาท้องถิ่น

คณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ได้เดินทางไปศึกษาดูงานบริษัท โบอิง ตั้งอยู่ ณ ชิคาโกอิลลินอยส์ ประเทศ สหรัฐอเมริกา และรับฟังบรรยายสรุปจากผู้แทน บริษัท โบอิง ที่ให้การต้อนรับคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญดังนี้

เจ้าหน้าที่ผู้บรรยายสรุปให้ข้อมูลว่า บริษัทโบอิง (The Boeing Company) เป็นบริษัทผู้ผลิตเครื่องบินโดยสารและยุทโธปกรณ์ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ชิคาโก มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา บริษัท โบอิง นับเป็นบริษัทผู้ผลิตเครื่องบินที่มีรายได้มากที่สุดในโลก และเป็นผู้ผลิตยุทโธปกรณ์อันดับสองของโลก

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ บริษัท โบอิงเป็นผู้ผลิตเครื่องบินที่มีจำนวนสั่งซื้อมากที่สุดในโลก (มีสัดส่วนการตลาดร้อยละ ๕๕ สำหรับยอดสั่งซื้อ และร้อยละ ๕๔ สำหรับยอดส่งมอบ) มียอดขายเหนือ บริษัท แอร์บัส เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา นอกจากนี้ยังเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกา โดย บริษัท โบอิง แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนใหญ่ คือ ฝ่ายเครื่องบินพาณิชย์โบอิง (Boeing Commercial Airplanes) และฝ่ายยุทโธปกรณ์โบอิง (Integrated Defense Systems) ซึ่งดูแลเรื่องการผลิตชิ้นส่วนยานอวกาศและอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหาร

เครื่องบินโบอิงเป็นนวัตกรรมทางอากาศยานของบริษัทชั้นนำของโลก และยังเป็นผู้ผลิตที่ใหญ่ที่สุดของ jetliners เชิงพาณิชย์และเครื่องบินทหารรวม นอกจากนี้โบอิงยังออกแบบและผลิต rotorcraft ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และระบบป้องกัน อาวุธ ดาวเทียม ยานพาหนะและเริ่มต้นขั้นสูงของระบบการสื่อสาร โดยเป็นผู้ให้บริการที่สำคัญแก่กองทัพอากาศ เพื่อปฏิบัติการกระสวยอวกาศ และบริษัท ๆ ยังให้บริการต่าง ๆ ของทหาร ตลอดจนสายการบินพาณิชย์ที่สนับสนุนโดยมีลูกค้ากว่า ๙๐ ประเทศทั่วโลกและเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกที่ใหญ่ที่สุด ในประเทศสหรัฐอเมริกาในแง่ของการขาย บริษัท ๆ ยังคงขยายสายผลิตภัณฑ์และการให้บริการเพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า จากการหลากหลายความสามารถในการผลิตของบริษัท ๆ รวมถึงการสร้างชิ้นงานใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเครื่องบินพาณิชย์ รวมแพลตฟอร์มทหารระบบการป้องกันและ warfighter ผ่านเครือข่ายการดำเนินงานส่วนกลาง การสร้างโซลูชันเทคโนโลยีที่เข้าถึงในหน่วยธุรกิจ e-airplanes เปิดใช้งานและให้การเชื่อมต่อบนแพลตฟอร์ม ย้ายและจัดโซลูชันเงินสำหรับลูกค้าของบริษัท ๆ

บริษัท โบอิง สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในนครชิคาโก มีพนักงานกว่า ๑๕๘,๐๐๐ คนทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาและใน ๗๐ ประเทศ บริษัท ๆ Boeing เป็นธุรกิจที่ดำเนินการโดยพนักงานผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของบริษัท นำโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีการควบคุมจากคณะกรรมการกิจการรองการและคณะกรรมการหลักการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ๆ ซึ่งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของบริษัทรับรู้ว่าผลประโยชน์ระยะยาวของบริษัทจะสูงเมื่อมีการตอบสนองความกังวลของชุมชนรวมทั้งตอบสนองลูกค้า พนักงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถือหุ้นและผู้จำหน่าย นอกจากนี้คณะกรรมการได้นำคู่มือจริยธรรมมาดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งเน้นคณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนที่คาดว่าจะเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ ซึ่งคู่มือจริยธรรมจะให้คำแนะนำเพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักและจัดการกับปัญหา โดยจริยธรรมจะเสริมสร้างและจรรโลงวัฒนธรรมของความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่องานต่อบริษัท

เจ้าหน้าที่ผู้บรรยายสรุปให้ข้อมูลว่า การขนส่งทางอากาศเป็น ๒ เปอร์เซ็นต์ของมนุษย์ได้ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา ตามตัวเลขที่ปรับปรุงจาก Intergovernmental Panel จะมุ่งมั่นเรื่องนี้

รายงานการศึกษาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

อย่างจริงจังและมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมก้าวหน้าเพื่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เครื่องบินที่ผลิตให้กองทัพเรือวันนี้มี ๗๐ เชื้อเพลิงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าก่อน นอกจากนี้บริษัท Boeing ยังได้ขับเคลื่อนการพัฒนา biofuels ที่ยั่งยืนเพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมการบิน ซึ่งสายการบินหลายแห่งอาจจะใช้ biofuels ภายในห้าถึงสิบปี. บริษัท Boeing มีการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ในเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวพลังงานที่สำคัญรวมถึง electrodynamic, thermoelectric, piezoelectric เซลล์เชื้อเพลิงไฮโดรเจน และเซลล์แสงอาทิตย์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงในการสร้างและการควบคุมพลังงานลดความจำเป็นในการผลิตไฟฟ้าจากแหล่งที่ไม่หมุนเวียน บริษัท Boeing ยังได้มีการปรับปรุงเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่นการลดเสียงนวัตกรรมการทำให้เงียบกว่าเครื่องบินในค่ายอื่น เป็นต้น

บริษัท โบอิง เป็นผู้ผลิต และจำหน่ายยุทธปัจจัยทางทหารรายใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของสหรัฐโดยบริษัทเตรียมกระตุ้นธุรกิจประเภทดังกล่าวให้มีการขยายตัวสูงสุด ๑๐% ต่อปี ในอีก ๕ ปีต่อจากนี้ โดยตั้งเป้าไปที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียเป็นหลัก

โดยเจ้าหน้าที่ผู้บรรยายสรุปกล่าวว่า เอเชียเป็นตลาดหลักที่มีความสำคัญต่อ บริษัทอย่างมาก และจะตั้งเป้าว่าต้องขยายธุรกิจให้ได้ ๕ - ๑๐ % ต่อปี ในอีก ๕ ปีข้างหน้า ทั้งนี้ บริษัท โบอิง กำลังแข่งขันอย่างดุเดือดกับหลายบริษัท อาทิ ล็อกฮีด มาร์ติน คอร์ป ในการกระตุ้นยอดขายยุทธปัจจัยทางทหารในเอเชีย หลังจากที่รัฐบาลในหลายประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับการป้องกันตนเองมากขึ้น ตัวอย่างประเทศอินเดียที่เพิ่งเสนอซื้อเครื่องบินเจ็ท ๑๒๖ ลำ มูลค่ากว่า ๑.๑ หมื่นล้านดอลลาร์ เพื่อใช้แทนเครื่องบินรัสเซียชุดเดิม โดยธุรกิจอากาศยานป้องกันตนเองมีสัดส่วน ๑๓ % ของทั้งหมด และรายได้มากกว่าครึ่งของธุรกิจดังกล่าวมาจากภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

บริษัท โบอิง นำเสนอผลงานที่ผ่านมาให้แก่คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลว่า นอกจากประเทศอินเดียแล้ว บริษัทโบอิง ยังเจรจากับรัฐบาลเกาหลีใต้เพื่อทำการซื้อขายเครื่องบินเจ็ทรุ่น F-15K อีก ๒๐ ลำ มูลค่าราว ๒.๓ ล้านล้านวอน (๒.๔ พันล้านดอลลาร์) ด้านสิงคโปร์สั่งซื้อเครื่องบินเจ็ทรุ่น F-15 SG จากโบอิงทั้งหมด ๒๔ ลำ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ และสั่งซื้อเครื่องบินเจ็ทอีก ๑๒ ลำ โดย ๘ ลำในนั้นมีอุปกรณ์เสริมด้วย

คณะกรรมการมีความสนใจเครื่องบินโบอิงทหารที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ใน Crystal City, Va., Boeing และ ๑๐ สถานที่สำคัญรวมทั้ง Long Beach, Calif.; Puget Wash.; Philadelphia, Penn.; Mesa, Ariz. และ เซนต์หลุยส์, Mo. โดยเฉพาะเครื่องบินลำเลียงทหารของประเทศไทย เช่น เครื่องบิน C-130 ที่ปัจจุบันมีภารกิจค่อนข้างมาก ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าอากาศยานทางทหารประเภทลำเลียงพลเป็นอากาศยานสำคัญเนื่องจากไม่เพียงแต่จะใช้ในกิจการทหารแล้วเท่านั้น ภารกิจอื่น เช่น การอพยพผู้คนในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติ การขนเครื่องมือแพทย์เพื่อการช่วยเหลือในภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น ก็ล้วนมีความจำเป็นต้องใช้อากาศยานประเภทลำเลียงพลด้วยเช่นกัน

เจ้าหน้าที่ผู้บรรยายสรุปได้แนะนำเครื่องบินลำเลียงทางทหาร C-17 ซึ่งเป็นเครื่องบินลำเลียงที่ทันสมัยที่สุด สามารถสนับสนุนทางอากาศได้เร็ว โดยออกจากฐานที่ตั้งตรงไปยังที่หมายได้เร็วและเข้าใกล้บริเวณสงครามได้มากกว่าเครื่องลำเลียงในอดีต เครื่องบิน C-17 สามารถลำเลียงทางทหาร ทางด้านรักษาเขตแดน หรือเพื่อช่วยผู้ประสบภัยได้อีกด้วย ปัจจุบันมีประจำการกว่า ๑๕๘ ลำ ในกองทัพอากาศสหรัฐฯ สามารถบรรทุกทหาร ได้มากถึง ๑๐๒ คน มีพิสัยการบินได้ทั่วโลกโดยสามารถเติมเชื้อเพลิงทางอากาศได้ และมีความเร็วในการบินประมาณ ๔๕๐ knots ที่ระดับความสูง ๒๘,๐๐๐ ฟุต

+++++

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ

ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึง ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์
ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึง ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

๑. วัตถุประสงค์

ในการเดินทางศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีด้านการทหารระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐสิงคโปร์ รวมถึงเพื่อศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยของกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ตลอดจนหาแนวทางการผลิตอาวุธใช้เองในการป้องกันประเทศ นอกจากนี้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการรักษาความมั่นคง และป้องกันการรุกรานอธิปไตยอันเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติ

๒. คณะเดินทาง

คณะเดินทางประกอบด้วย กรรมการธิการ จำนวน ๙ คน ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ เลขานุการ จำนวน ๒๘ คน ข้าราชการสำนักกรรมการธิการ ๒ จำนวน ๑ คน มีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

กรรมการธิการ จำนวน ๙ คน คือ

๑. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายไชยวัฒน์ ตินรัตน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๓. นายเชน เทือกสุบรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๔. นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๕. นายไมตรี สอยเหลือง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๖. นายวัชรระ ยาวอหะซัน	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๗. นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	โฆษกคณะกรรมการ
๘. พลเอก พิชาญเมธ ม่วงมณี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร	กรรมการ

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ และเลขานุการ จำนวน ๒๘ คน คือ

๑. พลเอก อัครวิน พันธุนิล	ที่ปรึกษาฯ
๒. พลเอก พลัฏฐ์ เพ็ชรสดศิลป์	ที่ปรึกษาฯ
๓. พลตำรวจตรี วันชัย วิสุทธินันท์	ที่ปรึกษาฯ
๔. พลอากาศโท พงศธร บัชรทรัพย์	ที่ปรึกษาฯ
๕. พลตรี สมโภช ทองโกมล	ที่ปรึกษาฯ
๖. นาวาเอก อุทก ชุนทิพย์	ที่ปรึกษาฯ

๓. สถานที่ศึกษาคุณงาน

(๑) กองทัพเรือสาธารณรัฐสิงคโปร์

คณะกรรมการได้มีการหารือหรือขอราชการกับผู้แทนของกองทัพเรือในประเด็นเรื่องแนวความคิดการพึ่งพิงตนเองทางการทหาร เนื่องจากกองทัพเรือของสิงคโปร์มีองค์ความรู้ด้านการต่อเรือเป็นอย่างดีรวมทั้งแนวทางการพัฒนากองทัพเรือในอนาคตของกองทัพเรือสิงคโปร์ด้วย

(๒) ศูนย์ IFC (INFORMATION FUSION CENTRE)

ศูนย์ดังกล่าวนี้จะทำหน้าที่รวบรวมข่าวสารที่เกิดขึ้นในทะเลโดยการส่งข้อมูลให้แก่หน่วยปฏิบัติเพื่อเข้าช่วยเหลือเรือที่ประสบเหตุในทะเล หน่วยดังกล่าวนี้ประกอบด้วยกำลังทางเรือของตำรวจน้ำ ศุลกากร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง มีการควบคุมสั่งการทางยุทธการโดยกองทัพเรือ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์นี้เพื่อการป้องกันภัยจากโจรสลัด การช่วยเหลือเรือเดินทะเลที่ประสบภัย และการใช้ข้อมูลทางทะเลร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) รัฐสภาสาธารณรัฐสิงคโปร์

คณะกรรมการได้รับฟังการบรรยายสรุปจากจากผู้แทนของของรัฐบาลสิงคโปร์สามารถสรุปได้ดังนี้ รัฐบาลสิงคโปร์มีลักษณะตามแบบ ระบบเวสต์มินสเตอร์ (Westminster system) ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ซึ่งสมาชิกได้รับการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป (General Election) หัวหน้าพรรคการเมืองที่มีที่นั่งส่วนใหญ่ในรัฐสภาจะได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีให้เป็นนายกรัฐมนตรี (Prime Minister-PM) นายกรัฐมนตรีจะเลือกรัฐมนตรีจากสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งเพื่อจัดตั้งคณะรัฐมนตรี เมื่อรัฐสภาใหม่มีการประชุมครั้งแรกจะมีการเลือกตั้งประธานรัฐสภา (Speaker) จากนั้นมีการสาบานตน (oath) ของสมาชิกรัฐสภา วาระของรัฐบาล คือ ๕ ปี นับจากวันแรกที่มีการประชุมครั้งแรกหลังการเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้งทั่วไปจะจัดขึ้นภายใน ๓ เดือน เมื่อมีการยุบสภา (dissolution of Parliament)

รัฐสภาของสาธารณรัฐสิงคโปร์มีหน้าที่ ดังนี้ ๑) การออกกฎหมาย (Law Making) ๒) การควบคุมการคลัง (Financial Control) รัฐสภาจะปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมการคลังโดยการกำหนดให้รัฐบาลต้องได้รับคำยินยอมของสภา เรื่องงบประมาณประจำปีของรัฐบาล ๓) การไต่สวน (Critical/Inquisitorial) ในการเริ่มต้นการประชุมของรัฐสภาแต่ละครั้งเวลาหนึ่งชั่วโมงครึ่งจะกันไว้สำหรับการกระทูถามนับเป็นโอกาสของสมาชิกที่จะได้ตั้งกระทูถามรัฐมนตรี ตามความรับผิดชอบของรัฐมนตรีนั้น ๆ การผ่านกระทูไปยังรัฐมนตรี ถือว่ารัฐสภาได้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล และมีการอนุญาตให้ประชาชนเข้าฟังบรรยากาศของการใช้แนวคิดและความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อรับทราบวิธีการตัดสินใจที่มีผลต่อประชาชน นับเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการตามบทบาทของรัฐสภา

๔. ประเด็นข้อหาหรือ

ประธานคณะกรรมการบริหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร กล่าวแนะนำคณะกรรมการและที่ปรึกษาของคณะกรรมการที่ร่วมเดินทาง รวมทั้งวัตถุประสงค์การเดินทางศึกษาฐาน พร้อมกันนี้ เอกอัครราชทูตไทยประจำสิงคโปร์ได้กล่าวแนะนำคณะเจ้าหน้าที่ซึ่งประจำอยู่ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสิงคโปร์ จากนั้นได้มีการหารือข้อราชการต่าง ๆ สรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ความคืบหน้าในการต่อเรือแอลพีดีของกองทัพเรือไทยนั้น ขณะนี้มีความคืบหน้าร้อยละ ๓๐ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างขึ้นมาดูแลการต่อเรือดังกล่าว ซึ่งมีการประชุมร่วมกับบริษัทผู้รับผิดชอบและการศึกษาแบบก่อนที่จะมีการต่อเรือ เพื่อมิให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบในภายหลังรวมทั้งเป็นการมิให้เกิดความลื่นไหลของเหล็กที่ใช้สำหรับการต่อเรือ คาดการณ์ว่าจะสามารถส่งมอบเรือได้ทันตามระยะเวลาที่มีการตกลงไว้

ประเด็นที่ ๒ บันทึกข้อตกลง(MOU)ระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพของสิงคโปร์ ซึ่งจัดทำเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๕ เดิมมีระยะเวลา ๕ ปี แต่ต่อมาลดลงเหลือ ๓ ปี สาระสำคัญของบันทึกดังกล่าวเช่น กองทัพของสิงคโปร์สามารถเข้าไปใช้พื้นที่การฝึกใน จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีจำนวนทหารในแต่ละปีไม่เกิน ๑,๐๐๐ นาย และในการเดินทางจะต้องใช้สายการบินไทยเป็นหลัก ส่วนสิ่งที่ไทยจะได้รับจากสิงคโปร์จะเป็นความร่วมมือด้านอาวุธที่สิงคโปร์เป็นผู้ผลิตได้เองเช่น ปืนเล็กยาว (M ๑๖) รถสายพานปืนใหญ่ ๑๕๕ มิลลิเมตร เป็นต้น

ประเด็นที่ ๓ เรื่องเรือดำน้ำของสิงคโปร์ปัจจุบันมีอยู่จำนวน ๔ ลำ แต่เป็นเรือดำน้ำชุดเก่าโดยสิงคโปร์ได้มีการต่ออีก ๒ ลำ ซึ่งเป็นการนำเรือดำน้ำเก่ามาปรับแต่งให้เหมาะสม เช่น การปรับแต่งระบบหมุนเวียนอากาศเพื่อให้สามารถอยู่ในน้ำได้นานขึ้น เป็นต้น

อย่างไรก็ดี เรือดำน้ำถือเป็นยุทธศาสตร์ในทางรุกซึ่งเป็นภัยที่มองไม่เห็น ถ้าไม่มีอุปกรณ์ที่ดีในการตรวจจับสามารถก่อให้เกิดอันตรายแก่เรือที่อยู่บนผิวน้ำได้ จากแนวคิดดังกล่าวกองทัพเรือไทยได้ตระหนักเป็นอย่างดีถึงความสำคัญในการมีเรือดำน้ำไว้ประจำการ เบื้องต้นได้มีการพัฒนากำลังพลโดยการจัดส่งนักเรียนนายเรือเพื่อศึกษาต่อในต่างประเทศเกี่ยวกับศาสตร์ของเรือดำน้ำ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะมีเรือดำน้ำเข้าประจำการ

ประเด็นที่ ๔ เรื่องการฝึกในต่างประเทศของกองทัพสิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์ได้มีการลงทุนเป็นจำนวนมากในพม่า กองทัพสิงคโปร์มีความจำเป็นต้องมีการฝึกร่วมทางการทหารกับพม่าเพื่อรักษาผลประโยชน์ในการลงทุนด้วย แต่ข้อมูลในส่วนนี้ยังไม่เป็นยืนยันมากนัก แต่จากข้อมูลที่มีการรายงานพบว่าสิงคโปร์ได้มีการส่งกองกำลังทางทหารไปฝึกร่วมกับกองทัพของประเทศอื่นด้วยเช่น กองทัพบกฝึกร่วมกับกองทัพของบรูไน นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย กองทัพอากาศมีโรงเรียนฝึกนักบินชั้นสูงในฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ประเด็นที่ ๕ เรื่องกำลังพลสำรองของสิงคโปร์นั้น จะกำหนดให้ผู้ชายที่เรียนจบในชั้นระดับมัธยมปลาย ทุกคนจะต้องเป็นทหาร ๒ ปี เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วจะปลดประจำการเพื่อเป็นกำลังพลสำรองและจะถูกเรียกฝึกเป็นประจำตามรอบระยะเวลาจนกระทั่งถึงอายุ ๔๐ ปี

ประเด็นที่ ๖ เรื่องการคุ้มครองน่านน้ำของสิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์เป็นเกาะจึงให้ความสำคัญกับน่านน้ำโดยมีข้อตกลงร่วมกับ ๔ ประเทศ ในการลาดตระเวนร่วมบริเวณช่องแคบมะละกา เพื่อการป้องกันภัยจากโจรสลัด การช่วยเหลือเรือเดินทะเลที่ประสบภัย ซึ่งมีการจัดตั้งศูนย์IFC เพื่อรวบรวมข่าวสารที่เกิดขึ้นในทะเลโดยการส่งข้อมูลให้แก่หน่วยปฏิบัติเพื่อเข้าช่วยเหลือเรือที่ประสบเหตุในทะเล หน่วยดังกล่าวนี้

ประกอบด้วยกำลังทางเรือของตำรวจน้ำ ศุลกากร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง มีการควบคุมสั่งการทางยุทธการโดยกองทัพเรือ จากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสิงคโปร์มีความพยายามในการสร้างกำลังทางเรือที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การให้ความสำคัญแก่เรือที่มีอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ทำให้มีการใช้กำลังพลจำนวนน้อยแต่ประสิทธิภาพในการปฏิบัติการมาก

ประเด็นที่ ๗ ระบบการจัดหายุทธโปกรณ์ของกองทัพสิงคโปร์ ในการจัดหายุทธโปกรณ์ของกองทัพสิงคโปร์จะมีหน่วยงานที่มีชื่อว่า DEFENCE SCIENCE AND TECHNOLOGY AGENCY (DSTA) ทำหน้าที่พิจารณาการจัดหายุทธโปกรณ์ของกองทัพในลักษณะต่าง ๆ เช่น รูปแบบ คุณสมบัติของยุทธโปกรณ์ประเภทนั้น ๆ รวมทั้งการค้นคว้าวิจัยยุทธโปกรณ์ด้วย จากนั้นจะเสนอให้รัฐสภาเพื่อพิจารณาตัดสินใจอีกครั้งหนึ่ง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเป็นผู้ชี้แจงต่อรัฐสภาถึงเหตุผล ความจำเป็นของยุทธโปกรณ์ที่กองทัพต้องการ และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นเรื่องการจัดหายุทธโปกรณ์นั้นด้วย นอกจากนี้กองทัพต้องมีการเผยแพร่แนวทางการพัฒนากองทัพให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลทางสถานีโทรทัศน์ด้วย

ประเด็นที่ ๘ การก่อสร้างอาคารสถานเอกอัครราชทูตหลังใหม่ ในเนื้อที่ ๑๑.๕ ไร่ ภายในอาคารประกอบด้วย สำนักงานทูตพาณิชย์ สำนักงานผู้ช่วยทูตทหารทั้งสามเหล่าทัพ และที่ทำการของสำนักงานเอกอัครราชทูตไทย โดยได้รับงบประมาณในการก่อสร้างจำนวน ๘๑๒ ล้านบาท ระยะเวลาในการก่อสร้าง ๒ปี เริ่มก่อสร้างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ เวลา ๑๔.๐๐ น. พ.ต.ท. สมชาย เพศประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการทหาร สมาชิกแทนราษฎรและคณะ เข้าพบหารือกับนาย Michael Paimer ประธานคณะกรรมการการทหารและการต่างประเทศของสาธารณรัฐสิงคโปร์ และสมาชิกอีก ๒ คน ได้แก่ นาง Ellen Lee รองประธานฯ และนาง Josephine Teo สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต Bishan-Tao Payoh GRC สรุปประเด็นการสนทนาได้ ดังนี้

(๑) นาย Palmer ได้กล่าวถึงประวัติการทำงานของตนและหน้าที่ของคณะกรรมการตลอดจนให้รองประธานฯ และนาง Teo กล่าวแนะนำตนเอง โดยนาง Teo ในฐานะผู้ช่วยเลขาธิการใหญ่สหภาพแรงงานแห่งชาติ สป. (NTUC) ได้กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจในรอบปีที่ผ่านมาที่ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สามารถฝ่าฟันวิกฤตเศรษฐกิจไปได้และพร้อมที่จะเผชิญกับภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลกหากเกิดขึ้นอีกได้โดยไม่หวาดหวั่น โดยเฉพาะสภาพแรงงานของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลของสาธารณรัฐสิงคโปร์

(๒) คณะกรรมการได้สอบถามเกี่ยวกับจำนวนและที่มาของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการต่าง ๆ ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ตลอดจนกระบวนการพิจารณางบประมาณว่ามีคณะกรรมการเฉพาะเพื่อพิจารณาหรือไม่ ซึ่งฝ่ายของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้แจ้งว่าปัจจุบัน มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๘๔ คน ที่มาจากการเลือกตั้ง ๑ คน ที่มาจากผู้แพ้การเลือกตั้งที่มีคะแนนสูงที่สุด (best loser) และอีก ๘ คนแต่งตั้งมาจากสายอาชีพต่าง ๆ ซึ่งมีสิทธิออกเสียงในสภาได้ยกเว้นกฎหมายเกี่ยวกับการเงินและการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส่วนเรื่องการพิจารณางบประมาณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่มีคณะกรรมการเฉพาะ ฉะนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนมีสิทธิร่วมพิจารณา

(๓) พลเอก พิชาญเมธ ม่วงมณี ที่ปรึกษาคณะกรรมการได้ยกประเด็นการสร้างเครือข่ายการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการทหารในระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นข้อเสนอของคณะกรรมการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของออสเตรเลีย เพื่อสร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสารหรือร่วมกันในกิจการทหาร

ลดช่องว่างของการเข้าใจผิดระหว่างทั้งสองประเทศ หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในขณะนั้นร่วมกัน โดยอาจประชุมแบบไม่เป็นทางการปีละ ๑ ครั้ง หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ และได้กล่าวเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการการทหารของลาวเห็นด้วยและตอบรับในเชิงหลักการแล้ว ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่างกรณีสหรัฐอเมริกา ที่ได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการการทหารกับประเทศต่าง ๆ ในลักษณะ Joint Committee หลายคณะ ทั้งนี้ ซึ่งฝ่ายสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้แสดงความสนใจและเห็นด้วยในหลักการ โดยเห็นควรเป็นระดับอาเซียนและควรรวมคณะกรรมการการต่างประเทไว้ด้วย เนื่องจากเป็นเรื่องความมั่นคงและการระหว่างประเทศ

(๔) นาย Paimer ได้สอบถามถึงสถานการณ์ในไทยและแสดงความห่วงใยต่อเหตุการณ์ทางการเมืองในไทย เนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านและมีความใกล้ชิดในกรอบอาเซียน สถานการณ์ในไทยย่อมมีผลต่อ สาธารณรัฐสิงคโปร์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งประธานคณะกรรมการได้กล่าวโดยสรุปว่าเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้กับประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั่วไป โดยเฉพาะเมื่อเป็นประเทศที่ทหารเข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศมาช้านาน กระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในไทย จึงต้องส่งเสริมการให้ประชาชนออกไปเลือกตั้ง และส่งผู้แทนเข้ามาในรัฐสภา อย่างไรก็ตามก็พยายามที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาโดยการประนีประนอมภายใต้แผนปรองดองแห่งชาติ จากนั้น พลเอก พิชายเมธ ม่วงมณี ที่ปรึกษา ได้กล่าวเสริมว่าประเทศไทยกำลังพยายามแก้ปัญหาในเรื่องนี้ และองค์การสถาบันต่าง ๆ ก็พยายามปฏิรูปให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นสิ่งธรรมดาที่ทุกประเทศต้องดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาภายในประเทศนั้น ขณะนี้รัฐบาลกำลังดำเนินการแผนการปรองดองแห่งชาติ

ประธานคณะกรรมการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยได้กล่าวต่อไปอีกว่า ขณะนี้ยังไม่ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินกลุ่มเสื้อแดงยังมีความไม่พอใจคุกรุ่นอยู่ กองทัพไทยแทรกแซงการเมือง ทั้งๆที่ควรปล่อยให้มีการเมืองแก้ไขปัญหาการเมือง มีการทุจริตคอร์รัปชันในกองทัพ เหตุการณ์ที่ผ่านมามีคนเสียชีวิตจำนวนมาก ผู้ประท้วงไม่มีอาวุธ เป็นปัญหาที่รัฐบาลต้องแก้ไข ซึ่งขณะนี้รัฐบาลไทยกำลังดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ หายที่สุดประธานคณะกรรมการได้กล่าวว่า ทั้งนี้สถานการณ์ทั้งหมดเป็นเรื่องภายในของประเทศไทย ซึ่งนาย Palmer เห็นด้วยว่าเรื่องทั้งหมดเป็นเรื่องภายในของประเทศไทย แต่สอบถามด้วยความห่วงใย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ความพยายามของกองทัพไทยที่จะทำให้กองทัพมีขนาดเล็ก เพื่อให้มีความกระชับและมีประสิทธิภาพซึ่งแนวทางการพัฒนากองทัพของสิงคโปร์เป็นแนวทางที่ดีและน่าสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากกองทัพสิงคโปร์แม้มิได้มุ่งหวังการทำสงครามกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ระบบการจัดการกองทัพในด้านยุทธโธปกรณ์เป็นตัวอย่างที่ดีได้ว่ามีความสามารถในการป้องกันตัวเองอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่กองทัพไทยประสบปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากแต่ละเหล่าทัพส่วนใหญ่ต้องจัดสรรเป็นงบประมาณด้านกำลังพลมากกว่างบประมาณด้านกำลังรบและกองทัพไทยมียุทธโธปกรณ์ที่ค่อนข้างล้าสมัยอยู่มาก จากเหตุปัจจัยดังกล่าว ทำให้กองทัพไทยไม่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น แนวทางการบริหารจัดการกองทัพของสิงคโปร์จึงเป็นแนวทางที่ดีในการนำไปเป็นแบบอย่างของการพัฒนากองทัพไทยต่อไป

+++++

รายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน
และสาธารณรัฐฟินแลนด์
ระหว่างวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔ ถึง ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

รายงานการศึกษาคุณภาพต่างประเทศ
ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน
และสาธารณรัฐฟินแลนด์

ระหว่างวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔ ถึง ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

๑. วัตถุประสงค์

ในการเดินทางศึกษาคุณภาพ ณ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน และสาธารณรัฐฟินแลนด์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการขุดเจาะและการผลิตน้ำมันสำหรับนำมาปรับใช้ในกิจการทหารด้านความมั่นคง ตลอดจนวางแนวทางแห่งสันติภาพเพื่อความมั่นคงและการสร้างความปรองดองสันติสุขร่วมกันของสังคมประเทศ รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอในการพิจารณาถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกองทัพไทยในโอกาสที่เหมาะสมต่อไป

๒. คณะเดินทาง

คณะเดินทางที่ใช้งบประมาณของคณะกรรมการการทหาร ประกอบด้วย กรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๘ คน ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการทหาร จำนวน ๑ คน เลขานุการประจำคณะกรรมการการทหาร จำนวน ๑ คน และข้าราชการสังกัดกลุ่มงานคณะกรรมการการทหาร สำนักกรรมการ ๒ จำนวน ๒ คน รวม ๑๒ คน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

(๑) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๒) นายเชน เทือกสุบรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่ (ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้าคณะเดินทาง)
(๓) นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๔) นายไมตรี สอยเหลืออง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๕) นายวัชรระ ยาวอหะขัน	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๖) นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	โฆษกคณะกรรมการ
(๗) นายวิชัย ล้ำสุทธิ	โฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายมนต์ไชย ชาติวัฒน์ศิริ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๙) นาวาเอก อุกท ขุนทิพย์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
(๑๐) พันโท จีระศักดิ์ ลีลิตธรรม	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
(๑๑) นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการทหาร
(๑๒) นางสาวมลลดา ศรีเทียม	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒

๓. สถานที่ศึกษาดูงาน

(๑) บริษัท Ericsson ราชอาณาจักรสวีเดน

คณะกรรมการและผู้ติดตามได้รับการต้อนรับจากนายUlf Pehrsson ประธานบริหาร นายPeter Markusson ผู้บริหารการจัดขายผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล นายIngvar Oderland ผู้จัดการธุรกิจ บริหารและพัฒนา นายRonny Bergqvist ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาเสริมสร้างประสบการณ์ นางสาว Mia Lund ผู้จัดการฝ่ายต้อนรับและลูกค้าสัมพันธ์ และนางสาว Jane Sahlsten เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายการตลาด รวมทั้ง จากนาวาอากาศตรี มานิตร์ คำอ้วน นายทหารติดต่อกองทัพอากาศ ประจำ Swedish Defence Materiel Administration (นตต.ทอ. ประจำ FMV) และพันจ่าอากาศเอก วีรชน เฟ่งพิณิจ ผู้ช่วยนายทหารติดต่อกองทัพอากาศ ประจำ Swedish Defence Materiel Administration (ผู้ช่วย นตต.ทอ.ประจำ FMV) ที่ไปอำนวยความสะดวกและปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามในการซักถามข้อมูลและแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการ โดยทางบริษัท Ericsson ได้มีการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการนำระบบเทคโนโลยีการสื่อสารและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาบูรณาการร่วมกันในการปรับใช้ด้านการทหารเพื่อความมั่นคง

บริษัท Ericsson ก่อตั้งโดยนาย Lars Magnus E. เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๖ และในปี ค.ศ. ๑๘๙๒ จำหน่ายสินค้าให้ประเทศจีนเป็นประเทศแรก โดยปี ค.ศ.- ๑๙๐๐ มียอดจำหน่ายนอกสวีเดนร้อยละ ๙๕ และปี ค.ศ. ๑๙๒๓ เปลี่ยนจากระบบธรรมดา มาเป็นระบบอัตโนมัติ ต่อมาปี ค.ศ. ๑๙๖๘ เปลี่ยนจากระบบควบคุมแบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นระบบควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ และปี ค.ศ. ๑๙๘๑ เปลี่ยนจากระบบอยู่กับที่มาเป็นระบบเคลื่อนที่ หลังจากนั้น ปี ค.ศ. ๑๙๙๑ แนะนำระบบ GSM/2G ออกสู่ตลาดปี ค.ศ. ๒๐๐๑ แนะนำระบบ 3G ออกสู่ตลาด และปี ค.ศ. ๒๐๐๕ แนะนำระบบ 3G/HSPA ออกสู่ตลาด สำหรับในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ แนะนำระบบ 4G/LTE ออกสู่ตลาด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการเห็นว่าควรมีมาตรการควบคุมมิให้ผู้ซื้อนำเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัยไปใช้ในการก่อการร้ายด้วยเพื่อป้องกันมิให้ประชาชนได้รับอันตรายหรือสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

(๒) ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสตอกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน

คณะกรรมการและผู้ติดตามได้เดินทางไปยังทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสตอกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน เพื่อเข้าเยี่ยมเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสตอกโฮล์มพร้อมทั้งรับประทานอาหารค่ำ ทั้งนี้ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสตอกโฮล์มติดภารกิจสำคัญและได้มอบหมายรองเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสตอกโฮล์มให้การต้อนรับแทน โดยได้มีการหารือข้อราชการร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมทหารโดยเฉพาะประเด็นนโยบายของประเทศสวีเดนทางด้านการทหารและความมั่นคงในการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศไทยระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล รวมทั้งในระดับกองทัพ ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดซื้อเครื่องบิน Gripen ของกองทัพอากาศไทยกับรัฐบาลสวีเดน โดยบริษัท Saabของราชอาณาจักรสวีเดน เป็นผู้ดำเนินการผลิตเครื่องบิน Gripen ซึ่งในการลงนามจัดซื้อที่ผ่านมาได้กระทำที่ กรุงสตอกโฮล์ม ดังนั้น กระทรวงกลาโหมควรประสานกับรัฐบาลสวีเดนในการให้ทุนแก่ข้าราชการทหารมาศึกษาต่อยอดทางด้านเทคโนโลยีการบินอย่างต่อเนื่องเพื่อมาใช้ในการพัฒนากองทัพให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งจะเป็นการเสริมสร้างกระชับมิตรระหว่างนายทหารไทยกับสวีเดนในการร่วมมือในกิจการทหารด้านอื่น ๆ ต่อไป

รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

(๓) บริษัท Saab ราชอาณาจักรสวีเดน

คณะกรรมการและผู้ติดตามเดินทางไปศึกษาดูงานและรับฟังการบรรยายสรุป ณ บริษัท Saab ราชอาณาจักรสวีเดน ผู้ผลิตเครื่องบิน Gripen ให้กับกองทัพอากาศไทย ซึ่งเป็นการเดินทางไปศึกษาดูงานเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้แจ้งไปในกำหนดการเช่นกัน โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บัญชาการทหารอากาศไทย ประสานให้คณะกรรมการได้เข้าเยี่ยมชมบริษัทและโรงงานผลิตเครื่องบิน Gripen เป็นกรณีพิเศษ ในวันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

คณะกรรมการและผู้ติดตามได้รับการต้อนรับจากนาย Pontus Kallén ประธานบริหารอาวุโส พัฒนาการบิน นาย Olof Bergström ผู้จัดการฝ่ายโปรแกรมสนับสนุนการจำหน่ายและการตลาด นาย Kaj Rosander ประธานบริหารธุรกิจและการตลาดเครื่องบิน Gripen นาย Tore Ståhl ผู้จัดการโปรแกรมเครื่องบิน Gripen ประเทศไทย และนางสาว Annika Bengtsson เจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์เพื่อพัฒนาธุรกิจและการตลาด รวมทั้งจากนาวาอากาศตรี มานิตร์ คำอ้วน นายทหารติดต่อกองทัพอากาศ ประจำ Swedish Defence Materiel Administration (นตต.ทอ.ประจำ FMV) และพันจ่าอากาศเอก วีรชน เฟงพินิจ ผู้ช่วยนายทหารติดต่อกองทัพอากาศ ประจำ Swedish Defence Materiel Administration (ผู้ช่วย นตต.ทอ.ประจำ FMV) ที่ไปอำนวยความสะดวกและปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามในการซักถามข้อมูลและแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการ โดยทางบริษัท Saab ได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับความเป็นมาในการพัฒนาเครื่องบินที่มีสมรรถนะสูงสำหรับการปกป้องดินแดนและรักษาอธิปไตย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บริษัท Saab ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๖๔๖ และในปี ค.ศ. ๑๙๔๑ ได้เริ่มผลิตเครื่องบินรบและพัฒนามาเป็นเครื่องบิน Gripen ในปี ค.ศ. ๑๙๙๓ ต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๐๗ ได้รับคำสั่งในการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุง บริษัท Gripen ของกองทัพอากาศสวีเดน จากสำนักงานจัดหายุทธโธปกรณ์ (FMV) เป็นวงเงิน SEK ๒ billion โดยแบ่งระยะเวลาในการทำงาน ๔ ปี ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนา Gripen C/D ของกองทัพอากาศสวีเดนนั้นจะมีเช่น ปรับปรุงระบบมาตรการต่อต้านและระบบสื่อสารแบบใหม่ ลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการเพิ่มขีดความสามารถในการใช้อาวุธใหม่ๆ ปรับปรุง Radar เพิ่มระยะตรวจจับและ Function การทำงานใหม่ๆ รวมถึงการลดเสียง คิววัน และแสง ระหว่างการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ด้วย นอกจากนี้ บริษัท Saab ได้รับเลือกสำนักงานจัดหายุทธโธปกรณ์ (FMV) ของสวีเดนในการจัดหา UAV ทางยุทธวิธีแบบ Shadow ๒๐๐ ซึ่งการจัดหาจะมีทั้งตัวอากาศยาน สถานีภาคพื้นดิน หน่วยข่าวกรอง และอุปกรณ์ประกอบอื่นๆ ภายในระยะเวลา ๓ ปีรวมถึงการฝึกอบรมบุคลากรโดยการส่งมอบขั้นสุดท้ายจะเริ่มในไตรมาสที่ ๔ ปี ค.ศ. ๒๐๑๑ ซึ่งจะมีการจัดหา UAV ๘ เครื่องสำหรับ ๒ ระบบ

ลำดับขั้นตอนโครงการจัดซื้อเครื่องบิน Gripen ของรัฐบาลไทย มีดังนี้

การจัดซื้อเครื่องบินขับไล่แบบกริฟเพน/ซีตี จำนวน ๑๒ ลำ ตามงบประมาณที่ ครม.อนุมัติไปเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมา โดยจะจัดซื้อล็อตแรก จำนวน 6 ลำ เป็นจำนวนเงิน 1.9 หมื่นล้านบาท โดยเป็นงบประมาณผูกพัน ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ โดยปี ๒๕๕๕ ตั้งงบไว้ที่ ๑,๙๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๗,๐๖๕ ล้านบาท ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๕,๕๕๙ ล้านบาท ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๙๖๐ ล้านบาท และปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๔๘๐ ล้านบาท ส่วนล็อตที่สองอีก ๖ ลำ เป็นงบประมาณผูกพันตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ เป็นจำนวนเงิน ๑๕,๔๐๐ ล้านบาท รวมทั้งสิ้น ๑๒ ลำ เป็นจำนวนเงิน ๓๔,๔๐๐ ล้านบาท โดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล (จีทูจี) ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสวีเดน โดยเครื่องบินขับไล่รุ่นนี้จะนำมาทดแทนเครื่องบินขับไล่แบบเอฟ ๕ ที่ประจำการอยู่ที่ จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งจะปลดประจำการในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔

รายงานการศึกษาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

ซึ่งผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นผู้รับมอบอำนาจลงนามในข้อตกลงการซื้อขายเครื่องบิน Gripen ในนามรัฐบาลไทย รวมทั้งแก้ไขข้อตกลงการซื้อขายเครื่องบิน Gripen โดยวงเงินรวมไม่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ มีการอธิบายจาก พล.อ.ชลิต พุกผาสุข ผู้บัญชาการทหารอากาศ ขณะนั้น ได้ข้อสรุปเพิ่มเติมว่า เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว มีเงื่อนไขพิเศษที่รัฐบาลสวีเดนจะจัดให้ เป็นข้อที่ ๓ คือ ทางรัฐบาลสวีเดน ในการเจรจากับคณะกรรมการ จะมีการจัดเครื่องบินควบคุมและแจ้งเตือนทางอากาศ ติดตั้งอุปกรณ์เรดาร์แบบอีรีอาย ๑ เครื่อง หรือ ๑ ลำ กับเครื่องบินลำเลียงแบบ SAAB-340 จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมทั้งทุนการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน ๙๒ ทุน และระบบดาต้าลิงก์ สำหรับการป้องกันทางอากาศในระบบควบคุมและแจ้งเตือนภาคใต้ เพราะฉะนั้นเครื่องบิน Gripen ที่มีการตกลงนั้นแบ่งเป็น ๒ ส่วน ลักษณะประเภทเครื่องบินคือ ๑ ที่นั่ง จำนวน ๒ ลำ และ ๒ ที่นั่ง จำนวน ๔ ลำ รวม ๖ ลำ เฉพาะค่าจัดซื้อเครื่องบินพร้อมอุปกรณ์อะไหล่ และการฝึกอบรม ๑๘,๒๘๔ ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ พล.อ.ท.ทรงธรรม โชคณาทิตย์ รองเสนาธิการทหารอากาศ ในฐานะหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่ตรวจรับพร้อมเครื่องบินแบบซาบ (SABB) 340 AEW ติดตั้งเรดาร์ควบคุมและเตือนภัยในอากาศ และเครื่องบินแบบซาบ 340 B สำหรับฝึกบินและลำเลียงทางอากาศ รวม ๒ ลำในโครงการฯจากประเทศสวีเดน เข้าประจำการที่ฝูงบิน ๗๐๒ กองบิน ๗ โดยมีนักบินสวีเดนและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๗ นายเป็นผู้ขับบินมาส่งที่ท่าอากาศยานกองบิน ๗ อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี ส่วนเครื่องบิน Gripen ๖ ลำจะเดินทางถึงประเทศไทยและเข้าประจำการที่กองบิน ๗ จ.สุราษฎร์ธานี ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ งบประมาณจัดซื้อคิดมูลค่า ๑๖,๐๐๐ ล้านบาท

ในช่วงสิ้นปี ๒๕๕๒ กองทัพอากาศไทยได้เริ่มการฝึกนักบินกริฟเพนที่ประเทศสวีเดน ผู้บังคับฝูงบิน กริฟเพนคนแรกคือนาวาอากาศโทจกภกฤษฎณ์ ธรรมวิชัย ซึ่งจะเป็นหัวหน้านักบินไทยอีก ๙ นายที่จะเข้ารับการฝึกที่สวีเดน ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งนาวาอากาศโทจกภกฤษฎณ์ ธรรมวิชัย และนักบินคนอื่น ๆ ได้ทำการบินในเที่ยวบินเดียวเที่ยวแรกบนกริฟเพน นอกจากนี้การฝึกดำเนินต่อไปด้วยการบินภาคอากาศอีกหลายเที่ยวพร้อมกับการฝึกบินกับครูการบิน หลักสูตรการฝึกยังรวมถึงการฝึกนักบินพร้อมรบพร้อมกับการฝึกกับกริฟเพนรุ่นล่าสุดด้วย

ช่างเทคนิคของไทยทั้ง ๔๐ นายจะเข้ารับการฝึกในประเทศสวีเดน ในเดือนมกราคม ๒๕๕๓ ช่างเทคนิคกลุ่มแรกจำนวน ๒๐ นายเดินทางมาถึงสวีเดนเพื่อเข้ารับการฝึกในหลักสูตรการฝึกเปลี่ยนแบบเบื้องต้นกับกริฟเพน การฝึกดำเนินไปในโรงเรียนเทคนิคของกองทัพอากาศสวีเดนใน Halmstad และจะดำเนินต่อไปจนถึงสิ้นปีการฝึกช่างเทคนิคยังรวมถึงการฝึกด้วยการฝึกอบรมในงาน (One the Job Training) ในกองบิน F7 ใน Sätenäs และ F17 ใน Ronneby ซึ่งเป็นฐานทัพอากาศของกองทัพอากาศสวีเดน ช่างเทคนิคของไทยยังใช้เวลาบางส่วนในศูนย์การผลิตเครื่องบินกริฟเพนของซาบใน Linköping และจากเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทีมสนับสนุนของสวีเดนและตัวแทนฝ่ายสนับสนุนภาคสนามจะเดินทางมายังประเทศไทยเพื่อให้การสนับสนุนกองทัพอากาศไทยในการใช้งานระบบของกริฟเพน ดังนั้น กริฟเพนเป็นก้าวแรกของเราในการพัฒนาระบบ Datalink และเทคโนโลยี Network Centric ของกองทัพอากาศไทย

ข้อซักถามของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ซักถามเกี่ยวกับเรื่องการจัดซื้อเครื่องบินว่านอกจากประเทศไทยแล้วในเอเชียมีประเทศใดที่สนใจจัดซื้อ หรือไม่ รวมทั้งความสามารถบูรณาการเครื่องบินให้ใช้กับระบบอาวุธที่กองทัพอากาศไทยมีได้หรือไม่ รวมทั้ง การถูกโจมตีในเรื่องราคาจัดซื้อที่ค่อนข้างสูงจะส่งผลกระทบต่อการจัดซื้อในระยะที่สองหรือไม่นั้น ผู้บริหารบริษัท Saab กล่าวว่านายกุนนาร์ โฮล์มเกรน เคยให้สัมภาษณ์

รายงานการศึกษาของคณะกรรมการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

สื่อมวลชนแล้วว่า “ขึ้นอยู่กับทางประเทศไทย สำหรับสวีเดนแล้ว เรามีประสบการณ์ และความคุ้นเคยในกรณี เช่นนี้มาแล้ว” สื่อมวลชนตั้งคำถามว่า “นอกจากประเทศไทยแล้วในภูมิภาคเอเชียมีชาติอื่น ๆ ที่ให้ความสนใจ จัดซื้อเครื่องบิน Gripen หรือไม่” นายกุนนาร์ โฮล์มเกรน (FMV) กล่าวว่า “มีหลายประเทศในภูมิภาค เอเชียที่สนใจ แต่ยังรอประเมินความเป็นมืออาชีพในการใช้งานของกองทัพอากาศไทย รวมถึงการนำระบบ ERIEYE มาใช้ในการบัญชาการและควบคุม ตลอดจนถึงต้องเฝ้าดูว่า ระบบต่างๆของกองทัพอากาศไทย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ปัจจุบันมีกองทัพอากาศอินเดียให้ความสนใจ นอกจากนั้น ถ้ามีประเทศ อื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้ความสนใจจะเป็นโอกาสที่ดีของ กองทัพอากาศไทยที่จะร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการได้ประโยชน์ร่วมกันกับสวีเดนในเรื่องการให้ การฝึก และ การสนับสนุนอื่น ๆ” นายกุนนาร์ โฮล์มเกรน (FMV) ยังบอกด้วยว่าเครื่องบิน Gripen สามารถบูรณาการให้ ใช้งานได้กับระบบอาวุธของกองทัพอากาศที่มีใช้งานอยู่ในปัจจุบันได้ และในอนาคตจะมีการบูรณาการการใช้ ระบบอาวุธที่กลุ่มประเทศผู้ใช้เครื่องบิน Gripen มีใช้งานอยู่ในลักษณะรวมการ และร่วมกันออกค่าใช้จ่าย เครื่องบินขับไล่-โจมตีเนกประสงค์แบบJAS-39 Gripen ออกแบบและผลิตขึ้นโดยบริษัทอากาศยาน เก้าแอกของสวีเดนนั้นคือ บริษัท SAAB เพื่อทดแทนเครื่องบินขับไล่แบบเก่า J35 Darken และAJ37 Viggen ของกองทัพอากาศสวีเดน JAS-39 Gripenเปิดตัวครั้งแรกเมื่อวันที่๒๖ เมษายน๒๕๓๐ เป็นวัน ครบรอบ ๕๐ ปีของบริษัทSaab และขึ้นทำการบินทดสอบเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๑เริ่มเข้า ประจําการในกองทัพอากาศสวีเดนในปี๒๕๔๐ ปัจจุบันนี้เครื่องบินรบJAS-39 Gripenได้รับการยอมรับใน สมรรถนะอันโดดเด่นโดยกองทัพอากาศทั่วโลก เช่น แอฟริกาใต้ได้ทำการสั่งซื้อเครื่องบินรบรุ่นนี้เป็น จำนวนถึง๒๖ลำประกอบไปด้วยเครื่องบินที่นั่งเดียว๑๗ ลำ เครื่องสองที่นั่งอีก๙ลำ ไทยกองทัพอากาศไทย สั่งซื้อจำนวน ๖ ลำ และจะสั่งซื้อในล็อตที่สองอีก ๖ ลำ โดยจะส่งมอบในปี พ.ศ.๒๕๕๔ ท.อ.ฮังการี เข้าซื้อ จำนวน๑๔ ลำในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเมื่อหมดสัญญาเช่า๑๐ ปีแล้วเครื่องบินจะเป็นกรรมสิทธิ์ของฮังการี โดยถาวรส่วนสาธารณรัฐเช็กก็ได้ทำ การจัดซื้อ JAS-39 Gripen จำนวน๑๔ ลำเช่นกันนอกจากนั้นยังมี สถาบันนักบินทดสอบของอังกฤษ (Empire Test Pilots School) ได้สั่งซื้อเครื่อง JAS-39 Gripenเพื่อใช้ ในการฝึกบินให้กับนักบินใหม่ของสถาบันอีกด้วย ทางกองทัพอากาศไทยได้ทำการจัดส่งนักบินและวิศวกร การบินที่เชี่ยวชาญของกอง ทัพเข้าทำการฝึกบินและทดสอบสมรรถนะของตัวเครื่องJAS-39 Gripen ที่ ประเทศสวีเดนเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับเครื่องบินขับไล่-โจมตีแบบใหม่ล่าสุดของกองทัพที่จะเริ่มบรรจุเข้า ประจําการในฝูงบินต่างๆภายในช่วงต้น ปี๒๕๕๔นี้.

+++++

รายงานการสัมมนา

เรื่อง

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร
ตามร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ
การพลังงานทหาร พ.ศ. ....

วันศุกร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓

รายงานการสัมมนา

เรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร
ตามร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ. ....”

โดย คณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

วันศุกร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

๑. วัตถุประสงค์

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร กล่าวรายงาน การสัมมนา เรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ตามร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ. ....” สรุปได้ว่า คณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง และการพัฒนาประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในความมั่นคงของประเทศ ซึ่งเห็นว่าการพึ่งพาตนเองในด้านอุตสาหกรรมประเทศ จะเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประเทศไทยมีความมั่นคงปลอดภัย และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงในการที่จะเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศในการเตรียมความพร้อมของกองทัพไทย การจัดให้มีแผนสำรองอาวุธและพลังงานเพื่อความมั่นคง ตลอดจนการสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้เอง ซึ่งในภารกิจดังกล่าวนี้ยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายขึ้นมารับรอง จึงเป็นผลประการหนึ่งที่ทำให้กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นเอกภาพ และยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้เท่าที่ควร

นับว่าเป็นโอกาสอันดีที่จะมีการนำเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ. ....” เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อตราเป็นกฎหมายต่อไป แต่ก่อนที่จะได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะกรรมการการทหาร ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้ทรงคุณวุฒิ สมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนกระทรวงกลาโหม กองทัพไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานประมาณ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สภาความมั่นคงแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและบริษัทเอกชนต่างๆ ควรจะได้ศึกษาและอภิปรายร่วมกันถึง หลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของภารกิจ ความจำเป็น ความคุ้มค่าของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ตลอดจนข้อดี ข้อเสีย หรือจุดบกพร่องของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนา สรุปได้ว่าในสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาเศรษฐกิจโลกถือเป็นวิกฤตประการหนึ่งที่ทุกประเทศกำลังประสบอยู่ไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทยที่จัดลำดับความสำคัญของผลกระทบที่ได้รับเป็นลำดับต้นๆ คณะกรรมการการทหารเห็นว่าการจัดการสัมมนาครั้งนี้ นอกจากจะสอดคล้องกับบทบาทอำนาจหน้าที่และกลไกการทำงานของสถาบันนิติบัญญัติในการตรากฎหมายแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ ทั้งสอดคล้องกับนโยบายรัฐด้านความมั่นคงในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

ประโยชน์ด้านการประหยัดงบประมาณนำเข้าอาวุธยุทโธปกรณ์ในแต่ละปีที่เงินตราจะต้องไหลออกนอกประเทศอย่างมากมายมหาศาลซึ่งในอนาคต อาจเป็นเรื่องที่เป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจของประเทศหากเราไม่ช่วยกันคิดหาหนทางในการประหยัดงบประมาณ และมีความเชื่อมั่นว่า การพึ่งพาตนเองในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเป็นหนทางหลักประการหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างดียิ่ง

๒. ขอบเขตการสัมมนา

การสัมมนาแบ่งเป็น ๒ ช่วงเวลา คือ

ช่วงเช้า เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา อภิปรายเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการพลังงานทหาร พ.ศ. ....” โดย วิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย

(๑) พลเอก ปิยะพล วัฒนากุล เจ้ากรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม

(๒) พลโท ดร.พีระพงษ์ มานะกิจ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

(๓) พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

(๔) พันตรี ทรงพล เอี่ยมบุญฤทธิ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท พีริซิพาร์ท จำกัด

ดำเนินรายการโดย นายจ้านงค์ ไชยมงคล ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

ช่วงบ่าย เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา อภิปรายเรื่อง “ความเป็นไปได้ในความร่วมมือกับภาคเอกชนเกี่ยวกับ การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร” โดยวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย

(๑) พลโท ดร.ฐิตินันท์ ธีญญสิริ ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

(๒) พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

(๓) นายณัฐพจน์ โสติวิวันวงศ์ กรรมการผู้จัดการบริษัท บูลเล็ท มาสเตอร์ จำกัด

(๔) นางนพรัตน์ กุลหิรัญ กรรมการผู้จัดการ บริษัท ชัยเสรี เม็ททอล แอนด์ รีบเบอร์ จำกัด

(๕) นายชาติตรี สุขทวี กรรมการผู้จัดการ บริษัท กมลรัตน์ คอมเมอร์เชียล จำกัด

ดำเนินรายการโดย นายจ้านงค์ ไชยมงคล ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

การกล่าวปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “การพึ่งพาตนเองด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร”

โดย พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ

ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

(แทน พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม)

การพึ่งพาตนเอง (Self-Reliance) หมายถึง หมายถึง ความสามารถในการดำรงตนอยู่ได้อย่างอิสระ มั่นคง สมบูรณ์ ซึ่งการพึ่งตนเองได้นั้น มีทั้งในระดับบุคคล และชุมชน การพึ่งตนเอง ต้องสามารถ ผันเปลี่ยนไปตามเวลาได้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้อง และสมดุล

หลักการและแนวทางเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ตามหลักทางสังคมวิทยามี ๕ ประการ คือ

๑. การพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี หมายถึง การมีปริมาณและคุณภาพของเทคโนโลยีทางวัตถุ เช่น เครื่องไม้เครื่องมือ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีทางสังคม เช่น การจัดวางโครงการ การจัดการ เป็นต้น การรู้จักใช้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ หรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

๒. การพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความสามารถในการทำมาหากินเลี้ยงชีพที่มีความ มั่นคงสมบูรณ์พูนสุขพอสมควรหรืออย่างมีสมดุล

๓. การพึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง ความสามารถในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และความสามารถในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ดำรงอยู่ไม่ให้เสื่อมเสียไป จนหมดสิ้น หรือไม่ให้เสียสมดุลธรรมชาติ

๔. การพึ่งตนเองได้ทางจิตใจ หมายถึง การมีสภาพจิตใจที่กล้าแข็ง เพื่อที่สามารถต่อสู้กับปัญหา อุปสรรคต่างๆ ทั้งการดำรงชีพ การพัฒนาชีวิตให้เจริญก้าวหน้า

๕. การพึ่งตนเองได้ทางสังคม หมายถึง การที่คนกลุ่มหนึ่งมีความเป็นปึกแผ่นเหนียวแน่น มีผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ สามารถนำกลุ่มคนเหล่านี้ให้ดำเนินการใดๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง หรือสามารถหา ความช่วยเหลือจากภายนอกเข้ามาช่วย ทำให้ชุมชนช่วยตนเองได้

การพึ่งตนเองจึงเป็นสภาวะอิสระที่เราสามารถจะช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด โดยไม่เป็นภาระ คนอื่นมากเกินไป มีความสมดุล พอดี และพอใจในสิ่งที่เป็นอยู่ มีสิ่งจำเป็นพอเพียง

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ หมายถึง การผลิต วิจัย พัฒนา ซ่อมสร้าง ดัดแปลง แก้ไข ประกอบ รวม แปรสภาพ อาวุธยุทโธปกรณ์ สิ่งยุทธภัณฑ์ หรือการให้บริการสิ่งอื่นใด ที่จำเป็นต่อความมั่นคงของ ประเทศหรือเพื่อการป้องกันประเทศ

ความสำคัญของการพึ่งพาตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้น ในยามที่ประเทศประสบ กับปัญหาจากภัยคุกคามต่าง ๆ ที่มีการใช้กำลังทหาร ผลจากการดำเนินอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เท่านั้น ก็จะเป็นตัวชี้ขาดการแพ้ชนะของสงคราม ดังจะเห็นได้จากสาเหตุการแพ้สงครามของเยอรมันและ ญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ ๒ กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมของทั้ง ๒ ประเทศถูกฝ่ายพันธมิตรทำลายลงจนไม่ สามารถผลิตสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์ออกสู่สนามรบ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบ ทั้งที่ส่วนราชการผลิตและที่เอกชน ผลิต มีความก้าวหน้าในระดับหนึ่ง หากแต่ยังไม่มากพอ การสัมมนาครั้งนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่ ฝ่ายการเมืองที่กำหนดนโยบายของชาติมีความสนใจงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

การอภิปราย แสดงความเห็นหรือข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร พ.ศ. ....
โดย วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

พลโท ดร.พีระพงษ์ มานะกิจ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการอาหารการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ได้ อภิปรายเกี่ยวกับ “การพึ่งพิงตนเองของกองทัพไทย” ตามการศึกษา สอบถามและความเห็นของคณะอนุ กรรมการทหาร ตลอดจนข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า การพึ่งพิงตนเองทางทหาร จะเกิดขึ้นและประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรต่างๆ ดังนี้

๑. ปัญหาด้านการเมืองกับการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐ

รัฐบาลสมัยพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ริเริ่มการแปรรูปหน่วยงานซ่อม อากาศยานของกองทัพอากาศไปสู่บริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) รวมถึงมีนโยบายสั่งการให้ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ต้องสนับสนุนกิจการของบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) โดยส่งอากาศยานมาซ่อมที่ประเทศไทยมากกว่าไปซ่อมต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการออกมติ คณะรัฐมนตรีให้กองทัพอากาศสนับสนุนบุคลากรในลักษณะให้ยืมบุคลากรให้มาทำงานที่บริษัทฯ โดยนับเป็นเวลาปฏิบัติราชการปกติ ทำให้ช่วงเริ่มก่อตั้งบริษัทฯ เกิดแรงจูงใจให้ข้าราชการมาปฏิบัติงานใน บริษัทเป็นจำนวนมากและกรณีกรมสรรพาวุธทหารบกผลิตรถยนต์ยืมที่ร่วมกับภาคเอกชนก็มีลักษณะ เช่นเดียวกันคือรัฐบาลยุคนี้พยายามให้หน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจที่จำเป็นต้องใช้ยานยนต์ลักษณะ ดังกล่าวต้องจัดซื้อรถยนต์ประเภทนี้ผ่านทางกรมสรรพาวุธทหารบกภายใต้โครงการนี้

ปัจจุบันทั้งสองกรณีย่อหย่อนลงไปเนื่องจากการสนับสนุนของรัฐยังมีลักษณะจำกัดและมติ คณะรัฐมนตรีชุดเดิมถูกมองข้ามจากหน่วยงานต่าง ๆ เพราะไม่มีกฎหมายมาบังคับใช้อย่างเป็นจริงเป็นจัง

๒. ปัญหาด้านโครงสร้างและนโยบายของกองทัพ

กองทัพไทยมีโครงสร้างที่ทำให้แต่ละหน่วยงานในระดับกองทัพเมืองครั่งที่เข้าซ้อนทำหน้าที่คล้ายกัน ซึ่งหากมองในด้านการพึ่งพิงตนเองแล้ว อาจไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า กระทรวงกลาโหมซึ่งสามารถทำการผลิตกระสุนปืนเล็กขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร จนถึงกระสุนปืน ค. และปืนใหญ่ได้เองแล้ว แต่กระทรวงกลาโหมไม่สามารถจะบังคับหรือทำให้ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ หันมาซื้อกระสุนที่ผลิตดังกล่าวได้ ด้านหนึ่งเป็นเพราะปัญหาเชิง โครงสร้างองค์กรตั้งได้กล่าวมาแล้ว เพราะกองทัพไทยกำหนดให้แต่ละเหล่าทัพมีความเป็นนิติบุคคล สามารถตัดสินใจในเรื่องการบริหารกำลังพลและการตัดสินใจสั่งซื้ออาวุธยุทธโปกรณ์ได้เอง จึงทำให้แต่ละ เหล่าทัพต่างจัดหาและจัดซื้อจนไม่เกิดความประหยัดและไม่ได้ส่งเสริมการพึ่งพิงตนเองทางทหารของ กระทรวงกลาโหมแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังพบว่า กระทรวงกลาโหม โดยศูนย์อุตสาหกรรมการป้องกัน ประเทศและพลังงานทหารจะไม่ทราบข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับปริมาณความต้องการและการใช้ของ แต่ละเหล่าทัพว่ามีมากน้อยเพียงใดในแต่ละปี จึงไม่สามารถวางแผนการตลาดและการผลิตได้อย่างมี ประสิทธิภาพ การผลิตในปัจจุบันของศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ จึงอยู่ในลักษณะไม่คุ้มค่าเชิง เศรษฐศาสตร์

นอกจากนั้นยังพบอีกว่า วัฒนธรรมองค์กรของกระทรวงกลาโหมเองไม่นิยมพูดตามข้อเท็จจริงหรือระดมสมองเพื่อแก้ปัญหาที่แท้จริงโดยเฉพาะปัญหาที่มีมิติของความขัดแย้งหรือแสดงด้านลบขององค์กร ดังนั้น การแสดงข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงความเห็นจึงเป็นลักษณะรักษาหน้ารักษาตา (Face Value) และสะท้อนพฤติกรรมองค์กรแบบสร้างอาณาจักรในลักษณะตัวใครตัวมัน ไม่ก้าวท้าวซึ่งกันและกัน ซึ่งประเด็นนี้จะเป็นปัญหากับการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรกระทรวงกลาโหมในอนาคตอีกด้วย

ปัจจุบันในส่วนของคณะกรรมการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเห็นว่า การที่จะทำให้อุตสาหกรรมทางทหารของกองทัพดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนจะต้องทำให้ระดับการผลิตมีความคุ้มค่าต่อหน่วย จึงคิดกันว่า จะต้องควบคุมปริมาณความต้องการให้ได้เพียงพอถึงในระดับที่ทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพ แต่กลับมองปริมาณความต้องการจากแหล่งภายนอกกองทัพคือการขายให้กับตลาดต่างประเทศ ทั้งๆ ที่ความต้องการที่แท้จริงถึงระดับที่เหมาะสมนั้น อาจจะทำได้จากแหล่งภายในก็เพียงพอ หมายถึง ถ้าเหล่าทัพต่าง ๆ ให้ความร่วมมือหรือกระทรวงกลาโหมมีเอกภาพที่จะทำให้แต่ละเหล่าทัพร่วมมือกันใช้ของที่ผลิตได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งสำนักปลัดกระทรวงกลาโหมไม่เลือกหนทางนี้ จึงเลือกที่จะผลักดันกฎหมายอุตสาหกรรมทหารเพื่อให้กระทรวงกลาโหม สามารถผลิตและจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ได้

๓. ปัญหาตลาดไม่เปิดกว้างระดับโลก

การพึ่งพิงตนเองทางทหารของหลายประเทศได้ถูกพิสูจน์แล้วว่า เรื่องการพึ่งพิงตนเองทางทหารนั้นมีระดับตั้งแต่การผลิตเพื่อทดแทนการจัดซื้อสำหรับใช้ภายในประเทศหรือมากกว่านั้นก็คือการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าไปจนถึงการผลิตเพื่อการส่งออกในเชิงการตลาดและการพาณิชย์ แต่ปัจจัยสำคัญคือความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ในการผลิตอุปกรณ์ขนาดใหญ่เช่น เครื่องบินนั้นมีปัญหาเรื่องราคาของต้นแบบและราคาการผลิตต่อหน่วย ดังนั้นหากจะให้เกิดความคุ้มค่าจะต้องทำการผลิตในปริมาณที่มากพอจึงต้องผลิตนอกจากจะให้ใช้ภายในประเทศแล้วต้องทำการส่งออกไปด้วย

๔. พื้นฐานอุตสาหกรรมภายในประเทศ

ประเภทของกิจกรรมที่น่าจะสนับสนุนให้มีการพึ่งพิงตนเองนั้น อาจตัดสินใจเลือกพึ่งพิงได้จากกิจกรรมที่ภาคเอกชนไทยมีพื้นฐานด้านหนึ่งหรือกิจกรรมที่กระทำแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจหรือความเป็นอุตสาหกรรมโดยรวม

กรณีที่กรมสรรพาวุธทหารบก ผลิตรถคล้ายรถฮัมวีของสหรัฐอเมริกาเป็นต้นแบบที่ดีเนื่องจากพื้นฐานอุตสาหกรรมด้านยานยนต์ของไทยสามารถพึ่งพิงตนเองได้อยู่แล้ว หากเลือกดำเนินการหรือมีนโยบายการผลิตรถยนต์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบจะทำให้ภาคยานยนต์ของไทยได้รับผลประโยชน์อย่างมากและเท่ากับเป็นการใช้ค่าใช้จ่ายทางทหารหรือด้านความมั่นคงเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจของไทยไปด้วยในตัว แต่รัฐบาลจะต้องมีนโยบายเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจน จากการศึกษาพบข้อเท็จจริงว่า บริษัทผลิตรถยนต์เอกชนไม่สามารถจะขึ้นต้นแบบให้กับการผลิตจำนวนเล็กน้อยของกองทัพได้เพราะไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

ส่วนกรณีอุราชนาวีมืดลอดดูลยเดชนั้น ประสบปัญหาในเรื่องกิจกรรมของบริษัทเอกชนรายเล็กที่อยู่ในกระบวนการซ่อมเรือเชิงพาณิชย์ ดังนั้นกองทัพเรือจึงไม่ต้องการจะทำให้อุราชนาวีมืดลอดดูลยเดชนมีลักษณะเป็นเอกชนคล้ายบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) เพราะไม่ต้องการทำร้ายหรือทำลายเอกชนรายย่อย เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม ชัดความสามารถของกรมอุทกหารเรือในการซ่อม สร้างเรือนั้นมีสูงมากเนื่องจาก เรือรบของไทยจะมีอายุใช้งานเกินกว่ายี่สิบปีขึ้นไป จนกระทั่งบางครั้งประเทศผู้ผลิตเลิกผลิตชิ้นส่วนซ่อม ต่าง ๆ ไปแล้ว ทางกองทัพเรือจึงต้องทำการซ่อมคงสภาพในลักษณะซ่อมสร้างใหม่ วัสดุอุปกรณ์บางชิ้นจะถูกตัดแปลงซ่อมสร้างชิ้นใหม่ซึ่งตรงกันข้ามกับการซ่อมอากาศยาน ดังนั้น ในมิติของการต่อเรือก็น่าสนใจ เป็นอย่างยิ่งเพราะพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศต่าง ๆ เช่น เกาหลี มักก่อกำเนิดจากพื้นฐาน การต่อและสร้างเรือ

๕. มิติการจัดการและการลดกำลัง

การใช้หน่วยงานทางทหารของไทยในภารกิจอื่น ๆ เช่น บริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด(TAI) ให้มีหน้าที่การซ่อมอากาศยานทั้งของราชการและของเอกชนได้นั้น ในมิติด้านองค์กรและการจัดการถือเป็น เรื่องทางบวกเพราะระบบราชการไม่สามารถจะรักษาบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางระดับสูงเอาไว้ใน ราชการได้ จึงต้องมีการแปรรูปให้เป็นลักษณะแบบเอกชนซึ่งจะทำให้สามารถแก้ปัญหาเรื่องค่าตอบแทน และรักษาบุคลากรดังกล่าวไว้ทำงานให้กับกองทัพได้ตามต้องการ

นอกจากนั้น การแปลงหน่วยงานราชการให้เป็นเอกชนยังสามารถเป็นการลดกำลังและหน่วยงาน ที่ซ้ำซ้อนของกองทัพลงไปได้ด้วย กรณีบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด(TAI) เช่นกันหากจะคำนวณนับ จำนวนบุคลากรของทั้งองค์กรที่เคยเป็นข้าราชการสังกัดกองทัพอากาศอาจจะได้ภาพของตัวเลขเชิง ปริมาณว่ากองทัพสามารถลดกำลังพลลงได้มากน้อยแค่ไหน เพียงใด ดังนั้น การแปรรูปหน่วยงานราชการ ให้เป็นเอกชนจึงเป็นปัจจัยบวกเกื้อกูลต่อการพึ่งพิงตนเองทางทหารในมิติด้านกำลังพล บริษัทอุตสาหกรรม การบิน จำกัด (TAI) เป็นกรณีตัวอย่างที่ทำให้กองทัพสามารถลดกำลังพล

๖. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกรณีการพึ่งพิงและไม่พึ่งพิง

ค่าใช้จ่ายจากการจัดซื้อยุทโธปกรณ์จากนอกประเทศหรือแม้แต่การซ่อมยุทโธปกรณ์โดยสั่งจ้าง บริษัทต่างชาตินั้นมีราคาสูงกว่าภายในประเทศอยู่แล้ว จากการศึกษาพบว่าบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) ทำการซ่อมเครื่องบิน เอฟ - ๑๖ ให้กองทัพอากาศในราคาประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท โดย ก่อนหน้านั้นได้มีข้อเสนอชักชวนให้บริษัทต่างชาติมาเปิดประมูลรับงาน แต่ไม่มีบริษัทต่างชาติใด ๆ สนใจ เนื่องจากมีราคาค่าจ้างต่ำเกินไป การดำรงอยู่และรับซ่อมอากาศยานของบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) ให้กับกองทัพอากาศจึงเป็นข้อพิจารณาถึงการประหยัดงบประมาณรายจ่ายโดยรวมของรัฐได้ เป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพิจารณาว่าประเทศไทยมีอากาศยานที่ต้องสั่งจ้างต่างประเทศทำการ ซ่อมบำรุงแล้วเสียเงินตราต่างประเทศไปเป็นปริมาณหลายร้อยล้านบาทนั้น การดำรงอยู่ของบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด (TAI) เท่ากับช่วยประหยัดงบประมาณและเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังทำให้บริษัทซ่อมบำรุงต่างประเทศจำต้องลดราคาเพราะคู่แข่งภายในประเทศสามารถทำได้ด้วยคุณภาพที่ เท่ากันแต่ราคาถูกกว่าอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

๑. กระทรวงกลาโหมจะดำเนินการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ด้วยตนเองจากโรงงานที่ดำรงสภาพอยู่ ปัจจุบันนั้น ต้องเป็นการผลิตเพื่อเป้าหมายด้านความมั่นคงมากกว่าจุดมุ่งหมายด้านเศรษฐกิจหรือการค้า
๒. รัฐบาลควรมีนโยบายเรื่องการพึ่งพิงตนเองทางทหารให้แน่นอน โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ
๓. ควรปรับโครงสร้างกองทัพให้เล็กลง โดยเน้นประเด็นแยกส่วนงานบริหารทรัพยากรให้ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนด้านกำลังรบอยู่ภายใต้กองบัญชาการกองทัพไทย

๔. การพึ่งพิงที่สำคัญที่มีได้เกิดจากการผลิตด้วยตนเองอาจหมายถึงรวมถึงการหาแหล่งยุโรปกรณ์คุณภาพดี มีมาตรฐานแต่ไม่เป็นเจ้าตลาด กรณีของอุตสาหกรรมทางทหารของออสเตรเลียจะเป็นคำตอบที่น่าสนใจสำหรับประเทศไทย เช่นเดียวกับที่รัฐไทยตัดสินใจซื้อยุโรปกรณ์บางชนิดจากประเทศจีนหรือซื้อเครื่องบินกริฟเฟ่นจากสวีเดนในราคาถูกลงกว่า แต่มีคุณภาพเท่ากับจัดซื้อจากประเทศต้นแบบดั้งเดิมที่ผูกขาดตลาดโลกนี้ไว้

๕. ให้เหล่าทัพมีสภาพเป็นนิติบุคคล ยกเว้นเรื่องการเสนอความต้องการ การตัดสินใจเลือกหาอาวุธยุโรปกรณ์ที่เหมาะสมกับระดับความต้องการการป้องกันประเทศ การจัดหาอาวุธยุโรปกรณ์ เป็นต้น

๖. ต้องแก้ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมองค์กรแบบรักษาน้ำรักษาตา เนื่องจากในปัจจุบันเหล่าทัพหลีกเลี่ยงที่จะเลือกซื้อยุโรปกรณ์จากภายในประเทศ เช่น กระสุนปืน เพราะเห็นเชิงประจักษ์ว่าผลผลิตนั้นมีปัญหาเรื่องคุณภาพเช่น คุณภาพของดินส่งกระสุน แต่ก็ไม่กล้าจะให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กับกระทรวงกลาโหมโดยตรงเพราะติดปัญหาวัฒนธรรมองค์กรที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้น หากกระทรวงกลาโหมต้องการจะผลิตสินค้าเพื่อบริการลูกค้าจึงต้องสร้างและปรับวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้องเสียใหม่ด้วย

พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้อภิปรายเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สรุปได้ ดังนี้

๑. ประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยนั้นเกิดขึ้นมานาน แต่อยู่ในภาพที่เราอาจมองมิใช่เป็นเชิงอุตสาหกรรม นับตั้งแต่การตีตาบ การทำหอกแหลน หลาว การทำปืนใหญ่โบราณ เพื่อใช้ในศึกสงคราม มีการพัฒนาการอุตสาหกรรมทางทหารมาตามลำดับ และเริ่มเป็นรูปเป็นร่างเด่นชัดในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเริ่มก่อตั้งกรมยุทธการ หรือกระทรวงกลาโหมในปัจจุบัน มีการนำเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาใช้ในการป้องกันประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอาวุธวัตตริยะเบ็ด ปืนใหญ่ ปืนต่อสู้อากาศยาน เครื่องบิน เรือรบ หรือแม้กระทั่งเรือดำน้ำ โดยเริ่มจากการพัฒนากำลังพล โดยส่งคนไปเรียนฝึกการใช้งาน การสร้างซ่อมบำรุง จนในสมัยรัชกาลที่ ๗ ได้พัฒนาไปจนถึงมีการผลิตยุโรปกรณ์ที่สำคัญ โดยในปี พ.ศ.๒๔๗๐ กรมช่างอากาศได้ผลิตเครื่องบินทิ้งระเบิด ซึ่งออกแบบและสร้างโดยคนไทย และเคยบินไปถึงประเทศอินเดีย อีกทั้งได้ผลิตเครื่องบินฝึก และอาวุธอีกหลายประเภท ต่อมาไทยเราได้รับอิทธิพลและความช่วยเหลือทางทหารจากสหรัฐอเมริกาจนประเทศไทยหยุดการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไป

๒. อุตสาหกรรมทหารและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อุตสาหกรรมของทหารที่ผลิตนั้น แต่เดิมเป็นการผลิตยุทธปัจจัยที่มีความจำเป็นสำหรับใช้ในยามสงคราม เพื่อสนับสนุนการดำเนินการทางทหารและอุตสาหกรรมของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น องค์กรแบดเตอร์ องค์กรทหารม้า องค์กรฟอกหนัง องค์กรแก้ว และองค์กรอาหารสำเร็จรูป ซึ่งปัจจุบันได้ยุบเลิกไปหมดแล้ว เนื่องจากภาคเอกชนมีความสามารถในการผลิตที่เข้มแข็งกว่า บางองค์กรก็ได้แปรสภาพไปเป็นโรงงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหม โดยปรับลดการผลิต ทำการผลิตแต่เฉพาะสิ่งที่ใช้สนับสนุนกิจการของทหารในปัจจุบันเท่านั้น

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ หมายถึง การผลิต วิจัย พัฒนา ซ่อมสร้าง ดัดแปลง แก้ไข ประกอบ รวม แปรสภาพ อาวุธยุโรปกรณ์ สิ่งยุทธภัณฑ์ หรือการให้บริการสิ่งอื่นใด ที่จำเป็นต่อความมั่นคงของประเทศหรือเพื่อการป้องกันประเทศ

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในยุคปัจจุบันนี้ ไม่ใช่เพียงแต่การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อใช้ในสงครามทหาร หากแต่รวมไปถึงการผลิตเพื่อส่วนราชการอื่น ที่ทำหน้าที่ในการปกป้องอาณาประชาราษฎร์ทั้งหมดของประเทศ เช่น การผลิตอุปกรณ์เครื่องมือในการยับยั้งการก่อการจลาจล การต่อต้านการก่อการร้าย การผลิตปัจจัยต่อการดำรงชีวิต เสื้อผ้า อาหาร ยาและเครื่องเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ สำหรับใช้ในยามคับขัน เป็นต้น

จึงเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อยุทธศาสตร์ของชาติ เพื่อการดำรงไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย และยังสามารถจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ สามารถลดการนำเข้าเพิ่มการส่งออก นำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศได้อีกทางหนึ่ง

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ของรัฐบาลปัจจุบัน ได้ระบุให้รัฐเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศโดยสนับสนุนให้กองทัพมีระบบอาวุธในการป้องปรามทางยุทธศาสตร์ และพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นใจ ส่งเสริมการพัฒนาการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กองทัพของประเทศต่าง ๆ ที่เป็นมหาอำนาจหรือมีความแข็งแกร่ง เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส จีน รัสเซีย ออสเตรเลีย หรือแม้แต่อิสราเอล ล้วนแต่เป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เข้มแข็งทั้งสิ้น

ยกตัวอย่างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของต่างประเทศที่มีความเป็นมาใกล้เคียงกับประเทศไทย เช่น ประเทศออสเตรเลีย ได้มีการจัดและดำเนินงานทางอุตสาหกรรมทหารใหม่ ซึ่งแต่เดิมกิจการอุตสาหกรรมทหารและโรงงานผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ของประเทศออสเตรเลียนั้น ได้กระจายไปอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ จนได้มีการตั้งคณะกรรมการทบทวนภารกิจของกระทรวงกลาโหม และได้เสนอรัฐบาลจัดตั้งกระทรวงสนับสนุนป้องกันประเทศ ซึ่งได้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมทหารแบบราชการ แต่ก็ประสบปัญหามากมาย ต่อมาจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบบริหารเป็นแบบภาคเอกชน โดยตั้งบริษัท ADI (Australia Defiance Industry Ltd.) ขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ปัญหาในเรื่องระบบราชการที่ล่าช้า การบริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การสิ้นเปลืองงบประมาณสูง ผลตอบแทนต่ำ

๓. แนวทางการดำเนินงานด้านการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

แนวทางการดำเนินงานด้านการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาวะความผันผวนทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของภัยคุกคาม ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของทหารในปัจจุบันว่า การดำเนินงานด้านการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน เราควรต้องคิดริเริ่มว่าสิ่งไหน ควรทำหรือจะพัฒนา ยุทโธปกรณ์ หรือยุทธภัณฑ์ใด ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ ต่อการดำรงรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติ สิ่งนั้นกระทรวงกลาโหมควรดำเนินการเองได้ ซึ่งอาจหมายถึง การผลิตภายใต้ความร่วมมือกัน ทั้งระหว่างโรงงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม และกับส่วนราชการอื่น หรือกับภาคเอกชน หรือในกรณีที่ใช้ยุทธภัณฑ์นั้น ๆ มีความจำเป็นเร่งด่วนรองลงมาจากยุทธภัณฑ์หลัก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชน ที่มีความสามารถในการผลิต สามารถรองรับความต้องการได้ตรงตามมาตรฐานที่กระทรวงกลาโหมกำหนด กระทรวงกลาโหมก็ควรให้การสนับสนุนเพื่อให้ภาคเอกชนดำเนินการได้โดยที่กระทรวงกลาโหมไม่ต้องลงทุนเอง เช่น เสื้อผ้า อาหารกระป๋อง กระสุนปืนเล็ก ซ่อมบำรุงยานยนต์ทหาร เป็นต้น

และเมื่อพิจารณาในปัจจุบัน กิจกรรมใดที่ทหารดำเนินการอยู่และมีลักษณะการดำเนินงาน ที่มีความเหมาะสม กระทรวงกลาโหมควรสนับสนุนให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการได้ในอนาคต โดยอาจต้องพิจารณากำหนดนโยบายที่ชัดเจน และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้เอกชนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับกระทรวงกลาโหมสามารถควบคุมการดำเนินการ และการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนให้เป็นไปโดยรัดกุม

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

การดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะต้องดำเนินการควบคู่กันไปทั้งด้านการบริหารจัดการ และด้านกฎหมาย ด้านการบริหารจัดการ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะต้องมีการซื้อขายความร่วมมือภายในกระทรวงกลาโหม ระหว่างส่วนราชการและภาคเอกชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และให้เป็นไปตามความต้องการของกองทัพ

ส่วนด้านกฎหมาย กระทรวงกลาโหมได้มีการผลักดันให้มี พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการสร้างความเข้มแข็งในกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งช่วยเสริมความมั่นคงและความมั่งคั่งให้กับประเทศ ซึ่งการดำเนินการของกระทรวงกลาโหม ไม่ได้ขัดแย้งกับนโยบายพื้นฐานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดำเนินกิจการแข่งขันกับเอกชน เนื่องจากกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะมีตลาดแคบและมีต้นทุนสูง นอกจากนี้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังต้องการให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนกับกระทรวงกลาโหม ด้วย

๕. นโยบายเกี่ยวกับความมั่นคงประเทศ

ประเทศไทยมีนโยบายให้รัฐสนับสนุนส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชน แต่ไม่มีการส่งเสริมการลงทุน จึงไม่สามารถบูรณาการได้ ประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีความเข้มแข็ง เช่น ประเทศออสเตรเลีย ฝรั่งเศส เกาหลีเหนือ

สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ได้วิจัยว่าองค์กรของกระทรวงกลาโหม มีความล่าช้า ไม่ว่าจะเป็ด้านบุคลากร ปัญหาการตลาด และที่สำคัญคือไม่มีกฎหมายรองรับ ที่สำคัญคือไม่สามารถผลิตเพื่อขายได้ จึงเป็นที่มาของร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

๖. งบประมาณในการสั่งซื้ออาวุธ

เห็นได้ว่าประเทศไทยมีการสั่งซื้ออาวุธ เครื่องกระสุนและวัตถุระเบิด จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

๗. เหตุผลความจำเป็นในการมีพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

นอกจากรัฐจะมีนโยบายที่ต้องการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพให้มีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีทางทหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องทางทหารด้านต่าง ๆ เพื่อการพึ่งพาตนเองทางทหารแล้ว ในส่วนของกระทรวงกลาโหม ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมพุทธศักราช ๒๕๕๑ และแผนแม่บทการปรับปรุงโครงสร้าง กระทรวงกลาโหม พุทธศักราช ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ ที่มุ่งเน้นให้กระทรวงกลาโหมดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เพื่อสนับสนุนกิจการด้านความมั่นคงของประเทศ

พันตรี ทรงพล เอี่ยมบุญฤทธิ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท พีรซีฟาร์ท จำกัด ได้อภิปรายและแสดงข้อคิดเห็นในร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สรุปได้ดังนี้

๑. อุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่เติบโต เพราะติดขัดในระบบราชการที่ไม่ส่งเสริม กำหนดขั้นตอนระเบียบและใช้เวลาในการขออนุญาตที่สลับซับซ้อนยุ่งยาก ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คาดว่าจะไม่ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมทหารดีขึ้น เพราะยังยึดติดกับระบบราชการ ทำให้ขาดความคล่องตัว เน้นการควบคุม ไม่ได้เปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด แต่ยังคงยึดแนวทางเก่า ๆ ที่ล้มเหลวตลอดมา

๒. มีการแต่งตั้งกรรมการจำนวนมากเกินไป ซึ่งหลายตำแหน่งมีงานประจำอยู่แล้ว จนไม่มีเวลาเอาใจใส่รับผิดชอบหรือปรับปรุงให้ระบบทำงานได้คล่องตัว ควรมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานได้เต็มเวลา เพื่อที่จะได้ทำงานเพื่อองค์กรได้จริง ๆ และควรเพิ่มผู้แทนภาคเอกชนอย่างน้อย ๓ คน โดยคัดเลือกมาจากภาคเอกชนที่มีกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและให้ภาคเอกชนเป็นผู้คัดเลือกกันเองและน่าจะกล่าวถึงการจัดตั้งสำนักงานดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแทนที่จะเอาไปผูกติดกับหน่วยทหารที่มีงานประจำมากอยู่แล้ว

๓. ทหารไม่ควรทำอุตสาหกรรม เพราะเมื่อทำแล้วมีปัญหาต่าง ๆ ตามมาทั้งด้านการบริการงบประมาณและบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการตลาดจะเห็นว่าอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยทหารไม่ประสบความสำเร็จและล้มเหลวแทบทุกองค์กร แต่ภาคเอกชนมีทุนมีบุคลากรและความชำนาญด้านการตลาดมากกว่าน่าจะมีความเจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ หากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ส่งเสริมภาคเอกชนอย่างจริงจัง มิใช่เพียงแต่ทดแทนการนำเข้าแต่ยังส่งออกเพื่อยกระดับเศรษฐกิจ และสร้างงานในประเทศ คนไทยมีความรู้ความสามารถเพียงพอแต่ขาดการส่งเสริมเท่านั้น

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรจะมีมาตรการให้มีการใช้สิ่งอุปกรณยุทธภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศมากกว่า ถ้าสิ่งใดที่ยังผลิตไม่ได้แต่มีการเสนอแผนการค้นคว้าวิจัยก็ให้มีการส่งเสริมให้ทุนการวิจัยร่วมกับภาคเอกชนเพื่อจะได้พัฒนาขีดความสามารถและเกิดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจนถึงขั้นพึ่งตนเองได้ ปัจจุบันหน่วยราชการยังคงจัดซื้อยุทธภัณฑ์ที่ผลิตจากต่างประเทศทั้ง ๆ ที่สามารถผลิตได้ในประเทศที่มีคุณภาพทัดเทียมกันและราคาถูกกว่า ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรจะมีบทบัญญัติให้ใช้ของที่ผลิตในประเทศอย่างจริงจัง

๕. การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน สำหรับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในร่างพระราชบัญญัติ กล่าวถึงเป็นเงินที่ได้มาจากงบประมาณของกระทรวงกลาโหมซึ่งแบ่งมาจากงบประมาณของกระทรวงกลาโหมซึ่งไม่เพียงพออยู่แล้ว หากมีการจัดตั้งสำนักงานฯ ที่ดำเนินการด้านนี้โดยตรงแล้วก็น่าจะมีการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มาใช้ในการดำเนินงานของสำนักงานฯ นี้ หากมีเหลือจึงส่งกระทรวงการคลัง ก็จะทำให้มีรายได้เพียงพอที่จะอุดหนุนงานค้นคว้าวิจัย พัฒนา ร่วมกับ ภาคเอกชน เมื่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้รับการส่งเสริมก็จะเกิดความเจริญเติบโตมากขึ้น แต่หากยังซื้อจากต่างประเทศเช่นในปัจจุบัน เงินกำไร ส่วนหนึ่งก็จะตกเป็นของต่างประเทศแทนที่จะเป็นเงินมาส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศซึ่งมาในรูปแบบค่าธรรมเนียมนี้

๖. การร่วมทุนหรือจัดตั้งบริษัทในรูปรัฐวิสาหกิจไม่ควรทำเพราะเป็นการถอยหลังเข้าคลอง รัฐวิสาหกิจของไทยไม่ประสบผลสำเร็จเหมือนภาคเอกชนเช่นเดียวกันการเป็นตัวแทนการค้าก็ไม่ใช่ว่าสิ่งจำเป็นการจัดซื้อหรือขายในระบบ G to G ซึ่งใช้ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างเดิม ๆ ยังคงใช้ได้ ควรหันมาส่งเสริมภาคเอกชน ถ้าภาคเอกชนเข้มแข็งแล้วจะทำกิจการด้านนี้ได้ดีกว่า ทหารอย่างแน่นอน การถือหุ้นก็ไม่ควรทำเช่นกัน เพราะหุ้นมีการขึ้นลงทางราชการไม่ควรมาเสี่ยง

พลเอก ปิยะพล วัฒนากุล เจ้ากรมพระธรรมนูญ ได้อภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ. .... สรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดค่านิยาม “อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร” เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงขอบเขตการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ (มาตรา ๓) โดยได้กำหนดค่านิยาม อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารว่าหมายถึง การสำรวจ การวิจัยพัฒนา การผลิต การประกอบรวม การปรับปรุง การซ่อมสร้าง การเปลี่ยนลักษณะ การแปรสภาพ รวมทั้งการดำเนินกิจการด้านการพลังงานทหาร หรือการให้บริการสิ่งอื่นใดที่จำเป็นต่อความมั่นคง และหรือเพื่อการป้องกันประเทศ

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการการเมือง ข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๔)

คณะกรรมการตามมาตรา ๔ ประกอบด้วย รัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบกผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ พลังงานทหาร ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกลาโหม เจ้ากรมพระธรรมนูญ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามคน

๓. กำหนดอำนาจของคณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารเพื่อการดำเนินการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร พ.ศ. .... กล่าวคือ ให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทและชนิดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการของกระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ พิจารณากำหนดนโยบายและเป้าหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย และเสนอแนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในการออกอนุบัญญัติ (มาตรา ๘)

๔. กำหนดอำนาจกระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย (มาตรา ๑๓)

กระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม มีอำนาจในการ

(๑) สร้าง ผลิต ซื้อ ขาย จำรับจ้าง เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม จัดหา จำหน่าย แลกเปลี่ยน โอน รับโอน ใช้บริการ และให้บริการด้วยประการใด ๆ อันเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าให้

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

(๒) ร่วมทุน ร่วมการทำงาน หรือสมทบกับบุคคลอื่น รวมทั้งถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัด เพื่อดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารโดยอนุมัติ คณะรัฐมนตรี

(๓) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

(๔) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

(๕) กระทำการอื่นใดที่จะเกิดผลประโยชน์แก่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) ประสานงานกับกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนเพื่อให้ได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

๕. จัดตั้งกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน สำหรับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร เพื่อใช้ในการดำเนินการ (มาตรา ๑๔)

ปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทย นั้น อยู่ที่ปัญหาการจำหน่าย ซึ่งถ้าพิจารณาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้เนื่องจากในมาตรา ๑๓ ได้ระบุไว้ให้กระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม มีอำนาจรวมถึง

(๑) สร้าง ผลิต ซื้อ ขาย จำหน่าย รับจำนำ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม จัดหา จำหน่าย แลกเปลี่ยน โอน รับโอน ใช้บริการ และให้บริการด้วยประการใด ๆ อันเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ตลอดจนทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) ร่วมทุน ร่วมการทำงาน หรือสมทบกับบุคคลอื่น รวมทั้งถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัด เพื่อดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารโดยอนุมัติ คณะรัฐมนตรี

(๓) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

(๔) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

(๕) กระทำการอื่นใดที่จะเกิดผลประโยชน์แก่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) ประสานงานกับกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนเพื่อให้ได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร

พลโท ดร.พีระพงษ์ มานะกิจ ได้กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับการที่จะพึงพาดตนเองได้นั้น ต้องมีการ ปฏิรูปในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ต้องมีการปฏิรูปการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย

๒. ต้องมีการศึกษา ให้อำนาจให้กับคณะกรรมการ และต้องมีการประเมินเกี่ยวกับศักยภาพว่า สามารถทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

๓. ควรมีการปฏิรูปโครงสร้างกองทัพในภาพรวม เนื่องจากกองทัพของประเทศไทยมีความเป็นเอกเทศด้วยการเป็นนิติบุคคล มีการบริหารด้านกำลังพลและบริหารงบประมาณได้เอง จึงไม่สามารถที่จะบูรณาการกันเองได้ภายในกระทรวงกลาโหม

๔. ควรศึกษาถึงระบบกำลังพลสำรอง เพื่อลดกำลังพล ในการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับกำลังพลต้องสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้จริง

โดยส่วนตัวของผู้อภิปราย เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ต้องมีการปฏิรูปโดยภาพรวมดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ. .... ฉบับนี้ที่ให้อำนาจหน้าที่กับกระทรวงกลาโหมและสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในการดำเนินการและให้บริการใดๆอันเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สามารถร่วมทุน ร่วมการงาน หรือสมทบกับบุคคลอื่น รวมทั้งถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อดำเนินการใดๆ อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี สามารถจัดตั้งบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อดำเนินการใดๆ และสามารถตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง อันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นอกจากนี้ หากมีการตราพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ. .... ขึ้นบังคับใช้จะเกิดประโยชน์ ดังนี้

๑. ทำให้การดำเนินกิจการมีความคล่องตัวมากขึ้น มีกฎหมายรองรับ ทั้งในด้านการร่วมงานกับภาคเอกชน การตั้งตัวแทนค้าต่าง และการขายผลิตภัณฑ์

๒. สามารถผลักดันนโยบายสนับสนุนงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

๓. เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม เพื่อแก้ปัญหาในด้านงบประมาณ และสิ่งใดที่เอกชนทำได้ทางราชการก็จะไม่ดำเนินการอีกเพื่อลดความซ้ำซ้อน

๔. ทำให้ภาคเอกชนเกิดความสนใจเข้ามาร่วมดำเนินการ มากขึ้น

๕. ลดการสูญเสียเงินตราจากการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ ช่วยนำรายได้เข้าสู่ประเทศ

๖. ทำให้มีการพัฒนาการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงขึ้น มิตรประเทศเกิดความมั่นใจในการร่วมลงทุน

๗. สนองนโยบายในการพึ่งพาตนเองอย่างเป็นรูปธรรม

๘. เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ให้กระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน หากมีข้อติดขัดด้วยข้อกฎหมายก็ให้มีการทบทวนปรับปรุงแก้ไข

การสัมมนาในวันนี้ มีวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน มีผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ที่รอบรู้ในเรื่อง กฎหมาย การทหาร ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การตลาด การส่งออกต่างประเทศ ผู้อภิปรายหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการสัมมนาจะได้แนวทางการดำเนินการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการดำเนินการร่วมมือกันระหว่างกระทรวงกลาโหมกับภาคเอกชน ในการร่วมทุน หรือร่วมการงาน หรือการสนับสนุนการผลิตชิ้นส่วน รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ ให้มีทิศทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ลดเงื่อนไขอุปสรรคต่าง ๆ ด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางการทหาร และเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

พันตรี ทรงพล เอี่ยมบุญฤทธิ์ ได้กล่าวสรุปว่าการวิจัยเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยยังมีไม่มากนัก ซึ่งเดิมกระทรวงกลาโหมมีหน่วยงานวิจัยหลายแห่งและมีผลงานวิจัยเป็นจำนวนมาก ปัญหาและอุปสรรคของประเทศไทยอยู่ที่การจำหน่าย คือผลิตขึ้นมาได้แต่ไม่สามารถจำหน่ายได้เนื่องจากติดขัดอยู่ที่นิยามคำว่า “ยุทธภัณฑ์” อีกปัญหาหนึ่งคือหน่วยงานราชการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งควรจะสั่งจากภาคเอกชนที่สามารถผลิตได้ในประเทศไทยก่อนไม่ใช่สั่งซื้อโดยตรงจากต่างประเทศซึ่งมีราคาแพงมาก ควรส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กับคนภายในประเทศเพื่อที่จะทำให้คนรุ่นใหม่สามารถผลิตอุปกรณ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

สรุปแล้วร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรมว่าจะสามารถส่งเสริม พัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ซึ่งปัจจุบันเห็นได้ชัดว่าหลาย ๆ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้ากว่าประเทศเราไปมากน่าจะเสียเวลาที่คนไทยมีความรู้ความสามารถ แต่ถูกปิดกั้น

นายชาติ สุทธิ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กมลรัตน์ คอมเมอร์เชียล จำกัด ได้อภิปรายสรุปได้ว่า บริษัท กมลรัตน์ คอมเมอร์เชียล จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาอาวุธปืนเล็ก ในการพัฒนาอาวุธปืนเล็กต้องใช้เวลาพัฒนานานกว่า ๑๐๐ ปี บริษัทฯ มีความหวังว่าในอนาคตจะสามารถผลิตอาวุธปืนเล็กเพื่อส่งออกไปต่างประเทศได้ ปัจจุบันอาวุธปืนเล็กในโลกมีการพัฒนาไปมาก บริษัทฯ เป็นโรงงานของคนไทยและคนไทยมีฝีมือในการทำอาวุธปืนเล็กมาตลอด นอกจากนี้ บริษัทที่ผลิตอาวุธปืนชื่อดังทั่วโลกต้องการมาตั้งโรงงานในประเทศไทย

ปัญหาและอุปสรรค บริษัทฯ มีปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ.๒๕๓๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้ในการควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในสงคราม จากการแบ่งหมวดหมู่ยุทธโประณ์โดยเฉพาะนิยามคำว่า “ยุทธภัณฑ์” หมายความว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีววะ สารรังสี หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ ถ้าหากเป็นยุทธภัณฑ์ จะห้ามมิให้ส่งเข้ามา นำเข้า ผลิต หรือมียุทธภัณฑ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวงกลาโหม เท่านั้น

นายณัฐพงษ์ โสทธิวันวงศ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท บูลเล็ท มาสเตอร์ จำกัด ได้อภิปรายสรุปได้ว่า บริษัท บูลเล็ท มาสเตอร์ จำกัด เป็นบริษัทที่ผลิตกระสุนปืนมากกว่า ๑๕ ปี บริษัทฯ ประสบปัญหามากมาย และไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นจึงขอขอบคุณคณะกรรมการการทหารที่ให้โอกาสบริษัทเอกชนที่มาแสดงความคิดเห็นในวันนี้ ในการร่วมมือกับภาคเอกชนเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารมีกลไกสำคัญ ๓ เรื่อง คือ ๑) ตัวบทกฎหมาย ๒) นโยบายของภาครัฐ และ ๓) ผู้มีอำนาจในการควบคุมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาภาครัฐไม่มีการเอื้ออำนวยในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน

๑. สาเหตุและปัญหา ทำให้เกิดการชะงักงันในการพัฒนาการผลิตในภาคเอกชน

ด้านกฎหมายของรัฐมีการควบคุมตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ มีขั้นตอนในการขอใบอนุญาตการสั่งซื้อวัตถุดิบจากกระทรวงกลาโหมและมีการควบคุมอย่างเข้มงวด ขณะเดียวกันกระสุนปืนเล็กที่นำเข้ามาจากต่างประเทศของหน่วยงานรัฐไม่ต้องเสียภาษี และไม่ต้องมีการควบคุม หากเป็นภาคเอกชนส่งเข้ามาจะถูกควบคุมและเสียภาษีแสดงให้เห็นว่าไม่มีการส่งเสริมการสั่งซื้อกระสุนปืนเล็กที่ผลิตในประเทศ กรณีของยุทธภัณฑ์ ซึ่งบางอย่างไม่ควรเป็นยุทธภัณฑ์ก็กำหนดเป็นยุทธภัณฑ์ เช่น เม็ดตะกั่วถ้าส่งโรงงานผลิตอาวุธปืนถือเป็นยุทธภัณฑ์และต้องมีการขออนุญาตส่งพร้อมทำรายงานจัดส่งด้วย อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ปัญหาที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ว่าจะเป็นการเสียชีวิตของพลเรือนหรือทหาร หากเกิดจากอาวุธสงครามหรือวัตถุระเบิดหากตรวจพบว่าเป็นของ

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

บริษัทในภาคเอกชนบริษัทจะต้องถูกตรวจสอบและถูกสั่งปิดเป็นระยะเวลา ๖ เดือน นอกจากนี้สื่อยังโจมตีว่ากระสุนที่ผลิตจากบริษัทภาคเอกชนฆ่าคนตาย ถ้าเทียบกับกระสุนปืนกลหรือปืนอากาศ ซึ่งเป็นของภาครัฐ จะไม่ต้องตรวจสอบ กรณีเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าเกิดนโยบายของภาครัฐและผู้มีอำนาจในการควบคุม

ด้านการส่งเสริมหรือสนับสนุน หน่วยงานรัฐไม่ได้ส่งเสริมหรือสนับสนุนผลิตภัณฑ์ภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังมีการเปลี่ยนนโยบาย ที่จะผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์แข่งกับภาคเอกชน ซึ่งในการนำเข้าวัตถุดิบของภาครัฐไม่ต้องขออนุญาตและเสียภาษีส่งผลให้ภาคเอกชนไม่สามารถสู้ราคากับหน่วยงานรัฐได้ นอกจากนี้บริษัทภาคเอกชนมีปัญหาด้านการเงิน หากเป็นบริษัทที่ผลิตอาวุธไม่สามารถขอสินเชื่อจากรัฐได้ นอกจากนี้ประเทศไทยได้และไม่สามารถเข้าตลาดหลักทรัพย์ได้ด้วย ดังนั้น หากจะทำธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศต้องใช้เงินส่วนตัวในการลงทุนเท่านั้น ปัจจุบันคนไทยมีฝีมือในการผลิตปลอกกระสุนปืนและสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายในราคาถูกลงได้ แต่ภาครัฐไม่มีการส่งเสริม หากกระทรวงกลาโหมร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในการผลิตปลอกกระสุนปืนก็จะสามารถสั่งซื้อจากบริษัทเอกชนในประเทศได้

๒. ผลกระทบส่งผลต่อภาครัฐและเอกชน

ผลกระทบภาครัฐ เช่น ขาดแคลนอาวุธและกระสุนปืนในการใช้ฝึกทักษะและความชำนาญ การใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดกระสุนปืนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้ในการปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ส่วนผลกระทบภาคเอกชนมีการชะลอการจำหน่าย ขาดรายได้/ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ต้นทุนของสินค้ามีราคาสูงจะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีอากรขาเข้า

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

เพื่อเป็นการสนับสนุนภาคเอกชนได้มีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพมากยิ่งขึ้น จำต้องมีการแก้ไขในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑) การแก้ไขนโยบายของภาครัฐ เกี่ยวกับการอนุญาตให้ส่งหรือนำเข้าวัตถุดิบเข้ามาในราชอาณาจักรพิจารณาจำนวนการส่งหรือนำเข้า

๒) การคืนภาษีการนำเข้าวัตถุดิบ เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓) การแข่งขันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน ควรมีความเสมอภาคในด้านภาษีนำเข้า

๔) ควรมีการสนับสนุนแหล่งเงินทุน เพื่อความหมุนเวียน และเกิดสภาพคล่อง

๕) สามารถส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศได้

นางนพรัตน์ กุลพิริย กรรมการผู้จัดการบริษัท ชัยเสรี เมททอล แอนด์ รีบเบอร์ จำกัด ได้อภิปราย สรุปได้ ดังนี้ บริษัท ฯ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๖ ทีมงานผู้บริหารของบริษัทฯ ได้ตั้งโรงงานผลิตชิ้นส่วนยางติดเหล็ก เช่น ลูกหมาก ยางแท่นเครื่อง สำหรับรถยนต์บรรทุกสิบล้อ ตั้งอยู่ที่เขตที่ ๔๑/๑ ถนนพหลโยธิน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๒ ได้ทำสัญญาขายชิ้นส่วนอะไหล่ให้โรงงานซ่อมสร้างรถยนต์ทหาร และได้ทำสัญญาซื้อขายกับกองทัพของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน กว่า ๔๐ ปี

บริษัทฯ ได้ปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องจักร และจัดหาเพิ่มเติม เพื่อผลิตข้อต่อสายพาน ล้อกดสายพานเพื่อใช้ในกองทัพ รวมถึงการรับซ่อมสร้างข้อต่อสายพาน ล้อกดสายพานเก่า บริษัทฯ ได้ทำการศึกษา วิจัย และพัฒนาออกแบบข้อต่อสายพานชนิดต่างๆ ผลิตและจำหน่ายให้กองทัพไทย และส่งออกไปยังกองทัพอีก ๓๗ ประเทศ บริษัทฯ ได้รับรางวัลต่าง ๆ เช่น รางวัลคุณภาพสินค้าดี จากประเทศ

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

สหรัฐอเมริกาบริเวต ปีพ.ศ.๒๕๔๗ รางวัลส่งออกดีเด่น ประเภทมีการออกแบบสินค้าของตนเอง ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ประเภทมีเครื่องหมายการค้าของตนเอง ประเภท ออกแบบยอดเยี่ยม The Excellent Design Award ปี พ.ศ. ๒๕๕๑

ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ บริษัทฯ ได้ขยายกิจการโรงงานที่ ๒ เป็นโรงงานผลิต ซ่อมสร้าง ปรับปรุงยานยนต์ ทหารชนิดต่าง ๆ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๕๙ หมู่ ๖ ถนนปทุม-บางเลน ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี บริษัทฯ ได้จัดหาเครื่องมือทดสอบเครื่องยนต์, เกียร์, เฟลา ตลอดจนห้องพ่นทราย เครื่อง ทำความสะอาดชิ้นส่วน อะไหล่รถ เครื่องมือ เครื่องจักรเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการซ่อมสร้างรถยนต์ทหาร ปัจจุบัน บริษัทฯ ได้ซ่อมสร้างรถยนต์ทหารกลับคืนสภาพเหมือนใหม่ กว่า ๑,๐๐๐ คัน และประจำการใน กองทัพ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ร่วมมือกับกรมสรรพาวุธทหารบก กองทัพบก ในการติดตั้งปืนบนรถยนต์หุ้มเกราะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๑

๑. การผลิตยุทโธปกรณ์ใหม่ของบริษัท นอกจากการผลิตข้อต่อสายพาน ล้อกดสายพานที่เป็น แบบต้นแบบดีตรถแล้ว ยังมีการออกแบบของตน โดยนำข้อมูลปัญหาต่าง ๆ จากผู้ใช้งานมาศึกษา แล้ว ออกแบบให้เหมาะแก่การใช้งานในภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เพื่อประสิทธิภาพในการใช้งานที่ดีขึ้น ทนทาน กว่าเดิม

นอกจากนี้เกี่ยวกับด้านการตลาด บริษัทฯ ได้ทำการโฆษณาโดยได้นำสินค้าออกแสดงใน การแสดงยุทโธปกรณ์นานาชาติ Defense Exhibition ทั่วโลก เช่น งานแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ที่จัดขึ้น เป็นครั้งแรก สมัย พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นผู้บัญชาการทหารบก และได้ร่วมออกร้านในทุกๆครั้งที่ จัดงานแสดงงานยุทโธปกรณ์ในประเทศไทย งาน DSA ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย งาน Air Show ที่สิงคโปร์ งาน IDEX ที่กรุง ABU DHABI สหรัฐอาหรับเอมิเรต งาน Eurosatory ที่กรุง Paris ประเทศฝรั่งเศส งานแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ในประเทศชิลี ประเทศตุรกี ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศ ปากีสถาน ฯลฯ

๒. ปัญหาเกี่ยวกับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุม ทุกใบอนุญาตต้องได้รับจาก กระทรวงกลาโหม เช่น

๑) ใบอนุญาตนำเข้า ต้องมีใบอนุญาตสั่งนำเข้าซึ่งยุทโธปกรณ์ จะมีอายุ ๑ ปี จะยื่นขอต่ออายุได้ ๑ เดือนก่อนวันหมดอายุในใบอนุญาต แต่ปรากฏว่าสินค้าที่สั่งเข้ามาในราชอาณาจักรช่วงใบอนุญาตเดิม หมดอายุ และใบอนุญาตใหม่ยังไม่ออก ผู้นำเข้าจะต้องถูกปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท และจะยังคงออกของไม่ได้ จนกว่าจะมีใบอนุญาตฉบับใหม่ ในพระราชบัญญัติฉบับนี้อยากให้แก้ไข โดยขอให้ใช้เอกสารที่ยื่นขอต่ออายุ ใบอนุญาตมาใช้เสมือนหนึ่งใบอนุญาตได้ เพราะเหตุว่า การขอใบอนุญาตใหม่ต้องใช้เวลามากกว่า ๑ เดือน ทำให้ต้องเกิดช่องว่าง ทำให้ต้องถูกเสียค่าปรับและยังคงนำสินค้าออกจากท่าเรือไม่ได้

๒) ใบอนุญาตมีซึ่งยุทโธปกรณ์ โดยมีตามการผลิต และการอนุญาตให้มีตามในใบอนุญาตสั่งเข้ามา ซึ่งยุทโธปกรณ์ ควรจะให้ยอมรับใบยื่นขอต่ออายุให้เสมือนใบอนุญาตจริง เช่นเดียวกับใบอนุญาตนำเข้า

๓) ใบอนุญาตส่งออก หากสินค้าเป็นของตัวอย่าง หรือใบสั่งซื้อที่มีมูลค่าไม่สูงนัก เช่นต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ การขออนุญาตนำเข้าจะจำกัดเพียงแค่ อุตสาหกรรมทหาร หรือหน่วยงานย่อย ลดขั้นตอน ไม่ต้องถึงระดับปลัดกระทรวงกลาโหมเช่นทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้เพื่อประหยัดงบประมาณด้านการดำเนินการ ทางเอกสาร การที่สินค้าเล็กน้อย มูลค่าอาจน้อยกว่าขั้นตอนการดำเนินการขอใบอนุญาตปกติ

๔) ใบอนุญาตการผลิตฯ ต้องมีใบอนุญาตโรงงาน รง. ๔ ขอให้มีการต่ออายุ และเอกสารอนุญาตต่าง ๆ ขอให้ลดขั้นตอนเอกสารเพื่อย่นระยะเวลา เช่น เมื่อเอกสารคำขอส่งไปทางอุตสาหกรรมทหาร , ศูนย์ฯ ที่เมืองทอง จากนั้นไป สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว น่าจะขอรับกลับได้ทันที โดยไม่ต้องย้อนกลับทางเดิมตามทุกขั้นตอน เช่นเดียวกับตอนที่ดำเนินการมาขออนุญาต

เรื่องทะเบียนรถยนต์ล้อหุ้มเกราะ บริษัทฯ ไม่สามารถขอทะเบียนรถจากกรมการขนส่งตามปกติได้เนื่องจากเป็นยุทธโปกรณ์ควบคุม ดังนั้น หน่วยงานกลาโหมควรพิจารณาเรื่องนี้ด้วยว่าจะให้หน่วยงานใดออกทะเบียนรถชนิดนี้ได้

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขอความร่วมมือจากทูตทหารในต่างประเทศ ขอให้ทางทูตทหารไทยในต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนการขายยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ที่ผลิตในประเทศไทย เช่นเดียวกับ ทูตทหารอิสราเอล , ฝรั่งเศส , เยอรมัน ฯลฯ รวมถึงเกี่ยวกับการร่วมมือกับกองทัพในการผลิตยุทธโปกรณ์ตัวอย่าง ในประเทศสหรัฐอเมริกา กองทัพร่วมมือกับภาคเอกชน โดยกำหนดความต้องการยุทธโปกรณ์ชนิดนั้น ๆ แล้วเชิญผู้ประกอบการเอกชน มาทำการออกแบบ ผลิตต้นแบบ โดยภาครัฐให้การสนับสนุนค่าออกแบบ และพัฒนา (Design and Development) จนได้ข้อสรุปเป็นพิมพ์เขียว อันเป็นสิทธิของรัฐ รัฐจะนำพิมพ์เขียวนั้นมาประกาศราคาทั่วไป เพื่อจัดทำให้ประจำการในกองทัพ

อนึ่ง แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกับกองทัพ

๑) ทีมงานได้พัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมาแล้วระดับหนึ่ง เป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯทางราชการ กองทัพให้ความเชื่อถือ และได้นำไปใช้ประจำการในกองทัพยินดีร่วมมือกับกองทัพในการพัฒนาผลิตยุทธโปกรณ์อื่น ๆ

๒) กองทัพกับบริษัทฯได้ร่วมมือด้านวิจัยและพัฒนายุทธโปกรณ์ต่าง ๆ

๓) บริษัทฯ สามารถทำการตลาดให้ผลิตภัณฑ์ทางราชการได้ ในการนำสินค้าผลิตภัณฑ์นั้น ออกแสดงในงานแสดงอาวุธยุทธโปกรณ์นานาชาติ และติดต่อขายให้กับลูกค้าของบริษัทฯในกองทัพประเทศต่างๆ

พลโท ดร. รุติพันธ์ ธัญญศิริ ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) ได้อภิปรายสรุปได้ ดังนี้

๑. ความเป็นมาของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (มีชื่อย่อว่า สทป.) เป็นหน่วยงานในรูปแบบองค์การมหาชนแห่งแรกของกระทรวงกลาโหมภายใต้การกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินโครงการวิจัยขนาดใหญ่ด้านยุทธโปกรณ์ที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง โดยใช้ทรัพยากรของกระทรวงกลาโหมร่วมกับหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ สถาบันการศึกษาภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม มีหน้าที่ศึกษา วิจัย และพัฒนาต้นแบบยุทธโปกรณ์ให้เป็นไปตามความต้องการของเหล่าทัพ โดยมีมิติที่แตกต่างจากเดิมที่เป็นหน่วยงานราชการ การดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศเป็นการนำเอาระบบบริหารจัดการในรูปแบบองค์การมหาชนมาใช้เพื่อความคล่องตัวและประสิทธิภาพ เป็นการเสริมสร้างสนับสนุนให้มีระบบนักวิจัย นักพัฒนา และนักวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีป้องกันประเทศแบบมืออาชีพให้มีการสะสม เพิ่มพูน และพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างมั่นคง การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ถือได้ว่าเป็นการปฏิรูประบบงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศครั้งสำคัญที่จะนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านยุทธโปกรณ์ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการการทหาร สถาผู้แทนราษฎร

๒. ภารกิจ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

ภารกิจ (Mission) วิจัยและพัฒนายุทธโศปกรณ์ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย นำไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เข้มแข็งเพื่อการพึ่งพาตนเองด้านความมั่นคงของชาติอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศในภูมิภาคตอบสนองความต้องการของกองทัพไทยและ พันธมิตรอาเซียน

พันธกิจ (Mission)

๑) วิจัยและพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ด้านยุทธโศปกรณ์ตามที่สภากลาโหมกำหนดและอนุมัติให้มีแผนแม่บทในการดำเนินโครงการ

๒) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับการพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

๓) เป็นศูนย์ข้อมูลความรู้ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศให้แก่กระทรวงกลาโหมเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาวินยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

๔) ประสานความร่วมมือด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศกับหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรม การค้นคว้าวิจัยและการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

๖) เป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศทางด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีป้องกันประเทศไปสู่สาธารณชน

๓. กระบวนการวิจัยและพัฒนาที่นำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มี ๑๐ ขั้นตอน คือ

๑) ขั้นตอนศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์รวบรวมข้อมูล ความต้องการของกองทัพหรือผู้ใช้ แผนการจัดทำ

๒) ขั้นตอนพัฒนาแผนแม่บทการวิจัยพัฒนา (FS) เสนอคณะกรรมการ

๓) ขั้นตอนนำเสนอแผนแม่บทฯ ต่อสภากลาโหม

๔) ขั้นตอนจัดทำโครงการรองรับและเสนอของบประมาณ

๕) ขั้นตอนวิจัยพัฒนาและสร้างต้นแบบวิจัย

๖) ขั้นตอนทดสอบ ติดตั้งต้นแบบวิจัยและเชื่อมต่อระบบ

๗) ขั้นตอนสร้างต้นแบบวิจัยร่วมกับระบบอุตสาหกรรมภาครัฐ-เอกชน มีระบบคู่มือและมาตรฐานให้กองทัพหรือผู้ใช้ทดลองใช้งาน

๘) ขั้นตอนติดตามผลการใช้งานระบบส่งกำลังบำรุงให้บริการทางเทคนิคและพัฒนาเพิ่มเติม

๙) ขั้นตอนถ่ายทอดระบบการผลิต ระบบงานองค์ความรู้เทคโนโลยีให้แก่ระบบอุตสาหกรรมภาครัฐ-เอกชน

๑๐) ขั้นตอนภาครัฐ-เอกชนดำเนินกิจกรรมทางการตลาดและผลิตในเชิงอุตสาหกรรม

ทั้ง ๑๐ ขั้นตอนยังดำเนินการไม่สำเร็จขณะนี้อยู่ในระหว่างการผลักดันในขั้นตอนที่ ๕ และขั้นตอนที่ ๖ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศจะมีการพัฒนาแบบก้าวกระโดดเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบกับยุทธศาสตร์ในการป้องกันประเทศในแผนระยะเวลา ๑๕ ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๗) จะมีนักวิจัยเต็มเวลาจำนวน ๖๐๐ คนในอีกห้าปีข้างหน้า ซึ่งถ้าเทียบกับประเทศเกาหลีใต้ มีนักวิจัยมากถึง ๓,๐๐๐ คน ที่ทำงานให้กระทรวงกลาโหม ในอนาคตสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

รายงานการสัมมนาของคณะกรรมการอาหาร สภาผู้แทนราษฎร

จะต้องเป็นผู้ออกแบบในการประกอบรวมของยุทธภัณฑ์ที่ควบคุมในอนาคต ส่วนยุทธโศภรณ์ในแบบย่อย จะให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการส่วนยุทธภัณฑ์ที่ไม่ควบคุมเอกชนสามารถที่จะประกอบรวมได้

๔. ยุทธศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มี ๔ ด้าน คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ โดยมีเป้าประสงค์ กระทรวงกลาโหมและประเทศไทย มีขีดความสามารถในการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศที่ทันสมัย มีต้นแบบยุทธโศภรณ์ที่ระบอบอุตสาหกรรมภายในประเทศสามารถรองรับและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของประเทศและภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่ประชาสังคม โดยมีเป้าประสงค์ กระทรวงกลาโหมและประเทศไทย สามารถพัฒนา เก็บรักษา และเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ประชาสังคมเพื่อการใช้ประโยชน์ในทุกมิติ ทั้งภาคการศึกษา พาณิชยกรรม และการป้องกันประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ โดยมีเป้าประสงค์ กระทรวงกลาโหมและประเทศไทยสามารถบริหารจัดการและใช้ประโยชน์องค์ความรู้และทรัพยากรด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศจากเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาองค์กรเพื่อความยั่งยืน โดยมีเป้าประสงค์สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ มีความเป็นเลิศในสาขาวิชาเฉพาะทาง เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากรของสถาบันมีสมรรถนะสอดคล้องกับตำแหน่งมีความเป็นนักวิชาการ นักบูรณาการ และนักบริหารและมีโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับ การปฏิบัติงานของสถาบัน ซึ่งทุกยุทธศาสตร์ต้องการให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการพลังงานทหาร ได้กล่าวไว้ว่า จากการที่ได้รับฟังปัญหาของภาคเอกชนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากมาย เช่น เรื่องการสั่งซื้อสินค้าสำเร็จรูปที่ไม่เสียภาษี โรงงานอุตสาหกรรมเปิดของกระทรวงกลาโหมนั้นทำเพื่อการวิจัยมากกว่าที่จะทำการค้า ส่วนในเรื่องของการควบคุมของทางราชการนั้น อาจจะต้องมีระเบียบในการขออนุญาต แต่จะไปเจอจากกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ลดขั้นตอนลง

เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นั้น มีเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นของ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ซึ่งแต่ละหน่วยงานได้รับงบประมาณของตนเอง คงต้องให้ทางสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อให้มีการบูรณาการระหว่างกองทัพ โดยเฉพาะงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การผลิต โดยส่วนตัวแล้วเห็นว่างานวิจัยกับงานการผลิตต้องดำเนินงานไปพร้อมๆ กันตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเกิดขึ้นงานและทำการผลิต ประเทศเรามีกงานวิจัยจำนวนมากแต่ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ อย่างกรณีของบริษัทซัมซุงในประเทศเกาหลีมีนักวิจัยจำนวนมากและผลิตสินค้าออกมาสามารถนำเข้าสู่ตลาดโลกได้ ประเทศไทยก็เช่นกันสมควรมีการศึกษาวิจัยและมีการร่วมมือกัน

นายจ่านงค์ ไชยมงคล ผู้ดำเนินรายการ ขอให้บริษัทฯ ได้แสดงความเห็นว่า มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่ภาคเอกชนจะมาร่วมมือกับภาครัฐเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร และหากมีความเป็นไปได้จะมีรูปแบบการบริหารจัดการเช่นไร

นายณัฐพงษ์ โสทธิวันวงศ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท บูลเล็ท มาสเตอร์ จำกัด ได้แสดงความเห็นว่าเป็นเรื่องของการเป็นไปได้ที่ภาคเอกชนจะร่วมมือกับภาครัฐนั้น เห็นว่ามีความเป็นไปได้และต้องขึ้นอยู่กับพระราชบัญญัติที่จะออกมากบังคับใช้ หรือนโยบายของรัฐ หรือผู้ควบคุมนโยบายของรัฐ เช่น การขอใบอนุญาตซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการขอประมาณ ๓ สัปดาห์ และมีอายุการใช้งานได้ ๓ เดือน ซึ่งต่างจากของต่างประเทศที่ขอใบอนุญาตครั้งเดียวแต่สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปี ประกอบกับปัจจุบันมีปัญหาการประชุมทางการเมืองและมีกฎหมายควบคุมการขนย้ายอาวุธและกระสุนปืน ส่งผลให้บริษัทฯ ไม่สามารถจำหน่ายกระสุนปืนได้ ต้องรองจนกว่าการประชุมจะจบสิ้นซึ่งไม่ทราบว่าจะใช้ระยะเวลานานเท่าไร แต่บริษัทฯ ยังคงมีค่าใช้จ่ายต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อต้องไปสั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยเฉพาะสนามยิงปืนต้องสั่งซื้อกระสุนในราคาที่แพงขึ้น

ในส่วนตัวเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการร่วมมือกัน และรัฐควรให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่บริษัทฯ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ส่วนเรื่องของการร่วมลงทุนนั้นไม่เห็นด้วยเนื่องจากมีรูปแบบการจัดการที่แตกต่างกัน

นางนพรัตน์ กุลหิรัญ กรรมการผู้จัดการบริษัท ชัยเสรี เม็ททอล แอนด์ รีบเบอร์ จำกัด ได้แสดงความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่ภาคเอกชนจะร่วมมือกันในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ส่วนรูปแบบนั้นจะเป็นรูปแบบเช่นไรก็ได้ แต่ที่สำคัญคือถ้าหากมีการผลิตขึ้นมาแล้วต้องสามารถจำหน่ายได้เท่ากับที่สามารถผลิตขึ้นมาหรือสามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศได้ด้วย และหน่วยงานภาครัฐควรสั่งซื้อสินค้าที่สามารถผลิตได้ภายในประเทศก่อน แทนที่จะไปสั่งซื้อสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งในส่วนนี้อาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายต่อไป นอกจากนี้เกี่ยวกับหนังสืออนุญาตต่างๆ ขอให้ลดขั้นตอนลงบ้าง เช่น กรณีสินค้าที่มีราคาไม่สูงมากนัก ในการขออนุญาตไม่ควรทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงกลาโหม เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลานานในการเดินทางไปกลับของหนังสือ กรณีสินค้าที่ควบคุม การขอใบอนุญาตควรแยกให้ชัดเจนว่าสินค้าใดเป็นยุทธภัณฑ์อันตรายกับยุทธภัณฑ์ที่ไม่อันตราย เพื่อเป็นการลดขั้นตอนสำหรับยุทธภัณฑ์ที่เป็นอันตรายกับยุทธภัณฑ์ที่ไม่เป็นอันตราย

นายชาติ สุทวิ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กมลรัตน์ คอมเมอร์เชียล จำกัด ได้แสดงความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่ภาคเอกชนจะร่วมมือกับภาครัฐ แต่ต้องการให้ภาครัฐเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และควรมีการเชื่อมโยงในส่วนของกฎหมายภายในกระทรวงกลาโหม ที่สำคัญคือต้องมีการส่งเสริมการขายและควรสั่งซื้อสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศก่อนที่จะสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ

พลโท ดร. ฐิตินันท์ ธัญญศิริ ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) ได้แสดงความเห็นว่าเป็นสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศมีนโยบายชัดเจน และมีระเบียบที่สามารถปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมได้ และภาคเอกชนสามารถที่จะมาร่วมลงทุนได้

พลเอก อภิชาติ ทิมสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการพลังงานทหาร ได้แสดงความเห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะแก้ไขปัญหาภายในกระทรวงกลาโหม ส่วนการร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน กระทรวงกลาโหมมีความยินดีที่จะสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ปัญหาที่ได้ศึกษาและปรึกษาในวันนี้ จะนำไปแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. เกี่ยวกับประเด็นคำว่า “ยูทอร์กันท์” และกฎหมายที่ควบคุมส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคของภาคเอกชน หากต้องการให้คณะกรรมการอาหารนำมาพิจารณา ขอให้บริษัทที่ได้แสดงความเห็นในวันนี้จัดทำเป็นเอกสารมาเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อจะได้พิจารณาแก้ไขต่อไป

๒. หากสินค้าใดที่สามารถผลิตได้ในประเทศหน่วยงานรัฐควรสั่งซื้อจากบริษัทฯ ที่ผลิตภายในประเทศก่อนเพื่อที่จะไม่ต้องไปแข่งขันกับต่างประเทศ

๓. หากจะต้องมีการแข่งขันควรเสียภาษีในฐานเดียวกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔. รัฐควรหามาตรการในการเยียวยาผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยเฉพาะด้านภาษีและควรสนับสนุนการสั่งซื้อยูทอร์กันท์ภายในประเทศ

.....

ภาคผนวก

ตารางสรุปผลการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการการทหาร

ตารางสรุปผลการพิจารณาศึกษา
คณะกรรมการธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ ๒๓ ชุดที่ ๒
(ตั้งแต่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึง ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔)

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๑.	๑. เลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการธิการการทหาร ๒. พิจารณากำหนดวัน และเวลาการประชุม ๓. พิจารณาการตั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการธิการการทหาร	๑/๒	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒
๒.	● แผนงาน โครงการจัดหาดาวเทียมของทหารเพื่อความมั่นคง และการปฏิบัติการทางทหาร	๒/๒	๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒
๓.	● รายละเอียดการเสนอแผนงานโครงการของงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกระทรวงกลาโหม	๓/๒	๔ มิถุนายน ๒๕๕๒
๔.	● แนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยงานฝ่ายความมั่นคงของกองทัพ และแผนงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการศึกษาถึงรายละเอียดภาพรวม การเสนอแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตลอดจนแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๔/๒	๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒
๕.	● แนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยงานฝ่ายความมั่นคงของกองทัพ และแผนงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการศึกษาถึงรายละเอียดภาพรวมการเสนอแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตลอดจนแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อเนื่อง)	๕/๒	๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒
๖.	● พิจารณาเกี่ยวกับสถานการณ์พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา บริเวณปราสาทเขาพระวิหาร	๖/๒	๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๗.	๑. การจัดหาชุดปราบจลาจลและอุปกรณ์สำหรับกองร้อยรักษาความสงบของกองทัพบก ๒. พิจารณาภารกิจ อำนาจหน้าที่ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๐๗/๒๕๔๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเปรียบเทียบโครงสร้างของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กับโครงสร้างที่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติสำนักงานบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สบ.ชต.) พ.ศ. .... ของนายนิพนธ์ บุญญามณี สส.พรรคประชาธิปัตย์	๗/๒	๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๘.	● ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เนื่องจากปรากฏข่าวตามสื่อมวลชนว่ามีทหารและตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องในคดี	๘/๒	๖ สิงหาคม ๒๕๕๒
๙.	● กรณีประเทศกัมพูชาได้ดำเนินการให้สิทธิสัมปทานแก่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งของประเทศฝรั่งเศสในการสำรวจและขุดเจาะน้ำมัน รวมถึงก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย ทั้งที่ประเทศไทย-ประเทศกัมพูชายังไม่ได้ข้อยุติในการเจรจาแบ่งสรรผลประโยชน์ พื้นที่ทางทะเล ซึ่งเกรงว่า อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อเขตอธิปไตยของไทย	๙/๒	๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒
๑๐.	● ศึกษาเกี่ยวกับการอนุมัติจัดหาอาวุธปืนของกรมการปกครองให้กับกำลังพลสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) เพื่อใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๐/๒	๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒
๑๑.	● พิจารณาการจัดการรถยนต์หุ้มเกราะของกระทรวงกลาโหม	๑๑/๒	๓ กันยายน ๒๕๕๒
๑๒.	● พิจารณายุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นการศึกษาร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. .... ซึ่งกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้เสนอ	๑๒/๒	๑๐ กันยายน ๒๕๕๒
๑๓.	๑. พิจารณาการจัดหาบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์สำหรับการแก้ไขปัญหาคาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับภารกิจ หน้าที่ ตามโครงการผลิตกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ และ ๑๕๕ มิลลิเมตร สำหรับใช้ในกองทัพไทย	๑๓/๒ ๓๐/๒ ๓๔/๒	๒๔ กันยายน ๒๕๕๒ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๓
๑๔.	๑. โครงการจัดหายานพาหนะและเครื่องจักรกลทดแทนระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ๒. โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการปราบเรือดำน้ำของเฮลิคอปเตอร์ แบบซีฮอว์ก และโครงการจัดหาเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง จำนวน ๓ ลำ เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพเรือ	๑๔/๒	๑ ตุลาคม ๒๕๕๒
๑๕.	๑. การจัดการรถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี และโครงการจัดหาปืนเล็กยาว ขนาด ๕.๕๖ มิลลิเมตร ระยะที่ ๓ เพื่อใช้ปฏิบัติราชการกองทัพบก ๒. โครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ และโครงการซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์แบบใช้งานทั่วไประยะที่ ๒ ของกองทัพบก	๑๕/๒	๘ ตุลาคม ๒๕๕๒
๑๖.	● พิจารณาแผนงานและกำหนดการเดินทางศึกษาดูงานในหน่วยทหารเพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจ	๑๖/๒	๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒
๑๗.	๑. พิจารณาโครงการติดตั้งกล้อง CCTV ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการป้องกัน ควบคุม และรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ชุมชน สถานที่ราชการและสาธารณสุขสถาน	๑๗/๒ ๑๘/๑	๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
	๒.ระบบการทำงานและประสิทธิภาพ ตลอดจนความแม่นยำของเครื่องตรวจร่องรอยสารระยะไกล (GT ๒๐๐) ที่ใช้ตรวจหาวัตถุระเบิดและสารเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๗/๒ ๒๙/๒	๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๑๘.	๑.พิจารณาความคืบหน้าในการจัดหายานเกราะล้อแบบ BTR-๓E๑ จากประเทศยูเครนของ กองทัพบก ๒.พิจารณาความคืบหน้าในการจัดหาเครื่องบินกริพเพน (Gripen ๓๙ C/D จากประเทศสวีเดนของกองทัพอากาศ	๑๘/๒ ๓๐/๒ ๑๘/๒ ๒๗/๒	๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๑๙	๑.พิจารณาอำนาจหน้าที่และการจัดอัตรากำลังของกองพลทหารม้าที่ ๑ และกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ ๒.ใบอนุญาตให้นำอาวุธปืนเข้ามาในราชอาณาจักรหรือใบ ป. ๕	๑๙/๒	๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
๒๐	● แผน นโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนากองทัพด้านต่าง ๆ อาทิ กำลังพลและการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๒๐/๒	๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
๒๑	● พิจารณาอำนาจหน้าที่การบังคับบัญชาและการสั่งปฏิบัติการเครื่องบินรบของกองทัพอากาศ ตลอดจนภารกิจและหน้าที่ของกรมการขนส่งทางอากาศ และบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และกฎระเบียบว่าด้วยการควบคุมจราจรทางอากาศน่านฟ้าไทย	๒๑/๒	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
๒๒	● พิจารณาการจับกุมชาวต่างชาติและเครื่องบินสัญชาติสาธารณรัฐจอร์เจียลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามเข้ามาในประเทศไทย	๒๒/๒	๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒
๒๓	๑.พิจารณาการจับกุมชาวต่างชาติและเครื่องบินสัญชาติสาธารณรัฐจอร์เจียลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามเข้ามาในประเทศไทย ๒.การดำเนินการจัดส่งขามังลาวอพยพที่บ้านห้วยน้ำขาว ต.เข็กน้อย อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ กลับสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	๒๓/๒	๑๔ มกราคม ๒๕๕๓
๒๔	๑.ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒.พิจารณาผลความคืบหน้าโครงการจัดหารถยนต์สายสรรพาวุธระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก	๒๔/๒	๒๑ มกราคม ๒๕๕๓
๒๕	๑.รับทราบผลการสอบสวนกรณีการสั่งพักราชการ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก ๒.รับทราบข้อเท็จจริงกรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม M ๗๙ ยิงเข้าไปในกองบัญชาการกองทัพบก ทำให้เกิดความเสียหาย	๒๕/๒ ๒๗/๒	๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๒๖	๑.การเคลื่อนย้ายและซ่อมแซมรถหุ้มเกราะรุ่น V ๑๕๐ ของกองพลทหารม้าที่ ๑ ที่โรงซ่อมกรมสรรพาวุธทหารบก จังหวัดปทุมธานี ๒.รับทราบการจัดซื้อและติดตั้งเครื่องช่วยฝึกยิงอาวุธประจำกาย (SIMULATOR) ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ	๒๖/๒ ๒๗/๒	๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๒๗	๑.พิจารณารับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับผลการสอบสวนกรณีการสั่งพักราชการพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก ๒.พิจารณาการจัดซื้อเครื่องบินขับไล่เออนกประสงค์กริฟเพน ๓๙ C/D จำนวน ๖ ลำ พร้อมอุปกรณ์เสริม ของกองทัพอากาศ ๓.พิจารณากรณีการเคลื่อนย้ายและซ่อมแซมรถหุ้มเกราะรุ่น V -๑๕๐ ของกองพลทหารม้าที่ ๑ ที่โรงซ่อมกรมสรรพาวุธทหารบก ๔.พิจารณาบทบาทหน้าที่ของหน่วยทหารในการแสดงออกถึงการปกป้องผู้บังคับบัญชาในระดับสูงของกองทัพบก	๒๗/๒	๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๒๘	๑.พิจารณาสถานการณ์ความมั่นคงของประเทศในปัจจุบันและอนาคต ตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับการปฏิวัติรัฐประหาร การชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรง หรือการพบเส้นทางการไหลเข้าของเงินจากต่างประเทศอย่างผิดปกติ เพื่อสนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ๒.หลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการทหาร	๒๘/๒	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๒๙.	๑.พิจารณาการจัดซื้อเครื่องตรวจค้นหาวัตถุระเบิด และยาเสพติดหรือวัตถุ/สาร (ALPHA ๖) ของกระทรวงมหาดไทย ๒.พิจารณาขอทราบคืบหน้าการดำเนินการภายหลังการทดสอบประสิทธิภาพเครื่องตรวจค้นวัตถุระเบิด GT ๒๐๐ ตลอดจนการยกเลิกการใช้ และการสั่งซื้อเพิ่มเติม ๓.พิจารณามาตรการเตรียมความพร้อมในการรองรับการชุมนุมของกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง	๒๙/๒	๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๓๐	๑. พิจารณาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่จะใช้บัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ เพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒.พิจารณาเกี่ยวกับความคืบหน้าในการจัดซื้อยานเกราะล้อแบบ BTR-๓E๑ จากประเทศยูเครน ของกองทัพบก	๓๐/๒	๓ มีนาคม ๒๕๕๓
๓๑.	๑.ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง และแนวทางการเป็นไปได้ในการผ่อนผันการจัดซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ๒.พิจารณาศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารว่าจ้างให้บริษัทเอกชนผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อาวุธปืนเอ็ม ๗๙ จากโรงงานเอกชนในท้องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอีกหลายแห่งจากการขยายผลสืบสวนจับกุม ๓.พิจารณาข้อเท็จจริงกรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม (เครื่องยิงจรวดอาร์พีจี) ยังเข้าไปในบริเวณกระทรวงกลาโหม	๓๑/๒	๑ เมษายน ๒๕๕๓
๓๒.	● พิจารณาการสลายการชุมนุมทางการเมืองเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน	๓๒/๒	๒๙ เมษายน ๒๕๕๓

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๓๓.	● พิจารณากรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงครามยิงใส่กลุ่มทหารและตำรวจหน้าธนาคารกรุงไทยใกล้แยกศาลาแดง และบริเวณสวนลุมพินี ในคืนวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จนมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บหลายคน	๓๓/๒	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓
๓๔.	๑.การใช้มาตรการปิดล้อมสกัดกั้นผู้ชุมนุมทางการเมืองเพื่อขอคืนพื้นที่บริเวณแยกราชประสงค์จนทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสียชีวิตของ พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก ๒.พิจารณาโครงการจัดซื้อบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์ เพื่อการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๓๔/๒	๓ มิถุนายน ๒๕๕๓
๓๕.	๑.พิจารณาความคืบหน้าการจัดซื้อเครื่องบินขับไล่เอนกประสงค์ กริฟเพน ๓๙ C/D ของกองทัพอากาศ ๒.พิจารณากรณีกรมศุลกากรจับกุมสินค้าผิดกฎหมายที่ทำเรือแหลมฉบังและพบของกลางเป็นอาวุธปืนยาว .๒๒ เป็นจำนวนมาก-	๓๕/๒	๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๓
๓๖.	๑.พิจารณากรณีมีบุคคลใช้อาวุธสงคราม (จรวดอาร์พีจี) ยิงคลังเก็บน้ำมันของกรมพลาธิการทหารบก สนามบินน้ำ ๒.พิจารณาความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา จำนวน ๑๖ ลำ ๓.พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๖/๒	๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓
๓๗.	๑.พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ.๒๕๕๓ งบกลาง เบี้ยเลี้ยง และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ๒.ความคืบหน้าโครงการจัดหาอากาศยานฝึกเฮลิคอปเตอร์ขนาดเบา ๑๖ ลำ ซ่อมงานระยะที่ ๒ (ทบ. ๑๓๙๕) กองทัพบก	๓๗/๒	๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓
๓๘.	๑.พิจารณาโครงการจัดทำระบบสารสนเทศของกองทัพบก รวม ๓ ระยะ ๆ ละ ๒ ปี วงเงิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท ๒.พิจารณาความคืบหน้าโครงการจัดหารถยนต์สายสรรพาวุธ ๒ ๑/๒ ต้น ระยะ ๔ ปี เพื่อใช้ปฏิบัติราชการในกองทัพบก	๓๘/๒	๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓
๓๙.	๑.พิจารณาเกี่ยวกับความคืบหน้าการจัดหาบัลลูนเรือเหาะตรวจการณ์สำหรับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒.พิจารณาเกี่ยวกับโครงการซ่อมปรับปรุงประสิทธิภาพรถถังขนาดเบา ๒๑ (SCORPION) จำนวน ๔๒ คัน ๓. พิจารณากรณีการจับกุมนายวิคเตอร์ บูท ผู้ต้องหาค้าอาวุธสงครามชาวรัสเซียในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปดำเนินคดีที่ประเทศ USA	๓๙/๒	๒ กันยายน ๒๕๕๓

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๔๐	<p>๑.พิจารณาปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนกรณีสหภาพพม่าสั่งปิดด่านแม่สอด-เมียวดี บริเวณเชิงสะพานมิตรภาพไทย-พม่า เนื่องจากไม่พอใจที่ประเทศไทยสร้างเขื่อนกั้นตลิ่งฝั่งที่แม่น้ำเมย</p> <p>๒.พิจารณาเกี่ยวกับแนวคิด และวัตถุประสงค์ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>๓.พิจารณาเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงเรือฟริเกตชุดเรือหลวงตากสินและเรือหลวงนเรศวรของกองทัพเรือ</p> <p>๔.พิจารณาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีการเสียชีวิตของข้าราชการครู ๒ คน รวมทั้งมาตรการรักษาความปลอดภัยและป้องกันการสูญเสียชีวิต</p>	๔๐/๒	๙ กันยายน ๒๕๕๓
๔๑	<p>● พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าการจัดซื้ออาวุธปืนทราโวล (TAVOR TAR21) ผลิตโดย บ.ІWІ จากประเทศอิสราเอลของกองทัพบก</p>	๔๑/๒	๑๖ กันยายน ๒๕๕๓
๔๒	<p>๑. พิจารณาเกี่ยวกับแนวคิด และวัตถุประสงค์ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานจัดตั้งกองพลทหารราบที่ ๗ ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่</p> <p>๒. พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสง จ.ลพบุรี</p> <p>๓. พิจารณาเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญในกรณีที่ ผบ.ตำรวจนครบาลให้ข่าวว่ามีบุคคลผู้ไม่หวังดีจะลอบทำร้ายนายกฯ</p>	๔๒/๒	๒๓ กันยายน ๒๕๕๓
๔๓	<p>๑.พิจารณาเกี่ยวกับความคืบหน้ากรณีคนร้ายลอบใช้อาวุธปืน M 79 ยิงเข้าใส่กรมรบพิเศษที่ 5 จ.เชียงใหม่ วันที่ 9 ก.ย. 53</p> <p>๒. พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสง จ.ลพบุรี</p> <p>๓. พิจารณาเกี่ยวกับความคืบหน้ากรณี การดำเนินงานจัดตั้งกองพลทหารราบที่ 7 ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่</p>	๔๓/๒	๓๐ กันยายน ๒๕๕๓
๔๔	<p>๑. พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ กรณีอาวุธสงครามสูญหายไปจากคลังแสง จ.ลพบุรี</p> <p>๒. พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ กรณีกลุ่มชายฉกรรจ์แต่งกายคล้ายชุดทหารนักรบร้อยคนเข้าไปปิดกั้นลานจอดรถที่สนามบินสุวรรณภูมิ โซน 2 ชั้น 2 เมื่อวันที่ 1 ต.ค. 53</p> <p>๓. พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแม่อน จ.เชียงใหม่ นำกำลังเข้าจับกุมกองกำลังนักรบแดง ประมาณ 11 คน ซึ่งหลบหนีจากค่ายนักรบแดงมาอยู่ที่บ้านภูฟ้ารีสอร์ท</p> <p>๔. พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ความคืบหน้าโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข.19/ก ระยะที่ 3 ของกองทัพอากาศ</p> <p>๕. พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ กรณีเกิดเหตุระเบิดที่สนามเมตตาแมนชั่น จ.นนทบุรี เมื่อวันที่ 5 ต.ค. 53</p>	๔๔/๒	๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๔๕	๑. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข. ๑๙/ก หรือเครื่องบินเอฟ ๑๖ ระยะที่ ๓ ของกองทัพอากาศ ๒. พิจารณาเกี่ยวกับ กรณีเกิดเหตุระเบิดที่สนามบินเมตตาแมนชั่น เลขที่ ๒๖๙/๔๐ ถนนบางบัวทอง ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	๔๕/๒	๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓
๔๖	๑. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาของกองทัพบก ๒. พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ความคืบหน้าโครงการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องบิน บข.19/ก ระยะที่ 3 ของกองทัพอากาศ	๔๖/๒	๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓
๔๗	๑. ปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุ ณ บ้านฝายมอญ ๑๙๓ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ของหน่วยงานทหาร ๒ แผนงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาในอนาคต	๔๗/๒	๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๔๘	๑. แผนงานและมาตรการของกองทัพไทยในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ	๔๘/๒	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๔๙	๑. แผนการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑ ๒. กรณีคนร้ายกว่า ๔๐ คน พร้อมอาวุธบุกโจมตีฐานปฏิบัติการพระองค์ดำสังกัดกองร้อย ร.๑๕๑๒๑ ฉก. นราธิวาส ๓๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นเหตุให้ทหารเสียชีวิต ๔ คนและบาดเจ็บ ๗ คน ๓. ความคืบหน้าเกี่ยวกับคนไทย ๗ คน ที่ถูกจับบริเวณชายแดนประเทศไทย-กัมพูชาจังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓	๕๑/๒	๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๕๐	● กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพบวัตถุระเบิดใกล้กับสะพานมฆวานรังสรรค์ และขยายผลการจับกุมพบเครื่องกระสุนและวัตถุระเบิดที่เป็นอาวุธสงครามจำนวนมากเมื่อวันที่ ๒๔ ม.ค. ๕๔	๕๒/๒	๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
๕๑	๑. กรณีการนำพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาใช้ในการป้องกันควบคุม และตรวจสอบมิให้ยุทธภัณฑ์ของทหารสูญหาย หรือนำไปใช้ในการก่อการร้าย ๒. ศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	๕๓/๒	๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
๕๒	๑. ปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุ ณ บ้านฝายมอญ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ของหน่วยงานทหาร ๒. ความคืบหน้าโครงการซ่อมปรับปรุงรถถังเบาแบบ ๒๑ (Scorpion) และรถถัง M48A5 ของกองทัพบก	๕๔/๒	๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ลำดับ	ชื่อเรื่องที่พิจารณา	ครั้งที่	วัน เดือน ปี
๕๓	<p>๑. โครงการซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการบินและอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่ในเครื่องบินรบ F-16 A/B จำนวน ๓ ช่วงๆละ ๖ ลำ ของกองทัพอากาศรวมทั้งพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความคืบหน้าเหตุการณ์เครื่องบินรบ F-16 ADF ตกที่จังหวัดชัยภูมิเนื่องจากอุบัติเหตุการฝึกคอบร้าโกลด์ ๑๑</p> <p>๒. ปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุ ณ บ้านฝายมอญ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ของหน่วยงานทหาร</p>	๕๕/๒	๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
๕๔	<p>๑. ผลการชันสูตรศพนาย ฮิโรยุกิ มุราโมโตะ ช่างภาพชาวญี่ปุ่นของสำนักข่าวรอยเตอร์ที่เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุมของรัฐเพื่อขอคืนพื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓</p> <p>๒. การจัดทำงบประมาณของกระทรวงกลาโหม</p>	๕๖/๒	๓ มีนาคม ๒๕๕๔
๕๕	<p>๑. พิจารณาความคืบหน้าเกี่ยวกับการจัดหาบอลลูนเรือเหาะตรวจการณ์สำหรับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>๒. พิจารณาศึกษาความคืบหน้าเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของราษฎรอันเป็นที่ราชพัสดุซึ่งอยู่ในความดูแลและใช้ประโยชน์ของหน่วยงานทหาร</p>	๕๗/๒	๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔
๕๖	<p>๑. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับโครงการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือ จำนวน ๖ ลำ มูลค่าประมาณ ๗,๗๐๐ ล้านบาท จากกองทัพเรือสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยเชิญ ผู้บัญชาการทหารเรือ เข้าร่วมประชุม</p> <p>๒. กรณีกรมการปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ต่อคณะกรรมการตามกฎหมายกระทรวงการมีและใช้อาวุธปืนฯ</p>	๕๘/๒	๗ เมษายน ๒๕๕๔

รูปภาพการประชุมและการเดินทางศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการบริหาร

การประชุมคณะกรรมการบริหารการทหาร

การประชุมคณะกรรมการจัดการทหาร

ศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)
ระหว่าง วันเสาร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ถึง วันเสาร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

ศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐอเมริกา
ระหว่าง วันอังคารที่ ๑ ถึง วันอังคารที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

ศึกษาดูงาน ณ ประเทศสิงคโปร์
ระหว่าง วันที่ ๒๑ ถึง ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

ศึกษาฐาน ณ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน
และสาธารณรัฐฟินแลนด์
ระหว่าง วันอาทิตย์ที่ ๒ ถึง วันจันทร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

ศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน
และสาธารณรัฐฟินแลนด์
ระหว่าง วันอาทิตย์ที่ ๒ ถึง วันจันทร์ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

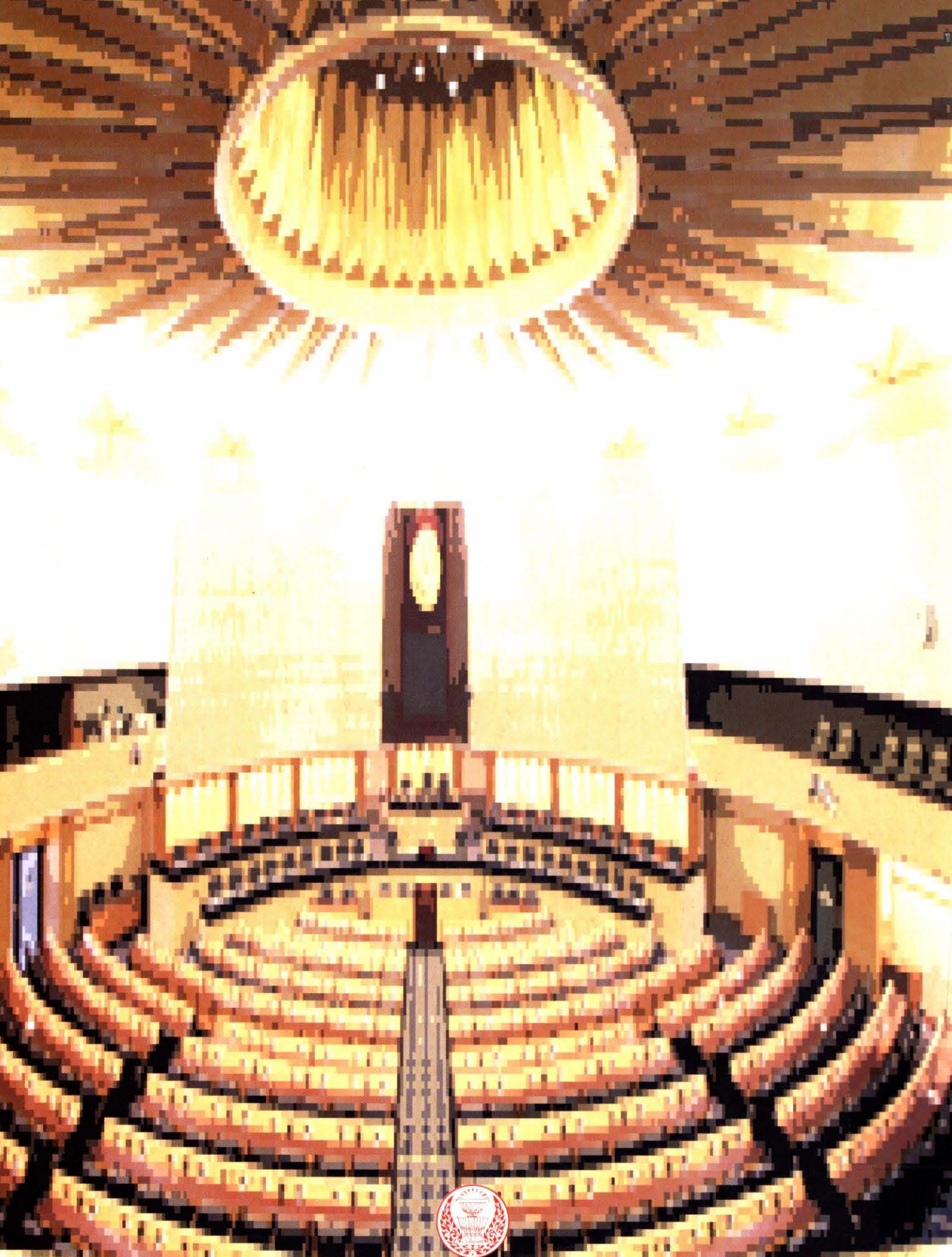
ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการธิการการทหาร

รายชื่อฝ่ายเลขานุการ

- ๑. นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์
- ๒. นายนิกร เวทีกุล
- ๓. นางณัฐนันท์ ก้องประวัติ
- ๔. นายจาดรงค์ นาสมใจ
- ๕. นางสาวรชนี ขยันงาน
- ๖. นางสาวณัฐธยาน์ ว่องวงศารักษ์
- ๗. นางสาวมลลทา ศรีเทียม
- ๘. นางสาวสกุลกาญจน์ ตั้งประพตธิ์กุล

- ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการธิการการทหาร
วิทยาการ ๗ ว.
- นิติกร ๖
- นิติกร ๕
- นิติกร ๔
- นิติกร ๓
- เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒
- เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร